BASME
FRAŢII GRIMM
(VOLUMUL I)

Apărute în plină epocă de evaziune romantică, epoca în care fantezia nu uită însă că există realitatea, iar realitatea nu ignoră imaginarul, poveştile tranzitează cu brio din registrul oral-anonim în acela al scrisului şi autorului. S-*a spus deseori despre poveştile Fraţilor Grimm că sunt pline de întâmplări îngrozitoare care-i sperie până şi pe cei mari, cu atât mai mult pe copii. Şi totuşi ele sunt ascultate şi căutate de copiii din toată lumea, deoarece după tensiunea provocată de spaimă, urmează destinderea, bucuria că răul* (*balaurul, vrăjitoarea, mama vitregă, bogatul nemilos, lupul lacom, vulpea şireată, moartea cu chip de om*) *este înfrânt, aşa cum, după un drum prin pădurea întunecată, copilul, prinţul, fata cea cuminte şi harnică ajung la o căsuţă, un palat, în sfârşit la un adăpost*.

Cuprins

PRINŢUL FERMECAT (Regele broască sau Heinrich cel din fier; Regele broască sau Heinrich cel cu inimă fermecată) 5

PRIETEŞUGUL DINTRE ŞOARECE ŞI PISICA (şoarecele şi pisica) 9

PRUNCUL MAICII DOMNULUI 11

POVESTEA UNUIA CARE NU ŞTIA CE-I AIA GROAZĂ (povestea celui care a plecat în lume ca să înveţe ce-i frica)

14
LUPUL ŞI CEI ŞAPTE IEZI 22
IOHAN CEL CREDINCIOS 25
O AFACERE BUNĂ 30
UN MUZICANT CIUDAT 33
CEI DOISPREZECE FRAŢI 35
HOIN ARII (şarlatanii) 40
FRĂŢIOR ŞI SURIOARĂ 42
RAPUNZEL (fetică//sălăţica) 47
FATA MOŞULUI CEA CUMINTE ŞI HARNICĂ ŞI FATA BABEI CEA HAINĂ ŞI URÂTĂ (cei trei pitici din pădure) 49
CELE TREI TORCĂTOARE 54
HANSEL ŞI GRETEL 56
CELE TREI FRUNZE ALE ŞARPELUI 63
ŞARPELE ALB 66
FIRUL DE PAI, TĂCIUNELE ŞI BOBUL DE FASOLE (paiul, cărbunele şi boaba de fasole) 69
PESCARUL ŞI NEVASTA LUI (pescarul şi soţia sa) 71
CROITORAŞUL CEL VITEAZ 77
CENUŞĂREASA 85
GHICITOAREA 91
ŞORICELUL, PĂSĂRUICA ŞI CÂRNĂCIORUL 94
MĂTUŞICA HOLLE (Baba Dochia; fântâna fermecată) 96
CEI ŞAPTE CORBI 99
SCUFIŢA ROŞIE 101
MUZICANŢII DIN BREMEN 104
FLUIERAŞUL DE OS 107
CELE TREI FIRE DE AUR ALE LUI SCARAOŢCHI (diavolul cu trei fire de păr de aur) 109
PĂDUCHEŞUL ŞI PURICELUL 115
FATA FĂRĂ MÂINL (fetiţa fără mâini) 117
HANS CEL MINTOS (Hans cel isteţ) 121
CELE TREI GRAIURI 125
ELZA CEA DEŞTEAPTĂ CA NOAPTEA (Elza cea deşteaptă de dă în gropi; Else cea isteaţă) 127
CROITORUL AJUNS ÎN CER 130

FECIORII CROITORULUI (pune-te masă, măgarul de aur, bâtă-ieşi din sac; masă, aşază-te!)
132
DEGEŢEL (PRICHINDEL) 141
NUNTA DOAMNEI VULPI 146
PITICII (spiriduşii cizmari; spiriduşii) 149
MIRELE TÂLHAR 153
DOMNUL KORBES 156
DOMNUL CUMĂTRU 157
BĂTRÂNA VRĂJITOARE (doamna Trude) 159
CUMĂTRĂ MOARTE 160
CĂLĂTORIA LUI PRICHINDEL (călătoria lui Degeţel) 163
PASĂREA MĂIASTRĂ 167
IENUPĂRUL 170
BĂTRÂNUL SULTAN 175
CELE ŞASE LEBEDE 178
FRUMOASA ADORMITĂ (frumoasa din pădurea adormită) 182
PASĂREA GĂSITĂ (copil găsit) 185
ÎMPĂRATUL CIOC DE STURZ (regele cioc-de-sturz) 188
ALBĂ-CA-ZĂPADA ŞI CEI ŞAPTE PITICI 192
RANIŢA, PĂLĂRIOARA ŞI CORNUL 200
RUMPELSTILTSKIN (spiriduşul Rumpelstilzehen; picior şchiop; fata morarului) 204
MIREASA CEA CREDINCIOASĂ (Roland cel iubit) 206
PASĂREA DE AUR 209
CÂINELE ŞI VRABIA 211
FREDI ŞI CATRINEL 213
CEI DOI FRAŢI 217
MOJICUL 234
REGINA ALBINELOR (crăiasa albinelor) 238
CELE TREI PENE 240
GÂSCĂ DE AUR 242
BLANĂ-PESTRIŢĂ (Blana de pisică; piele de măgar; mantia) 246

MIREASA IEPURAŞULUI 251
CEI DOISPREZECE VÂNĂTORI 253
PUNGAŞUL ŞI MAESTRUL LUI 257
JORINDE ŞI JORINGEL 259
CEI TREI COPII NOROCOŞI 261
ŞASE VOINICI DUC TOATE LA BUN SFÂRŞIT (cei şase care înfruntă lumea) 263
CUM A LUAT CUNOŞTINŢĂ LUPUL DE VOINICI A OMULUI (lupul şi omul) 268
LUPUL ŞI VULPEA 269
VULPEA ŞI CUMĂTRĂ 271
VULPEA ŞI PISICA (vulpoiul şi pisica) 272
GAROAFA 273
GRETEL CEA ISTEAŢĂ 276
BUNICUL ŞI NEPOTUL 278
ŞTIMA APEI 279
MOARTEA GĂINUŞEI 280
FLUIERĂ-VÂNT 282
HÄNSEL JUCĂTORUL 288
HANS CEL NOROCOS 290
HANS SE ÎNSOARĂ 295
CEI DOI FEŢI-LOGOFEŢI CU TOTUL ŞI CU TOTUL DE AUR (copiii de aur) 296
VULPEA ŞI GÂŞTELE 301
PRINŢUL FERMECAT (Regele broască sau Heinrich cel din fier; Regele broască sau Heinrich cel cu inimă fermecată)
(*Der Froschkönig oder der eiserne Heinrich*//*The frog prince, or Iron Henry*)

A fost odată ca niciodată, a fost un împărat care avea mai multe fete şi toate erau frumoase ca nişte zâne. Dar cea mai mică era atât de frumoasă, că până şi soarele, care văzuse atâtea, se oprea în loc, uitându-se la dânsa şi minunându-se de atâta frumuseţe.

La o mică depărtare de palatul împărătesc se întindea o pădure adâncă şi întunecoasă, iar în pădure, la umbra unui tei bătrân, se putea vedea o fântână. În zilele cu prea mare zăduf, cea mai mică dintre fetele împăratului se ducea în pădure şi se aşeza pe ghizdurile fântânii răcoroase. Stătea aşa fără să facă nimic şi când o prindea urâtul scotea dintr-un buzunar o minge de aur; o arunca în sus, o prindea din zbor în căuşul palmelor şi-apoi o arunca iar. Ăsta era jocul care-i bucura cel mai mult inima.

S-a întâmplat însă odată ca mingea să-i scape din palme şi căzând pe pământ să se ducă de-a rostogolul de-a dreptul în fântână. Fata de împărat o urmări cu privirea, dar mingea pieri de parcă n-ar fi fost şi fântâna era tare adâncă, atât de adâncă, de nu-i putea zări fundul! Se porni atunci domniţa pe plâns şi plânse în hohote, neputând în niciun chip să-şi ostoiască amărăciunea. Şi cum se jelea ea, numai ce aude că-i strigă cineva din apropiere:

— Ce ţi s-a întâmplat, domniţă, de ce te boceşti aşa? Plângi că s-ar muia şi pietrele de mila ta!

Fata cătă în jur, să afle cine anume îi vorbeşte, şi văzu un broscoi ce taman atunci scosese din apă capul lătăreţ şi buburos şi privea la ea cu nişte ochi cât cepele!

— Ah, tu erai, moş Bălăcilă! se miră ea. Iaca, plâng că mi-a căzut mingea de aur în fântână.

— Şterge-ţi lacrimile şi nu mai plânge, o mângâie broscoiul, că-mi stă în putinţă să te ajut. Dar vorba e: ce-mi dai tu dacă-ţi aduc din apă jucăria?

— Orice doreşti, dragul meu broscoi; rochiile mele, pietrele nestemate, mărgăritarele, chiar şi coroana de aur, pe care o port pe cap, de-o pofteşti cumva!

Broscoiul o ascultă pe gânduri, apoi grăi:

— Nu-mi trebuie nici rochiile, nici mărgăritarele, nici pietrele nestemate, nici coroana ta de aur, dar dacă ai începe să mă iubeşti, dacă ai îngădui să-ţi fiu prieten şi tovarăş de joacă, să stau lângă tine, la măsuţa ta, să mănânc din talerul tău de aur, să beau din cupa ta şi să dorm în pătuceanul tău, dacă-mi făgăduieşti toate astea, acu mă cobor în fântână şi-ţi aduc mingea. – îţi făgăduiesc, îţi făgăduiesc tot ce vrei, numai să-mi aduci mingea!

Dar în aceeaşi vreme, fata îşi zicea în sinea ei: „Ce tot îndrugă nerodul ăsta de broscoi! Că doar i-e sortit să se bălăcească în apă cu cei de-o fiinţă cu el şi să orăcăie într-una; cum poate unul ca el să lege prietenie cu oamenii?!”

Cum o auzi pe domniţă făgăduindu-i tot ce dorea, broscoiul se dădu afund în fântână şi, cât ai bate din palme, ieşi iar deasupra apei, cu mingea de aur în gură, şi-o zvârli în iarbă. Fata de împărat să sară în sus de bucurie, nu altceva, când îşi revăzu jucăria ei dragă. O ridică şi, fără să-i spună broscoiului un singur cuvânt, o luă la fugă.

— Stai, stai, nu fugi! strigă în urma ei broscoiul. Iamă şi pe mine, că nu pot s-alerg atât de repede!

Dar în zadar orăcăia broscoiul cât îl ţineau puterile, că fata de împărat nu se sinchisea de el şi, cu cât se apropia mai mult de casă, cu atât fugea mai tare. Îşi uitase cu desăvârşire de bietul moş Bălăcilă, iar acesta, neavând încotro, se înapoie şi se lăsă din nou să cadă în fundul fântânii.

A doua zi, domniţa nici nu apucase bine să se aşeze la masă împreună cu împăratul şi cu toţi curtenii şi nici nu începuse să ia o bucătură din talerul ei de aur, că şi auzi

deodată nişte paşi, lipăind afară, pe scara de marmură… Şi paşii făceau: „plici-pleosc, plici-pleosc!” Ascultă ea un răstimp şi numai ce se pomeni c-o bătaie în uşă şi desluşi un glas strigând:

— Fată de împărat, tu cea mai mică dintre domniţe, vino de-mi deschide uşa!

Domniţa alergă într-un suflet la uşă să vadă cine era şi, când o întredeschise, se şi trezi cu broscoiul în faţa ei. Trânti repede uşa şi, luând-o la fugă înapoi, se aşeză din nou la masă, tremurând toată de spaimă. împăratul băgă de seamă că fetei îi bătea tare inima, mai-mai să-i spargă coşul pieptului, şi-o întrebă:

— De ce te-ai îngrozit aşa, copilă dragă? Au nu cumva ai zărit la uşă un zmeu, care a venit să te răpească?

— Da’ de unde, tată, n-am văzut niciun zmeu, răspunse fata, cu silă în glas. La uşă e un broscoi buburos!

— Un broscoi? Şi ce vrea broscoiul ăsta de la tine?

— Nu îndrăznesc, tată, a-ţi spune cum a fost! Ieri, pe când mă jucam lângă fântâna din pădure, mi-a căzut mingea de aur în apă. Şi fiindcă plângeam după ea de nu mai puteam, a ieşit din fântână un broscoi şi pocitania asta, cum a făcut, cum n-a făcut, mi-a scos mingea tocmai de la fund. Iar mai înainte îmi ceruse să-i făgăduiesc că dacă mi-o aduce mingea o să legăm prietenie şi o să fim tovarăşi de joacă. Atâta m-a bătut la cap, că i-am făgăduit, ce era să fac! Dar nu mi-a trecut nicio clipă prin minte că broscoiul şi-ar putea face veacul şi altundeva decât în apă! Şi-acum stă proţap afară şi ţine morţiş să vină la mine!

În timpul ăsta, broscoiul bătea cu înverşunare la uşă şi striga:

Hai, deschide uşa.
Fată de-mpărat!
Ai uitat cuvântul
Care mi l-ai dat
Ieri, când la fântână
Mi te-am ajutat?
Hai, deschide uşa, fata de-mpărat!

Auzind acestea, împăratul grăi:

— Acu, dac-ai apucat să făgăduieşti, ţine-ţi făgăduiala. Du-te de-i deschide!

Fata se duse să-i deschidă uşa şi broscoiul sări pe dată pragul în sala împărătească; şi se ţinu scai după domniţă până ce ajunse în dreapta scaunului ei. Acolo se opri şi, când fata dădu să se-aşeze, glasul broscoiului se-auzi poruncitor:

— Da' pe mine cui mă laşi? Ia-mă lângă tine!

Se codi ea ce se codi, se făcu a nu fi auzit, dar împăratul îi porunci să îndeplinească voia broscoiului. Cum se văzu broscoiul pe scaun, gata ceru să-l urce şi pe masă… Şi dintr-o săritură se pofti singur între blide. Şi ceru de-acolo:

— Ia trage talerul mai aproape, să mâncăm amândoi din el!

Biata copilă se văzu silită să facă aşa cum îi poruncea broscoiul, cu toate că îi era scârbă şi n-avea nicio tragere de inimă. Broscoiul mâncă cu mare poftă, dar fetei de împărat i se opreau bucăturile în gât şi nu se atinse aproape de nimic. La urmă, broscoiul zise:

— M-am ospătat cum se cuvine, dar mă simt ostenit, rău. Du-mă în odăiţa ta şi vezi de înfaşă pătuceanul cu aşternuturi de mătase, ca să ne culcăm.

Domniţa începu să plângă: tare se mai temea de broscoi! De frică şi de silă, nu-i venea nici să-l atingă, c-avea o piele umedă şi rece ca gheaţa…

Şi când te gândeşti că de-aici înainte trebuia să doarmă cu el în pătuceanul ei curat şi frumos… Parcă ar fi vrut să se împotrivească, dar împăratul se mânie şi-i spuse:

— Când te-ai aflat la ananghie, ţi-a plăcut să te bucuri de ajutorul broscoiului! Iar acum crezi că se cade să-l dispreţuieşti, nu-i aşa?! Nu-ţi mai face plăcere tovărăşia lui!

Nemaiavând încotro, domniţa apucă broscoiul cu două degete şi, ducându-l cu ea sus, îl zvârli într-un ungher al iatacului. Dar când dădu să se întindă şi ea în pat, broscoiul ţopăi până aproape de marginea patului şi-i strigă de-acolo:

— N-ai auzit că-s ostenit rău? Vreau să dorm şi eu la fel de bine ca şi tine; ia-mă sus în pat că, de nu, te spun împăratului!

Domniţa se făcu foc şi pară când îl auzi cum o ameninţă; îl ridică de jos, de unde se oţăra la ea, şi, izbindu-l cu toată puterea de perete, strigă:

— Na ce ţi-a trebuit, broscoi buburos! Acu ai şi tu linişte, am şi eu…

Şi ce să vezi? De îndată ce căzu jos, broscoiul se prefăcu într-un fecior de împărat, că ţi-era mai mare dragul să te uiţi la el: chipeş la înfăţişare, cu privirea ochilor blândă şi c-un farmec în ei cum nu se mai poate…

Împăratul îşi dădu cu mare bucurie încuviinţarea ca tânărul crai s-o ia de nevastă pe fiică-sa. Iar acesta îi povesti domniţei cum fusese blestemat de o vrăjitoare rea să se prefacă în broască şi că nimănui, în afară de dânsa, nu i-ar fi stat în putinţă să-l scape de sub povara cea grea a blestemului.

Apoi luară hotărârea ca a doua zi să pornească împreună spre împărăţia feciorului de împărat. Mai povestiră ei ce mai povestiră şi-apoi se culcară. Când se treziră din somn, în revărsatul zorilor, băgară de seamă că la poartă îi aştepta o caleaşcă trasă de opt cai albi, împodobiţi cu panaşe albe de struţi şi având hamuri cu totul şi cu totul de aur. Iar în spatele caleştii şedea Heinrich, sluga credincioasă a feciorului de împărat. Între-atât se întristase sluga asta credincioasă că stăpânul său fusese prefăcut în broască, încât umblase năuc câtăva vreme şi de teamă ca nu cumva să-i plesnească inima de durere şi-o strânsese în cercuri de fier.

Caleaşca aştepta la scara palatului să-i ducă pe tânărul crai şi pe aleasa inimii lui în împărăţia părintească. Heinrich cel credincios, care pregătise totul după cum cerea cuviinţa, îi ajută pe amândoi să urce în caleaşcă, iar după aceea se sui şi el în locul din spate. Şi inima-i tresălta de bucurie că-i fusese dat să-şi revadă stăpânul. Merseră ei o bucată bună de drum şi numai ce auzi feciorul de împărat o trosnitură înapoia lui de parcă s-ar fi rupt ceva.

Şi cum nu-şi putu da seama ce poate fi, îi strigă slujitorului său:

Heinrich, auzi trosnitura?

Nu cumva s-a rupt trăsura?

Iar Heinrich se grăbi să răspundă:

Fii, stăpâne, liniştit.

Ia, un cerc, ici, a plesnit.

Ce-mi ţinea inima strâns

Să nu mor de-atâta plâns;

Că un biet broscoi erai

Şi sub vraja grea zăceai…

Şi se auzi trosnind încă o dată, şi apoi iar o dată… Iar feciorul de împărat din nou crezu că trosneşte caleaşca şi că-i gata să se rupă. Dar nu caleaşca se rupea, ci cele două cercuri de fier care se desprindeau din jurul inimii lui Heinrich cel credincios, care nu mai putea de bucurie că stăpânul său scăpase de sub urgia blestemului şi că era acum fericit cu aleasa inimii lui.

PRIETEŞUGUL DINTRE ŞOARECE ŞI PISICA – feoarecele şi pisica)

(*Katze und Maus în Gesellschaft*// *Cât and Mouse* în *Partnership*)

O pisică a făcut cunoştinţă odată cu un şoarece, şi i-a vorbit atât de mult despre marea iubire şi prietenie pe care o simţea faţă de el, încât, până la urmă, şoarecele a încuviinţat să trăiască şi să-şi ţină gospodăria împreună.

Trebuie să ne facem provizii pentru iarnă, sau vom muri de foame", a zis pisica, „iar tu, mic şoarece, nu poţi să te aventurezi oriunde, căci poţi fi lesne prins într-o capcană odată şiodată". Acest bun sfat a fost urmat de îndată, şi cei doi au cumpărat un borcan cu untura, pe care n-au ştiut însă unde să îl pună.

În cele din urmă, după multe discuţii, pisica a spus, „Nu ştiu un loc mai bun în care să-l păstrăm decât în biserică, pentru ca nimeni nu îndrăzneşte să fure ceva de acolo. îl vom aşeza sub altar, şi nu ne vom atinge de el până când nu vom avea cu adevărat nevoie".

Au ascuns aşadar borcanul cu untura în acel loc sigur, dar nu a trecut multă vreme şi pisicii a început să i se facă pofta de untura, aşa că ia grăit şoarecelui, „Vreau să-ţi spun ceva, şoricelule. Verişoara mea a adus pe lume un băieţel, şi mi-a cerut să îi fiu naşa. Bebeluşul este aşa de drăguţ, are o blană albă cu pete cafenii, iar eu îl voi ţine deasupra cristelniţei. Lasă-mă să mă duc la azi la botez, şi ocupă-te tu singur de casa până mă întorc". „Desigur, desigur", i-a răspuns şoarecele, „trebuie să mergi neapărat, şi dacă ţi se da ceva bun, gândeşte-te şi la mine; mi-ar plăcea şi o picătură de vin roşu de la botez".

Tot ce spusese pisica n-avea niciun strop de adevăr, căci nu avea nicio verişoară, şi nici nu i se ceruse să fie naşa. Ea s-a dus direct la biserică, a sos de sub altar borcanul cu untura, şi i-a lins partea de deasupra. Apoi a făcut o plimbare pe acoperişurile oraşului, s-a întins la soare, lingându-şi cu pofta buzele ori de câte ori îşi aducea

aminte de borcanul, şi nu s-a întors acasă până nu s-a înserat.

„Hei, te-ai întors”, a exclamat şoarecele, „fără îndoială, ai avut parte de o zi fericită”. Totul a mers foarte bine”, a răspuns pisica. „Şi ce nume i-ai dat copilului?” „Deasupra!”, a zis pisica cu nonşalanţă. „Deasupra!” a strigat şoarecele, „e un nume destul de ciudat şi ieşit din comun, îl mai poartă cineva din familia ta?” „înţelesul lui, „a remarcat pisica, „nu este cu nimic mai rău decât Hoţul-de-farâmituri, aşa cum ţi-ai numit finii”.

Nu s-a scurs mult timp, şi pisica a fost cuprinsă din nou de dorul de untura, aşa că i-a zis şoarecelui, „Fă-mi te rog o favoare, şi îngrijeşte-te încă o dată singur de casă. Mi s-a cerut din nou să fiu naşa, şi, întrucât copilaşul are un cerc alb în jurul gâtului, nu am putut să refuz”. Bunul şoarece a fost de acord, iar pisica s-a strecurat pe lângă zidurile oraşului până la biserică, şi a înfulecat jumătate din borcanul cu untură. „Nimic nu pare să fie atât de bun precum ceva ce păstrezi numai şi numai pentru tine”, şi-a spus pisica, fiind foarte mulţumită de felul cum îşi petrecuse ziua. La întoarcerea acasă, şoarecele a întrebat-o, „Ce nume i-ai dat la botez copilului?” „Jumate-gata”, a răspuns pisica. „Jumate-gata! Cred că glumeşti. Nu am auzit nicicând în viaţa acest nume, pun pariu pe ce vrei că nu este nici măcar în calendar!”

A mai trecut puţină vreme, şi pisicii a început din nou să i se facă gura apă după nişte untură. „Toate lucrurile bune se fac de trei ori”, a zis ea, „Am fost iarăşi rugata să fiu naşa. Bebeluşul are blănita neagră, numai lăbuţele îi sunt albe, şi, oricât ai căuta nu ai putea găsi niciun alt fir alb pe tot trupul său; un astfel de lucru se întâmplă numai odată la câţiva ani!

Mă laşi să mă duc nu-i aşa?” „Deasupra! Jumate-gata”, a rostit şoarecele, „numele astea sunt aşa de ciudate încât m-au pus pe gânduri”. „Stai mereu în casă”, i-a răspuns pisica, „în blănita ta gri-negrişoară, cu coada ta lungă, şi îţi faci tot felul de gânduri prosteşti din pricină că nu ieşi deloc afara la lumina zilei”.

Cât a rămas singur, şoarecele a făcut curat şi ordine în casă, iar lacoma pisica nu s-a lăsat până nu a lins toată untura din borcan. „Când ai terminat de mâncat tot, te simţi aşa de bine”, a gândit pisica, şi, sătula peste poate, nu a revenit acasă decât noaptea târziu. Şoarecele a întrebat-o iarăşi ce nume îi pusese celui de-al treilea copil. „Acest nume nu te va mulţumi mai mult decât celelalte”, i-a răspuns pisica. „L-am botezat „S-a dus tot”. „S-a dus tot”! a strigat şoarecele, „acesta este cel mai ciudat nume din toate! Nu l-am văzut niciodată tipărit. S-a dus tot; ce înseamnă?” şi a dat neîncrezător din cap, şi-a ridicat coada în sus şi a plecat la culcare.

De atunci, nimeni nu i-a mai cerut pisicii să fie naşa, însă când a sosit iama şi nu mai aveau nimic să pună în gură, şoarecele s-a gândit la rezerva lor, şi a spus, „Haide, pisico, să mergem să luăm borcanul de untura pe care l-am păstrat pentru zile negre, ar trebui să fie un deliciu”. Au plecat la drum, au intrat în biserică şi au găsit borcanul la locul lui, dar vai, nu mai avea nimic în el! „Aha”, a exclamat şoarecele, „acum înţeleg ce s-a întâmplat, acum totul iese la iveală! îmi eşti prietenă adevărată? Ai mâncat mai întâi ce era DEASUPRA, apoi l-ai dat Jumate-Gata, şi, după aceea…” „Ţine-ţi gura”, a strigat pisica, „încă un cuvânt şi te mănânc şi pe tine”. Vorbele „S-a dus tot” au scăpat însă fără voie de pe buzele bietului şoarece. Abia a apucat să le rostească ca pisica a şi sărit la el, l-a înhăţat şi l-a înghiţit dintr-o îmbucătură. Fără îndoială, aşa se petrec lucrurile în lume.

PRUNCUL MAICII DOMNULUI

(*Marienkind*// *Mary’s Child*; *Our Lady’s Child*)

Trăiau odată, la marginea unei păduri, un tăietor de

lemne şi nevasta lui. Ei aveau un singur copil, o fetiţă de trei ani. Erau însă aşa de săraci, că nici măcar pâinea cea de toate zilele n-o puteau agonisi şi nu aveau ce să-i dea fetiţei de mâncare. Într-o dimineaţă, trist şi copleşit de griji, tăietorul de lemne s-a dus ca de obicei la lucru în pădure. Dar, în timp ce tăia lemne, i-a apărut deodată în faţă o femeie foarte frumoasă, cu o coroană de stele strălucitoare în jurul capului, care i-a spus:

— Eu sunt Maica Domnului, mama pruncului Iisus. Tu eşti sărac şi neajutorat, dă-mi mie fetiţa ta, s-o iau la mine, să-i port de grijă şi să-i fiu ca o mamă.

Auzind acestea, tăietorul de lemne a luat fetiţa şi i-a dat-o Maicii Domnului, care a luat-o cu ea în cer. Acolo fetiţa o ducea foarte bine, mânca turtă dulce şi bea lapte în fiecare zi, se îmbrăca în haine ţesute din fir de aur şi cânta împreună cu îngerii. Când a împlinit paisprezece ani, Maica Domnului a luat-o deoparte şi i-a spus:

— Copila mea, eu am să plec într-o lungă călătorie. Îţi las în păstrare cheile celor treisprezece încăperi din Palatul Cerului. Douăsprezece dintre aceste încăperi poţi să le vizitezi şi să vezi toate minunăţiile care se află în ele, dar în a treisprezecea, care se deschide cu cheia aceasta, îţi interzic să intri. Fereşte-te s-o deschizi pentru că, dacă o vei face, tare nefericită vei fi.

Fetiţa a promis că va da ascultare sfaturilor şi, după plecarea Maicii Domnului, a început să viziteze încăperile Palatului Cerului. Zilnic deschidea câte o uşă. În fiecare încăpere se afla câte un Apostol înconjurat de o lumină strălucitoare şi de îngeri, iar ea se bucura împreună cu Apostolii de frumuseţea şi bogăţiile dinăuntru. Aşa a ajuns şi la încăperea a cărei uşă nu avea voie s-o deschidă. Fetiţa murea însă de curiozitate să ştie ce se află acolo, aşa că le-a spus îngerilor:

— N-aş vrea să dau în lături uşa şi nici să intru înăuntru, ci numai s-o întredeschid, să văd ce-i dincolo de ea.

— Vai de mine, i-au răspuns ei, asta nu se poate, ar fi un mare păcat. Maica Domnului ţi-a interzis-o şi, dacă o vei

tace, vei fi nefericită pentru totdeauna.

Atunci ea tăcu, resemnată, dar curiozitatea şi dorinţa nu-i dădeau pace nicio clipă. Într-o zi, când îngerii erau plecaţi, s-a gândit: „acum, că tot sunt singură, aş putea să mă uit puţin înăuntru fără ca nimeni să afle că am făcut-o!” A scotocit prin buzunare până a găsit cheia de la cea de-a treisprezecea odaie, a băgat-o în broasca uşii şi a învârtit-o. Deodată, uşa s-a dat în lături şi ea a văzut acolo Sfânta Treime înconjurată de limbi de foc strălucitoare. Cuprinsă de spaimă, a trântit uşa şi a fugit cât mai departe de locul unde se afla încăperea interzisă. Dar frica n-o slăbea deloc, inima îi bătea fără încetare şi nu se putea linişti. Pe degete îi rămăseseră pete de aur care nu voiau să se ducă, oricât le spăla şi încerca să le răzuiască.

Nu după multă vreme, Maica Domnului s-a întors din călătorie. A chemat-o la ea pe fetiţa tăietoi Tilui de lemne şi i-a cerut cheile de la uşile din Palatul Cerului. Când să ia cheile, a privit-o cu băgare de seamă şi a întrebat-o: – Ai deschis cumva şi uşa a treisprezecea?

— Nu, a răspuns fetiţa.

Maica Domnului însă i-a pus mâna pe inimă şi, văzând cât de tare îi bătea, şi-a dat seama că a încălcat porunca şi a deschis uşa interzisă. Atunci a întrebat-o din nou:

— Sigur nu ai făcut asta?

— Nu, a răspuns ea din nou.

Maica Domnului i-a privit degetele pline de pete de aur din cauză că atinsese limbile focului sfanţ şi, pe deplin convinsă că fetiţa a păcătuit, a întrebat-o pentru a treia oară:

— N-ai încălcat porunca mea?

— Nu, a răspuns vinovata pentru a treia oară. Atunci Maica Domnului i-a spus:

— Tu nu m-ai ascultat şi m-ai minţit, de aceea nu meriţi să mai locuieşti în cer.

Fetiţa a căzut într-un somn adânc şi, când s-a trezit, zăcea întinsă pe pământ într-un loc pustiu şi sălbatic. Ar fi vrut să strige, dar nu mai putea scoate niciun sunet. Atunci

s-a ridicat în picioare dând să fugă de acolo, dar locul era înconjurat de tufe dese de mărăcini printre care nu se putea trece.

În pustiul acela unde era acum prizonieră, se afla doar un copac cu o scorbură mare care avea să-i devină casă. La căderea serii, se băga în scorbură ca să doarmă, şi tot acolo se adăpostea când era ploaie şi furtună. Viaţa devenise pentru ea un adevărat chin, iar când îşi amintea cât de frumos fusese în cer, unde se juca şi cânta împreună cu îngerii, o cuprindea o jale fără margini şi plângea amarnic. După lungi căutări, găsea fructe de pădure şi rădăcini de copac, le mânca şi-şi potolea foamea. Toamna aduna de pe jos nuci şi frunze căzute din copaci; nucile îi serveau drept hrană în timpul iernii, iar frunzele drept aşternut. Când dădea gerul, se ghemuia ca un mic animal în scorbură, sub frunze, ca să nu îngheţe de frig. De la un timp, hainele de pe ea se prefăcuseră în zdrenţe şi-i căzuseră, bucăţică cu bucăţică, de pe trup. Apoi, când începea să simtă căldura razelor de soare, ieşea afară din scorbură şi se aşeza sub copac, învelindu-se în părul ce-i ajungea până la călcâie, ca într-o mantie. Anii treceau şi ea creştea şi simţea tot mai mult, pe propria-i piele, suferinţa şi nefericirea care stăpânesc lumea pe pământ.

Într-o primăvară, tocmai când pădurea înverzise din nou, regele acelei ţări ieşi la vânătoare şi, urmărind o căprioară, ajunse chiar la mărăcinişul ce înconjura poiana în care se aflau copacul cu scorbură şi fata. Tânărul rege sări de pe cal şi începu să taie cu sabia mărăcinii în dreapta şi în stânga, făcându-şi drum până în poiană. Acolo, sub copac, văzu o copilă neasemuit de frumoasă, înveşmântata în părul de aur ce-i ajungea până la călcâie. El stătu mai întâi nemişcat şi o privi cu uimire, apoi începu să-i vorbească:

— Cine eşti tu şi de ce stai în pustietatea asta?

Dar nu primi mei un răspuns, pentru că fata nu putea decât să-şi mişte buzele. Atunci regele îi vorbi din nou:

— Vrei să vii cu mine la palat?

Ea a clătinat uşor din cap, iar regele a luat-o în braţe,

a pus-o pe calul lui şi a dus-o la palat. Acolo a îmbrăcat-o în haine scumpe şi i-a dat o sumedenie de podoabe care de care mai frumoase. Şi, deşi nu putea vorbi, fata era atât de fermecătoare şi de iubitoare, că nu a durat multă vreme şi i-a câştigat inima regelui care i-a cerut mâna.

La un an de la nuntă, tânăra regină a adus pe lume un fiu. Dar, într-o noapte, pe când dormea singură în patul ei, i-a apărut Maica Domnului în faţă şi i-a spus:

— Dacă vrei să spui adevărul şi să mărturiseşti că ai deschis uşa a treisprezecea, atunci îţi voi reda graiul; dacă stărui însă în păcat şi minţi cu încăpăţânare, îţi iau fiul abia născut cu mine.

Tânăra regină, căreia Maica Domnului îi dezlegase limba numai ca să poată răspunde, spuse:

— Nu, n-am deschis uşa aceea.

Maica Domnului i-a luat copilul din braţe şi a dispărut cu el în cer. A doua zi, când curtenii au văzut că pruncul dispăruse, au început să umble zvonuri cum că regina ar fi canibală şi că şi-ar fi mâncat propriul copil. Ea auzea toate acestea, dar nu putea vorbi ca să se dezvinovăţească. Regele o iubea foarte mult şi nu voia să dea crezare zvonurilor cumplite care circulau pe seama soţiei lui. După încă un an, regina a mai născut un fiu. Noaptea însă a apărut din nou Maica Domnului lângă patul ei şi i-a spus:

— Dacă recunoşti că ai deschis uşa interzisă, îţi voi reda graiul şi-ţi voi lăsa copilul; dacă însă te încăpăţânezi să minţi şi să păcătuieşti, atunci voi lua cu mine şi pe acest nou născut.

Dar regina, care i-ar putea vorbi, a spus:

— Nu, n-am deschis uşa interzisă.

Maica Domnului i-a luat copilul din braţe şi a dispărut cu el în cer. Dimineaţa, când s-a aflat printre curteni că a dispărut micul prinţ, aceştia au început să spună pe ţâţă, cu glas tare, ce credeau despre regină, anume că ea l-ar fi mâncat, şi au cerut învoire de la rege să o ducă în faţa judecăţii. Regele însă o iubea atât de mult încât nu voia să creadă nimic din cele ce se spuneau

despre dânsa, aşa că le-a interzis curtenilor să mai vorbească despre soţia sa, ameninţându-i cu pedeapsa.

În anul următor, regina a născut iarăşi un copil, de data aceasta o fetiţă foarte frumoasă, într-o noapte apăru iar Maica Domnului lângă patul ei şi-i spuse:

— Urmează-mă!

A luat-o de mână şi a condus-o în cer unde i-a arătat pe ceilalţi doi copii care râdeau şi se jucau cu globul pământesc. În timp ce regina privea bucuroasă spre ei, Maica Domnului i-a spus:

— Tot nu ţi se înmoaie inima? Dacă recunoşti că ai deschis uşa interzisă, atunci vei avea copiii înapoi. Dar regina a răspuns pentru a treia oară:

— Nu, nu am deschis uşa interzisă.

Atunci Maica Domnului a lăsat-o să coboare pe pământ şi i-a luat şi al treilea copil. A doua zi, când regele s-a întors dintr-o călătorie, a auzit curtenii strigând: „Regina este o mâncătoare de copii, trebuie judecată şi pedepsită”. Şi regele nu a mai putut convinge Sfatul ţării că soţia lui este nevinovată. În faţa judecătorilor regina nu se putea apăra, pentru că nu putea vorbi. Astfel a fost condamnată la moarte prin ardere pe rug. După ce s-au adus lemnele, regina a fost legată de un stâlp, apoi s-a dat foc lemnelor şi flăcările au început să-i atingă trupul.

Atunci trufia ei de gheaţă a început să se topească şi inima i s-a umplut de căinţă. Aş putea recunoaşte măcar înainte de moarte că am deschis uşa”, se gândi. Dintr-odată, i-a revenit vocea şi a strigat:

— Da, Sfântă Marie, am deschis uşa interzisă!

Şi îndată a început să plouă, flăcările focului s-au stins şi deasupra ei a apărut o lumină strălucitoare, iar Maica Domnului a coborât din cer ţinând pe braţe copiii, băieţii de o parte şi fetiţa de cealaltă. Şi i-a vorbit cu blândeţe, spunând:

— Cine recunoaşte păcatul şi se căieşte, acela este iertat.

Apoi i-a dat înapoi copiii, i-a dezlegat limba, iar regina a trăit fericită mulţi ani împreună cu regele şi copiii

ei.

POVESTEA UNUIA CARE NU ŞTIA CEI AIA GROAZĂ – fpovestea celui care a plecat în lume ca să înveţe ce-i frica)

(*Märchen von einem, der auszog das Fürchten zu lernen// The Story of the Youth Who Went Forth to Learn What Fear Was" or „The Story of a Boy Who Went Forth to Learn Fear*)

A fost odată un om şi omul ăsta avea doi feciori: cel mai mare era deştept şi îndemânatic la toate şi ştia să iasă din încurcătură în orice împrejurare s-ar fi aflat, în timp ce fiul cel mic era un prostovan şi-un neghiob şi la nimic nu se pricepea. Şi era atât de capsoman, că nici nu se silea să vâre în cap măcar un dram de învăţătură, să se deprindă şi el cu ceva. Când îl zăreau, oamenii dădeau din cap a pagubă şi grăiau unii către alţii:

— Ehei, ăsta o să fie o mare belea pe capul lui bietu'* taică-său. Multe necazuri o să mai tragă din pricina lui…

Când era vorba să se facă vreo treabă cu temei, totdeauna cădea povara pe umerii celui mai mare, şi el nu se da înapoi, dar de-l trimitea taică-său pe înserate sau noaptea undeva, şi trebuia să treacă pe lângă cimitir ori prin vreun loc pustiu, flăcăul îndată se împotrivea şi i-o tăia ritos:

— Nu, taică, ferească sfântul, acolo nu mă duc, că mă apucă groaza! Iar de se întâmpla – cum era pe atunci obiceiul din bătrâni – să povestească cineva, seara, când

stăteau grămădiţi pe lângă vatră, basme cu vârcolaci ori cu stafii, de ţi se făcea părul măciucă, nu alta, numai ce auzeai pe câte unul că strigă înăbuşit! „Taci, mă, că mă apucă groaza!”… Dar feciorul cel mic stătea ghemuit într-un colţ şi asculta şi nu-şi putea da cu gândul cam ce-ar vrea să însemne vorba asta „Mă apucă groaza!” „Măi să fie – îşi zicea el în sine, mirat că-i tot aude pe oameni rostind acelaşi lucru – ăştia o ţin într-una cu vorba asta a lor „Mă apucă groaza!” „Mă apucă groaza!” şi până acu, pe mine nu m-a apucat nimica… Te pomeneşti c-o fi şi ăsta vreun meşteşug la care eu nu mă pricep!

Se luase de gânduri taică-său, văzând că băiatul făcea umbră pământului degeaba, şi o dată, nu ştiu cum, îşi cam ieşi din răbdări şi strigă la el:

— Mă, tu ăla de colo, care cucăi pe corniţă, te-ai făcut ditai găliganul şi eşti zdravăn de poţi sparge bolovanii în palmă, dar ce folos… Trezeşte-te, băiete, că a cam venit timpul să înveţi şi tu ceva, ca să-ţi poţi agonisi sigur pâinea!… Ia uită-te la frate-tău cum îşi dă toată silinţa şi nu pregetă de la nicio muncă! Dacă o mai ţii mult cu trândăveala, tare mă tem că n-o să se aleagă nimic de capul tău, cât oi trăi!…

— Da’ ce, taică, parcă eu n-aş fi bucuros să-nvăţ ceva? Ştii ce: de s-ar putea, aş vrea să învăţ să mă apuce groaza. La ălelalte, mă mai descurc eu, dar la treaba asta nu mă pricep defel…

Feciorul cel mare începu să râdă, când îl auzi pe prostănac ce prăpăstii spune, şi gândi în sinea lui: „Mare nătărău şi frate-meu ăsta; o să-i treacă viaţa şi n-o să facă niciodată vreo ispravă! Că ziua bună se cunoaşte de dimineaţă!…”

Tatăl celor doi feciori lăsă să-i scape un oftat şi grăi cu obidă către cel mic:

— Ce e aia groaza, o să înveţi tu, n-ai grijă, dar pâinea n-o să ţi-o câştigi cu învăţătura asta!

Nu trecu multă vreme şi, într-o zi, paracliserul bisericii din apropiere se abătu pe la casa lor. Şi omul cu feciorii se apucă să-şi verse tot amarul faţă de el şi i se

plânse că băiatul cel mic de nimic nu-i bun, că nu se pricepe la nicio treabă şi că nici nu-i trece prin gând să deprindă vreun meşteşug, ca toţi oamenii.

— Şi închipuieşte-ţi – sfârşi el – când l-am întrebat cu ce-o să-şi câştige pâinea în lumea asta mare, ce crezi că mi-a răspuns?! Că ar vrea să înveţe ce e aia să te apuce groaza…

— Dacă e vorba numai pe atât – răspunse paracliserul – păi dorinţa asta i-o îndeplinesc eu; trimite-l la mine şi-o să-l învăţ ce e aia groaza, de-o să-mi rămână îndatorat cât o trăi…

Vorbele paracliserului îi bucurară sufletul, şi omul nostru gândi în sinea lui: „Mai ştii, poate c-o să se mai dea şi el pe brazdă şi-o s-o apuce pe calea cea bună!”

Paracliserul îl luă pe flăcău la el acasă şi-l puse să bată toaca şi să tragă clopotul. După câteva zile îl trezi pe băiat în puterea nopţii şi-i porunci să se urce în clopotniţă şi să tragă clopotul. „Las1 c-o să înveţi tu acum ce e aia groaza!” îşi zise paracliserul şi se strecură pe furiş înainta băiatului; Când ajunse flăcăul în clopotniţă şi dădu să apuce frânghia ca să tragă de ea, numai ce văzu o nălucă albă, înţepenită în capul scări.

— Cine-i acolo? strigă el.

Dar năluca nici nu răspunse, nici nu se mişcă.

— Răspunde, n-auzi? Răspunde o dată! strigă iarăşi flăcăul. Ori de nu spală puţina, că n-ai ce căuta pe aici în toiul nopţii!

Paracliserul rămase pironit pe loc, înadins, ca să-l facă pe băiat să creadă c-avea de-a face cu o stafie. Şi flăcăul mai strigă o dată:

— N-auzi, mă, ce cauţi aici? De eşti om de treabă, răspunde o dată şi nu mă mai fierbe, că de nu, te arunc jos de pe scară!

„N-o să ajungă el până acolo, dă-l naibii de prost!” gândi în sinea lui paracliserul. De aceea tăcu chitic şi rămase nemişcat, ca o stană de piatră. Atunci băiatul mai întrebă şi a treia oară şi, dacă văzu el că-şi pierde vremea degeaba, îi făcu vânt nălucii cu atâta putere, că se dădu

năluca de-a berbeleacul, pe scară-n jos. Şi se rostogoli ea vreo zece trepte, de rămase ţeapănă într-un colţ. Apoi băiatul se întoarse de trase clopotul. Şi după ce socoti c-a tras clopotul după tipic, coborî în cămăruţa lui şi se culcă fără să spună nimănui vreo vorbă. Şi într-o clipită adormi iar, şi parcă avea somnul mai liniştit ca înainte. Nevasta paracliserului aşteptă ce aşteptă să se întoarcă bărbatu-său, dar când văzu că acesta nu mai are de gând să vină, se simţi cuprinsă de îngrijorare, să nu i se fi întâmplat ceva şi, trezindu-l pe flăcău, îl întrebă:

— Nu cumva ştii unde-o fi rămas bărbatu-meu? Că doar s-a urcat înaintea ta în clopotniţă.

— Habar n-am de asta, că nu l-am văzut defel pe-acolo. Doar atâta ştiu că sta unul proţăpit în capul scării şi, fiindcă nici nu mi-a răspuns când l-am întrebat ce hang are şi ce caută, şi fiindcă, nici nu voia să plece defel, m-am gândit c-o fi vreun tâlhar şi i-am dat brânci în jos, pe scară. Urcă şi vezi dacă n-o fi cumva chiar el. Deşi, drept să-ţi spun, mi-ar părea tare rău să-i fi pricinuit vreun bucluc tocmai dumnealui!…

Femeia urcă scara într-un suflet şi-l găsi pe bărbatu-său zăcând pe o treaptă şi văicărindu-se că şi-a frânt un picior.

Îl duse în odaie, de-l culcă în pat, şi apoi dete o fugă până la casa unde stătea tatăl feciorului şi, de cum păşi înăuntru, începu să ţipe cât o lua gura: – Mare pacoste cu băiatul ăsta al dumitale! Dac-ai şti ce nenorocire a căzut pe noi, din cauza lui: i-a dat brânci lui bărbatu-meu pe scara clopotniţei, de şi-a rupt, sărmanul, un picior! Şi asta aşa, din senin… Ia-ţi-l acasă, că pe netrebnicul ăsta nu mai am inimă să-l văd o singură clipă în ochii mei!

Auzind ce nenorocire se întâmplase, bietul om se sperie grozav; alergă în cea mai mare grabă la paracliser acasă şi-l muştrului pe băiat aşa cum se cuvenea.

— Tată – prinse atunci să se dezvinovăţească băiatul – eu n-am nicio vină, să ştii! Mi-a ieşit deodată înainte, în puterea nopţii, de-am crezut că e unul cu gânduri necurate… Şi cum nu ştiam cine e, de trei ori l-am întrebat

ce caută pe acolo şi de trei ori i-am strigat să plece, dar n-a vrut în niciun chip.

— Vai de bătrâneţele mele – oftă taică-său – că numai necazuri am de pe urma ta; să piei din ochii mei chiar acum şi să nu te mai văd!

— Bine, taică, oi pleca, dacă zici, da' ce-i atâta zor? Mai îngăduieşte-mă până s-o lumina de ziuă. Apoi oi pomi în lume, să învăţ şi eu ce-i aia groaza şi să mă aleg c-un meşteşug cu care să-mi câştig pâinea cea de toate zilele.

— N-ai decât să înveţi ce pofteşti – îl repezi taică-său – că mie totuna mi-e! Na, ţine cincizeci de galbeni şi du-te încotro ăi vedea cu ochii; dar să nu cutezi a spune nimănui de unde vii şi al cui eşti, că numai ocară mi-ai aduce.

— Bine, taică, cum socoti matale, aşa am să fac, că dacă-i vorba numai de atâta lucru, nu-i chiar aşa de greu de băgat la cap.

Acestea zicând, vârî în taşcă cei cincizeci de galbeni, şi-n revărsatul zorilor pomi pe drumul mare, tot bodogănind mereu:

— De m-ar apuca o dată groaza! Ah, de m-ar apuca şi pe mine groaza o dată!

Şi cum mergea el aşa, vorbind în bobote, un căruţaş, care venea în urma lui, îl auzi ce spune şi, apropiindu-se de el, îl întrebă:

— Care ţi-e numele, flăcăule?

— Nu ştiu.

— Al cui eşti?

— Nu mi-e îngăduit să spun…

— Ce tot mormăi acolo printre dinţi?

— Păi aş vrea să-nvăţ şi eu să mă apuce groaza şi văd că n-are cine să mă înveţe!…

— Nu mai trăncăni la prostii! îl bruftului căruţaşul. Hai cu mine, că poate-oi reuşi să-ţi găsesc un rost!

Băiatul îl urmă pe căruţaş şi, către seară, ajunseră la un han unde-şi puseră în gând să mâie peste noapte. Dar de îndată ce trecu pragul, feciorul se porni iarăşi să bodogănească, de data asta însă mai tărişor şi mai răspicat:

— De m-ar apuca o dată groaza! Ah, de m-ar apuca groaza o dată! Hangiul râse să se strice când îl auzi ce tot dondăneşte el acolo şi-i zise:

— Dacă-ţi cere inima aşa ceva, păi să ştii c-ai nimerit-o bine, că la noi, har Domnului, ce caută domnia ta e din belşug!

— Ia mai ţine-ţi gura! – îl povăţuia hangiţa – că doar ştii că s-au mai găsit mulţi inimoşi din ăştia, şi ce procopseală au făcut: şi-au pierdut viaţa din pricina asta! Şi ar fi păcat de ochii lui frumoşi, să nu mai vadă lumina zilei!

Dar flăcăul nu luă în seamă vorbele femeii şi se grăbi să spună:

— Nu mă dau în lături să învăţ ce e aia groaza, oricât de greu mi-ar fi; că doar pentru asta am pornit în lume!

Şi nu-i dădu pace hangiului până ce acesta nu-i povesti că, nu departe de acolo, se afla un palat fermecat, în care i-ar fi de ajuns să petreacă trei nopţi în şir, ca să înveţe ce înseamnă să te apuce groaza. Şi-i mai desluşi hangiul că împăratul acelei ţări dăduse de veste şi făgăduise c-o va da pe fata lui de nevastă aceluia care se va încumeta să pornească la o astfel de faptă şi va izbândi. Şi că fata era cea mai frumoasă făptură de pe lumea asta; că parcă e ruptă din soare, nu altceva! Dar nu era numai atât: în palat se aflau ascunse comori, păzite cu străşnicie de duhuri rele. Şi cine ar fi izbutit să le scoată de sub stăpânirea ăstei puteri diavoleşti, dintr-un om sărman, putred de bogat devenea… Mulţi îşi încercaseră norocul să pătrundă în palat, dar de reuşit, nimeni n-a reuşit să scape teafăr de acolo.

A doua zi, de cum dădu o geană de lumină, flăcăul o şi porni către palatul împărătesc. Se înfăţişă el împăratului şi-i spuse:

— Înălţate împărate, cu voia măriei tale, îngăduie-mi să veghez trei nopţi în palatul fermecat! împăratul îl cercetă îndelung cu privirea şi fiindcă îi plăcu flăcăul, încuviinţă, ba mai îi făcu, după toate, şi-un hatâr:

— Iaca, îţi dau voie să mai poţi duce cu tine trei

lucruri, dar să nu fie fiinţe însufleţite.

Atunci flăcăul ceru să i se dea o ulcică cu jar, un strung şi o masă de tâmplărie, cu o daltă, împăratul porunci ca toate aste trei lucruri să fie aduse de cu ziua în palat, ca să-i fie flăcăului de folosinţă. Odată cu căderea nopţii, flăcăul o porni într-acolo şi, de cum intră într-una din încăperi, aprinse cu jarul din ulcică nişte găteje şi făcu un foc pe cinste; aşeză apoi masa de tâmplărie alături, puse dalta pe-o margine, să-i fie la îndemână, şi se cocoţă pe strung.

„Tare-aş mai vrea să învăţ şi eu ce e aia groaza! Dar, cum se vede, îmi pare mie că nici aici n-o să am norocul să învăţ meşteşugul ăsta…” – gândi el în sine.

Către miezul nopţii vru să aţâţe focul, şi cum sufla în foc, numai ce aude pe cineva strigând:

— …Auu, *miiaatt*, frig ne mai e!

— Aoleu, da’ proşti mai sunteţi, mă!… Nu vedeţi focul? Veniţi încoa de vă încălziţi, dacă dârdâiţi de frig!

De-abia-şi termină flăcăul poftirea şi, dintr-o săritură, două mâţe mari, negre, fură lângă el şi i se aşezară de o parte şi de alta, privindu-l cu nişte ochi de jăratic, grozav de fioroşi. Scurtă vreme după ce-şi mai dezmorţiră ciolanele, grăiră către flăcău:

— Ce-ai spune dac-am juca în cărţi, frăţioare?

— Păi ce alta decât că m-aş învoi bucuros! le răspunse el. Dar mai întâi, ia să vă văd niţeluş ghearele!

Mâţele întinseră pe dată labele şi, scoţându-şi ghearele din teacă, şi le răşchirară.

— Oleu, da’ lungi gheare mai aveţi! Staţi, că trebuie să vi le scurtez… Şi înhăţând mâţele de grumaz, le săltă pe masa de tâmplărie şi le prinse ţeapăn labele în strung. Se apucă apoi să reteze cu temei cele gheare lungi şi ascuţite, dar, ce să vezi: gheroaiele pe dată creşteau la loc!… îl trecură sudorile de atâta caznă, dar vezi că ghearele creşteau mai repede decât era în stare el să le reteze şi se arătau colţoase şi ascuţite ca nişte junghere.

— Acuma, când am aflat de ce vi-s în stare ghearele, mi-a trecut pofta să mă joc cu voi! zise el, cu năduf.

Apoi le făcu de petrecanie, şi deschizând fereastra, le zvârli afară, în apă. Dar cum sfârşi cu dihănii le astea şi vru să se aşeze iar la foc, deodată începură să dea buzna din toate ungherele sumedenie de mâţe negre şi *zăvozi* cu părul ca tăciunele, legaţi cu lanţuri grele, înroşite în foc. Curgeau blestematele de lighioane, de parcă vreun duh rău le-ar fi zvârlit cu nemiluita, şi se îndesau în jurul flăcăului, de nu se mai putea descotorosi de ele. Şi unde-mi începură dihăniile să urle şi să miaune din răsputeri, să tropăie în jurul focului şi să-l risipească, ba chiar încercară să-l stingă, înghiţind cu lăcomie limbile de jăratic!…

Flăcăul se uită cât se uită, fără să spună nimic, şi le lăsă în apele lor, să-şi facă mendrele, dar când văzu că nu e de glumit cu ele şi că-n scurtă vreme focul avea să se stingă, îşi pierdu răbdarea, luă dalta în mână şi, năpustindu-se asupră-le, începu să izbească în dreapta şi-n stânga, strigând:

— Căraţi-vă de aici, spurcăciuni afurisite!

O parte din ele o luară pe dată la fugă, iar pe altele le amuţi pe vecie şi le zvârli în lacul din curte. Se reîntoarse apoi lângă foc şi, după ce suflă în spuză de-l aprinse iar, se aşeză să se încălzească. Şi cum stătea el aşa, pleoapele îi căzeau grele peste ochi, şi-ar fi vrut să se culce cât mai degrabă. Îşi plimbă privirile în juru-i şi zări într-un colţ al odăii un pat mare. „Tii, dar bine s-a mai nimerit; taman ce căutam!” îşi zise el şi se întinse în pat.

Dar când dădu să închidă ochii, numai ce începu patul să se mişte şi apoi pomi în goană cu el. Şi tot gonind, trecea din odaie în odaie, până ce ocoli tot palatul.

— Să ştii că-mi place plimbarea – zise flăcăul – dar n-ai putea mai repejor?

Cum zise asta, patul începu să alerge nebuneşte de parcă ar fi fost tras de şase telegari fără splină… Trecea lunecând peste praguri şi scări, în sus şi-n jos, şi-l purta lin, fără ca flăcăul să simtă vreo hurducătură. Deodată se poticni şi, buufi patul se răsturnă cu susu-n jos, şi pernele şi saltelele se grămădiră toate cât un munte peste flăcău. Dar el zvârli plapuma şi pernele cât colo şi, smulgându-se

de sub povara lor, zise cu mânie:

— De-acu, plimbă-se cine-o pofti în patul ăsta deşucheat!

Şi după ce drese focul, se lungi lângă el şi dormi până la ziuă somn fără vise.

Când veni împăratul, a doua zi dimineaţă, să afle ce s-a ales de flăcău şi-l văzu întins pe jos, crezu că i-au făcut de petrecanie stafiile şi zise oftând cu amar:

— Păcat de viaţa lui tânără; păcat că s-a pierdut asemenea frumuseţe de voinic!

Dar flăcăul îi auzi spusele şi, ridicându-se de jos, grăi:

— Ei, măria ta, n-au ajuns lucrurile până acolo!…

Împăratul se minună, nu alta, şi-n sufletul lui simţi o mare bucurie că flăcăul scăpase teafăr. Şi-l întrebă ce-a păţit şi-n ce chip îşi petrecuse noaptea.

— Binişor – se grăbi să răspundă flăcăul. Trecu noaptea asta, mai rămaseră două, şi socotesc c-or trece şi ele…

Când se reîntoarse flăcăul la han, hangiul mai-mai să nu-şi creadă ochilor de mirare.

— Să-ţi spun drept, voinice, nu credeam c-o să-ţi mai văd faţa. Ei, acu’ îmi pare c-ai învăţat, şi încă prea destul, ce înseamnă să te apuce groaza!

— Da’ de unde – răspunse el – pare-mi-se că totu-i în zadar şi că n-oi găsi pe nimeni în lumea asta care să mă înveţe ce înseamnă să te apuce groaza!

A doua seară se duse iar la palatul cel vechi; se aşeză lângă foc şi începu să mormăie cum îi era obiceiul:

— Ce-o fi aia groaza? Of, de m-ar apuca şi pe mine o dată!…

Pe la miezul nopţii auzi un vuiet şi un huruit, care la început nu prea se desluşeau; dar mai apoi zgomotele crescură mereu, de ţi se părea că te afli în mijlocul iadului. Şi deodată se potoliră ca şi când n-ar fi fost… Să fi trecut o clipită sau două, şi numai ce ieşi din coşul vetrei o jumătate de om, ţipând cât îl ţinea gura, şi-i căzu drept în faţă.

— Hei, mai va să vie o jumătate, că atât nu-i de ajuns! strigă flăcăul. Şi se porni o larmă şi mai îngrozitoare: urlete, gemete şi şuierături, de-ţi venea să-ţi iei câmpii nu altceva. Şi-n timpul ăsta, jumătatea cealaltă de trup se smulse din gârliciul coşului şi căzu şi ea, bufnind de pământ, taman lângă picioarele flăcăului.

— Aşteaptă frăţioare, nu te-ndesa aşa, să mai aţâţ puţin focul, ca să te-ncălzeşti mai bine! După ce drese focul, se întoarse şi dădu cu ochii de jumătăţile de trup care se împreunaseră la loc şi întruchipaseră o făptură înspăimântătoare, care se aşezase taman pe locul unde sta el mai înainte.

— Păi nu aşa ne-a fost vorba, vericule – zise flăcăul. Hai de te scoală, că locul ăsta e-al meu!

Pocitania îşi umflă o dată pieptul şi vru să-i dea brânci încolo, dar flăcăul nostru nu se lăsă nici el şi, smucindu-l cu putere, îl trase deoparte şi se aşează iarăşi pe locul lui.

Şi-n clipa aia căzură pe coş mai mulţi inşi, şi picau unul după altul de parcă rânduise cineva aşa. Oamenii ăştia aduseră cu ei nouă ciolane şi două capete de mort şi, după ce potriviră ciolanele ca pentru jocul de popice, se încinseră la joc. Flăcăului îi veni şi lui chef să joace şi-i întrebă:

— Lan ascultaţi, măi oameni, nu mă primiţi şi pe mine la joc?

— Cum să nu, da’ numai de ai parale din gros.

— De bani, nu vă fie grijă, că am la bănet câtă frunză-n pomi şi cât peşte-n baltă! Da’ e vorba cum puteţi să jucaţi aşa: nu vedeţi că nu vi-s bilele rotunde?!

Luă capetele de mort, le prinse în strung şi le rotunji frumuşel, de păreau nişte bile adevărate.

— Acu, zic şi eu c-o să alunece cum trebuie!… făcu el, bucuros. Ce mai aşteptaţi, bre, porniţi jocul cu voioşie!

Jucă o vreme cu ei şi pierdu câţiva gologani. Dar când bătu miezul nopţii, totul pieri ca prin farmec. Văzând c-ar putea acum să se culce, flăcăul se întinse lângă foc şi dormi liniştit până a doua zi.

Împăratul veni dis-de-dimineaţă să vadă ce s-a întâmplat şi, când dădu cu ochii de flăcău, îl întrebă:

— Ei, da' în noaptea asta cum ţi-a mers, ce-ai mai păţit?

— Am jucat popice cu nişte oameni – răspunse flăcăul – şi-am pierdut câţiva gologani! Asta a fost tot.

— Nu te-a apucat groaza?

— Nici p-atâtica!... Drept să spun, am petrecut foarte bine, dar de învăţat ce înseamnă să te apuce groaza, tot n-am învăţat!...

A treia noapte, flăcăul se aşeză iar pe strung şi începu să mormăie, de astă dată înciudat rău: – Of, de m-ar apuca o dată groaza, să ştiu şi eu ce-i aia!... Da' de ce nu mă apucă oare?

Către miezul nopţii, când începuse să-l ia somnul, numai ce se pomeni în odaie cu şase oameni înalţi, înalţi, care duceau cu ei un sicriu.

— Aha – făcu el – ăsta trebuie să fie văru-meu, ăl de-a murit mai zilele trecute...

Făcu semn c-un deget şi strigă:

— Hai, vere, vino încoa!

Vlăjganii aceia puseră jos sicriul şi flăcăul nostru se apropie de el, fără grabă. Săltă capacul şi înăuntru văzu zăcând un mort. îl pipăi pe obraz, dar obrazul era rece ca sloiul de gheaţă.

— Aşteaptă, vere – zise flăcăul – că te-oi încălzi puţin, chiar acuşi! Se întoarse la foc deşi încălzi mâna şi apoi o puse pe obrazul mortului, dar mortul tot rece rămase. Flăcăul îl scoase atunci din sicriu, îl târî cu greu până la foc şi, punându-l pe genunchi, începu să-i frece de zor mâinile, ca să-i pună sângele în mişcare. Dar când văzu că trudise degeaba, mai-mai să-l apuce furia. Noroc că-şi aduse aminte că doi oameni culcaţi într-un pat lesne se pot încălzi unul pe altul. Aşează mortul în pat, trase giulgiul peste el şi se întinse alături.

După câteva clipe, mortul se încălzi şi începu să mişte.

— Acu, ce mai zici, vere?! îl întrebă flăcăul. Cine te

mai trezea de nu eram eu aici să te încălzesc?!

Mortul se ridică deodată în capul oaselor şi răcni la el:

— Ce tot îi dai cu „acu”!... Acu o să vezi tu pe naiba, c-am să te gâtui!...

— Cum – rosti flăcăul, mânios – aşa vrei să-ţi arăţi recunoştinţa? Ia să mi te văd numaidecât în sicriu!...

Şi înşfăcându-l de grumaz, îl zvârli înăuntru, trântind apoi capacul sicriului peste el şi ţintuindu-l bine, ca nu cumva să mai iasă afară. Cei şase lungani, care aduseseră sicriul, se iviră numaidecât, de parcă i-ar fi chemat cineva, şi-l luară cu ei.

— Nu mă apucă groaza, şi pace! Văd eu că n-oi învăţa nici meşteşugul ăsta!...

Nu sfârşi bine cu văicăreala şi numai ce se ivi înainte-i un vlăjgan mai înalt decât cei şase şi cu o înfăţişare, că altul de-ar fi fost în locul flăcăului, l-ar fi trecut toţi fiorii. Şi uriaşul ăsta părea bătrân cât lumea şi avea o barbă lungă, lungă şi albă.

— Aşteaptă numai, făptură ticăloasă ce eşti – răcni moşneagul – şi-i vedea tu îndată cum o să te apuce groaza; ăi vedea, de-o să te saturi! Că ţi-e sortit să mori chiar acu, să ştii!

— Chiar aşa degrabă, n-aş prea crede, nenişorule – îl luă în răspăr flăcăul – că dacă-i vorba de moarte, nu uita că mai sunt şi eu p-aci s-o primesc!

— Las’ că te-nvăţ eu minte acuşi, fără să te mai întreb! rosti moşneagul, care era diavol adevărat şi nu om ca toţi oamenii.

— Mai domol, mai domol, vericule, şi nu mai face atât pe grozavul, că s-ar putea să-ţi fie lauda-n zadar!... Că deopotrivă cu tine-s şi eu, dacă nu şi mai şi.

— Asta om vedea-o noi îndată, şi dacă te-oi dovedi mai tare decât mine, să ştii că nu-ţi mai caut pricină şi te las să te duci în voia ta. Da, acu, hai să ne încercăm puterile!

Îl duse în afara castelului, prin nişte hrube întunecoase şi, într-un sfârşit, ajunseră într-o fierărie unde

erau două nicovale. Bătrânul apucă un baros şi, izbind cu el într-o nicovală, o vârî în pământ de nu se mai văzu.

— Nu te mai umfla aşa în pene, că la treaba asta sunt eu mai meşter! zise flăcăul şi se îndreptă spre cealaltă nicovală.

Bătrânul nu-l scăpă din ochi şi veni cât mai aproape de el, dornic să vadă cât de straşnică va fi lovitura. Şi barba lui albă şi lungă, lungă, aproape că atingea picioarele flăcăului. Băiatul apucă zdravăn barosul şi, când mi ţi-l izbi o dată în nicovală, o crăpă în două dintr-o lovitură şi prinse barba bătrânului la mijloc.

— De astă dată al meu eşti şi n-ai să-mi mai scapi! i-o spuse n faţă flăcăul. Şi zilele tale au să se sfârşească, nu ale mele!

Luă apoi de jos un drug de fier şi începu să mi ţi-l croiască pe bătrân până ce acesta începu să se văicărească şi să se roage de flăcău să înceteze cu tăbăceala, făgăduindu-i mari bogăţii, în cele din urmă, băiatul smulse barosul din nicovală, şi aşa se întâmplă că putu moşneagul să scape din strânsoare. Dar de ţinut îşi ţinu cuvântul şi-l călăuzi pe flăcău pe drumul care ducea în palat. Coborâră ei nişte scări şi, după puţin, ajunseră într-o hrubă. Aci, moşneagul îi arătă trei lăzi pline cu aur.

— Una – îl desluşi el – e pentru săraci, alta, pentru împărat, iar cea de-a treia e a ta.

Nici nu sfârşi bine ce avea de zis, şi duhul se făcu nevăzut, căci bătuse miezul nopţii. Flăcăul se pomeni deodată singur, într-o întunecime de nepătruns.

— Las’ că m-oi descurca eu să pot ieşi de-aici! îşi făcu el singur inimă.

Şi dibui încoace şi-ncolo, până ce nimeri drumul care ducea la odaia unde ardea focul.

Bucuros că scăpase, se culcă într-un loc unde nu bătea prea tare vâlvătaia şi de îndată adormi.

A doua zi, împăratul veni să vadă ce mai e cu el şi, găsindu-l viu şi nevătămat, îl întrebă iar:

— Ei, acu ai învăţat ce înseamnă să te apuce groaza?

— Nici defel – răspunse flăcăul. Parcă am de la cine

să-nvăţ?!… Azi-noapte m-am văzut cu văru-meu, ăl de-a răposat ieri-alaltăieri, şi-a mai venit după aia şi-un moş c-o barbă albă până-n pământ. Şi moşul ăsta tare blestemată dihanie, nu-i vorbă! – mi-a arătat colo jos o mulţime de aur, da’ ce e aia groaza şi cum să faci ca să te apuce – despre asta nici pomeneală să mă fi învăţat vreunul.

Atunci împăratul grăi cu multă mulţumire în sufletul său:

— Află, dar, flăcăule, că tu ai făcut să piară vraja ce stăpânea palatul şi, drept răsplată, am să-ţi dau fata de nevastă, precum am făgăduit.

— Asta-i straşnic de tot, măria ta, n-am ce zice! Dar vorba e, ce mă fac eu, că încă n-am aflat de la nimeni ce înseamnă să te apuce groaza!…

Slujitorii scoaseră bogăţia de aur din hrubă şi-o duseră la haznaua împărătească.

Şi la puţine zile după aia, unde mi se porni o nuntă, de se duse vestea… împăratul cel tânăr îşi iubea tare mult nevasta şi era fericit de soarta lui, dar, deplin, tot n-avea linişte. Şi într-una îl auzeai că se plânge:

— De ce nu ştiu ce e aia groaza? Bine-ar fi de m-ar apuca o dată şi pe mine, să nu rămân cu gândul că n-am învăţat!…

O ţinea morţiş şi, în cele din urmă, vorbele lui nesăbuite începură a o mâhni pe domniţă.

Dar slujnica ei cea mai credincioasă căută să-i ogoiască durerea şi-i zise:

— Nu-ţi face griji, măria ta, că ştiu eu un leac numai bun pentru lucru: după care tânjeşte împăratul! Şi-o să înveţe ce înseamnă să-l apuce groaza de-o să mă pomenească!…

Se duse apoi slujnica până la pârâul care curgea prin mijlocul grădinii împărăteşti şi puse pe nişte băietani să-i adune o găleată cu plevuşcă.

Peste noapte, în timp ce bărbatu-său dormea, împărăteasa tăcu întocmai ce-i spusese fata; îi trase jos plapuma şi, zvârr! turnă peste el găleata plină cu apă rece şi cu plevuşcă. Peştişorii începură să i se zbată pe piele,

care mai de care, şi împăratul se trezi într-un ţipăt, strigând de sculă tot palatul:

— Aoleuu!… Vai ce groază m-a apucat, dragă nevastă, şi cum mă mai trec fiorii!… Acu ştiu şi eu în sfârşit ce înseamnă să te apuce groaza!

LUPUL ŞI CEI ŞAPTE IEZI

(*Der Wolf und die sieben jungen Ceißlein*// *The Wolf and the Seven Young Goats*)

A fost odată o capră bătrână şi capra asta avea şapte iezi, pe care-i iubea aşa cum numai o mamă îşi iubeşte copiii. Într-o zi, trebuind să plece în pădure ca să le aducă de-ale gurii, capra strânse în jurul ei pe cei şapte iezi şi le grăi astfel:

— Dragii mei copilaşi, eu trebuie să plec în pădure. În lipsa mea, căutaţi de fiţi cuminţi şi, mai cu seamă, feriţi-vă de lup. Că de-ar izbuti să intre pacostea asta de fiară în casă, pe toţi v-ar înghiţi şi n-ar mai rămâne nici măcar un oscior din voi! Diavolul ăsta de lup ştie să se arate adesea sub chipul unei alte vietăţi, dar pe voi n-o să vă-nşele, sunt sigură, fiindcă o să-l puteţi dibăci de-ndată după glasul cel dogit şi gros şi după labele cele negre.

Iezii luară aminte la cele spuse de capră şi-i răspunseră:

— Poţi pleca fără grijă, măicuţă dragă, c-om şti noi să ne păzim de lup!

Capra behăi a mulţumire şi o porni liniştită la drum. Nu trecu multă vreme, şi numai ce bătu cineva la uşă,

strigând:

— Dragi copilaşi, deschideţi uşa, că sunt eu, mama voastră. Şi-am adus pentru fiecare câte ceva bun.

Dar iezii îl recunoscură pe lup, după glasul lui gros şi dogit, şi răspunseră:

— Nu deschidem, că tu nu eşti mama noastră! Glasul măicuţei e subţire şi blând, pe când al tău e gros şi dogit. Nu ne poţi înşela: Tu eşti lupul!

Auzind el acestea, o întinse spre dugheana unui neguţător şi cumpără de-acolo o bucată mare de cretă. Făcu hap! o înghiţi şi glasul i se subţie, pasămite, chiar pe loc. Apoi grăbi să se reîntoarcă la căsuţa caprei şi, cioc, cioc, bătu din nou la uşă. Şi c-un glas subţirel, strigă;

— Dragi copilaşi, deschideţi uşa, că sunt eu, mama voastră. Şi-am adus pentru fiecare câte ceva bun.

Iezii era cât pe-aci să deschidă, dar vezi că lupul se dădu repede de gol... Cum nu mai avea răbdare, se proptise cu labele de pervazul ferestrei, căutând să privească înăuntru. Şi de cum îi zăriră labele cele negre, iezii răspunseră-n cor:

— Nu deschidem, că mama noastră nu are labe negre ca ale tale. Nu ne poţi înşela: tu eşti lupul!

Văzând el şi de data asta că nu-i poate amăgi, pe dată alergă la brutar şi-i spuse:

— M-am înţepat la piciorul ăsta şi te-aş ruga să mi-l ungi cu puţină cocă.

Şi după ce brutarul îi unse laba cu cocă, lupul alergă într-un suflet la morar şi-l rugă şi pe el:

— Ţi-aş rămâne îndatorat dac-ai presăra niţică făină albă peste piciorul ăsta!

Morarul mirosi că jupânul lup vrea să umble cu şoalda, că se pregăteşte să întindă vreo cursa cuiva, şi se împotrivi cât putu. Dar cumătrul lup îşi rânji colţii şi se răsti la el:

— Dacă nu-mi faci pe voie, să ştii că te sfâşiii şi morarul, ca un om fricos ce era, se grăbi să-i presare laba cu făină, numai să-şi scape pielea. Că vezi, aşa sunt unii oameni... Blestematul de lup îşi luă picioarele la spinare şi

se înfiinţă a treia oară la căsuţa caprei. Bătu la uşă, cioc, cioc, şi strigă subţirel:

— Dragi copilaşi, deschideţi uşa, că sunt eu, mama voastră! Şi-am adus pentru fiecare câte ceva bun. Dar iezii se grăbiră să-i răspundă:

— Arată-ne mai întâi laba ca să vedem de eşti într-adevăr măicuţa noastră şi apoi ţi-om deschide.

Hoţomanul de lup ridică laba până la fereastră şi când văzură iezii că-i albă, nu se mai îndoi niciunul şi, tranc, traseră ivărul de la uşă. Şi ce să vezi, în prag îşi rânjea colţii lupul!

Iezii încremeniră de spaimă şi dădură să se ascundă care încotro. Unul sări, ţuşti, sub masă, al doilea se tupilă în pat, al treilea se vârî în vatră, al patrulea se furişă în bucătărie, al cincilea intră în dulap, al şaselea se piti sub lighean şi al şaptelea se adăposti tocmai în cutia pendulei.

Lupul îi dibăci însă care pe unde se ascunsese şi cum n-avea vreme de pierdut, îi înşfacă pe rând. Şi aşa se făcu de apucară cu toţii drumul gâtlejului… Numai pe iedul cel mic, care se ascunsese în cutia pendulei, nu fu chip să-l găsească. După ce-şi umflă burdihanul, lupul ieşi alene din casă, se întinse pe covorul de iarbă verde, la umbra unui copac, şi adormi buştean.

Trecu ce trecu, dar nu prea mult, şi mama capră se întoarse din pădure. Şi mai-mai să-şi iasă din minţi de ce-i văzură ochii… Uşa se hâţâna dată în lături şi toată casa era vraişte. Scaunele, băncile, masa zăceau răsturnate; pernele şi plapuma fuseseră smulse de pe pat, iar din lighean nu mai aveai ce alege. Cât despre iezi, nici urmă. Strigă capra pe fiecare, pe nume, dar nimeni nu răspunse. Când dădu să-l strige şi pe prâslea, desluşi de undeva un glas înăbuşit:

— Măicuţă dragă, eu sunt aici, în cutia pendulei!

Capra îl scoase de acolo pe iedul cel mic şi el prinse a-i povesti cum i-a înşelat lupul şi cum i-a înşfăcat apoi pe cei şase frăţiori mai mari şi le-a dat drumul pe gâtlej… Acu nu mai trebuie să vă spun eu cât i-a plâns biata capră, că vă închipuiţi singuri!

Ca să-şi mai ogoiască durerea, capra ieşi din casă şi iedul cel mic, ca umbra, după ea. Şi ducându-se ei spre grădină, îl zăriră pe lup sub un copac, dormind şi sforăind de tremurau crengile.

Capra căta la el, cercetându-l din toate părţile, şi rămase ca năucă... Pasămite, băgase de seamă că-n burduhanul lui cel umflat se mişca şi se zvârcolea ceva.

„Doamne, Dumnezeule, gândi capra, oare n-or mai fi trăind bieţii mei copilaşi, pe care i-a înghiţit tâlharul de lup?”

Îl trimise pe prâslea fuguţa acasă, să aducă foarfecă, ac şi aţă, şi, fââşş! tăie burdihanul lupului! N-apucase bine să facă o tăietură, că un ied şi scoase capul afară. Şi-n timp ce tăia mai departe, iezii începură să sară afară, unul după altul. Şi erau vii şi nevătămaţi toţi şase; în lăcomia ei, dihania îi înghiţise aşa întregi cum erau, fără a-i mai mesteca. Şi ţinte bucurie! Prinseră a o îmbrăţişa pe măicuţa lor dragă, săltând într-un picior ca un croitoraş când e ginerică. Dar bătrâna îi potoli, îndemnându-i să vadă de-un lucru ce nu suferea amânare:

— Mai bine v-aţi grăbi să aduceţi nişte bolovani, ca să umplem cu ei burdihanul nelegiuitului ăsta de lup, cât mai zace toropit de somn!

Iezii începură a căra la repezeală bolovani şi îndesară în burdihanul dihaniei cât de mulţi încăpură. Apoi bătrâna îi cusu repede burta la loc şi mişca acul cu atâta iscusinţă, că lupul nici măcar nu apucă să simtă ceva.

După ce se săturăr el bine de somn, se ridică anevoie în picioare şi cum bolovanii din burtă îi pricinuiau o sete grozavă, pomi către o fântână, cu gândul să-şi potolească setea.

Dar cum începu să umble, zdronca-zdronca, prinseră a se izbi şi bolovanii în burduhan. Şi parcă presimţind că la mijloc nu-i lucru curat, începu să strige:

Ce tot sare-ncolo-ncoace.
Prin stomac, şi nu-mi dă pace?
Iezii sar. *Asta aşa e*?
Sau, cumva, or fi pietroaie?!

Şi când ajunse la fântână şi se plecă să bea apă, bolovanii cei grei îl traseră la fund. Cei şapte iezi văzuseră de departe toată întâmplarea şi, venind tot într-o goană, strigau cât îi lua gura:

— Lupul a crăpat! Lupul a crăpat!

Şi de bucurie, începură a juca împrejurul fântânii, împreună cu maica lor, capra cea bătrână.

IOHAN CEL CREDINCIOS

(*Der treue Johannes*// *Trusty John*; *Faithful John*; *Faithful Johannes*; *John the True*)

A fost odată un rege bătrân şi bolnav care zăcea pe patul de moarte şi se gândea: „Sfârşitul îmi este aproape”.

Într-o zi, l-a chemat la el pe cel mai credincios dintre servitori, unul care-i fusese toată viaţa fidel.

— Tu, cel mai credincios dintre servitorii mei, simt că am să mor curând şi nu am altă grijă decât ce se va întâmpla cu fiul meu. El este încă prea tânăr şi nu ştie ce-i judecata înţeleaptă. Dacă îmi promiţi că-l vei învăţa ce trebuie să ştie şi că te vei purta cu el grijuliu ca un tată, eu voi putea închide ochii în linişte.

Atunci Iohan cel credincios i-a spus regelui:

— Nu-l voi părăsi şi-l voi sluji cu credinţă, chiar dacă o voi face cu preţul vieţii.

— Am să mor mângâiat şi împăcat, a mai zis regele, şi a adăugat: după moartea mea poţi să-i arăţi fiului meu tot palatul, toate comorile, toate sălile şi coridoarele, tezaurele mele toate. Numai în ultima cameră din capătul coridorului nu are voie să intre, pentru că acolo se află portretul prinţesei de sub cupola de aur. Dacă fiul meu îi va privi chipul, se va îndrăgosti de ea şi va deveni slab şi neputincios în faţa primejdiilor care-l aşteaptă.

După ce credinciosul Iohan l-a asigurat că va face întocmai, bătrânul rege şi-a dat liniştit sufletul.

Apoi a fost îngropat şi Iohan i-a spus tânărului rege:

— Eu i-am fost credincios tatălui tău şi-ţi voi fi şi ţie, chiar cu preţul vieţii mele. Doliul a trecut. Iohan cel credincios i-a spus regelui:

— Acum este timpul să-ţi cunoşti moştenirea, de aceea te invit să-ţi arăt palatul regal. L-a condus peste tot, încolo şi încoace, şi i-a arătat camerele, coridoarele şi toate bogăţiile, numai o cameră n-a deschis-o, aceea în care se afla portretul prinţesei. Dar portretul era astfel pus că, îndată ce deschideai uşa, se şi vedea, şi era aşa de bine executat, încât, privindu-l, aveai impresia că ai în faţă o fiinţă vie, cea mai frumoasă şi mai drăgălaşă din câte ar putea exista pe lume. Tânărul rege a observat că Iohan trece mereu pe lângă o uşă pe care nu vrea s-o deschidă.

— De ce nu deschizi şi uşa aceasta?

— Pentru că înăuntru este ceva care te-ar speria foarte tare. Dar tânărul a stăruit:

— Am văzut tot palatul, vreau să văd şi încăperea asta şi ceea ce se află înăuntru.

Şi a încercat să forţeze uşa. Atunci Iohan cel credincios l-a tras înapoi şi i-a zis:

— Eu i-am promis tatălui tău, înainte de a muri, că tu n-o să vezi ce-i aici; dacă nu-mi voi ţine promisiunea, asta ne va aduce şi mie, şi ţie mare ghinion.

— Ba nu, a răspuns regele, dacă nu intru, n-o să am linişte mei zi, mei noapte, până n-oi vedea ce-i acolo. Aşadar, nu plec până nu-mi deschizi.

Văzând că nu are încotro, Iohan cel credincios a scos cheia din legătură şi oftând adânc cuprins de întristare, a deschis uşa încăperii interzise. A intrat mai întâi el, cu gând să acopere la repezeală portretul, înainte ca tânărul rege să-l vadă, dar nu i-a fost de folos. Regele a intrat şi el în vârful picioarelor şi a privit peste umărul lui Iohan direct spre portret. Şi, când a văzut minunatul chip strălucind de aur şi pietre preţioase, dintr-odată s-a prăbuşit la pământ fără putere. Iohan cel credincios l-a

ridicat şi l-a dus în patul său, gândindu-se plin de îngrijorare: „Nenorocirea s-a întâmplat, Doamne, oare ce va urma de-acum încolo?” Apoi i-a dat puţin vin ca să-l întremeze şi l-a pus din nou pe picioare. Primele cuvinte pe care le-a rostit tânărul rege au fost:

— Al cui e chipul acela minunat de sub cupola de aur?

— Al unei fiice de împărat, a răspuns Iohan cel credincios.

— M-am îndrăgostit de ea aşa de tare, spuse regele, că, dacă frunzele copacilor ar vorbi, ar da în vileag toată dragostea mea. Viaţa-mi nu mai are alt sens decât acela de a ajunge la această prinţesă.

Credinciosul Iohan s-a gândit mult ce să facă, cum să-l ajute. În cele din urmă, i-a zis tânărului rege:

— Uite, tot ce ai în jurul tău este din aur: mese, scaune, fotolii, pocale, farfurii şi toate câte sunt în palat. În vistierie se află cinci tone de aur. Dă tot aurul unui maestru aurar din regat şi porunceşte-i să facă din el felurite podoabe, vase, dar mai ales păsări şi animale sălbatice şi domestice care ar putea să-i placă prinţesei; să ne încercăm norocul, poate reuşim s-o atragem şi s-o aducem aici.

Regele i-a chemat la el pe toţi aurarii, poruncindu-le să lucreze tară preget zi şi noapte ca să termine cât mai repede cele cerute. Când meşterii au sfârşit treaba, podoabele au fost încărcate pe o corabie, Iohan a îmbrăcat haine de negustor, la fel şi regele, ca nu cumva să fie recunoscuţi, şi au plecat pe mare. Au mers zile şi nopţi în şir până când au dat de cetatea unde locuia prinţesa de sub cupola de aur.

Iohan cel credincios a dat să coboare şi l-a sfătuit pe rege să rămână pe corabie până ce el se va întoarce.

— Poate, a mai zis Iohan, o aduc pe fiica de împărat, de aceea ai grijă să fie totul bine rânduit, scoate aurăriile şi decorează corabia cu ele.

Apoi a luat cu sine câteva obiecte, a sărit pe mal şi s-a dus direct spre palatul prinţesei. Când a intrat în curtea

palatului, lângă fântână stătea o fată frumoasă care avea în mână două găleţi din aur şi scotea apă cu ele. Şi, tocmai când voia să le tragă afară, l-a văzut pe Iohan şi l-a întrebat cine este.

— Sunt negustor, a răspuns el, şi a desfăcut şorţul arătându-i aurăriile.

— Vai, ce frumoase sunt! se minună fata. Puse găleţile jos şi începu să cerceteze amănunţit lucrurile, unul câte unul. Apoi a zis:

— Astea trebuie să le vadă şi prinţesa, ei îi plac mult obiectele din aur. Cu siguranţă că le va cumpăra pe toate.

L-a luat pe Iohan de mână şi l-a dus în palat, căci fata era chiar camerista fiicei de împărat. Aceasta, văzând păsările şi celelalte podoabe din aur, s-a arătat foarte impresionată şi i-a spus lui Iohan:

— Sunt aşa de frumoase că ţi le voi cumpăra pe toate. Iohan i-a răspuns:

— Eu sunt numai slujitorul unui om bogat. Ce am eu aici e nimic faţă de ce are stăpânul meu pe corabie. Şi toate sunt obiecte preţioase, numai din aur.

Prinţesa s-a arătat numaidecât doritoare să le aibă pe toate. Iohan i-a zis atunci:

— Pentru ca să le vedeţi, aţi avea nevoie de multe zile şi multe săli în care să le punem pe toate la vedere, iar palatul ăsta nu e destul de încăpător.

Auzind asemenea vorbe, curiozitatea şi dorinţa ei au crescut şi mai mult, aşa că a poruncit: – Du-mă pe corabie, vreau să văd eu însămi comorile stăpânului tău. Iohan cel credincios a condus-o bucuros la corabie, iar regele, zărind-o, şi-a dat seama de departe că era cu mult mai frumoasă decât în portret şi şi-a pierdut de tot capul, ascultând numai de glasul inimii. De îndată ce prinţesa a urcat pe corabie, regele a dus-o înăuntru, iar Iohan cel credincios a rămas lângă cârmaci, poruncindu-i să pornească neîntârziat corabia.

— Întinde toate pânzele ca să plutim ca o pasăre în zbor, i-a poruncit el cârmaciului, în acest timp, regele îl arăta prinţesei, bucată cu bucată, tacâmurile, farfuriile,

cupele, amforele, păsările, animalele domestice, animalele sălbatice, toate lucrate din aur. Multe ore au petrecut cercetând aceste obiecte înşirate prin cămările corabiei, aşa încât, bucuroasă de ceea ce vedea, prinţesa n-a băgat de seamă cum corabia se depărta cu repeziciune de ţărm. După ce a văzut şi ultimele podoabe, i-a mulţumit negustorului că i le-a arătat şi a dat să plece acasă. Dar pe punte a văzut cât de departe era de ţărm. Era în mijlocul mării, pe corabia care, cu toate pânzele ridicate, parcă zbura, nu plutea.

— Ah, strigă ea înspăimântată, am fost păcălită, m-a răpit negustorul, prefer să mor decât să rămân aici.

Negustorul o luă de mână şi-i spuse;

— Eu nu sunt negustor, sunt rege, cu nimic mai prejos de tine ca rang. Dacă te-am furat folosindu-mă de minciună, am făcut-o pentru că te iubesc nespus. Când ţi-am văzut portretul prima oară, am căzut, sleit de puteri, la pământ.

Auzind toate acestea, prinţesa l-a crezut şi a acceptat cu mare bucurie să-i devină soţie. Dar, în timp ce corabia naviga în mijlocul mării, Iohan cel credincios, care stătea pe punte şi cânta să-i treacă de urât, a văzut trei corbi poposind pe corabie. Atunci a tăcut şi-a început să tragă cu urechea la cele ce-şi spuneau corbii între ei. Unul croncănea astfel:

— Iacă, aţi văzut, o duce pe prinţesă la el în palat.

— Da, croncăni al doilea, dar nu-i încă sigur.

— Ea se află totuşi pe corabia regelui, spuse al treilea. Primul corb croncăni din nou:

— Ei şi? Când ajung la ţărm, o să le apară în cale un cal roşcat ca o vulpe pe care el va dori să încalece; calul o să se înalţe cu el în văzduh, aşa că niciodată n-o să-şi mai vadă soţia.

— Şi nu-i nicio cale de scăpare? croncăni al doilea corb.

— O, ba există, dacă apare alt cal cu un ins ce va purta o flintă sub şa şi va trage cu ea în calul roşcat. Astfel tânărul rege va fi salvat. Numai că nimeni nu ştie asta. Iar

dacă ar fi unul care ar şti şi i-ar spune, acela s-ar preface în stană de piatră de la tălpi până la genunchi.

Atunci al doilea corb croncăni iar:

— Eu mai ştiu ceva: chiar dacă va fi omorât calul, tânărul rege tot nu-şi va putea păstra mireasa. Când vor intra împreună în palat, acolo vor găsi într-un cu făraş o rochie care arată ca şi cum ar fi lucrată în fir de argint şi aur; în realitate, rochia este din pucioasă şi păcură. Când prinţesa o va îmbrăca, îi va arde carnea şi oasele până la măduvă.

Al treilea corb croncăni şi el:

— Şi nu există cale de scăpare?

— O, ba da, croncăni al doilea, dacă ar lua cineva cu nişte mănuşi rochia, ar arunca-o în foc şi ea ar arde, prinţesa ar fi salvată, dar salvatorul s-ar preface în stană de piatră de la genunchi până în dreptul inimii.

Al treilea corb croncăni din nou:

— Eu ştiu încă şi mai mult: chiar dacă va fi arsă rochia miresei, tânărul rege tot nu va putea să-şi păstreze soţia. Când în timpul nunţii va începe dansul şi ei doi vor dansa, ea se va îngălbeni şi va cădea la pământ ca moartă; dacă n-o va ridica nimeni de jos şi nu-i va lua câteva picături de sânge din sânul drept, va muri. Cel care ar şti şi ar trăda acest secret s-ar preface în piatră de la picioare până în creştetul capului.

După ce corbii au terminat de croncănit, şi-au luat zborul de pe corabie şi s-au pierdut în depărtare. Iohan cel credincios, care înţelesese totul, deveni din ziua aceea tăcut şi trist, căci dacă nu tăinuia cele ce ştia, s-ar fi prefăcut în stană de piatră. Totuşi s-a hotărât să-şi salveze stăpânul cu preţul vieţii lui.

Cum au ajuns la ţărm, lucrurile au început să se petreacă întocmai cum croncăniseră corbii: un cal minunat de culoare roşcată le-a apărut în cale. Regele strigă:

— Curaj, ăsta mă va duce la palat! Şi a dat să se urce în şa, dar Iohan, pe alt cal, a venit repede către el, l-a tras deoparte, a scos flinta de sub şa şi, dintr-un singur foc, a doborât calul cel roşcat la pământ. Atunci unii dintre

servitorii regelui, care nu-l prea aveau la inimă pe Iohan, au început să strige:

— Ce ruşine să ucizi un aşa dobitoc, tocmai calul care trebuia să-l ducă pe regele nostru la palat!

Dar regele spuse:

— Tăceţi şi lăsaţi-l în pace. Iohan este cel mai credincios servitor al meu, ştie el mai bine de ce a făcut-o.

Apoi au plecat cu toţii la palat şi acolo, în sala cea mare, au găsit un cufăraş în care era o rochie de mireasă ţesută din fir de aur şi argint. Tânărul rege s-a apropiat de cufăraş vrând să ia rochia, dar Iohan l-a dat deoparte, a luat rochia cu mănuşi pe mână, a dus-o în foc şi a lăsat-o să ardă. Ceilalţi servitori au început din nou să murmure şi să zică:

— Poftim, arde chiar rochia miresei. Dar tânărul rege le-a spus din nou:

— Cine ştie dacă n-a făcut bine că a aruncat-o, lăsaţi-l în pace, el este slujitorul meu cel mai credincios.

A urmat apoi nunta. S-a pornit dansul şi mirii au înaintat spre mijlocul sălii. Dintr-odată, mireasa s-a îngălbenit şi a căzut, ca moartă, la pământ. Iohan, care o privea cu atenţie, a sărit lângă ea, i-a luat trei picături de sânge din sânul drept şi le-a aruncat. Curând, regina a început din nou să respire şi şi-a revenit. Tânărul rege, care văzuse totul, nu pricepea de ce face Iohan asta şi a început să strige mânios:

— Aruncaţi-l în închisoare!

A doua zi, Iohan cel credincios a fost condamnat la moarte prin spânzurătoare. Când era deja sus, gata să fie atârnat în ştreang, a zis:

— Orice om, când trebuie să moară, are dreptul ca, înainte de a-şi da obştescul sfârşit, să mărturisească. Ar trebui să am şi eu acest drept.

— Da, a poruncit regele, să i se dea dreptul să vorbească. Atunci Iohan a spus:

— Eu sunt condamnat pe nedrept, deşi ţi-am fost totdeauna credincios. Apoi a povestit ce croncăniseră cei trei corbi pe care îi ascultase când călătoreau pe mare şi

cum, ca să-şi salveze stăpânul, făcuse tot ceea ce făcuse.

Regele a strigat:

— O, credinciosul meu Iohan, eşti iertat, eşti iertat! Daţi-l jos!

Dar în acest timp, după ce rostise ultimul cuvânt, Iohan cel credincios se prefăcuse deja în stană de piatră, prăbuşindu-se ca un bolovan la pământ.

Tare s-au mai necăjit regele şi regina din cauza nerecunoştinţei lor faţă de cel care le salvase viaţa., Ah, cum l-am răsplătit eu pe credinciosul meu servitor!" îşi spunea regele. A luat statuia şi a pus-o în camera sa, lângă pat. De câte ori se uita la ea, plângea şi zicea: „Ah, dacă ţi-aş putea reda viaţa, credinciosul meu Iohan!"

Statuia a început să vorbească şi i-a spus:

— Da, stăpâne, mă poţi învia în schimbul a ceea ce ai mai scump pe lume.

— Aş da tot ce am mai scump pe lume dacă aş putea să te readuc la viaţă. Statuia i-a zis din nou:

— Dacă tu cu mâna ta, tai capetele celor doi copii ai tăi şi mă ungi cu sângele lor, atunci eu voi învia.

Regele s-a înspăimântat când a auzit că ar trebui să-şi ucidă copiii, dar şi-a amintit de credinţa lui Iohan care murise pentru el. A scos numaidecât sabia şi a tăiat capetele copiilor. După ce a uns cu sângele lor statuia, Iohan a înviat, sănătos şi plin de vigoare în faţa stăpânului său. Apoi i-a spus regelui: – Stăpâne, ce ai făcut pentru mine nu va rămâne nerăsplătit.

A luat capetele copiilor, le-a pus la loc şi le-a uns cu sângele lor. Copiii au prins viaţă şi au redevenit veseli şi sănătoşi, au început să sară şi să se joace ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Regele nu mai putea de bucurie. Când a văzut că vine regina, i-a ascuns într-un dulap pe toţi trei şi şi-a întrebat soţia:

— Te-ai rugat la biserică?

— Da, a răspuns ea. Aproape tot timpul m-am gândit la Iohan cel credincios, ce ghinion a avut el să moară ca să ne salveze pe noi!

Atunci regele i-a spus:

— Draga mea soţie, noi putem să-i redăm viaţa, dar asta ne costă viaţa copiilor noştri pe care trebuie să-i jertfim.

— Noi suntem vinovaţi, aşa că trebuie s-o facem.

Regele s-a bucurat că soţia lui gândeşte la fel cu el, a deschis dulapul şi i-a scos de acolo pe Iohan şi pe copii, veseli şi nevătămaţi.

— Domnul fie lăudat, a spus regele, Iohan şi copiii noştri trăiesc. Apoi i-a povestit reginei tot ce făcuse.

Şi au trăit fericiţi până la sfârşitul vieţii.

O AFACERE BUNĂ

(*Der gute Handel// The good bargain*)

Odată, un ţăran şi-a dus vaca la târg şi a vândut-o pe şapte taleri. În drumul spre casă era un heleşteu şi, încă de departe, ţăranul a auzit cum orăcăiau broaştele: oac, oac, oac, oac! „Iaca”, şi-a spus în sinea lui, „ce tâmbălău fac, nu cred, după mintea lor cea proastă, că am luat şapte taleri şi nu opt, pe vaca mea”. Ajuns lângă apă, a strigat spre ele:

— Neroadelor, altceva mai bun decât să orăcăiţi nu ştiţi? Şapte taleri am luat, nu opt.

Broaştele însă au continuat să orăcăie.

— Păi, dacă nu vreţi să mă credeţi, am să-i număr în faţa voastră.

Şi a scos banii din pungă începând să numere tot câte douăzeci şi patru de *groşeni* pentru fiecare taler. Broaştele însă nu dădeau nicio atenţie socotelii lui şi orăcăiau mai departe: oac, oac, oac, oac!

— Ei, a strigat ţăranul mânios, dacă vreţi să vă convingeţi, număraţi-i şi singure!

Şi a aruncat toţi banii în heleşteu, unul câte unul. Apoi s-a aşezat şi a început să aştepte ca ele să termine de numărat şi să-i dea banii înapoi. Dar broaştele, neclintite, orăcăiau mai departe: oac, oac, oac, oac! şi nici gând nu aveau să arunce banii pe mal. Ţăranul a mai aşteptat un timp, până la căderea nopţii, când trebuia să plece acasă. Atunci s-a înfuriat pe broaşte şi a început să le certe:

— Proastelor! Holbatelor ce sunteţi, numai gura mare cu care strigaţi de spargeţi urechile omului e de voi, altfel nici şapte taleri nu sunteţi în stare să număraţi. Cât credeţi că am să mai aştept?

Şi, zicându-le astfel, a plecat spre casă plin de silă, în timp ce broaştele continuau să strige: oac, oac, oac, oac!

La scurt timp după întâmplarea asta, a făcut rost de o altă vacă pe care a tăiat-o gândind că, dacă o vinde tăiată, va primi pe ea mai mulţi bani, în plus şi pielea îi va aduce niscaiva venit.

Ajuns la zidul ce înconjura oraşul, la poarta de intrare, iată că o haită de câini, printre care se afla şi un ogar, a sărit asupra sacului cu carne, l-a adulmecat şi toţi au început să latre: ham, ham, ham, ham! Văzând că nu încetează cu lătratul, ţăranul i-a spus ogarului:

— Da, ai înţeles bine, am carne, dar trebuie să fiu şi eu de acord cu ham-ham-ul!

Ogarul i-a răspuns la rândul lui „ham, ham”, iar ţăranul i-a spus din nou:

— Dacă tu nu vrei, poate că tovarăşii tăi ar vrea să le dau ceva de înfulecat.

— Ham, ham! răspundea ogarul. Ţăranul îi vorbi din nou:

— Dacă mă refuzi cu încăpăţânare, atunci îţi las ţie marfa, doar te cunosc bine, ştiu cine ţi-e stăpânul. Însă îţi spun clar, în trei zile vreau banii, altfel va fi rău de tine. Poţi să mi-i aduci aici, la poartă.

Acestea fiind zise, a lăsat carnea şi s-a întors acasă. Câinii s-au repezit spre ea şi au început să latre: ham, ham, ham, ham! Ţăranul, care auzea de departe lătratul, îşi spunea: „Acum toţi vor câte-o bucată”.

Peste trei zile, s-a gândit: „Ei, în seara asta voi avea bani” şi nu mai putea de bucurie. Dar nu voia să mai ia pe cineva cu el, căci îşi zicea: „Azi nu mai poţi să ai încredere în nimeni”. Plin de nerăbdare, se duse în oraş direct la măcelar ca să-şi încaseze banii. Măcelarul a crezut la început că glumeşte, dar ţăranul i-a spus:

— Lasă gluma deoparte, eu vreau banii mei. Nu ţi-a adus ogarul tău acum trei zile o vacă tăiată în bucăţi?

Măcelarul s-a înfuriat, a luat o mătură şi l-a gonit afară.

— Aşteaptă, a spus ţăranul, mai există şi judecată pe lume!

Ţăranul s-a dus la palat şi a cerut audienţă la rege. A fost condus în faţa regelui şi-a prinţesei. Regele l-a întrebat ce necazuri are.

— Ah, a răspuns el, broaştele şi câinii mi-au luat tot ce aveam, iar măcelarul mi-a plătit carnea cu câteva cozi de mătură pe spinare. Apoi i-a povestit amănunţit cum se petrecuseră lucrurile.

Auzind ce povesteşte ţăranul, fiica regelui a început să râdă în hohote, iar regele i-a spus: – Nu pot să-ţi dau dreptate, dar îţi dau de soţie pe fata mea. În toată viaţa ei nu a râs cât a râs azi datorită ţie. De mult am promis mâna ei celui care o va face să râdă. Mulţumeşte-i lui Dumnezeu pentru norocul ce-a dat peste tine.

— Ah, zise ţăranul, dar eu n-o vreau deloc pe fiica Mariei Tale de soţie, pentru că am acasă una şi mi-e destul. Dacă mă întorc, altceva mai bun nu mă aşteaptă decât să mă ascund în vreun colţ al casei ca să scap de gura ei.

— Bădărăniile! strigă regele.

— Iertate fie-mi vorbele, Măria Ta, dar ce se poate aştepta de la un bou decât coarne de vită, zice o vorbă din popor.

— Aşteaptă, s-a răzgândit regele, trebuie să primeşti totuşi o răsplată. Acum poţi să pleci, dar peste trei zile vino din nou la palat şi ţi se vor plăti cinci sute de taleri în monezi.

Când a ajuns la ieşirea din palat, un străjer i-a spus:

— Tu ai făcut pe fiica regelui să râdă, trebuie să fi primit ceva bani pentru asta, nu-i aşa?

— Cam aşa-i, mi s-au promis cinci sute de taleri.

— şi ce-o să faci cu atâta bănet?

— Păi, ştii ceva, a zis ţăranul, pentru că tot eşti aici, mergi tu la rege peste trei zile, ia banii, opreşte-ţi două sute de taleri şi restul mi-i dai mie.

Un negustor, care se afla prin apropiere şi trăgea cu urechea la discuţia dintre ţăran şi străjer, s-a luat după ţăran, l-a tras de mânecă şi i-a spus:

— Minune dumnezeiască, ce om norocos eşti! Aş vrea să-mi schimb tot mărunţişul în monezi. De altfel, la ce-ţi trebuie ţie talerii?

— Negustorule, i-a răspuns ţăranul, dacă vrei, poţi să iei trei sute şi să-mi dai mărunţiş. Dă-mi azi bănuţii şi peste trei zile vei primi talerii de la rege.

Negustorul s-a bucurat de afacerea lui şi i-a adus ţăranului groşi falşi, în care trei aveau valoarea cât doi adevăraţi. După trei zile, ţăranul s-a înfiinţat la curte, iar regele a strigat:

— Dezbracă hainele astea! Doar acum ai bani, cinci sute de taleri, şi nu mai trebuie să umbli în zdrenţe.

— Ah, zise ţăranul, eu banii nu-i mai am, două sute i-am promis străjerului de la palat şi trei sute mi i-a schimbat negustorul în mărunţiş, fără să-mi pretindă vreo taxă, ce-i drept.

Chiar atunci negustorul şi străjerul au venit înăuntru şi şi-au cerut de la ţăran dreptul susţinând că învoiala lor era corectă. Străjerul aştepta răbdător, căci simţea cum stau lucrurile, negustorul însă se jeluia necontenit:

— Vai de mine şi de mine, striga el, unde-s talerii mei?

Regele a râs de păţania ţăranului, a lăsat mânia deoparte şi i-a spus:

— Pentru că din nou ţi-ai pierdut răsplata, înainte chiar de a o fi avut, vreau să-ţi dau ceva în loc. Mergi la vistiernicul meu şi ia-ţi de acolo câţi bani vrei.

Ţăranul n-a aşteptat să i se spună de două ori, a mers

la vistierie şi şi-a burduşit punga cu monezi. Apoi s-a dus la un han şi a început să-şi numere avutul. Negustorul, care se strecurase după el, îl auzea cum număra şi bodogănea nemulţumit: „Acum m-a încurcat şi mai rău netrebnicul de vistiernic. Dacă nu m-ar fi lăsat să-mi iau singur banii, aş fi ştiut cât am. Ce bine ar fi fost să fi luat doar atât cât mi se cuvenea”. „Doamne ajută şi păzeşte, şi-a zis negustorul, omul ăsta îl vorbeşte de rău chiar pe regele nostru. Mă duc să-l pârăsc şi voi primi o răsplată bună, în timp ce el chiar va fi pedepsit”.

Când a aflat regele ce spunea ţăranul, s-a înfuriat din cale afară şi i-a poruncit negustorului să-l aducă pe vinovat la el.

Negustorul a alergat la ţăran şi i-a spus:

— Trebuie să te înfăţişezi neîntârziat la rege, mort-copt, cum vei putea, că-i rău de tine.

— Ştiu eu mai bine ce am de făcut, i-a răspuns ţăranul. Mai întâi trebuie să-mi cumpăr veşminte noi. Crezi că un om care are aşa mulţi bani în pungă se poate arăta în zdrenţe la rege?

Când văzu că ţăranul nu se dădea dus fără haine noi, fiindu-i teamă că mânia regelui va spori şi că astfel răsplata ce i se cuvenea va fi în pericol, negustorul îi zise:

— Pot să-ţi împrumut eu pentru scurt timp nişte haine fără să-ţi cer nimic, aşa, din prietenie şi dragoste.

Ţăranul n-a mai stat mult pe gânduri şi s-a învoit. A îmbrăcat costumul dat de negustor şi a alergat la palat. Acolo, regele l-a învinuit pentru cuvintele cu care-l ponegrise când număra banii la han şi pe care le aflase de la negustor.

— Ah, s-a supărat ţăranul, ce spune un negustor este totdeauna neadevărat, unuia ca el nu-i ies din gură decât minciuni. Individul ăsta ar putea jura că până şi haina de pe el i-am luat-o şi am îmbrăcat-o.

— Cum aşa, a sărit negustorul, nu-i costumul meu pe tine? Nu ţi l-am împrumutat eu din prietenie, fără niciun interes, ca să te prezinţi la rege?

Când a auzit asta, regele a spus:

— Pe cineva sigur a minţit negustorul, ori pe mine, ori pe ţăran.

Şi a poruncit să i se mai dea câţiva taleri ţăranului. Omul a plecat acasă bucuros, bine îmbrăcat şi cu banii în pungă, zicându-şi în sinea lui: „De data asta am nimerit-o!”

UN MUZICANT CIUDAT

(*Der wunderliche Spielmann* // *The Wonderful Musician*; *The Strange Musician*; *The Marvellous Musician*)

Era odată un muzicant care se plimba mereu prin pădure singur şi se gândea la fel de fel de lucruri. Uneori, îşi spunea: „Mă plictisesc de moarte aici în pădure, şi vreau să-mi iau un învăţăcel pe lângă mine!”. Atunci îşi da jos scripca de pe spate şi începea să cânte aşa frumos, de crăpa coaja copacilor.

La scurtă vreme după ce începuse să cânte, ieşi un lup dintr-un tufiş, atras de muzică. „Aoleu, şi-a zis muzicantul, iaca un lup, numai el mai lipsea”. Lupul se apropie şi-i spuse: – Ei, dragă muzicantule, ce frumos cânţi. Aş vrea şi eu să învăţ să cânt ca tine.

— Bate laba, treaba-i ca şi gata, răspunse muzicantul, nu trebuie decât să faci ce ţi-oi spune.

— O, muzicantule, te voi asculta cum ascultă un ucenic pe maestrul său, îi răspunse lupul.

Muzicantul îl invită să meargă cu el şi, după o bucată de drum, ajunseră la un stejar bătrân care avea în mijloc o crăpătură.

— Uite, dacă vrei să înveţi să cânţi, bagă-ţi în crăpătura asta labele din faţă, i-a spus muzicantul lupului.

Lupul făcu întocmai, iar muzicantul luă un pietroi şi-i prinse labele aşa de strâns, că lupul rămase acolo

prizonier.

— Aşteaptă până mă întorc! îi mai strigă muzicantul şi-şi văzu mai departe de drum.

După un timp, şi-a spus iar ca pentru sine: „Mă plictisesc de moarte, aici, în pădure, vreau să-mi aduc un învăţăcel pe lângă mine”. Apoi îşi luă din nou scripca de pe spate şi începu să cânte de se auzea până departe, în inima pădurii. N-a trecut mult şi-a apărut, strecurându-se printre copaci, o vulpe care, apropiindu-se de el, i-a zis:

— Ei, dragă muzicantule, ce frumos cânţi tu din arcuş, tare aş vrea să-nvăţ şi eu.

— Treaba-i ca şi gata, răspunse muzicantul, nu trebuie decât să faci ce ţi-oi spune.

— O, muzicantule, am să te ascult întocmai, ca un ucenic pe maestrul său.

— Urmează-mă, i-a zis muzicantul.

După ce au mers împreună o bună bucată de drum, ajunseră la o cărăruie străjuită de o parte şi de alta de fel de fel de arbuşti. Muzicantul se opri, luă o creangă de alun, o îndoi spre pământ şi-i prinse vârful cu piciorul, apoi îndoi o altă creangă de alun, de pe partea cealaltă a cărării, şi-i strigă vulpii:

— Curaj, vulpiţo, dacă vrei să înveţi ceva, atunci dă-mi, te rog, laba stângă. Vulpea l-a ascultat, iar el i-a legat laba de creanga alunului din partea stângă.

— Acum, vulpiţo, dă-mi şi laba dreaptă.

Şi vulpea l-a ascultat, iar el i-a legat-o de creanga de alun de pe partea dreaptă a drumului. După ce controla dacă nodurile sunt bine strânse, lăsă libere cele două crengi care se ridicară cu vulpea zvârcolindu-se în aer.

— Aşteaptă până mă întorc, i-a mai spus, apoi plecă şi-şi văzu mai departe de drum prin pădure.

După un timp, iar şi-a zis în gândul lui: „Ah, mă plictisesc de moarte, aici în pădure, vreau să-mi aduc un învăţăcel pe lângă mine!”. A luat din nou scripca şi a început să cânte de se auzea în toată pădurea. Dintr-un tufiş sări un iepuraş. „Na, iaca un iepuraş acum. Ăsta chiar că nu-mi trebuie”.

— Ei, tu, muzicantule, strigă iepuraşul plin de curaj, cânţi foarte frumos, aş vrea să cânt şi eu ca tine.

— Treaba-i ca şi gata, i-a răspuns şi lui muzicantul, să faci numai ce-ţi spun eu.

— O, muzicantule, am să te ascult ca un ucenic pe maestrul său.

Apoi merseră o bucată de drum împreună, până ce au ajuns într-o poiană unde era un plop. Muzicantul îl legă pe iepuraş cu o funie în jurul gâtului, apoi luă capătul celălalt şi înconjură cu el plopul.

— Curaj, curaj, iepuraşule, acum sări de douăzeci de ori şi dă ocol copacului. Iepuraşul ascultă, sări de douăzeci de ori în jurul copacului pană ce funia se înfăşură toată, iar el rămase prizonier lângă plop încât, când voia să se mişte, simţea cum funia îi taie gâtul.

— Aşteaptă până mă întorc, i-a zis şi lui muzicantul, după care îşi văzu de drum. Între timp, lupul s-a smucit, s-a tras încolo şi încoace şi, după multă trudă, a reuşit să-şi scoată labele din crăpătura copacului. Mânios, alergă după muzicant să-l sfâşie. În drum, văzu mai întâi vulpea legănându-se în aer, care-i strigă:

— Ajută-mă, te rog, muzicantul şi-a bătut joc de mine, m-a păcălit. Lupul trase în jos crengile alunului, roase nodurile şi eliberă vulpea, apoi plecară împreună cu gând să se răzbune. În drum au găsit şi iepuraşul legat de plop, îl eliberară şi pe el şi tustrei alergară după muzicant. Acesta, după ce mai cântase de câteva ori, avusese norocul să-şi găsească învăţăcelul potrivit. Cântecul lui ajunsese la urechile unui tăietor de lemne care-şi lăsă munca şi, cu toporul în mână, alergă la el să-i asculte muzica. „Iată, în sfârşit, ucenicul care-mi trebuia”, îşi spuse muzicantul când îl văzu, „căci eu căutam un om, nu un animal”. Şi începu să cânte aşa de frumos, că bietul tăietor de lemne asculta ca vrăjit şi se bucura din toată inima. Dar, cum stăteau ei acolo, au apărut lupul, vulpea şi iepuraşul şi se vedea că au de gând să se răzbune crunt pe muzicant. Tăietorul de lemne a ridicat toporul, s-a aşezat în faţa muzicantului şi a strigat:

— Cine se leagă de el, va avea de-a face cu mine.

Animalele au început să tremure de frică şi au fugit repede în pădure, iar muzicantul i-a mai cântat o vreme tăietorului de lemne, apoi şi-a văzut din nou de drum şi s-a afundat în pădure.

CEI DOISPREZECE FRAŢI

(*Die zwölf Brüder*// *The Twelve Brothers*)

A fost odată ca niciodată un împărat şi o împărătească care-şi duceau viaţa în pace şi bună înţelegere şi aveau ei doisprezece copii… Dar vezi că copiii ăştia se nimeriseră să fie numai băieţi. Şi se-ntâmplă ca într-una din zile, împăratul să-i zică împărătesei:

— Mult m-am frământat în cugetul meu, da’ acu pot să-ţi spun ce-am hotărât: dacă cel de-al treisprezecelea copil pe care-l vei aduce pe lume s-o nimeri să fie fată, atunci cei doisprezece fraţi ai săi vor trebui să fie daţi cu toţii morţii, pentru ca să nu se ştirbească cu nimic averea pe care urmează s-o moştenească, şi împărăţia să fie a ei.

Şi ce crezi, nu numai că se gândise la asta împăratul, dar chiar puse să se facă douăsprezece coşciuge şi cu

mâna lui le umplu cu talaş. Şi-n fiecare coşciug se găsea câte-o perniţă, după cum cerea datina.

După ce fură întocmite, împăratul le rândui pe toate într-o odaie şi, după ce-o încuie bine, îi dădu cheia împărătesei şi-i porunci să nu sufle o vorbă nimănui despre ceea ce pusese la cale.

Biata mamă n-avea ce alta face şi-şi închise în sine durerea care o chinuia. Şi de dimineaţă până seara şedea tot mâhnită.

Vezi însă că prâslea, care se ţinea tot timpul de poalele ei – şi căruia îi ziceau Benjamin, după Biblie – băgă de seamă că maică-sa stă tristă toată ziua şi îndrăzni a o întreba:

— Mamă dragă, de ce eşti atât de tristă? Şi maică-sa îi răspunse:

— Fecioraşul meu iubit, nu mă mai chinui cu întrebările, că nu se cade să-ţi spun.

Dar vezi că prâslea o mai întrebă o dată şi încă o dată, şi se ţinu scai de ea. Şi-n cele din urmă, împărăteasa îşi calcă pe inimă, şi-l duse la camera aceea. O descuie şi de cum trecu prâslea pragul, îi arătă cele douăsprezece sicrie umplute cu talaş. Apoi îi spuse:

— Dragul meu Benjamin, sicriele de le vezi le-a făcut taică-tu pentru tine şi pentru ceilalţi unsprezece fraţi ai tăi şi de s-o întâmpla să aduc pe lume o fetiţă, multe zile n-o să mai aveţi după aceea, c-o să vă dea morţii pe toţi şi o să vă îngroape în ele.

Şi cum împărăteasa îi povestea toate astea vărsând şiroaie de lacrimi, prâslea o mângâie, şi ca să-i ogoiască durerea îi spuse:

— Nu plânge, dragă mamă, şi nu te mai zbuciuma atât, că doar om şti noi cum să ne ajutăm şi s-o scoatem la capăt. Şi la urma urmelor, om pleca de la casa părintească, şi gata!…

— Bine-ai gândit, fătul meu – grăi împărăteasa. Da’ deocamdată n-ar trebui să plecaţi departe, în lumea largă. Ia-i pe cei unsprezece fraţi ai tăi şi duceţi-vă în pădure. Iar de-ţi ajunge acolo, unul din voi să se urce în stejarul cel

mai înalt şi să stea tot timpul cu ochii ţintă pe tumul palatului. De s-o întâmpla să capăt un băiat, să ştii c-o să înalţ un steag alb şi veţi putea să vă întoarceţi, iar dacă oi aduce pe lume o fetiţă, o să înalţ un steag roşu. Şi de va fâlfâi steagul cel sângeriu, o clipă să nu mai întârziaţi: să fugiţi cât puteţi de repede şi

Dumnezeu să vă aibă în paza lui. În fiecare noapte o să mă scol şi o să mă rog Domnului şi-o să-i cer îndurare pentru ca iarna să aveţi un foc la care să vă încălziţi mădularele, iar vara să nu vă doboare arşiţa.

După ce-şi binecuvânta fiii, aceştia luară calea codrului şi peste puţin se opriră într-o rarişte. Şi fiecare pe rând începu a sta de pază în vârful celui mai înalt stejar, cătând cu luare-aminte spre turn. După ce trecură aşa unsprezece zile, veni şi rândul lui Benjamin. Şi numai ce zări el înălţându-se un steag. Dar nu era cel alb, care să le aducă mântuirea, ci un steag roşu ca sângele, care le vestea că trebuie să moară cu toţii. De cum auziră asta, fraţii ceilalţi se mâniară grozav şi începură a-şi spune unul altuia:

— Auzi, să murim din pricina unei fete?!… Să jurăm pe loc că ne vom răzbuna. Şi oriunde o fi să dăm peste o fată, să facem să curgă sângele ei roşu!…

Apoi purceseră la drum, afundându-se tot mai adânc în pădure. Şi cam pe la mijlocul ei, unde era mai întunecoasă şi mai sălbatică, dădură peste o căsuţă vrăjită, în care nu se afla nimeni şi care parcă-i aştepta.

O cercetară ei cu luare-aminte, şi-apoi cei unsprezece fraţi spuseră într-un glas:

— Aici o să locuim! Iar tu, Benjamin, fiindcă eşti cel mai nevârstnic dintre noi şi cel mai firav, o să rămâi acasă şi o să faci toate câte se cer într-o gospodărie. Noi ne-om îngriji să aducem de-ale gurii, că pentru asta suntem destui şi-n putere.

Nu-şi sfârşiră ei bine vorbele, că şi porniră prin hăţişurile codrului după vânat. Şi doborâră o mulţime de iepuri, de căprioare sălbatice, de porumbei şi alte păsări de tot soiul. Tot ce se nimerea să le pice în tolbă de-ale

mâncării îi aduceau lui Benjamin, că-n sarcina lui cădea să facă din ele bucate, ca să-şi ospăteze fraţii şi să le astâmpere foamea. Şi aşa trăiră ei zece ani împreună, în căsuţa aceea, şi vezi că timpul nu li s-a părut lung din cale-afară.

Fetiţa pe care o născuse împărăteasa crescuse de-acum mărişoară, şi avea o inimă bună cum e pâinea caldă. Şi era cadra de frumoasă la chip, iar pe frunte îi sclipea o stea de aur.

Şi-ntr-o zi, pe când se spălau rufele mari, se întâmplă ca fata să zărească printre ele cele douăsprezece cămăşi bărbăteşti.

Se miră ea de asta şi cum nu găsi răspuns singură – că n-avea cum să găsească – o întrebă pe maică-sa:

— Ale cui sunt cele douăsprezece cămăşi, că lui taica n-aş crede că-i vin, că sunt prea mici?…

La auzul acestor cuvinte, împărăteasa o dată se schimbă la faţă şi cu inima grea de amar îi dezvălui fetei ceea ce închisese vreme de zece ani în inima ei:

— Copilul meu iubit, ele sunt ale celor doisprezece fraţi ai tăi. Şi fetiţa întrebă iarăşi:

— Da’ unde sunt cei doisprezece fraţi ai mei, că n-am auzit niciodată nimic despre dânşii? împărăteasa îi grăi pe dată:

— Cine ştie unde-or fi, fata mea. Rătăcesc şi ei prin lumea largă…

Apoi luă fetiţa de mână, descuie odaia şi arătându-i cele douăsprezece coşciuge umplute cu talaş şi având la căpătâi perniţele, îi zise:

— Coşciugele astea erau pregătite pentru fraţii tăi, dar vezi că ei au plecat pe furiş cu puţin timp înainte de a te naşte.

Şi-i povesti apoi, de-a fir-a-păr, toată tărăşenia.

Dacă auzi asta, fetiţa îi spuse cu o hotărâre pe care nu şi-o cunoscuse până atunci:

— Mamă dragă, nu mai plânge, c-o să plec şi eu în lume, să-mi caut fraţii!…

Apoi luă cu sine cele douăsprezece cămăşi şi-o porni

spre pădurea cea mare, că doar ştia că pe acolo luaseră calea pribegiei fraţii săi. Merse ea ziua-ntreagă şi când se lăsă amurgul se şi afla în dreptul căsuţei vrăjite.

Nu se sfii deloc să intre înăuntru şi numai ce dădu cu ochii de un flăcăiaş, care o luă la întrebări:

— De unde vii şi încotro vrei să te îndrepţi?

Şi în sinea lui se minună de frumuseţea ei nemaivăzută, de straiele ei împărăteşti şi de steaua ce-i sclipea în frunte. Fata nu se lăsă însă rugată şi-l lămuri:

— Sunt fiică de împărat şi-am pornit în lume să-i caut pe cei doisprezece fraţi ai mei, care s-au pribegit. Şi de-o trebui, o să merg până la capătul pământului ca să-i găsesc!

Şi prinse să-i arate şi cele douăsprezece cămăşuici pe care le ducea cu sine.

Atunci Benjamin îşi dădu seama că în faţa lui se afla chiar soru-sa, şi-i spuse:

— De-i aşa, află că eu sunt Benjamin, cel mai mic dintre fraţii tăi…

Şi începură ei să plângă de bucurie şi se sărutară şi se îmbrăţişară cu foc, că doar sângele apă nu se face. Şi într-un târziu, Benjamin îi grăi:

— Toate ar fi bune, dragă surioară, da’ vezi că-i la mijloc ceva care te opreşte să rămâi aici. Află c-am pus cu toţii jurământ ca să dăm morţii pe orice fată care ne-ar ieşi în cale. Şi nu de florile mărului ne-am jurat aşa, ci din pricina unei fete, că la naşterea ei a trebuit să părăsim casa părintească şi să pribegim în lume.

Dar vezi că fata avea inima vitează, şi-i spuse:

— Cu dragă inimă mi-aş da viaţa, de-aş fi sigură că prin asta îmi izbăvesc fraţii!…

— Nu, surioară, nu se cade să mori – zise Benjamin, cu dragoste şi hotărâre. Până ce-or veni cei unsprezece fraţi ai noşti, piteşte-te ici, sub puţina asta, că oi găsi eu cum să ajung la înţelegere cu ei…

Fata tăcu întocmai, şi de-ndată ce se lăsară negurele nopţii, numai ce sosiră şi ceilalţi de la vânătoare. Se aşezară ei să mănânce, că masa era pregătită cu de toate,

şi-n timp ce îmbucau cu lăcomie, că li se făcuse foame, începură a întreba:

— Ce mai e nou, frăţioare?

Şi Benjamin se grăbi la rându-i, să-i întrebe:

— Da' voi n-aţi aflat nimic?

— N-am aflat! răspunseră ei.

— Ia te uită – păru că se miră Benjamin – voi aţi colindat toată pădurea, iar eu am trebăluit pe acasă şi când colo tot eu ştiu mai multe decât voi!…

— Păi dacă-i aşa, povesteşte-ne şi nouă, ce mai aştepţi! strigară ei, cu voioşie.

— Vă spun, cum să nu, da' mai înainte de a începe să vă povestesc, îmi făgăduiţi că n-o s-o omorâţi pe prima fată care vă va ieşi în cale?

— Îţi făgăduim! strigară cu toţii într-un glas. îi lăsăm viaţa: da, hai povesteşte-ne odată!…

Dacă le auzi spusele, Benjamin grăi:

— Atunci aflaţi că sora noastră e aici!…

Şi, ridicând puţina, fiica de împărat ieşi la lumină, înveşmântată în straiele ei împărăteşti şi cu steaua de aur sclipindu-i pe frunte. Şi era frumoasă cum nu s-a mai văzut făptură pe lume, gingaşă şi subţirică de ziceai că-i o trestie.

Ei, dragilor, ce bucurie fu pe dânşii!… îi săriră de gât şi-o sărutară şi-n ochi li se citea dragostea.

Şi din ziua aia fata rămase cu Benjamin, să-i ajute la treburile casei. Cei unsprezece fraţi plecau în pădure, ca şi până atunci, şi prindeau tot soiul de vânat: căprioare, porumbei şi fel de fel de păsări, ca să aibă cu ce-şi ţine cu toţii zilele, iar sora lor şi Benjamin purtau de grijă ca să pregătească mâncarea şi să vadă de casă.

Şi câte n-avea de făcut fata! Ea aduna lemnele pentru foc şi ierburile pentru fiertură, ea punea bucatele la gătit şi când soseau cei unsprezece fraţi, masa era întotdeauna gata şi mâncărurile erau frumos orânduite, de parcă te îmbiau. Şi vezi că tot ea avea grijă şi de curăţenia căsuţei, şi *pătuceanele* tot ea le înfăşa cu nişte cearşafuri albe cum îi zăpada. Fraţii fetei erau tare mulţumiţi de ea şi trăiau cu

toţii în mare înţelegere.

Şi se întâmplă o dată ca fata să le pregătească nişte bucate cum nu mai avuseseră până atunci, gustoase, că-ţi gâdilau nările şi te făceau să le pofteşti, şi când se adunară cu toţii la masă, se puseră pe mâncat şi pe băut, plini de voioşie.

Dar vezi că-n spatele căsuţei vrăjite se afla o grădiniţă. Şi-n grădiniţa asta creşteau doisprezece crini.

În timp ce fraţii mâncau şi se veseleau, fata intră în grădiniţă şi rupse cele douăsprezece flori, cu gândul să dăruiască fiecăruia câte una şi să le facă o bucurie. Dar cum rupse crinii, ce să vezi, în aceeaşi clipă cei doisprezece fraţi se prefăcură în doisprezece corbi şi, întinzându-şi aripile, îşi luară zborul deasupra pădurii, care încotro. Iar casa şi grădiniţa pieriră şi ele, de parcă n-ar fi fost niciodată pe locul acela.

Şi se pomeni biata fetiţă singură-singurică în pădurea aceea întunecoasă şi sălbatică.

Privi ea înjur şi numai ce dădu cu ochii, lângă o buturugă, de o femeie bătrână care-i spuse cu durere în glas:

— Vezi ce ispravă ai făcut, copila mea?!… De ce n-ai lăsat florile pe locul lor şi le-ai rupt? Că cele douăsprezece flori albe erau cei doisprezece fraţi ai tăi. Şi din vina ta s-au prefăcut pentru vecie în corbi…

Ascultă fata vorbele bătrânei şi, cu inima sfâşiată de greu amar, abia îngână:

— Oare nu-i niciun mijloc să-i scap?

— Pe cât ştiu eu – răspunse bătrâna – pe lumea asta nu e niciunul. Da’ ia stai, parcă ar fi… Da’ e aşa de greu, că n-aş crede să poţi duce la capăt ceea ce ţi se cere ca să-i izbăveşti. Şapte ani de-aci încolo ar trebui să stai mută: să nu vorbeşti şi nici să nu râzi, că nu ţi-e îngăduit. Iar de-ai vorbi o singură vorbă măcar c-un ceas mai devreme de s-ar împlini sorocul, zadarnică ţi-ar fi toată truda şi fraţii tăi ar pieri din pricina ăstui cuvânt.

Ascultă fata vorbele bătrânei şi-n inima ei îşi spuse: „Ba o să fac chiar aşa, o să stau mută, şi-o să-mi scap

fraţii!”

Apoi plecă mai departe în pădure şi căută un copac înalt. Greu nu-i fu să-l găsească şi, suindu-se în el, îşi încleşta buzele şi nici nu mai vorbi şi nici nu mai râse. Şi se-ntâmplă într-o bună zi ca un împărat să vâneze pe acolo. Şi un ogar mare, pe care-l avea craiul, nu ştiu cum se făcu de alergă tocmai la copacul unde şedea fata şi începu să-i dea târcoale de jur-împrejur, sărind şi lătrând ca un turbat, şi cătând în sus, la făptura ce se zărea printre frunze.

Atras de lătratul ogarului, împăratul dădu fuga la copacul acela şi numai ce văzu o mândreţe de fată, c-o stea de aur sclipindu-i pe frunte. Şi atât fu de fermecat de frumuseţea ei fără seamăn, că-i strigă de nu vrea să-i fie soţie. Da’ vezi că fata nu-i dădu niciun răspuns, ci doar clatină uşurel din cap.

Cum n-avea ce alta face, împăratul se sui chiar el în copac, şi, luând-o jos de acolo, o aburca pe calul său şi-o duse la palatul împărătesc. Şi se prăznui nunta cu mare bucurie şi strălucire, dar în tot timpul serbării mireasa nici nu vorbi şi nici nu râse.

Şi-şi petrecură mulţi ani împreună, ducându-şi viaţa în bucurie şi deplină înţelegere. Da’ vezi că de la o vreme mama împăratului, care era o femeie haină, începu s-o vorbească de rău pe tânăra împărăteasă, şi-ntr-un sfârşit îi spuse craiului:

— Halal te-ai mai pricopsit, n-am ce zice!… Ţi-ai luat de nevastă o biată cerşetoare! Da’ nu e numai asta: cine ştie ce isprăvi nelegiuite o fi făcând pe ascuns… Chiar de e mută şi nu poate vorbi, măcar o dată tot ar fi putut să râdă. Cine nu râde, n-are cugetul curat, asta s-o ştii!…

La început, împăratul nu vru să creadă nici măcar o iotă din ce-i bodogănea mamă-sa, dar cotoroanţa atât îl boscorodi şi-o învinui aşa de rău c-ar fi săvârşit nelegiuirile cele mai cumplite, că până la urmă împăratul se lăsă prins în mrejele ei pizmaşe, şi-şi osândi nevasta la moarte.

Şi veni vremea ca împărăteasa cea tânără să-şi primească osânda. Şi cum trebuia să piară pe rug, slujitorii aprinseră în curtea palatului un foc mare.

Împăratul n-avea inimă să stea pe aproape, ci privea de sus, de la o fereastră, cum aţâţau focul ajutoarele gâdelui. Şi avea ochii plânşi, că tot mai îi era dragă nevasta.

Şi ce crezi, când fu legată de stâlp şi flăcările începură să-i atingă veşmintele cu limbile lor roşii, se împlini ultima clipă din cei şapte ani! Şi o dată se auzi în văzduh un fâlfâit de aripi şi doisprezece corbi se apropiată de rug şi se lăsară în jos. De cum atinseră pământul se făcură iarăşi oameni ca mai înainte. Pasămite erau cei doisprezece fraţi ai fetei, pe care ea îi dezlegase de vrajă.

Se suiră ei pe rug de îndată, şi împrăştiind încoace şi-ncolo butucii aprinşi, stinseră flăcările şi dezlegând-o pe draga lor surioară o acoperiră cu sărutări şi o dezmierdată.

Vezi că acum îi era îngăduit să vorbească şi ea nu pregetă să-i povestească împăratului din ce pricină stătuse ca mută şi nu răsese niciodată în toţi aceşti ani.

Acu nu trebuie să vă mai povestesc eu cât s-a bucurat împăratul când a auzit că tot ce clevetise scorpia cea bătrână erau scorniri nevrednice şi că nevastă-sa avea sufletul curat cum e lacrima.

Şi-au trăit ei împreună în pace şi bună înţelegere, până ce li s-au sfârşit zilele. Maştera cea haină a primit însă o grea osândă, după faptele ei. Şi, ca să-şi ispăşească păcatele, au băgat-o într-un butoi cu ulei clocotit şi cu şerpi veninoşi, şi şi-a dat ea duhul în chinuri năprasnice.

HOINARII (şarlatanti)

(*Das Lumpengesindel*// *The Adventures of Chanticleer and Partlet*; *How They Went to the Mountains to Eat Nuts*; *The Pack of Ragamuffins*; *The Vulgar Crew*; *A Pack of No-goods*; *Riffraff and The Pack of Scoundrels*)

A fost odată un cocoşel şi cocoşelul ăsta grăi într-o zi către puicuţă:

— Surioaro, uite, acu e tocmai timpul când se coc nucile. Ce zici? Hai să urcăm dealul să ne saturăm de nuci, până nu vine veveriţa să le şterpelească pe toate.

— Bucuros – răspunse găinuşa. Să mergem, şi nu mă-ndoiesc c-o să ne placă de minune şi-o să petrecem şi noi o dată cumsecade!…

Urcară împreună dealul şi, cum era o zi frumoasă, rămaseră pe-un plai până aproape de seară. Acum, nici eu nu ştiu prea bine: ori din pricină c-au mâncat până s-au umflat, ori numai pentru că i-a apucat fudulia, vorba e că nu mai vrură să se întoarcă acasă pe jos, şi cocoşul prinse a întocmi o trăsurică, numai din coji de nuci. După ce sfârşi el cu lucrul, puicuţa se urcă în trăsurică şi-i porunci cocoşelului:

— Ei, acu înhamă-te la ea!

— Ştii că ai haz! răspunse cocoşelul. Mai degrabă o iau pe jos, până acasă, decât să te trag şi pe tine. Că doar nu aşa ne-a fost învoiala… Să stau cocoţat pe capră şi s-o fac pe vizitiul, de mai zic şi eu, dar să trag trăsurică după mine, asta, nici în ruptul capului!

În timp ce se certau ei aşa, numai ce se pomeniră cu o raţă, care începu să *măcăie* la ei:

— Hei, tâlharilor, cine v-a îngăduit să intraţi în livada mea, să-mi mâncaţi nucile? Staţi o clipă că vă arăt eu vouă!

Şi se năpusti asupra cocoşelului, cu ciocul deschis ca o foarfecă. Dar cocoşelul nu-şi pierdu nici el firea, ci, sărind asupra bietei raţe, mi-o ciocăni atâta şi mi-o lovi cu pintenii, că raţa se văzu silită să-şi ceară iertare şi se

înhamă ea la trăsurică.

Cocoşelul se proţăpi pe capră şi, ca un vizitiu ce era, strigă la raţă, îndemnând-o să fugă din toate puterile:

— Hi, răţuşco, aleargă ca vântul!

Făcuseră o bucată de drum, ducând-o tot într-o goană, când iată că se întâlniră cu doi drumeţi: un ac de cusut şi-un ac cu gămălie, care strigau la ei din toţi rărunchii:

— Opriţi, hei, opriţi!

Şi le cerură îngăduinţa să urce şi ei în trăsurică lor că, iacă, acu avea să se înnopteze şi n-o să mai poată face un pas, din pricină că sunt sfârşiţi de oboseală şi drumu-i tare gloduros. Mai adăugară că veneau de la „Hanul croitorilor”, adică tocmai de la bariera târgului, unde au cam zăbovit cinstindu-se cu câteva stacane cu bere.

Fiindcă erau de ajuns de subţirei şi nu ocupau loc prea mult, cocoşelul catadicsi să-i ia în trăsurică, dar le atrase luarea-aminte ca nu care cumva să-i calce pe el ori pe puicuţă pe picioare. Se înnoptase de-a binelea, când se pomeniră în faţa unui han, şi cum nu voiau să-i apuce miezul nopţii pe drum, mai cu seamă că pe biata raţă n-o mai ţineau picioarele de oboseală şi se bălăbănea când pe-o parte, când pe alta, hotărâră să înnopteze acolo. Hangiul se cam codi la început să-i găzduiască, spunând că n-are loc. Şi nu era de mirare că zisese aşa, fiindcă nici drumeţii nu prea arătau a fi muşterii de soi. Dar atât îl luară cu vorba şi-l încântară că aveau să-l răsplătească cu oul pe care de curând îl ouase pe drum puicuţa şi co să-i mai dea pe deasupra şi raţa care ouă în fiecare zi, că hangiul se înduplecă să-i găzduiască peste noapte.

Cum se văzură în han, drumeţii porunciră să li se aducă cele mai alese bucate şi se puseră pe un chef zdravăn. Şi târziu de tot se duseră să se culce.

A doua zi, în revărsatul zorilor, când toată lumea încă mai dormea cocoşelul o trezi pe puicuţă, luă oul, îl sparse şi-l goliră împreună de ce era în el, iar găoacea o aruncară în vatră. Păşiră apoi uşurel până la acul de cusut, care dormea dus, îl apucară de urechi şi-l vârâră în jilţul

hangiului, iar acul cu gămălie îl înfipseră în ştergar. După aceea, fără să mai stea mult pe gânduri, o luară la goană, zburând pe fereastră. Şi nu s-au mai oprit decât pe câmp.

Raţa, căreia îi plăcea să doarmă afară, sub licărul stelelor, şi rămăsese de cu seară în ogradă, auzi bătaia din aripi a celor doi fugari, se trezi şi-şi luă şi ea tălpăşiţa. Şi văzând un pârâu prin apropiere, sări în el şi pomi să înoate la vale, mai repede decât trăsese în ajun la trăsurică. După câteva ceasuri se trezi şi hangiul, se spălă şi când dădu să se şteargă cu ştergarul, acul cu gămălie îi zgârie tot obrazul şi-i trase o brazdă de sânge de la o ureche la cealaltă. Omul se duse apoi în bucătărie şi viu să-şi aprindă luleaua, dar când începu să sufle în vatră, îi săriră cojile de ou drept în ochi.

— Ce naiba-i asta, de-mi merg azi toate pe dos! bombăni el şi se lăsă supărat în jilţ.

Dar numaidecât sări cât colo, zbierând ca un apucat, căci acul de cusut îl înţepase mai straşnic decât acul cu gămălie. Atunci se mânie grozav şi începu să-i bănuiască pe drumeţii care veniseră pe înnoptate la han şi-i ceruseră găzduire că puseseră la cale toate câte s-au întâmplat.

Grăbi să-i găsească pe unde îşi făcuseră culcuşul, dar îşi dădu îndată seama că i-o luaseră înainte şi că au spălat puţină.

Şi de atunci se jură să nu mai primească cât o trăi astfel de calici, care ştiu să mănânce zdravăn pe veresie, că-ţi fac pagubă şi, pe deasupra, îţi mai joacă şi renghiuri, ca să te batjocorească.

FRĂŢIOR ŞI SURIOARĂ

(*Brüderchen und Schwesterchen*// *Brother and Sister*)

Într-o zi, fratele şi-a luat sora de mână şi i-a spus:

„De când a murit mama noastră nu mai avem zile bune de trăit în casă. Mama noastră vitrega ne bate în fiecare zi şi, dacă îndrăznim să ne apropiem de ea, ne alunga de îndată afară din casă. Nu avem nimic de mâncare decât fărâmiturile de pâine rămase pe masă. Până şi câinele nostru se hrăneşte mai bine decât noi, reuşind, din când în când, să fure câte o bucăţică bună de came din bucătărie. Dacă ar şti buna noastră mama cum am ajuns să trăim, ne-ar jeli de mila! Haide să plecăm în lumea largă!”

Nu au stat mult pe gânduri şi au fugit de acasă. Au călătorit întreaga zi peste câmpuri, păşuni şi pământuri stâncoase, iar dacă se întâmpla să îi prindă ploaia, sora spunea:

„Iată, cerurile plâng împreună cu noi!”

Către seară, au ajuns într-o mare pădure şi, fiind nemaipomenit de obosiţi şi înfometaţi după lungul lor drum, s-au căţărat într-un copac înalt şi au adormit buştean.

A doua zi dimineaţă, atunci când s-au trezit, soarele era sus pe cer, iar razele sale străluceau printre frunze. Fratele a zis:

„Sora dragă, mi-e aşa de sete! Dacă aş şti vreun izvor pe aproape, m-aş duce degrabă la el să mă îndestulez cu apa! Aud clipocitul unei ape curgătoare pe-aproape sau mi se pare mie?”

Cei doi au coborât din copac, fratele şi-a luat sora de mână, şi au plecat în căutarea unui izvor. Mama lor vitrega

era însă vrăjitoare rea. Ea şi-a dat seama curând ca cei doi copii fugiseră de acasă, şi le-a luat urma, aşa cum numai o vrăjitoare ştie să facă, după care a aruncat o vrajă rea peste toate apele din pădure.

Când au descoperit, aşadar, un mic pârâu ce îşi croia drum peste o albie plină de albe pietricele, fratele a vrut să bea imediat din apa sa, dar sora a auzit cum valurile murmurau: „Într-un tigru se va preface cine bea din apele mele, cine mă soarbe în tigru se va preschimba”.

Sora a strigat cât a putut de repede:

„Te rog, frate dragă, nu bea din pârâul ăsta, căci te vei transforma într-o fiară sălbatică şi mă vei sfâşia!”

Deşi era peste măsură de însetat, fratele a ascultat-o şi a spus că va aştepta până vor ajunge la un alt izvor. Atunci când au dat peste o a doua apă curgătoare, aceasta glăsuia:

„Într-un lup se va preface cine bea din apele mele, cine mă soarbe într-un lup se va preschimba”.

Din nou, sora a strigăt din toate puterile:

„Te rog, dragă frate, nu bea, căci te vei transforma într-un lup şi mă vei mânca!”

Fratele s-a abţinut să se atingă de apă, şi a zis:

„Voi mai aştepta până la următorul izvor, dar acolo va trebui să beau indiferent ce îmi vei spune, pentru că setea care mă stăpâneşte este mult prea mare”.

Au ajuns, apoi, la un al treilea izvor, iar sora i-a auzit valurile susurând:

„Într-un cerb se va preface cine bea din apele mele, cine mă soarbe într-un cerb tânăr se va preschimba”.

Sora a exclamat iarăşi:

„Vai, frate dragă, te rog nu bea, căci te vei transforma într-un cerb şi vei fugi departe de mine!”

Fratele ei îngenunchease însă deja pe malul izvorului şi băuse din apă. De îndată ce cel dintâi strop i-a atins buzele, s-a preschimbat într-un cerb.

Sora a plâns cu lacrimi amare transformarea bietului ei frate, iar el a stat, plin de tristeţe, în preajma ei. În cele din urmă, fata a zis:

„Nu te îngrijora, draga cerbule, pentru că nu te voi părăsi niciodată”.

După aceea, şi-a desfăcut lanţul de aur de la gât şi l-a pus în jurul grumazului cerbului, a adunat cât de multe crenguţe de trestie a putut găsi şi a împletit din ele un laţ moale, cu care a legat de gât cerbul, şi a mers cu el tot mai adânc în pădure. Au bătut cale îndelungată până ce au ajuns în dreptul unei mici case. Fata s-a uitat înăuntru şi dat seama că era părăsită, aşa că s-a gândit:

„Am putea să locuim aici”.

A adunat frunze şi muşchi pentru a încropi un culcuş pentru cerb, şi, apoi, în fiecare dimineaţă a mers în pădure culegând fructe şi rădăcini pentru ea, şi iarbă proaspătă drept hrană pentru cerb. Acesta mânca cu bucurie din mâna ei şi zburda prin preajmă să la lăsarea nopţii, cuprinsă de oboseală, fata îşi spunea rugăciunea şi îşi aşează capul pe spatele cerbului, ce îi servea drept moale perna, aţipind molcom, pe nesimţite. Dacă fratele ei şi-ar fi recăpătat înfăţişarea de om, ar fi avut, cu adevărat, o viaţă tare frumoasă!

În acest fel, cei doi au trăit o vreme singuri în sălbăticie. S-a întâmplat însă ca într-o zi regele din acea ţară să pornească la o mare vânătoare prin pădure. Ecourile cornurilor, lătratul câinilor, şi strigătele ademenitoare ale vânătorilor răsunau prin tot codrul, iar cerbul era străbătut de neastâmpăr, dorindu-şi să ia parte la toate acestea.

„Ah”, i-a spus surorii sale, „lasă-mă să mă duc la vânătoare, nu mai pot rezista să stau locului”.

A rugat-o atât de mult şi de fierbinte încât, în cele din urmă, ea a consimţit.

„Ai totuşi grijă”, i-a spus ea, „întoarce-te înapoi la mine diseară. Va trebui să zăvorăsc uşa pentru a mă păzi de necioplţii vânători şi, pentru a şti că eşti tu, să ciocăneşti şi să zici: „Surioara, lasă-mă înăuntru”. Până nu voi auzi cuvintele acestea, nu voi deschide uşa!” Apoi, cerbul a zbughit-o în pădure, simţindu-se fericit şi plin de voie bună sub cerul descoperit. Regele şi vânătorii săi au

zărit frumosul animal şi au început să-l urmărească, dar nu au reuşit să pună mâna pe el întrucât, ori de câte ori se apropiau de dânsul, cerbul ţâşnea pe deasupra tufişurilor şi se făcea nevăzut. După ce s-a întunecat, el s-a întors la căsuţa, a bătut la uşă, şi a grăit:

„Surioara, lasă-mă înăuntru”. Uşa i-a fost deschisă în grabă, a intrat în casa şi s-a odihnit toată noaptea pe culcuşul său moale.

A doua zi dimineaţă, vânătoarea a reînceput, iar la auzul cornurilor şi a strigatelor vânătorilor cerbul nu a mai avut linişte şi s-a rugat:

„Surioră, dă-mi voie să ies afară, trebuie neapărat să plec”.

Sora i-a deschis uşa şi i-a reamintit;

„Ai grijă ca atunci când revii diseară acasă să îmi spui cuvintele pe care te-am învăţat”.

Imediat ce regele şi vânătorii săi au văzut iarăşi cerbul cu un lanţ de aur în jurul grumazului.

I-au urmărit îndeaproape, dar el era prea sprinten pentru a fi prins. Oameni l-au fugărit întreaga zi, şi, până la urmă, au reuşit să îl înconjoare, iar unul dintre ei l-a rănit la picior cu o săgeată, aşa că cerbul a început să şchioapete şi a alergat cu mai puţină iuţeală. Un vânător a putut astfel să îl urmeze pe furiş până la mică casă şi l-a auzit strigând:

„Surioara, lasă-mă înăuntru”. Apoi, a văzut cum uşa se deschide şi se închide în urma cerbului. Vânătorul s-a dus înapoi la rege şi i-a povestit tot ce văzuse şi auzise, iar suveranul a dat porunca, „Mâine vom vâna din nou!”

Sora s-a înspăimântat văzând ca cerbul a fost rănit. I-a spălat piciorul, i-a acoperit rana cu frunze vindecătoare, şi a spus:

„Aşază-te în culcuşul tău, drag cerb, odihneşte-te şi curând te vei face bine”.

Rana nu era prea gravă şi cerbul s-a simţit cât se poate de vioi a doua zi dimineaţă. Ajungându-i din nou la urechi zarva vânătorii, a zis:

„Nu mai pot rămâne aici, trebuie să mă duc iarăşi în

pădure. De astă dată, nu se vor mai apropia de mine!”

Sora a început să plângă şi să se jelească:

„Ştiu că vei fi ucis, iar eu voi rămâne singură în codru, fără nimeni de nădejde alături de mine. Nu te pot lăsa să pleci!”

„Atunci voi muri aici, din pricina dorului de vânătoare”, i-a răspuns cerbul. „Când aud sunetul cornului, mă simt ca şi cum aş fi gata să ies din propria mea piele”.

Văzând că nu are cum să-l oprească, cu inima grea, sora i-a deschis uşa, iar cerbul s-a năpustit în pădure, plin de vigoare şi voioşie.

Imediat ce l-a zărit, regele le-a poruncit gonacilor săi:

„Urmăriţi-l până se înnoptează, şi aveţi grijă să nu-l răniţi”.

Îndată ce soarele a apus, i-a zis vânătorului său credincios:

„Vino cu mine şi arată-mi unde e căsuţa din pădure”.

Cum a ajuns la uşa colibei, regele a coborât din şa şi a strigat:

„Surioara, lasă-mă să intru”.

Uşa s-a deschis, regele a păşit înăuntru şi a dat ochii cu cea mai frumoasă fată pe care o văzuse vreodată. Fata s-a speriat zărind în locul cerbului un bărbat cu o coroană de aur pe cap. Suveranul s-a uitat cu blândeţe la ea, a luat-o de mână şi a întrebat:

„N-ai vrea să mergi la castelul meu şi să devii iubita mea soţie?”

„Ah, da”, i-a răspuns fata, „dar cerbul trebuie să vină cu mine. Nu-l pot părăsi!”

Regele a spus:

„El va rămâne cu tine atâta timp cât vei trăi, şi nu va duce lipsă de nimic”.

Apoi, a sosit în goană şi cerbul, iar fata a legat funia din crengi în jurul gâtului său, şi l-a condus afară din casă.

Regele a luat frumoasă fată pe calul său şi a dus-o la palatul lui, unde a avut loc o nuntă ca în poveşti. În acest fel, a devenit regina şi a trăit fericită o vreme. Cerbul, bine

îngrijit şi hrănit, obişnuia să zburde prin grădină palatului.

Răutăcioasa mama vitregă, din cauza căreia copiii fugiseră în lume, era convinsă că fata sfârşise prin a fi mâncată de animalele sălbatice din pădure, şi ca fratele ei, preschimbat în cerb, fusese ucis de vânători.

Când a auzit, însă, ca cei doi erau atât de fericiţi şi ca lucrurile merseseră atât de bine pentru ei, invidia şi ură au pus stăpânire peste inima sa, nedându-i deloc pace. Se gândea mereu cum să aducă alte nenorociri asupra lor. Până şi fiica ei, urâtă ca dracul şi cu un ochi lipsa, i se plângea, zicându-i, „Eu nu am avut niciodată norocul de a ajunge regina”.

„Nu te necăji”, îi răspundea bătrâna vrăjitoare, pentru a o alina:

„Va veni şi rândul tău să fii regina”.

După o vreme, regina a dat naştere unui frumos băieţel, dar, în acea zi, regele era plecat la vânătoare. Vrăjitoarea s-a transformat într-o servitoare din palat, a intrat în camera unde zăcea, epuizată, regina, şi i-a grăit:

„Veniţi, baia este gata! Vă va împrospăta şi învigora! Repede, până nu se răceşte!”

Ajutată de fiica ei, bătrâna a dus-o pe suferinda regină în baie şi a aprins acolo un mare foc pentru a o înăbuşi cu fum.

După aceea, vrăjitoarea a luat-o cu ea pe fiică-sa, i-a pus o bonetă pe cap, a aşezat-o în patul regelui şi a făcut un farmec prin care i-a dat înfăţişarea reginei, nereuşind însă să în pună înapoi ochiul lipsa. Pentru că regele să nu bage de seamă acesta înşelătorie, fata vrăjitoarei s-a întins pe pat pe partea în care nu avea ochiul. Seara, regele a ajuns acasă, şi auzind că i s-a născut un fiu, s-a bucurat din

toată inima şi a mers la căpătâiul soţiei sale pentru a vedea cum se simte.

Bătrâna i-a strigat:

„Pentru numele lui Dumnezeu, trage perdelele şi nu lăsă lumina să pătrundă în cameră, căci nevasta ta trebuie să se odihnească!”

Regele a plecat de acolo, fără a şti că în dormitorul regal se găsea o falsă regina.

La miezul nopţii, când toată lumea dormea, doica ce veghea copilul nou născut a văzut cum uşa se deschide şi adevărata regină intră înăuntru. Ea a luat copilul din leagăn, l-a aşezat la piept şi l-a hrănit. Apoi, i-a aranjat pernuţa, a aşezat bebeluşul înapoi în pătuţ, şi l-a acoperit cu plăpumioara să nu l-a uitat nici pe cerb, ci a mers până la cotlonul unde îşi avea sălaş, şi l-a mângâiat cu iubire pe spate. După aceea, a ieşit, fără a face vreun zgomot, pe uşă. A doua zi, doica i-a întrebat pe străjeri dacă văzuseră pe cineva intrând în castel în timpul nopţii, iar aceştia i-au răspuns că nu zăriseră pe nimeni.

Regina şi-a făcut astfel apariţia, fără a spune vreo vorbă, mai multe nopţi la rând, în camera copilaşului. Doica a văzut-o de fiecare dată, dar nu a îndrăznit să spună cuiva despre asta.

După câtăva vreme, într-una din aceste vizite, regina a prins glas şi a spus:

„Copilul meu, cerbul meu, de încă două ori voi veni să vă văd.

De încă două ori voi sosi, şi apoi va veni sfârşitul”.

Doica nu a îngăimat nicio vorbă, însă, de îndată ce regina a plecat, s-a dus în fugă la rege şi i-a povestit ce se întâmplase.

Regele a zis:

„Vai, cerurilor! Ce îmi este dat să aud! Mâine noapte voi veni eu însumi să-l veghez pe copil”.

Zis şi făcut. Către seară, el şi-a făcut apariţia în odaia copilaşului, iar la miezul nopţii s-a ivit şi regina, spunând:

„Copilul meu, cerbul meu, încă o dată voi veni să vă văd, încă o dată voi sosi, şi apoi va veni sfârşitul”.

Şi-a hrănit şi mângâiat copilaşul, aşa cum făcea mereu, şi apoi a dispărut. Regele nu a cutezat să-i vorbească, dar, în următoarea noapte, a zărit-o din nou şi a auzit-o murmurând:

„Copilul meu, cerbul meu, acum e ultima dată când vin să vă văd.

Ultima oară când sosesc, şi acum trebuie să vină sfârşitul!”

Regele nu s-a mai putut stăpâni şi a fugit până la ea, glăsuindu-i:

„Nu eşti altcineva decât draga mea soţie!”

Ea i-a răspuns:

„Aşa este, eu sunt iubita-ţi nevasta!”

În acea clipă, prin milostivirea cerurilor, viaţa a revenit în ea, regina fiind din nou sănătoasă şi viguroasă. Apoi, i-a povestit regelui despre capcana ce îi fusese întinsă de reaua vrăjitoare şi fiica sa.

Regele le-a adus pe cele două netrebnice la judecata şi le-a dat o sentinţă bine meritată. Fiica vrăjitoarei a fost trimisă în pădure, unde a fost mâncată de fiarele sălbatice, iar mama ei a fost arsă pe rug, sfârşindu-şi viaţa în mari chinuri. Imediat ce trupul ei s-a prefăcut în cenuşă, vraja aruncată peste cerb s-a destrămat, iar el a căpătat iarăşi înfăţişare de om. După aceea, sora şi fratele au trăit fericiţi împreună până la adânci bătrâneţi.

RAPUNZEL (fetică//sălăţica)

Cândva, trăiau odată un bărbat şi o femeie care îşi doreau nespus de mult mult un copil, în spatele casei lor, se afla o grădină minunată, plină cu florile cele mai frumoase din lume şi ierburile cele mai rare. Grădina împrejmuită de un zid înalt era stăpânită de o vrăjitoare de care toţi se temeau.

Într-o zi, femeia s-a uitat pe geam, în grădină şi a zărit un strat de rapunzel.

Rapunzelul era verde şi proaspăt şi degeaba s-a căznit femeia să ajungă şi să rupă un fir, că nu nu a reuşit

A încercat zile la rândul, dar fără succes şi lucrul acesta o îmbolnăvise.

Soţul ei care o iubea, a întrebat-o:

— Ce se întâmpla draga soţie?

— Ah, dacă aş mânca rapunzel din grădină, mi-ar reveni puterile.

Bărbatul s-a gândit să rişte decât să-i moară soţia şi aştepta să se facă seara ca să-i ducă soţiei un mănunchi din acele ierburi. Când a văzut femeia rapunzelul atât de proaspăt a fost tare fericită! L-a gătit ca pe o salată şi l-a mâncat.

În ziua următoare, soţul ei a trebuit să se mai ducă încă o dată în grădină.

După ce a coborât zidul, vrăjitoarea, însă, i-a apărut drept în faţă.

— Cum îndrăzneşti să vii aici şi să-mi furi rapunzelul? Vei fi pedepsit!

— Te rog, n-am avut încotro! Iartă-mă! Dacă nu luam

rapunzelul, soţia mea ar fi murit! Vrăjitoarea l-a crezut şi i-a spus:

— Bine! Poţi să iei de acum încolo din grădina mea cât rapunzel vrei. Dar… îmi vei da mie copilul pe care soţia ta îl va naşte! Şi să ştii că voi avea mare grijă de el!

În cele din urmă, omul n-a avut încotro şi a fost de acord.

Şi după ce femeia a născut, vrăjitoarea i-a pus copilului numele de Rapunzel şi l-a luat cu ea.

Timpul a trecut şi Rapunzel a devenit cea mai frumoasă fată din lume.

Când a împlinit doisprezece ani, tumul din pădure a devenit căminul frumoasei fete. Tumul acela nu avea nici scări, nici uşa, doar o fereastră mică în vârf.

— Rapunzel, Rapunzel, lasă-mă să cobor pe părul tău, îi spunea vrăjitoarea când voia să intre în turn.

Rapunzel avea părul ca aurul şi foarte lung.

Când vrăjitoarea îi cerea, ea îşi despletea părul şi se aşeza în dreptul ferestrei lăsând părul în afară ca vrăjitoarea să se caţere pe el.

După vreo doi ani, fiul regelui a trecut prin acea pădure şi pe lângă acel turn şi a auzit o melodie fermecătoare care l-a emoţionat adânc.

În fiecare zi mergea în pădure să asculte cântecul.

Cine cânta acel cântec? Aţi ghicit! Era Rapunzel.

Aşa s-a întâmplat ca prinţul să o audă pe vrăjitoare cum o strigă pe Rapunzel şi a văzut cum aceasta a urcat în turn.

Dacă asta este scara care duce spre turn am să încerc şi eu, a gândit prinţul.

A doua seară s-a dus la turn şi a strigat:

— Rapunzel, Rapunzel, lasă-mă să cobor pe părul tău!

Şi aşa prinţul a reuşit să urce în turn.

Cum nu mai văzuse niciodată un bărbat, Rapunzel s-a speriat foarte tare.

Prinţul i-a vorbit cu mult drag şi i-a spus:

— M-am îndrăgostit nebuneşte de tine! Nu mai pot

trăi fără tine, vrei să devii soţia mea?

Fata i-a promis că îi va fi soţie.

— Aş vrea să merg cu tine, dar nu ştiu cum să ies de aici.

Adu-mi un sul de mătase şi voi împleti o scară ca să pot pleca.

S-au hotărât să se vadă în fiecare seară deoarece bătrâna vrăjitoare venea doar în timpul zilei.

Dar Rapunzel într-o zi, s-a dat de gol în faţa vrăjitoarei…

— De ce îmi este mult mai greu să te trag aici pe tine decât pe fiul regelui?

— Copila neascultătoare, m-ai înşelatia ţipat vrăjitoarea.

Şi în furia ei i-a apucat pletele frumoase şi i le-a tăiat cu o foarfecă.

Apoi, a luat-o pe Rapunzel şi a dus-o într-un deşert unde fata a trăit în mare supărare şi mizerie.

În aceeaşi zi, vrăjitoarea s-a întors în tumul unde a stat Rapunzel, a luat părul auriu de pe jos şi l-a aruncat pe fereasta.

Când fiul regelui a urcat în turn, vrăjitoarea i-a spus:

— Nu o vei mai vedea niciodată pe Rapunzel!

De supărare şi deznădejde prinţul a sărit din turn.

A avut noroc că a rămas în viaţă.

Nişte spini, însă, i-au străpuns ochii…

Sărmanul prinţ…

Aproape orb şi nebun de durerea pierderii suferite, a rătăcit ani în şir, căutându-şi frumoasa iubita.

Dar cum Dumnezeu le aşază pe toate, nu ştiu cum, prinţul a găsit-o pe Rapunzel, în deşert!

În locul acela pustiu şi mizer, trăia Rapunzel împreună cu cei doi copilaşi pe care îi născuse.

Plângea şi cânta de dorul prinţului, tatăl copiilor.

Aşa a reuşit s-o găsească prinţul şi s-o recunoască.

După ce s-au regăsit şi s-au îmbrăţişat, lacrimile din ochii lui Rapunzel au ajuns pe pleoapele prinţului şi vederea i-a revenit.

Ce bucurie mare!

Au plecat cu toţii în ţara prinţului şi unde au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi.

FATA MOŞULUI CEA CUMINTE ŞI HARNICĂ ŞI FATA BABEI CEA HAINĂ ŞI URÂTĂ (cei trei pitici din pădure)

(*Die drei Männlein im Walde*// *The Three Little Men in the Wood*; *The Three Little Gnomes in the Forest*)

A fost odată un moş şi moşului ăstuia îi murise nevasta, şi-a mai fost şi-o femeie bătrână, şi femeii ăsteia îi murise bărbatul. Şi moşneagul avea o fată şi băbuţa avea şi ea o fată. Fetele se cunoşteau de când erau micşoare şi totdeauna le vedeai preumblându-se împreună. Şi după fiece plimbare veneau de braţ la casa văduvei. Şi iată că-ntr-o zi, baba îi spuse fetei moşneagului:

— Fată, hăi, ia ascultă aici: spune-i lui tată-tău să mă ia de nevastă, şi de s-o învoi, o să te ţin ca-n puf şi-o să-ţi dau în fiecare dimineaţă numai lapte, ca să-ţi speli feţişoara, iar de băut, numai vin dă-l bun, iar fetei mele o să-i dau apă de spălat şi apă de băut.

Fata se duse acasă şi-i spuse lui taică-său vorbele femeii. Omul rămase pe gânduri şi tot chibzuia:

— Oare ce să fac? Că însurătoarea e şi desfătare, dar

şi chin!

Şi pentru că nu se putea hotărî nici într-un fel, nici într-altul, îşi scoase în cele din urmă cizma din picior şi-i spuse fetei:

— Uite, cizma asta are o gaură în talpă. Du-te cu ea în pod şi atârn-o de cuiul cel mare din grindă şi vezi de toarnă apă în carâmb. Dacă apa nu s-o scurge din cizmă, să ştii că mă-nsor, iar de n-o ţine apa, nu mă mai însor, asta-i hotărât!

Fata făcu aşa cum îi spusese taică-său, dar gaura din talpă se strânse de apă şi cizma rămase plină până-n marginea carâmbului. După ce văzu cum stă treaba, fata se duse degrabă la taică-său de-i spuse ce s-a întâmplat cu apa din cizmă. Se miră el de cele ce-i spusese fata şi, până la urmă, se urcă în pod să se încredinţeze cu ochii lui de-i adevărat ori ba. Şi văzând el că fata-i spusese numai adevărul, se duse la văduvă şi-o luă de nevastă.

Dis-de-dimineaţă, când se sculară fetele din aşternut, fata unchiaşului găsi lapte de spălat şi vin de băut, iar fata babei, apă de spălat şi apă de băut. A doua zi însă, amândouă fetele nu găsiră decât apă de spălat şi apă de băut. Şi aşa a rămas să fie în toate zilele de aici înainte…

Maştera o duşmănea de moarte pe fata moşului şi, pe zi ce trecea, nu ştia ce să mai scornească pentru a o obidi şi a o face să se scârbească de viaţă.

Şi în acelaşi timp o şi pizmuia pe fată, fiindcă era frumoasă şi bună, pe câtă vreme a ei era urâtă şi haină la suflet.

Într-o iarnă, pe vremea când crăpau şi ouăle corbului de ger şi zăpada se aşternuse atât de înaltă peste dealuri şi văi că trebuia să înoţi prin ea, nu alta, baba făcu o rochie de hârtie şi, chemând-o pe fata unchiaşului, îi zise:

— Îmbracă-te cu rochia asta şi du-te chiar acu în pădure de-mi culege un coşuleţ cu fragi, că mi s-a făcut poftă!

— Doamne, Dumnezeule, spuse fata, dar unde s-au mai pomenit fragi pe timp de iarnă!? Pământul e îngheţat bocnă şi-i atâta zăpadă, că a acoperit totul… Şi-apoi, cum o

să umblu numai în rochia asta de hârtie?! Că afară e un ger de-ţi taie suflarea şi te-ngheaţă. Şi-o să sufle crivăţul prin rochie şi mi-or sfâşia-o mărăcinii!

— Cum, îndrăzneşti să mi te pui împotrivă? se stropşi la ea maştera. Mişcă-te de aici cât mai iute şi nu care cumva să-mi vii fără fragi!

Îi dete apoi o fărâmă de pâine uscată şi-i zise:

— Asta o să-ţi fie de ajuns pentru toată ziua şi încă prea mult!

Dar în sinea ei gândi: „Las că o să îngheţi tu de frig şi o să mori de foame şi n-o să te mai văd înaintea ochilor!”…

Fata n-avu încotro, îmbrăcă rochia de hârtie, luă coşuleţul şi pomi în pădure. Cât cuprindeai cu ochiul nu se zărea decât zăpadă şi iar zăpadă, şi niciun firicel de iarbă nu-şi arăta pe nicăieri săbiuţa-i verde. Când ajunse făta în pădure, văzu o căsuţă la fereastra căreia priveau trei pitici bărboşi. Fata le dădu bineţe şi bătu cu sfială la uşă. Piticii, care o văzuseră încă de pe drum, rostiră cu toţii-ntr-un glas:

— Intră, fetiţă, intră!

Fata păşi pragul, se aşeză pe laviţa de lângă vatră, ca să se încălzească şi începu să muşte din codrul de pâine uscată.

— Dă-ne şi nouă o bucăţică, o rugară piticii, că n-am luat nimic în gură pe ziua de azi!

— Cu dragă inimă! le răspunse fata, rupse în două bucata de pâine şi le dădu jumătate.

— Ce cauţi în pădure pe-o vreme câinoasă ca asta, copilă dragă? o întrebară piticii. Şi cum se face că pe un ger ca ăsta de crapă până şi pietrele umbli atât de subţirel îmbrăcată?!

— Ce-s eu de vină dacă pe asta mi-a dat-o s-o îmbrac mama vitregă! zise fata, oftând cu obidă. Mi-a poruncit să umplu cu fragi coşuleţul de-l vedeţi aici şi m-a ameninţat că de nu l-oi putea umple nu mai am ce căuta acasă!

După ce fata îşi sfârşi bucăţica de pâine, piticii îi dădură o mătură şi-i ziseră:

— Ia du-te de mătură zăpada de la uşa din dosul

casei! Cum ieşi din odaie, piticii începură să se sfătuiască între ei:

— Ce să-i dăruim noi fetei, pentru că a fost cuminte şi bună şi a împărţit pâinea cu noi?

Primul dintre pitici grăi:

— Eu îi menesc să fie din zi în zi mai frumoasă.

Al doilea urmă:

— Iar eu, ca de câte ori deschide gura să rostească o vorbă, să-i cadă câte-un galben din gură.

Iar al treilea zise:

— Iar eu, ca să vină un fecior de împărat şi s-o ia de nevastă.

Fata făcu precum îi spuseseră piticii. Mătură zăpada din dosul căsuţei şi ce credeţi că-i fu dat să vadă? O mulţime de fragi îşi arătau căpşoarele deasupra zăpezii, toate roşii ca sângele, de coapte ce erau! Cu inima plină de bucurie, fata se grăbi să-şi umple coşuleţul şi, după ce mulţumi piticilor şi-şi luă rămas bun de la fiecare, pomi în fugă spre casă să ducă fragii.

Cum intră pe uşă şi dădu bună seara, numai ce se pomeni că-i pică un ban de aur din gură. Povesti apoi ce i s-a întâmplat în pădure şi de câte ori spunea o vorbă îi cădea câte-un ban de aur, astfel că-n scurtă vreme se umplu întreaga odaie.

— Ia te uită ce nesocotinţă, să arunci aşa cu banii…? făcu soră-sa vitregă şi-n sufletul ei era neagră de pizmă.

Şi pe dată se hotărî să plece şi ea în pădure. Dar mamă-sa căută s-o oprească zicându-i:

— Nu te las, fata mamei, că mă tem să nu-mi degeri pe drum de frig, că suflă crivăţul cum nu s-a mai pomenit.

Dar fata nici nu voi să audă de aşa ceva şi stărui morţiş în hotărârea ei. Dacă văzu baba că nu e chip s-o înduplece, îi făcu o scurteică bună, căptuşită cu blană, şi-i pregăti, să aibă de drum, pâine cu unt şi cozonac.

Fata se încotoşmănă cu blana şi-o porni apoi spre pădure. Şi nu se opri decât când ajunse în dreptul căsuţei piticilor. Piticii se aflau tot la geam şi priveau afară, dar fata nici nu-i luă în seamă şi nu le dădu bineţe. Şi intră

buzna pe uşă, fără s-o poftească nimeni. Ajunsă în casă, îşi căută un loc lângă vatră şi începu să înfulece cu poftă.

— Dă-ne şi nouă puţin, o rugară piticii.

Dar fata răspunse cu gura plină:

— Da’ ştiţi c-aveţi haz! Abia de-mi ajunge mie; de unde să vă mai dau şi vouă?!

După ce sfârşi de mâncat, piticii îi ziseră:

— Ia mătura asta şi du-te de mătură zăpada la uşa din dos!

— Căutaţi-vă pe altul să vă măture zăpada, ori de nu, măturaţi singuri, le răspunse fata mânioasă, că doar n-am slugărit la uşa voastră!

Stătu ea o bucată de vreme pe laviţa de lângă cuptor şi, văzând că piticii n-au de gând să-i dăruiască nimic, ieşi pe uşă afară, supărată foc.

După ce o văzură plecată, piticii începură să se sfătuiască între ei:

— Ce să-i menim pentru că-i atât de pizmaşă şi haină la suflet şi nu se îndură să dea nimănui nimic?

Primul pitic grăi:

— Eu îi menesc să fie din zi în zi mai urâtă!

Cel de-al doilea urmă:

— Iar eu, ca de câte ori o rosti o vorbă, să-i sară câte-o broască din gură!

Al treilea grăbi să-i ureze şi el:

— Iar eu, să-i cadă pe cap atâtea nenorociri şi să îndure atâtea suferinţe câte i se cuvin pentru câinoşenia ei!

Fata căută ce căută prin pădure şi, negăsind fragi, pomi mânioasă spre casă. Şi cum păşi pragul, vru să-i povestească maică-sii ce-a văzut în pădure, dar n-apucă să rostească o vorbă, că-i şi sări din gură o broască. Şi tot aşa, de câte ori da să spună ceva, lepăda câte-o broască, că toată lumea se ferea din calea ei, cuprinsă de scârbă.

Când văzu ce pacoste a dat peste capul fiică-sii, baba se învenină de necaz şi nu ştiu ce blestemăţii să mai scornească pentru a o pierde pe fata unchiaşului, care din zi în zi se făcea tot mai frumoasă. În cele din urmă luă o

căldare şi o puse pe foc, iar când apa începu să dea în clocot, aruncă înăuntru mai multe caiere de in pe care le lăsă să fiarbă bine. Când socoti c-au fiert de ajuns, i le puse fetei pe umeri şi, dându-i un topor, o trimise la gârlă să facă o copcă în gheaţă şi să înălbească tortul.

Fata se supuse, că n-avea încotro, şi, ducându-se la gârlă, începu să spargă gheaţa cu toporul. Şi cum spărgea ea aşa, numai ce vede venind o caleaşcă trasă de patru cai albi, în care se afla împăratul. Caleaşca opri drept în faţa ei şi împăratul, scoţându-şi capul pe fereastră, o întrebă cu blândeţe:

— Fata mea, cine eşti şi ce faci aici?

— Sunt o fată sărmană şi înălbesc tortul, răspunse ea.

Împăratului i se făcu milă de dânsa şi când văzu cât e de frumoasă o întrebă din nou:

— N-ai vrea să vii cu mine?

— Ba aş vrea cu dragă inimă! grăi fata, care nu mai putea de bucurie că-n sfârşit avea să scape de babă şi de sora ei vitregă.

Fata se urcă apoi în caleaşcă şi pomi la drum în tovărăşia împăratului. Şi de-ndată ce sosiră la palat, făcură nuntă mare, după cum ursiseră piticii din pădure.

După un an împărăteasa născu un fecior. Când auzi maştera de norocul care dăduse peste fată, veni împreună cu fiică-sa la palatul împărătesc, chipurile s-o vadă, că li-era dor.

Dar planul lor era ticluit dinainte şi, când împăratul ieşi din iatac pentru câtăva vreme, zgripţuroaica o şi apucă pe împărăteasă de cap, iar fiică-sa de picioare şi, ridicând-o din pat, o zvârliră pe fereastră în râul care curgea pe lângă zidurile palatului. Fata cea urâtă se grăbi să se culce în locul împărătesei şi baba îi trase aşternutul până peste cap, ca să nu fie cumva recunoscută. Când se întoarse împăratul şi vru să stea de vorbă cu împărăteasa, baba îl opri zicându-i:

— Dă-i pace, măria ta, că acum năduşeşte şi nu i-e gândul să stea la taclale!

Împăratul nu bănui nimic rău şi veni a doua zi. Dar de cum intră în vorbă cu nevastă-sa, băgă de seamă că la fiecare vorbă de-a ei îi sare câte-o broască din gură, pe câtă vreme, înainte, îi săreau numai bani de aur.

Se minună el de schimbarea asta şi-o întrebă pe babă dacă nu ştie care-i pricina, dar ea îl linişti spunându-i că aşa li se întâmplă câteodată lăuzelor; că totul se trage din pricina fierbinţelii de ieri şi că-n scurtă vreme avea să-i treacă…

Dar peste noapte, ajutorul de bucătar îşi aruncă privirea pe fereastră şi văzu cum venea pe gârlă o raţă, înotând de zor şi întrebând cu grai omenesc:

— Ce faci, împărate luminate? Dormi, ori veghezi pe înnoptate?

Văzând că cel întrebat nu răspunde, raţa mai zise:

— Dar oaspeţii mei s-au culcat?

Şi atunci ajutorul de bucătar îi răspunse:

— Dorm de mult, de când s-a înserat!

Raţa întrebă apoi:

— Da’ copilaşul meu ce mai face?

Şi ajutorul de bucătar răspunse:

— În leagăn de mătase doarme-n pace!

De cum auzi vorbele astea, raţa îşi recăpătă înfăţişarea împărătesei, intră în palat, îi dădu copilului să sugă, îi potrivi aşternuturile şi apoi, prefăcându-se iar în raţă, o porni înot în susul gârlei.

Veni aşa două nopţi de-a rândul, iar în cea de-a treia noapte îi spuse ajutorului de bucătar:

— Du-te şi-i dă de veste împăratului să ia paloşul şi să-l învârtească pe prag, de trei ori, deasupra capului meu!

Ajutorul de împărat alergă şi-i spuse împăratului tot ce văzuse şi auzise. împăratul scoase paloşul din teacă şi, oprindu-se în prag, îl învârti de trei ori deasupra raţei. Şi la a treia învârtitură, numai ce văzu că se preface raţa iarăşi în împărătească: şi era voinică, sănătoasă şi plină de voioşie ca atunci când o văzuse ultima oară. Când auzi haina de maşteră că s-au schimbat lucrurile şi că împărăteasa cea adevărată e din nou în palat, se grăbi să-i

spună fiică-sii:

— Hai s-o ştergem de-aici cât mai e timp, până ce nu pune împăratul slujitorii să ne prindă şi să ne pedepsească!

Şi chiar în noaptea aceea reuşiră să se strecoare din palat şi, mergând pe drumuri lăturalnice, ieşiră din oraş şi trecură de hotarele împărăţiei. Dar pe oriunde treceau ori căutau să facă popas, oamenii le întorceau cu scârbă spatele, şi nu e de mirare: că de cum dădea fata cea urâtă să spună o vorbă, îi şi sărea câte-o broască din gură. Şi tot aşa se făcu că nimeni nu se mai îndură de ele să le ajute în vreun fel. Şi pe drept cuvânt gândeau oamenii în sinea lor: „Numai peste un om rău la suflet şi câinos din cale afară poate să cadă aşa pacoste!”

Rătăciră ele aşa din loc în loc, din ţară-n ţară, ca nişte pribegi fără căpătâi, şi nimeni nu voia să audă de ele şi să le dea adăpost.

Iar împărăteasa cea tânără trăi de aci înainte în bucurie şi fericire împreună cu împăratul şi feciorul lor.

CELE TREI TORCĂTOARE

(*Die drei Spinnerinnen*// *The Three Spinners*)

A fost odată o fată frumoasă şi bună, dar care avea

un defect: ura munca. Şi nu era chip ca mama acesteia să o determine să toarcă puţin, în ciuda reproşurilor continue.

Într-o zi, mama, exasperata de faptul că nu îşi putea convinge fiica să muncească, îi trase o palmă, încât aceasta văzu stele verzi în plină zi.

Cum era de aşteptat, fata izbucni în plâns. În acel moment trecea pe acolo regina, în caleaşca sa regală. Regina, care era renumită pentru bunătatea ei, auzind plânsetul fetei, porunci vizitiului să se oprească şi, coborând din caleaşca, intra în casa să vadă ce se întâmpla.

Mama, încercând să ascundă adevăratele cauze, răspunse:

— Fiica mea plânge pentru că eu sunt săracă şi nu îi pot da inul necesar pentru a toarce.

— Este păcat ca această tânără frumoasă nu îşi poate satisface dorinţele, replica regina. Mie îmi place mult să aud zgomotul furcii de tors, aşa că vă rog să mă lăsaţi să o iau la palat, unde va putea toarce cât vrea, pentru că am atâta în cât să toarcă mulţi ani.

Atât mama, cât şi fiica rămaseră mute de uimire, iar regina, luând această linişte drept o aprobare, îi porunci tinerei să o urmeze. Aceasta nu cuteza să o refuze şi urcă în călească; apoi se îndreptară către palat. Nici nu ajunseră bine, ca regină o conduse pe protejata să în camere pline până în tavan cu în spunându-i:

— Când vei termina de tors tot acest în am să te căsătoresc cu fiul meu cel mare. Nu contează că eşti săracă, pentru că întotdeauna am considerat ca femeia muncitoare are deja cel mai bun har pe care şi l-ar dori soţul ei. Biata fată nu mai avu ce să zică. Ştia doar că nu ar fi terminat de tors niciodată şi că atunci regina, trădată, ar fi pedepsit-o. Pe de altă parte, era acolo aşa de mult în ea doar văzându-l îşi pierdea curajul şi recunoştea în sinea ei că, dacă ar fi trăit şi o sută de ani, tot nu ar fi putut termina de tors tot inul. Sărmana fată începu să plângă disperată şi timp de trei zile nu fu în stare să-şi înceapă

munca. După aceste trei zile, veni regina, vrând să vadă cât muncise. Văzând că nu făcuse absolut nimic, se miră:

— Nu-mi pot uita mama, se scuza tânăra. Această durere mă împiedica să muncesc.

Această scuză o mulţumi pe regina, care îi adresă fetei cuvinte de mângâiere, rugând-o totodată să înceapă cât mai repede posibil să toarcă.

Rămasă singura, fata se îndrepta spre fereastră, de unde observa trei femei cu un aspect neobişnuit. Una dintre ele avea buza inferioară atât de mare şi lăsată, încât îi acoperea bărbia. Alta avea degetul mare de la mâna dreaptă foarte mare şi turtit, încât părea o labă de lup. Şi cea de-a treia avea un picior foarte turtit şi lat încât ţi se făcea mila.

Când femeile ajunseră în dreptul ferestrei, se opriră văzând ca tânăra avea ochii plini de lacrimi. Una dintre ele o întreba de ce este atât de amărâtă. Tânăra le povesti tot şi, când termină, una dintre cele deformate îi spuse:

— Noi suntem iscusite în ceea ce priveşte torsul şi vom face noi treaba în locul tău; dar mai întâi trebuie să ne promiţi că ne vei invita la nunta ta, ne vei prezenta ca verişoarele tale, nu îţi va fi ruşine cu noi şi ne vei aşeza la masă.

— Am să o fac cu multă plăcere! exclamă fata. Intraţi şi începeţi cât mai repede!

Le ajuta să intre pe fereastră şi, când ajunseră înăuntru, le arata grămada imensă de in Cele trei femei începură să muncească. Prima udă inul cu buza să enorma; a doua îl răsucea, proptindu-l pe masa cu degetul mare; şi a treia îl întindea şi învârtea roată cu enormul său picior. Astfel cele trei torcătoare aveau un spor incredibil.

Când regină intră să verifice progresul muncii, torcătoarele se ascundeau în spatele grămezii de in timp ce leneşa arata treabă făcută, obţinând admiraţia reginei.

Când fu tors tot inul ce umplea prima cameră, trecură la a doua, şi apoi la a treia, încât terminară de tors inul în mai puţin timp decât fusese calculat.

Când regina văzu ca treaba era gata, se bucura

foarte tare şi, plină de entuziasm, fixa ziua nunţii fetei cu fiul său.

Iar prinţul, nu numai că nu avu nimic de obiectat în privinţa căsătoriei cu ea, ci, atras de frumuseţea fetei, care pe deasupra mai era şi harnica, vru să grăbească nunta.

— Aş dori să te rog ceva, îi spuse fata.

Am trei verişoare pe care le iubesc mult şi mi-ar face plăcere să vină la nuntă.

Şi prinţul, şi regina acceptară încântaţi de aceasta rugăminte şi, când veni ziua nunţii, apărură cele trei torcătoare foarte frumos îmbrăcate, dar fără să-şi poată ascunde defectele, care atraseră atenţia tuturor.

Mirele, neputându-şi stăpâni curiozitatea, se îndrepta către una dintre ele şi o întrebă:

— De ce ai un picior atât de mare şi lat?

— S-a făcut aşa de cât am pedalat la roata de tors, răspunse torcătoarea.

Şi, îndreptându-se către a doua, întreba:

— Şi tu, de ce ai buza atât de căzută?

— De cât am înmuiat inul, replică ea.

— Şi tu de ce ai degetul mare atât de turtit? o întreba pe a treia.

— Pentru că răsucesc încontinuu inul.

Prinţul, speriat, jura că pe viitor soţia să nu vă mai vedea furca de tors, deoarece nu dorea pentru nimic în lume să i se deformeze drăguţă consoartă.

HANSEL ŞI GRETEL

(*Hansel und Gretel// Hansel and Grettel, Hansel and Grethel, or Little Brother and Little Sister*)

A fost odată ca niciodată un tăietor de lemne tare nevoiaş şi omul ăsta îşi avea căscioara la marginea unui codru nesfârşit, unde-şi ducea viaţa împreună cu nevastă-sa şi cei doi copii ai săi. Şi pe băieţel îl chema Hansel, iar pe fetiţă Gretel.

De sărmani ce erau, nu prea aveau cu ce-şi astâmpăra foamea. Şi-ntr-o bună zi, întâmplându-se să se abată asupra ţării o mare scumpete, nu mai fură-n stare să-şi agonisească nici măcar pâinea cea zilnică.

Seara în pat, pe bietul om începeau să-l muncească gândurile şi, zvârcolindu-se neliniştit în aşternut, se pomenea că oftează cu grea obidă.

Şi-ntr-una din aceste seri îi zise el neveste-sii:

— Ce-o să ne facem, femeie? Cu ce-o să-i hrănim pe bieţii noştri copii, când nici pentru noi nu mai avem nici de unele?

— Ştii ceva, bărbate, răspunse femeia, mâine-n zori luăm copiii cu noi şi-i ducem unde-i pădurea mai deasă. Le facem un foc bun, le dăm şi câte-o îmbucătură de pâine şi pe urmă ne vedem de treburile noastre. Iar pe ei îi lăsăm acolo. De nimerit, n-or să mai nimerească drumul spre casă, de asta sunt sigură, şi-n felul ăsta ne descotorosim de ei!

— Nu, femeie, asta n-o s-o fac nici în ruptul capului, spuse bărbatul. Nu mă rabdă inima să-mi las copiii singuri în pădure. Că doar multă vreme n-ar trece şi-ar veni fiarele

să-i sfâşie…

— Vai de tine, neghiobule, îl luă femeia la rost, de-i aşa, o să murim de foame toţi patru… Poţi să ciopleşti de pe-acum scânduri pentru sicrie…

Şi femeia nu-i dădu pace până când omul nostru nu se-nvoi.

— Totuşi, mi-e tare milă de bieţii copii! adăugă el cu obidă.

În acest timp, cei doi copii stăteau treji în aşternut, că din pricina foamei nu putuseră să închidă un ochi. Şi aşa se făcu de auziră tot ce spuse zgripţuroaica de femeie către tatăl lor.

La un moment dat, Gretel începu să plângă cu lacrimi amare şi-i spuse lui Hansel printre sughiţuri:

— De-acu s-a sfârşit cu noi!

— Linişteşte-te, Gretel, şi nu mai fi mâhnită, o să găsesc eu o scăpare! îi zise cu blândeţe frăţiorul.

După ce bătrânii adormiră, Hansel se sculă, îşi puse hăinuţa pe el şi, deschizând uşa, se strecură afară. Luna lumina că ziua şi pietricelele albe, din faţa căscioarei, străluceau că bănuţii cei noi. Hansel se aplecă de mai multe ori până ce-şi umplu bine buzunarul cu pietricele. Apoi se-ntoarse în casă şi-i şopti lui Gretel:

— Fii liniştită, draga mea surioară, şi dormi în pace! apoi se culcă din nou în patul lui şi adormi.

Zgripţuroaica de femeie nici nu aşteptă să răsară soarele că se şi înfiinţă la patul copiilor, să-i trezească.

— Ia sculaţi-vă, leneşilor, că mergem la pădure să aducem lemne!

Apoi dădu fiecăruia câte un codru de pâine şi mârâi printre dinţi:

— Asta aveţi de mâncare pentru la prânz! De vă îmboldeşte foamea, nu cumva să mâncaţi înainte, că altceva nu mai căpătaţi!

Gretel lua toată pâinea şi-o ascunse sub şort, din pricină că buzunarele lui Hansel erau pline cu pietricele. Apoi porniră cu toţii spre pădure. După puţin timp, Hansel se opri şi îşi aruncă privirea înapoi, spre căscioara ce

rămăsese în urmă. Asta o făcu o dată, apoi iarăşi, şi iarăşi... Şi dacă-l văzu taică-său, numai ce-i zice:

— Da' ce ai, Hansel, că te opreşti mereu şi te tot uiţi înapoi? Vezi mai bine cum mergi, să nu-ţi schilodeşti cumva picioarele!

— Ştii, tăicuţule, mă uitam după pisicuţa mea albă... Stă, a naibii, cocoţată pe acoperiş, şi-mi face semne de rămas bun.

Dar vezi că femeia i-o tăie pe dată:

— Prostănacule, nu-i nicio pisicuţă! E soarele de dimineaţă, care străluceşte pe horn.

Acu e timpul să vă spun că Hansel nu se uitase după nicio pisicuţă şi că de fiecare dată când se oprea, scotea din buzunar câte o pietricică şi-o lăsa să cadă pe cărare.

După o bucată de vreme, ajunseră la locurile unde pădurea se îndesea şi cam pe la mijlocul ei omul nostru se opri şi zise:

— Acu, copii, mergeţi după vreascuri, c-o să vă facă tata un focşor pe cinste, să nu vă fie frig deloc!

Hansel şi Gretel aduseră vreascuri cât aduseră, până ce se făcu o moviliţă bună. Lemnele luară foc pe dată şi, când vâlvătaia începu să crească, femeia grăi:

— Staţi lângă foc, copii, şi odiniţi-vă, că noi ne ducem mai încolo, în pădure, să tăiem lemne. Şi când om termina cu tăiatul, ne întoarcem aici şi vă luăm acasă.

Hansel şi Gretel se aşezară lângă foc şi când se făcu ora prânzului, fiecare îşi mâncă bucătură de pâine. Şi cum auzeau tot mereu răsunând lovituri de topor, erau încredinţaţi că tatăl lor trebuie să fie ceva mai încolo, nu prea departe. Dar vezi că loviturile nu erau de topor!

Omul nostru legase o creangă de-un copac cioturos, şi de câte ori bătea vântul, o izbea încolo şi-ncoace de uscătura aceea. După ce aşteptară să vină să-i ia, vreme lungă, nu glumă, căzură toropiţi de oboseală şi adormiră buştean.

Când s-au trezit, era noapte întunecoasă, de nu vedeai la doi paşi. Gretel începu să plângă şi printre suspine îşi întrebă frăţiorul:

— Cum o să ieşim din pădure?

Şi Hansel se grăbi s-o liniştească, spunându-i:

— Mai ai răbdare oleacă, până ce răsare luna şi atunci o să găsim noi drumul, n-avea grijă!

Răsări luna plină, de ziceai că poleieşte cu aur pădurea, şi de-ndată ce se arătă pe cer, Hansel îşi luă surioara de mână şi începu a păşi pe urma pietricelelor, care scânteiau ca bănuţii cei de curând bătuţi şi le arătau drumul. Merseră ei aşa toată noaptea şi când începură a miji zorile, ajunseră la casa părintească. Au bătut ei la uşă, „cioc-cioc!”, şi când femeia o deschise şi dădu cu ochii de Hansel şi Gretel, pe dată se arătă a fi fost foarte îngrijorată de soarta lor, zicându-le cu prefăcătorie:

— Copii răi ce sunteţi, de ce aţi dormit în pădure atâta vreme? Ne-aţi făcut să credem că nu mai vreţi să vă mai întoarceţi la casa voastră… Dar vezi că tatăl copiilor se bucura cu adevărat, că-n inima lui era mâhnit că-i lăsase atât de singuri.

Nu trecu multă vreme şi nevoile începură iarăşi să-i încolţească. Şi numai ce-o auziră copiii într-o noapte pe femeie zicându-i lui bărbatu-su, care se perpelea în aşternut:

— De-acu am terminat iarăşi merindele, că nu mai avem în casă decât o jumătate de pâine! Şi după ce-om mânca-o şi pe asta, ne-om sătura cu răbdări prăjite… Trebuie să ne descotorosim de copii, auzi tu! O să-i ducem în afundul pădurii, ca să nu mai poată nimeri drumul de-or voi să se reîntoarcă acasă. Altă scăpare nu văd, de ni-e drag să ne mai putem ţine zilele.

Vezi însă că omului i se încrâncena inima la auzul ăstor cuvinte şi gândea în sinea sa: „Ba, mai bine s-ar cuveni să împarţi cu copiii tăi ultima bucăţică!”. Mai zicea el ce mai zicea, dar femeia nu luă deloc în seamă spusele lui, ci-l tot ocări şi-l mustră. Acu, e ştiut, cine a apucat de-a spus „A” trebuie să-l rostească şi pe „B” şi… dacă şi-a călcat pe inimă prima oară, musai trebuie şi a doua oară să facă la fel.

Copiii erau însă treji şi auziră toată vorba lor. După

ce bătrânii adormiră, Hansel se sculă din pat şi vru să iasă afară, să adune pietricele, cum făcuse şi de prima dată, dar vezi că femeia avusese grijă să încuie uşa, aşa că băiatului nu-i fu chip să poată ieşi din casă. Şi deşi îi era inima grea, îşi mângâie surioara, spunându-i:

— Nu plânge, Gretel, ci dormi liniştită. Om găsi noi cum să scăpăm cu bine…

Nici n-apucaseră bine să răsară zorile, că şi veni femeia şi-i trase pe copii din aşternut. Apoi le întinse câte o bucăţică de pâine, care era mult mai micuşoară decât de cealaltă dată.

În timp ce mergeau ei pe poteca ce ducea spre pădure, Hansel începu a face fărâmituri în buzunar şi din loc în loc se oprea să le presare pe jos.

— Ia ascultă, Hansel, îi strigă la un moment dat taică-său, ce te tot opreşti mereu şi priveşti înjur? Vezi-ţi mai bine de drumul tău şi mergi cum trebuie!

— Păi, mă uit după porumbiţa mea, care stă pe-acoperiş şi vrea să-mi spună la revedere! grăi Hansel repede, ca nu cumva să se dea în vileag.

— Prostănacule, îl luă în răspăr femeia, ceea ce vezi tu nu-i nicio porumbiţă! E soarele de dimineaţă care străluceşte sus, deasupra hornului.

Dar vezi că Hansel nu dădu îndărăt de la ce-şi pusese în gând şi, încetişor-încetişor, împrăştie pe drum toate fărâmiturile.

Femeia îi duse pe copii departe, departe, tot mai în afundul pădurii, unde nu mai fuseseră în viaţa lor. Şi-ntr-un luminiş, făcură iarăşi un foc mare şi mama le zise cât putu ca de blând:

— Rămâneţi aici, copilaşi, şi de v-a birui oboseala, n-aveţi decât să puneţi capul jos şi să dormiţi oleacă… Noi ne ducem în pădure, mai încolo, să tăiem lemne şi seara, când om sfârşi lucrul, ne întoarcem să vă luăm.

Trecu ce trecu timpul şi când veni ora prânzului, Gretel lua bucăţica de pâine şi-o împărţi cu Hansel, că pe-a lui băiatul o presărase pe drum. Zburară ceasurile, se lăsă şi amurgul, dar vezi că nimeni nu se arăta să-i ia pe bieţii

copii. Şi cum adormiră greu, se treziră de-abia în toiul nopţii. Dacă văzu ce se întâmplase, Hansel o mângâie pe surioara lui şi-i zise:

— Să rămânem aici până ce-o răsări luna, că atunci ne-o fi uşor să găsim fărâmiturile pe care le-am împrăştiat pe jos, cât am mers. Ele or să ne arate fără greş drumul spre casă, asta-i sigur!

De îndată ce se înălţă luna deasupra pădurii, copiii se sculară din culcuşul de vreascuri, dar vezi că nu mai găsiră nicio fărâmitură… Mulţimea de păsărele care tot zboară peste câmpuri şi prin păduri de mult le ciuguliseră pe toate. Dar Hansel avea o inimă vitează şi-i spuse lui Gretel:

— N-ai teamă, surioară, până la urma tot o să găsim drumul!

Dar vezi că nu fu chip să-l găsească… Merseră toată noaptea şi mai merseră încă o zi, din zori şi până-n seară, dar de izbutit tot nu izbutiră să iasă din pădure. Şi erau prăpădiţi de foame ca vai de ei, că afară de câteva boabe de fructe sălbatice, culese de pe jos, nimic nu mai luaseră-n gură. De trudiţi ce erau, sărmanii copii abia îşi mai trăgeau picioarele, şi aşa se făcu că nu mai putură merge şi, ghemuindu-se sub un copac, adormiră buştean.

Şi se ivi a treia dimineaţă de când copiii părăsiseră casa părintească. O luară ei la picior, de cum răsări soarele, dar cu cât mergeau, cu atât se afundau mai adânc în pădure. De nu le venea cât mai degrabă un ajutor, se aflau în primejdie de moarte.

Când se făcu ora prânzului, numai ce văzură pe-o cracă o păsărică albă şi frumoasă, care cânta atât de duios, că se opriră vrăjiţi s-o asculte. După ce-şi sfârşi cantul, păsărică îşi întinse aripile şi zbură, „zvââârrrr!” pe dinaintea copiilor. Dacă văzură ei asta, începură a se lua după ea până când se făcu de ajunseră la o căsuţă. Cât ai clipi, păsărică se lăsă pe acoperiş şi când veniră mai aproape de căsuţă, copiii rămaseră cu gurile căscate. Pasămite, toată căscioara era făcută din pâine şi acoperită cu cozonac, iar geamurile erau din zahăr curat.

— Hai să-ncepem să îmbucăm! zise Hansel. Şi să ne

fie de bine! Eu o să mănânc o bucată din acoperiş, iar tu, Gretel, ia de gustă din fereastra asta, că e tare dulce!

Hansel n-aşteptă să fie rugat şi, înălţându-se pe vârfurile picioarelor, rupse o bucăţică din acoperiş, să-şi dea seama ce gust are. În acest timp, Gretel ronţăia de zor o spărtură de geam. Şi numai ce se auzi deodată o voce subţirică, ce venea dinăuntrul căsuţei:

— Cronţ, cronţ, cronţ, da ce tot ronţăie a mea căscioară?! Cine, cine e afară?

Şi copiii răspunseră pe dată:

— Vântul, vântul! Azi înconjură pământul!

Şi, fără să se sinchisească defel, continuară să mănânce şi mai cu poftă. Cum îi plăcuse grozav acoperişul, Hansel mai rupse din el o bucată bună, iar Gretel nu se lăsă nici ea mai prejos şi, desprinzând un ochete de geam, se aşează jos şi începu a-l ronţăi cu poftă.

Şi când nici nu se aşteptau, odată se deschise uşa şi-o femeie bătrână de tot, ce se sprijinea într-o cârjă, ieşi din casă, târşindu-şi picioarele.

La vederea ei, Hansel şi Gretel se speriară atât de tare, că scăpară tot ce aveau în mână. Dar vezi că bătrâna nu-i lua la rost, ci începu a-i întreba, clătinând uşurel din cap:

— Ei, copiii mei dragi, da cine v-a adus aci? Poftiţi de intraţi înăuntru şi rămâneţi la mine, că nu vă fac niciun rău.

Şi luându-i pe amândoi de mână, îi duse în căsuţă. Iar acolo îi aştepta o mâncare, să-ţi lingi degetele, nu alta: lapte şi clătite cu zahăr, mere şi-o mulţime de nuci! După ce se ospătară ei bine, bătrâna le pregăti două paturi cu aşternutul cum îi zăpada şi Hansel şi Gretel se culcară fără nicio grijă şi se simţiră în al nouălea cer.

Bătrâna se arătase prietenoasă ca să le câştige încrederea, dar vezi că era o vrăjitoare haină, care pândea copiii ca să-i atragă cu şoşele şi moinele. Şi numai de aceea făcuse şi căsuţa de pâine, să-i ademenească mai uşor.

De-i cădea vreunul în gheare, îndată îi făcea de

petrecanie şi, după ce-l fierbea, îl înghiţea cu lăcomie. Ziua când se bucura de un astfel de ospăţ o socotea ca pe-o zi de sărbătoare şi cum de n-ar fi fost aşa pentru ea!

Vrăjitoarele au ochii roşii şi vederea scurtă, dar vezi că adulmecă de departe, ca jivinele, când se apropie picior de om. Şi la fel de bine adulmeca şi cotoroanţa asta. De cum i-a simţit pe Hansel şi Gretel că se apropie de acele locuri, a şi început a hohoti cu răutate şi-n vorbele ei era numai batjocură:

— Pe ăştia îi şi am în mână, nu-i las eu să-mi scape…

De cum se iviră zorile, vrăjitoarea fu în picioare, ca nu cumva să se trezească mai înainte copiii. Şi când îi văzu ea pe amândoi cât de drăgălaş dorm împreună şi cât de rumen şi rotofei le e obrazul, nu mai putu de bucurie şi începu a mormăi mai mult pentru sine: „Straşnică bucătură o să am, n-am ce zice!”

Apoi apucându-l pe Hansel cu mâna ei sfrijită, îl împinse până la un grăjduleţ cu gratii de fier şi-l închise acolo. Şi era zăvorât aşa de straşnic, că oricât ar fi strigat şi s-ar fi zbătut, nu i-ar fi folosit la nimic.

După ce-l puse la popreală pe Hansel, babuşca intră în camera unde dormea Gretel şi, zgâlţâind-o ca s-o trezească, începu a o ocări şi a-i striga:

— Scoală, leneşo, şi du-te de adu apă, să-i faci o fiertură bună lui frate-tău, că l-am închis în grajd şi trebuie să-l îngrăşăm! Acu e numai piele şi os, dar când s-o mai împlini – o să-l mănânc!

Gretel, începu a plânge cu lacrimi amare, dar vezi că lacrimile ei nu-i muiară inima cotoroanţei şi, până la urmă, trebui să se supună şi să facă tot ce-i poruncea vrăjitoarea cea haină. Şi-n timp ce lui Hansel i se aducea cea mai bună mâncare, ca să se îngraşe, Gretel abia de căpătă de la babuşcă nişte coji de raci.

În fiecare dimineaţă, babuşca se strecura şontâcăind până la grajd şi încă din prag se apuca să strige:

— Hansel, ia scoate un deget afară, să văd de te-ai îngrăşat de ajuns!

Dar vezi că ghiujul de Hansel îi trecea printre gratii

un oscior, şi cum babuşca avea ochii tulburi şi vedea că prin sită, era încredinţată că-i întinde un deget. Şi de fiecare dată se tot minuna cotoroanţa cum de nu se mai îngraşă.

Trecură aşa zilele şi văzând că după a patra săptămână, Hansel rămăsese la fel de ogârjit ca şi înainte, îşi pierdu răbdarea şi nu mai vru să aştepte.

— Hei, Gretel, o strigă ea pe fetiţă, grăbeşte-te de adu apă, că de-i curge untura de gras ce e, ori de-i slab ca un ogar, eu pe Hansel îl tai şi-l pun la fiert!

Vai, cum se mai boci biata surioară, când trebui să care apa pentru a doua zi, şi cum îi şiroiau lacrimile amare pe obraz!

— Doamne, ajută-ne! strigă ea după un răstimp. De s-ar fi întâmplat să ne înghită fiarele sălbatice ale codrului, am fi murit măcar împreună!

— La mai sfârşeşte odată cu bocitul, se răsti cotoroanţa la fată, că doar nu-ţi ajută la nimic toată văicăreala!

Nici nu se luminase încă bine de ziuă, când începu Gretel roboteala. Că doar trebuia să care apă, să atârne cazanul pentru fiertură în cârligul de fiert şi să aprindă focul.

— Mai întâi, aş vrea să punem la copt, auzi tu? se răsti baba la Gretel. Că am aprins cuptorul şi aluatul l-am frământat de mult.

Nu-şi sfârşi bine vorba, că vrăjitoarea o şi îmbrânci pe biata Gretel afară, unde era cuptorul din care ieşeau limbi de flăcări.

— Hai, bagă-te înăuntru, îi porunci vrăjitoarea şi vezi dacă-i destul de încins, ca să punem înăuntru pâinea!

Vezi că afurisita de cotoroanţă nu degeaba o îndemnă pe fată să se vâre în cuptor! Că de-ndată ce-ar fi fost înăuntru, vrăjitoarea pac! ar fi închis cuptorul. Şi-ar fi ţinut-o acolo până ce se rumenea bine. Şi-apoi ar fi mâncat-o… Numai că Gretel băgă de seamă ce gânduri clocea în cap vrăjitoarea şi se prefăcu că-i nătângă şi neîndemânatică:

— Aş intra, dar nu ştiu cum să fac… Pe unde să intru? Şi cum anume?

— Eşti proastă ca o gâscă! o ocări baba. Păi… nu-ţi dă prin cap pe unde, că-i deschizătura destul de mare? Ia te uită, şi eu as putea să încap în ea! Şi, şontâcăind, se apropie de cuptor şi-şi vâri capul în el.

Gretel doar asta aştepta şi-i dădu un brânci zgripţuroaicei de se duse până-n fundul cuptorului. Apoi închise uşa de fier şi puse zăvorul. Văleu! ce mai urlete de te treceau fiorii răzbăteau dinăuntru!

Dar vezi că Gretel fugi de-acolo, să n-o mai audă, şi vrăjitoarea cea haină pieri ca o netrebnică, arsă de dogoare. Şi arse până ce se prefăcu în scrum.

Gretel dădu fuga într-un răsuflet până la grajdul unde era închis Hansel şi, deschizându-l, strigă bucuroasă:

— Am scăpat, Hansel, am scăpat, frăţioare! Vrăjitoarea a pierit!

Dacă auzi ce-i spune, Hansel sări afară din grajd întocmai cum sare pasărea din colivie, când i se deschide uşiţa… Şi văzându-se iarăşi împreună, îşi săriră de gât şi se sărutară şi bucuria le râdea în ochi şi-n inimă. Şi de voioşi ce erau, ţopăiau al naibii, ca nişte iezi!

Cum nu mai aveau de ce se teme, intrară în căsuţa vrăjitoarei şi acolo, ce să vezi, în toate ungherele erau numai sipete pline cu mărgăritare şi nestemate!

— Ei, astea zic şi eu că-s mai bune decât pietricelele noastre! făcu Hansel şi-şi umplu buzunarele până nu mai putu.

Iar Gretel spuse şi ea:

— Vreau să aduc şi eu acasă o mâna-două din ele!

Şi alese şi alese până ce-şi umplu şorţuleţul.

— Acu, hai s-o tulim de-aici cât mai degrabă, hotărî Hansel, că mult mai uşoară mi-ar fi inima de-aş şti c-am ieşit din pădurea asta fermecată.

Merseră ei ce merseră, cale de câteva ceasuri şi numai ce ajunseră la o apă mare.

— Ce ne facem, surioară, că nu putem trece? făcu Hansel amărât. Nu văd peste apă niciun pod, nici măcar

vreo punte cât de îngustă…

— De-ar trece vreun vaporaş, bine-ar fi! Dar prin locurile astea, slabă nădejde… zise Gretel cu mâhnire. Da uite, mai încolo văd o raţă albă înotând. Poate că, de-aş ruga-o, ne-ar ajuta să ajungem pe malul celălalt…

Şi începu a striga:

Raţă, *răţişoara*.

Ia-i în spate, *pe-aripioară*.

Pe Hansel şi Gretel.

Că nici pod, *nici punte n-are*

Apa asta mare!

Se apropie răţişoara şi Hansel i se urcă în spate. Apoi o rugă şi pe surioara lui să vină lângă el, dar Gretel rămase pe mal şi-i zise:

— Cum să vin? Nu vezi că i-ar fi prea greu răţişoarei? Mai bine să ne treacă pe rând.

Şi făptura cea bună chiar aşa şi făcu.

După ce trecură cu bine pe celălalt mal, mai merseră ei ce merseră şi, de la o vreme, pădurea începu să li se pară din ce în ce mai cunoscută. Şi-ntr-un sfârşit, numai ce zăriră din depărtare casa părintească. Tii, ce-o mai luară atunci la goană de le sfârâiau călcâiele, nu alta!

Trecură pragul casei şi, dând năvală în odaie, săriră la gâtul tatălui lor. Era şi timpul, că, de când îşi părăsise copiii în pădure, bietul om nu mai avusese o clipă fericită. Pe femeie însă n-o mai găsiră copiii – murise.

Gretel îşi deşertă şorţuleţul şi începură a se rostogoli prin odaie mărgăritarele şi nestematele, de te mirai de unde mai ies atâtea. În acest timp, Hansel scotea şi el din buzunar câte un pumn plin de pietre preţioase şi, după ce le aruncă pe podea, apucă să arunce alt pumn, până ce-şi goli amândouă buzunarele.

Şi aşa se făcu de-şi luară îndată tălpăşiţa de la casa pădurarului toate grijile şi nevoile care stătuseră până atunci pe grumazul omului şi al copiilor lui.

Şi trăiră ei împreună numai în bucurie şi fericire.

Şi-am încălecat pe-o şa şi v-am spus povestea aşa! Da uite că mai fuge pe-aici un şoricel. Şi cine l-a prinde l-a

văzut norocul, că o să-şi facă din blana lui o căciulă mare cât roata carului...

CELE TREI FRUNZE ALE ŞARPELUI

(*Die drei Schlangenblätter*// *The Three Snake-Leaves*)

Era odată un om aşa de sărac încât nu-şi putea hrăni mei măcar unicul fiu pe care-l avea. Într-o zi, băiatul i-a spus:

— Dragă tată, văd că o duceţi foarte greu, iar eu vă sunt o povară în plus. Aş vrea mai curând să plec în lume şi să încerc să-mi câştig singur pâinea, decât să mai stau pe capul vostru.

Atunci tatăl i-a dat fiului binecuvântarea şi, mâhnit în adâncul sufletului, şi-a luat rămas bun de la băiat.

În vremea aceasta, regele unui regat puternic purta un război greu cu un duşman de-al său. Tânărul intră în slujba regelui şi-l urmă pe câmpul de luptă. Curând, armatele regelui au dat piept cu ale duşmanului şi lupta a devenit crâncenă, gloanţele plouau pe deasupra capetelor

ostaşilor, iar tovarăşii lui de luptă cădeau ca seceraţi pretutindeni. Atunci conducătorul oştii împreună cu cei rămaşi în viaţă voiră s-o ia la goană, însă tânărul nostru le-a ieşit înainte şi le-a strigat, încurajându-i:

— Nu putem lăsa ca ţara să ne fie distrusă! Şi s-au năpustit cu toţii asupra duşmanului şi l-au alungat.

Când regele află cui îi datora victoria, l-a înălţat în grad şi a făcut din el primul om din regat.

Regele nostru avea o fiică foarte frumoasă, dar cam ciudată. Ea jurase că nu se va mărita decât cu acel bărbat care-i va promite că, în caz că ea ar muri înaintea lui, se va lăsa îngropat, de viu, în mormânt împreună cu ea. „Dacă mă va iubi cu adevărat”, zicea prinţesa, „la ce i-ar mai folosi viaţa fără mine?” Şi la fel ar fi făcut şi ea în caz că soţul ar fi murit înainte, ar fi intrat de vie în mormânt odată cu el.

Acest legământ curios îi speriase pe toţi peţitorii. Însă tânărul cel viteaz era aşa de robit de frumuseţea ei, încât n-a mai ţinut seama de nimic şi s-a înfăţişat la rege să-i ceară mâna prinţesei.

— Tu ştii, desigur, i-a spus regele, ce trebuie să promiţi.

— Da, mă învoiesc s-o urmez în mormânt dacă se va întâmpla ca ea să moară înaintea mea, o iubesc atât de mult, că nu-mi pasă de nimic altceva pe lume.

Atunci regele a acceptat să i-o dea de soţie şi s-a făcut nuntă mare şi cu mult fast.

Aşa au trăit ei o vreme fericiţi, bucurându-se unul de celălalt. Dar n-a durat mult şi prinţesa s-a îmbolnăvit atât de grav, că niciun doctor n-a reuşit să-i dea de leac şi a murit. Privind-o cum zăcea fără suflare, tânărul şi-a amintit de legământul de dinaintea căsătoriei şi s-a îngrozit la gândul că trebuia să fie îngropat de viu alături de soţia sa moartă. Dar speranţă să-şi salveze viaţa nu avea. Bătrânul rege întărise cu pază puternică toate ieşirile din palat, încât el nu putea fugi şi trebuia să-şi accepte soarta.

În ziua înmormântării, în cavoul în care era depus corpul neînsufleţit al prinţesei fii condus şi tânărul rege,

apoi uşa cavoului a fost închisă şi pecetluită cu un zăvor puternic.

Lângă sicriu se afla o masă pe care erau aşezate patru lumânări, patru pâini şi patru sticle cu vin. Îndată ce proviziile aveau să se termine, soţul trebuia să moară de foame şi de sete. Deşi mânca în fiecare zi doar câte o fărâmă de pâine şi bea doar o gură de vin, vedea cum proviziile scădeau de la o zi la alta, iar sfârşitul îi era tot mai aproape.

Într-o zi, pe când stătea trist şi se gândea, văzu cum dintr-un ungher al cavoului un şarpe se târa încet spre sicriul prinţesei. Crezând că voia să-l muşte, regele trase paloşul din cingătoare şi strigă:

— Câtă vreme mai trăiesc eu, de trupul acesta nu te vei atinge! Şi-l tăie în trei bucăţi.

Nu mult după asta, văzu un alt şarpe ieşind din pământ şi târându-se spre cel tăiat în bucăţi; apoi dispăru şi se întoarse ţinând în gură trei frunze; adună cele trei bucăţi ale şarpelui tăiat una lângă alta şi puse câte o frunză pe fiecare rană. Dintr-odată, bucăţile se lipiră la loc, şarpele învie, apoi dispăru în grabă împreună cu celălalt. Frunzele însă rămaseră pe pământ şi nefericitului rege, care văzuse totul, îi veni ideea să folosească însuşirea lor miraculoasă ca s-o învie pe soţia sa. Le ridică de jos şi le puse una pe gura moartei, iar celelalte două pe ochii ei. Îndată ce făcu aceasta, sângele începu să circule din nou prin trupul prinţesei, obrajii ei palizi se înroşiră, şi începu să respire, deschise ochii şi spuse:

— O, doamne, oare unde mă aflu?

— Eşti lângă mine, iubita mea soţie, i-a răspuns tânărul rege, povestindu-i apoi tot ce s-a petrecut şi cum a readus-o la viaţă.

După aceea, ca să prindă puteri, i-a dat să mănânce puţină pâine şi să bea o gură de vin, căci mai rămăsese, apoi s-au dus la uşa cavoului şi au început să bată puternic şi să strige ca să li se deschidă. Speriat, paznicul s-a dus să-i spună regelui, iar acesta a venit el însuşi de le-a deschis uşa. Când a dat cu ochii de ei şi i-a văzut veseli şi

fericiţi, regele s-a bucurat peste măsură, nevenindu-i să creadă că nenorocirea trecuse. Tânărul rege n-a uitat să ia cu sine cele trei frunze ale şarpelui pe care le-a dat apoi unui slujitor credincios, spunându-i: – Păstrează-le cu mare grijă şi poartă-le cu tine tot timpul, nu se ştie când ne-ar putea fi din nou de folos.

Soţia lui însă, după ce înviase, nu mai era cea dinainte, ci se purta ca şi cum din inimă îi pierise orice urmă de iubire faţă de soţul ei.

După mai multă vreme, tânărului rege i s-a făcut dor de tatăl său şi s-a hotărât să plece în călătorie pe mare, ca să ajungă în ţara de unde venise. S-au îmbarcat pe o corabie el, soţia lui şi slujitorul şi au plecat. Prinţesa uită repede că-i datora soţului ei chiar viaţa; se îndrăgosti de cârmaciul corabiei şi împreună cu acesta hotărî să-şi ucidă bărbatul ca să scape de el.

Pe când tânărul rege dormea, prinţesa l-a chemat pe cârmaci, l-au luat de cap şi de picioare şi l-au aruncat în mare. După ce au dus la bun sfârşit îngrozitoarea faptă, femeia i-a spus corăbierului:

— Acum hai acasă la mine şi-i vom spune tatii că soţul meu a murit în drum. Eu am să te laud cu cele mai frumoase cuvinte, iar el ne va da consimţământul să ne căsătorim, şi tu vei deveni moştenitorul tronului.

Slujitorul tânărului rege însă văzuse tot ce se petrecuse pe corabie. În mare taină a luat o barcă de la corabie, s-a urcat în ea şi a plecat în căutarea stăpânului său, lăsând corabia să se depărteze. După ce a reuşit să-i pescuiască trupul neînsufleţit, i-a pus pe gură şi pe ochi, frunzele şarpelui, pe care le avea la el, şi a reuşit astfel să-l readucă la viaţă. Amândoi au vâslit zi şi noapte din toate puterile, încât mica luntre parcă zbura, ajungând la rege înaintea celorlalţi.

Bătrânul s-a mirat când l-a văzut singur şi l-a întrebat ce i s-a întâmplat. Aflând de nelegiuirea săvârşită de fiica lui, a spus mâhnit:

— Nu-mi vine să cred că fata mea s-a purtat atât de murdar, dar adevărul va ieşi la iveală.

Apoi le-a poruncit celor doi să se ascundă într-o încăpere tăinuită şi a făcut în aşa fel ca nimeni să nu ştie de ei.

Curând sosi şi corabia la ţărm, iar femeia cea haină veni în faţa tatălui său şi, când fu întrebată unde-i este soţul, răspunse cu o figură prefăcută:

— Ah, dragă tată, m-am întors acasă cu inima zdrobită de durere, pentru că soţul meu iubit s-a îmbolnăvit în timpul călătoriei pe mare şi a murit. Noroc de corăbierul acesta, că de n-ar fi fost el să mă ajute, nu ştiu cum aş fi putut să îndur nenorocirea ce s-a abătut asupra mea. El a fost de faţă la moartea soţului şi poate povesti totul.

Regele însă i-a spus:

— Eu vreau ca soţul tău să fie readus la viaţă!

Apoi deschise uşa de taină a camerei unde se afla tânărul rege şi-l chemă. Când femeia dădu cu ochii de el, rămase ca lovită de trăsnet, căzu în genunchi şi începu să ceară îndurare. Regele însă îi spuse:

— Pentru fapta ta nu există îndurare: soţul tău şi-a ţinut legământul şi a acceptat să moară odată cu tine, apoi tot el ţi-a redat viaţa, iar tu, drept răsplată, l-ai ucis în timp ce dormea. Vei fi pedepsită.

Aşa că au fost îmbarcaţi amândoi pe o corabie găurită şi lăsaţi să plutească pe mare. Curând s-au scufundat cu tot cu corabie în valurile învolburate şi nimeni n-a mai auzit vreodată de ei.

ŞARPELE ALB

(*Die weiße Schlange*// *The White Snake*)

Cu mult timp în urmă, trăia un rege vestit pentru înţelepciunea sa pe cuprinsul întregului pământ. Nimic nu îi era ascuns şi chiar şi cele mai mari secrete ale lumii ajungeau la urechile sale, ca şi cum i-ar fi fost şoptite de vânt. Avea însă un obicei ciudat. În fiecare zi, la sfârşitul prânzului, după ce masă era strânsă, şi nu mai era nimeni în preajma lui, un servitor de încredere îi aducea încă o farfurie. Aceasta era acoperită cu un capac, aşa că nici servitorul său, şi nici nimeni altcineva nu ştia ce era în ea, pentru că regele nu o descoperea decât în momentul când rămânea singur cuc.

Lucrurile s-au petrecut în acest fel multă vreme, până când un servitor care luase înapoi farfuria de pe masa regelui a fost copleşit de o atât de mare curiozitate încât a dus-o în camera sa. După ce a închis cu grijă uşa, a ridicat capacul şi a zărit un mic şarpe alb. La vederea acestei mâncări deosebite, nu s-a putut opri să nu guste puţin din ea, aşa că a tăiat o bucăţică din şarpe şi a dus-o la gură. Imediat ce aceasta îmbucătură i-a atins limba, a auzit un ciudat şoptit de voci subţirele chiar lângă fereastra camerei sale. A mers până acolo, cu urechile ciulite, şi a băgat de seamă că pe pervaz erau mai multe rândunici, ce vorbeau între ele, spunându-şi una alteia tot ce văzuseră pe câmpiile şi în pădurile pe unde colindaseră întreaga zi. Acea mâncare făcută din şarpele alb îi dădea omului puterea de a înţelege limba păsărilor şi animalelor!

În aceeaşi zi, se întâmplase ca regina să îşi piardă cel mai preţios inel, şi s-a iscat bănuiala că fusese furat chiar de servitorul de încredere pomenit mai înainte, căruia îi era permis să umble prin toate încăperile palatului. Regele a poruncit ca acel om să fie adus în faţa sa, după care l-a ameninţat că dacă până a doua zi nu era găsit hoţul, urmă el însuşi să fie declarat vinovat şi condamnat la moarte. În zadar şi-a mărturisit servitorul, cu lacrimi în ochi, nevinovăţia, căci vorbele sale nu au fost luate în seamă.

Cuprins de frică şi îngrijorare, s-a dus în curtea palatului şi a început să se gândească cum putea să scape de necaz. În apropierea lui, lângă un râu, câteva rate

stăteau la taclale, în timp ce îşi curăţau penele cu ciocurile lor boante. Servitorul a rămas nemişcat şi le-a ascultat. Ele povesteau despre locurile pe unde umblaseră încă de dimineaţă şi despre ce bucate găsiseră pe acolo. Una dintre rate tocmai se plângea de dureri de burtă, destăinuind ca în vreme ce înfuleca în grabă, înghiţise un inel ce se găsea sub fereastra reginei. Servitorul a înhăţat-o de îndată de gât şi a dus-o la bucătărie, zicându-i bucătarului.

„Uite ce rata frumoasă ţi-am adus, tai-o şi vei face o mâncare pe cinste din ea”.

„Da”, a spus bucătarul, cântărind pasărea în mâinile sale, „nu s-a dat înapoi de la nimic ca să se îngraşe şi a aşteptat îndeajuns de mult pentru a fi făcută friptura”. I-a tăiat capul şi, pe când în scotea măruntaiele, a dat peste inelul reginei.

Servitorul şi-a putut dovedi astfel nevinovăţia, iar regele, pentru a-şi îndrepta greşeala de a-l fi acuzat, i-a zis să îi ceară tot ce îşi doreşte, promiţându-i că îi poate da chiar cel mai înalt rang de la curtea regală. Servitorul a refuzat orice măreţ cadou, cerând numai un cal şi nişte bani pentru călătorie, întrucât îşi pusese în gând să vadă lumea şi minunăţiile ei.

După ce a căpătat ce îşi dorise, a plecat la drum şi, într-o zi, a ajuns pe malul unui lac, unde a văzut trei peşti prinşi într-o încâlcitură de stuf, chinuindu-se să ajungă din nou în apă. Deşi se spune că peştii sunt muţi, i-a auzit plângându-se că sunt pe cale de a muri, şi, pentru că avea inima bună, a coborât de pe cal şi i-a pus în apă. Peştii au sărit, plini de voioşie, prin văluri, şi-au scos apoi capetele la suprafaţa apei şi i-au strigat, „Ne vom aminti mereu de tine şi te vom ajuta şi noi, la rândul nostru, pentru că ne-ai salvat de la moarte”.

Omul şi-a continuat călătoria şi, după o vreme, i s-a părut că aude o voce în nisipul de la picioarele calului său. A ascultat cu atenţie şi a desluşit cuvintele unui rege al furnicilor, ce se văită, „De ce nu pot oamenii ăştia, cu animalele lor stângace, să se ferească a ne călca în

picioare? Acest cal nătâng, cu copitele lui grele, mi-a strivit fără milă o mulţime de supuşi!” Servitorul şi-a mânat calul către marginea drumului, astfel încât să protejeze furnicile, iar regele i-a strigat.

„Ne vom aminti de tine! O faptă bună merită să fie răsplătită tot cu o faptă bună”.

Omul a mai mers ce a mai mers, a ajuns într-o pădure şi a zărit doi corbi bătrâni care îşi izgoneau puii din cuib.

„Afară cu voi, păsări leneşe şi bune de nimic!”, ţipau ei, „nu vă mai putem aduce de mâncare, sunteţi destul de mari pentru a vă găsi singuri de-ale gurii”. Sărmanii pui stăteau însă lipiţi de pământ, dând zadarnic din aripi, şi tânguindu-se.

„Vai, ce neajutoraţi suntem! Trebuie să ne descurcăm de unii singuri, dar nu putem încă să zburăm. Ce putem face decât să rămânem aici şi să murim de foame?” Omul a descălecat, şi-a ucis calul cu sabia de la şold şi l-a dat drept hrană puilor. Ei au ţopăit de îndată până la cal şi, după ce s-au săturat, au strigat.

„Ne vom aminti de tine. O faptă bună se cere răsplătită cu una la fel”.

Trebuind să călătorească pe propriile picioare, omul a bătut cale lungă până a ajuns la un mare oraş. Pe străzi era multă zarvă şi o mulţime de oameni, iar un călăreţ strigă în gura mare, „Faţa regelui îşi doreşte un soţ, însă oricine râvneşte la mâna ei trebuie să îndeplinească o grea însărcinare, iar dacă nu reuşeşte, ea îl va sorti pieirii”. Mulţi flăcăi încercaseră în zadar să treacă peste încercări pentru a o lua de nevastă, dar, atunci când omul nostru a văzut-o pe prinţesă, a rămas fermecat de frumuseţea ei, aşa că uitat de pericolul de a-şi pierde viaţa, şi a mers la rege zicându-i că vrea să îi peţească fiica.

Nu a trecut mult timp, şi a fost dus în mijlocul mării, iar un inel de aur a fost aruncat în apă sub privirile sale. Apoi, regele i-a poruncit să aducă înapoi inelul din străfundurile mării şi a adăugat, „Dacă nu te întorci cu inelul, vei fi aruncat o dată, şi încă o dată în ape, până când te vei îneca în valuri”.

Tuturor celor de fata le-a părut rău de om, de tinereţea şi frumuseţea lui, după care au plecat, lăsându-l singur pe malul mării. El a rămas acolo, gândindu-se la ce avea de făcut, când, deodată, a văzut trei peşti îndreptându-se către el, nimeni alţii decât cei ale căror vieţi le salvase el însuşi. Peştele din mijloc ţinea în gură o scoică pe care a lăsat-o pe ţărm, la picioarele omului. El a ridicat-o şi a deschis-o, şi a găsit în ea inelul de aur ce fusese azvârlit în mare. Plin de bucurie, s-a dus degrabă la rege, aşteptând să i se dăruiască ceea ce i se promisese.

Prinţesa şi-a dat seama într-o clipită că nu era de obârşie nobilă, la fel ca ea, aşa că l-a privit cu dispreţ, şi i-a cerut să treacă peste altă încercare. Ea a mers în grădină, a împrăştiat în iarbă, cu propriile mâini, zece saci plini cu seminţe de mei, şi i-a poruncit să le adune pe toată până în dimineaţa următoare, astfel încât să nu lipsească nici măcar un grăunte. De îndată ce s-a lăsat întunericul, regele furnicilor a sosit împreună cu mii şi mii de alte furnici, şi harnicele insecte au muncit cu râvnă, adunând toate seminţele de mei, şi punându-le înapoi în saci.

A doua zi, fiica regelui a venit în grădină şi a rămas mută de uimire zărind ca tânărul îndeplinise greaua sarcină pe care i-o dăduse. El nu reuşise însă să îi cucerească inimă mândră, şi, deşi dusese până la capăt două încercări, prinţesa i-a dat încă una, spunându-i, „Nu vei fi soţul meu până când nu îmi vei aduce un măr din pomul vieţii”. Omul nu ştia unde se afla pomul vieţii, dar a plecat la drum, gata să mergea toată viaţa în căutarea lui, cât timp îl ţineau picioarele, cu toate că nu spera să îl găsească vreodată. A rătăcit prin trei regate şi, într-o seară, a ajuns în mijlocul unei păduri, s-a culcat la rădăcina unui copac. Nici nu a apucat bine să aţipească că a şi auzit un mare foşnet de frunze printre crengi, iar un măr de aur i-a căzut în mână. În acelaşi timp, trei corbi s-au lăsat în zbor către el, s-au aşezat pe genunchii săi, şi i-au spus.

„Noi suntem cei trei pui de corbi pe care nu i-ai lăsat să moară de foame. Atunci când ne-am făcut mari şi am

auzit că umbli în căutarea unui măr de aur, am zburat peste mări şi tari, până la capătul pământului, acolo unde se afla pomul vieţii, şi ţi-am adus unul din fructele sale”.

Însufleţit de o mare bucurie, omul s-a întors la palatul regelui şi i-a dat frumoasei prinţese mărul de aur, ea nemaivând niciun motiv pentru a nu se căsători cu el. Cei doi au tăiat mărul în două şi l-au mâncat împreună, iar prinţesa a început să-l iubească din toată inima, şi au trăit amândoi fericiţi până la adânci bătrâneţi.

FIRUL DE PAI, TĂCIUNELE ŞI BOBUL DE FASOLE (paiul, cărbunele şi boaba de fasole)

(*Strohhalm, Kohle und Bohne// Straw, coal, and bean*)

Trăia odată într-un sat o bătrânică tare săracă. Şi, azi puţin, mâine puţin, bătrânica asta izbuti să strângă o grămăjoară de fasole, cât să-i ajungă pentru o mâncărică, şi se pregăti să o fiarbă. Făcu deci un foc bunicel şi, ca să-l încingă mai repede, zvârli în vatră şi-o mână de paie. În clipa când aruncă fasolea în oală, un bob lunecă jos, fără ca băbuţa să bage de seamă, şi nimeri pe pământ, lângă un fir de pai. Cam în acelaşi timp sări din gura vetrei un tăciune aprins şi, ca un făcut, căzu şi el lângă firul de pai şi bobul de fasole. Firul de pai prinse atunci să-i întrebe:

— De unde îmi veniţi, dragi prieteni? Tăciunele răspunse:

— Spre norocul meu, am izbutit să scap la vreme din foc, că de n-aş fi avut în mine destulă tărie mă aştepta o

moarte sigură: aş fi ars până rămâneam numai cenuşă şi scrum.

Fasolea istorisi şi ea:

— Şi eu am scăpat teafără şi nevătămată abia cu o clipă înainte. Dacă bătrâna ar fi apucat să mă arunce şi pe mine în oală, iahnie mă făcea, fără nicio milă, ca şi pe ffăţânii mei.

— Credeţi că pe mine nu m-a pândit o soartă asemănătoare? vorbi iarăşi firul de pai. Pe toţi fraţii mei bătrânica i-a trecut prin foc şi prin fum; câte şaizeci deodată prindea şi morţii-i dădea... Noroc că eu m-am putut strecura la timp printre degetele ei!

— Şi acum ce ne facem? întrebă tăciunele.

— Eu aş gândi aşa – glăsui fasolea – fiindcă am avut norocul să scăpăm teferi, deşi ne aflam la un pas de moarte, să facem un legământ de prietenie şi, ca să nu ne mai pândească pe aici cine ştie ce primejdie, s-o pornim împreună spre alte meleaguri.

Propunerea fu pe placul celor doi şi-o porniră degrabă la drum. Curând se găsiră în dreptul unui pârâiaş, şi cum nu se afla prin preajmă niciun podeţ, nici măcar o scândurică, chitiră în ce chip ar putea să ajungă pe malul celălalt, dar vezi că nu-i dădură de rost ce să facă. Şi cum stăteau ei aşa, numai ce-i veni în minte firului de pai un gând năstruşnic:

— Eu o să mă întind cât sunt de lung de-a curmezişul apei, iar voi o să treceţi peste mine, ca peste un pod adevărat.

Şi zicând acestea, se întinse de la un mal la celălalt. Tăciunele, mai repezit din fire, mai focos, se avântă cutezător, tropăind ţanţoş, cu paşi grăbiţi şi mărunţi, pe podeţul de curând durat. Dar când ajunse pe la mijlocul podului şi auzi pe sub el murmurul apei, i se făcu frică, rămase pe loc şi nu mai îndrăzni să meargă mai departe. Cât ai clipi, firul de pai începu să ardă, şi arse până ce se rupse în două, căzând în pârâiaş. Tăciunele alunecă şi el, şi cum nimeri în apă sfârâi şi-şi dădu duhul.

Fasolea, care era mai prevăzătoare din fire, rămăsese

pe mal, aşteptând să vadă ce fac ceilalţi doi. Şi când se întâmplă istoria cu pricina, începu să râdă, şi cu atâta poftă râse, că nu se mai putu opri, şi deodată crăpă în două...

Şi fără îndoială că i-ar fi sunat şi ei ceasul morţii, dacă norocul nu i-ar fi scos în cale un croitor, care, obosit de atâta drum prin lumea largă, tocmai se aşezase pe malul pârâiaşului, să se mai hodinească oleacă. Cum era milos din fire, croitoraşul nostru scoase din torbă ac şi aţă şi mi-l cusu frumuşel la loc.

Când se văzu iar întreg, bobul de fasole îi mulţumi din toată inima.

Şi fiindcă croitorul folosise aţă neagră, de atunci toate boabele de fasole au rămas cu o dungă neagră.

PESCARUL ŞI NEVASTA LUI (pescarul şi soţia sa)

(*Von dem Fischer und seiner Frau// The fisherman and his wife*)

Trăiau odată, într-o colibă sărăcăcioasă, un pescar şi nevasta lui. Coliba era aşezată pe malul unui lac şi pescarul mergea zilnic la pescuit, căci el şi nevasta lui se hrăneau din ceea ce pescuia. Stătea şi stătea cu undiţa în mână şi privea în apă.

Odată, aruncând-o mai în adânc, scoase o plătică ce începu să vorbească, zicându-i:

— Ascultă, pescarule, cruţă-mi viaţa căci eu nu. sunt, aşa cum s-ar crede, o simplă plătică, ci sunt un prinţ vrăjit. La ce ţi-ar ajuta dacă m-ai ucide? Oricum gustul meu nu ţi-ar fi pe plac. Dă-mi drumul înapoi şi lasă-mă să înot.

— Păi, îi zise pescarul, nu-i nevoie de prea multă vorbă, căci oricum aş lăsa liberă o plătică vorbitoare.

Acestea fiind zise, îi dădu drumul în apă, iar plătică

se duse la fund, lăsând în urma ei o dâră de sânge. Pescarul s-a ridicat de pe mal şi s-a dus la coliba lui unde-l aştepta nevasta.

— Omule, zise femeia, da' n-ai prins nimic azi?

— Nu, răspunse pescarul. Am prins eu o plătică, dar mi-a spus că-i un prinţ vrăjit şi i-am dat drumul în apă.

— Şi nu i-ai cerut nimic în schimb? zise femeia mânioasă.

— Nu, ce-ar fi trebuit să-i cer? răspunse pescarul.

— Ah, nătărău ce eşti, oare nu-i destul cât am locuit în coliba asta mizerabilă? Ai fi putut să-i ceri măcar o căsuţă mai ca lumea. Du-te înapoi şi strig-o. Spune-i că am vrea să avem o căsuţă şi sigur va face ceva pentru noi.

— Ah, zise bărbatul, chiar trebuie să mă duc să-i cer ceva?

— Neapărat, zise femeia arţăgoasă. Ai prins-o şi apoi i-ai dat drumul, aşa că ea trebuie să te răsplătească.

Pescarului nu-i prea venea la socoteală, dar nici s-o contrazică pe nevastă-sa nu avea curaj, aşa că se duse din nou pe malul lacului.

Când ajunse acolo, apa era de culoare verde-galben, nu limpede ca mai înainte. Se aşează pe mal, în acelaşi loc, şi începu să cânte încetişor:

Omule (*ule*, *omulefule*, *prostuţule*.
Plătică, *plătică din lac*.
Nevasta mea, *Ilsebille*.
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă fac!

Atunci plătică veni înotând spre el şi-l întrebă:

— Ia spune, omule, ce vrea nevasta asta a ta?

— Ah, zise pescarul, ce să vrea? O casă. Zice că dacă te-am prins şi ţi-am dat drumul, trebuie să-i îndeplineşti o dorinţă. Că nu mai poate suporta să locuiască într-o colibă sărăcăcioasă.

— Du-te liniştit acasă, i-a răspuns plătica, are deja casa pe care şi-a dorit-o. Atunci pescarul se duse acasă şi de departe îşi văzu nevasta care nu mai stătea în coliba lor sărăcăcioasă, ci era pe o bancă în faţa porţii unei case

arătoase. Ea îl luă de mână şi-i zise:

— Vino înăuntru să vezi, acolo e şi mai şi. Când a intrat pescarul în casă, a văzut o tindă mare, o cameră de primire spaţioasă şi luminoasă şi o odăiţă cu câte un pat pentru fiecare dintre ei, o sufragerie şi o bucătărie cu oale şi tigăi agăţate pe pereţi, toate din alamă şi cositor, strălucind de-ţi luau ochii de curate şi lustruite ce erau. În spatele casei se afla o curte mică în care erau păsări, găini şi raţe, apoi o grădiniţă de zarzavaturi şi legume şi, mai departe, o livadă cu tot felul de pomi roditori.

— Priveşte, zise femeia, ce zici, nu-i aşa că-i frumos?

— Da, răspunse la rândul lui pescarul, avem tot ce ne trebuie ca să putem, să ne bucurăm din plin de viaţă de-acum încolo.

— Ei, vom mai vedea noi ce vom face, zise femeia cu tâlc. Apoi s-au dus amândoi la culcare. Aşa trecură vreo opt-zece zile, când deodată femeia zise:

— Ascultă, măi omule, căsuţa asta e totuşi prea mică pentru noi doi, ţarcul de păsări, grădina de zarzavaturi, livada nu-s destul de mari. Plătica ar fi putut foarte bine să ne fi dăruit o casă mai ca lumea. Eu una vreau neapărat să locuiesc într-un palat din piatră. Du-te degrabă şi cere-i un palat din piatră.

— Vai de mine, femeie, zise pescarul, dar casa asta e destul de mare pentru noi doi. La ce ne trebuie nouă, doi bieţi pescari, un palat ca să locuim în el?

— Ba ne trebuie. Du-te la plătică şi cere-i ce ţi-am spus, căci poate să ne dea un palat dacă vrea.

— Nu, nu pot, abia ne-a dat casa asta mare şi frumoasă, nu pot să mă duc să-i cer iar ceva, plătica s-ar putea supăra.

— Mergi aşa cum îţi spun, plătica o să te asculte bucuroasă pentru că îţi datorează viaţa. Numai du-te odată, ce mai aştepţi?

Omul plecă cu inima grea. El era mulţumit cu ce primise, nu voia nimic în plus şi-şi tot zicea în sinea lui: „nu-i drept, nu-i drept”. Dar n-avea încotro, de gura nevestei se temea mai mult decât de orice pe lume.

Ajunse la malul lacului şi văzu că apa era când violetă, când albastră, când gri, nu verde sau galbenă ca data trecută, însă părea liniştită. Se aşeză pe mal şi începu să cânte:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule.
Plătică, plătică din lac.
Nevasta mea, llsebille.
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă fac!

Plătica a apărut ca şi data trecută şi l-a întrebat:

— El, ce mai vrea nevastă-ta?

— Ah, răspunse omul mohorât, ce să vrea? Vrea să locuiască într-un palat de piatră.

— Du-te acasă, că stă deja în faţa porţii palatului, zise plătica şi dispăru în apă. Pescarul se duse acasă şi, când ajunse acolo, văzu în locul casei un palat mare, din piatră, iar în capul scării de la intrare stătea nevasta lui care-l luă de mână şi-i zise:

— Vino înăuntru!

Au intrat împreună şi acolo era un hol mare pardosit cu marmoră, o mulţime de slujitori mişunau pretutindeni deschizând şi închizând tot felul de uşi grele, pereţii albi erau ornaţi cu ghirlande şi picturi de tot felul, în sala de primire erau scaune din aur, iar din tavan atârnau policandre încărcate de mărgele şi cristaluri şi pretutindeni se vedeau cele mai frumoase covoare din lume. Pe masă abureau mâncăruri alese şi străluceau clondire cu cele mai bune vinuri, că bietul pescar, flămând cum era, abia de s-a abţinut să nu dea năvală la bunătăţi. În spatele palatului răsăriseră o curte mare cu staule de vite şi grajduri de cai, o trăsură elegantă, o grădină cu cele mai frumoase flori văzute vreodată, pomi cu fructe parfumate şi un parc lung de o jumătate de milă, în care zburdau cerbi, căprioare şi vânat de tot felul.

— Ei, zise femeia, aşa-i că-i frumos?

— Da, răspunse bărbatul, aşa-i cum spui tu. Acum că locuim într-un palat atât de minunat, ar fi timpul să ne bucurăm şi noi de zilele ce ne-au mai rămas de trăit.

— Om mai vedea noi ce-om face, zise femeia iar cu tâlc, apoi s-au dus să mănânce şi să se culce.

După o vreme, într-o dimineaţă, ea se trezi cu noaptea în cap; abia se luminase de ziuă, dar din pat se vedea pe fereastră întreg ţinutul, până departe. Bărbatu-său încă dormea, aşa că începu să-l îmboldească cu coatele şi să-i zică:

— Ia scoală-te, măi omule, şi priveşte pe fereastră. Ce zici, n-ar fi bine să fim noi regi în ţara asta? Mergi la plătică ta, că vreau să fim regi.

— Vai de mine, femeie, zise bărbatul pe jumătate adormit, dar de ce trebuie să fim regi?

— Ştii ce, dacă tu nu vrei să fii rege, eu vreau să fiu regină. Du-te la plătică şi spune-i că vreau să fiu regină.

— Femeie, de ce să fii tu regină? Mi-e foarte greu să-i cer aşa ceva.

— De ce nu? Mergi cum îţi zic, vreau să fiu regină.

Bietul pescar se duse la locul ştiut, tare îngrijorat că nevasta lui voia acum să fie regină. „Asta chiar nu i se potriveşte deloc”, îşi zicea în sinea lui amărât. Mai că voia să se răzgândească, dar totuşi se duse la lac. Şi când ajunse acolo, apa era de culoare cenuşiu-închis şi mirosea foarte urât. S-a aşezat pe mal şi a început să îngâne cântecelul lui:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule.
Plătică, plătică din lac.
Nevasta mea, Ilsebille.
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă Jac!

Plătică a apărut numaidecât şi l-a întrebat:

— Ei, ce mai vrea nevastă-ta?

— Ah, răspunse omul ruşinat, vrea să devină regină.

— Mergi la palat, zise plătică, că deja este regină.

Când a ajuns acasă, palatul devenise de două ori mai mare, avea un turn măreţ, ornat cu tot felul de podoabe minunate, un străjer păzea la intrare cu o mulţime de soldaţi cu tobe şi trompete înjur. Înăuntru, totul era din marmura cea mai scumpă şi aurul cel mai pur, iar

cuverturile erau din catifea cu ciucuri din fir de aur. Când uşa sălii mari a palatului s-a dat în lături, o văzu, uimit, pe nevasta lui cum stătea în fruntea sfatului ţării, urcată pe un tron din aur şi diamante, purtând pe cap o coroană din aur şi ţinând în mână un sceptru tot din aur şi pietre preţioase. De o parte şi de alta a tronului, erau câte şase fecioare înşirate după înălţime, una cu un cap mai jos decât cealaltă.

Pescarul se opri în faţa tronului şi zise:

— Ei, femeie, acum, că eşti regină, sper că eşti mulţumită?

— Da, zise ea, sunt regină.

El o privi îndelung şi-i spuse:

— E frumos că eşti regină, dar de acum încolo nu trebuie să ne mai dorim nimic.

— Ba de ce nu, să ştii că deja m-am plictisit să fiu regină şi vreau să fiu împărătească.

— Doamne fereşte, femeie, ce-ţi trebuie să fii tu împărătească?

— Bărbate, îi porunci ea, du-te la plătică şi spune-i că vreau să fiu împărătească.

— Dar, femeie, împărătească nu te poate face ea, nu pot să-i mai spun şi asta. împăratul este unul singur într-un imperiu, cum să-i cer aşa ceva?

— Ce! a strigat ea mânioasă, eu sunt regină şi tu nu eşti decât bărbatul meu. Îţi poruncesc să mergi la plătică îndată şi să-i spui ce doresc. Dacă poate face regine, de ce adică să nu poată face şi împărătesc?

Pescarul a trebuit să plece. Dar începuse să-i fie tare frică şi-şi zicea în sinea lui: „N-are cum să se sfârşească bine, împărătească, este de-a dreptul o neruşinare, plătica se va simţi jignită cu siguranţă”. Între timp, ajunse la lac. Apa era tulbure şi în adânc valurile se zvârcoleau şi aruncau bulboane la suprafaţă; în jurul pescarului parcă se învârtea aerul ca un vârtej. Speriat, el începu să-şi îngâne cântecul:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule.
Plătică, plătică din lac.

Nevasta mea, llsebille.

Mă pune la grea încercare

Şi nu ştiu ce să mă faci îndată apăru plătica deasupra apei şi-i zise:

— Ei, ce mai vrea nevastă-ta?

— Ah, plătică, răspunse pescarul, nevasta mea vrea să fie împărătească.

— Mergi liniştit acasă, este deja împărătească, îi răspunse plătica.

Când ajunse omul acasă, găsi un palat măreţ din marmură, poleit cu aur, împodobit cu statui de alabastru. În faţa porţii mărşăluiau o sumedenie de soldaţi care băteau din tobe şi suflau în trompete; înăuntru se plimbau baroni, conţi, grafi şi se purtau ca şi cum ar fi fost nişte simpli slujitori şi, când intra în sala de primire, sus, pe un tron foarte înalt, lucrat în aur şi pietre preţioase, stătea nevasta lui: purta o coroană mare de aur, înaltă de trei coţi, împodobită cu briliante şi granate ce străluceau de-ţi luau ochii. Într-o mână ţinea sceptrul imperial, în cealaltă globul pământesc. De o parte şi de cealaltă a tronului stăteau dorobanţii aliniaţi pe două rânduri, în ordinea înălţimii, de la cei uriaşi până la cei pitici, înalţi cât un deget. Iar prin faţa ei se perindau prinţese, ducese şi baronese.

Pescarul îşi făcu cu greu loc prin mulţime până ajunse la tron.

— Femeie, a strigat el, iaca, te-ai ajuns şi împărătească!

— Da, răspunse ea, sunt împărătească.

Omul, după ce a stat şi şi-a mai revenit din uimire, a adăugat:

— Da, e frumos să fii împărătească.

— E frumos, răspunse ea, numai că eu vreau altceva: să fiu papă!

— Femeie, cum să fii papă, papa-i bărbat şi unul singur pentru toată creştinătatea. În niciun caz plătică nu te poate face papă.

— Bărbate, nu te pune cu mine, eu vreau să fiu papă,

mă auzi, şi asta chiar azi!

— Ba nu, femeie, asta nu-i pot spune, i-aş cere prea mult, plătică nu te poate face papă.

— Ce tot îndrugi la prostii acolo? Dacă poate plătică ta să facă regi şi împăraţi, înseamnă că poate face şi papi. Mergi îndată, eşti doar soţul meu, nu mă poţi refuza. Te duci, nu-i aşa, dragul meu?

Omul a prins ceva curaj şi s-a dus. Se simţea slăbit, genunchii îi tremurau, îi era frică. Pe deasupra bătea şi un vânt puternic, nori ameninţători alergau pe cer, se întunecase ca şi cum ar fi fost seară, iar apa lacului bolborosea de parcă ar fi fiert într-un cazan; vântul bătea, frunzele copacilor erau smulse de pe crengi, în depărtare se vedeau corăbii care făceau semne că se află în primejdie. Cerul era în mijloc albastru, pe margine însă era roşu ca focul, ceea ce prevestea furtună.

Speriat şi descurajat, pescarul se duse la locul lui şi începu să-şi cânte cântecul:

Omuleţule, *omuleţule*, *prostuţule*.
Platted, *plătică din lac*.
Nevasta mea, *Ilsebille*.
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă Jac!

Plătică veni şi-l întrebă:

— Ei, bine, ce mai vrea nevasta asta a ta?

— Ah, răspunse pescarul, vrea să devină papă.

— Du-te acasă, că este deja papă, îi răspunse plătică şi dispăru în apa învolburată.

Pescarul plecă şi, când ajunse acasă, văzu o biserică mare înconjurată de numeroase palate. Şi-a făcut cu greu loc prin mulţimea care se îmbulzea; înăuntru mii de lumânări aprinse luminau încăperea, totul era uimitor de frumos, iar femeia lui stătea pe un tron de aur, avea pe cap trei coroane puse una peste alta, iar împrejurul ei mişunau o mulţime de prelaţi; de o parte şi de alta erau două rânduri de lumânări, unele înalte cât nişte turnuri, altele mici ca acele cu care se luminează în bucătărie, aranjate toate în ordinea înălţimii. Şi toţi cei care se perindau prin

faţa tronului, regi, regine, prelaţi îi sărutau vârful pantofului.

— Femeie, strigă pescarul grosolan, iaca, eşti şi papă!

— Da, sunt papă, răspunse ea pusă pe harţă.

Apoi el se duse către tron, o privi cu atenţie şi i se păru că este înconjurată de raze luminoase. După un timp, îi zise:

— Ah, nevastă, ce bine îţi şade papă!

Ea însă stătea ţeapănă pe tron, fără pic de emoţie că-şi vedea bărbatul. Atunci el îi spuse: – Acum că ai devenit şi papă, sper să fii mulţumită, mai mult decât atâta nu poţi fi.

— Vom vedea, zise ea, am să mă mai gândesc.

Şi s-au dus amândoi la culcare. Dar ea tot nu era mulţumită şi orgoliul nu-i dădea pace să doarmă. Se gândea mereu ce-ar mai putea deveni.

Omul dormea adânc, căci toată ziua alergase încoace şi încolo; ea însă se întorcea când pe o parte, când pe cealaltă. Se zvârcoli chinuită de gânduri până se crăpă de ziuă. Atunci, privind pe fereastră, văzu soarele care tocmai răsărea. „Ha, am găsit, ce bine ar fi să pot face să răsară soarele când vreau eu!”

— Bărbate, bărbate, îl înghionti ea, scoală-te, am găsit! Du-te degrabă şi spune-i plăticii tale că vreau să fiu ca Bunul Dumnezeu.

Omul, pe jumătate adormit, auzind aceste vorbe, sări speriat de moarte, mai să cadă din pat. Se frecă la ochi, crezând că n-a auzit bine, şi spuse:

— Ce zici, femeie?

— Bărbate, dacă eu nu pot face să răsară soarele şi luna, mă prăpădesc de nelinişte, mor. Mai mult, îl privea aşa de furioasă, că l-a îngrozit pe pescar.

— Du-te îndată, vreau să fiu asemenea lui Dumnezeu.

— Vai de mine, femeie, îi spuse omul căzându-i la picioare, asta nu poate să facă plătică. Regină, împărătească, chiar şi papă te-a făcut, dar ca Dumnezeu în niciun caz; vino-ţi, te rog, în fire şi rămâi papă, că-ţi

ajunge.

Atunci ea s-a înfuriat aşa de tare, că i s-a ridicat părul măciucă în cap.

— Nu voi suporta şi nu voi tolera să mă contrazici. Du-te imediat!

Omul îşi trase în grabă pantalonii pe el şi plecă năucit spre lac. Afară se stârnise o furtună aşa de puternică, încât abia se mai putea ţine pe picioare. Casele erau dărâmate, copacii fuseseră răsturnaţi, munţii se cutremurau, bucăţi mari de pământ alunecau în lac, cerul era negru ca smoala, tuna şi fulgera, iar valurile lacului se ridicau în sus cât turnurile bisericilor, purtând pe coama lor o spumă albă, înfricoşătoare.

Pescarul începu să-şi strige cântecul, dar niciun cuvânt nu se auzea în vacarmul din jurul lui:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule.
Plătica, plătică din lac.
Nevasta mea, llsebille.
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă Jacl

Plătica veni şi zise:

— Ei, ce mai vrea?

— Vrea să fie asemeni lui Dumnezeu, Doamne fereşte.

— Du-te acasă, deja stă în faţa colibei sărăcăcioase de dinainte. Şi acolo stă nevasta pescarului până astăzi.

CROITORAŞUL CEL VITEAZ

(*Das tapfere Schneiderlein*// *The valiant little tailor*)

Într-o dimineaţă de vară, un croitoraş şedea plin de voioşie la masa lui de lucru de lângă fereastră. Cosea de zor, iar mâinile lui parcă alergau singure pe ţesătură.

Tocmai atunci se întâmplă să treacă pe stradă o ţărancă, strigând cât o ţinea gura:

— Magiun! Magiun bun de vânzare! Magiun! Hai la magiun!

Cuvintele femeii îi plăcură croitoraşului şi, scoţându-şi căpăţâna pe fereastră, îi zise:

— Ia vino sus la mine, mătuşică dragă! Presimt c-o să-ţi desfaci repede toată marfa…

Femeia urcă anevoie cele trei etaje, din pricină c-avea un coş tare greu. Când ajunse în camera croitoraşului, acesta o puse să-i arate toate oalele cu magiun. Le cercetă cu luare aminte, ca nu cumva să se înşele în vreun fel. Le cântări în mână, pe rând, îşi vârî nasul în fiecare, şi în cele din urmă spuse:

— Da, da, nu-i rău! Ia cântăreşte-mi, dragă mătuşică, aşa, pe la vreo patru uncii. Adică, ia stai, poate să fie chiar şi un sfert de funt, că doar n-o să sărăcesc din pricina asta!

Femeia, care trăsese nădejde că-i un muşteriu bun şi-o să-i facă cine ştie ce vânzare, îi cântări cât ceruse, dar plecă îmbufnată şi bombănind. „Magiunul ăsta cred c-o să-mi priască nu şagă! îşi zise croitoraşul în sinea lui… Şi-o să-mi mai dea şi putere!”

Aşa că scoase pâinea din dulap, îşi tăie o felie zdravănă şi-o unse cu magiun din belşug. „Nu m-ating de ea până nu dau gata vesta!” gândi croitoraşul. Apoi puse felia de pâine cât mai aproape de el, s-o aibă tot timpul în faţa ochilor, şi se apucă să coasă mai departe. De bucuros

ce era, făcea împunsături din ce în ce mai repezi. În vremea asta, mirosul cel dulce al magiunului se răspândi în toată odaia şi ajunse la droaia de muşte care moţăiau pe pereţi.

Atrase de mirosul plăcut, acestea dădură buzna să se aşeze grămadă pe bucata de pâine.

— Hei, muştelor, da' cine v-a chemat aici?! strigă înciudat croitoraşul, încercând să alunge oaspeţii nepoftiţi.

Dar muştele, care nu înţelegeau deloc graiul oamenilor, nu se lăsară izgonite, ci tăbărâră puzderie asupra ospăţului.

Atunci croitoraşul îşi ieşi din pepeni şi, apucând o basma, începu să lovească fără cruţare în grămada de muşte. „Păi dacă-i aşa, las pe mine, că vă-nvăţ eu minte" îşi zise el. Ridică basmaua, numără şi, ce credeţi: nu mai puţin de şapte muşte zăceau răpuse-n faţa lui, cu picioruşele ţepene!

„Da' ştii că-mi eşti voinic, măi băiete!" se grozăvi croitoraşul, admirându-şi singur vitejia. „O ispravă ca asta se cuvine s-o afle pe dată tot târgul!" îşi mai zise el. Apoi îşi croi la iuţeală un brâu, îl cusu bine să fie trainic şi brodă pe el, cu litere de-o şchioapă: „Şapte dintr-o lovitură!"

„Da' ce, parcă târgul ăsta al nostru, e de ajuns?" continuă croitoraşul să vorbească cu sine însuşi. „Lumea întreagă s-ar cuveni să-mi ştie isprava, că doar nu e un fleac!" Şi de voios ce era, inima începu să-i tresalte ca o codiţă de purcel…

Se socoti el ce se socoti, şi cum atelierul i se păru neîncăpător pentru o asemenea vitejie, îşi încinse brâul, hotărât să-şi încerce norocul în lumea largă.

Înainte de-a porni la drum, scotoci prin toată casa, doar – doar de-o afla ceva de-ale gurii, ca să ia cu el. Nu găsi însă decât o bucată de brânză veche, dar se grăbi s-o vâre în buzunar.

Nici n-apucă să treacă bine de poartă, că şi zări o păsare care se încurcase într-un tufiş şi se zbătea să iasă de acolo. O scoase dintre ramuri ş-o vârî şi pe dânsă-n

buzunar, alături de bucata de brânză. Apoi o porni voiniceşte la drum, şi uşurel cum era, nici vorbă să se prindă oboseala de dânsul.

Drumul pe care-l apucase ducea peste un munte. În creştetul lui, croitoraşul dădu peste o namilă de uriaş care privea liniştit în zare. Croitoraşul se apropie de dânsul, fără teamă, şi-i zise:

— Bună ziua, frate! După cum văd, stai aici, la viaţă tihnită şi te mulţumeşti să măsori doar cu ochii lumea! Păi, asta-i treabă pentru un voinic ca tine? Se cade oare să te laşi aşa, în dorul lelii? Eu nu mă mulţumesc doar cu atât şi am pornit să colind lumea largă, ca să-mi încerc norocul… N-ai vrea să vii şi tu cu mine?

Uriaşul se întoarse cu dispreţ spre croitoraş şi n-avu decât un singur răspuns:

— Ţi-ai şi găsit cu cine să mă-nsoţesc! Cu un coate-goale ca tine!

— Ce-ai spus?! Na, citeşte aici, ca să-ţi dai seama cu cine ai de-a face şi pe urmă să vorbim… se grozăvi croitoraşul nostru şi-şi descheie haina, arătându-i uriaşului brâul.

Uriaşul citi: „Şapte dintr-o lovitură!” şi, crezând că-i vorba de şapte oameni doborâţi de croitoraş dintr-odată, începu să se uite altfel la fărâma de om ce-i stătea în faţă. Dar în sinea lui tot nu-l crezu în stare de asemenea faptă şi socoti de cuviinţă să-l pună la încercare.

Luă de jos un pietroi şi-l strânse în pumn, până ce începu să picure apa el.

— Hai, fa şi tu ca mine, de eşti chiar atât de voinic pe cât ştii să te lauzi spui! îl îndemnă uriaşul.

— Numai atât?! păru să se mire croitoraşul. Păi asta-i o joacă de copil pentru unul ca mine!

Nici nu-şi termină bine vorbele că, vârându-şi mâna-n buzunar, scoase de acolo bucata de brânză şi-o strânse-n pumn până ţâşni tot zerul din ea.

— Acum, ce mai ai de zis? îl înfruntă croitoraşul.

Uriaşul tăcu încurcat, dar parcă tot nu-i venea să creadă că fărâma asta de om are atât de puternică. Şi ca s-

o mai încerce încă o dată, ridică un alt pietroi din pulberea drumului şi-l zvârli atât de sus, că abia îl mai puteai zări.

— Ei, piticanie, ia să te văd şi pe tine de ce eşti în stare!

— Straşnică azvârlitură, n-am ce zice, răspunse croitoraşul, dar vezi că, până la urmă, pietroiul pe care l-ai aruncat tot s-a întors pe pământ! Eu o să zvârl unul care n-are să se mai întoarcă niciodată…

Acestea fiind zise, croitoraşul scoase pasărea din buzunar şi-i dădu drumul în văzduh. Bucuroasă la culme că-şi recăpătase libertatea, pasărea se avântă în înaltul cerului şi nu se mai întoarse.

— Ei, cum îţi plăcu zvârlitura asta, frate?! îl cam luă peste picior croitoraşul.

— Ce să zic, văd că la aruncat te pricepi! recunoscu uriaşul. Da, vorba este: de altele eşti bun? Să cari în spinare o povară mai ca lumea ai putea? Ori te dor şalele?

Îl duse pe croitoraş la un stejar falnic, care zăcea doborât la pământ, şi-i zise:

— Ia să te văd! De eşti chiar atât de voinic pe cât spui, ajută-mă să scot copacul ăsta din pădure!

— Da’ cum să nu, bucuros! răspunse croitoraşul. Hai, treci de ia în spinare tulpina cu partea dinspre rădăcină, iar eu o să duc coroana, că doar crăcile şi frunzişul sunt partea cea mai grea.

Uriaşul îşi săltă tulpina pe umăr, iar croitoraşul odată sări pe-o creangă. Şi cum matahala nu mai putea să-şi întoarcă capul, trebui să care-n spate tot copacul. Ba-l mai cără şi pe croitoraş pe deasupra!

Croitoraşul şedea liniştit pe creanga lui şi fluiera plin de voioşie, ca şi când ar fi fost o joacă pentru el să ducă-n spinare asemenea greutate. Uriaşul cără copacul o bucată bună de drum, dar la un moment dat simţi că-l lasă puterile şi zise:

— Opreşte, că nu mai pot! Prea e greu! Trebuie să-l dau jos din spinare, că m-a deşelat…

Croitoraşul sări sprinten de pe creanga şi, apucând trunchiul cu amândouă mâinile, de parcă l-ar fi cărat tot

timpul până atunci, începu să-şi râdă de bietul uriaş:

— Poftim, ditamai matahala şi nu e în stare să ducă-n spate un fleac de copac ca ăsta!

Merseră ei ce mai merseră împreună şi se nimeriră să ajungă-n faţa unui cireş. Uriaşul apucă numaidecât crengile de sus, încărcate cu cireşe pârguite şi, aplecând trunchiul pomului până-n dreptul voinicului nostru, îl îndemnă să-l prindă în mână, ca să poată culege cireşe cât i-o fi voia.

Dar vezi ca voinicul nostru era prea slăbuţ ca să poată ţine pomul, şi când uriaşul îl lăsă din mână, cireşul îşi ridică deodată crengile, săltându-l în aer şi pe croitoraş.

Mult nu trecu însă şi se pomeni iar pe pământ, viu şi nevătămat. Vă închipuiţi dumneavoastră că acum fii rândul uriaşului să-l ia în zeflemea!

— Cum vine asta, voinicosule, n-ai nici măcar atâta putere să ţii locului nişte crengi atât de subţirele?

— Ia auzi-l ce vorbeşte! Păi, putere am câtă pofteşti! se grăbi croitoraşul să răspundă. Ce, asta ar putea să fie un lucru anevoie pentru unul care a doborât şapte dintr-o lovitură? Da’ vorba e c-am sărit peste pom din cu totul altă pricină… Auzii prin tufişurile alea nişte vânători care tot slobozeau focuri de puşcă şi am fost curios să văd şi eu ce este. Sări şi tu ca mine, dacă poţi!

Uriaşul îşi făcu vânt, dar, oricât se căzni, nu fu în stare să sară peste pom, ci rămase agăţat cu picioarele printre ramuri. Astfel, se întâmplă ca şi de data asta să se arate mai dibaci croitoraşul. Atunci uriaşul încercă altceva:

— De eşti atât de voinic pe cât spui, atunci hai cu mine în peştera uriaşilor, să stai acolo peste noapte.

Croitoraşul se învoi bucuros şi-l urmă. Intrară ei în peşteră şi numai ce dădură cu ochii de o mulţime de uriaşi care stăteau roată-n jurul unui foc. Fiecare matahală ţinea în mână câte-o oaie friptă şi se înfrupta din ea. Croitoraşul căută cu atenţie împrejur şi-şi spuse în sinea lui: „Oricum, aici tot te mişti mai în voie decât în chichineaţa aia de atelier!”

Uriaşul îl duse în dreptul unui pat şi-l îmbie să se

culce în el şi să doarmă cât i-o fi voia. Dar vezi că patul ăsta era prea mare pentru croitoraşul nostru, aşa că nu se culcă în el, ca toţi uriaşii, ci se ghemui într-un colţişor. Pe la miezul nopţii, socotind că voinicul doarme dus, uriaşul se sculă fără să facă pic de zgomot şi, apucând un drug mare de fier, izbi în pat cu atâta putere, că-l sfărâmă-n două.

„De-acuş, s-a zis cu lăcusta asta afurisită!” se bucură uriaşul, în sinea lui.

A doua zi, în zori, uriaşii o porniră-n pădure şi nici nu-l luară în seamă pe croitoraş. Uitaseră cu totul de dânsul. Când colo, ce să vezi: croitoraşul păşea pe urmele lor, voios nevoie mare. Tare se mai înspăimântară uriaşii atunci când îl văzură şi, temându-se să nu cumva să se înfurie pe ei şi să-i facă pe toţi chisăliţă, o luară la goana de le sfârâiau călcâiele, nu alta.

Croitoraşul îşi văzu de drum spre alte meleaguri şi, drept să vă spun, nasul lui cel ascuţit se dovedi călăuză straşnică!

După ce colindă el prin fel şi fel de locuri, într-o zi se întâmplă să ajungă în curtea unui palat mare. Şi cum se simţea tare ostenit, se întinse pe iarbă şi adormi de îndată.

În timp ce dormea, oamenii de pe acolo se adunară-n jurul lui, să-l vadă mai de aproape, şi rămaseră cu gura căscată când băgară de seamă că pe brâul cu care era încins flăcăul stătea scris: „Şapte dintr-o lovitură!” – Vai de zilele noastre, începură ei a se văicări, da’ ce-o fi căutând pe la noi viteazul ăsta, că doar e vreme de pace! Trebuie că e vreo căpetenie de oşti…

Şi oamenii alergară de îndată să-l vestească pe împărat şi-şi dădură cu părerea că un asemenea voinic le-ar fi de mare trebuinţă de s-ar porni vreun război. Şi că, în niciun caz, n-ar trebui să fie lăsat să plece.

Împăratul socoti că sfatul norodului e cum nu se poate mai bun şi trimise pe unul din sfetnicii săi de încredere la croitoraş, să stea pe-ndelete de vorbă şi să afle de nu cumva acesta se învoieşte să se bage lefegiu în oastea împărăţiei.

Dar cum voinicul nostru încă mai dormea, curteanul aşteptă până ce-l văzu că se trezeşte. Şi-n timp ce croitoraşul îşi dezmorţea mădularele şi se freca la ochi, curteanul îi şi spuse despre ce era vorba.

— Păi, pentru asta am şi venit aici! zise croitoraşul. Sunt gata să-mi pun paloşul în slujba împăratului!

Voinicul nostru se bucura de mare cinstire şi împăratul avu grijă să-i dea în dar o minunăţie de casă cum nu râvneau mulţi dregători, dintre cei mai aleşi. Vezi însă că celelalte căpetenii începură să-l pizmuiască pe voinic şi-ar fi vrut să-l ştie plecat peste mări şi ţări.

— Cum o scoatem la capăt cu ăsta, se întrebară ei, dacă ne-om lua cumva la harţă cu dânsul?! Că de s-o năpusti asupra noastră, cum îi e obiceiul, şapte dintr-o lovitură doboară…

Mai vorbiră ei ce mai vorbiră, şi până la urmă se hotărâră să meargă cu toţii la împărat şi să-i ceară să le dea drumul din oştire.

— Nu ne simţim în stare, măria-ta, să luptăm cot la cot cu unul ca el, care doboară şapte dintr-o lovitură! se plânseră ei stăpânului lor.

Împăratul fu foarte mâhnit la gândul că din pricina unui singur om ar putea să se înstrăineze de toţi slujitorii cei credincioşi şi că ar putea chiar să-i piardă. Şi se căina amar că făcuse neghiobia de a-l fi luat în slujba lui.

Chibzui el ce chibzui cum să scape cât mai repede de voinic, dar vezi că nu era chiar atât de uşor! Să-i dea papucii de-a dreptul, nu cuteza, de teamă ca viteazul să nu-i facă de petrecanie lui şi întregii sale oştiri şi, după aceea, să se înscăuneze el în jilţul domnesc. Multă vreme se zbătu împăratul cum să se descotorosească de nepoftitul ăsta şi-n cele din urma îi veni o idee.

Printr-un curtean trimise vorbă croitoraşului că l-ar ruga să-l ajute într-o treabă care ar fi floare la ureche pentru un om atât de viteaz ca el.

Curteanul îi povesti croitoraşului că într-o pădure din apropierea cetăţii de scaun se pripăşiseră doi uriaşi, şi că blestemăţii aceştia nu făceau altceva decât să prade, să

ucidă şi să dea foc, făcând pierdute zeci de vieţi nevinovate şi pricinuind numai pagube. Şi-i mai zise că, până atunci, oricinese-ncumetase să se apropie de ei îşi pusese viaţa-n primejdie. Iar de s-ar arăta el gata să le vină de petrecanie acestor uriaşi, împăratul l-ar răsplăti pe măsura faptei lui vitejeşti şi i-ar da de soţie pe singura lui fiică şi drept zestre o jumătate din împărăţie.

„Ei, aşa chilipir mai zic şi eu că-i de mine! Straşnic m-a mai nimerit!” gândi croitoraşul în sinea lui. Că, vezi, cu o domniţă frumoasă ca o cadra şi c-o jumătate dintr-o împărăţie nu te prea întâlneşti la tot pasul!”

Şi continuându-şi parcă gândul, grăi către trimisul împăratului:

— Nici nu mai încape vorbă că mă-nvoiesc! Şi să-i duci veste împăratului că am eu grijă de uriaşii aceia şi-o să-i fac să-şi lase oasele în codru…

Apoi croitoraşul porni cât mai degrabă spre acea pădure, însoţit de cei o sută de călăreţi pe care i dăduse împăratul drept ajutor. De îndată ce ajunse la marginea pădurii, voinicul le zise însoţitorilor lui:

— Aşteptaţi-mă aici, că mă răfuiesc eu şi singur cu uriaşii! Să n-aveţi nicio grijă, la amândoi o să le fac de petrecanie!

Apoi se afundă-n pădure şi începu să cerceteze cu de-amănuntul, ba în dreapta, ba în stânga, fiecare desiş.

Mult timp nu trecu şi, deodată, îi zări şi pe cei doi uriaşi. Dormeau buştean la umbra unui copac şi sforăiau atât de tare, că se zbăteau crengile în junii lor ca bătute de furtună. Croitoraşul îşi umplu repede buzunarele cu pietre şi se căţără-n copac, de-ai fi zis că-i o veveriţă.

Apoi, zvârr! începu să arunce cu pietre în pieptul unuia dintre ei. Cum era rupt de somn, uriaşul nu simţi nimic multă vreme, dar până la urmă se trezi şi, înghiontindu-şi prietenul, îl întrebă:

— Ce te-a apucat să dai în mine?

— Pesemne că visezi! răspunse celălalt. De unde ai mai scos-o că dau în tine?

Adormiră ei din nou şi croitoraşul doar atât aştepta.

Ţintind bine, îl pocni cu o piatră pe celălalt uriaş.

— Aoleu, da' asta ce-i?! ţipă acesta, ca ars. De ce mă loveşti?

— Nu te-am lovit defel! bombăni primul uriaş.

Se ciorovăiră ei aşa o vreme, dar cum erau tare osteniţi, se lăsară păgubaşi şi începură să tragă iar la aghioase. Croitoraşul îşi începu din nou jocul: alese din buzunar piatra cea mai grea şi-o zvârli cu toată puterea în pieptul primului uriaş.

— Te cam întreci cu gluma, auzi! răcni acesta, sărind în sus ca un apucat.

Şi, înşfăcându-l de piept pe tovarăşul său, îl izbi cu atâta putere de un copac, că se cutremură copacul din creştet şi până-n rădăcină.

Dar parcă celălalt se lăsă mai prejos?! Nu trecu mult şi începură să smulgă copacii din jur, cu rădăcini cu tot, şi să şi-i repeadă, ca orbeţii, unul în capul celuilalt, până ce se prăbuşiră amândoi la pământ, de parcă i-ar fi lovit trăsnetul în aceeaşi clipă.

În timp ce cobora din copac cu iuţeală, croitoraşul îşi spuse în sinea lui: „Mare noroc am avut că nu l-au smuls şi pe asta în care eram cocoţat; altminteri ar fi trebuit să sar ca o veveriţă într-altul".

Trase apoi paloşul din teacă şi-l împlântă adânc, de vreo câteva ori, în pieptul celor doi uriaşi. Într-un sfârşit, se întoarse la călăreţii care-l aşteptau în marginea pădurii şi le zise:

— Gata-i treaba! Le-am venit de hac la amândoi; dar nu mi-a fost deloc uşor, zău aşa! în disperarea lor, să-i fi văzut cum smulgeau copacii din rădăcini, ca să se apere. Dar poţi să te pui cu unul ca mine, care doboară şapte dintr-o lovitură?

— Nu cumva te-au rănit? săriră să-l întrebe călăreţii.

— Auzi vorbă! se supără croitoraşul. Eu, rănit? N-au fost în stare să-mi clintească măcar un fir de păr.

Călăreţii nu prea vrură să se încreadă-n spusele lui şi intrară-n adâncul pădurii să vadă cu ochii lor care-i adevărul. Şi nu mică le fu mirarea când dădură cu

adevărat peste cei doi uriaşi, scăldaţi într-o băltoacă de sânge… Iar în jurul lor se putea vedea o mulţime de copaci cu rădăcinile smulse din pământ.

Croitoraşul se înfăţişă împăratului şi-i ceru răsplata care i se cuvenea. Acesta însă se căi amarnic pentru făgăduiala făcută şi scorni pe loc altceva, cu gândul să se descotorosească de nepricopsitul ăsta, care-i stătea ca un ghimpe-n coastă.

— Prea te grăbeşti, voinicule, grăi împăratul. Cuvântul meu e cuvânt, da' mai înainte de a ţi-o da pe fiică-mea de nevastă şi jumătate din împărăţie, se cuvine să mai săvârşeşti încă o faptă de vitejie! Dar mare lucru nu-i pentru tine… într-una din pădurile mele şi-a făcut sălaşul un inorog, iar dihania asta făcea numai pagube. Cu cât îl prinzi mai degrabă, cu atât va fi mai bine pentru tine.

— Dacă-i vorba de-un inorog, lasă-l în seama mea! Da' asta mă tem şi mai puţin decât m-am temut de cei doi uriaşi… Că doar măria-ta ştie ce-mi poate pielea: şapte dintr-o lovitură dau gata!

Apoi, luând cu sine o secure şi-o funie, croitoraşul o porni la drum. Ajuns în pădure, le spuse şi de astă dată însoţitorilor lui să-l aştepte mai la o parte.

Pe inorog nu fu nevoit să-l caute prea mult, căci era aproape. Iar acesta, de cum îl zări pe croitoraş, se şi repezi asupră-i, vrând să-l străpungă cu cornul dintr-o singură lovitură.

— Uşurel! strigă voinicul nostru.

Rămase pe loc, liniştit, aşteptând până ce fiara fu foarte aproape de el. Atunci sări cu sprinteneală în spatele unui copac. Dar inorogul nu-l slăbea defel şi, repezindu-se

cu toată puterea în copac, îşi înfipse cu atâta furie cornul în trunchi, că nu mai putu să-l smulgă de acolo şi rămase astfel prins ca într-un piron.

„Ei, acum mi-a picat în laţ mititelule!” se bucură croitoraşul. Ieşi dindărătul copacului şi, după ce trecu frânghia pe după gâtul fiarei, retează cu securea cornul înfipt în copac. După ce sfârşi toată treaba asta, lua inorogul de funie şi-l duse peşcheş împăratului.

Dar vezi ca nici de astă dată împăratul nu se învoi să-şi ţină făgăduiala şi-i ceru să săvârşească o a treia ispravă vitejească.

Înainte de-a se porni nunta, croitoraşul trebuia să-i mai prindă un porc mistreţ, care făcea mari stricăciuni într-una din pădurile împărăteşti. Şi ca şi-n celelalte două dăţi, cei o sută de vânători urmau să-i stea în preajmă şi să-i dea ajutor la nevoie.

— Bucuros o fac, măria-ta, răspunse croitoraşul, că pentru mine asta-i o joacă de copil!

De asta dată însă nu-i mai luă cu el în pădure pe vânători, şi aceştia fură tare mulţumiţi, fiindcă mistreţul îi fugărise în câteva rânduri cu atâta înverşunare, că le pierise cheful să-i mai caute pricină.

De îndată ce-l zări pe croitoraş, fiara se năpusti ca turbată asupra lui, cu botul plin de spume, scrâşnind cu furie din colţii ascuţiţi. Îşi dezveli într-un rânjet colţii, vrând să-l culce la pământ dintr-o lovitură. Şi cu siguranţă că l-ar fi răpus, dacă croitoraşul cel sprinten n-ar fi fugit să se adăpostească într-o căsuţă de vânătoare aflată-n apropiere. Cum ştia că fiara e pornită pe urmele lui, nu zăbovi înăuntru, ci sări afară pe fereastră. Ocolind apoi căsuţa, se piti după ea şi-o închise tocmai în clipa când mistreţul dăduse orbeşte buzna înăuntru…

Dihania cea fioroasă spumega de furie, dar cum era prea greoaie şi neîndemânatică pentru ca să poată sări pe fereastră, pică în capcana întinsă cu isteţime.

Croitoraşul îi chemă pe vânători ca să-i aibă drept martori că prinsese fiara, iar după aceea se înfăţişă împăratului, care, de voie, de nevoie, trebui să-şi ţină

cuvântul şi să-i dea fata şi jumătate din împărăţie.

Nunta se sărbători cu multă strălucire, dar cu puţină bucurie. Şi aşa se făcu că croitoraşul ajunse împărat.

Trecu ce trecu şi într-o noapte împărăteasa cea tânără se pomeni că-l aude pe bărbatul ei vorbind prin somn. Şi zicea el aşa: „Băiete, ia apucă-te de-mi coase pieptarul şi-mi cârpeşte nădragii, că de nu, odată te ating cu cotul peste urechi!” Şi atunci îşi dădu ea seama că soţul ei nu-i de neam

A doua zi îi împărtăşi împăratului totul, arătându-i cât era de nenorocită de ce aflase, şi-l rugă din suflet s-o scape de pacostea asta de bărbat care nu era decât un nemernic de croitoraş.

Împăratul găsi multe cuvinte de mângâiere şi la urmă îi zise:

— Nu te mai prăpădi atât cu firea, fata mea! La noapte caută de lasă deschisă uşa de la iatac. Slugile mele vor sta de veghe afară, şi de îndată ce-l va cuprinde somnul pe bărbatul tău, tu să le dai de veste. Într-o clipă l-or lega fedeleş, să n-aibă cum se împotrivi, şi după aia l-or duce pe-o corabie, care o pleca cu el în lume. Iar aşa o să i se piardă urma…

Tânăra împărăteasa fu mulţumită de spusele tatălui ei şi, la rându-i, îi zise că va face întocmai cum a sfătuit-o el. Dar se întâmplă ca o slugă să audă tot ce puseseră dânşii la cale. Şi cum îi era credincioasă tânărului

domnitor şi-l iubea, îi destăinui tot ce se uneltise împotriva lui.

— Dacă aşa-i vorba, las că am să pun eu capăt tuturor urzelilor acestora! răspunse croitoraşul.

Şi ca şi când nimic n-ar fi ştiut, când veni seara, se culcă la ora obişnuită, alături de împărătească. Aşteptă ea cu inima friptă să-l vadă adormit, şi când socoti că doarme de poţi tăia lemne pe el, se dădu jos din pat, deschise uşa iatacului şi se culcă la loc. Atunci croitoraşul, care se făcea numai că doarme, începu să răcnească:

— Băiete, ia apucă-te de-mi coase pieptarul şi-mi cârpeşte nădragii, că de nu, odată te ating cu cotul peste urechi! Am doborât eu şapte dintr-o lovitură, le-am făcut de petrecanie la doi uriaşi, am prins un inorog şi-un mistreţ, şi crezi c-o să mă tem de nevolnicii ăştia care stau şi pândesc după uşa iatacului?!

Auzindu-i vorbele, care te puteau baga în răcori, nu altceva, slugile se-nfricoşară de moarte şi-o luară la sănătoasa, de parcă le-ar fi gonit din urmă o oaste de sălbatici.

De atunci, nimeni nu mai cuteză să-i caute pricină. Şi uite aşa s-a întâmplat c-a rămas croitoraşul nostru pe tronul împărătesc până la sfârşitul zilelor lui.

CENUŞĂREASA
(*Aschenputtel*// *Cinderella*; *The Little Glass Slipper*)

A fost odată un om putred de bogat şi omului ăstuia s-a întâmplat să-i cadă nevasta greu bolnavă. Şi când a simţit că i s-apropie sfârşitul, femeia şi-a chemat la căpătâi singurul ei copil, o fetiţă, şi i-a spus:

— Draga mamei, orice ţi s-ar întâmpla, cată să fii întotdeauna bună şi cu sufletul neîntinat. Acestea zicând, femeia îşi mai privi o dată copila şi închise ochii pentru vecie. Fetiţa se ducea în fiecare zi la cimitir şi plângea amar la mormântul maică-sii. Când veni iama, zăpada se aşternu ca o maramă albă peste mormânt, iar în primăvară, când razele soarelui o topiră, omul îşi luă altă nevastă.

Femeia asta de-a doua îşi aduse în casă cele două fete pe care le avea. Fetele, nu-i vorbă, erau frumoase, dar pe cât de luminos le era chipul, pe atât de întunecat şi plin de răutate le era sufletul. Pentru fata cea vitregă începură a curge, de-aci înainte, zile pline de amărăciune.

— Ce, proasta asta se cade să stea cu noi în odaie? o bruftuluiră fetele. Cine vrea să mănânce n-are decât să muncească! La bucătărie cu ea, că acolo i-e locul!

Îi luară straiele ei cele frumoase şi-o îmbrăcară c-o vechitură de rochie cenuşie şi o încălţată cu nişte papuci de lemn.

— Ian priviţi la domniţa asta mândră, ce gătită e! strigară fetele maşterei, luând-o în râs.

Şi-o duseră în bucătărie, într-un alai de batjocuri.

Aici o puseră să robotească din greu de dimineaţă şi până cădea noaptea: să se scoale până-n ziuă, să care apă,

să aprindă tocul, să facă de mâncare şi să spele rufele. Şi ca şi cum asta n-ar fi fost de ajuns, câte şi mai câte nu mai puneau la cale cele două surori haine ca să-şi bată joc de ea şi s-o necăjească întruna. Iar când nu mai pridídea de câtă treabă avea de făcut, ele zvârleau lintea şi mazărea în cenuşă, de trebuia apoi s-o aleagă bob cu bob.

Seara, fata cădea frântă de oboseală, că muncea de se spetea toată ziulica. Dar cum n-avea un pat unde să-şi întindă oasele trudite, se cuibărea în cenuşă lângă vatră şi până şi somnul îi era numai chin şi amar. Şi fiindcă din această pricină era totdeauna plină de cenuşă şi murdară, îi ziseră în râs Cenuşăreasa. Într-o zi, tatăl fetelor se pregătea să plece la un iarmaroc şi mai înainte de a-şi lua rămas bun, apucă să le întrebe pe cele două fete vitrege ce daruri voiau să le aducă de acolo.

— Rochii frumoase, răspunse una.

— Ba mărgăritare şi nestemate, zise a doua.

— Da' ţie, Cenuşăreaso, ce-ţi doreşte inima să-ţi aduc? întrebă taică-său, într-un sfârşit.

— Cea dintâi rămurică ce s-o anina de pălăria dumitale, la întoarcerea acasă, pe aia s-o rupi, dragă tată, şi să mi-o aduci.

La iarmaroc, omul avu grijă să cumpere pentru fetele vitrege rochii frumoase, mărgăritare şi nestemate. În drum spre casă, când îi fu să treacă printr-un desiş, îl atinse o creangă de alun şi-i dădu jos pălăria de pe cap. Atunci îşi aminti de rugămintea Cenuşăresei, rupse creanga şi-o luă cu sine. După ce ajunse acasă, dărui fetelor vitrege ceea dorise fiecare, iar Cenuşăresei, creanga de alun. Fata îi mulţumi din suflet şi, către seară, se duse la mormântul maică-sii, răsădi crenguţa în pământ şi începu să plângă atât de amarnic că lacrimile picurară pe ramură şi-o udară. Şi crenguţa crescu mare şi se făcu o mândreţe de copac. De trei ori pe zi se ducea Cenuşăreasa la mormântul maică-sii şi de fiecare dată zărea o păsărică albă lăsându-se din zbor pe câte-o creangă a alunului. Şi ori de câte ori avea fata vreo dorinţă, păsărică i-o împlinea şi-i arunca din pom ce-i poftea inima.

Şi s-a întâmplat ca o dată împăratul să pună la cale o mare petrecere care trebuia să ţină trei zile încheiate şi a poftit la ospăţ pe toate fetele frumoase din împărăţia lui. Pasămite, împăratul gândea că-n chipul ăsta fecioru-său o să aibă de unde să-şi aleagă mireasa… Când aflară că fuseseră şi ele poftite la petrecere, cele două surori nu-şi mai încăpură în piele de bucurie şi, chemând-o pe Cenuşăreasă, îi porunciră:

— Vin de ne piaptănă, auzi? Şi treci de lustruieşte-ne şi condurii! Ba încheie-ne şi catarămile, că ne ducem la petrecerea de la palatul împăratului!

Fata făcu precum i se poruncise, dar plânse cu lacrimi amare, din pricină c-ar fi dorit şi ea să se ducă la petrecere. Şi fiindcă-i plăcea tare mult să dănţuiască, se rugă de maică-sa vitregă să se îndure şi s-o lase şi pe ea.

— Ce-mi aud urechile, Cenuşăreaso? se prefăcu a fi uimită maştera. Eşti toată plină de praf şi murdărie şi-ncă mai năzuieşti a te duce la petrecere! Poftim: n-ai nicio rochie mai ca lumea pe tine şi nici încălţări în picioare n-ai şi-ai vrea să dănţuieşti?!

Dar cum fata stărui cu lacrimi în ochi în rugămintea ei, maştera păru să se-nduplece şi-n cele din urmă zise:

— Ia uite ici: am răsturnat o strachină de linte în cenuşă şi de eşti în stare ca-n două ceasuri să-mi alegi toată lintea, atunci o să te îngădui să mergi la petrecere!

Cenuşăreasa ieşi în grădină pe uşa din dos şi prinse a striga:

— Blânde porumbiţe şi voi turturele şi voi păsări ale cerului, veniţi cu toatele de-mi ajutaţi s-alegem lintea:

„Bobul bun, ici, în ulcică.
Iar cel rău în guşulică…”

N-apucă să sfârşească bine vorbele astea şi numai ce sosiră-n zbor două porumbiţe albe şi intrară pe fereastră în bucătărie. După aceea se iviră două turturele şi apoi, într-un lung alai, veniră toate zburătoarele cerului, lopătând uşurel din aripi. Şi se aşezară cu toatele în jurul vetrei, făcându-şi loc în cenuşă. Porumbiţele clătinară din căpşor şi începură să ciugule ele întâi pic, pic, pic, apoi toate

celelalte începură să ciugule şi ele pic, pic, pic, până ce aleseră boabele cele bune şi umplură strachina cu vârf cu ele. Nu trecuse niciun ceas de când păsărelele se apucaseră de ales lintea şi acum mântuiseră treaba şi-şi luară zborul pe fereastră afară. Fata îi duse mamei vitrege strachina şi se bucura în gândul ei, crezând c-o vor lua şi pe ea la petrecere. Dar maştera i-o tăie scurt:

— Nu, fată, degeaba te ţii scai de mine, nu te pot lua cu noi, că n-ai nici straie frumoase şi nici să dănţuieşti nu ştii şi tare mi-e teamă c-ai să fii numai de râsul lumii…

Cenuşăreasa se porni atunci pe plâns şi dacă văzu asta maică-sa vitregă îi zise:

— Ei, hai, dacă până-ntr-un ceas eşti în stare să-mi alegi din cenuşă două străchini de linte, să ştii că te iau şi pe tine!

Dar în gândul ei maştera îşi zicea: „Las că n-o să poată să facă una ca asta, nici în ruptul capului!”. După ce vitrega răsturnă două străchini de linte în cenuşă, fata se duse în grădină, pe uşa din dos, şi strigă:

— Blânde porumbiţe şi voi turturele şi voi păsări ale cerului, veniţi cu toatele de-mi ajutaţi s-aleg lintea:

„Bobul bun, ici, în ulcică.

Iar cel rău în guşulică…”

N-apucă să sfârşească bine vorbele astea şi numai ce sosiră-n zbor două porumbiţe albe şi intrară pe fereastră în bucătărie. După aceea se iviră două turturele şi apoi, într-un alai, veniră toate zburătoarele cerului, lopătând uşurel din aripi. Şi se aşezară cu toatele în jurul vetrei, făcându-şi loc în cenuşă. Porumbiţele clătinară din căpşor şi începură să ciugule ele întâi: pic, pic, pic, apoi toate celelalte începură să ciugule şi ele pic, pic, pic, până ce aleseră boabele cele bune şi umplură strachina vârf cu ele. Nu trecuse jumătate de ceas şi păsărelele isprăviră de ales lintea şi zburară iar pe fereastră afară.

Fata îi duse mamei vitrege străchinile cu linte şi se bucura în gândul ei, crezând că de astă dată o vor lua şi pe ea la petrecere. Dar maştera se împotrivi şi acum:

— Degeaba te omori cu firea, că tot n-o să te iau cu

noi! Nu vezi: n-ai nici straie frumoase şi nici să dănţuieşti nu te pricepi… Ce vrei, să ne fie ruşine cu tine?

Îi întoarse apoi spatele şi plecă la petrecere cu fetele ei cele fudule. După ce rămase singură-singurică în toată casa, Cenuşăreasa se duse la mormântul mamei sale şi, aşezându-se sub alun, grăi:

Alunaş drag, alunaş.

Scutură-te, rogu-te-aş.

Şi mă-mbraca-n strai de-argint.

Numai aur şi argint!

Pasărea cea albă, care se afla în alun, numai ce-i zvârli de sus o rochie ţesută toată în aur şi argint şi-o pereche de conduri cu alesături de mătase şi argint.

Cenuşăreasa se îmbrăcă în grabă şi se duse la petrecere. Dar maştera şi cu fetele ei n-avură cum s-o recunoască, zicându-şi că era pesemne vreo fată de împărat de pe alte plaiuri, atât arăta de frumoasă în rochia ei ţesută din fire de aur şi argint. La Cenuşăreasa nu se gândiră nicio clipă, căci o credeau acasă, lângă vatră, alegând lintea din cenuşă.

De cum o zări pe fată, feciorul împăratului îi ieşi înainte, o prinse de braţ şi-o pofti la joc. Şi nici că mai vru să dănţuiască cu altă fată. O ţinea mereu de mână şi când s-apropia cineva s-o poftească la danţ, îi zicea de la obraz:

— Nu se poate, că dănţuieşte numai cu mine!

Dănţuiră împreună şi, pe la ceasul când se îngânau noaptea cu zorile, fata vru să se ducă acasă.

— Merg şi eu cu tine, că vreau să-ţi ţin de urât cât o dura drumul, îi zise feciorul împăratului.

Dar, de drept, el dorea să afle cât mai degrabă a cui era mândreţea asta de fată… Fata-i scăpă însă printre degete ca prâsnelul şi, ajungând acasă tot într-o fugă, se ascunse în porumbar. Feciorul de împărat aşteptă până de veni tatăl fetei şi-i spuse că fata cea străină, cu care dănţuise el toată vremea, se pitulase în porumbar. Moşneagului numai ce-i trecu un gând prin minte: „Ei, drăcia dracului! Nu cumva o fi Cenuşăreasa?!”, dar degeaba se grăbi să deschidă uşa porumbarului, că nu zări

pe nimeni înăuntru. Când intrară cu toţii în casă, o găsiră pe Cenuşăreasă stând în cenuşă, îmbrăcată în aceleaşi straie rufoase dintotdeauna. Şi numai lumina slabă de opaiţ care pâlpâia pe cămin lumina încăperea.

Pasămite, Cenuşăreasa se furişase cu dibăcie afară din porumbar, alergase într-un suflet la alun, se dezbrăcase în pripă de straiele cele frumoase şi le pusese pe mormânt, iar pasărea cea albă le luase de-acolo, de nu se mai putea desluşi nimic. Apoi fata se îmbrăcase iar în trenţele ei rufoase şi se aşează în cenuşă, lângă vatră.

A doua zi, petrecerea se porni din nou la palatul împărătesc; şi, după ce părinţii şi surorile ei vitrege plecară într-acolo, Cenuşăreasa se grăbi să se ducă la alun şi zise:

Alunaş drag, alunaş.
Scutură-te, rogu-te-aş.
Şi mă-mbracă-n strai de-argint.
Numa-n aur şi argint!

Atunci păsărică îi aruncă o rochie şi mai frumoasă decât cea din ajun. Şi când veni fata la petrecere, îmbrăcată în mândreţea aceea de rochie, se minunară toţi de frumuseţea ei nemaivăzută. Pasămite feciorul de împărat stătuse până atunci ca pe ghimpi şi-o tot aşteptase să vină…

Când o văzu apărând, i se luă parcă o greutate de pe inimă şi, ieşindu-i în întâmpinare, o pofti de îndată la joc. Şi ţinând-o de mână, parcă să n-o piardă, dănţui toată vremea numai cu ea. Iar de venea s-o poftească cineva la joc, el îi zicea:

— Nu se poate, că dănţuieşte numai cu mine!

Când se lăsară negurile nopţii, fata vru iar să i se piardă urma, dar tânărul crai luă seamă din vreme şi se furişă după ea, ca să vadă unde se duce. Vezi însă că fata făcu ce făcu şi-i scăpă de sub ochi, strecurându-se în grădina din dosul casei, unde crescuse de ani şi ani un păr mare şi frumos, încărcat cu pere minunate.

Fata se căţără printre crăci, sprintenă ca o veveriţă, şi feciorul de împărat îi pierdu urma. Aşteptă el din nou,

până ce veni tatăl fetei şi-i zise:

— Fata cea străină şi frumoasă mi-a scăpat iar şi, după câte îmi dau cu presupusul, s-a ascuns în rămurişul părului ăstuia.

Şi moşneagului îi trecu din nou prin gând: „Ei, drăcia naibii! Măre, n-o fi cumva Cenuşăreasa?!”. Luă o scară, o priponi de copac şi urcă până-n vârf, cercetând de-a rândul crăcile, dar de găsit nu găsi pe nimeni tupilat în frunziş.

Când părinţii şi surorile vitrege se reîntoarseră acasă şi intrară în bucătărie, o găsiră pe Cenuşăreasă lângă vatră, stând în cenuşă, ca întotdeauna. Vezi bine că şi de data asta o luase înaintea lui taică-său şi, furişându-se până la alunul cel fermecat, lăsase acolo mândreţea de straie şi se îmbrăcase cu zdrenţele-i ponosite şi rufoase.

A treia zi, Cenuşăreasa aşteptă până ce plecară din nou părinţii şi surorile vitrege şi-apoi se duse iar la mormântul maică-sii şi-i grăi pomului:

Alunaş drag, alunaş.

Scutură-te, rogu-te-aş.

Şi mă-mbracă-n strai de-argint.

Numa-n aur şi argint!

De data asta, păsărică îi aruncă o rochie atât de frumoasă şi de strălucitoare, cum nu s-a mai văzut alta pe lume, iar condurii erau cu totul şi cu totul din fir de aur. Când se ivi la petrecere îmbrăcată cu rochia aceea, oaspeţii nu mai ştiură ce să mai zică, uimiţi de atâta frumuseţe nepământeană.

Feciorul de împărat dănţui iarăşi numai cu dânsa, şi de venea vreunul şi căuta s-o poftească la joc, numai ce-i zicea aceluia, drept în faţă:

— Nu se poate, că dănţuieşte numai cu mine!

Când să se ivească zorile, Cenuşăreasa dădu iar să plece pe nesimţite, dar feciorul de împărat se luă numaidecât după dânsa. Şi se întâmplă ca zgâtia de fată să se strecoare cu atâta dibăcie, că tânărul crai îi pierdu şi de astă dată urma…

Vezi însă că el pusese la cale un vicleşug, poruncind să se ungă din vreme treptele cu smoală. Şi când

Cenuşăreasa coborî câteva trepte, condurul din piciorul stâng îi rămase agăţat în smoală. Feciorul de împărat îl ridică şi-n palma lui stătea acum un condur mic şi drăgălaş, împletit cu totul şi cu totul din fir de aur. A doua zi se grăbi la tatăl fetelor şi, arătându-i condurul, îi zise:

— Fata pe-al cărei picior se va potrivi condurul acesta, numai aceea îmi va fi nevastă juruită şi de nicio alta, în afară de ea, n-am nevoie!

Când auziră spusele tânărului crai, cele două fete ale maşterei se bucurară grozav, fiindcă şi ele aveau piciorul micuţ. Cea mai mare se duse cu pantoful în iatac şi, de faţă cu mamă-sa, dădu să-l încalţe. Dar pas de-l încalţă dacă poţi! Degetul cel mare nu încăpea defel, că tare mic mai era condurul! Dacă văzu asta maştera, se întunecă la faţă, dar nu pregetă să-i pună-n mână un cuţit, zicându-i:

— Ce mai aştepţi? Taie-ţi degetul de la picior, că o să fii curând împărăteasă şi n-o să mai trebuie să umbli pe jos!

Fata îşi reteză degetul şi cu chiu cu vai încălţă condurul. Apoi, abia putând să-şi stăpânească durerea, se înfăţişă înaintea tânărului crai şi acesta, urcând-o pe cal, lângă el, porni cu ea către casă, socotind-o aleasa inimii lui.

Dar vezi că drumul de înapoiere ducea pe dinaintea mormântului şi când fură să treacă pe acolo, numai ce auziră pe cele două porumbiţe strigând dintre crăcile alunului:

Vai, conduru-i tare mic:
Parca-n cleşte-aşa strânge!
Şi-năuntru-i plin de sânge.
Ca tot curge pic cu pic…
Nu-i mireasa-adevărata!
Ea – ipe-aproape şi te-aşteaptă…

Atunci feciorul de împărat cătă mai cu luare-aminte la piciorul fetei şi băgă de seamă că sângele curgea din el, fără contenire. Pe loc întoarse calul şi, ducând fata acasă, le zise părinţilor că aceasta nu-i mireasa cea adevărată. Apoi mai adăugă c-ar dori să încerce şi cealaltă fată

condurul. Fata de-a doua se duse în iatac şi când dădu să încerce condurul, ce să vezi! Vârful piciorului i se potrivea ca turnat, dar călcâiul era prea mare şi rămăsese afară, oricât se strădui ea. Dacă văzu maştera asta, se îngălbeni de ciudă, dar nu stătu mult la gânduri şi, punându-i un cuţit în mână, o îmboldi:

— Ce te mai canoneşti degeaba! Nu vezi că aşa nu-i chip să-l încalţi? Taie-ţi din călcâi şi gata! Că o să fii în curând împărătească şi n-o să mai trebuie să umbli pe jos!

Fata reteză din călcâi şi, cu chiu, cu vai, abia de putu să încalţe condurul. Apoi, stăpânindu-şi cu greu durerea, se înfăţişă înaintea fiului de împărat. Acesta o aburca pe cal, lângă sine, şi plecă spre casă. Dar când trecură prin dreptul alunului, porumbiţele prinseră din nou să dea zvon:

Vai, conduru-i tare mic:
Parcă-n cleşte-aşa strânge!
Şi-năuntru-i numai sânge.
Că tot curge pic cu pic…
Nu-i mireasa-adevărata!
Ea-i pe-aproape şi te-aşteaptă…

Feciorul de împărat se uită cu mai multă luarea minte la piciorul fetei şi băgă de seamă cum podidea sângele din el, de-i umpluse ciorapul alb, până sus.

Întoarse calul şi, ducând-o pe mireasa cea mincinoasă acasă, o lăsă plocon părinţilor ei:

— Nici asta nu-i cea adevărată! grăi el cu mânie-n glas. Au nu mai aveţi altă fată şi nu vă îndураţi s-o daţi de la voi?

— Nu, nu mai avem alta! răspunse tatăl fetelor. Da, cum să vă spun… de la nevasta dintâi mai am una, o biată Cenuşăreasă, da’ nici vorbă, nu poate fi ea mireasa!

Feciorul de împărat ceru să-i fie adusă înainte, dar maştera sări cu gura, de parc-ar fi fost muşcată de şarpe:

— Nu, nu se poate, Înălţimea Ta, că e prea rufoasă! Nu se cuvine să se arate în lume în halul în care e!

Dar tânărul crai ţinu morţiş s-o vadă şi stărui întratât că până la urmă trebuiră s-o cheme vrând-nevrând.

Vezi însă că fata avusese grijă să se spele din vreme pe mâini şi pe obraz şi când se înfăţişă feciorului de împărat se înclină înainte-i, iar el îi întinse pantofi.il de aur. Fata se aşează pe un scăunel, scoase din picior papucul de lemn ce trăgea câteva ocale şi încălţă condurul care-i veni ca turnat. Şi când se ridică fata şi tânărul crai îi privi chipul, o recunoscu pe dată, că doar ea era domniţa cu care dănţuise şi care-l robise cu frumuseţea-i fără pereche. Şi nu-şi putu stăpâni strigătul:

— Asta-i mireasa cea adevărată!

Maştera şi cele două fete ale ei încremeniră de spaimă auzindu-l ce zice şi ciuda le învenină într-atât, că se traseră la faţă şi se făcură galbene ca şofranul. Dar feciorul de împărat nu le învrednici nici măcar c-o căutătură şi, luând-o pe Cenuşăreasa pe cal, lângă sine, pomi cu ea către casă. În clipa când trecură prin dreptul alunului, cele două porumbiţe albe ca neaua prinseră a ciripi, dând zvoană bucuroase:

Vezi, conduru-i tare mic.
Dar de strâns, defel n-o strânge.
Şi-năuntru nu e sânge.
Că n-a curs măcar un pic!
Ea-i mireasa-adevărată.
Mult dorită şi visată!

După ce strigară vorbele astea îşi luară amândouă zborul şi, rotindu-se, se aşezară uşurel pe umerii fetei, una la dreapta şi alta la stânga. Şi au rămas aşa, pe umerii Cenuşăresei, tot timpul cât s-a prăznuit nunta împărătească.

GHICITOAREA
(*Das Rätsel*// *The Riddle*)

A fost odată ca niciodată un fecior de împărat şi feciorul ăsta de crai începu să nutrească de la un timp dorinţa de-a colinda lumea. Şi cum dorinţa asta îi stăpânea cugetul, plecă el, într-un fapt de seară de la curte, şi nu luă cu sine decât pe slujitorul cel mai de credinţă.

Merseră ei ce merseră, cale lungă, nu glumă, şi-ntr-o bună zi numai ce dădură peste o pădure mare, de nu-i aflai capătul. Şi când se înnopta, căutară în stânga, scotociră peste tot, dar nu fu chip să găsească un adăpost.

Tocmai când se luaseră de gânduri, că nu ştiau unde să-şi petreacă noaptea, iată că le răsări în cale o fată. Şi fata asta se îndreptă spre un drumeag care ducea la o căscioară. O luară şi ei mai repejor pe urmele fetei şi când se apropiară de ea, băgară de seamă că e tânără şi frumoasă.

Fiului de crai parcă îi venise inima la loc văzând o fiinţă omenească în acea pustietate, şi-o întrebă plin de cuviinţă:

— Copilă dragă, oare ne-ar fi îngăduit, mie şi slujitorului meu, să ne adăpostim peste noapte în căscioara asta?

— De putut, aţi putea să vă adăpostiţi aci – oftă fata – că nu v-ar împiedica nimeni, dar dacă mi-aţi asculta sfatul, ar fi mult mai bine să plecaţi cât mai departe de această casă.

— Şi de ce să nu înnoptăm aici? întrebă feciorul de

crai. Fata oftă din nou şi prinse a-i spune cu jale în glas:

— Maică-mea vitregă face tot felul de vrăji, care mai de care mai cumplite şi mai diavoleşti şi nu nutreşte decât gânduri rele faţă de străinii care-i pică-n casă.

Abia atunci îşi dădu seama feciorul de crai că nimeriseră la sălaşul unei vrăjitoare, dar cum se lăsase întunericul, că nu vedeai la doi paşi, şi cum nu puteau merge mai departe din pricina asta şi cum, la drept vorbind, nici nu se temea, că n-avea o inimă de iepure, trecu peste sfatul fetei şi intră în casă. Şi numai ce dădu cu ochii de-o babă, care şedea într-un jilţ lângă foc. De cum păşiră pragul, zgripţuroaica prinse a-i măsura pe străini cu ochii ei roşii. Da' vezi că nu se dădu de gol ce gânduri clocoteşte-n minte şi, prefăcându-se din cale-afară de prietenoasă, hârâi cu glasul ei *dogit* şi bătrânicios:

— Bună seara, feţii mei! Aşezaţi-vă aici, pe laviţă, de vă hodiniţi c-oţi fi trudiţi tare!…

Şi, mai înainte de a-şi sfârşi vorbele, începu să sufle-n jăratic, să-l aţâţe, că pusese pe el o ulcică, în care fierbea ceva.

Fata profită de-o clipă când cotoroanţa se dusese afară, după nişte apă, şi-l preveni pe feciorul de crai să fie cu ochii în patru la tot ce-o face maştera, şi să nu mănânce şi să nu bea nimic din ce i-o da, fiindcă afurisita meştereşte nişte băuturi aducătoare de moarte. Feciorul de crai luă seama la vorbele fetei şi, după ce mai statură ei la taclale câtăva vreme, flăcăul îşi făcu culcuşul şi adormi alături de slujitorul său. Şi dormiră ei somn liniştit, fără vise, până-n revărsatul zorilor.

Când tocmai se pregăteau de plecare, bătrânica le făcu semn să mai rămână şi se adresă feciorului de crai:

— Aşteaptă o clipă, măi flăcăule, că vreau să te cinstesc c-o băutură de rămas-bun!

Da' vezi că feciorul de crai tocmai încălecase, şi nici nu-şi terminase bine vorbele baba, că fugarul îşi şi luase vânt de-acolo, şi gonea în pădure.

În faţa căscioarei mai rămăsese doar slujitorul, şi asta din pricină că mai trebuise să strângă nişte curele la

şa. În ăst timp vrăjitoarea cea haină venise de la cuhnie cu băutura şi, dându-şi seama că feciorul de crai a plecat, i-o dădu slujitorului, zicându-i:

— Du-i asta stăpânului tău, că i-o prinde bine!…

Şi ce crezi, în aceeaşi clipă pocalul în care se afla băutura se tăcu ţăndări şi otrava din el sări de împroşcă bidiviul. Şi atât de veninoasă fii, că biata vietate pe loc îşi dădu duhul.

Slujitorul alergă tot într-o goană după stăpân-su şi, când îl ajunse, prinse a-i povesti toate câte se întâmplaseră. Dar cum nu voia să-şi lase şaua de izbelişte, alergă înapoi, să şi-o ia. Ajunse el lângă calul care zăcea ţeapăn şi fără suflare şi numai ce văzu pe stârv un corb, care tot ciugulea de ici şi de colo.

„Cine ştie dacă ne-o fi dat pe ziua de azi să găsim ceva mai de soi!” îşi spuse slujitorul în sinea lui şi pe dată înşfacă corbul şi-l omorî. îl puseră ei în desagă şi merseră şi merseră prin pădure, cât fu ziua de lungă, dar nu izbutiră să iasă din codiu, atât era de nesfârşit. Pe înserat, însă, se întâmplă că ajunseră la un han şi intrară înăuntru. Slujitorul scoase corbul din desagă şi-l dădu hangiului să-l pregătească pentru cină. Da’ vezi că nimeriseră şi de data asta într-un loc urgisit, că hanul era, de fapt, o ascunzătoare de tâlhari…

Când se lăsă întunericul bine, numai ce dădură buzna înăuntru doisprezece tâlhari, cu gând să-i omoare pe cei doi străini şi să-i prade. Da’ mai înainte de-a face trebuşoara asta, se aşezară la masă, şi lângă ei mai luară loc hangiul şi vrăjitoarea cea haină. Şi se ospătară ei cu mare voioşie, înfruptându-se cu toţii din carnea corbului. Dar cum înghiţiră câteva bucăturI, căzură cu toţii la pământ, de parcă i-ar fi lovit trăsnetul. Pasămite, veninul ce se răspândise în carnea calului trecuse în carnea corbului.

Şi aşa se făcu că-n adăpostul acela de tâlhari nu mai rămase în viaţă decât fata hangiului.

Da’ ea nu luase niciodată parte la fărădelegile tâlharilor, că era cinstită în cugetul ei şi n-ar fi făcut rău

nici măcar unei muşte.

Cum se ştia tară nicio vină, fata se duse de descuie toate încăperile şi-i luă pe cei doi străini să le arate comorile care fuseseră grămădite până-n bagdadie. Dar feciorul de crai o lămuri pe dată că el nu are trebuinţă de nimic din ce e acolo şi că se cuvine ca ea să păstreze cu sine totul. Apoi încalecă pe cal şi plecă mai departe cu slujitorul său.

După ce călătoriră ei multă vreme, se întâmplă de ajunseră într-o cetate în care-şi ducea viaţa o domniţă tare frumoasă la boi, dar poznaşă din cale-afară. Vezi că domniţa asta dăduse sfoară-n ţară că oricine se cade să-i spună o ghicitoare. Şi de nu va putea-o ghici, omul care i-a pus-o va fi drept s-o ia de nevastă. Iar de va ghici-o, aceluia de a cutezat s-o pună la încercare i se va tăia capul. Acu, mult timp de gândire n-ar prea fi avut domniţa, că ceruse pentru fiecare ghicitoare doar un răgaz de trei zile, da' vezi că era atât de isteaţă că nici nu-i trebuia răstimpul ăsta, fiindcă dibăcea răspunsul cu mult înainte. Şi aşa se făcu că pieriseră până acum nouă peţitori. Feciorul de crai se duse şi el la curte s-o vadă şi de cum dădu cu ochii de domniţă, rămase vrăjit de frumuseţea ei fără seamăn şi nu pregetă să-şi pună viaţa în joc. Şi înfăţişându-i-se îi spuse ghicitoarea:

— Ghici ce e, preaslăvită domniţă, unul n-a doborât pe nimeni şi totuşi a doborât doisprezece!…

Se gândi ce se gândi domniţa, îşi dădu cu presupusul în fel şi chip, dar până la urmă tot nu putu să-i dea de capăt ghicitorii. Răsfoi ea ceasloavele cu ghicitori de prin toată lumea şi de la toate neamurile, dar vezi că nu găsi acolo nimic care s-o pună măcar pe un făgaş. Pe scurt – toată priceperea ei se ducea de râpă cu ghicitoarea asta afurisită. Când se dădea de ceasul morţii şi nu-i mai rămăsese altă cale, se gândi la un vicleşug şi-i porunci unei slujnice să se strecoare în iatacul feciorului de crai şi să tragă cu urechea când doarme, că s-ar putea să-l tulbure visele şi să vorbească din somn. Şi, mai ştii, s-ar putea ca, vorbind, să dezvăluie şi răspunsul ghicitorii!… Dar vezi că

feciorul de crai se gândise la una ca asta şi-l puse să doarmă în iatac pe un slujitor de-al lui mai isteţ. Şi când intră slujnica să tragă cu urechea, slujitorul, care se ţinea treaz, se apropie de ea la iuţeală şi, haţ! îi şi smulse mantia cu care se înfăşurase. Apoi o goni afară, c-o varga.

În cea de-a doua noapte, domniţa o mână pe slujnica ei cea mai de credinţă, că gândea că ăsteia îi va merge poate mai bine şi va apuca să prindă ceva, de-o sta la pândă. Dar vezi că slujitorul îi luă şi ei mantia de pe umeri, şi-o goni afară cu varga, ca pe-o înşelătoare. După ce se întâmplară astea toate, feciorul de crai se gândi în sinea lui că domniţa n-o să mai îndrăznească să-şi trimită iscoade şi-n cea de-a treia noapte şi se culcă chiar el în iatac. Dar ţi-ai găsit să se lase înfrântă domniţa!... Se înfăşură într-o mantie de culoarea negurii şi, pâş-pâş, se strecură ea însăşi în iatacul unde dormea feciorul de crai şi se aşeză la căpătâi. Şi când socoti că e adâncit în somn şi visează, se apucă să-l întrebe câte şi mai câte, nădăjduind c-o să-i răspundă din vis, aşa cum fac mulţi. Da' vezi că feciorul de crai era treaz şi el pricepea foarte bine unde vrea să ajungă domniţa şi-i auzea desluşit vorbele pe care i le şoptea la ureche. Şi într-un sfârşit, domniţa îl întrebă:

— Unul n-a doborât pe nimeni... Ce-o fi însemnând asta? Şi feciorul de crai numai ce-i răspunse:

— Un corb a mâncat dintr-un cal care murise otrăvit şi, la rândul lui, a dat şi efortul popii! Atunci ea prinse a-l întreba mai departe:

— ...Şi totuşi, a doborât doisprezece! Asta ce-o fi însemnând?

— Păi e vorba de cei doisprezece tâlhari care s-au înfruptat din carnea corbului, şi care au murit din pricina asta!...

După ce află răspunsul la ghicitoare, domniţa vru să se strecoare afară şi să-şi ia tălpăşiţa, dar vezi că flăcăul fu mai ager decât ea şi, apucând-o zdravăn de mantie, i-o smulse de pe umeri, de trebui domniţa să se mulţumească cu fuga şi s-o lase acolo, zălog.

În dimineaţa următoare, domniţa porunci să se

vestească poporenilor c-a dezlegat ghicitoarea şi trimise după cei doisprezece judecători, ca s-o dezlege chiar în faţa lor, după cum cere pravila.

Dar mai înainte de-a apuca să spună ceva domniţa, flăcăul ceru să fie ascultat el mai întâi, şi rosti cu hotărâre către cei de faţă:

— Domniţa s-a furişat la miezul nopţii în iatacul unde dormeam şi m-a întrebat care-i răspunsul. Şi de nu i-l dădeam, n-ar fi putut să dezlege ghicitoarea.

Judecătorii se sfătuiră între ei ce se sfătuiră şi apoi, cel mai albit de ani dintre dânşii grăi:

— Aşa o fi fătul meu, da' fă-ne dovada că ceea ce spui tu e numai adevărul-adevărat.

Arunci slujitorul aduse spre încredinţare cele trei mantii şi când judecătorii dădură cu ochii de aceea de culoarea negurii, pe care obişnuia s-o poarte domniţa, rostiră cu toţii într-un glas:

— Puneţi să se brodeze cu aur şi argint mantia asta, că ea va fi mantia de nuntă a domniţei noastre cu flăcăul acesta!...

ŞORICELUL, PĂSĂRUICA ŞI CÂRNĂCIORUL

(*Von dem Mäuschen, Vögelchen und der Bratwurst*// *The Mouse, the Bird, and the Sausage*)

Odată, un şoricel, o păsăruica şi un cârnăcior ajunseră să trăiască laolaltă. Se gospodăreau împreună şi trăiau de mult timp fericiţi mărindu-şi averea în chip miraculos de la o zi la alta. Treaba păsăruicii era să zboare în fiecare zi în pădure şi să aducă găteje pentru foc, a

şoricelului să care apă, să facă focul şi să aşeze masa, iar a cârnăciorului să gătească.

Dar, când te saturi de prea mult bine, începi să vrei altceva!

Aşa se întâmplă într-o zi şi cu păsăruica noastră care se întâlni cu o altă păsăruică pe drum şi aceasta i-a povestit ce viaţă minunată duce ea, lăudându-se cât o ţinea gura. Ba îi mai spuse că acasă la ea munca ei era făcută de nişte blegi cu care locuia.

Atunci păsăruica se gândi că, dacă şoricelul cară apă şi face focul iar cârnăciorul găteşte, n-ar fi rău ca ea să se retragă în camera ei şi să se odihnească până ce masa era gata.

Cârnăciorul rămăsese lângă oală aşteptând să fiarbă mâncarea şi, când se apropie ora mesei, se vârî în oală şi se răsuci de câteva ori în terciul din ea ca să fie mai gustoasă mâncarea. Tocmai atunci sosi şi păsăruica cu legătura de găteje din pădure, o puse jos, se aşezară toţi trei la masă şi mâncară pe săturate. Apoi se culcară toţi şi dormiră până a doua zi dimineaţa.

Viaţa părea minunată numai că, a doua zi, păsăruica nu vru să se mai ducă în pădure după găteje, urmând sfatul păsăruicii întâlnite pe drum cu o zi înainte, şi spuse că s-a săturat să-i slugărească pe cei doi, şoricelul şi cârnăciorul, că ar fi nebună de legat ca să mai facă ce-a făcut până atunci, că ar fi bine să-şi mai schimbe sarcinile şi fiecare dintre ei să încerce să mai facă şi altceva.

Păsăruica era maestră în a vorbi convingător şi obţinea totdeauna ce-şi dorea. Trebuia oricum să ai mult curaj să-l convingi pe cârnăcior să aducă el lemne, pe şoricel să gătească, ei rămânându-i căratul apei.

Şi ce s-a întâmplat mai departe?

Cârnăciorul s-a dus după lemne, păsăruica a aprins focul, şoricelul a pus oala la fiert şi aşteptau numai să vină cârnăciorul ca să aducă lemne pentru zilele următoare. Dar cârnăciorul a întârziat aşa de mult pe drum, că cei doi rămaşi acasă au intrat la bănuială şi păsăruica a ieşit afară să ia o gură de aer. Nu departe de casă văzu un câine care-

i spuse că-l întâlnise pe bietul cârnăcior prădat, mototolit, ce mai, vai de capul lui. Păsăruica începu să-l învinovăţească pe câine cum că el ar fi hoţul care-l prădase pe cârnăcior, dar toată sfada nu-i ajută la nimic; până la urmă câinele îi spuse că găsise la cârnăcior documente false şi de aceea, fiind vinovat, îşi pierduse de fapt viaţa. Tristă, păsăruica luă gătejele, zbură acasă şi-i povesti şoricelului ce-a aflat. Amândoi erau acum foarte mâhniţi, dar şi-au păstrat cumpătul şi au început să se sfătuiască ce să facă mai departe ca să trăiască împreună şi să se gospodărească.

Din ziua aceea, păsăruica ar fi trebuit să aranjeze masa, iar şoricelul să pregătească mâncarea. îi veni însă ideea să se învârtească şi el de câteva ori printre legumele ce fierbeau în oală, să le ungă puţin, aşa cum făcea cârnăciorul. Dar nu apucă să ajungă bine în mijlocul oalei, că-şi pierdu pielea, părul şi, opărit, muri. Când păsăruica veni să se aşeze la masă, nu mai văzu bucătarul lângă foc. Îngrozită, începu să ţipe, să arunce gătejele încoace şi încolo, dar tot nu găsi şoricelul. Ba mai mult, din neatenţia ei, gătejele ajunseră în foc şi se stârni un incendiu care mistui întreaga casă. Păsăruica fugi după apă, găleata îi căzu însă în fântână şi ea, vrând s-o scoată, alunecă şi se înecă.

MĂTUŞICA HOLLE (baba dochia; fântâna fermecată) (*Frau Holle// Mother Holle*; *Mother Hulda*; *Old Mother Frost*)

A fost odată ca niciodată, a fost odată o văduvă care avea două fete, una frumoasă şi harnică, cealaltă slută şi

leneşă. Dar femeia tot mai tare o iubea pe cea urâtă şi leneşă, pentru că era fata ei, iar pe cealaltă, care-i era fiică vitregă, o punea să trudească din zori până-n seară şi se purta cu ea de parcă era Cenuşăreasa casei. În fiecare zi biata fată trebuia să stea lângă o fântână la drumul mare şi să toarcă până îi sângerau degetele.

S-a întâmplat însă că într-o zi fusul se umplu de sânge de la degetele ei rănite, aşa că fata îl cufundă în fântână să-l spele; numai că îi căzu din mână şi se duse învârtindu-se până la fundul puţului. Fata începu să plângă şi dădu fuga la maşteră să-i povestească ce i s-a întâmplat, dar mamă-sa o certă amarnic:

— Acu dacă l-ai scăpat, n-ai decât să-l scoţi de-acolo cum oi şti! îi zise ea fără milă.

Aşa că fata se întoarse la puţ şi nu ştia ce să facă. Şi atât era de necăjită că, fără să mai stea mult pe gânduri, sări în fântână să scoată fusul.

Pesemne leşinase între timp, căci după ce-şi veni în simţuri se trezi pe o pajişte însorită şi minunată, acoperită cu o puzderie de flori. O porni de-a lungul pajiştii şi nu după mult timp ajunse la un cuptor plin cu pâine coaptă, iar pâinea tot striga:

— O, scoate-mă din cuptor, rogu-te, scoate-mă că mă ard, prea de mult timp mă coc!

Aşa că fata cea harnică se duse la cuptor şi scoase pâinile afară, după care îşi văzu de drum. Mai merse ce mai merse şi ajunse la un măr încărcat cu mere şi toate merele strigau şi se rugau:

— O, scutură pomul, rugămu-te, scutură pomul, căci suntem deja coapte!

Fata nu se lăsă rugată şi scutură pomul şi merele începură să cadă precum grindina şi nu se lăsă clin scuturat până ce nu căzură toate. Le adună apoi într-o movilită şi-şi văzu de drum.

În cele din urmă ajunse la o căsuţă, dinăuntrul căreia se uita afară o femeie tare bătrână; numai că avea nişte dinţi aşa de mari, că fetei i se făcu frică şi vru s-o ia la fugă, dar chiar în clipa aceea o auzi pe bătrână spunându-i:

— Nu-ţi fie teamă, copilă! Vino şi slujeşte-mi şi dacă ai să-ţi faci treaba cum se cuvine, bine vei fi răsplătită. Numai că trebuie să fii cu mare băgare de seamă când îmi faci patul şi să scuturi bine pernele, până le merg fulgii, pentru că doar aşa ninge pe pământ. Fiindcă, vezi tu, eu sunt mătuşica Holle.

Trebuie să vă spun, copii, că mătuşica Holle, care ne aduce zăpada, făcea multe alte fapte bune pe când era mai în putere, cum ar fi să aibă grijă de toţi copacii, şi toate florile, şi toate buruienile de tot felul care cresc prin păduri. Dar acum e tare bătrână şi singurul lucru pe care-lmai poate face cu mare străşnicie, ca o adevărată crăiasă a zăpezii, este să scuture fulgii de nea peste pământ.

Şi cum bătrâna îi vorbise atât de blajin, fata prinse curaj şi se învoi să o slujească. Şi tare era mulţumită stăpâna ei, fiindcă îşi făcea bine treaba şi scutura pernele cu atâta sârg, încât puful din ele zbura în toate părţile exact ca fulgii de nea. Aşa că trăiau fericite împreună, fără vreun cuvânt de supărare, şi se ospătau numai cu bunătăţi în fiecare zi. Stătu fata ce stătu la mătuşica Holle, dar de la o vreme începu să o cuprindă tristeţea. La început nu prea pricepu ce era cu ea, clar în cele din urmă îşi dădu seama că i se făcuse clor de-acasă; şi cu toate că aici îi era de o mie de ori mai bine decât la maşteră, tot ar fi vrut să se întoarcă unde-i era locul, aşa că într-o zi îi spuse bătrânei:

— Mi-e dor de-acasă şi oricât de bine mi-ar fi aici, în lumea ta subpământeană, mă tem că o să te părăsesc; căci vreau să mă întorc la ai mei, pe pământ.

— Mă bucur că ţi-e dor de casă, îi răspunse mătuşica Holle, şi pentru că m-ai slujit cu credinţă, o să te duc chiar eu în lumea ta.

Apoi o luă de mână pe fată şi o duse la o uşă mare care stătea deschisă şi cum stătea fata aşa în canatul uşii, deodată se porni o ploaie grozavă cu picături nu de apă, ci din aur curat, şi toate picăturile se lipiră de fată până ce fu toată poleită în aur.

— Iată răsplata pentru hărnicia ta! îi spuse mătuşica Holle, şi-i dădu înapoi şi fusul pe care-l scăpase în puţ.

Apoi uşa se închise ca prin minune şi fata se trezi din nou pe pământ, nu departe de casa părintească. Şi când intră în curtea casei, cocoşul de lângă fântână începu să cânte:

„Cucurigu-rigu, tare mai eşti norocoasa.
Poleită cu atuţi s-a întors fata acasă”.

Fata intră în casă şi cum se întorsese cu o asemenea bogăţie, fu bine primită şi de maşteră, şi de sora cea vitregă. Le povesti toate prin câte trecuse şi de îndată ce maştera auzi cum câştigase atâta avere, nu se mai gândi decât că şi fata ei cea slută şi leneşă trebuia să aibă parte de acelaşi noroc. Aşa că o puse să toarcă lângă fântână şi să se înţepe în deget în nişte tufişuri cu spini pentru ca fusul să se murdărească cu sânge, iar apoi să-l scape în puţ şi să sară după el.

Întocmai ca sora ei, sluta se trezi şi ea pe pajiştea cea minunată şi merse pe acelaşi drum. Când ajunse la cuptor, pâinea strigă la fel ca cealaltă dată:

— O, scoate-mă din cuptor, rogu-te, scoate-mă, că mă ard, prea de mult timp mă coc!

— Da’ crezi că n-am altă treabă decât să mă murdăresc? îi răspunse însă leneşa, văzându-şi de drum.

Nu peste mult timp ajunse la mărul încărcat cu poame şi-l auzi strigând:

— O, scutură pomul, rugămu-te, scutură pomul, căci suntem deja coapte!

— Nu mai spune! Şi dacă îmi cade unul în cap? răspunse fata şi-şi văzu de drum.

Ajunse în cele din urmă la casa mătuşicii Holle, dar nu se înspăimântă de dinţii peste măsură de mari ai bătrânei, pentru că deja ştia despre ei din ce îi povestise sora ei, iar bătrâna o luă imediat în slujba ei.

În prima zi, fata se strădui din răsputeri să muncească cu sârg şi făcu întocmai ce-i spuse mătuşica Holle, cu gândul la bogăţia cu care va fi răsplătită. Dar de a doua zi începu să-şi dea arama pe faţă şi se făcu tot mai leneşă, până când, într-o dimineaţă, nu mai vru deloc să se dea jos din pat. Şi nici nu-i mai făcu mătuşii Holle patul aşa

cum se cuvenea şi nu mai scutură nici pernele de să le meargă fulgii.

Mătuşica Hole se satură curând de lenea fetei şi-i spuse că e timpul să plece, iar fata abia aştepta, gândindu-se la ploaia de aur care avea să o facă şi pe ea bogată.

Bătrâna o duse şi pe ea la uşa cea mare, numai că stând acolo în pragul uşii, în loc de o ploaie de aur, peste fată se abătu o ploaie de smoală.

— Iată răsplata pentru felul în care m-ai slujit! îi spuse mătuşa Holle şi închise uşa în urma ei.

Aşa că fata se întoarse acasă şi când intră în curte, cocoşul de lângă fântână începu să cânte:

„Cucurigu-rigu, nu mai eşti norocoasă
Smolita cu totul ţi s-a întors fata acasă”.

Şi avea dreptate, căci smoala se întărise atât de tare pe pielea fetei, încât nu mai fu chip să scape de ea până la sfârşitul zilelor ei.

CEI ŞAPTE CORBI

(*Die sieben Raben// The Seven Ravens*)

Un om avea şapte copii, toţi băieţi, dar nicio fată, deşi şi-ar fi dorit foarte mult una. Până la urmă, într-o zi, soţia îi dădu veşti bune şi peste câteva luni născu o fetiţă. Fericirea părinţilor fu mare, dar fata era foarte mică şi slabă, aşa că părinţii hotărâră să o boteze imediat, de frică să nu moară. Tatăl îl trimise pe unul dintre băieţi la fântâna, să aducă apa pentru botez. Ceilalţi au vrut să-l însoţească şi întrecându-se le căzu ulciorul pe fundul fântânii. Neştiind ce să facă, se temeau să se mai întoarcă

acasă. Văzând că întârzie, tatăl se impacientă şi spuse

— Sigur împieliţaţii ăştia se joacă şi au uitat de apă!

Din ce în ce mai îngrijorat că îi va muri fiica fără botez, ţipă într-un acces de furie:

— Sper să vă întoarceţi corbi!

De abia rostiră buzele sale aceste cuvinte, că se şi auzi un fâlfâit în aer şi, ridicându-şi ochii, văzu şapte corbi negri ca noaptea care zburau pe cer.

Părinţii nu mai putură repara efectele blestemului şi rămaseră îndureraţi de pierderea celor şapte fii.

Îi mai consola compania fiicei lor, care, trecând peste pericolul primelor sale zile, devenea din ce în ce mai frumoasă. Mulţi ani nu a ştiut nimic despre existenţa celor şapte fraţi, pentru că părinţii aveau grijă să nu îi pomenească în discuţiile lor. Până într-o zi, când auzi vorbind nişte vecini care spuneau că e foarte frumoasă, dar şi vinovată de tragedia fraţilor ei.

Foarte tristă, fata îşi întreba părinţii dacă avusese vreodată fraţi şi ce se întâmplase cu ei. Părinţii nu mai putură păstra secretul, dar o asigurară că şi ei fuseseră foarte mâhniţi de atunci şi că le-ar plăcea să-şi revadă fii.

Oricum, fata se simţi vinovată şi crezu că era datoria ei să-i caute. Nu mai avu odihna, nici linişte, până când într-o zi, fără să spună nimănui, pleca în lume să-şi caute fraţii, dispusă să-i elibereze. Luă cu ea doar un inel al părinţilor, ca amintire, o bucată de pâine ca să-şi potolească foamea, o cană pe care să se aşeze dacă ar fi obosită. Şi ajunse la Soare. Soarele era teribil şi arzător şi mânca fetiţe mici.

Fugi şi ajunse la Lună, care era rece, crudă şi răutăcioasă. Când o văzu pe fată, spuse:

— Miroase a came de om!

Plecă de acolo în mare viteză şi merse la stele, care, drăgăstoase, stăteau pe câte un scăunel şi o primiră cu bucurie.

Luceafărul de dimineaţă se ridică şi spuse, în timp ce îi dădea o gheraţă de pui:

— Cu asta vei putea deschide muntele de cristal.

Ajungând la muntele de cristal, găsi poarta închisă şi caută gheruţa de pui, dar, când desfăcu batista, constata că era goală: pierduse cadoul de la stea! Ce să facă acum? Voia să-şi salveze fraţii, dar nu avea cheia ce descuia muntele de cristal. Atunci îi veni o idee: introduse degetul mic în încuietoare şi poarta se deschise. La intrare, un pitic o întrebă:

— Fata mea, ce cauţi aici?

— Îmi caut frăţiorii, care sunt şapte corbi, răspunse ea.

Piticul adaugă:

— Domnii corbi nu sunt acasă, dar dacă doreşti să aştepţi până se întorc, intra.

Piticul aşeza atunci mâncarea pentru cei şapte corbi în şapte farfurii foarte mici şi băutura în alte şapte pahare la fel de mici. Şi din fiecare farfurie sora gusta câte puţin şi sorbi din fiecare pahar, iar în ultimul lăsă să cadă inelul pe care îl luase din casa părintească.

Deodată se simţi în aer un fâlfâit şi piticul explică:

— Acum sosesc domnii.

Şi aşa se întâmpla; corbii intrară înfometaţi şi însetaţi, căutând farfuriile şi paharele. Şi exclamară unul după altul:

— Cine a mâncat din farfuria mea?

— Cine a băut din paharul meu?

— A fost un om!

Când cel de-al şaptelea se uita pe fundul paharului, văzu inelul. îl recunoscu imediat şi spuse:

— Să sperăm că este al surorii noastre care a venit să ne caute, altfel am fi foarte dezamăgiţi!

Când fata, care ascultase totul din spatele uşii, auzi această dorinţă, intra în sală şi, într-o clipă, toţi se transformară în oameni. Şi după ce se îmbrăţişară cu sora lor, se întoarseră fericiţi acasă.

SCUFIŢA ROŞIE

(*Rotkäppchen*// *Little Red Riding Hood*)

A fost odată o fetiţă zglobie şi drăgălaşă, pe care o iubea oricine de cum o vedea.

Dar mai dragă decât oricui îi era ea bunicii, care nu ştia ce daruri să-i mai facă. Odată, bunica îi dărui o scufiţă de catifea roşie şi pentru că-i şedea tare bine fetiţei şi nici nu mai voia să poarte altceva pe cap, o numiră de atunci Scufiţa Roşie.

Într-o zi, maică-sa îi zise:

— Scufiţă Roşie, ia băga-n coşuleţ bucata asta de cozonac şi sticla asta cu vin şi du-le bunicii, că e bolnavă şi slăbită şi bunătăţile astea o să-i ajute să-şi mai vină în puteri. Da’ vezi de pleacă mai înainte de-a se lăsa zăpuşeala şi caută de mergi frumos şi să nu te abaţi din drum; altfel, cine ştie, de alergi, ai putea să cazi şi să spargi sticla şi atunci bunicuţa cu ce o să se mai aleagă? Iar când o fi să intri în casă, nu uita să-i dai bunicii „bună dimineaţa” şi vezi să nu începă a-ţi umbla ochii prin toate ungherele!

— Aşa am să fac! îi făgădui Scufiţa Roşie şi-şi luă rămas bun la plecare.

Bunica locuia în pădure, cam la vreo jumătate de ceas depărtare de sat. Şi de cum intră Scufiţa Roşie în rariştea codrului, numai ce-i ieşi înainte lupul. Dar Scufiţa Roşie nu ştia ce lighioană rea e lupul şi nu se temu defel când îl văzu.

— Bună ziua, Scufiţă Roşie! îi zise el.

— Mulţumesc frumos, lupule.

— Încotro aşa de dimineaţă, Scufiţă Roşie?

— Ia, până la bunicuţa!

— Şi ce duci acolo, sub şorţ?

— Cozonac şi vin. Mama a făcut ieri cozonac şi-i duc niţeluş şi bunicii, care-i bolnavă şi slăbită, să mănânce şi ea, ca să-şi mai vină în puteri.

— Da’ unde şade bunică-ta, Scufiţă Roşie?

— Colo în pădure, la vreun sfert de ceas şi mai bine de aici. Cum ajungi sub cei trei stejari, ai şi dat de casa ei, iar ceva mai la vale e alunişul, pe care doar îl ştii! îi răspunse Scufiţa Roşie.

Lupul îşi zise în sinea lui: „Fragedă-i fetiţa asta! Ce mai îmbucătură pe cinste ar fi, zău aşa! Cu mult mai gustoasă decât baba! Da’ e vorba că trebuie să fiu şiret şi să ticluiesc în aşa fel lucrurile ca să pun mâna pe amândouă”…

Mai merse lupul o bucată de drum alături de Scufiţa Roşie şi apoi începu să-i spună cu glas mieros:

— Scufiţă Roşie, ia te uită ce flori frumoase strălucesc în jurul tău! Şi tu nici nu le iei în seamă măcar… Şi mie mi se pare că n-auzi nici ce dulce cântă păsărelele! Atât de serioasă păşeşti pe drum, de parcă te-ai duce la şcoală. Şi e atât de plăcut să hoinăreşti şi să zburzi prin pădure; e atâta veselie!

Scufiţa Roşie ridică privirea şi când văzu cum jucau razele soarelui printre crengile copacilor, când privi mai cu luare-aminte la florile frumoase care creşteau pretutindeni, îşi spuse în sinea ei:

„Mare bucurie i-aş face bunicii dacă i-aş duce şi-un buchet de flori proaspete! E atât de dimineaţă, că nu mi-e teamă c-am să întârzii!” Se abătu deci din drum şi o luă prin pădure, ca să culeagă flori. Rupea de ici una, de dincolo alta, dar îndată i se părea că puţin mai încolo îi zâmbeşte o floare şi mai ochioasă; alerga într-acolo şi, tot culegând margarete şi clopoţei, se pierdea tot mai mult în adâncul codrului. În ăst timp însă, lupul porni de-a dreptul spre casa bunicii şi bătu la uşă:

— Cine-i acolo?

— Eu sunt, Scufiţa Roşie, şi-ţi aduc cozonac şi-o sticlă cu vin. Dar deschide uşa, bunicuţo!

— Apasă pe clanţă şi intră! răspunse bunica, că eu mă simt slăbită şi nu mă pot da jos din pat.

Lupul apăsă pe clanţă, deschise uşa, se repezi glonţ spre patul bunicii şi, fără să scoată o vorbă, o înghiţi. Se îmbrăcă apoi cu hainele ei, îşi puse pe cap scufiţa, se culcă în pat şi trase perdelele.

În vremea asta, Scufiţa Roşie culesese atâtea flori, că abia le mai putea duce. Cum alerga ea de colo până colo, deodată îşi aminti de bunica şi porni degrabă spre căscioara din pădure. Şi nu mică îi fu mirarea când văzu uşa data de perete.

De îndată ce intră în odaie, o cuprinse neliniştea; totul i se părea atât de ciudat, încât îşi spuse: „Vai, Doamne, ce-o fi azi cu mine, de mi-e aşa de frică? Că doar altă dată mă simţeam atât de bine la bunicuţa!”

Şi fără să mai aştepte, strigă:

— Bună dimineaţa!

Dar nu primi niciun răspuns.

Scufiţa Roşie se apropie atunci de pat şi dădu perdelele la o parte. Bunicuţa stătea întinsă în pat, cu scufia trasă peste ochi, şi avea o înfăţişare atât de ciudată, încât fetiţa întrebă:

— Vai, bunicuţo, da’ de ce ai urechi atât de mari?

— Ca să te pot auzi mai bine.

— Vai, bunicuţo, da’ de ce ai ochi atât de mari?

— Ca să te pot vedea mai bine.

— Vai, bunicuţo, da’ de ce ai mâini atât de mari?

— Ca să te pot apuca mai bine.

— Da’, bunicuţo, de ce ai o coşcogeamite gura?

— Ca să te pot înghiţi mai bine.

N-apucă să sfârşească ultimul cuvânt, că şi sări jos din pat şi-o înghiţi pe biata Scufiţa Roşie.

După ce-şi potoli foamea, lupul se culcă din nou în pat şi, prinzându-l somnul, adormi şi începu să sforăie de se cutremurau pereţii. Şi se întâmplă ca tocmai atunci să treacă prin faţa casei un vânător. Auzi el horcăiturile şi-şi spuse:

„Bre, da’ tare mai sforăie bătrâna! Nu cumva i-o fi

rău?” Intră în casă şi, când se apropie de pat, îl văzu pe lup tolănit acolo.

— Ei drăcie, nu-mi închipuiam c-o să te găsesc aici, ticălos bătrân! izbucni vânătorul. De când te caut!

Îşi potrivi puşca şi voi să tragă, dar în clipa aceea îi trecu prin minte: „Dar dacă lupul a înghiţit-o pe bătrână? Poate c-aş mai putea s-o scap!” Aşa că nu mai trase, ci, luând o foarfecă, începu să taie burta lupului adormit. Abia apucase să facă vreo două-trei tăieturi, că se şi văzu strălucind scufiţa cea roşie a fetiţei şi când mai făcu o tăietură, fetiţa sări afară şi strigă:

— Vai, ce spaimă am tras! Ce întuneric era în burta lupului! După aceea au scos-o afară şi pe bunică. Era încă în viaţă, dar abia mai răsufla. Scufiţa Roşie adună în grabă nişte pietroaie şi toţi trei umplură cu ele burta lupului.

Când se trezi, lupul voi s-o ia la sănătoasa, dar pietroaiele atârnau atât de greu, că dihania se prăbuşi la pământ şi dădu ortul popii.

Cei trei nu-şi mai încăpeau în piele de bucurie. Bunicuţa mâncă cozonacul şi bău vinul pe care-l aduse fetiţa şi pe dată se înzdrăveni. Iar Scufiţa Roşie gândi în sinea ei, parcă mustrându-se: „De-aci înainte n-o să mă mai abat niciodată din dram când oi merge singură prin pădure, ci o să ascult de poveţele mamei!”

MUZICANŢII DIN BREMEN

(*Die Bremer Stadtmusikanten*// *Town Musicians of Bremen*)

A fost odată un om şi omul ăsta avea un măgar, care de ani şi ani tot cărase la moară saci cu grăunţe. Dar de la un timp bietului dobitoc i se împuţinaseră puterile şi nu mai era bun de nicio treabă. De aceea, stăpânul lui se gândi într-una din zile că n-ar mai avea niciun rost să strice pe el bunătate de nutreţ.

Măgarul pricepu însă că nu-l aşteaptă vremuri prea bune şi, fără să mai adaste, îşi luă tălpăşiţa spre oraşul Bremen. Nu ştiu de unde-i venise-n gând că acolo s-ar putea face muzicant al oraşului. După ce merse el o bucată de vreme, iată că dădu peste un ogar care zăcea întins pe-o margine a drumului, răsuflând din greu de parcă ar fi făcut ocolul pământului.

— Ce gâfâi aşa, mă Apucă-l-în-Colţi? îl întrebă măgarul.

— Vai de păcatele mele, răspunse câinele, pentru că sunt bătrân şi slăbesc din zi în zi tot mai mult şi pentru că la vânătoare nu mă mai dovedesc bun de nicio ispravă, stăpânul meu şi-a pus în gând să-mi facă de petrecanie, şi atunci mi-am luat repede tălpăşiţa. Dar vorba e cu ce-o să-mi câştig eu pâinea de-aci înainte?

— Ştii ceva, îi spuse măgarul, eu mă duc la Bremen să mă fac muzicant. Hai cu mine, că s-o mai găsi şi pentru

domnia ta un loc în taraf! Eu o să cânt din lăută, iar tu o să baţi la toba mare.

Câinelui îi plăcu propunerea, cum era să nu-i placă! şi plecară împreună mai departe. Merseră ei aşa până ce întâlniră în drum o pisică. Şi-avea pisica asta o mutră jalnică, de parcă tot îi ningea şi-i ploua!

— Ei, Linge-Barbă, de ce-mi eşti atât de tristă? Cine ţi-a stricat socotelile? o întrebă măgarul.

— Cui i-ar arde să fie vesel, când i-a ajuns funia la par? răspunse pisica. Pentru că anii bătrâneţii m-au cam adus de şale şi mi s-au tocit colţii şi pentru că-mi place mai mult să mă tolănesc după cuptor şi să torc decât să alerg după şoareci, stăpâna mea a vrut să mă înece. Am fugit eu de acasă la timp, nu e vorbă, dar stau, şi mă socotesc: încotro s-o apuc acum?

— Hai cu noi la Bremen, că la serenade nu te-ntrece nimeni şi cu siguranţă c-o să-ţi găseşti şi tu un loc în taraful oraşului.

Pisica socoti că sfatul ăsta nu-i rău deloc şi se alătură celorlalţi doi. Şi-au tot mers cei trei fugari, au tot mers şi trecând ei prin faţa unei curţi au văzut cocoţat pe-o poartă un cocoş care striga „cucurigu” din toată puterea rărunchilor.

— Ce ţi s-a-ntâmplat de strigi aşa, măi, cocoşule? îl întrebă măgarul. Astâmpără-te o dată, că împuiezi urechile oamenilor!

— Dau şi eu de veste c-o să fie vreme frumoasă, dar la ce bun! spuse cu tristeţe cocoşul. Mâine-i duminică şi ne vin oaspeţi. Dar vezi că stăpână-mea nu se mai arată milostivă faţă de mine; i-a spus bucătăresei c-ar pofti să mă mănânce la masă, în ciorbă, aşa că în seara asta o să mă scurteze de cap… Acunţelegi de ce strig aşa? strig şi eu cât mai pot, cât mai sunt în viaţă…

— Păi bine, Creastă-Roşie, să te necăjeşti matale pentru atât! îl dojeni măgarul. Hai mai bine cu noi, la Bremen. Că oriunde ai merge, ceva mai bun decât moartea tot o să afli… Ai un glas care te unge şi de te-ai învoi să cântăm împreună, ne-o asculta lumea cu gura căscată, zău

aşa!

Cocoşul găsi că propunerea urecheatului e cât se poate de nimerită şi tuspatru o porniră la drum. Merseră ei cât merseră, dar cum nu putură ajunge la Bremen într-o singură zi, se văzură siliţi să înnopteze într-o pădure. Măgarul şi câinele îşi făcură culcuşul sub un copac mare, iar cocoşul şi pisica se căţărară în rămurişul bogat. Dar cocoşul nu fu mulţumit de culcuş şi zbura mai sus, până-n vârful copacului, unde se simţea mai la adăpost. Înainte de a apuca să adoarmă, îşi mai roti o dată privirea înjur şi deodată i se păru că zăreşte în depărtare o luminiţă. Atunci le strigă tovarăşilor săi că nu prea departe de acolo trebuie să fie o casă, căci se zăreşte o lumină.

— Hai s-o întindem chiar acu într-acolo, spuse cu hotărâre măgarul, că adăpostul ăsta nu prea e de soi!

Câinele era la fel de zorit; gândea că, de-ar găsi pe acolo niscaiva oase sau vreo bucăţică de carne, i-ar prinde tare bine.

Porniră deci spre locul unde se vedea luminiţa şi-n curând o văzură scânteind şi mai puternic; şi din ce se apropiau, lumina se făcea tot mai mare; în cele din urmă ajunseră la casa unor tâlhari, care era luminată ca ziua. Măgarul, ca fiind cel mai înalt dintre ei, se apropie de fereastră şi privi înăuntru.

— Ce vezi acolo, măi, Urechilă? îl întrebă cocoşul.

— Ce văd? Apăi văd o masă încărcată cu mâncări şi băuturi alese şi nişte tâlhari care stau în jurul ei şi se înfruptă de zor.

— Aşa ceva ne-ar prinde bine şi nouă! zise cocoşul.

— Mai încape vorbă? Numai de ne-am vedea în locul lor! spuse măgarul, privind cu jind cum înfulecau tâlharii.

Chibzuiră ei în ce chip ar putea să-i pună pe tâlhari pe goană şi, în cele din urmă, găsiră ce aveau de făcut. Măgarul îşi ridică picioarele dinainte şi le propti de marginea ferestrei, câinele sări pe spinarea măgarului, pisica se căţăra pe spatele câinelui, iar la urmă cocoşul îşi desfăcu aripile şi, zburând, se aşeză pe capul pisicii. Şi aşa cum erau orânduiţi, ca la un semn, porniră cu toţii să

cânte, fiecare pe viersul lui: măgarul răgea, câinele lătra, pisica mieuna şi cocoşul cuciriga. După ce făcură o cântare în toată regula, se năpustiră prin fereastră în odaie, de zăngăniră toate geamurile şi se făcură ţăndări.

De spaimă, tâlharii săriră-n sus ca nişte apucaţi şi crezând că niscaiva stafii au năvălit în casă, fugiră îngroziţi în pădure. Iar cei patru tovarăşi se aşezară la masă şi, luând fiecare din ce mai rămăsese, se ghiftuiră de parcă i-ar fi aşteptat un post de patru săptămâni.

După ce s-au ospătat în lege, cei patru muzicanţi stinseră luminile şi-şi aleseră culcuşul, fiecare după pofta inimii şi după cum îi era firea.

Măgarul se culcă pe un maldăr de gunoi, câinele se făcu covrig după uşă, pisica se tolăni pe cuptor, lângă spuza caldă, iar cocoşul se cocoţă pe o grindă de sub bagdadie. Şi cum veneau de la drum lung şi erau osteniţi, adormiră repede.

După ce trecu miezul nopţii, tâlharii văzură de departe că-n casă nu mai arde nicio lumină şi că totul părea cufundat în tăcere. Atunci căpetenia le zise:

— Mi se pare că ne-am cam speriat de pomană! S-ar cuveni să ne ruşinăm c-am fost aşa de slabi de înger!

Şi trimise pe unul de-ai lor să cerceteze ce se mai întâmpla pe acasă. Iscoada nu desluşi nimic care să-l pună pe gânduri; casa părea cufundată în cea mai deplină linişte şi, fără nicio grijă, intră în bucătărie şi voi să aprindă o lumânare. Dând de ochii scânteietori ai pisicii, îi luă drept cărbuni aprinşi şi apropie de ei un băţ de chibrit, ca să-l aprindă. Dar pisica nu înţelese de glumă; îi sări în obraz şi începu să-l zgârie şi să-l scuipe. Tâlharul trase o sperietură zdravănă şi dădu să iasă afară prin uşa din dos. Dar nu scăpă cu una, cu două. Câinele, care sta lungit după uşă, se repezi la el şi-l muşcă de picior. O luă atunci la goană prin curte şi, când trecu pe lângă maldărul de gunoi, îi arse măgarul o copită, de văzu stele verzi. Iar cocoşul, trezit de hărmălaia de-afară, începu să strige de pe grindă: „cucurigu, cucuriiguu!”… Atunci tâlharul îşi luă picioarele la spinare şi nu se opri decât în faţa căpeteniei tâlharilor,

căreia îi înşiră toate grozăviile prin câte trecuse.

— Vai de viaţa noastră! în casă s-a cuibărit o coţofană afurisită, care mi-a zgâriat tot obrazul cu nişte gheare lungi şi ascuţite; iar la uşă, cine crezi că stătea? Unul cu un cuţit, pe care mi l-a înfipt în picior! Socoteam c-am scăpat! Da' ţi-ai găsit să scapi aşa uşor! în ogradă, o namilă neagră m-a pocnit cu o măciucă, iar sus, cocoţat pe acoperiş, sta însuşi judecătorul şi tot striga „Aduceţi-mi-l încoace pe tâlhar! Aduceţi-mi-l!…" Dacă am văzut că aşa stă treaba, am fugit de-mi sfârâiau călcâiele…

Din seara aceea, tâlharii n-au mai cutezat să se apropie de casă, iar cei patru muzicanţi din Bremen s-au simţit atât de bine acolo, că nu s-au mai îndurat să plece şi toate câte le-aţi auzit mi le-a spus şi mie, chiar adineauri, un fârtat de-al meu. Şi cred că nu şi-a răcit gura degeaba…

FLUIERAŞUL DE OS

(*Der sângende Knochen*// *The Singing Bône*)

Era odată, într-o ţară depărtată, un porc mistreţ care ucidea vitele şi-i sfârteca cu colţii lui fioroşi pe oamenii care se apropiau de el. Ce mal încoace şi-ncolo, făcea ravagii prin gospodăriile ţăranilor. Aceştia s-au plâns regelui de necazul lor şi regele promise celui care va scăpa ţara de fioroasa dihanie o răsplată pe cinste. Numai că mistreţul era aşa de mare şi puternic, încât nimeni nu îndrăznea nici măcar să se apropie de pădurea unde sălăşluia el, darămite să-l mai şi ucidă. În cele din urmă, regele promise că, celui care va prinde sau va omorî mistreţul, îi va da de soţie pe fiica lui.

În ţara aceea trăiau şi doi fraţi, fiii unui om sărac. Ei îl anunţară pe rege că vor să-şi încerce norocul. Cel mare, deştept şi viclean, a făcut propunerea din aroganţă, cel

mic, naiv şi cam prostuţ, din inimă, dorind să salveze pe oameni de la nenorocire. Regele le-a spus:

— Ca să găsiţi dihania asta, nu trebuie să vă duceţi împreună şi în acelaşi timp în pădure, şi nici în aceeaşi direcţie, ci să veniţi din marginile opuse ale pădurii.

Aşa că fratele cel mare se duse seara, iar cel mic dimineaţa, unul la un capăt, altul la celălalt capăt al pădurii.

Nu la multă vreme de când fratele cel mic intrase în pădure, îi apăru în faţă un omuleţ care avea în mână o suliţă neagră şi care-i zise:

— Îţi dau ţie suliţa aceasta pentru că ai o inimă bună; cu ea poţi merge fără frică să ucizi mistreţul, nimic nu ţi se va întâmpla.

Băiatul mulţumi piticului, luă suliţa, o puse pe umăr şi plecă, fără frică, mai departe. Nu mult după aceea, zări animalul fioros care alerga spre el, gata să-l sfâşie. Tânărul însă îndreptă suliţa spre mistreţ şi, în mânia ei oarbă, fiara intră din plin în ascuţişul care-i spintecă inima în două. Dihania moartă a fost aruncată pe umăr şi viteazul a plecat cu gând să se înfăţişeze la rege şi să-şi primească răsplata.

Când ajunse la marginea cealaltă a pădurii, văzu, chiar la intrarea în pădure, o casă mare în care nişte oameni beau vin, dansau şi se veseleau. Socotind că mistreţul ar putea fi prin apropiere, fratele lui mai mare intrase acolo de cum se apropiase de pădure, cu gândul să bea ceva ca să prindă curaj. Când îl văzu pe mezin apărând cu prada pe umăr, se făcu vânăt de invidie şi-i puse gând rău.

— Vino înăuntru, frate dragă – îi strigă mezinului –, şi odihneşte-te puţin, bea un păhărel cu noi ca să mai prinzi ceva putere.

Cum nu bănuia ce-i în sufletul fratelui său, băiatul intră înăuntru şi începu să povestească despre piticul cel bun care-i dăduse suliţa şi cum omorâse el mistreţul. Fratele cel mare l-a ţinut de vorbă până la căderea nopţii, apoi au plecat împreună spre palatul regelui. Se întunecase de-a binelea când ajunseră la un pod; cel mare

îl lăsă pe mezin să treacă înainte şi, la mijlocul podului, i-a dat o lovitură puternică pe la spate: acesta a căzut, mort, în apă. Cel mare l-a îngropat sub pod, a luat apoi mistreţul şi l-a dus la rege, pretinzând că el l-a ucis, drept pentru care i se cuvenea răsplata, adică să devină soţul prinţesei. Despre fratele mai mic spuse doar că mistreţul îl sfâşiase. Şi toţi l-au crezut. Numai că Dumnezeu, care pe toate le vede şi le judecă, nu lăsă ca fapta nelegiuită să rămână ascunsă.

După mulţi ani de la această întâmplare, un cioban îşi ducea turma la păscut peste pod şi privea la nisipul de pe fundul apei limpezi. Acolo văzu un oscior alb ca zăpada şi se gândi că ar fi bun să-şi facă din el un fluieraş. A coborât sub pod, a luat osciorul şi a cioplit din el un cap de fluier. Când a suflat prima dată în fluier, osciorul, spre mirarea ciobanului, a început să cânte singur:

Ah, iubite ciobănel.
Ce sufli în osciorul meu.
Frate-meu m-a omorât
Şi sub pod m-a îngropat.
Ca să ducă el mistreţul
De la rege să ia preţul.

„Ia te uită ce fluier nemaipomenit”, îşi zise ciobanul în sinea lui, „cântă singur, trebuie neapărat să-l duc regelui”.

Când ajunse cu fluierul la rege, începu din nou să cânte şi din nou fluieraşul povesti întâmplarea. Regele pricepu de îndată despre ce era vorba, porunci să se facă săpături sub pod şi scheletul fratelui mai mic ucis de cel mare fu dezgropat.

Fratele ucigaş n-a putut tăgădui fapta, aşa că fu pus într-un sac cusut la gură şi aruncat în râu unde s-a înecat. Iar oasele celui ucis au fost duse în cimitirul de lângă palat şi puse într-un cavou unde se odihnesc şi azi în pace.

CELE TREI FIRE DE AUR ALE LUI SCARAOŢCHL (diavolul cu trei fire de păr de aur)

(*Der Teufel mit den drei goldenen Haaren*// *The Devil With the Three Golden Hairs*)

Trăia odată într-un sat o femeie tare sărmană, şi femeia asta aduse pe lume un băiat. Şi de cum deschise pruncul ochii, se arătară semne că i-ar fi ursit ca la vârsta de patrusprezece ani s-o ia de nevastă pe fiica împăratului.

Şi se întâmplă ca peste puţină vreme să treacă prin satul acela însuşi împăratul. Dar cum oamenii de rând nu prea aveau prilej să-i vadă faţa, nu-l recunoscu nimeni. Şi întrebând el lumea de câte s-au mai petrecut de curând pe acolo, oamenii se grăbiră să-i răspundă:

— Zilele astea s-a născut un prunc, şi după cum zic semnele, se pare că i-a fost ursit ca la patrusprezece ani să se-nsoare cu însăşi faţa împăratului.

Împăratul, care era tare hain la suflet, auzi vestea şi nu-i plăcu defel, cum era să-i placă!… Se grăbi deci să se ducă la părinţii noului născut şi le vorbi cu atâta miere-n glas, de ai fi zis că le este cel mai bun prieten:

— Oameni buni, cum vă ştiu săraci lipiţi, teamă mi-e că n-o să-l puteţi îngriji cum se cuvine pe copilaşul vostru… Daţi-mi-l mie să-l cresc şi v-asigur că n-o să ducă lipsă de nimic!

La început părinţii nici nu voiră să audă de aşa ceva. Dar omul cel străin ştiu să-i înduplece, momindu-i cu bani grei, şi bieţii oameni gândiră că, de vreme ce-i un copil norocos, tot ce fac ei e spre binele lui. Şi până la urmă i-l

încredinţară.

Împăratul aşează de îndată pruncul într-un sipeţel şi-o porni călare, într-o goană turbată. Şi nu se opri din goană până ce nu ajunse la o apă adâncă. Aci zvârli sipeţelul în apă şi, răsuflând uşurat gândi în sinea lui: „Bine că mi-am scăpat fata de-un peţitor nepoftit!…

Dar vezi că sipeţelul nu se duse la fund, ci pluti pe valuri ca o corăbioară, fără ca vreun strop de apă să pătrundă înăuntru. Şi pluti el aşa, până ce ajunse cam la vreo două poşte de cetatea împărătească. Mai departe nu putu însă trece, fiindcă i se pusese în cale stăvilarul unei mori, şi fu gata-gata să rămână agăţat acolo.

Din fericire, un argat zări la timp sipeţelul şi se grăbi să-l tragă la mal c-un cârlig, încredinţat fiind că va pune mâna pe cine ştie ce comoară.

Dar când îl deschise, nu găsi nici măcar un ban de aur… în schimb, dinăuntrul sipeţelului râdea la el o frumuseţe de băiat, care se arăta zdravăn şi plin de voioşie. Argatul îl duse degrabă stăpânilor săi, şi cum pe aceştia soarta nu-i învrednicise să aibă copii, oamenii se bucurară nespus şi luară hotărârea să-l crească întocmai ca pe copilul lor. îl îngrijiră ei cu dragoste părintească şi, trecând vremea, pruncul se făcu ditamai flăcăul. Şi cele mai alese virtuţi şi simţăminte erau zestrea firii lui.

Şi se întâmplă odată ca o furtună mare să-l prindă pe împărat tocmai prin acele ţinuturi şi să trebuie să-şi caute adăpost chiar la moară. De cum îl zări pe flăcăul cel chipeş, parcă îi înghimpă cineva inima, şi prinse să întrebe pe morar şi pe morăriţă de nu-i fiul lor.

— Nu – răspunseră aceştia – nu-i feciorul nostru, e un copil găsit. Acu vreo patrusprezece ani l-am aflat într-un sipeţel care se agăţase de stăvilarul morii. Spre norocul lui, un argat de-al nostru a văzut sipeţelul şi l-a scos din apă.

Atunci împăratul îşi dădu pe dată seama că flăcăul acesta nu putea fi altul decât copilul cel norocos, pe care-l zvârlise în apă, ca să-l dea morţii. Şi cum voia să-l piardă din nou, grăi către ei, cu şiretenie:

— Oameni buni, nu s-ar putea ca flăcăul vostru să pornească de-ndată la drum, pentru a-i duce împărătesei o veste grabnică din parte-mi?... Că, nu-i vorbă, pentru osteneală l-aş răsplăti cu doi bani de aur.

— Cum porunceşte măria ta, aşa să fie! răspunseră morarul şi morăriţă şi-l îndemnară pe flăcău să se pregătească de plecare.

Iar împăratul ticlui către împărătească cele ce urmează:

„De-ndată ce flăcăul acesta se va înfăţişa domniei tale cu cartea noastră, să fie dat pe mâna gâdelui, iar leşul să-i fie pus în gropniţă. Şi toată porunca ce-am dat-o să se îndeplinească fără zăbavă, mai înainte de a mă reîntoarce la cetatea de scaun!”

Flăcăul porni cu cartea împărătească, dar rătăci drumul şi se pomeni pe negura nopţii într-o pădure deasă.

Cum mergea el orbecăind, o lumină slabă prinse să licărească prin întuneric. Se îndreptă într-acolo şi dădu peste o căscioară. De îndată ce păşi pragul, văzu o femeie bătrână, care cucăia lângă vatră. Deşteptată de zgomot, baba tresări speriată şi-l luă la întrebări.

— Cum ai ajuns aici şi încotro mergi?

— Viu de la moară – căută s-o desluşească flăcăul – şi trebuie să duc o veste împărătesei. Dar cum am rătăcit drumul prin pădure, aş dori să mâi aici peste noapte, de nu-i cu supărare.

— Vai de tine, băiete! îl căina bătrâna. Peste rău adăpost ai mai dat! Locul ăsta e un sălaş de tâlhari, şi dacă te-or prinde aici când s-or întoarce acasă, n-or pregeta defel să-ţi pună pielea pe băţ, s-o ştii tu!...

— Vină cine-o vrea, că puţin îmi pasă! răspunse flăcăul. Mă simt atât de ostenit, că nu mă mai duc picioarele nici până colea.

Şi cum sfârşi vorbele astea, se-ntinse pe o laviţă şi adormi buştean. După puţină vreme veniră şi tâlharii şi, dând ei cu ochii de flăcău, întrebară cu mânie-n glas cine-i străinul care îndrăznise să le calce casa.

— La un sărman copil nevinovat – răspunse bătrâna.

S-a rătăcit prin pădure şi eu i-am dat adăpost, aici, de milă. Are poruncă să ducă împărătesei o veste din partea împăratului.

Tâlharii nu se sfiiră câtuşi de puţin să deschidă cartea împărătească, şi din ea aflară că flăcăul urma să fie dat pe mâna gâdelui, de îndată ce se va înfăţişa la cetatea de scaun. Şi până şi inimile lor neîndurătoare se înduioşară… Căpetenia lor făcu ferfeniţă cartea împărătească şi ticlui alta, în care se spunea că, de-ndată ce flăcăul se va înfăţişa la curte, să fie cununat cu domniţa, fiica împăratului. Flăcăului nu-i spuseră însă nimic, ci-l lăsară să se odihnească în tihnă, toată noaptea. În zori, când voinicul nostru făcu ochi, îi dădură cartea, îndrumându-l pe drumul cel mai scurt. De cum citi împărăteasa cele scrise, se sili să îndeplinească întocmai voia măriei sale împăratul şi porunci să se pregătească cele de cuviinţă pentru o nuntă ca-n poveşti. Şi fata de împărat se luă cu flăcăul cel norocos. Iar acesta, pe lângă că era tare mândru la chip, se arăta plin de bunătate şi prietenie faţă de ea, aşa că domniţa prinse drag de dânsul şi trăiră în mulţumire şi voioşie de parcă s-ar fi cunoscut de când lumea.

După ce mai trecu o vreme, împăratul se întoarse la cetatea de scaun şi nu mica-i fu mirarea, când văzu că prorocirea s-a împlinit întocmai şi că flăcăul cel norocos apucase s-o ia de soţie pe fiică-sa.

— Cum s-a putut întâmpla o mişelie ca asta?! începu a striga împăratul către împărătească. Că doar în carte îţi dădusem cu totul altă poruncă.

Atunci împărăteasa îi întinse cele scrise de dânsul, ca să se încredinţeze singur că nu ieşise c-o iotă din vorbele sale. împăratul citi totul, de la-nceput până la sfârşit, şi înţelese că la mijloc fusese o înşelătorie: cineva schimbase cele scrise de el şi aşternuse în carte alte vorbe mincinoase. Plin de mânie, îl chemă degrabă pe flăcău şi-i ceru socoteală de ce nu-i respectase porunca şi-i dăduse împărătesei cu totul altă veste.

— Nu mă simt vinovat cu nimic, măria ta… De, mai

ştiu eu, s-ar putea ca, pe când dormeam, cei din pădure să fi înlocuit cartea domniei tale cu alta, dar eu…

— Mie să nu-mi umbli cu şoalda, auzi tu, că n-o să-ţi meargă chiar aşa uşor! strigă furios împăratul. Cui i-e drag s-o aibă de nevastă pe fiică-mea, mai întâi s-o pornească către iad şi să-mi aducă trei fire de aur din chica lui Scaraoţchi. Şi numai de mi-o aduce ce-i cer, o s-o poată păstra de soţie, de-acu-ncolo!…

Împăratul socotea că-n felul acesta s-a descotorosit pentru totdeauna de ginerele cel nedorit, dar flăcăul numai ce-l înfruntă:

— N-avea grijă, tată socrule, c-o să-ţi aduc cele trei fire de aur, când nici nu gândeşti! Nu mi-s eu omul să mă tem de vreun drac, cât o fi el de afurisit!…

Îşi luă flăcăul rămas bun de la domniţă şi-o porni la drum. Şi cum mergea el aşa, nimeri la porţile unui oraş mare. Străjile de la porţi îi ieşiră în întâmpinare, întrebându-l care-i e meseria şi la ce treburi se pricepe.

— La orice lucru mă pricep! răspunse flăcăul.

— Păi dacă-i aşa – îi spuseră străjile – desluşeşte-ne şi nouă, că ţi-om rămâne îndatoraţi, de ce fântâna noastră, din care înainte curgea totdeauna un vin pe cinste, acum a secat şi nu mai dă nici măcar un strop de apă?

— Aveţi oleacă de răbdare – căută să-i liniştească flăcăul. Când m-oi întoarce, n-o să rămâneţi fără răspuns.

Îşi urmă calea mai departe şi iată că ajunse la porţile altui oraş. Dar şi aici îi ieşiră străjile în întâmpinare, întrebându-l care-i e meseria şi la ce treburi se pricepe.

— La orice lucru mă pricep! fu răspunsul flăcăului.

— Păi dacă-i aşa – îi spuseră străjile – desluşeşte-ne şi nouă, că ţi-om rămâne îndatoraţi, pentru ce mărul din oraşul nostru, care până acum dădea roade de aur, anul acesta nici n-a înmugurit!

— Aveţi oleacă de răbdare – căută să-i liniştească flăcăul. Când m-oi întoarce, n-o să rămâneţi fără răspuns.

Merse el mai departe şi nimeri la o apă mare, pe care trebuia s-o treacă. Şi luntraşul îl întrebă, la fel ca şi ceilalţi, care-i e meseria şi la ce treburi se pricepe.

— La orice lucru mă pricep! răspunse flăcăul.

— Păi dacă-i aşa – îi spuse luntraşul – desluşeşte-mă şi pe mine, şi ţi-oi rămâne îndatorat, de ce trebuie să vâslesc eu întruna, de la un mal la altul, şi nu mă poate înlocui nimeni?

— Ai oleacă de răbdare – căută să-l liniştească flăcăul. Când m-oi întoarce, n-o să rămâi fără răspuns.

După ce trecu apa, pe mal, ce să vezi! se înălţa chiar poarta de la intrarea iadului! Şi se lăsase o beznă şi-un nor de funingine, de nu mai vedeai la doi paşi… Dar Scaraoţchi nu era acasă, ci numai maică-sa bună, Talpa-Iadului, care sta tolănită într-un jilţ cât toate zilele.

— Ce cauţi aici, pământene? îl descusu ea, şi după felul cum îi vorbea, nu părea a fi deloc supărată pe omul care îndrăznise să-i tulbure odihna.

— Vai de păcatele mele ce caut!… răspunse flăcăul, cu obidă-n glas. Îmi sunt de trebuinţă trei fire din chica lui Scaraoţchi, că de nu i le-aduc împăratului, mă alungă şi nu mă mai lasă s-o ţin de nevastă pe fiică-sa!…

— Ei, ei, ai matale pretenţii cam mari, vericule!… îi răspunse Talpa-Iadului. Dacă ai norocul să mai fi pe-aici când s-o întoarce Scaraoţchi, mă tem că n-o să-ţi meargă tocmai bine. Da’ uite nu ştiu de ce mă apucă aşa o milă faţă de tine şi-o să încerc să te-ajut…

Îl prefăcu apoi într-o furnică şi-i zise:

— Ascunde-te degrabă în cutele fustei, că acolo eşti la adăpost sigur!

— Las că mă ascund acu, nu te teme! Că doar am văzut ce straşnic e adăpostul!… Dar vorba e ce mă fac eu cu alea trei întrebări, să le dau de rost: de ce fântâna din care înainte izvora totdeauna un vin pe cinste, acum a secat de nu mai dă nici măcar un strop de apă? De ce mărul, care până acum dădea numai roade de aur, anul ăsta nici n-a înmugurit? Şi de ce un luntraş trebuie să vâslească întruna, de la un mal la altul, şi nu-l poate înlocui nimeni?

— Grele întrebări mai pui şi tu, nenişorule! se minună măiculiţa lui Scaraoţchi. Dar dacă o să stai

cuminte şi o să-ţi ciuleşti bine urechile la ce-o răspunde întunecatul de fiu-meu, în timp ce i-oi smulge cele trei fire de aur din chică, sunt sigură că n-o s-aştepţi degeaba.

Când se lăsă de-a binelea întunericul, hop, că veni acasă şi Ucigă-l Toaca. Cum păşi pragul, amuşină aerul şi începu să dea semne de nelinişte. Parcă nu-i venea în nări aer tocmai curat…

— Aici nu este ceva în ordine! se răsti el la maică-sa. Îmi miroase a came de om, a came de om, auzi?

Bănuind parcă ceva, Scaraoţchi îşi roti privirea de jur-împrejur şi se apucă să scotocească prin toate ungherele. Dar oricât căută, nu izbuti să găsească nimic. Talpa-Iadului voi să-l potolească şi începu a se răsti la dânsul:

— Când te-ai întors, erau toate lucrurile la locul lor, că abia terminasem cu dereticatul, şi acu, poftim! ai răsturnat casa cu susu-n jos!… Mereu îţi miroase a carne de om! mai bine te-ai aşeza la masă şi-ai mânca de cină, decât să-mi faci iar de lucru!…

Dracul n-avu încotro şi, după ce mâncă şi bău vârtos, se simţi obosit. Şi, lăsându-şi fruntea în poala maică-sii, o rugă să-l caute-n cap.

Mult nu trecu şi diavolul prinse somn în gene… Şi unde îmi începu să sufle el şi să sforăie, de bubuia încăperea, nu altceva… Atât i-a trebuit maică-sii când văzu că doarme buştean, odată apucă între degete un fir de aur şi, după ce-l smulse din rădăcină, îl puse alături de ea.

— Aoleu – ţipă Scaraoţchi – da’ ce te-a apucat, măiculiţă?

— Am visat urât! fu gata cu răspunsul Talpa-Iadului. Şi-n vis se făcea că te-am apucat de păr.

— Da’ ce-ai visat? fu curios să afle Ucigă-l-Toaca.

— Se făcea că o fântână, din care înainte vreme izvora totdeauna un vin pe cinste, acum a secat şi nu mai dă niciun strop de apă. Care să fie, oare, pricina?

— De-ar şti ei, oamenii!… răspunse diavolul. La fundul fântânii, sub o piatră, s-a pripăşit o broască ţestoasă. Dacă i-ar veni de hac broaştei, din fântână ar

începe să izvorască din nou numai vin pe cinste.

Talpa-Iadului începu să-l caute iarăşi în cap, până ce diavolul adormi buştean şi prinse să horăie de se cutremurau geamurile de la ferestre. Atât i-a trebuit maică-sii o dată-i smulse încă un fir de aur din chică.

— Aoleu – răcni Ucigă-l Toaca, furios – da' de ce nu te-astâmperi, ai?!…

— Nu mi-o lua în nume de rău, flăcăiaşul mamei – căută să-l îmbuneze Talpa-Iadului! Iar m-a încercat un vis urât.

— Şi, mă rog, ce-ai mai visat acum? o cam repezi Scaraoţchi pe mă-sa.

— Se făcea că un măr, care până acum dădea numai roade de aur, anul ăsta nici măcar n-a înmugurit. Care să fie, oare, pricina?

— Ehei – zâmbi iarăşi Scaraoţchi – de-ar şti proştii ăia de oameni!… Un şoricel s-a aciuat la rădăcina copacului şi-o roade vârtos. Dacă i-ar face şoarecelui de petrecanie, mărul ar da iarăşi rod. Dar dacă şoricelul o mai apucă să roadă mai departe câtăva vreme, s-a zis cu pomul, o să-l prindă uscăciunea de tot. Şi-acu, mai lasă-mă-n pace cu visele tale, că dacă mă mai trezeşti o dată, mănânci o papară de n-o s-o uiţi câte zile oi trăi!…

Talpa-Iadului îi spuse o vorbă de alean, îi spuse două şi-l potoli, cum numai ea ştia. Apoi începu din nou să-l caute-n cap, până ce-l văzu toropit în somn şi-l auzi sforăind.

Atâta doar i-a trebuit: smulse pe dată şi cel de-al treilea fir de aur din chica dracului. Iar după aceea îl puse uşurel lângă celelalte două fire.

De arsură durerii, Scaraoţchi sări în sus de doi coţi şi dădu să se repeadă la maică-sa, răcnind ca scos din minţi. Dar ea-l linişti din nou, parcă învinuindu-se, parcă dezvinovăţindu-se…

— Ce poţi să faci, dragu mamei, dacă te-apucă visele cele rele?!

— Da' ce-ai mai visat iarăşi? căută să afle diavolul, mânat de-o aprigă curiozitate.

— Ei, ce-am visat?!… Se făcea că un luntraş trebuie să vâslească întruna, de la un mal la altul, şi nu-l poate înlocui nimeni. Care-o fi, oare, pricina?

— Auzi, prostănacul, cum nu ştie?!… râse diavolul. Când o veni cineva şi i-o cere să-l treacă peste apă, n-are decât să-i pună vâsla în mână, de-or fi aproape de mal, şi gata! Din clipa aia, celălalt va trage la vâslă, iar el va fi izbăvit.

După ce Talpa-Iadului dobândi cele trei fire de aur şi căpătă răspuns la cele trei întrebări, îl lăsă să se odihnească în linişte şi diavolul dormi somn greu până-n spre ziuă.

Când îl văzu plecat de acasă, la treburile lui, bătrâna scoase furnica din cutele fustei şi-i dădu iar înfăţişare omenească. Apoi îi zise flăcăului:

— Iată, ai aici cele trei fire de aur; cât priveşte răspunsul la cele trei întrebări, cred că nu ţi-a stat gândul la altceva şi ţi le-ai vârât pe toate în minte…

— Chiar aşa e – răspunse flăcăul – mi le-am întipărit bine-n minte.

— Şi acu – îl zori bătrâna – vezi de ia-ţi tălpăşiţa, să n-o păţi cumva cu întunecatul de fiu-meu!

Flăcăul găsi multe cuvinte de mulţumire pentru ajutorul pe care i-l dăduse bătrâna, când se aflase la mare ananghie, şi plecă din iad, bucuros că-i mersese totul din plin. Când ajunse la malul apei, luntraşul îi ceru răspunsul făgăduit.

— Mai întâi trece-mă pe malul celălalt şi nu te-ngriji, că ţi-oi spune ce trebuie să faci ca să poţi scăpa de cazna ce te apasă!

Şi după ce coborî pe mal, îi spuse ce auzise de la Scaraoţchi:

— Când o veni cineva şi te-o ruga să-l treci apa, de-ndată ce-aţi fi lângă malul celălalt, n-ai decât să-i pui vâsla în mână, şi gata! Din clipa aia va trebui să împingă el la vâslă, iar tu vei fi izbăvit.

Merse el ce mai merse, până ce nimeri iarăşi la oraşul cu pomul cel sterp. Străjile i se puseră din nou în

cale şi-i cerură să le dea răspunsul făgăduit.

Şi-atunci flăcăul se grăbi să repete cele ce auzise din gura lui Scaraoţchi:

— Dacă i-aţi face de petrecanie şoricelului care roade copacul la rădăcină, mărul ar înflori şi-ar da din nou roade de aur.

Străjile îl copleşiră cu vorbe de mulţumire şi, ca o dreaptă răsplată, îi dăruiră doi catâri încărcaţi cu saci de aur.

În cele din urmă, drumul îl duse şi la oraşul cu fântâna secată. Şi aici îl întâmpinară străjile, cerându-i să le dea răspunsul făgăduit. Şi el repetă atunci cuvintele lui Ucigă-l-Toaca:

— La fundul fântânii, sub o piatră, s-a pripăşit o broască ţestoasă. Dacă i-aţi veni de hac, din fântână ar începe să izvorască din nou numai vin pe cinste.

Oamenii se simţeau fericiţi că ştiau de-acu în ce chip să stârpească răul şi-i aduseră şi ei doi catâri încărcaţi cu saci de aur.

Mai merse el ce mai merse şi, într-un târziu, ajunse acasă, la nevastă-sa, care se bucură din tot sufletul, aflând că izbândise în încercarea lui. A doua zi, flăcăul îi aduse împăratului cele trei fire de aur după care tânjise, şi acesta, văzând că-n urma voinicului nostru păşesc patru catâri încărcaţi cu aur, află pricină de bucurie şi mai mare.

— Văd că mi-ai împlinit în totul porunca, şi de-acu” încolo, nimeni n-o să-ţi mai tulbure căsnicia cu fiică-mea. Dar ia spune-mi, iubite ginere, de unde şi-n ce chip ai dobândit atâta avere? Că asta-i comoară, nu glumă!…

— Am trecut o apă – îl lămuri flăcăul – şi când am ajuns pe celălalt mal, în loc de nisip, peste ce crezi c-am dat? Peste boabe de aur curat, zău aşa!

— Ce crezi, oare aş putea culege şi eu niscaiva aur de acolo? îl cercetă împăratul şi-i sticleau ochii de lăcomie.

— Cât pofteşti, ce mai încolo-ncoace! îl încurajă flăcăul. Şi e lesne de tot: pe mal o să găseşti un luntraş, şi de cum l-oi ruga, te şi trece pe malul celălalt. După aia, n-ai decât să-ţi încarci sacii cu aur…

Împăratul cel nesăţios porni în grabă la drum şi, cum ajunse la apa cea mare, făcu semn luntraşului să-l treacă dincolo. Luntraşul veni de-l luă în barcă dar, de cum ajunse pe celălalt mal, puse vâsla în mâna împăratului şi-o tuli. Iar împăratul rămase acolo să-şi ispăşească păcatele.

— O mai vâsli şi-acum?

— Auzi întrebare? Ba bine că nu! Că doar nu s-o fi găsit nimeni atât de nătărău, ca să-i ia vâsla din mână…

PĂDUCHEŞUL ŞI PURICELUL

(*Lauschen und Flöhehen*// *The Louse and the Flea*; *Little Louse and Little Flea*)

Un păducheş şi un puricei trăiau odată împreună, în aceeaşi gospodărie, şi-şi pregăteau berea fierbând malţul într-o coajă de ou. Într-o zi, s-a întâmplat că păducheşul a căzut înăuntru şi s-a pârjolit. Puricelul, speriat, a început să strige după ajutor, dar uşiţa camerei s-a răstit la el şi i-a spus:

— Hei, ce strigi aşa, puricelule?

— Pentru că păducheşul s-a pârjolit, de aia strig. Atunci începu şi uşiţa să scârţâie.

Măturică dintr-un colţ al camerei îi strigă:

— De ce scârţâi aşa, uşiţă?

— Şi de ce n-aş scârţâi?

Păducheşul s-a pârlit.

Puricelul plânge!

Atunci măturică începu să mătură peste măsură de repede. O trăsură care trecea pe acolo întrebă:

— De ce măturі atâta, măturică?

— Şi de ce n-aş mătura?

Păducheşul s-a pârlit.

Puricelul plânge.

Uşiţa scârţâie!

Atunci trăsurică zise:

— Ei bine, dacă-i aşa, voi alerga şi eu. Şi începu să alerge cât putea de repede.

Trecând pe lângă un gunoiaş, acesta îi zise:

— Da’ de ce alergi aşa repede, trăsurico?

— Şi de ce n-aş alerga?

Păducheşul s-a pârlit.

Puricelul plânge.

Uşiţa scârţâie.

Măturică matură!

Gunoiaşul strigă:

— Ah, îmi doresc la nebunie să ard şi eu într-un foc strălucitor! Şi începu să ardă.

Lângă gunoiaş era un copăcel care-i spuse:

— Da’ de ce arzi aşa, gunoiaşule?

— Şi de ce n-aş arde?

Păducheşul s-a pârlit.

Puricelul plânge.

Uşiţa scârţâie.

Măturică mătură.

Trăsurică aleargă!

Atunci copăcelul zise şi el:

— Vreau şi eu să mă scutur! Şi începu să se scuture

aşa de tare, că-i căzură toate frunzele. O fetiţă, care tocmai trecea pe acolo cu urciorul după apă, văzu ce se petrece şi întrebă:

— Copăcelule, de ce te scuturi aşa?

— Şi de ce nu m-aş scutura?

Păducheşul s-a pârlit.

Puricelul plânge.

Uşiţa scârţâie.

Măturică mătură.

Trăsurică aleargă.

Gunoiaşul arde!

Atunci fetiţa zise:

— Aşaa? Atunci vreau şi eu să-mi sparg urcioraşul de apă. Fântâna din care izvora apa a întrebat:

— De ce spargi urcioraşul, fetiţo?

— Şi de ce nu l-aş sparge?

Păducheşul s-a pârlit.

Puricelul plânge.

Uşiţa scârţâie.

Măturică mătură.

Trăsurică aleargă.

Gunoiaşul arde.

Copăcelul se scutură!

— El, bine, zise fântâna, atunci voi curge şi eu.

Şi începu să curgă fără întrerupere. Şi, de atâta apă, toţi s-au înecat, fetiţa, copăcelul, gunoiaşul, trăsurică, măturică, uşiţa, puricelul, păducheşul, toţi, până la unul.

FATA FĂRĂ MÂINI (fetiţa fără mâini)

(*Das Mädehen ohne Hände*// *The Girl Without Hands*; *The Handless Maiden*; *The Girl With Silver Hands*; *The Armless Maiden*)

A fost odată un morar şi morarul ăsta de la o vreme sărăcise atât de tare, că nu mai rămăsese cu nimic în afară de moară şi un măr mare care crescuse în spatele morii.

Odată, când se duse în pădure după lemne de foc, îi răsări în cale un bătrân pe care nu-l mai văzuse în viaţa lui şi care-i zise:

— De ce te chinuieşti tăind la lemne? Te fac eu bogat, dacă făgăduieşti să-mi dai ce ai în spatele morii.

„Ce altceva ar putea să-mi ia decât mărul?” se gândi morarul şi acceptă târgul, dându-i în scris străinului că-şi va ţine făgăduiala.

Străinul însă îi râse în faţă în bătaie de joc şi-i zise:

— Peste trei ani mă întorc să-mi iau ce mi se cuvine, şi apoi îşi văzu de drum.

Când ajunse acasă, nevastă-sa ieşi în întâmpinarea omului şi-l întrebă:

— Ia zi-mi, bărbate, de unde ne-a venit aşa dintr-odată toată bogăţia asta? Că nu ştiu cum se face, da’ toate cuferele şi sipetele sunt pline cu de toate şi n-a fost nimeni pe-aici să ne-aducă nimic.

— Ia, de la un străin pe care l-am întâlnit în pădure, îi răspunse omul; mi-a zis că mă face bogat dacă îi dau în schimb ce se află în spatele morii; şi am făcut legământ să-i dau ce mi-a cerut, că la urma urmei putem să-i dăm mărul pentru toată bogăţia asta.

— Vai, bărbate, îi zise nevasta îngrozită, trebuie că omul ăla a fost Necuratul! Că nu de măr vorbea el, ci de

fata noastră, care era în spatele morii şi mătura curtea.

Fata morarului era tare frumoasă şi cu credinţă în Cel de Sus şi în cei trei ani care urmară trăi cu frica lui Dumnezeu şi fără urmă de păcat. Când în cele din urmă veni sorocul să o ia Necuratul, fata se primeni şi apoi desenă cu cretă un cerc de jur-împrejurul ei. Necuratul nu se lăsă deloc aşteptat, dar nu se putu apropia de fată. Înftiriat nevoie mare, îi spuse morarului:

— Nu-i mai lăsa niciun pic de apă la îndemână, să nu se mai poată spăla, că altfel n-am nicio putere asupra ei!

Înspăimântat, morarul se supuse, iar Necuratul veni din nou în dimineaţa următoare, dar fata plânsese şi lacrimile îi spălaseră mâinile şi i le lăsaseră curate, astfel că Necuratul nu se putu apropia de ea nici de data asta. Şi iar îi spuse furios morarului:

— Taie-i mâinile, căci altfel nu pot s-o dovedesc!

— Vai de păcatele mele, cum să-i tai mâinile fetei? îl întrebă morarul îngrozit.

Dar Necuratul îl ameninţă zicându-i:

— Dacă nu faci ce ţi-am cerut, să ştii că te iau pe tine în locul ei.

Omul se înspăimântă de moarte şi de frică îi făgădui să facă precum îi ceruse. Aşa că se duse la fată şi-i spuse:

— Copila mea, dacă nu-ţi tai amândouă mâinile, Necuratul a zis că mă ia pe mine în locul tău şi cu de frică i-am făgăduit să mă supun lui. Ajută-mă dar în necazul care a dat peste mine şi iartă-mă pentru răul pe care ţi l-oi pricinui!

— Tăicuţă dragă, poţi face ce pofteşti cu mine, doar sunt copila ta, îi zise fata şi întinzându-şi amândouă mâinile, îl lăsă pe taică-său să i le taie.

Necuratul se întoarse şi a treia oară, dar fata plânsese aşa de mult şi atâtea lacrimi curseseră peste cioturile mâinilor, că erau curate-curăţele. Aşa că Diavolul se dădu bătut, căci pierduse orice putere asupra ei.

Iar tatăl îi spuse fetei:

— Toată bogăţia mea ţi-o datorez ţie, aşa că de acu înainte oi avea grijă de tine cum nu se poate mai bine până

la sfârşitul zilelor tale.

— Nu, tăicuţă, nu mai pot rămâne aici, îi răspunse însă fata. Mă duc în lume şi s-or găsi oameni milostivi să-mi dea cele de trebuinţă traiului.

Şi zicând astfel, puse de îi legară cioturile mâinilor la spate, iar când abia se crăpa de ziuă, plecă la drum şi merse, şi merse până se lăsă noaptea.

Şi iată că ajunse la o grădină împărătească şi sub clarul de lună văzu că-n grădină erau puzderie de pomi încărcaţi cu fructe minunate, dar nu putea intra, pentru că un şanţ lat şi adânc şi plin cu apă apăra livada de cei nepoftiţi.

Şi cum mersese toată ziulica şi o chinuia foamea, căci nu mâncase nimic pe drum, se gândi: „Ce bine-ar fi dac-aş putea intra în livadă să mănânc nişte fructe, altfel o să mă doboare foamea!”

Apoi îngenunche şi începu să se roage şi să-l cheme în ajutorul ei pe bunul Dumnezeu. Şi odată se pogorî la ea un înger şi împărţi apele în două, astfel că fata trecu şanţul şi intră în livadă, împreună cu îngerul.

Fata văzu un păr cu roade minunate, dar toate erau numărate, aşa că apucă cu gura o pară drept din pom şi o mâncă să-şi astâmpere foamea, dar nu se mai atinse de altele.

Paznicul livezii o zărise, dar cum văzuse şi îngerul, se gândi că poate fata era vreo stafie şi de frică îşi ţinu gura şi nu cuteză nici să strige după ajutor, nici să-i vorbească fetei. Mulţumită că îşi potolise foamea, fata se duse şi se ascunse printre tufişurile din grădină să se odihnească.

A doua zi dimineaţă, împăratul din acel ţinut veni în livadă şi numără perele, dar văzând că una lipsea şi nu era nici căzută din pom, îl întrebă pe paznic ce se întâmplase.

— Azi-noapte, îi răspunse paznicul, a intrat în livadă o stafie fără mâini care a mâncat para cu gura, drept din pom.

— Da’ cum a trecut stafia apa, vru să ştie împăratul, şi unde s-a dus după ce-a mâncat para?

— A coborât un duh din ceruri, înveşmântat în alb, şi

a împărţit apele în două ca să treacă stafia şanţul. Şi cum era pesemne un înger, m-am speriat şi nu i-am iscodit, nici n-am strigat după ajutor. Şi după ce-a mâncat para, stafia a dispărut.

— O să stau şi eu de veghe cu tine la noapte, îi răspunse împăratul, să văd de grăieşti adevărul.

Când se lăsă întunericul, împăratul se duse în livadă însoţit de un popă, care urma să stea de vorbă cu stafia, şi toţi trei se duseră sub pom şi se puseră pe aşteptat.

În crucea nopţii, fata ieşi dintre tufişuri, se duse la pom şi iar apucă cu gura o pară şi o mâncă, iar în tot timpul ăsta, îngerul înveşmântat în alb şezu alături de ea. Atunci se arătă preotul şi întrebă:

— De unde vii, din ceruri sau de pe pământ? Şi ce eşti, stafie sau făptură omenească?

— Vai mie, răspunse fata, nu sunt stafie, sunt doar o biată făptură părăsită de toţi în afară de Dumnezeu.

— Te-or fi părăsit toţi, dar eu n-o să te părăsesc, îi zise împăratul, care se înduioşase de ea, şi o duse la palat.

Şi cum fata era nespus de frumoasă şi de bună la suflet, împăratul o îndrăgi peste poate şi puse de i se făcură nişte mâini de argint şi apoi o luă de soaţă.

Anul următor, împăratul plecă la luptă, aşa că îşi încredinţa tânăra împărăteasă care rămăsese grea în grija mamei lui, căreia îi zise:

— Când i-o veni sorocul să nască, vezi de ea şi îngrijeşte-o cum poţi mai bine şi trimitemi numaidecât scrisoare să-mi dai de veste.

Nu trecu mult şi împărăteasa născu o mândreţe de băiat, iar bătrâna mamă se grăbi să-i scrie feciorului ca să-i dea vestea cea bună.

Numai că în drumul lui, solul poposi lângă un pârâu şi cum mersese cale lungă să-i ajungă, îl luă somnul.

Iar cât el dormi, Necuratul, care n-avea alt gând decât să-i facă rău tinerei împărătesc schimbă răvaşul cu altul în care-i scrise împăratului că soţia sa născuse o pocitanie.

Împăratul se cutremură la vestea primită şi fu tare

tulburat, dar trimise răspuns mamă-sii să fie cu mare băgare de seamă cu regina şi să o îngrijească cât s-o putea de bine până la întoarcerea lui.

Solul făcu cale întoarsă cu scrisoarea, dar pe drum poposi în acelaşi loc ca la venire şi iar îl luă somnul. Şi iar veni Necuratul şi schimbă scrisoarea împăratului cu alta în care chipurile poruncea să li se facă de petrecanie tinerei sale soţii şi nou-născutului.

Bătrâna împărătească se cutremură peste poate când citi răvaşul şi nu-i venea să-şi creadă ochilor ce scrisese fecioru-său. Aşa că îi trimise altă scrisoare, dar primi acelaşi răspuns, căci de fiecare dată Necuratul schimba răvaşele, iar în ultimul chipurile împăratul chiar îi poruncea mamă-sii să ţină ochii şi limba împărătesei până o ajunge el acasă, ca dovadă că îi împlinise voia.

Când citi aceasta, împărăteasa cea bătrână se puse pe plâns, căci nu se îndura să verse sânge nevinovat şi noaptea ceru să fie vânată o ciută şi să i se aducă spre păstrare ochii şi limba căprioarei. Apoi îi spuse tinerei soaţe:

— Nu mă-ndur să pun să-ţi ia viaţa, cum mi-a poruncit împăratul, dar nici aici nu mai poţi rămâne. Aşa că ia-ţi copilaşul şi du-te în lumea largă şi nu te mai întoarce nicicând îndărăt.

Biata femeie îşi legă copilaşul la spate şi o porni la drum cu ochii plini de lacrimi. După o vreme, ajunse într-o pădure întinsă şi nestrăbătută de om şi, îngenunchind, se rugă la Dumnezeu, şi iar i se arătă Îngerul Domnului şi o duse la o căsuţă pe zidul căreia scria: „Toţi trăim în pace aici”.

Şi din casă ieşi o fată albă ca zăpada şi-i spuse tinerei femei „Bine-ai venit, mărită împărătească”, după care o duse înăuntru. Apoi luă copilaşul şi-l ţinu la sânul mamei sale şi când fu sătul, îl culcă într-o mândreţe de pătuţ.

— Cum ai ştiut că sunt împărătească? o întrebă biata soaţă pe fată.

— Sunt un înger, îi răspunse fata, trimis de Dumnezeu ca să veghez asupra ta şi a copilului tău.

Iar împărăteasa petrecu şapte ani în căsuţa din pădure şi fu bine îngrijită, şi fiindcă era cu frică de Dumnezeu, se făcu voia Domnului şi mâinile îi crescură la loc.

După o vreme, împăratul se întoarse acasă de la război şi ceru să-şi vadă soaţa şi băiatul. Dar mamă-sa începu să plângă:

— Păcătosule, de ce mi-ai scris să iau vieţile alea nevinovate? îi zise ea, arătându-i cele două scrisori pe care le ticluise Necuratul. Iată, îi mai spuse, am făcut precum mi-ai cerut, şi-i arătă ochii şi limba căprioarei pe care le ţinuse ca dovadă a supunerii sale.

Auzind aceasta, împăratul începu să plângă după soaţa şi fiul său şi, cum plângea mai amarnic decât mamă-sa, împărătesei i se făcu milă de el şi în cele din urmă îi spuse:

— Stai liniştit, că n-a murit; am pus pe ascuns să fie ucisă o căprioară şi i-am păstrat ochii şi limba să ţi le arăt; iar împărătesei i-am legat copilaşul la spate şi i-am zis să plece unde-o vedea cu ochii şi am pus-o să-mi promită că nu se mai întoarce aici, fiindcă ştiam cât de mânios eşti pe ea.

La auzul acestor vorbe, împăratul îi zise:

— De-o trebui, mă duc până la capătul pământului şi n-o să pun mâncare, nici băutură în gură până ce n-oi da de draga mea soaţă şi de copilaşul nostru, de nu li s-o fi luat viaţa până acum sau n-or fi murit de foame.

Astfel cutreieră împăratul lumea timp de şapte ani şi nu rămase nici peşteră, nici vizuină necercetate, dar nu îşi găsi soaţa şi de la o vreme se gândi că pesemne murise de foame.

Şi timp de şapte ani, trăi doar din voia Domnului, căci nu puse mâncare sau apă în gură. Într-un târziu, ajunse şi la pădurea aceea întinsă şi nestrăbătută de om şi dădu de căsuţa pe care scria „Toţi trăim în pace aici”.

Fata albă ca zăpada îi ieşi în întâmpinare, îl luă de mână, îl duse înăuntru şi îi ură bineţe, zicându-i: „Bine-ai venit, mărite împărate!”, după care îl întrebă de unde vine.

— Sunt acuşi şapte ani de când cutreier lumea ca să dau de urma soaţei mele şi a copilaşului nostru, îi răspunse împăratul, dar nu i-am găsit.

Îngerul îl îmbie cu bucate alese şi băutură, dar împăratul nu se atinse de ele şi nu voi decât să se odihnească puţin, aşa că se întinse să doarmă şi-şi puse pe faţă o năframă.

Apoi îngerul se duse în odaia unde şedea împărăteasa cu băieţelul ei, pe care adesea îl striga Copilul Durerii, şi-i spuse:

— Ia-ţi copilul şi ieşi afară, căci, iată, ţi-a venit soţul! împărăteasa se duse la locul unde dormea soţul ei şi iată că deodată năframa căzu, dezvelind faţa împăratului.

— Copilul Durerii, îi zise atunci împărăteasa Fiului ei, ia năframa şi acoperă-i tatălui tău faţa cu ea.

Copilul făcu precum i se spuse, dar cum împăratul auzise prin somn tot ce se petrecuse, lăsă să-i cadă din nou năframa. Numai că băiatul fu dintr-odată cuprins de nelinişte şi-i grăi mamei sale:

— Draga mea mamă, cum să acopăr obrazul tatălui meu când eu nu am tată pe lumea asta? M-ai învăţat să spun rugăciunea „Tatăl nostru care eşti în ceruri” şi mi-ai spus că acolo e tatăl meu, în ceruri, şi că e bunul Dumnezeu, deci cum să-l cunosc eu pe acest bărbat necunoscut? Nu el e tatăl meu.

Când auzi astfel, împăratul se ridică şi-i întrebă cine erau, iar femeia îi răspunse:

— Eu sunt soaţa ta, iar el este fiul tău, Copilul Durerii, împăratul văzu că femeia avea mâini ca toată lumea şi-i spuse că soaţa sa avea mâini de argint, iar împărăteasa îi răspunse:

— Bunul Dumnezeu a făcut să-mi crească la loc mâinile. Şi îngerul se duse în odaie şi veni cu mâinile cele de argint şi i le arătă împăratului. Atunci, împăratul nu mai avu nicio îndoială şi ştiu pe dată că îşi găsise soaţa şi fiul, cei atât de dragi.

— O, Doamne Dumnezeule, ce povară mi s-a luat de pe suflet! zise el, sărutându-i cu bucurie.

Apoi îngerul lui Dumnezeu le aşternu un praznic, după care cei trei porniră spre casă, unde îi aştepta bătrâna împărăteasă. Şi ce de petreceri se făcură în tot ţinutul, iar împăratul şi împărăteasa ce cununară din nou şi trăită fericiţi până la adânci bătrâneţi.

HANS CEL MINTOS (Hans cel isteţ)

(*Der gescheite Hans*// *Clever Hans*)

— Încotro, Hans? îl întrebă o dată maică-sa, pe un fecior al ei. Şi el răspunse:

— La Gretel.

— Atunci, cu bine! Da' vezi ce faci!

— Las că ştiu eu ce să fac! Cu bine, mamă!

— Cu bine, Hans.

Hans sosi la Gretel.

— Bună ziua, Hans! Ce bunătăţi îmi aduci?

— Nu-ţi aduc nimic, se cade ca tu să-mi dai.

Gretel îi dărui lui Hans un ac şi acesta-i zise:

— Cu bine, Gretel!

— Cu bine, Hans!

Hans luă acul, îl înfipse într-un car cu fan şi pomi spre casă, mergând în spatele carului.

— Bună seara, mamă!

— Bună seara, Hans! Unde-ai fost?

— La Gretel am fost.

— Ce i-ai dus?

— Nimic nu i-am dus, ea mi-a dat.

— Şi ce ţi-a dat Gretel?

— Un ac mi-a dat.

— Unde ţi-e acul, Hans?

— L-am înfipt într-un car cu fân!

— Mare prostie ai făcut, Hans, trebuia să-l înfigi în mânecă.
— Nu-i nimic, altă dată o să ştiu ce să fac!
— Încotro, Hans?
— La Gretel, mamă.
— Vezi ce faci, Hans!
— Las' că ştiu eu ce să fac! Cu bine, mamă!
— Cu bine, Hans!
Hans se duse la Gretel:
— Bună ziua, Gretel!
— Bună ziua, Hans! Ce bunătăţi îmi aduci?
— Nu-ţi aduc nimic, se cade ca tu să-mi dai.
Gretel îi dărui lui Hans un cuţit.
— Cu bine, Gretel!
— Cu bine, Hans!
Hans luă cuţitul, îl înfipse în mânecă şi plecă spre casă.
— Bună seara, mamă!
— Bună seara, Hans! Unde-ai fost?
— La Gretel am fost.
— Ce i-ai dus?
— Nimic nu i-am dus, ea mi-a dat.
— Şi ce ţi-a dat Gretel?
— Un cuţit mi-a dat.
— Unde ţi-e cuţitul?
— L-am înfipt în mânecă.
— Mare prostie ai făcut, Hans, trebuia să-l bagi în buzunar!
— Nu-i nimic, altă dată o să ştiu ce să fac!
— Încotro, Hans?
— La Gretel, mamă.
— Atunci, cu bine! Da' vezi ce faci, Hans!
— Las' că ştiu eu ce să fac! Cu bine, mamă!
— Cu bine, Hans!
Hans se duse la Gretel.
— Bună ziua, Gretel!
— Bună ziua, Hans! Ce bunătăţi îmi aduci?
— Nu-ţi aduc nimic, se cade ca tu să-mi dai.

Gretel îi dărui lui Hans un ieduţ.

— Cu bine, Gretel!

— Cu bine, Hans!

Hans luă iedul, îi legă tuspatru picioarele şi, cu chiu cu vai, îl vârî în buzunar. Da’ când ajunse acasă, îl scoase tară suflare.

— Bună seara, mamă!

— Bună seara, Hans! Unde-ai fost?

— La Gretel am fost.

— Ce i-ai dus?

— Nimic nu i-am dus, ea mi-a dat.

— Şi ce ţi-a dat Gretel?

— Un ieduţ mi-a dat.

— Unde ţi-e ieduţul?

— L-am vârât în buzunar.

— Mare prostie ai făcut, Hans! Trebuia să-i legi o sfoară de gât şi să-l duci după tine!

— Nu-i nimic, altă dată o să fac mai bine.

— Încotro, Hans?

— La Gretel, mamă.

— Atunci cu bine! Da’ vezi ce faci, Hans!

— Las’ că ştiu eu ce să fac! Cu bine, mamă!

— Cu bine, Hans!

Hans se duse la Gretel:

— Bună ziua, Gretel!

— Bună ziua, Hans! Ce bunătăţi îmi aduci?

— Nu-ţi aduc nimic, se cade ca tu să-mi dai.

Gretel îi dărui lui Hans o bucată de slănină.

— Cu bine, Gretel!

— Cu bine, Hans!

Hans luă slănina, o legă cu o sfoară şi o târî pe jos, după el. Da’ vezi că îndată se repeziră câinii şi i-o înşfăcară. Când ajunse acasă, ţinea în mână doar sfoara, dar de sfoară nu mai atârna nimic.

— Bună seara, mamă!

— Bună seara, Hans! Unde-ai fost?

— La Gretel am fost.

— Ce i-ai dus?

— Nimic nu i-am dus, ea mi-a dat.
— Şi ce ţi-a dat Gretel?
— O bucată de slănină mi-a dat.
— Unde-i slănina Hans?
— Am legat-o c-o sfoară şi-am tras-o după mine, da' mi-au mâncat-o câinii…
— Mare prostie ai făcut, Hans, trebuia să ţii slănina pe cap!
— Nu-i nimic, altă dată o să ştiu ce să fac!
— Încotro, Hans?
— La Gretel, mamă.
— Atunci, cu bine! Da' vezi ce faci, Hans!
— Las' că ştiu eu ce să fac! Cu bine, mamă!
— Cu bine, Hans! Hans se duse la Gretel:
— Bună ziua, Gretel!
— Bună ziua, Hans! Ce bunătăţi îmi aduci?
— Nu-ţi aduc nimic, se cade ca tu să-mi dai.
Gretel îi dărui un viţeluş.
— La revedere, Gretel!
— La revedere, Hans!
Hans luă viţeluşul şi, ridicându-l, îl puse pe cap. Da' viţeluşul se zbătu atât că-i juli cu copitele toată faţa.
— Bună seara, mamă!
— Bună seara, Hans! Unde-ai fost?
— La Gretel am fost.
— Ce i-ai dus?
— Nimic nu i-am dus, ea mi-a dat.
— Şi ce ţi-a dat Gretel?
— Un viţeluş mi-a dat.
— Şi unde ţi-e viţeluşul, Hans?
— L-am pus pe cap şi mi-a julit toată faţa.
— Mare prostie ai făcut, Hans! Trebuia să-l legi c-o sfoară, să-l mână din urmă şi-apoi să-l priponeşti de iesle!
— Nu-i nimic, altă dată am să ştiu ce să fac!
— Încotro, Hans?
— La Gretel, mamă.
— Atunci, cu bine! Da' vezi ce faci, Hans!
— Las' că ştiu eu ce să fac! Cu bine, mamă!

— Cu bine, Hans! Hans se duse la Gretel:
— Bună ziua, Gretel!
— Bună ziua, Hans! Ce bunătăţi îmi aduci?
— Nu-ţi aduc nimic, se cade ca tu să-mi dai.
Atunci Gretel îi spuse lui Hans:
— Uite, merg eu cu tine.
Hans o legă pe Gretel cu o frânghie şi o mână din urmă până acasă. Apoi o duse în grajd şi-o priponi zdravăn de-o iesle. După asta se duse la maică-sa:
— Bună seara, mamă!
— Bună seara, Hans! Unde-ai fost?
— La Gretel am fost.
— Ce i-ai dus?
— Nimic nu i-am dus.
— Ce ţi-a dat Gretel?
— Nimic nu mi-a dat, a venit cu mine.
— Şi unde ai lăsat-o pe Gretel?
— Am priponit-o de iesle şi i-am pus dinainte un braţ cu fan.
— Mare prostie ai făcut, Hans! Trebuia să-i fi făcut ochi dulci!
— Nu-i nimic, altă dată o să ştiu ce să fac!
Nu-şi termină bine vorbele, că se şi duse în grajd, şi, scoţând ochii tuturor viţeilor şi oilor, îi aruncă lui Gretel în obraz. Dacă văzu Gretel neghiobia flăcăului, se mânie grozav şi, smulgându-se din frânghie, o luă la fugă ca zvârlită din puşcă. Şi nu mai vru nici în ruptul capului să-i fie mireasă unui asemenea nătâng.

CELE TREI GRAIURI

(*Die drei Sprachen*// *The Three Languages*)

În Elveţia trăia odată un conte bătrân care avea un

singur fiu, dar aşa de prost, că nu putea să înveţe nimic. Într-o zi, tatăl i-a spus fiului:

— Ascultă, băiete, văd că eu nu reuşesc să-ţi bag nimic în cap. Totuşi, doresc să fac ceva pentru tine. De aceea te sfătuiesc să pleci departe de aici, la un maestru renumit care va încerca să te înveţe ceva.

Tânărul plecă într-un oraş străin şi rămase la maestrul cel renumit vreme de trei am. Apoi s-a întors la palat şi tatăl său l-a întrebat:

— Ei, fiule, ia spune, ce-ai învăţat?

— Tată, am învăţat graiul câinilor.

— Doamne fereşte, strigă tatăl, asta-i tot ce-ai învăţat? Trebuie să te trimit în alt oraş, la un alt maestru.

Tânărul plecă în alt oraş şi rămase la noul maestru vreme de un an. Apoi s-a întors la palat şi tatăl său l-a întrebat:

— Ei, fiule, ia spune, ce-ai învăţat?

— Tată, am învăţat graiul păsărelelor.

— Doamne fereşte, strigă furios tatăl, nenorocitule, ai pierdut atâta timp şi n-ai învăţat mânie, mă mir că nu ţi-e ruşine să mi te înfăţişezi înainte. Am să te trimit la alt maestru, dar, dacă nici de data asta nu înveţi nimic, nu te mai recunosc de fiu.

Fiul rămase un an la acest maestru şi apoi se întoarse acasă. Tatăl său îl întrebă:

— Ei, fiule, ce-ai învăţat?

— Tată, am învăţat graiul broaştelor.

Tatăl, mai, mai să-şi iasă din minţi de furie, strigă oamenilor lui:

— Netrebnicul ăsta nu mai este fiul meu, îl alung de acasă. Duceţi-l în pădure şi să-l oinorâţi.

Slujitorii contelui l-au dus pe tânăr în pădure, dar, când să-l omoare, li s-a făcut milă de el şi l-au lăsat să plece în lume. Au tăiat apoi limba şi au scos ochii unei căprioare ca să-i ducă grafului dovada că i-au îndeplinit porunca.

Tânărul hoinări cât hoinări prin lume până când ajunse la un castel, bătu la poartă şi ceru voie să înnopteze

acolo.

Castelanul îi spuse:

— Bine, vei putea rămâne peste noapte aici, dar lângă tumul cel vechi, şi te previn că vei fi în primejdie pentru că acolo sunt nişte câini foarte răi care latră şi urlă, iar din timp în timp trebuie să li se dea un om pe care să-l sfâşie. Tot ţinutul se teme de ei, dar nimeni nu le-a putut veni de hac.

Tânărul, care nu ştia ce-i frica, spuse:

— Lăsaţi-mă pe mine printre câinii aceştia care urlă şi latră, daţi-mi ceva să le arunc şi nu-mi vor face nimic.

Şi, cum el nu ceruse de mâncare, castelanii i-au dat ceva ca să arunce la câini, apoi l-au dus la turnul cu pricina. Când intră, câinii, în loc să latre, începură să dea prietenoşi din coadă, mâncară ce le dădu tânărul şi nu-i clintiră nici măcar un fir de păr de pe cap.

A doua zi dimineaţă, odihnit, tânărul, spre mirarea curtenilor, se înfăţişă la castelan nevătămat şi spuse:

— Câinii mi-au spus în graiul lor de ce fac necazuri castelului şi oamenilor de prin împrejurimi. Ei sunt vrăjiţi şi trebuie să păzească o comoară care se află sub turn. Nu va fi linişte până ce comoara nu va fi luată de acolo. Am aflat de la ei şi ce trebuie făcut.

Castelanul, curtenii şi sătenii din ţinut se bucurară nespus de mult la aflarea acelor veşti, ba chiar castelanul îi spuse că, dacă-l scapă de necaz, îl va considera fiul lui.

Tânărul s-a dus din nou la turn şi, cum ştia ce avea de făcut, a dus treaba la bun sfârşit şi a scos de sub turn o ladă plină cu aur. Urletul câinilor sălbatici nu se mai auzea, ei dispărură cu toţii şi ţara fu salvată de la nenorociri.

După un timp, tânărului îi trecu prin minte să se ducă la Roma. În drum spre marele oraş, trecu pe lângă o mlaştină în care şedeau broaştele şi orăcăiau. Tânărul începu să asculte ce spun şi deveni gânditor şi trist. Când ajunse la Roma află că tocmai murise Papa şi că printre cardinali era mare disperare pentru că nu se hotărau cine să fie urmaşul la Sfântul Scaun. Şi, când în sfârşit luară o hotărâre, apăru tânărul conte în biserica cea mare şi

deodată doi porumbei albi zburară pe umerii lui. Preoţii recunoscură în această întâmplare semnul lui Dumnezeu şi-l întrebară dacă nu vrea să fie Papă. La început, el fu nehotărât, apoi se mai gândi ce se mai gândi şi spuse:

— Primesc.

Aşa a fost el uns şi binecuvântat Papă, mirat foarte de întreaga întâmplare. Când trebuia să ţină o slujbă şi nu ştia ce să spună, cei doi porumbei stăteau pe umerii lui şi-i şopteau ce are de zis. Iar el le pricepea graiul, aşa cum îl pricepuse şi pe cel al câinilor sălbatici, şi pe cel al broaştelor, şi era foarte fericit.

ELZA CEA DEŞTEAPTĂ CA NOAPTEA (Elza cea deşteaptă de dă în gropi; Else cea isteaţă)

(*Die kluge Else*// *Clever Elsie*)

A fost odată un om şi omul ăsta avea o fată pe care o botezaseră Elza cea Isteaţă. Şi când crescu mare, tatăl său îi zise într-o zi ne vesti-sii:

— Nevastă, cred că e vremea s-o măritǎm pe Elza.

— Ai dreptate, bărbate, îi răspunse mama fetei, numai de s-ar găsi vreun peţitor care s-o vrea de nevastă.

Trecu ce trecu şi iată că veni un necunoscut din alt

ţinut, pe care îl chema Hans, şi o ceru pe Elza de nevastă, cu condiţia ca fata să fie într-adevăr isteaţă, după cum îi era numele.

— O, zise tatăl fetei, e deşteaptă foc!

— Da, zise şi mama, e atât de deşteaptă că vede vântul când se porneşte pe uliţă şi aude muştele tuşind.

— Bine, dacă ziceţi aşa… da’ să ştiţi că dacă nu e isteaţă, nu-mi trebuie de nevastă.

Se aşezară apoi cu toţii la masă şi se ospătară şi, după ce terminară, mama îi zise fetei:

— Elza, ia du-te în beci şi adu-ne nişte bere!

Elza cea Isteaţă luă o carafă din cui şi se duse în beci, da’ pe drum bătea întruna cu degetele în capacul carafei, ca să-i treacă timpul mai repede.

Când ajunse în pivniţă, îşi trase un scăunel în faţa butoiului, ca să nu fie nevoită să se aplece şi să-şi vatăme spatele sau să se trezească cu vreo altă stricăciune, puse apoi carafa în poală şi dădu cep butiei.

Şi-n timp ce berea curgea, Elza se porni să cerceteze din ochi locul şi se tot uită pe pereţi şi se tot uită până ce numai văzu, drept deasupra capului ei, o toporişca agăţată de perete, pe care zidarii o uitaseră acolo din nebăgare de seamă.

Şi-atât îi trebui fetei, că se porni pe un plâns cu sughiţuri şi nu mai contenea cu văicărelile:

— Ce să mă fac, ce să mă fac, zicea Elza cea Isteaţă, că dacă mă mărit cu Hans şi facem un copil, când o creşte mare şi l-om trimite în beci să ia bere, o să cadă toporişca pe el şi-o să-l omoare, păcatele mele!

Şi uite aşa stătea acolo plângând şi jeluindu-se din toţi rărunchii, gândindu-se la nenorocirea care o aştepta.

Mesenii o tot aşteptau să vină cu berea, dar Elza cea Isteaţă, pas să se arate, aşa că mamă-sa îi zise slujnicei:

— Ia du-te în beci şi vezi ce-i cu Elza!

Slujnica o găsi pe fată stând în faţa butoiului, toată plânsă şi căinându-şi amarnic soarta potrivnică.

— Da’ ce-ai păţit, Elza? o întrebă slujnica.

— Vai de steaua mea, abia îi răspunse fata, cum să nu

plâng, că, vezi tu, dacă mă mărit cu Hans şi-o să avem un copil, când o creşte mare şi l-om trimite în beci după bere, uite toporişca de colo din cui de pe perete o să cadă şi-o să-l omoare, bietul de el!

Slujnica stătu o clipă pe gânduri şi-apoi îşi spuse:

„Doamne, că deşteaptă mai e Elza noastră!” şi zicând aşa, se aşează lângă fată şi începu şi ea să se căineze şi să plângă cât o ţineau puterile, gândindu-se la nenorocirea care o pândea pe stăpână-sa cea tânără.

După o vreme, cum fata tot nu se întorcea şi mesenilor le ardea buza după bere, tatăl chemă un băiat care-l ajuta la treburile casei şi-i zise:

— Ia du-te şi tu în beci şi vezi ce-i cu Elza şi cu slujnica! Băiatul coborî în pivniţă şi numai ce le văzu pe Elza cea Isteaţă şi pe slujnică plângând de li se scutura cămaşa pe ele.

— Da’, Doamne păzeşte, ce-aveţi de plângeţi aşa? le întrebă slujitorul.

— D-apoi cum să nu mă jelesc? îi răspunse Elza, că dacă m-oi lua cu Hans şi om avea un copil, când o creşte mare şi l-om trimite în beci după bere, toporişca ceea de pe perete o să cadă şi-o să-mi omoare bietul copilaş, sărmana de mine!

Şi după ce se gândi cât se gândi, băiatul îşi zise şi el în sinea lui:

„Doamne, că tare mai e deşteaptă Elza noastră!” şi aşezându-se lângă fete, începu şi el să se văicărească de mama focului.

Mesenii îl aşteptară pe slujitor ce-l aşteptară, dar cum nu se mai întorcea, tatăl fetei îi zise nevesti-sii:

— Ia coboară, nevastă, în pivniţă şi vezi ce-o fi cu Elza noastră!

Femeia făcu întocmai şi când ajunse, îi găsi pe cei trei bocind de ţi se rupea sufletul şi numaidecât îi întrebă ce se întâmplase. Iar Elza îi povesti mamă-sii printre lacrimi despre năpasta care avea să se abată asupra copilului ei când l-o trimite în beci după bere şi toporişca s-o desprinde din cui şi I-o omorî… Iar mamă-sa se minună

şi ea zicând:

„Doamne, că tare mai e deşteaptă Elza noastră!” şi, făcându-şi loc lângă ei, se porni şi ea pe bocit.

Tatăl mai stătu ce mai stătu, dar cum văzu că nici nevastă-sa nu se mai întoarce şi cum nu mai putea de sete, îi zise peţitorului:

— N-am încotro decât să mă duc eu în beci şi să văd ce-i cu Elza.

Şi când ajunse în beci îi văzu pe tuspatru plângând, dar când auzi că pricina amărăciunii lor era copilul Elzei, că dacă l-ar fi avut… şi ar fi crescut mare… şi l-ar fi trimis în beci să tragă bere din butoi… atunci toporişca din cui ar fi căzut şi l-ar fi omorât pe bietul copil…

O, Doamne, ce îndurerat fu şi tatăl când auzi de cumplita năpastă; şi, aşezându-se lângă ceilalţi patru, începu să plângă şi el cu lacrimi amare şi să zică: „Doamne, tare deşteaptă mai e Elza noastră!”

Peţitorul stătu ce stătu singur în odaie, dar cum nu se mai întorcea nimeni din beci, de la o vreme îşi făcu socoteala că pesemne îl aşteptau şi pe el să coboare.

— N-am ce face, trebuie să mă duc să văd ce-i cu ei! zise el şi se duse în pivniţă.

Şi când ajunse, ce să vadă? Stăteau toţi cinci şi se văicăreau şi boceau, care mai de care mai tare, de-ţi era mai mare mila de ei.

— Da’ ce nenorocire s-a întâmplat, oameni buni? îi întrebă el.

— Valeu, dragă Hans, îi spuse Elza, m-am gândit că dacă o fi să ne luăm, şi om avea un copil, şi când o fi mare l-om trimite în beci după bere, atunci, vezi tu toporişca aceea rămasă colo în cui, o să-i cadă în cap şi-o să-i zdrobească ţeasta şi de-asta plângeam aşa cu foc!

— Hai să mergem, îi zise Hans, gândindu-se că mai multă deşteptăciune de-atât nici nu i-ar fi fost de folos în bătătură, asta-i destulă dovadă de înţelepciune, aşa că te iau de nevastă.

Apoi o luă de mână, o duse sus în odaie şi se cununară fără să mai stea pe gânduri.

Trecu o vreme de când se luaseră şi într-o zi Hans grăi către nevastă-sa:

— Femeie, mă duc să-mi caut ceva de lucru, să mai câştig ceva bani; tu vezi să te duci la câmp şi să seceri grâul, ca nu cumva să rămânem fără pâine.

— N-ai nicio grijă, bărbatele, aşa o să fac, îi răspunse Elza. După ce plecă bărbatu-său, femeia îşi gătinişte ciorbă ca să-i ţină de foame cât avea ea să muncească pe ogor. Dar când ajunse la câmp, îşi zise în sinea ei:

— Ce să fac mai întâi, să mă apuc de secerat sau să mănânc? la mai bine să mănânc!

Şi înfulecă toată oala de ciorbă, iar acu, că era sătulă, iar îşi zise:

— Şi-acu* ce să fac mai întâi, să mă apuc de secerat sau să trag un pui de somn? Ia mai bine să mă culc eu niţel! Şi zicând astfel, se întinse între lanurile de grâu şi adormi.

Hans ajunsese de mult acasă, dar cum Elza tot nu mai venea de la câmp, bărbatul îşi spuse: – Măi, ce isteaţă e Elza mea! Aşa ele harnică e, că nici măcar n-a venit acasă să mănânce.

Dar cum se înserase şi femeia tot nu se întorcea, Hans se duse să vadă cât muncise nevastă-sa. Numai că pe câmp grâul era nesecerat şi Elza trăgea la aghioase printre lanuri. Supărat nevoie mare, Hans dădu fuga acasă şi aduse o plasă cu clopoţei şi-o răsuci în jurul femeii care dormea aşa de adânc încât nici măcar nu se clinti. Apoi bărbatul se repezi acasă, încuie uşa, se aşează pe un scaun şi se apucă de lucru, într-un târziu, când se întunecase de-a binelea, Elza cea Isteaţă se trezi şi, când se ridică, numai ce auzi zornăituri peste tot în jurul ei, căci clopoţeii scoteau clinchete la fiecare pas pe care-l făcea. Femeia îşi pierdu cumpătul de spaimă şi cum nu ştia ce era cu ea începu să se întrebe:

— Eu oi fi, Elza cea Isteaţă, sau noi fi eu?

Dar cum nu găsi răspuns, rămase tot îndoită, nemaiştiind cine era cu adevărat şi în cele din urmă îşi spuse:

— Mai bine mă duc acasă, să-l întreb pe Hans dacă sunt eu sau nu, că el sigur o să ştie!

Alergă într-un suflet acasă, dar găsi uşa încuiată, aşa că bătu în geam şi strigă:

— Hans, Elza e acasă?

— Da, veni răspunsul, e-acasă.

„Valeu, înseamnă că nu sunt eu atunci!” se gândi îngrozită femeia şi începu să ia la rând uşile vecinilor; dar auzind zornăitul clopoţeilor, nimeni nu-i deschise, aşa că nu-şi găsi pe nicăieri adăpost. Şi-o luă la fugă şi tot fugind aşa ieşi din sat şi de atunci nici c-a mai văzut-o careva.

CROITORUL AJUNS ÎN CER

(*Der Schneider im Himmel*// *The Tailor în Heaven*)

Se spune că odată, vremea fiind frumoasă, Bunul Dumnezeu se plimba prin grădinile cerului împreună cu Sfinţii Apostoli care locuiesc şi ei în Rai şi cu îngerii, lăsându-l doar pe Sfântul Petru la poartă. Domnul îi porunci să nu lase pe nimeni să intre în cer cât urma El să se plimbe. Aşadar, Sfântul Petru şedea cu ochii în patru şi păzea poarta Raiului.

Nu trecu multă vreme şi auzi bătăi în poartă. Sfântul Petru întrebă cine-i şi ce vrea.

— Eu sunt, un biet croitor cinstit, răspunse o voce mieroasă, şi vă rog să mă lăsaţi să intru şi eu în Rai.

— Ba bine că nu, răspunse Sfântul Petru, după ce ai furat cât ai putut din postavul clienţilor, mai bun ai fi de spânzurătoare decât să intri aici. Şi apoi, Domnul mi-a interzis, câtă vreme El e plecat să se plimbe, să primesc pe cineva aici.

— Fie-ţi milă, Sfinte Petre, strigă croitorul, n-am

furat, am strâns doar peticele de pe masa de croit. Vezi că şchiopătez de cât am mers ca să ajung aici, iar tălpile îmi sângerează de atâta drum, mi-e imposibil să bat calentoarsă. Lasă-mă dar să intru şi promit să fac muncile cele mai neplăcute. Voi plimba copiii, voi spăla pelinci, băncile pe care ei se joacă, voi face curat după ce se joacă şi mai ales le voi pune petece la hăinuţe.

Lui Sfântu Petru i se făcu milă de el şi întredeschise poarta Raiului, atât cât să poată intra o fiinţă uscăţivă ca aceea a croitorului. Dar trebuia să stea ascuns într-un ungher în dosul porţii pentru ca Domnul Dumnezeu, când se va întoarce din plimbare, să nu-l vadă, căci s-ar fi înfuriat pentru că-i fusese încălcată porunca. Croitorul a acceptat, dar, cât Sfântul Petru lipsi pentru câteva momente de la postul său, sări de acolo şi începu, plin de curiozitate, să cerceteze ungherele cerului. Aşa ajunse el într-un loc unde era o mulţime de scaune frumoase şi scumpe, iar în mijloc se afla tronul din aur bătut cu pietre scumpe şi un scăunel mai mic, pentru picioare. Pe tronul acesta stătea de obicei Bunul Dumnezeu şi privea de la înălţime la cele ce se petreceau pe pământ. Croitorul privi îndelung la tronul acela care-i plăcea foarte mult. De acolo văzu şi el ce se întâmplă pe pământ; zări o femeie care spăla rufe la râu şi care ascunsese două văluri. Croitorul se înfurie, luă scăunelul pentru odihna picioarelor Domnului şi-l aruncă din cer drept în capul hoaţei. Cum însă nu mai putea lua scaunul înapoi, se dădu repede jos de pe tron şi se ascunse în ungherul de după poartă, ca şi cum nici usturoi nu mâncase, nici gura nu-i mirosea.

Când Domnul, împreună cu suita cerească, se întoarse de la plimbare, nu-l observă pe croitor, dar, când să se aşeze în jilţul divin, văzu că-i lipseşte scăunelul de odihnit picioarele. Atunci îl întrebă pe Sfântul Petru unde era scăunelul, dar nici acesta nu ştia nimic. Apoi îl întrebă dacă lăsase pe cineva să intre în cer. Sfântul Petru mărturisi că lăsase doar un slăbănog de croitor ce şedea ascuns după poartă.

Atunci Domnul l-a chemat pe croitor şi l-a întrebat

dacă a luat scăunelul şi ce-a făcut cu el.

— O, Doamne, răspunse bucuros croitorul, l-am aruncat la mânie în capul unei hoaţe bătrâne pe care am surprins-o furând din rufele stăpânei.

— Ei, poznaşule, zise Domnul, dacă eu i-aş judeca pe pământeni cum ai făcut-o tu, n-ar mai fi în cer niciun scaun, mei o bancă, nici jilţul meu, pe toate ar trebui să le arunc în capul muritorilor. Multă vreme nu mai poţi rămâne în cer, trebuie să pleci pe unde ai venit. Dar ţine minte: acolo unde te duci tu, nimeni n-are voie să pedepsească, afară de mine.

Sfântul Petru îl conduse la poartă pe croitor şi, cum acesta avea ghetele ferfeniţă şi tălpile pline de băşici, nu-l dădu afară, ci îi dărui un baston şi-l duse într-un loc unde nişte soldaţi viteji se distrau. Şi rămase şi el acolo să se veselească împreună cu ei.

FECIORII CROITORULUI (pune-te masă, măgarul de aur, bâtă-ieşi din sac; masă, aşază-te!)

(*Tischehen deck dich, Goldesel und Knüppel aus dem Sack; Tischlein, deck dich*! // *The Wishing-Table, the Gold-Ass, and the Cudgel in the Sack*)

A fost odată un croitor, şi croitorul ăsta avea trei feciori, iar ca avuţie, o singură capră. Şi fiindcă din laptele ei se hrăneau toţi ai casei, trebuia să i se dea nutreţ din belşug şi să fie dusă în fiecare zi la păscut. Cei trei feciori ai croitorului îndeplineau treaba asta cu rândul. Într-o zi,

cel mai mare dintre fraţi duse capra în curtea bisericii, unde socotea el că era iarba mai înaltă şi mai grasă, şi-o lăsă să pască şi să zburde în voie toată ziulica. Seara, când veni vremea să se întoarcă acasă, flăcăul prinse s-o întrebe:

— Eşti sătulă, capră? Şi capra răspunse:

— *Prea sătulă-s, zău aşa*.

Nicio frunză n-aş mai vrea!

Bee! *Beee*!

— Păi, atunci să mergem acasă, îi spuse flăcăul şi, apucând-o de funie, o duse în staul şi-o legă zdravăn de un stâlp.

— Ei, întrebă croitorul cel bătrân, capra a păscut de ajuns?

— Dar altfel cum!… răspunse feciorul. A păscut până n-a mai putut, nicio frunză n-a mai vrut!

Bătrânul era cam neîncrezător de felul lui şi vru să audă chiar din gura caprei de e adevărat sau nu. De aceea se duse în staul, mângâie capra şi-o întrebă:

— Eşti sătulă, capră? Şi capra răspunse:

— *Cum să mă îi săturat*.

Când prin şanţuri m-a purtat?…

Nicio frunză n-am gustat!

Bee! *Beee*!

— Ce-mi aud urechile? strigă croitorul şi se repezi în casă, unde prinse să mi ţi-l ocărască pe fecioru-său de-i merseră fulgii: Bine, mă mincinosule, mi-ai spus că biata capra e sătulă, şi când colo ai lăsat-o să flămânzească toată ziua!…

Şi în mânia lui, puse mâna pe cotul de croitorie din perete şi-l alungă pe flăcău din casă, potopindu-l sub lovituri.

A doua zi veni rândul celui de-al doilea dintre fraţi. Căută el ce caută un loc numai bun pentru păscut înspre o margine a grădinii, unde creşteau ierburi înalte şi grase. Şi ducând capra acolo, o lăsă să pască după pofta inimii. Iar caprei atât de mult îi plăcu iarba aceea, ca o tunse cu dinţii, nu alta, până ce nu mai rămase un fir.

Seara, când s-o aducă acasă, flăcăul prinse s-o întrebe:

— Capra, eşti sătulă? Şi capra răspunse:

— *Prea sătula-s, zău aşa.*

Nicio frunză n-aş mai vrea!

Bee! *Beee*!

— Atunci hai să mergem acasă! îi spuse băiatul. Mâna capra spre casă şi, cum ajunse, o şi legă în staul de un stâlp.

— Ei, întrebă croitorul cel bătrân, capra a păscut de ajuns?

— Dar altfel cum!... răspunse feciorul. A păscut până n-a mai putut, nicio frunză n-a mai vrut!

Croitorul nu se bizui însă pe spusele feciorului, ci se duse în staul şi întrebă capra:

— Eşti sătulă, capră? Şi capra răspunse:

— *Cum să mă fi săturat.*

Când prin şanţuri m-a purtat?...

Nicio frunză n-am gustat!

Bee! *Beee*!

— Nemernicul! tipa croitorul. Să lase o făptură atât de blândă să flămânzească!...

Se repezi în casă ca o furtună şi-i trase flăcăului câteva cu cotul de croitorie, că-mi pare că nu le-a uitat nici acum!

Şi după ăia îl dădu pe uşă afară.

...Şi iată că veni şi rândul celui de-al treilea fecior.

Acesta se strădui să rânduiască lucrurile cât mai bine şi, după ce căută el o bucată de vreme, alese un tufiş cu frunzişul mai des şi lăsă capra să mănânce după cum i-o fi cheful.

Seara, când fu să se întoarcă acasă, flăcăul prinse s-o întrebe:

— Eşti sătulă, capră? Şi capra răspunse:

— *Prea sătula-s, zău aşa.*

Nicio frunză n-aş mai vrea!

Bee! *Beee*!

— Atunci, hai să mergem acasă! o îndemnă el.

O mână apoi spre staul şi o lega zdravăn de un stâlp.

— Ei, întrebă croitorul cel bătrân, i-ai dat caprei să pască de ajuns?

— Dar altfel cum!… răspunse flăcăul. A păscut până n-a mai putut, nicio frunză n-a mai vrut!

Dar croitorul nu se încrezu în vorbele flăcăului şi, ducându-se în staul, o întrebă:

— Eşti sătulă, capră?

Dar cum era haină din fire, capra începu să toarne la minciuni:

— *Cum să mă fi săturat*.

Când prin şanţuri m-a purtat?…

Nicio frunză n-am gustat!

Bec! *Beee*!

— Ah, blestemata sămânţa de mincinoşi! tipa croitorul. Unul e mai târâie-brâu decât celălalt, iar de făcut nu-şi face niciunul datoria!… Dar lasă, n-o să mă mai prostiţi voi multă vreme!

Şi-n culmea mâniei, se repezi în casa şi-i tăbăci atât de rău pielea bietului băiat cu cotul de croitorie, ca acesta o şterse afară, luând-o la sănătoasa.

Din clipa aceea, croitorul cel bătrân rămase singur, numai cu capra. A doua zi intra în staul dis-de-dimineaţă şi, după ce mângâie capra, îi vorbi cu duioşie:

— Hai, făptura dragă, că azi te duc chiar eu însumi la păscut!

O luă de funie şi-i alese cu grijă un loc numai bun, cu hăţişuri înverzite. Şi după ce se înfrupta ea bine, o mână pe imaşul oilor, într-o râpă, şi o tot duse apoi prin alte locuri unde le place atât de mult caprelor să pască.

— Ei, acu satură-te şi tu odată, că prea ai postit!… zise el şi o lăsă să pască până aproape de seară.

Când se lăsă bine amurgul, o întrebă:

— Eşti sătulă, capră? Şi capra răspunse:

— *Prea sătula-s, zău aşa*.

Nicio frunză n-aş mai vrea!

Bee! *Beee*!

— Haida atunci! îi spuse croitorul şi, ajungând acasă,

o duse în staul unde o lega bine de un stâlp. Făcu câţiva paşi să iasă afară, dar, parcă aducându-şi aminte de ceva, se întoarse din nou şi-i spuse caprei, cu bucurie în glas:

— Ei, acu cred că eşti şi tu sătulă, nu-i aşa?!… Dar răutăciosul dobitoc nu se purta nici cu el mai *acătării* şi-i răspunse, după cum îi era obiceiul:

— *Cum să mă fi săturat*.

Când prin şanţuri m-ai purtat?…

Nicio frunză n-am gustat!

Bee! *Beee*!

Când auzi un astfel de răspuns, croitorului să-i vină rău, nu altceva! făcu ochii mari de uimire şi rămase o clipă buimăcit. Şi de-abia atunci îşi dădu el seama că-şi alungase fără pricina feciorii din casă.

— Aşteaptă numai, făptura nevrednică ce eşti! strigă el. Ca să te alung pentru nerecunoştinţa ta ar fi prea puţin, dar o să te însemn, ca să-ţi treacă poftă să te mai arăţi printre preacinstiţii croitori!

Se repezi în casă, lua de acolo lucrurile care-i erau de trebuinţă şi, săpunind capra pe frunte, îi râse părul ca-n palmă. Şi fiindcă i-ar fi făcut prea mare cinste să o mângâie cu cotul, lua biciul şi-o croi atât de rău că, scăpând din mâna lui, capra fugi mâncând pământul.

Acum, bietul croitor rămăsese cu adevărat singur-singurel în toată casa şi din această pricină o adâncă mâhnire îi înnegura inima. Tare ar mai fi dorit să-şi aibă feciorii din nou acasă, dar nimeni nu ştia încotro o apucaseră.

Cel mai mare intrase ucenic la un tâmplar. Munci el acolo cu râvnă şi pricepere, şi când se împliniră anii de ucenicie şi veni vremea să plece în altă parte, stăpânu-său îi dărui o măsuţă din lemn de brad. La înfăţişare, masa asta era la fel ca toate mesele, dar vezi că avea, pe deasupra, o însuşire năzdrăvana. Dacă o puneai dinainte şi spuneai: „Aşterne-te, masa!” de îndată o vedeai că se acoperă cu un ştergar de pânză cum e spumă, şi te pomeneai drept în faţa c-un blid, c-un cuţit şi-o furculiţa, iar de jur-împrejur, cât încăpea, masa se încarcă de

străchini cu fripturi şi fierturi, şi-un ditai paharul cu vin roşu scânteia de-ţi lua ochii.

Când văzu flăcăul una ca asta, ce-şi zise el:

„De acu încolo n-o să mai duc eu grijă de nimic, până la sfârşitul zilelor mele!”

Şi, plin de voioşie, pomi să colinde lumea, după bunul său plac. Nu se mai sinchisea de era hanul bun sau rău, sau de avea să găsească sau nu de mâncare. Ba, câteodată, nici nu mai căută adăpost la vreun han, ci, sub acoperişul cel albastru al cerului, pe câmp, în pădure sau pe câte-o pajişte, după cum i se năzărea lui, dădea jos măsuţa din spinare, o punea frumuşel dinainte, şi doar atât spunea:

„Aşterne-te, masa!”

Şi masa se încarcă cu tot ce-i poftea inima.

Într-un târziu, îi trecu flăcăului prin minte să se întoarcă la taică-său, căruia, de bună seamă, i se domolise de mult mânia şi avea să-l primească bucuros şi să se minuneze de măsuţa cea năzdrăvana.

Şi s-a întâmplat că în drum spre casă să poposească la un han plin de călători. După ce-i dădură bineţe, călătorii îl poftiră să se împărtăşească din bucăţele lor, arătându-i că era slabă speranţă că la bucătăria hangiului să mai găsească ceva de-ale gurii.

— Vă mulţumesc din inimă, răspunse tâmplarul, dar n-aş vrea să mă înfrupt din puţinul pe care-l aveţi. Mai bine poftiţi domniile voastre la masa mea!

Drumeţii începură a râde, crezând că şuguieşte, dar flăcăul pe data aşează măsuţă în mijlocul odăii şi spuse:

„Aşterne-te, masa!”

Şi, ca prin farmec, se iviră pe masa tot soiul de bucate una mai gustoasă decât alta, pe care hangiul n-ar fi fost în stare să le pregătească niciodată, şi mirosul lor îmbietor începu să gâdile plăcut nările oaspeţilor.

— Nu vă codiţi, mai oameni buni, îi îmbie tâmplarul, poftiţi şi luaţi loc!

Încredinţându-se că n-o spune în saga, oaspeţii nu mai aşteptară să-i mai îmbie o dată: îşi apropiară scaunele de măsuţă, apucară cuţitele şi se porniră să înfulece cu

lăcomie. Doamne, ce se mai minunau toţi, văzând cu câtă iuţeala se schimbă străchinile, de îndată ce se golesc de mâncare!

…Hangiul, care într-acest timp stătea într-un colţ şi privea la toate astea, nu se mai putu stăpâni de uimit ce era. Şi-n sinea lui îşi zicea că un astfel de bucătar îndemânatic i-ar prinde tare bine şi lui. Tâmplarul şi oaspeţii săi o duseră tot într-o petrecere, până noaptea târziu. În cele din urmă, se culcară şi flăcăul nostru se grăbi să facă acelaşi lucru. Dar mai înainte de a adormi, îşi aşeză măsuţa năzdrăvana lângă el, la perete.

În vremea asta, muncit de gânduri viclene, hangiul nu putea să închidă un ochi. Îşi aminti deodată că în cămara lui cu vechituri zăcea o măsuţă, care semăna leit cu măsuţa tâmplarului, şi făcu pe loc un plan numai bun. Scoase încetişor măsuţa de acolo şi o schimbă cu cea fermecată.

A doua zi, tâmplarul plăti cât se cuvenea pentru găzduire şi luându-şi măsuţă în spinare o porni la drum, fără să bănuiască nimic.

Pe la amiază ajunse acasă şi taică-său îl primi cu cea mai mare bucurie: – Ia spune-mi, dragă băiete, ce-ai învăţat cât ai fost printre străini?

— Am învăţat tâmplăria, tată, răspunse feciorul.

— Bun meşteşug, încuviinţă bătrânul. Da e vorba, cu ce te-ai ales de pe unde ai umblat?

— Lucrul cel mai de preţ pe care l-am adus e măsuţa asta.

Croitorul o cerceta pe toate părţile şi apoi spuse:

— Cu asta nu mi se pare c-ai avea de ce să te grozăveşti! Ia, o măsuţă veche, ca oricare alta!…

— Ba nu-i chiar aşa, răspunse flăcăul. Asta e o masă fermecată. De câte ori mi-o pun dinainte şi-i spun:

„Aşterne-te, masa!”, pe loc apar pe ea cele mai alese bucate şi un vin care-ţi bucura inima. Pofteşte toate rudele la masă şi toţi prietenii, să se desfete şi să se veselească şi ei o dată, fiindcă măsuţa asta o să-i sature pe toţi.

De îndată ce se adunară oaspeţii, flăcăul aşeză

măsuţă în mijlocul odăii şi-i zise:

„Aşterne-te, masa!”

Dar vezi că măsuţa rămase tot atât de goală ca orice altă masă, care nu ascultă, de vorbă omenească. Biata calfa de tâmplar îşi dădu seama atunci că cineva îi schimbase măsuţa şi se ruşina peste măsură la gândul că se dovedise mincinos în faţa tuturor. Rudele începură a-l lua în râs, care mai de care, şi până la urma trebuiră să se întoarcă pe la casele lor, aşa cum veniseră, fără să fi mâncat sau să fi băut ceva…

Bătrânul fu nevoit să se apuce iar de cârpăceala ca să-şi poată câştiga pâinea, iar feciorul lui se învoi să slujească la un tâmplar, ca să dea şi el un ajutor în casă.

Cel de-al doilea fecior nimerise la un morar şi se tocmi cu acesta să-l înveţe meseria, când împlini anii de ucenicie, meşterul îi zise:

— Fiindcă te-ai purtat bine şi te-ai dovedit vrednic în toate, îţi dăruiesc un măgăruş. Da ia aminte că nu-i un măgar ca toţi măgarii; nici nu trage la căruţa şi nici nu duce saci în spinare.

— Atunci, la ce-i bun? întrebă calfa.

— Scuipa aur, asta face! răspunse morarul. Cum pui sub el o ţoala şi-i strigi: „Urechilă, dă-i drumul!” odată vezi că neasemuitul dobitoc începe să verse aur şi pe gură, şi pe la spate.

— Asta zic şi eu dar, comoara adevărată!

Şi mulţumindu-i din suflet morarului, flăcăul o porni în lumea largă.

Ori de câte ori îi trebuiau bani, n-avea decât să strige măgăruşului:

„Urechilă, dă-i drumul!” ca galbenii începeau să curgă ploaie. Şi singura lui osteneala era să-i culeagă de pe jos. Oriunde se nimerea să fie, se îndesa să cumpere ce era mai de soi, şi cu cât lucrul era mai scump, cu atât avea la el mai multă căutare. Şi cum să nu se fi purtat aşa, când îi era punga veşnic doldora? După ce colinda el câtăva vreme lumea, îşi zise într-o bună zi:

„Cred că-i timpul să mă întorc acasă! Dacă i-oi aduce

lui taica măgăruşul ăsta care scuipă aur, cu siguranţă c-o să-i treacă mânia şi o să mă primească bucuros”.

Dar vezi ca întâmplarea făcu să se abată pe la acelaşi han unde fusese găzduit şi fratele său, căruia hangiul îi schimbase măsuţa fermecată. Feciorul îşi ţinea măgăruşul de funie, şi când hangiul vru să i-l ia, să-l ducă la grajd, acesta îl opri:

— Nu te mai osteni, bre omule! Las că-mi duc eu însumi măgarul la grajd şi-o să-l *leg* cu mâna mea, fiindcă trebuie să ştiu în orice clipă unde să-l găsesc.

Lucrul ăsta i se păru cam ciudat hangiului, dar până la urma gândi în sinea lui ca flăcăul no fi stând tocmai bine cu banii şi că de aceea îşi îngrijeşte singur măgăruşul. Gândi el aşa o vreme, dar atunci când drumeţul scoase doi galbeni din buzunar, poruncindu-i să-l ospăteze cu ce are mai ales, hangiul făcu ochii mari şi nu ştiu ce să mai creadă. Dar cum era un pişicher şi jumătate, socoti c-o să afle el răspunsul mai târziu şi pomi în cea mai mare grabă să-i aducă cele dorite.

După ce se ospăta, drumeţul îl întrebă pe hangiu cât îi datorează şi acesta nu se sfii defel să-l încarce la socoteală, ba chiar îl şi scoase dator cu câţiva galbeni. Drumeţul se căută prin buzunar, dar vezi că aurul îi era pe sfârşite.

— Fii bun, jupâne, şi aşteaptă-mă aici! zise el. Într-o clipă mă-ntorc şi-ţi aduc tot ce-ţi datorez.

Şi ieşi, luând cu sine şi faţă de masă.

De astă dată, hangiul nu mai pricepu nimic şi, cum era curios la culme, se furişă în urma drumeţului, iar când îl zări că intră pe uşa grajdului, se cocoţă pe-o ladă şi privi înăuntru prin gaura unei scânduri. îl văzu pe feciorul nostru aşternând pe jos faţă de masă şi-l auzi strigând:

„Urechilă, dă-i drumul!”... Şi pe dată începu măgăruşul să verse aur şi pe gură şi pe la spate, de parcă ar fi plouat pe jos cu galbeni.

„Ei, drăcie, îşi zise hangiul, dă repede mai face asta galbeni! O asemenea râşnita, care tot macină şi nu se sleieşte niciodată, zău că nu-i de lepădat!... Şi nu mi-ar

strica nici mie!”

Drumeţul plăti tot ce datora şi se duse la culcare. Dar hangiul pas să închidă vreun ochi, că avea el planul lui. Se strecura în grajd în toiul nopţii, dezlega măgăruşul cel fermecat şi-n locul lui legă un altul, care semăna leit. În revărsatul zorilor, flăcăul porni la drum, fiind încredinţat că ducea de funie măgăruşul care scuipă aur. Pe la amiază ajunse la casa părintească, şi când îl văzu taică-su, nu mai putu de bucurie şi-l primi cu drag.

— Ce meserie ai învăţat, fiule? îl întreba bătrânul.

— Meseria de morar, dragă tată, îi răspunse feciorul.

— Şi ce-ai adus de prin locurile pe unde ai umblat?

— Nimic altceva decât un măgăruş.

— Mare pricopseala! făcu taică-său, dezamăgit de ce auzise. Parcă aici ducem lipsă de astfel de dobitoace! Slavă Domnului, c-avem destule!… Mult mai mult mi-ai fi bucurat sufletul de veneai acasă c-o căpriţa.

— Dacă vrei să ştii, taica, îi răspunse feciorul, măgarul meu nici nu e un măgar ca oricare altul, e un dobitoc neasemuit, care scuipă aur. E de ajuns să-i poruncesc:

„Urechilă, dă-i drumul!” ca numaidecât începe să verse atâta aur, că umple un cearşaf întreg. Pofteşte la masa pe toate rudele, şi-o să-i îmbogăţesc pe toţi, că-mi sta în putere s-o fac!

— Ce aud îmi bucura inima, băiete, zise croitorul. Asta înseamnă că de aici înainte n-o să mai fiu nevoit să-mi stric ochii, migălind cu acul.

Şi pomi în cea mai mare grabă să-şi cheme rudele la ospăţ.

De îndată ce-i văzu adunaţi, calfa de morar îi pofti să ia loc, întinse pe jos un cearşaf şi aduse măgarul în odaie.

— Luaţi seama la ce s-o întâmpla acum! zise el către rude. Şi apoi porunci:

„Urechilă, dă-i drumul!”

Dar vezi că, din păcate, ceea ce cădea pe jos nu era deloc aur. Se dovedi atunci lămurit că bietul dobitoc nu pricepea o boabă dintr-o îndeletnicire pe care nu orice

urecheat poate s-o cunoască.

Calfa de morar îşi dădu îndată seama că fusese înşelat şi se făcu roşu de ruşine, din pricină că se arătase mincinos în faţa radelor, şi-şi ceru iertare că le purtase degeaba pe dramuri. Şi rudele se întoarseră acasă la fel de sărace precum veniseră. Nu-i vorba că nici flăcăul n-avea de unde nădăjdui vreo schimbare în bine, aşa că bătrânul croitor se văzu silit să împungă mai departe cu acul, iar el se tocmi din nou la un morar.

Cel de-al treilea frate intrase ca ucenic la un strungar. Şi cum meşteşugul ăsta cere pricepere şi măiestrie, flăcăului nostru îi trebui vreme îndelungată ca să-i cunoască toate tainele. În ast timp, fraţii săi îi aduseră la cunoştinţă prin câte nenorociri le-a fost dat să treacă, arătându-i, de-a fir-a-păr, în ce chip hangiul îi înşelase pe rând, furându-le darurile fermecate chiar în ajunul întoarcerii lor acasă.

După ce strungarul deprinse toate chichiţele meseriei, se hotărî să plece acasă, la rosturile

lui. Şi fiindcă se purtase bine şi cu vrednicie, stăpânu-său îi dărui drept răsplată un sac şi-i zise:

— Vezi că înăuntru-i o măciucă!

— Asta n-o înţeleg defel, zău! Sacul o să-l iau în spinare, că poate mi-o fi de folos la ceva, da la ce mi-ar sluji măciuca?

— Păi tocmai asta voiam să ţi-o lămuresc, îi răspunse meşterul. Dacă s-o întâmpla ca vreodată să-ţi pricinuiască unii vreun rău, n-ai decât să spui:

„Ieşi, măciucă, din sac!” ca măciuca pe loc sare afară şi prinde a juca pe spinarea acelora care au îndrăznit să te supere, până ce-i tăbăceşte zdravăn, de nu se mai pot mişca timp de o săptămână. Şi nu-i slăbeşte din tăbăceala, până ce nu-i spui:

„Măciucă, intra în sac!”

Calfa îi mulţumi din suflet, îşi aruncă sacul pe umăr, şi-o porni spre casă. Şi dacă pe drum se întâmplă ca vreunii să se agaţe de el şi să-i caute pricina, odată spunea:

„Ieşi, măciucă, din sac!” şi măciuca doar atât aştepta. Se repezea asupra lor şi le scutură zdravăn surtucul ori pieptarul, cu spinare cu tot, fără să le mai dea răgaz să se dezbrace. Şi trebuşoara asta se petrecea cu atâta repeziciune, că până să prinzi de veste, te şi trezeai cu oasele muiate. Şi într-o seară, flăcăul nostru se nimeri să ajungă la hanul unde fraţii săi fuseseră despuiaţi de avutul lor. Puse sacul pe masă, în aşa fel ca să-l aibă la îndemână, şi se porni să povestească toate minunăţiile pe care le văzuse pe unde a umblat. – … Şi-am mai auzit, adăugase el într-un târziu, ca prin lumea asta mare s-ar fi aflând o măsuţă fermecată şi-un măgăruş care scuipă aur, şi câte altele la fel… Nu zic nu, tot lucruri care mai de care mai de preţ, dar, după a mea părere, toate la un loc sunt nişte biete nimicuri pe lângă comoara pe care o am ici, în sac.

Hangiul îşi ciuli urechile, să nu scape un cuvânt:

„Ce-ar putea să aibă în sac? se tot frământa el. Te pomeneşti c-o fi plin cu nestemate! Trebuie să mă fac stăpân şi pe sac, că nu se poate altfel… Vorba ceea: lucrurile bune pe lumea asta sunt trei… Şi uite că mie-mi sunt hărăzite!…”

Veni în sfârşit şi ceasul de culcare şi drumeţul se întinse pe o laviţă, având grijă să-şi pună sacul la căpătâi, când socoti că doarme în lege, hangiul se apropie de el în vârful picioarelor şi, cu multă băgare de seamă, încerca să-i tragă sacul de sub cap, cu gândul să-l înlocuiască cu altul. Dar strungarul de mult pândea clipa asta: tocmai când se pregătea hangiul să smucească mai zdravăn de sac, odată începu să strige: „Ieşi, măciucă, din sac!” Măciuca naştepta să-i mai zică o dată, şi pe loc începu să mi ţi-l croiască, să mi ţi-l ajusteze, că-i crăpau cusăturile la surtuc de câtă chelfăneala primea. Hangiul prinse a răcni ca din gură de şarpe şi cerşea îndurare, dar cu cât se văicărea mai mult, cu atât măciuca îl croia mai vârtos pe spinare, până ce-l stoarse cu totul de puteri şi-l lăsa lat la pământ. Atunci strungarul îi spuse:

— Să-mi scoţi chiar acu măsuţa fermecată şi măgarul care scuipă aur, de unde le-ai dosit, ca de nu, iar pun

măciuca să joace tontoroiul pe spinarea ta!

— Nu, rogu-te, asta să n-o mai faci, se milogi cu voce stinsă hangiul. Îţi dau înapoi cu dragă inimă tot ce-am luat, numai porunceşte odată blestematei ăsteia de măciuci să intre în sac.

Şi flăcăul îi spuse:

— Bine, te iert, deşi ai merita o pedeapsă şi mai straşnică, dar trage învăţătură şi fereşte-te să mai păgubeşti vreodată pe cineva! apoi strigă:

„Măciucă, intra în sac!” şi-l lăsa pe hangiu în plata Domnului.

A doua zi porni spre casă cu măsuţa năzdrăvana şi cu; măgarul care scuipă aur. când îl văzu iar acasă, taică-său se bucura nespus şi se grăbi să-l întrebe şi pe el ce meşteşug a învăţat printre străini.

— Am învăţat strungăria, dragă tată, răspunse feciorul cel mic.

— Bun meşteşug, n-am ce zice, dar îmi pare că cere pricepere multă. Şi cu ce te-ai ales de pe unde ai umblat?

— Cu un lucru de mare preţ, dragă tată, c-o măciucă, într-un sac!

— O măciucă?! Mare chilipir, ce să-ţi spun!… se stropşi bătrânul la el. Pentru un fleac ca asta ţi-ai vărsat sudoarea atâta amar de ani?!… Păi, măciuci, slavă Domnului, îs pe toate drumurile, din belşug; le poţi tăia din orice-copac!…

— Aşa o fi, da vezi ca măciuca asta a mea nu-i ca toate măciucile, tata dragă. Dacă spun doar atât: „Ieşi, măciucă, din sac!”, odată o vezi că se năpusteşte asupra oricui îmi vrea răul şi-i trage o sfântă de bătaie, de mi-l deşală şi nu-l mai slăbeşte, până nu-l lăsă lat la pământ şi nu-l aude cerându-şi iertare. Uite, cu măciuca asta. am putut scoate din gheară hoţomanului de hangiu măsuţa fermecată şi măgănişul care scuipă aur, pe care le găbjise de la fraţii mei. Şi acuma, trimite să-i cheme pe amândoi şi mai pofteşte-ţi şi toate neamurile, să le ospătez pe săturate şi să le umplu buzunarele cu aur, pe deasupra!…

Deşi nu-i prea venea să se încreadă în spusele

flăcăului, bătrânul îşi chema totuşi neamurile la ospăţ. Când îi văzu pe toţi adunaţi, strungarul întinse pe jos un cearşaf, aduse măgăruşul şi grai către cel de-a doilea frate:

— Şi-acu, dragă frate, porunceşte-i tu ce trebuie să facă! Atunci morarul rosti:

„Urechilă, dă-i drumul!” şi într-o clipită începură să se reverse la galbeni cu duiumul, de parcă se pornise să toarne o ploaie de vară cu băşici. Şi măgarul nu se opri decât atunci când fiecare dintre cei de fata îşi umplu buzunarele, că abia mai puteau merge de atâta bănet. (Uite, ţi-o citesc pe fata c-ai fi vrut şi domnia-ta să iei parte la împărţeala!...)

După aceea, strungarul aduse măsuţa fermecată şi-i spuse celui mai mare:

— Şi acu, dragă frate, porunceşte-i tu ce trebuie să facă!

De îndată ce tâmplarul rosti:

„Aşterne-te, masa!”, se iviră pe ea o sumedenie de blide, încărcate cu tot soiul de bucate, care mai de care mai alese şi mai gustoase. Şi s-a întins un praznic cum nu se mai pomenise niciodată în casa croitorului, şi-au petrecut şi s-au veselit gazdele şi toate rubedeniile până noaptea târziu.

Poate că vă vine a crede c-au dus-o întruna aşa, mâncând şi bând şi nemaifăcând nimic altceva... Cine crede asta amarnic se înşală! Câteva zile în şir e drept c-au ţinut-o numai într-un chef, dar atât. Şi într-o bună zi, fiul cel mare, tâmplarul, se pomeni că zice către ceilalţi.:

— Multă vreme n-o să mai rabd să tot trândăvesc, aşteptând de la măsuţa să mă hrănească, iar de la măgăruş să-mi. umple punga cu galbeni! De-aşa trăi m-am săturat „pe deplin!

Cel de-al doilea fecior, morarul, îşi spuse şi el pasul:

— Asta e şi gândul meu. Dacă s-ar întâmpla ca vreodată să nu mai pot auzi roata morii învârtindu-se, cred că n-aş mai avea niciun rost pe pământul ăsta, căci mi-ar lipsi tocmai ceea ce mă face să simt bucuria vieţii.

Strungarul mărturisi şi el ce-l ardea pe suflet:

— Am depus multă stăruinţă să deprind meşteşugul strungăriei şi mă mândream c-am reuşit să-i cunosc toate tainele. Şi-acu, să las baltă totul? Să pun meseria-n cui, pentru totdeauna?!…

Şi toţi trei începură să muncească din nou, fiecare la meseria lui, şi lucrul care ieşea din mâinile lor era făcut mai cu temei decât înainte, şi câştigau atât, că nu mai duceau grijă de nimic. Numai croitorul îşi puse la păstrare, în dulap, acul şi aţă, cotul şi fierul de călcat, căci se ostenise destul în viaţă, trudind din greu, şi-l încovoiaseră bătrâneţele. Dar pentru că nu voia să stea nici aşa, cu mâinile în sân, îşi cumpărase o altă capra, pe care o ducea în fiecare zi la păscut. Capra asta nu ajunsese să înveţe graiul oamenilor, aşa că n-o auzeai niciodată plângându-se că n-ar fi mâncat de ajuns şi, ca o capră neînvăţată ce era, striga întruna numai „bee, beee!”

Poate că unii dintre dumneavoastră o să mă întrebaţi:

„Da cu capra cea răutăcioasă ce s-a mai întâmplat?”

Şi uite, chiar acu o să vă spun, ca de mult îmi stătea pe limbă…

Pasămite, îi era ruşine să umble în lume cu capul ras, şi de aceea fugise în pădure de se ascunsese în vizuina unei vulpi, când vulpea se întoarse acasă şi dădu să intre în vizuină, odată se aţintiră spre ea, din întuneric, nişte ochi mari, scânteietori, ca o cuprinse spaima. Şi se sperie într-atât vulpea, ca o lua razna prin pădure, de se ciocni bot în bot cu ursul. Văzând cât e de tulburată, ursul o întrebă:

— Ce-ai păţit, cumătră vulpe, de ai o mutră aşa de speriată?

— Vai de sufletul meu, se tângui roşcata, o dihanie fioroasă şi-a făcut culcuşul în vizuina mea şi are nişte ochi, să mori de spaimă, nu altceva!

— Las c-o facem noi să-şi ia îndată tălpăşiţa! se grozăvi ursul.

Pomi alături de vulpe şi când ajunseră la vizuină, moş Martin îşi aruncă privirea înăuntru. Dar când zări ochii aceia ca de foc, îl trecură şi pe el toate sudorile. N-avu

inima să se măsoare cu fiara asta sălbatică şi o lua şi el la sănătoasa. Pe drum se întâlni cu o albină şi aceasta, văzându-l că nu prea era în apele lui, îl întrebă:

— Hei, ursule, da ce-ai păţit de ai mutra asta încruntată? Unde ţi-ai lăsat voia bună, ia spune-mi?

— Îţi vine uşor să vorbeşti, răspunse ursul, fiindcă n-ai păţit-o ca mine! Habar n-ai ca-n vizuina roşcatei s-a oploşit o dihanie fioroasă, cu nişte ochi holbaţi, că-ţi vine să mori de frică, nu alta. Şi, uite, n-o putem în niciun chip izgoni de-acolo.

Grai atunci albina:

— Mila mi-e de tine, ursule!... Ce-s eu? O biată gânganie pe care niciunul dintre voi n-o băga în seamă... Da' cred c-o să vă fiu de folos.

Zbura albină în vizuina vulpii şi, după ce se dumeri unde-i dihania, se lăsă pe capul cel râs şi-o înţepa atât de straşnic, că sari capra în sus, behăind: „be-be-be! be-be-be!" şi-o rupse la fugă ca o căpiată. Şi nici până-n ziua de azi nu ştie nimeni încotro a fugit.

DEGEŢEL (PRICHINDEL)
(*Däumling*// *Thumbling*)

A fost odată un ţăran sărman şi de sărman ce era îşi trecea serile lângă vatră, scormonind în foc, în timp ce

nevastă-sa stătea şi torcea. Şi stând ei astfel într-o seară, ce-i veni omului şi zise:

— Doamne, tare-i rău că n-avem şi noi copii! Că tare-i tăcută şi pustie casa noastră şi uite ce zarvă şi veselie e în casele altora!

— Mare dreptate ai, bărbate, îi răspunse nevastă-sa suspinând, şi mă gândesc că de-am avea şi noi un copil cât o fi el de mic, chiar cât degetul mare de la mână de-ar fi, tot m-aş mulţumi şi l-am iubi peste poate.

Şi se întâmplă că nu după multă vreme femeia rămase grea şi după şapte luni născu un băieţel care era întru totul ca orice băiat, numai că era micuţ-mititel, cât un deget.

— E taman după dorinţa noastră, ziseră părinţii, şi tare drag o să ne mai fie copilaşul ăsta al nostru!

Şi fiindcă era atât de mic, îi spuseră Degeţel. Acu, părinţii nu mai ştiau ce bunătăţi să-i dea copilului, dar orice ar fi făcut ei ca să nu ducă lipsă de nimic, băiatul nu mai crescu, ci rămase aşa mic, exact cum venise pe lume; dar deşi era numai un omuleţ, avea căutătura tare isteaţă şi în curând se dovedi deştept şi sprinten şi priceput la toate cele.

Într-o zi, pe când se pregătea să plece în pădure să taie nişte lemne de foc, ţăranul se pomeni zicând aşa ca pentru sine:

— Ce bine-ar fi fost dacă avea cine să vină cu căruţa în urma mea!

— Stai fără grijă, tătucă, îi strigă Degeţel, că o să-ţi aduc eu căruţa în pădure, chiar la vremea potrivită.

— Da’ cum s-ar putea aşa ceva? îi zise tată-său râzând, doar eşti prea mic să mână caii şi să ţii hăţurile!

— Nu-ţi face griji din pricina asta, îi răspunse Degeţel, numa* să înhame mama calul, că după aia eu o să mă vâr în urechea bidiviului şi-o să-i şoptesc tot drumul încotro s-o ia.

— Bine, Degeţel, se învoi ţăranul, dacă zici tu aşa, hai măcar o dată să vedem de s-o putea!

Când se făcu vremea de plecare, mamă-sa înhamă

calul la căruţă şi-apoi îl puse pe Degeţel în urechea bidiviului şi numai ce începu prichindelul să îndemne calul: „Diii, căluţule, diii!” şi uite aşa o ţinu tot drumul, şoptindu-i calului pe unde să o ia, ca un adevărat vizitiu, până ce ajunse cu căruţa în pădure.

Dar se întâmplă că tocmai când să dea cotul pe o cărare şi Degeţel îşi îndemna mai cu foc calul zicându-i „Diii, căluţule, diii!”, îi tăiară calea doi străini.

— Măi să fie, zise unul din ei, ce-o mai fi şi arătarea asta? Că văd o căruţă şi aud căruţaşul îndemnând calul, da’ de zărit nu se zăreşte nimeni!

— Nu-i lucru curat, îi răspunse tovarăşul său, ia hai să ne ţinem după căruţă, să vedem unde s-o duce!

Degeţel, după cum îi fusese vorba cu tată-său, mână căruţa drept la locul potrivit şi opri chiar lângă stiva de lemne. Şi cum îl văzu pe tată-său, îi strigă:

— Ai văzut, tată, că am adus căruţa, întocmai cum ne-am vorbit, acu’ fă bine şi dă-mă jos din urechea calului!

Tată-său ţinu de cal cu mâna stângă şi cu dreapta îl scoase pe Degeţel din urechea bidiviului. Prichindelul se aşează, voios nevoie mare, pe un pai, dar când îl văzură cei doi străini, nu le veni să-şi creadă ochilor şi rămaseră muţi de uimire. Apoi, venindu-şi în fire, unul din ei îşi trase tovarăşul deoparte şi-i spuse:

— La ascultă-ncoace, cu prichindelul ăsta am face avere, nu glumă, dacă l-am arăta lumii pe la bâlciurile alea din târgurile cele mari. Numai de l-am putea cumpăra…

Aşa că se duseră la ţăran şi-i ziseră:

— Ce-ai zice să ni-l vinzi nouă pe omuleţul ăsta? Să ştii că o să ne purtăm tare bine cu el.

— Luaţi-vă gândul de la aşa ceva! le răspunse omul. Prichindelul ăsta e lumina ochilor mei şi nu-l vând de mi-aţi da toate averile din lume.

Numai că de cum îi auzi pe drumeţi târguindu-se cu tată-său pentru el, Degeţel se caţără în grabă pe cutele hainei lui tătâne-său, i se aşează pe umăr şi îi şopti la ureche:

— Învoieşte-te cu străinii, tată, că m-oi întoarce

degrabă acasă!

Auzindu-l grăind astfel şi dându-şi seama că năzdrăvanul cocea ceva în minte, omul se lăsă înduplecat şi îl vându străinilor pe o sumă frumuşică.

— Unde vrei să şezi? îl întrebară drumeţii pe Degeţel, când s-o pornească la drum împreună.

— Păi, pe pălăria unuia din voi ar fi numai bine, zise băiatul, dar aşa, mai spre margine, să mă pot preumbla încoace şi încolo ca să văd şi eu priveliştile din jur, da' nici să nu cad.

Străinii făcură precum le zise Degeţel şi, după ce băiatul îşi luă rămas bun de la tată-său, o porniră la drum. Şi merseră astfel până ce se însera şi odată îl auziră pe prichindel strigând: daţi-mă jos, daţi-mă jos, vreau să mă daţi jos! Drumeţul îşi scoase pălăria de pe cap şi-l lăsă binişor jos pe Degeţel, chiar pe marginea potecii. Prichindelul ţopăi şi se zbengui o vreme printre buruienile de pe buza cărării şi odată o tuli într-o gaură de şoricel pe care pusese ochii mai dinainte.

— Rămâneţi cu bine, jupânilor, acu v-oţi duce acasă fără mine! le strigă în batjocură târgoveţilor.

Degeaba se căzniră să-l scoată pe prichindel afară, degeaba scotociră cu un băţ în gaura de şoarece ca să-l facă să iasă din cotlon, căci Degeţel se vâra şi mai adânc şi nu mai fu chip să dea de el.

Şi cum se lăsase întunericul, târgoveţii n-avură încotro şi-şi luară picioarele la spinare, plini de năduf şi cu punga goală.

Degeţel aşteptă până cei doi se îndepărtară şi ieşi din ascunzătoare.

— Măiculiţă, da' tare mai e primejdios să umbli noaptea aşa, pe jos, îşi zise el, că una-două poţi să te alegi cu gâtul frânt sau cu un picior rupt…

Dar tocmai cum se gândea astfel, dădu peste o cochilie de melc goală.

— Slavă Domnului! zise Degeţel. Uite aici un culcuş unde pot să înnoptez fără grijă, şi fără să mai stea pe gânduri, ţopăi în cochilie.

Dar nu trecu mult şi taman când era cât pe ce să aţipească, auzi doi oameni trecând pe acolo.

— Cum să facem, fartate, să ne căpătuim cu banii şi averea popii? îl auzi zicând pe unul din ei. – îţi spun eu cum, strigă Degeţel, băgându-se în vorbă.

— Ce fuse asta, fartate? zise speriat celălalt hoţ. Parc-a vorbit careva…

Se opriră din mers să asculte mai cu băgare de seamă şi numai ce zise Degeţel:

— Luaţi-mă cu voi, că o să vedeţi tare de ajutor o să vă fiu!

— Da’ unde eşti, că nu te vedem? ziseră hoţii.

— Uitaţi-vă bine pe jos, răspunse Degeţel, şi-o să mă găsiţi după glas.

— Măi năpârstocule, îi ziseră hoţii când îl văzură, păi cum crezi că o să ne ajuţi tu pe noi?

— O, şi-ncă cum! răspunse Degeţel. O să mă furişez în odaia popii printre gratiile de fier de la fereastră şi-o să vă dau tot ce vieţi voi de-acolo.

— Păi clacă zici aşa, hai cu noi, ş-om vedea noi de ce eşti în stare!

Când ajunseră la casa popii, făcură exact cum se sfătuiră, numai că o dată ajuns în odaie, Degeţel începu să strige cât îl ţineau bojocii:

— Ce vreţi să vă dau? Să vă dau tot ce-i în cămară? Hoţii îşi pierdură cumpătul când îl auziră strigând astfel şi-i ziseră:

— Da’ vorbeşte mai încet, c-o să trezeşti toată casa!

Însă Degeţel, prefăcându-se că nu înţelesese ce-i spuseseră cei doi, începu să strige încă şi mai tare:

— Şi ce mai vieţi de aici? Vreţi tot ce-i în cămară?

Numai că strigătele prichindelului o treziră pe bucătăreasă, care dormea în camera vecină. Femeia se ridică în capul oaselor în pat şi ascultă cu luare aminte. Între timp, însă, hoţii, înspăimântaţi, o luaseră la sănătoasa, dar nu trecu mult şi prinseră din nou curaj, zicându-şi că probabil pungaşul ăla de-o şchioapă se ţinea de şotii. Aşa că se întoarseră la casa popii şi-i şoptiră lui

Degeţel:

— Ei hai, lasă-te de bazaconii şi aruncă-ne ceva de prin cămara aia!

— Vă dau tot ce vieţi, numai întindeţi-vă mâinile! răcni Degeţel din toate puterile.

Bucătăreasa, care asculta din camera învecinată, auzi de data aceasta tot ce spusese băiatul, aşa că sări din pat şi se repezi la uşă. Hoţii însă o tuliră de le sfârâiau călcâiele, şi cum slujnica nu reuşea să desluşească nimic de întuneric ce era în casă, se duse să aducă o lumânare aprinsă. Dar până se întoarse ea, Degeţel se strecură pe furiş în hambarul cu grâne, aşa că femeia, după ce cercetă cu de-amănuntul fiecare ungher şi nu găsi nimic, se culcă la loc, gândindu-se că, cine ştie, poate doar visase cu ochii deschişi…

În timpul ăsta, Degeţel se suise pe o căpiţă de Ian şi-şi făcuse un culcuş pe cinste; nu voia decât să se odihnească până-n zori şi-apoi să se întoarcă acasă la ai săi.

Numai că pesemne nu-i fusese lui scris să scape aşa, cu una cu două, de belele, mai ales că sunt atâtea la număr nenorocirile şi necazurile pe care le putem pătimi pe lumea asta!

Când se crăpă de ziuă, slujnica se sculă să hrănească vacile. Se duse mai întâi în şură şi luă un braţ zdravăn de fan, şi ca să vezi belea, tocmai din fânul în care-şi făcuse culcuş Degeţel.

Numai că prichindelul dormea atât de adânc, încât nu simţi nimic şi nu se trezi decât când se afla deja în botul unei vaci care-l apucase odată cu fânul.

— Doamne sfinte, da’ cum oi fi ajuns eu în moara asta?! strigă prichindelul, mai înainte să-şi dea seama unde era. Şi când în sfârşit pricepu ce se întâmplase, trebui să fie cu mare băgare de seamă să nu nimerească între dinţii vacii, căci astfel s-ar fi zis cu el, numai că până la urmă tot se pomeni luat la vale şi dus în stomacul vacii, odată cu fânul.

— Doamne, că tare mai e întuneric în cămăruţa asta!

îşi spuse Degeţel. Au uitat să-i facă ferestre şi nu intră nicio rază de soare şi văd că n-au de gând să aducă nici măcar o lumânare aprinsă.

Şi tare-i era nesuferit locul acela unde nimerise, dar mai ales faptul că din cauza fânului care nu mai contenea să umple stomacul vacii, locul în care se afla se micşora văzând cu ochii. Aşa că, înspăimântat de ce i s-ar fi putut întâmpla, Degeţel se porni să strige cât îl ţinea gura:

— Nu mai vreau fân! Nu mai vreau fân!

Slujnica tocmai mulgea vaca şi când auzi glasul acela şi nu văzu pe nimeni în preajmă şi mai apoi îşi dădu seama că era acelaşi glas cu cel care-o trezise din somn peste noapte, se sperie atât de tare încât căzu de pe scăunel şi vărsă tot laptele. Şi alergând într-un suflet la popă, îi zise:

— Vai de noi, stăpâne, vaca matale vorbeşte!

— Ba mai degrabă cred că ţi-ai pierdut tu minţile, îi răspunse popa, dar se duse totuşi în grajd să vadă ce se petrece acolo.

Numai că nici nu intră bine, că Degeţel se puse iar pe strigat:

— Nu mai vreau fân! Nu mai vreau fân!

Popa îşi pierdu şi el cumpătul de frică şi, gândindu-se că vreun duh necurat intrase în vacă, puse să fie tăiată. Da’ vezi că burta vacii fu aruncată la gunoi, aşa că Degeţel abia-abia putu să-şi croiască drum spre ieşire; avea ceva mai mult loc acum, dar nici nu scoase bine capul afară, că altă nenorocire dădu peste el.

Un lup flămând, care se întâmpla să se afle pe-acolo în căutare de niscaiva mâncare, dădu peste burta vacii şi, dintr-o înghiţitură, o înfulecă cu totul. Degeţel nu-şi pierdu însă cumpătul şi-şi zise în sinea lui: „Poate m-oi înţelege cumva cu lupul ăsta…”

Şi din burta vacii care se afla acum în burta lupului, strigă;

— Lupule dragă, ştiu eu unde-ai putea găsi un ospăţ tocmai bun pentru tine.

— Zău? Şi unde zici că l-aş găsi? întrebă lupul.

— Păi într-o anume casă, veni răspunsul, şi nu

trebuie decât să te strecori înăuntru prin trapa care dă în bucătărie şi acolo o să găseşti cârnaţi şi şuncă şi cozonaci, toate pe placul tău şi din belşug, îi mai spuse prichindelul, care n-avea alt gând decât să-l ademenească pe lup la casa părinţilor săi. Atâta îi trebui lupului, că şi pomi întins la drum, îndrumat de Degeţel, şi când ajunse la casa cu pricina, se strecură prin trapă în bucătărie şi de-acolo intră în cămară şi se ospăta după pofta inimii. Când fu sătul, vru să o întindă tot pe unde intrase, da' vezi că de atâta mâncare făcuse o burtă cât toate zilele şi nu mai reuşi să treacă prin trapă.

Atâta aşteptase Degeţel, că îndată se şi porni să facă un tămbălău de mai mare dragul în burta lupului şi se puse să strige din toate puterile.

— Da' mai tacă-ţi gura, îi zise lupul, că o să scoli toată casa!

— Ei, şi ce, îi răspunse Degeţel, tu te-ai îndopat după plac, acu' e rândul meu să mă veselesc!

Şi zicând astfel începu din nou să strige şi mai dihai. În cele din urmă tată-său şi mamă-sa se treziră de atâta hărmălaie şi repezindu-se la odaia de unde venea larma, se uitară înăuntru printr-o deschizătură din uşă. Şi când văzură lupul, se duseră iute şi omul aduse un topor, iar nevastă-sa o coasă.

— Tu stai în spatele meu, îi zise omul femeii, când se apropiată de odaie. Şi dacă nu moare după ce îl pălesc eu cu toporul, apucă-te şi sfârtecă-l în bucăţi cu coasa.

Dar Degeţel, care-l auzise pe tată-său, se apucă să strige:

— Tăicuţă, aici sunt, în burta lupului!

— Slavă Cerului că băiatul nostru drag s-a întors la noi! zise omul şi-i spuse nevesti-sii să lase jos coasa, ca nu cumva să-l vatăme pe prichindel.

Apoi ridică toporul deasupra capului şi îl izbi pe lup cu atâta putere, că dihania se prăvăli fără suflare. Pe urmă aduseră cuţite şi foarfeci şi-l scoaseră pe Degeţel din burta lupului, viu şi nevătămat.

— Vai, Doamne, de-ai şti cât de îndureraţi am fost şi

câte griji ne-am făcut din pricina ta!

— Ştiu, tată, am cutreierat cam multicel prin lumea largă, dar mulţumesc Domnului că m-a ajutat să ajung din nou la lumină şi să răsuflu la aer curat!

— Dar pe unde-ai fost, fiule? îl întrebă tată-său.

— Ei, tătucă, da' pe unde n-am fost... întâi într-o gaură de şoricel, pe urmă în burta unei vaci şi pe urmă în burta lupului; da' de-acum înainte nu mai plec nicăieri de-acasă!

— Aşa să faci, dragul tatii, că nici noi nu te-om mai vinde vreodată, nici pentru toate averile din lume, îi spuseră părinţii, îmbrăţişându-şi sărutându-l

Şi îl ospătară apoi cu toate bunătăţile şi îi făcură haine noi, căci ale lui ajunseseră cam ferfeniţă cât umblase el prin lume.

NUNTA DOAMNEI VULPI

(*Die Hochzeit der Frau Füchsin*// *The wedding of mrs fox*)

Prima poveste

Demult, un vulpoi bătrân, cu noua cozi, trăia împreună cu nevasta sa, doamna vulpe.

Şi pentru că el credea că nevasta lui nu îi este credincioasă a pus-o odată la încercare...

S-a întins pe-o bancă şi acolo a rămas nemişcat!!

Când doamna vulpe a intrat în casă, a închis uşa, iar menajera ei, domnişoara pisica a făcut focul şi a pregătit masa.

Când s-a aflat că vulpoiul bătrân a murit, au apărut rând pe rând vulpoii la petit.

Menajera, după ce a auzit pe cineva ciocănind în uşă, s-a dus să-i deschidă.

Era un vulpoi tânăr care a spus:

— Cine să fii tu domnişorica pisica? Eşti trează sau dormi?

— *Eu mă mişc şi trează sunt îmi găseşti poate vreo vină*?

Iată fierb hamei cu unt.

Nu ai vrea să vii la cină?

— Nu, mulţumesc domnişorică, a răspuns vulpoiul. Dar ce mai face doamna vulpe?

— *Stă în cameră, jeleşte, lacrimile-i curg şiroi*

Plânge-n pernă şi suspină

C-a murit domnul vulpoi.

— Te rog să-i spui, domnişoară, ca un tânăr vulpoi vrea s-o vadă.

— Desigur domnule, imediat.

Şi după ce a urcat scările şi a bătut la uşă, pisica i-a spus vulpii ca o caută acel tânăr vulpoi.

— Cum arată draga mea? Are 9 cozi frumoase ca domnul vulpoi?

— Nu, nu, răspuns pisica. Are doar una.

— Atunci spune-i să plece.

Pisica a coborât şi i-a spus vulpoiului să plece. Şi au venit mulţi alţii, fiecare cu o coadă în plus faţă de cei de dinainte, iar, în cele din urmă, a venit şi unul cu 9 cozi.

Bătrâna vulpe când a auzit asta, i-a spus bucuroasă pisicii:

— Deschide uşile, acum şi pofteşte-l pe domnul vulpoi.

Şi când nunta era în toi, bătrânul domn vulpoi s-a ridicat de pe bancă şi a început să ciomăgească tot alaiul

de nuntaşi, poftind-o pe doamna vulpe în casă.

A doua poveste

După moartea vulpoiului, a venit lupul să-i ia locul şi după ce pisica i-a deschis uşa, lupul cel lacom i-a spus:

— *Bună ziua. domnişoncă pisică*

Singurică, singurică? *Nu te-ai plictisit*?

Ce bunătăţi ai dichisit?

— *Vino-ncoace ca să vezi ce mare bunătate e*.

Atunci când înmoi cozonacul în lapte!

— Nu, mulţumesc domnişoara pisica, a răspuns lupul. Doamna vulpe e acasă?

Pisica a spus:

— E sus la ea şi plânge încetişor ca domn vulpoi a plecat în lumea de apoi.

Şi lupul i-a spus:

— Dacă vrea un soţ cumva, spune-i să coboare-ncoa.

Pisica a plecat cu coada în sus şi la uşa doamnei de cinci ori a ciocănit.

— Sunteţi acasă doamna vulpe? Căci de vreţi un soţior, trebuie să coborâţi acum de zor! Doamna vulpe a întrebat:

— Are ciorapi?

— Nu, a răspuns pisica.

— Atunci nu e pentru mine.

După ce lupul a plecat, a venit un câine, apoi un cerb, un iepure de câmp, un urs, un leu şi toate animalele

pădurii una după alta.

Dar cel puţin una dintre calităţile pe care le avusese domnul vulpoi lipsea întotdeauna!

Aşa că vulpea îi alungă, în final, a venit şi un vulpoi tânăr.

Doamna vulpe a întrebat:

— Are ciorapi lungi?

— Da, i-a răspuns pisica. Are!

— Atunci lasă-l să vină, i-a spus doamna vulpe.

Şi a poruncit servitoarei să pregătească ospăţul.

— *Camera s-o mături bine şi ferestrele deschide căci bărbatul îndată vine cu un şoarece gras şi uns cum nicicând nu a mai adus*!

Şi a fost o nuntă mare şi au dansat mult şi s-au veselit şi dacă nu s-o fi terminat cred că mai dansează şi acum.

PITICII (spiriduşii cizmari; spiriduşii)

(*Die Wichtelmänner*// *The elves and the Shoemaker*)

Prima poveste (*Erstes Märchen*)

Era odată un cizmar care, nu din vina lui, sărăcise aşa de tare, că-i mai rămăsese piele doar pentru o singură pereche de pantofi. Seara croi pantofii pe care voia să-i lucreze a doua zi şi, cu cugetul împăcat, se întinse în pat liniştit, se închină, apoi adormi.

A doua zi dimineaţă, după ce-şi făcu rugăciunea, se aşează din nou la masa lui de lucru. Şi mare îi fu mirarea când văzu pantofii, gata cusuţi, pe masă. Nici nu ştia ce să

creadă de aşa întâmplare. îi luă în mână să-i cerceteze mal îndeaproape. Erau aşa de bine lucraţi, nicio împunsătură greşită, ce mai, operă de artă şi nimic mai mult. Curând, intră un cumpărător şi, cum pantofii îi plăcură, plăti mai mult ca de obicei, iar cizmarul putu, din banii primiţi, să cumpere piele pentru alte două perechi. Seara-i croi, cu gând ca a doua zi să-i coase frumos, dar nu mai fu nevoie: cum se sculă, văzu că pantofii erau deja gata. Şi ce lucrătură! Nu întârziară nici cumpărătorii, care-i dădură atâţia bani, încât el putu să cumpere piele pentru patru perechi de pantofi. Dis-de-dimineaţă, în ziua următoare, găsi patru perechi de pantofi cusuţi; şi aşa mereu, ce seara croia, dimineaţa afla gata lucrat, aşa că, după scurt timp, avu din nou din ce să trăiască şi devenise chiar un om bogat.

Într-o seară, în Ajunul Crăciunului, când tocmai terminase de croit o mulţime de pantofi şi mergea să se culce, îi zise nevesti-sii

— Ce-ar fi să rămânem treji în noaptea asta, să vedem şi noi cine sunt binefăcătorii noştri?

Femeia se învoi, aprinse o lumânare şi amândoi se ascunseră într-un colţ al camerei, după nişte haine, şi începură să aştepte. Când bătu miezul nopţii, apărură doi omuleţi foarte caraghioşi, dezbrăcaţi, care se aşezară la masa cizmarului, luară bucăţile de piele deja croite şi începură să le coase cu degeţelele lor, să bată cuişoare, să le *feţuiască* aşa de iute, încât cizmarului nu-i venea să creadă că vede ceea ce vedea. Şi piticii nu s-au mişcat de acolo până ce nu au terminat treaba, iar când pantofii gata lucraţi fură rânduiţi frumos pe masă, dispărură dintr-odată.

Dimineaţa, femeia zise:

— Piticii ne-au făcut oameni bogaţi, ar trebui să le arătăm recunoştinţa noastră. Ei nu prea au cu ce se îmbrăca, tremură de frig, sărăcuţii. Ştii ceva, eu am să le cos cămăşuţe, pantalonaşi, tunici, am să le împletesc ciorapi, iar tu fă-le câte o pereche de ghetuţe.

— Cu mare plăcere fac asta, zise bărbatul, şi seara,

când toate lucrurile fură gata, le puseră pe masă în locul unde stătea de obicei pielea croită. Apoi se ascunseră ca şi noaptea trecută ca să vadă ce vor face omuleţii când vor apărea.

La miezul nopţii, piticii dădură buzna înăuntru şi voiră să se apuce de lucru, dar, în loc de piele croită, găsiră hăinuţe şi ghetuţe. Tare s-au mai mirat, erau grozav de bucuroşi. S-au îmbrăcat şi s-au încălţat repede şi apoi au început să cânte:

Suntem noi flăcăi frumoşi
De ce să mai fim cizmari?

Şi, după ce ţopăiră o vreme în jurul mesei, plecară pe uşă şi duşi au fost. Căci din noaptea aceea n-au mai dat pe la cizmar. Dar omul a dus-o bine până la adânci bătrâneţi şi tot ce făcea îi reuşea.

A doua poveste (*Z\veites Märchen*)

Era odată o slujnică săracă, dar harnică şi curată. Toată ziua mătura prin casă şi arunca gunoiul într-un morman din faţa uşii. Într-o dimineaţă, când tocmai se

pregătea să se apuce de treabă, găsi o scrisoare în uşă, însă, cum nu ştia să citească, o duse stăpânului ei. Era de fapt o invitaţie de la nişte pitici care o rugau să le boteze un copil. Stăpânul îi spuse despre ce era vorba în scrisoare; fata nu ştia ce să facă, dacă să primească sau nu. În sfârşit, primi şi stăpânul ei îi dădu voie să plece la pitici, să boteze. Atunci au sosit trei pitici, au luat-o cu ei şi au dus-o undeva în munţi, unde locuiau. Totul era mic acolo, dar aşa de frumos, că fetei i se tăie respiraţia, iar eu nici nu pot să povestesc.

Lehuza stătea într-un pătuţ din lemn de abanos, ale cărui capete erau ornate cu perle, învelitoarea era din mătase brodată cu aur, leagănul noului născut era din fildeş, cădiţa din aur. După ce boteză, naşa voi să se întoarcă la stăpânul ei, dar piticii o rugară să mai rămână la ei trei zile. Ea se învoi şi timpul trecu repede, căci piticii se străduiau să-i facă mereu câte o surpriză plăcută ca să se simtă bine, mai ales că le era tare dragă. La urmă, când se hotărî să plece, îi puseră în traistă o mulţime de bulgări de aur şi o însoţiră o bucată de drum.

Cum ajunse acasă, slujnica vru să se apuce din nou de treabă şi căută mătura. Atunci apărură trei oameni străini care o întrebară cine-i şi ce caută acolo.

Cele trei zile petrecute la pitici nu fuseseră trei zile, cum crezuse ea, ci şapte ani, fostul ei stăpân murise între timp iar în casă veniseră noii stăpâni.

A treia poveste (*Drittes Märchen*)

Unei mame i-au luat piticii copilul cel frumos din leagăn şi i-au pus în loc un prostănac ce se uita fix şi nu ştia nici măcar să mănânce ori să bea. În disperarea ei, mama alergă la o vecină, îi povesti ce i s-a întâmplat şi o

întrebă ce să facă. Vecina o sfătui să ducă prostănacul în bucătărie, să aţâţe focul şi să-l pună la fiert într-o coajă de ou; asta l-ar face să râdă şi, dacă ar râde, s-ar termina cu el.

Femeia se întoarse acasă şi făcu întocmai cum o învăţase vecina. Cum puse apa la fiert în coaja de ou, prostănacul începu să vorbească şi zise:

Iacă sunt aşa bătrân
Ca pădurea din apus
Dar coji de ou la Jiert
Pân acuma n-am văzut.*

Şi-ncepu să râdă. Atunci au apărut o mulţime de pitici care au adus copilul cel frumos şi şi-au luat înapoi prostănacul.

MIRELE TÂLHAR

(*Der Räuberbräutigam*// *The Robber Bridegroom*)

Era odată un morar care avea o fată frumoasă şi, când fetei i-a venit vremea măritişului, tatăl începu să se gândească cum ar putea s-o aranjeze mai bine. „Dacă vine un te-miricine în peţit, nu-i dau fata”, îşi zicea în sinea lui.

Nu trecu multă vreme şi apăru un peţitor care părea să fie foarte bogat şi, cum morarul nu ştia nimic despre el, îi promise că-i va da fata de nevastă. Fetei însă nu-i prea plăcea viitorul soţ, nu simţea ceea ce o mireasă simte pentru viitorul ei bărbat şi nu i se părea om de încredere. De câte ori îl privea sau se gândea la el, parcă-i dădea un cuţit prin inimă. Odată, peţitorul i-a zis fetei:

— Tu eşti logodnica mea şi încă nu mi-ai făcut nicio vizită. Fata îi spuse:

— Dar nu ştiu unde ţi-i casa.

— Casa mea este departe, în întunericul pădurii, îi răspunse peţitorul. Atunci fata îl puse să-i explice cam pe unde ar fi casa lui şi pe ce drum se putea ajunge acolo. Logodnicul îi zise:

— Uite, duminica viitoare trebuie să vii neapărat s-o vezi, am oaspeţi invitaţi şi, ca s-o poţi găsi prin pădure, am să presar cenuşă pe drum.

Când veni ziua de duminică şi fata trebui să plece, i se făcu frică, nu ştia nici ea de ce, şi îşi umplu buzunarele cu boabe de mazăre şi linte ca să însemne drumul până la casa peţitorului.

La intrarea în pădure, găsi deja împrăştiată cenuşa şi începu să se ia după ea, dar în acelaşi timp lăsa să-i cadă la dreapta şi la stânga drumului boabe de linte şi de mazăre. Aşa merse toată ziua afundându-se în pădure, unde, la căderea serii, întunericul era şi mai mare. După o vreme, dădu de-o casă singuratică; nu-i plăcu deloc, căci arăta mohorâtă şi avea ceva neobişnuit. Intră în ea şi nu găsi pe nimeni: înăuntru domnea o linişte apăsătoare. Dintr-odată, auzi o voce care-i striga:

Întoarce-te, *întoarce-te*, *mireasă*
Din faţa ucigaşilor din casă.

Fata făcu ochii mari, începu să cerceteze toate ungherele casei şi văzu că vocea era a unei păsări dintr-o colivie. În rest, toate camerele erau goale şi niciun suflet de om nu se afla pe acolo. La sfârşit, ajunse şi în pivniţă, unde stătea o femeie bătrână, bătrână, care-şi tot clătina capul.

— Aţi putea să-mi spuneţi, zise fata, dacă viitorul meu logodnic locuieşte aici?

— Ah, biată copilă, răspunse bătrâna, în ce te-ai băgat! Te afli într-un cuib de tâlhari ucigaşi. Îţi închipui că vei fi curând mireasă şi vei avea nuntă, dar te vei mărita cu moartea. Priveşte acolo, am pregătit cazanul cu apă, când te va avea în mâinile lui, tâlharul te va tăia bucăţele, fără nicio milă, te va fierbe şi apoi te va mânca, întrucât cei de aici sunt nu numai tâlhari, ci şi canibali. Dacă nu m-aş fi

îndurat eu de tine şi nu ţi-aş fi spus toate astea, ai fi fost pierdută pentru vecie.

Apoi bătrâna o ascunse după un butoi mare unde n-o putea vedea nimeni şi-i mai zise:

— Stai liniştită, nu te mişca de aici, altfel s-a terminat cu tine. La noapte, când tâlharii vor dormi, vom fugi împreună, de mult aştept ocazia asta.

Abia termină de vorbit, că şi sosi acasă banda de canibali fără frica lui Dumnezeu. Au început să taie o altă fecioară, erau beţi şi nu luau în seamă strigătele ei. Mai întâi i-au dat şi ei să bea trei pahare pline cu vin – unul alb, altul roşu, altul galben –, apoi au legat-o de masă, i-au tăiat trupul în bucăţi şi au pus sare pe toată carnea. Biata fată ascunsă după butoi tremura de frică văzând ce se petrece şi se gândea cu groază ce o aştepta şi pe ea. Un tâlhar observă pe degetul cel mic al fetei ucise un inel şi, cum nu-l putu scoate, luă o bardă şi tăie degetul, care sări şi nimeri după butoi chiar în poala fetei. Tâlharul luă o lumânare, începu să-l caute, dar nu-l găsi şi se lăsă păgubaş. Atunci un altul îi zise:

— Ai căutat şi după butoiul cel mare? Bătrâna, care simţi pericolul, îl strigă însă:

— Hai şi mănâncă, ai să-l cauţi mâine, n-are cum să fi căzut prea departe. Tâlharii au repetat în cor:

— Are dreptate baba, o să-l căutăm mâine, hai să mâncăm.

Şi s-au aşezat la masă. Bătrâna le-a pus în vin câteva picături dintr-o licoare adormitoare, aşa că, îndată ce-au băut, au adormit cu toţii şi au început să sforăie.

Când i-a auzit sforăind, logodnica tâlharului a ieşit de după butoi şi, păşind cu grijă peste trupurile care zăceau pe podea unul lângă altul, a ieşit afară. Bătrâna se ridică şi ea din locul unde stătea de obicei, deschise uşa şi amândouă fugiră, cât de repede putură, departe de casa tâlharilor. Cenuşa o spulberase vântul, dar boabele de mazăre şi linte rămăseseră, încolţiseră şi le arătau drumul spre ieşirea din pădure.

Aşa au mers ele toată noaptea, până când, în zori,

ajunseră la moară. Acolo fata îi povesti tatălui ei tot ce văzuse în pădure şi prin câte trecuse până să ajungă acasă.

Când veni ziua în care trebuia să aibă loc nunta, apăru şi logodnicul. Morarul însă chemase o mulţime de rude şi prieteni. S-au aşezat cu toţii la masă şi, la un moment dat, cineva spuse comesenilor să povestească fiecare câte ceva. Mirele îi zise miresei:

— Tu nu ştii nicio poveste, sufleţelule, spune şi tu ceva! Fata răspunse:

— Aş vrea, dragi oaspeţi, să vă povestesc un vis. Se făcea că mergeam singură printr-o pădure întunecoasă şi am ajuns la o casă în care nu era niciun om, doar o colivie pe perete, din care striga o pasăre:

Întoarce-te, *întoarce-te*, *mireasă*.

Din fata ucigaşilor din casă!

— Iubitule, ăsta a fost doar un vis, îi spuse mirelui, şi-şi continuă povestea.

— Atunci am început să cercetez toate camerele şi am văzut că erau goale. Şi tot ce era în casa aceea îmi părea foarte ciudat. Când am coborât în pivniţă, am dat de o bătrână care clătina din cap. Când am întrebat-o: „Locuieşte mirele meu aici?”, ea mi-a spus: „Ah, biată copilă, ăsta-i un cuib de tâlhari ucigaşi şi mâncători de oameni, mirele tău aici locuieşte, dar el vrea să te taie în bucăţi, să te fiarbă şi să te mănânce”.

— Iubitule, zise iar fata către mire, ăsta a fost doar un vis. Apoi continuă să povestească:

— Bătrâna m-a ascuns după un butoi şi îndată au sosit tâlharii în pivniţa târând după ei o fecioară căreia i-au dat să bea trei pahare cu vin, alb roşu şi galben, ca să-i distrugă inima.

Apoi, către mire:

— Iubitule, acesta a fost doar un vis! Şi continua! după care i-au dezbrăcat hainele frumoase, i-au hăcuit trupul tânăr, au presărat carnea cu sare şi au pus-o la fiert.

— Iubitule, acesta a fost doar un vis! Şi spuse mai departe: apoi un tâlhar vru să scoată de pe degetul fetei un inel de aur, dar nu putu, inelul nu ieşea, aşa că luă o bardă

şi tăie degetul care sari după butoi, direct în poală la mine.

— Şi acesta-i, oameni buni, degetul cu inelul! zise mireasa să arătă mesenilor. Tâlharul, care în timpul povestirii „visului” se făcuse alb ca varul la faţa, sări de pe scaun şi vru să fugă, dar oaspeţii puseră mâna pe el şi-l duseră la judecată.

Judecătorul condamnă pe tâlhar şi întreaga lui bandă la moarte.

DOMNUL KORBES

(*Herr Korbes*// *Mr. Korbes*)

Erau odată o găinuşă şi un cocoşel care voiau să plece într-o călătorie. Cocoşelul şi-a construit o trăsurică frumoasă şi a înhămat la ea patru şoricei, împreună cu găinuşa au luat loc în trăsurică şi au vrut să plece. Dar, când să plece, iată că vine o pisicuţă şi le spune:

— Unde vreţi să ajungeţi?

— Cât mai departe, la casa domnului Korbes, răspunse cocoşelul.

— Luaţi-mă şi pe mine, se rugă pisicuţă.

— Cu plăcere, dragă pisicuţă, urcă în trăsurică şi aşază-te în spate, că în faţă s-ar putea să cazi.

Fiţi atenţi
Rotiţele voastre roşii
Să nu le murdăriţi;
Rotiţele voastre călătoresc.
Şoriceii fluiera;
Cât mai departe.
La casa domnului Korbes.

Apoi veniră: o piatră de moară, un ou, o raţă, un ac cu gămălie şi la sfârşit un ac de cusut. Toţi au luat loc în trăsurică şi au plecat mai departe, la casa domnului

Korbes. Dar, când au ajuns, domnul Korbes nu era acasă. Şoriceii au dus trăsurică în şură, găinuşa şi cocoşelul au zburat şi s-au aşezat pe o grindă, raţa într-un butoi cu apă, oul s-a înfăşurat într-un prosop, acul cu gămălie s-a înfipt în scaun, acul de cusut a sărit pe pat şi s-a înfipt în mijlocul pernei, iar piatra de moară s-a ascuns după uşă.

Când domnul Korbes a venit acasă, s-a dus la cuptor să facă focul, dar pisica i-a suflat spuza în ochi. A alergat repede la butoiul cu apă ca să se spele, dar raţa l-a stropit în faţă cu apă. Când să se şteargă cu prosopul, oul se sparse şi-l orbi. Vru să se odihnească, dar, când să se aşeze pe scaun, acul cu gămălie îl împunse. Sări cuprins de mânie în sus, se trânti pe pat, dar, când îşi puse capul pe pernă, îl înţepă acul de cusut. Domnul Korbes, înnebunit, începu să urle şi vru să fugă în lumea largă. Când ajunse la uşă, piatra de moară îl lovi de moarte.

Se pare că domnul Korbes era un om foarte rău, aşa că şi-a primit pedeapsa.

DOMNUL CUMĂTRU

(*Der Herr Gevatter*// *The godfather*)

Un om sărman avea atât de mulţi copii, că, de fiecare dată când i se mai năştea unul, era nevoit să roage oameni din toată lumea ca să i-l boteze. De aceea, când i se născu încă un copil, nimeni nu voi să-l mai boteze. Nu ştia ce să

facă. Se culcă şi visă că trebuie să se ducă la poartă şi să roage pe primul om care va trece pe drum să-i fie cumătru.

Când se sculă, omul hotărî să urmeze visul, aşa că se aşează în faţa porţii şi aşteptă să treacă cineva. La o bucată de vreme, iată că vine un străin şi-i dete un păhărel cu apă zicându-i:

— Este o apă miraculoasă cu care-i poţi însănătoşi pe bolnavi, depinde numai de locul unde stă Moartea: dacă e la capul celui bolnav, acesta se va însănătoşi, dacă stă la picioarele lui, va muri.

Omul deveni îndată cunoscut în toată lumea ca vindecător şi se îmbogăţi salvând de la moarte o mulţime de bolnavi. Odată, fu chemat la regele acelui ţinut, al cărui copil se îmbolnăvise şi, de cum intră, văzu Moartea la capul copilului, aşa că-l putu vindeca; apoi fu chemat a doua oară şi iar îl vindecă, a treia oară însă, Moartea era la picioare, aşa că omul îşi dădu seama că fiul regelui nu mai are scăpare.

Într-o zi, vru el să-şi viziteze cumătrul ca să-i povestească ce făcuse cu apa cea miraculoasă.

Când intră în casa cumătrului, acolo era un tărăboi cum nu mai văzuse până atunci: la primul etaj mătura se certa cu lopata şi se îmbrânceau una pe alta. Omul întrebă:

— Nu vă supăraţi, unde locuieşte domnul cumătru? Mătura răspunse:

— Un etaj mai sus.

Când ajunse la etajul al doilea, văzu o grămadă de degete moarte aruncate pe jos. Omul întrebă:

— Nu vă supăraţi, unde locuieşte domnul cumătru?

Unul dintre degete răspunse:

— Un etaj mai sus.

La etajul al treilea văzu o movilă de capete de morţi şi unul dintre capete îl trimise la un etaj mai sus.

La al patrulea etaj văzu o tigaie deasupra unui foc, iar în tigaie nişte peşti săreau şi se prăjeau singuri. Când a întrebat de domnul cumătru, un peşte i-a spus, la fel ca şi ceilalţi: un etaj mai sus!

Ajunse şi la etajul al cincilea. Acolo dădu de o

încăpere şi începu să privească pe gaura cheii. Şi ce-i văzură ochii: cumătrul avea o pereche de coarne lungi! Deschise uşa, intră, iar cumătrul se puse în pat şi se acoperi cu o învelitoare. Atunci omul îi zise:

— Domnule cumătru, da' ce-i cu tărăboiul ăsta în casa dumneavoastră? La etajul întâi mătura se bătea cu lopata.

— Nu fi nerod, zise domnul cumătru, erau slujitorul şi slujnica şi discutau între ei. nu se băteau.

Dar la etajul al doilea erau degete moarte!

— Nu vorbi prostii! Erau rădăcini de scorţişoară.

Dar la etajul al treilea era o movilă de capete de morţi!

— Nu fi idiot, erau căpăţâni de varză.

— La etajul al patrulea am văzut cu ochii mei peştii sărind în tigaie şi prăjindu-se singuri.

Şi cum zise asta, un peşte veni şi se aşeza singur pe masă pentru prânz.

— Iar când am ajuns la etajul al cincilea, m-am uitat pe gaura cheii şi v-am văzut pe dumneavoastră, domnule cumătru! Aveaţi o pereche de coarne lungi.

— Asta nu-i adevărat, urlă domnul cumătru.

Atunci omul, speriat, o luă la goană şi cine ştie ce i s-ar fi întâmplat dacă nu fugea la timp, căci domnul cumătru nu era altul decât Necuratul.

BĂTRANA VRĂJITOARE (doamna Trude)

(*Frau Trude// Mother Trudy*)

A fost odată ca niciodată, o fetiţă foarte încăpăţânată, care nu îi asculta niciodată pe părinţii ei, aşa încât, cum ar fi putut ea să ajungă să fie cu adevărat fericită?

Într-o zi, ea le-a spus tăticului şi mămicii ei:

— Vai, am auzit atâtea despre bătrâna vrăjitoare, încât vreau să mă duc să o vizitez. Oamenii povestesc că este o bătrânică minunată, care are nenumărate lucruri magice în casa ei şi sunt tare curioasă să le văd!

Părinţii fetiţei au oprit-o, însă, să se ducă într-acolo, spunându-i:

— Vrăjitoarea este o bătrână rea, păcătoasă, care face o mulţime de lucruri necurate. Dacă te duci la ea, nu vei mai fi copilul nostru niciodată!

Fetiţa nu a ascultat spusele părinţilor ei şi a plecat direct către casa vrăjitoarei.

Atunci când a ajuns acolo, bătrâna a întrebat-o:

— Vai, dar de ce eşti aşa de palidă?

— Ah, răspunse fetiţa, tremurând din toate încheieturile, sunt înfricoşată de ceea ce am văzut adineauri!!

— Şi ce anume ai văzut? a continuat să o întrebe bătrâna vrăjitoare.

— Am zărit la uşa ta un om negru din cap până în picioare…!

— Vai, dar acela nu era decât un mâner, a liniştit-o vrăjitoarea.

— Apoi, am văzut un om care era cu totul şi cu totul cenuşiu!

— Ha, ha, ha, acela era un alergător acoperit de praf, i-a răspuns bătrâna.

— Şi… şi după aceea, am zărit un om cu toată pielea roşie ca sângele!

— Vai, vai, acela nu era decât un măcelar, i-a zis vrăjitoarea.

— Cel mai mult m-a înspăimântat, însă, altceva, a continuat fetiţa. Atunci când m-am uitat prin fereastra ta şi nu te-am văzut pe tine, ci o creatură cu un cap fioros, îngrozitor”.

— Atunci, înseamnă că ai văzut-o pe vrăjitoare, aşa cum arată ea cu adevărat! I-a spus baba. Vai, vai, vai! Te aştept de o groază de vreme, să îmi dai lumină şi căldură!!

Nici nu termină bine de spus cuvintele acestea, că vrăjitoarea cea hâdă o şi transformă pe fetiţă într-un butuc de lemn pe care îl aruncă de îndată pe foc.

Atunci când butucul se aprinse cu totul, ea se aşeză lângă vatră şi începu să îşi încălzească mâinile, spunând:

— Ah, ce bine mă simt! Focul nu a ars aşa de vesel de multă, multă vreme…!

CUMĂTRĂ MOARTE

(*Der Gevatter Tod*// *Godfather Death*)

Un om sărman avea doisprezece copii şi trebuia să

muncească zi şi noapte ca să le poată agonisi pâinea cea de toate zilele. Când apăru pe lume al treisprezecelea copil, nu ştia ce să mai facă de necaz. Nimeni nu voia să i-l boteze, aşa că ieşi pe uliţa satului cu gând să-l roage pe primul om ce-i va apărea în cale să-i fie cumătru. Şi primul pe care-l întâlni nu fu altul decât chiar Bunul Dumnezeu, care bineînţeles că ştia ce avea pe inimă bietul om şi-i spuse:

— Sărmane om, mie milă de tine, am să-ţi botez eu copilul, am să-i port de grijă şi am să fac din el cel mai fericit om de pe pământ.

Omul a întrebat:

— Da' cine eşti?

— Sunt Bunul Dumnezeu.

— Nu te vreau de cumătru, tu eşti de partea celor bogaţi, iar pe săraci îl laşi să moară de foame.

Aşa vorbi omul care nu ştia cu câta înţelepciune împarte Bunul Dumnezeu bogăţia şi sărăcia. Apoi s-a depanat de Domnul şi a plecat mal departe. Atunci îi apăru Necuratul în faţă şi-i spuse:

— Ce cauţi, omule? Dacă mă vrei de naş la copilul tău, am să i umplu de aur şi de bogăţii şi de tot ce-i plăcut în lumea asta.

Omul întrebă:

— Da' cine eşti tu?

— Eu sunt Dracul.

— Atunci nu te vreau de cumătru, zise omul, tu îi înşeli şi-i vrăjeşti pe oameni.

Mai merse el o vreme şi-i ieşi în cale Moartea cea cu coasa care-i zise:

— Ia-mă de cumătră!

— Cine eşti? întrebă omul.

— Eu sunt Moartea, cea care-i face pe top oamenii egali. Atunci omul zise:

— Tu eşti dreptatea, tu-i tratezi pe bogaţi şi pe săraci la fel, tu ai să fii cumătră mea.

Moartea îi mai zise:

— Am să-mi fac finul bogat şi cunoscut în toată

lumea. Omul zise:

— Bine, duminica viitoare fac botezul, să vii la timp.

Moartea se ţinu de cuvânt, veni la timp şi deveni cumătră omului sărman şi nănaşa micuţului.

Când băieţelul crescu mare, îşi întâlni într-o zi nănaşa care-i ceru s-o unneze. îl duse într-o pădure, acolo îi arătă o poiană cu iarbă grasă şi-i zise:

— A venit timpul să-ţi primeşti darul de botez. Eu vreau să fac din tine cel mai cunoscut doctor din lume. Când vei fi chemat la patul de suferinţă al vreunui bolnav, de fiecare dată am să apar şi eu. Dacă voi sta la capul bolnavului, să vorbeşti cu el cu curaj că ai să-l poţi face sănătos, dându-i din iarba asta; dar dacă voi sta la picioarele lui, atunci el va fi al meu şi tu să-i spui că nimic nu-l mai poate ajuta. Dar nu cumva să te foloseşti vreodată de iarba asta împotriva voinţei mele, căci de o vei face, vei avea multe necazuri.

Nu trecu multă vreme şi tânărul deveni cel mai cunoscut doctor din lume. Numai cât vedea bolnavul, că şi ştia ce-i cu el, dacă se va face sănătos sau dacă va muri. Multe se spuneau despre el şi veneau oameni de pretutindeni, îl luau la patul de suferinţă al bolnavilor şi după ce, cu iarba fermecată, îl lecuia, îl plăteau aşa de bine, încât curând deveni foarte bogat.

Acu’ se întâmpla ca tocmai regele acelei ţări căzu grav bolnav. Doctorul nostru fu chemat la curte să-l vadă şi să spună dacă va scăpa sau nu. Dar cum ajunse acolo, găsi Moartea la picioarele bolnavului şi înţelese că pentru rege nu mai creştea nicio iarbă. „Ce ar fi să încalc porunca nănaşei”, se gândi în sinea lui doctorul, „n-are să i convină ei, dar cum îi sunt fin, are să închidă de data asta ochii. Ia să încerc”. Lua bolnavul şi-l întoarse invers în aşa fel ca Moartea să stea la capul lui. Apoi îi dădu din iarba de leac şi regele îşi veni în fire.

Moartea însă se uită la doctor foarte posomorâtă şi-l ameninţă cu degetul, zicându-i:

— M-ai tras pe sfoară, finule, de data asta te iert pentru că sunt nănaşa ta, dar, dacă mai încerci o dată, te

voi omori chiar pe tine şi te voi lua cu mine.

Nu mult după asta, căzu bolnavă fiica regelui. Era unicul lui copil şi regele plângea zi şi noapte, încât orbi de câte lacrimi vărsase; dădu sfară în ţară că acela care-i va salva fiica de la moarte o va primi de soţie şi va deveni moştenitorul tronului.

Doctorul, auzind veştile de la palat, se duse acolo şi, când ajunse la patul bolnavei, o zări pe nănaşa lui stând la picioarele fetei. Văzând cât de frumoasă era prinţesa, uită de toate, ca şi cum i-ar fi zburat minţile, şi uită şi de ceea ce-i spusese Moartea. Nici măcar nu observă că aceasta îi arunca nişte priviri încruntate, ţinea mâinile ei descărnate în sus şi-l ameninţa cu pumnii. Ridică fata şi o întoarse în pat în aşa fel ca Moartea să fie la capul ei. Apoi îi dădu iarba de leac şi îndată obrajii prinţesei se îmbujorară şi ea reveni veselă la viaţă.

Înşelată şi de data aceasta, Moartea îi zise doctorului:

— S-a terminat cu tine, finule, acum ţi-a venit ţie rândul.

Şi l-a cuprins cu mâinile ei reci ca gheaţa aşa de strâns, că el nu mai putea să scape. L-a dus într-o peşteră sub pământ. Acolo văzu mii de lumânări aprinse, unele mari, altele mai mici şi altele şi mai mici. În fiecare clipă o lumânare se aprindea şi alta se stingea, aşa că flăcările păreau că s-ar afla într-o continuă mişcare.

— Vezi tu, zise Moartea, acestea sunt flăcările vieţilor: cele mari, sunt ale copiilor, cele mijlocii, ale soţilor în floarea vârstei, iar cele mici sunt ale bătrânilor. Uneori şi copiii, şi tinerii au şi ei doar câte o lumânare mică.

— Arată-mi care este lumânarea mea, zise doctorul gândindu-se la una mare. Moartea însă îi arătă una care era pe terminate şi-i spuse:

— O vezi? Asta-i a ta.

— Vai de mine, iubită nănaşă, spuse speriat doctorul, aprinde-mi alta, fă-o de dragul finului tău, să-şi trăiască şi el viaţa fericit, însurat cu fiica regelui.

— Asta nu pot, finule, ar trebui să sting alta şi apoi să

aprind una mai mare pentru tine.

— Atunci pune una mai mare în locul celei care-i aproape stinsa. îi strigă doctorul disperat.

Moartea se arătă ca şi când ar fi fost gata să-i împlinească dorinţa, luă o lumânare lunga şi neînceputa, dar, cum de fapt voia să se răzbune pe finul neascultător, intenţionat o înfipse greşit, aşa încât ea căzu şi se stinse, Doctorul se prăbuşi pe loc în mâinile cumetrei Moarte.

CĂLĂTORIA LUI PRICHINDEL (călătoria lui Degeţel)

(*Däumerlings Wanderschaft*// *The travels of Tom Thumb*)

A fost odată un croitor şi croitorul ăsta avea un fecior atât de mic că nu măsura în înălţime mai mult decât degetul mare de la mână, iar din pricina staturii lui mititele i se spunea Prichindel. Dar cu toate că era mic de stat, omuleţul ăsta era atât de neînfricat, încât într-o zi îi zise tatălui său:

— Tăicuţă, mi-a sosit vremea să văd şi eu lumea largă.

— Ce să zic, fiule, îi răspunse bătrânul său părinte, asta cam aşa e…

Şi zicând astfel, omul luă un ac de cusut mai mare şi, topind la flacăra lumânării un dop de ceară roşie, îi meşteşugi acului un mâner frumos, după care i-Idădu lui Prichindel, zicându-i:

— Uite, băiatul tatii, ţi-am făcut aici o sabie, să o iei cu tine la drum.

Prichindel vru să mai prânzească odată cu ai săi şi

dădu fuga în bucătărie să vadă ce bucate gătise mamă-sa. Dar cum mâncarea nu era gata şi oala fierbea încă pe foc, băiatul o întrebă:

— Ce-avem de mâncare azi, mămucă?

— Du-te şi uită-te-n oală! îl îndemnă mamă-sa.

Aşa că Prichindel se caţără pe cuptor şi-şi băgă nasul în oală să vadă ce fierbea acolo, dar cum se aplecase prea tare deasupra oalei, o dată îl luă pe sus aburul de la fiertură şi-l împinse pe horn şi de-acolo drept în văzduh.

Pluti astfel o vreme dus de abur, până în cele din urmă ajunse din nou pe pământ. Şi uite aşa se trezi croitoraşul în lumea mare şi, după ce merse cât merse, ajunse la un croitor vestit şi se învoi să intre în slujba lui, dar cum mâncarea gătită de nevasta stăpânului nu era prea bună, într-o zi Prichindel îi zise:

— Stăpână, dacă nu ne dai ceva mai bun de mâncare, să ştii că îmi iau tălpăşiţa de-aici şi mâine în zori o să scriu cu cretă pe poarta casei matale „Prea mulţi cartofi, prea puţină carne, aşa că adio şi n-am cuvinte, mărite împărat al cartofilor!”

— Nu zău, aşa ai să faci, năpârstocule? îi zise stăpână-sa, care se înfuriase atât de tare pe el că apucă un şervet de vase cu gând să-l pălească pe băiat.

Numai că Prichindel se pitula repede sub un degetar şi scoţându-şi nasul afară din ascunzătoare, scoase limba la stăpână-sa. Femeia luă degetanil, dar când să pună mâna pe Prichindel, omuleţul se tăcu pierdut printre cutele unei bucăţi de stofa şi când femeia despături stofa să dea de el, Prichindel se ascunse într-o crăpătură din masă.

— Iaca aici sunt, stăpână! îi strigă el femeii, scoţându-şi capul afară din crăpătură, dar când femeia dădu să-l pălească cu şervetul se ascunse în sertarul mesei.

Şi uite tot aşa până când în cele din urmă stăpână-sa reuşi să pună mâna pe el şi-l goni din casă.

Croitoraşul porni iar la drum şi merse până ajunse la un codru mare şi acolo dădu peste o bandă de tâlhari care ticluiau cum să şterpelească averea împăratului care

domnea peste acel ţinut. Când îl văzură pe Prichindel, hoţii se gândiră:

„Că bine ne-ar mai prinde un *nichiperchea* ca ăsta, e aşa de mic că ar încăpea pe gaura cheii şi ne-ar putea deschide toate uşile la iatacurile împăratului”.

— Auzi, bre, căpcăunule, îi strigă unul din tâlhari, ce-ai zice să vii cu noi la vistieria împăratului? Nu trebuie decât să te strecori înăuntru şi-apoi să ne arunci galbenii.

Prichindel stătu ce stătu pe gânduri şi în cele din urină se învoi să-i însoţească la vistierie. Când ajunseră acolo, croitoraşul cercetă toate uşile, să găsească o crăpătură în vreuna din ele prin care să intre înăuntru. Nu trecu mult şi află una destul de mare să-l încapă, dar taman când se pregătea să se strecoare în odaia cu galbeni, unul din paznicii care păzeau uşa îl zări şi-i spuse tovarăşului său:

— Ia uite colo ce păianjen scârbos, mă duc să-l stârpesc.

— Da’ ce-ai cu bietu1 păianjen, îi zise celălalt paznic, că doar nu ţi-a făcut niciun rău?

Şi uite aşa scăpă Prichindel şi de data asta şi, strecurându-se prin crăpătura din uşă, intră în vistierie, deschise fereastra sub care aşteptau tâlharii şi le aruncă galben după galben.

Dar tocmai când muncea mai cu sârg, se nimeri ca împăratul să vină la vistierie ca să-şi cerceteze bogăţiile şi Prichindel abia avu timp să-şi dibuie o ascunzătoare.

Împăratul băgă de seamă că-i lipseau din galbeni, dar nu fii chip să priceapă cine să-i fi furat, fiindcă toate încuietorile şi lacătele erau neatinse şi locul părea bine păzit. În cele din urmă se întoarse în iatacurile sale, dar la plecare le spuse paznicilor:

— Fiţi cu ochii în patru, că cineva a pus ochii pe averile mele!

Prichindel începu iar să le arunce galbeni hoţilor, dar de data asta paznicii care stăteau cu urechile ciulite auziră zornăitul talerilor şi clinchetul pe care-4 scoteau galbenii când cădeau de la fereastră şi dădură buzna în odaie să-l

prindă pe hoţ; dar Prichindel, care-i auzise intrând, fu mai iute de picior şi se piti cu totul într-un colţ sub un galben şi, parcă atât nu era de ajuns, îşi mai şi bătea joc de paznici strigându-le:

— Sâc că nu mă prindeţi, sâc că nu mă prindeţi! Paznicii se repeziră la locul de unde venea glasul, dar Prichindel ţâşnise deja în alt colţ, sub alt galben, şi iar strigă:

— He, he, he, sâc că nu mă prindeţi!

Străjerii iar dădură fuga să pună mâna pe el, dar omuleţul o tulise deja în alt colţ şi iar strigă santinelelor:

— Ho, ho, ho, sâc că nu mă prindeţi!

Şi atâta îşi mai bătu jos de ei şi-i ţinu într-o fugă prin toată odaia, că până la urmă paznicii istoviră şi plecară şi-l lăsară în plata Domnului.

Prichindel se întoarse la treabă şi unul câte unul le aruncă tâlharilor toţi galbenii, iar când fu să-l arunce pe cel din urmă, îi dădu un bobârnac zdravăn, apoi sări sprinten pe el şi zbură cu tot cu galben pe fereastră până jos unde-l aşteptau hoţii. Minunaţi tare de dibăcia băiatului, tâlharii îi ziseră:

— Da’ tare mai eşti viteaz, bre, n-ai vrea să fii mai-marele nostru?

Prichindel le mulţumi frumos, dar zise că nu, fiindcă voia lui era să vadă lumea. Aşa că împărţiră prada, însă croitoraşul nu luă decât un bănuţ, pentru că nu putea duce mai mult. Apoi, îşi prinse din nou sabia la brâu, îşi luă rămas bun de la tâlhari şi o porni la drum.

Mai întâi ajunse să slujească la nişte meşteri mari, dar cum munca ceea nu-i fu deloc pe plac, intră slujitor la un han. Numai că slujnicele nu-laveau deloc la suflet, fiindcă, mic cum era, vedea tot ce făceau pe ascuns, fără ca ele să bage de seamă, şi pe urmă se ducea şi le povestea stăpânilor care ce şterpeliseră din farfurii şi din cămară. Până la urmă slujnicele ticluiră cum să-i vină de hac şi îşi ziseră: „Stai numai, că ţi-om arăta noi acu!”

Peste câteva zile, una din ele se puse să cosească iarba din grădină, când îl văzu pe Prichindel ţopăind

încoace şi-ncolo şi ba căţărându-se, ba dându-se la vale pe buruienile din jur. Femeia nu stătu mult pe gânduri şi când trase odată cu coasa, îl adună şi pe Prichindel împreună cu iarba, apoi făcu din iarbă un ghemotoc şi-l legă bine într-o cârpă şi-l aruncă vacilor pe ascuns.

Acu, printre vaci era şi una neagră, care înghiţi ghemotocul cu totul, fără să-lvatăme câtuşi de puţin pe croitoraş. Numai că lui Prichindel nu-i era deloc pe plac în burta vacii, că era întuneric beznă şi ştia că nici n-o să aibă parte acolo de vreo lumânare aprinsă. Când veni timpul şi vaca fu mulsă, Prichindel începu să strige:

„Daţi din mâini mai cu spor
Şi umpleţi căldarea de zor”.

Dar din cauza zgomotului din timpul mulsului, nu-l auzi nimeni. Nu trecu mult şi stăpânu-său veni în grajd şi porunci ca vaca cea neagră să fie tăiată a doua zi de dimineaţă. Prichindel se sperie atât de tare auzind aceasta, încât strigă şi mai tare şi pe înţeles:

— Valeu, stăpâne, pune întâi să mă scoată afară de-aici, că sunt în burta vacii!

Stăpânu-său îl auzi desluşit, dar nu ştia de unde venea glasul şi-l întrebă:

— Da’ unde eşti?

— În burta vacii negre, îi răspunse Prichindel, dar stăpânu-său nu pricepu o iotă din ce-i spusese, aşa că plecă din grajd.

Şi precum poruncise, vaca fu tăiată a doua zi dimineaţă, dar, slavă Domnului, Prichindel nu fu vătămat în niciun chip când slujitorii se apucară să sfârtece animalul şi nimeri printre carnea pusă deoparte pentru cârnaţi. Iar când veni măcelarul să taie mărunt carnea pentru cârnaţi, băiatul se puse pe strigat din toţi rărunchii:

— Valeu, rogu-te, n-o ciopârţi prea rău, că sunt şi eu pe-aici! Numai că iar nu-l auzi nimeni, din cauza zgomotului făcut de barda măcelarului.

Acu chiar că dăduse de necaz, numai că, de spaimă, mintea începu să-i umble cu repeziciune şi odată ţâşni sprinten printre lovituri şi reuşi să iasă la lumină fără să se

aleagă nici măcar cu o zgârietură. Dar tot n-avu cum să scape de-acolo şi când se uită mai bine, era într-un caltaboş, alături de bucăţile de slănină. Şi uite aşa se trezi înghesuit nevoie mare şi pus în horn la afumat şi-acolo tare greu mai trecea vremea!

Când veni iarna, stăpânu-său coborî caltaboşul din animatoare, că tocmai pregătea un ospăţ pentru nişte musafiri. Dar când stăpână-sa începu să taie felii din carnal, Prichindel se feri atât de bine de cuţit că niciun fir de păr din cap nu-i fu vătămat şi în cele din urmă prinse de veste când veni momentul potrivit şi ţâşni afară din cârnat.

Croitoraşul nu mai pierdu niciun minut în casa ceea în care avusese parte numai de nenorociri şi o porni de îndată la drum. Dar nu-i fu dat să se bucure mult de libertate căci, cum mergea el aşa pe un câmp, o vulpe îl înghiţi din nebăgare de seamă.

— M-auzi, coană vulpe, îi strigă croitoraşul, eu îţi stau în gât, fii bună şi lasă-mă să ies!

— Mda, oricum nu-mi ajungi nici pe-o măsea, zise vulpea, şi uite, ţi-oi da drumul, dacă mi făgăduieşti să-mi dai toate orătăniile din ograda lui tătâne-tău.

— Bucuros, coană vulpe, bucuros! îi zise Prichindel. Uite, mă jurui că o să primeşti toate găinile şi cocoşii din curtea noastră.

Atunci vulpea îl scuipă afară pe Prichindel şi-l duse chiar ea până la casa părintească. Şi când tată-său îşi văzu din nou fiul preaiubit, îi dădu bucuros vulpii toate zburătoarele din bătătură.

— Iar eu, tată, uite ce îţi dau în schimb pentru paguba ta! zise Prichindel şi-i dădu bănuţul pe care-l câştigase în preumblarea lui prin lume.

Şi dacă mă întrebaţi cum de s-a ales vulpea cu toţi puii şi toate găinile şi toţi cocoşii, atunci trebuie să vă spun, dragii mei puişori cititori, că orice părinte îşi iubeşte odraslele cu mult mai mult decât toate bogăţiile din lume, darămite nişte biete orătănii!

PASĂREA MĂIASTRĂ
(*Pitchers Vogel*// *Pitcher's Bird*)

Era odată un meşter vrăjitor care lua înfăţişarea unul om sărac, mergea din casă în casă, cerşea şi fura fetele frumoase. Nimeni nu ştia unde le duce, căci fetele nu mai apăreau niciodată.

Într-o zi, vrăjitorul ajunse la uşa unui om care avea trei fete foarte frumoase; vrăjitorul luase chipul unui biet cerşetor care ducea o traista pe spate unde, chipurile, aduna ce i se dădea de pomană. Ceru ceva de mâncare şi, când fata cea mare veni cu o bucată de pâine şi vru să i-o dea, el numai ce-o atinse şi, ca fermecată, fata intră în traistă. Apoi vrăjitorul se grăbi foarte şi o duse într-o pădure întunecoasă în mijlocul căreia se afla casa lui. În casă totul era minunat şi el o asigură:

— Comoara mea, are să-ţi placă mult la mine, vei avea tot ce-ţi doreşte inima.

După ce trecură câteva zile, vrăjitorul spuse:

— Eu trebuie să plec şi să te las singura un timp: uite colo sunt cheile casei, poţi intra peste tot şi vedea totul,

numai într-o cameră n-ai voie, aceea care se deschide cu cheiţa asta; dacă vei încălca porunca, vei plăti cu viaţa.

Îi mai dădu şi un ou, sfătuind-o:

— Păzeşte oul acesta cu mare grijă şi poartă-l mereu la tine, căci dacă se pierde, se va abate asupra ta o mare nenorocire.

Ea luă cheile şi oul şi promise că va face întocmai cum i-a spus.

Nici nu s-a îndepărtat bine vrăjitorul, că ea şi începu să umble prin tonul casă, de jos până sus, şi să cerceteze totul. Erau multe încăperi strălucind de atâta aur şi argint, cât nu văzuse niciodată în viaţa ei. Când ajunse în faţa uşii interzise, vru să treacă mai departe, dar curiozitatea nu-i dădea linişte.

Privi cheia, care arăta ca toate celelalte, o baga în broască şi o întoarse puţin, dar uşa se dădu în lături. Şi ce văzu ea înăuntru? în mijlocul încăperii se afla un bazin plin cu o mulţime de oameni tăiaţi; alături, un butuc şi o secure ce strălucea de ascuţita ce era. Fata se sperie aşa de tare, încât oul pe care-l ţinea în mână căzu în bazin. îl scoase de acolo, îl şterse şi-l răzui, dar nu putu în niciun chip să îndepărteze petele de sânge.

Nu la mult timp după asta, vrăjitorul se întoarse din călătorie şi mai întâi, ceru cheile şi oul. Fata i le dădu, dar tremura ca varga de frică şi el pricepu îndată, după petele roşii de pe ou, că fata fusese în camera interzisă.

— De ce ai intrat acolo împotriva voinţei mele? Acum o să intri din nou, dar de data asta împotriva voinţei tale. Eşti condamnată la moarte.

O trânti la pământ, o înşfacă de păr. îi puse capul pe butuc şi i-l tăie, umplând podeaua de sânge, apoi îi aruncă trupul în bazin.

„Acum vreau s-o am şi pe sora ei mijlocie”, îşi zise vrăjitorul în sinea lui şi lua din nou înfăţişarea unul cerşetor care merge din casa în casa şi cere de pomana. Cea de-a doua fată îl aduse şi ea o bucată de pâine, el luă pâinea şi, numai cât o atinse, o bagă în sac şi pleca departe în pădure. Fata avu aceeaşi soarta ca şi sora mal

mare, căci curiozitatea nu-i dădu pace, deschise cămara cu baia de sânge, iar la întoarcerea vrăjitorului plăti şi ea cu viaţa.

Aşa că vrăjitorul merse s-o ia şi pe a treia fată, care însă era deşteaptă şi şmecheră. Când vrăjitorul îi dădu cheile şi oul şi plecă în călătorie, mezina puse bine la păstrare oul, apoi începu să cerceteze camerele una câte una şi ajunse şi la cea oprită. Vai. ce-i fu dat să vadă! Ambele surori zăceau, tăiate în bucăţi, în bazinul cu sânge. Dar ea lua bucata cu bucată, cap, mâini, picioare, trup şi, când toate bucăţile fură unite, surorile ei înviară. Se bucurară foarte mult, se sărutară şi se îmbrăţişară tustrele. La sosire, vrăjitorul îi ceru cheile şi oul şi, cum nu văzu nici urmă de sânge pe ou, zise:

— Tu ai trecut cu bine încercarea la care ai fost pusă, de aceea poţi să fii mireasa mea.

Dar el nu mai avea acum nicio putere asupra ei şi trebuia să facă ce-i cerea ea:

— Mă mărit cu tine, spuse mezina, dar mai întâi trebuie să duci tatălui şi mamei mele un coş plin cu aur pe care să-l cari singur în spinare; între timp, eu voi pregăti nunta.

Apoi alergă la surorile ei care erau ascunse într-o cămăruţă şi le zise:

— A sosit clipa când pot să vă salvez. Ticălosul trebuie să vă ducă chiar el acasă; dar, de cum veţi ajunge acasă, să-mi trimiteţi ajutoare.

Le puse pe amândouă într-un coş şi le acoperi cu aur în aşa fel încât să nu se vadă nimic din ele, apoi îl strigă pe vrăjitor înăuntru şi-i zise:

— Acum du coşul la mine acasă, dar să ştii că eu mă voi uita de la fereastră şi voi veghea să nu te opreşti pe drum ca să te odihneşti.

Vrăjitorul ridica coşul pe spate şi porni la drum, însă povara îl apăsa aşa de tare, că-i curgeau sudorile pe faţă. La o vreme, se aşează cu gând să se odihnească o clipă, dar îndată un corb îi striga:

— Eu mă uit prin ferestruica mea şi vad că te

odihneşti, scoală-te imediat şi mergi mai departe.

El crezu că logodnica sa e cea care strigă şi se sculă. După altă bucată de drum, vru iar să se aşeze, dar iar auzi:

— Eu mă uit prin ferestruică şi văd că te odihneşti, scoală-te imediat şi mergi mai departe! Şi, de câte ori se oprea, auzea strigătul şi trebuia s-o ia din loc, până când, gemând şi abia mai putând să respire, ajunse cu coşul în care erau fetele şi aurul la casa lor părintească.

În pădure, mireasa pregătea nunta şi îi invită şi pe prietenii vrăjitorului. Luă un cap de mort cu dinţii rânjind, îl împodobi cu câteva bijuterii şi o coroană de flori şi-l aşează la o gaură din podul casei, aşa fel ca să fie văzut de afară.

Când toate pregătirile fură gata, se băgă într-un butoi cu miere, apoi desfăcu o chilotă cu pene şi se învârti înăuntru, de arăta ca o pasăre aşa de ciudată, că nimeni nu o putea recunoaşte. După aceea, ieşi din casă şi în drum întâlni o parte din nuntaşi care întrebau:

— Pasăre măiastră, de unde vii?

— Vin de la casa vrăjitorului.

— Ce face tânăra-i mireasă?

— A măturat de jos în sus casa

— Şi priveşte prin pod afară.

În cele din urmă, îşi întâlni şi mirele, care se întorcea încet acasă. El o întrebă ca şi ceilalţi: – Pasăre măiastră, de unde vii?

— Vin de la casa vrăjitorului.

— Ce face tânăra-i mireasă?

— A măturat de jos în sus casa – Şi priveşte prin pod afară.

Mirele privi înspre casa lui, văzu capul de mort rânjind în gaura de la pod şi, crezând că e mireasa care-i surâde, se ploconi, salutând-o bucuros. Când adună în casă toţi oaspeţii, ajunseră şi fraţii şi neamurile miresei trimişi în ajutor. Ei închiseră toate uşile casei şi-i dădură foc, ca vrăjitorul cu adunătura lui de şarlatani să ardă împreună

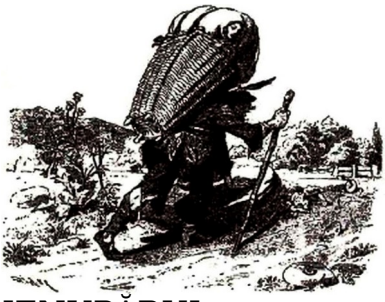

IENUPĂRUL

(*Von dem Machandelboom*// *The Juniper Tree*)

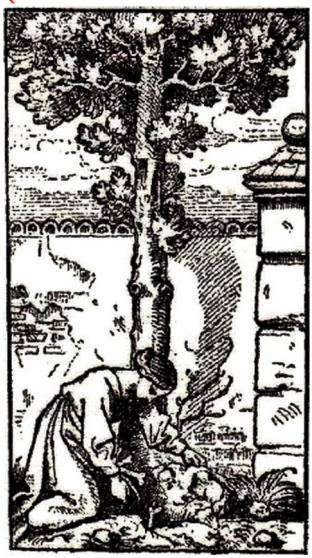

Demult, tare demult, trăia un om bogat care avea o soţie frumoasă şi pioasă.

Se iubeau foarte mult şi cea mai mare dorinţă a lor era să aibă un copil, iar femeia se ruga neîncetat pentru aceasta, dar în zadar…

În grădina casei lor, exista un ienupăr sub care femeia curata nişte mere, într-o zi de iarnă.

Din neatenţie, s-a tăiat la deget, iar sângele roşu a căzut pe zăpadă.

— Îmi doresc un copil roşu ca sângele şi alb ca zăpadă, a spus femeia şi inima i s-a umplut de bucurie, de parcă dorinţa trebuia să i se împlinească.

Timpul a trecut şi primăvara a sosit. Femeia a îngenuncheat sub ienupăr fericită şi a început să se roage.

A cules câteva boabe coapte ale ienupărului şi le-a mâncat, dar s-a îmbolnăvit…

Şi-a chemat soţul şi i-a spus cu tristeţe:

— Dacă voi muri să mă îngropi sub ienupăr.

Apoi s-a liniştit şi după vreo lună a născut un copil, un băiat.

Când a văzut că era roşu ca sângele şi alb ca zăpada a murit fericită şi împăcată.

Soţul ei a îngropat-o sub ienupăr, plângând amarnic după ea

După ce şi-a mai venit în fire, bărbatul s-a căsătorit din nou.

Şi acesta femeie i-a dăruit un copil: o fetiţă.

Femeia îşi iubea tare mult copilă, dar când se uită la băiat-roşu ca sângele şi alb ca zăpada se gândea că acesta, atât de frumos, va sta în calea propriului ei copil şi nu ştia cum să facă să-l înlăture, ca averea să-i rămână ei.

Gândul acesta o înnebunea pe femeie şi a început să se poarte urât cu băiatul, bătându-l şi asuprindu-l mereu.

Într-o zi fetiţa a venit la mama ei şi i-a spus:

— Mamă, dă-mi un măr!

— Da copila mea, a spus ea şi i-a dat un măr frumos.

— Mamă, poţi să-i dai şi fratelui meu unul? a întrebat-o fata.

— Da, când vine de la şcoală, a răspuns mama ei.

Privind pe fereasta larg deschisă a văzut băiatul venind spre casă şi parcă un duh rău a intrat în ea, a smuls mărul din mâna copilei şi i-a spus: – Nu ţi-l voi da înaintea fratelui tău!

Şi a pus mărul la loc în ladă.

Băiatul a intrat în casă, iar duhul rău din ea a împins-o să spună:

— Fiul meu, vrei un măr? şi s-a uitat cam ciudat la el.

— Da, dă-mi un măr, a spus băiatul şi atunci femeii i-a venit puterea să-l omoare.

— Vino cu mine, a pus ea şi deschizând capacul lăzii l-a îndemnat să şi aleagă chiar el mărul.

Şi când copilul s-a aplecat să ia mărul, duhul cel rău

a îndemnat-o să trântească capacul, retezându-i capul copilului.

Apoi, copleşită de frică, s-a gândit: „Nu trebuie nimeni să afle ce s-a întâmplat”.

S-a dus în camera ei, a luat o un şal mare, i-a pus capul copilului înapoi pe umeri, i l-a legat…

Şi l-a aşezat pe scaun, lângă uşă, cu un măr în mână.

La scurt timp, micuţa fată a venit la mama ei şi i-a spus:

— Mamă, fratele meu stă lângă uşa pe scaun cu un măr în mână şi pare foarte palid, iar când l-am rugat să-mi dea mărul nu mi-a răspuns şi m-am speriat…

— Du-te la el din nou şi dacă nu îţi răspunde, dă-i una peste ureche!

Micuţa s-a dus şi i-a spus:

— Dă-mi mie mărul, fratele meu.

Dar el nu a spus niciun cuvânt.

Şi ea i-a dat una peste ureche şi capul s-a rostogolit pe jos.

S-a speriat şi a fugit plângând la mama ei.

— Mamă, a spus ea, am dat jos capul fratelui meu.

Şi a plâns, şi a plâns şi nu se mai putea opri.

— Ce ai făcut? i-a spus mama ei. Taci din gură, nimeni nu ştie de asta. Ce s-a întâmplat nu mai poate fi reparat aşa că-l vom face friptură.

L-a tăiat pe băiat bucăţele şi l-a pus într-o cratiţă la fript, dar cum Marjorie se uită, a început să plângă, iar lacrimile ei curgeau în oală… aşa că n-a mai fost nevoie de sare!

Când tatăl lor a venit acasă şi s-a aşezat la masă pentru cină a întrebat:

— Unde este fiul meu?

Mama nu a răspuns. Şi i-a adus o farfurie mare cu friptură neagră.

— Of, a răspuns soţia. S-a dus la ţară la unchiul mamei lui unde va sta şase săptămâni…!

— Marjorie, de ce plângi? Fratele tău se va întoarce în curând. Apoi i-a cerut nevestei să-i mai dea friptura, iar

în timp ce mânca, arunca oasele sub masă.

Micuţa Marjorie s-a dus în camera ei şi a luat cea mai frumoasă batistă de mătase şi a înfăşurat în ea toate oasele de sub masă.

A ieşit afară în grădină şi le-a aşezat sub ienupăr.

O ceaţă a acoperit copacul şi de departe se putea zări un foc imens din care a ieşit o pasăre frumoasă care s-a ridicat spre cer cântând.

Pasărea a zburat atât de departe încât nu s-a mai văzut şi ienupărul a rămas la fel ca înainte, numai că, batistă cu oasele dispăruse…

Acum Marjorie se simţea fericită „ca şi cum fratele ei nu murise…

Şi a intrat în casa să mănânce.

Pasărea a zburat până s-a oprit pe acoperişul unei bijuterii şi a început să-şi cânte povestea vieţii:

— *Maştera m-a omorât*.

Tatăl meu m-a mâncat la cină.

Sora mea mi-a strâns osişoarele, într-o batista de mătase.

Şi mi le-a aşezat

Sub ienupăr, lângă fereastră.

Cip-cirip, cip-cirip.

Şi doar aşa am putut ajunge

O pasare măiastră!

Bijutierul, care meşterea înăuntru un lanţ de aur, a auzit cântecul şi i s-a părut nespus de melodios.

A alergat după pasăre, până şi-a pierdut un papuc din picior, atât era de impresionat şi a rugat-o să mai cânte o dată.

— Dacă vrei să auzi încă o dată cântecul acesta, trebuie să-mi dai în schimb lanţul de aur la care lucrezi, i-a cerut pasărea.

Şi bijutierul nu a stat pe gânduri…

Pasărea a zburat lângă acesta, a prins lanţul de aur în gheara dreaptă, a cântat, apoi şi-a luat zborul…

S-a aşezat pe casa unui cizmar şi a început să cânte:

— *Maştera m-a omorât*.

Tatăl meu m-a mâncat la cină.

Sora mea mi-a strâns osişoarele, într-o batistă de mătase.

Şi mi le-a aşezat

Sub ienupăr, lângă fereastră.

Cip-cirip, cip-cirip.

Şi doar aşa am putut ajunge

O pasare măiastră!

Cizmarul a auzit şi el cântecul şi i-a plăcut şi lui nespus de mult. Şi-a chemat nevasta şi nepoţii ca să vadă pasărea cu pene roşii şi verzi şi mai ales să-i asculte cântecul.

— Mai cânta o dată, au rugat-o ei.

— Nu cânt niciodată de două ori acelaşi cântec, dacă nu primesc ceva în schimb, le-a spus pasărea.

— Îţi voi da o pereche de pantofi roşii, ia-i, sunt ai tăi! Numai cânta, te rog, încă o dată, cântecul acela, i-a spus cizmarul fermecat.

Pasărea a luat pantofii în gheara stânga şi i-a cântat.

A zburat, mai apoi, cu lanţul în gheara dreaptă şi cu pantofii în gheara stânga, spre o moară, unde douăzeci dintre oamenii morarului se căzneau să ridice o piatră.

S-a oprit într-un tei şi a început să cânte:

— Maştera m-a omorât.

Atunci un om a lăsat treaba.

— Tatăl meu m-a mâncat la cină.

Alţi doi oameni s-au oprit din treabă.

— Sora mea mi-a strâns osişoarele.

Alţi patru au plecat.

— Într-o batistă de mătase.

Mai erau doar pot oameni la lucru…

— Şi mi le-a aşezat.

Doar cinci oameni au mai rămas…

Sub ienupăr, lângă fereastră.

Doar un singur om…

Cip-drip, cip-drip.

Şi doar aşa am putut ajunge

O pasăre măiastră.

Şi a văzut că toţi oamenii erau lângă copacul unde era ea.

— Te rugăm, să ne cânţi!

— Nu cânt de două ori acelaşi cântec, dacă nu primesc ceva în schimb. Vă cânt doar dacă îmi daţi piatra aceea!

După ce s-au codit, oamenii s-au apucat să facă o gaură în mijlocul pietrei.

Pasărea a coborât din copac, şi-a băgat capul prin gaura şi a început cântarea.

Apoi şi-a luat zborul spre casa tatălui.

Acolo, toţi stăteau la masă.

— Sunt atât de liniştit! a spus tatăl.

— Eu, tremur toată, parcă sta să vină furtuna… a spus mama.

Marjorie, săraca, stătea şi plângea.

Tatăl a început să simtă în inimă o bucurie mare, de parcă şi-ar fi revăzut un vechi şi bun prieten…

Când pasărea a ajuns la ienupăr şi a început să cânte, tatălui i s-a umplut inima de fericire, de parcă şi-ar fi revăzut un vechi şi bun prieten.

— Maştera m-a omorât.

Şi femeia a început să audă sunete stridente şi să vadă fulgere…

Tatăl meu m-a mâncat la cină.

— Ascultă, femeie, ce minunat canta pasărea aceea, ce lumina strălucitoare este în jur şi ce miros de grâu copt se simte în aer, a exclamat tatăl.

— Sora mea mi-a strâns osişoarele.

Şi Marjorie a vrut să vadă pasărea, dar mamă-sa nu i-a dat voie.

— Nu ieşiţi afară, a strigat ea, în timp ce se simţea ca şi cum ardea casa.

Dar tatăl nu a ascultat-o şi a ieşit afară să vadă şi să audă mai bine pasărea.

— Într-o batistă de mătase…

Şi mi le-a aşezat

Sub ienupăr, lângă fereastră.

Cip-drip, cip-drip.
Şi doar aşa am putut ajunge
O pasare măiastră!

Pasărea a dat drumul lanţului, care a căzut din gheare, drept la gâtul bărbatului şi i se potrivea de minune!

— Ce minunăţie! Pasărea aceasta mi-a dăruit un lanţ de aur atât de frumos!

Îngrozită femeia era cât pe ce să se prăbuşească, când pasărea a început din nou să cânte.

— Maştera m-a omorât…

— Mai bine aş muri decât să aud cântecul acesta, a urlat femeia.

— Tata m-a mâncat la cină…

Şi femeia a căzut la pământ ca şi moartă.

— Sora mea mi-a strâns osişoarele, într-o batistă de mătase…

Marjorie a ieşit în ftigă să vadă dacă primeşte şi ea ceva şi pasărea i-a aruncat fetiţei pantofiorii roşii.

— *Şi mi le-a aşezat*
Sub ienupăr, lângă fereastră.
Cip-cirip, cip-cirip.
Şi doar aşa am putut ajunge
O pasăre măiastră!

Şi fetiţa s-a simţit atât de fericită cu pantofii în picioare încât a început să dansează de bucurie.

— Ce pasăre frumoasă şi bună, strigă Marjorie. Mi-a dăruit pantofii ăştia minunaţi!

— Să merg şi eu să văd pasărea asta, a spus maştera. Poate voi afla ce taina e la mijloc, deşi simt că vine prăpădul lumii!

De cum a ieşit pe uşă femeia, pasărea a dat drumul pietrei de moară drept în capul ei, ucigând-o.

Apoi, tatăl şi Marjorie au auzit tunete şi au văzut trăsnete, ceţuri, flăcări, fum…

Şi când acestea s-au potolit şi risipit, a apărut băiatul alb ca zăpada şi roşu ca sângele, care i-a luat în braţe pe oamenii care îi iubea cel mai mult, apoi au intrat toţi trei în

casă şi s-au aşezat la masă…

BĂTRÂNUL SULTAN

(*Der alte Sultan*// *Old Sultan*)

A fost odată un ţăran şi ţăranul ăsta avea un câine tare credincios pe care-l chema Sultan. Dar vezi că anii cei neîndurători trecuseră şi peste bietul câine, şi acum era nevolnic cu totul din pricina bătrâneţii, şi-şi pierduse toţi dinţii din gură, de nu mai putea să roadă nici măcar un os, *dar mite* să înşface vreo dihanie care s-ar *sunteţi t* să se abată prin ogradă.

Şi se întâmplă ca într-una din zile ţăranul să şadă cu nevastă-sa afară pe prispa casei şi, cum tăifăsuiau ei de una de alta, omul aduse vorba şi despre câine:

— Să ştii, femeie, că mâine îl duc pe ţarină şi-i trag un glonţ în cap că tot nu mai e bun de nimic!

Când auzi ce hotărâre luase bărbatu-său, pe femeie o copleşi mila de biata vietate împovărată de anii bătrâneţilor şi nu se putu opri să nu-i zică:

— Atâta amar de ani ne-a slujit, păzindu-ne cu credinţă, aşa că şi-a plătit prea destul bruma de hrană care s-ar cuveni să i-o mai dăm acum, când e la capătul vieţii.

— Ascultă ici, bre femeie – spuse omul, cu năduf – mie îmi pare că nu prea vorbeşti cu chibzuială! ia gândeşte-te bine: ce să mai facem cu el, că nici urmă de dinte nu mai are în gură şi n-aş crede că s-ar mai putea găsi vreun hoţ aşa de prostănac, care să se teamă de lătratul lui… N-ar fi nicio pagubă de ne-am descotorosi de un asemenea păzitor straşnic!… Iar dacă-i vorba că ne-a slujit până acu, apoi să nu uiţi că totdeauna l-am ţinut pe

mâncare bună!…

Bietului câine, care-şi însorea mădularele bătrâne nu departe de locul acela, îi fu dat să audă toate vorbele lor. Şi-l cuprinse o mâhnire adâncă la gândul că ziua de mâine era ultima zi a vieţii lui şi că nu mai avea să apuce asfinţitul soarelui… Dar cum legase bun prieteşug cu un lup, aşteaptă până ce se lăsă seara şi, furişându-se din ogradă, o apucă pe cărarea codrului, către bârlogul cumătrului, să vadă ce-o zice şi el de treaba asta. Se jelui în faţa lupului până nu mai putu şi-şi căina amar soarta care-l aştepta.

Dar lupul nu-i luă în seamă văicărelile şi-i zise:

— Ascultă, frate-miu, da’ pentru ce te pierzi matale aşa cu firea şi socoţi că de-acu ţi-au intrat zilele în sac? Că doar oi găsi eu un şiretlic să te scap de toate grijile ce te apasă! Şi uite că l-am şi găsit!… Mâine dimineaţă, după cum ştii, stăpână-tău o s-o pornească la coasă, împreună cu nevastă-sa, pe tineaţa de lângă pârâu şi-o să-l ia cu ei şi pe copilaş, că n-au cu cine-l lăsa acasă. După cum li-e obiceiul, socot c-o să-i găsească un loc umbros la adăpostul unui tufiş şi l-or lăsa acolo să doarmă cât or sta ei să cosească postata de loc. Iar tu, numai atâta să faci: aşază-te lângă dânsul, ca şi cum ai vrea să-l păzeşti… Şi când oi gândi că e timpul, o să ies din rariştea pădurii şi o să răpesc copilul. Tu, frate-miu, de-o să vezi asta, să-ţi iei picioarele la spinare şi să te ţii după mine, ca şi cum ai vrea să-mi smulgi din gheare prada. Iar la o răscruce, eu i-oi da drumul şi tu-l vei aduce peste puţin, viu şi nevătămat… De-aici înainte, stăpânii tăi or să rămână pe deplin încredinţaţi că i-ai salvat viaţa feciorului lor, şi nicio primejdie n-o să te mai pască, ci te vei bucura numai de dragoste şi recunoştinţă. Şi n-o să mai duci lipsă de nimic şi vei huzuri numai în bine.

Planul pe care-l urzise lupul era cum nu se poate mai bun, şi câinele se bucură în sinea lui că avea un prieten aşa de iscusit, care să-l scape de la ananghie. Şi lucrurile se petrecută întocmai cum le *chitise* cumătrul lup.

Când îşi văzu copilaşul în gura lupului, ţăranul dete

un ţipăt de parcă l-ar fi muşcat un şarpe de inimă… Dar clipele de spaimă şi întristare nu ţinură mult. Şi când ţăranul nu mai nădăjduia c-o să-şi mai vadă vreodată copilul în viaţă, numai ce se pomeni că i-l aduce bătrânul Sultan şi i-l lăsă la picioare, în iarbă. De bucurie că-şi vede feciorul, care-i era mai drag decât sufletul, omul nostru se simţea în al nouălea, cer. Şi luând câinele în braţe, îl mângâie cu duioşie şi-i spuse:

— De-acu, moşneagule dragă, nimeni n-o să te mai supere cu nimic şi cât te-or ţine zilele, ştiu c-o să te bucuri de hrană din belşug.

Cum nevastă-sa nu era departe de el, omul se grăbi să-i zică:

— Femeie hăi, ia dă tu o rugă până acasă, de-i pregăteşte moşneagului ăsta o papară de-aia straşnică, şi vezi de înmoaie în ea şi nişte colaci! Că pe asta nu trebuie s-o apuce cu dinţii, şi i-o tihni… Şi mai vezi de-i pune şi o pernă de pe crivatul meu, da’ una moale că i-o dăruiesc să-i ţină de culcuş.

Trecură ele zilele, dar bătrânul Sultan n-avea de ce să se plângă, că ducea un trai îndestulat, cum nici prin vis nu-şi visase. Şi într-o seară, numai ce se pomeni cu lupul în ogradă. Pasămite, venise să audă ce mai e nou şi ca să-şi arate bucuria că cele puse la cale de el izbândiseră atât de bine… Dar când fu să-şi ia rămas-bun cumătrul îl întrebă aşa, parcă într-o doară:

— Mă frate-miu, faţă de binele pe care ţi l-am făcut socot că n-o să fii aşa de hain şi o să închizi şi tu ochii de m-oi abate din când în când să-i *găbjesc* lui stăpânu-tău câte un mieluţ mai gras! Că vezi tu, vremurile-s amarnice şi-i greu al naibii s-o scoţi la capăt…

— Ba la asta să nici nu te gândeşti! îi răspunse cu hotărâre câinele. Cât oi trăi, îi rămân credincios stăpânului meu şi nu mă fac părtaş la o asemenea netrebnicie.

Lupul gândi că bătrânului său prieten îi arde de şagă şi nu-i luă în serios vorbele. Ba chiar se strecură în aceeaşi noapte în ograda omului, cu gândul să-i înşface mielul cel mai dolofan. Vezi însă că Sultan avusese grijă să-i spună lui

stăpânu-său ce urzea lupul, aşa că ţăranul era pregătit. Luase un ţăpoi şi când mi ţi-l încolţi, vai de mama lui ce a păţit, că l-a tăbăcit de tot şi i-a muiat omul oasele! Lupul scăpă doar cu fuga şi când fu să treacă pe lângă câine, îi şuieră din goană:

— Ticălosule; aşteaptă numai, c-o să mi-o plăteşti cu vârf şi îndesat.

A doua zi, nici nu se iviră bine zorile, că lupul se şi grăbi să-l pornească pe prietenul său, porcul mistreţ cel colţat, către ograda omului. Şi-i trimise poruncă lui Sultan să vină cât mai degrabă în pădure, că aveau ei o judecată de încheiat!... Şi cât se strădui câinele, nu fu chip să-şi găsească alt chezaş mai acătării decât o pisică amărâtă ca vai de ea şi şontoroagă de un picior... Când porniră la drum, mâţa începu să se salte anevoie pe cele trei picioare tefere, de-ai fi zis că mergea numai pe o parte şi, de durere, coada i se zbârli toată...

Cumătrul lup şi mistreţul cel colţat veniseră mai de multişor în poiana străjuită de doi paltini uriaşi, unde era vorba să se facă judecata, şi priveau cum zoresc pe şleaul pădurii câinele şi pisica.

Cum priveau ţintă, numai ce li se păru că duşmanii se apropiau de ei, aducând cu sine şi o sabie! Pasămite, luaseră drept sabie coada săltată în sus a pisicii... Şi cum pisica îşi arunca trupul când pe două picioare şi când pe unul, cei doi crezură că se apleacă de şale ca să culeagă pietroaie din mers, să-i bată zdravăn cu ele! Văzând cum stă treaba, amândoi prietenii începură să tremure de frică şi, zbughi! Mistreţul se pitula în nişte tufişuri, iar lupul sări într-un aluniş.

Mare le fu mirarea celor doi călători, când nu aflară pe nimeni în poiană... Se întâmplă însă că mistreţul nu se ascunsese tocmai bine şi cum tufişul nu prea era înalt, vârful urechilor îi ieşea afară din ascunzătoare. Văzând-o pe mâţă că tot cată împrejur şi amuşină aerul, mistreţul îşi ciuli urechile să prindă cel mai mic zgomot, nu cumva să-l ia iară veste. Dar cum frunzişul mereu se mişca, mâţa crezu că-i vorba de vreun şoarece care se zbenguie şi se

repezi într-acolo, înfigându-şi cu furie dinţii în urechea mistreţului.

Iar acesta sări în sus de doi coţi şi prinse a răcni:

— Ai milă şi cruţă-mă! Vinovatul s-a ascuns ici, în aluniş!

Câinele şi pisica îşi îndreptară privirile într-acolo şi-l zăriră pe lup cum da să se ascundă.

Cum n-avea ce mai face, pe lup îl apucă amarul şi ruşinea că se arătase atât de fricos şi fu mulţumit să se şteargă gâlceava dintre el şi câine şi să lege iarăşi prieteşug amândoi.

CELE ŞASE LEBEDE

(*Die sechs Schwäne*//*The six swans*)

A fost odată un împărat şi se întâmplă că odată împăratul ăsta se duse la vânătoare într-o pădure întinsă şi cu atâta patimă se avântă pe urmele unei sălbăticiuni, că niciunul din curtenii care îl însoţeau nu se putu ţine după el. Când se făcu aproape de seară, împăratul încetă să-şi mai urmărească prada şi, uitându-se în jurul său, băgă de seamă că se rătăcise în codrul cel mare. În zadar îi fură toate încercările, căci tot nu izbuti să găsească drumul înapoi spre curtea împărătească. Şi mergând el aşa prin pădure, numai ce văzu venind spre el o babă, bătrână tare,

care dădea din cap fără oprire, dar vezi că baba aceea era de fapt o vrăjitoare.

— Bunicuţă dragă, n-ai putea să-mi arăţi cum să ies din pădurea asta? o întrebă împăratul.

— Ba cum să nu, mărite crai, îi răspunse vrăjitoarea, sigur că pot, da' numai dacă te învoieşti cu ce ţi-oi cere; iar dacă nu duci la îndeplinire ce-ţi cer, apoi să ştii că n-o să mai apuci să ieşi din străfundul ăsta de codru şi-aici or să-ţi putrezească oasele de foame.

— Şi despre ce-ar fi vorba? întrebă împăratul.

— Iaca, am o fată, zise baba, şi tare mai e frumoasă, ca toate fetele frumoase de pe lumea asta, aşa că merită să-ţi fie soaţă. Iar dacă o faci împărăteasa ta, o să-ţi arăt cum să ieşi din pădure.

Împăratul era atât de înspăimântat încât se învoi să facă ce-i ceruse baba şi vrăjitoarea îl conduse la coliba ei, unde o găsiră pe fiică-sa stânci lângă vatră. Fata îl întâmpină ca şi când îl aşteptase de mult să vină şi împăratul văzu că era într-adevăr nespus de frumoasă, dar cu toate astea nu i se lipi de suflet şi nu se putea uita la ea fără să-l treacă un fior rece pe spinare. Numai că nu avea încotro, aşa că o sui pe fată alături de el pe cal, iar baba îi arătă cum să iasă din codru şi, când ajunse la palat, împăratul o luă pe fată de soaţă.

Vezi însă că împăratul aista mai avusese o soaţă care i se prăpădise, sărmana, şi de la care avea şapte copii, şase băieţi şi o fată, pe care îi iubea ca pe lumina ochilor săi. Şi cum se temea ca nu cumva maştera să se poarte urât cu ei sau chiar să-i vatăme în vreun fel anume, tatăl îi strămută pe toţi într-un palat ridicat în inima unei păduri. Palatul era atât de bine ascuns vederii şi atât de greu se ajungea la el, că nici însuşi împăratul nu l-ar fi găsit dacă n-ar fi fost să-i dea o femeie pricepută la farmece un ghem de aţă vrăjii, care, după ce-l arunca pe jos, începea să se rostogolească singur şi să-i arate drumul spre castel.

Numai că împăratul se ducea atât de des să-şi vadă copiii nespus de iubiţi, încât soaţa sa începu să bage de seamă că lipsea cam mult de acasă şi tare era curioasă să

afle ce făcea bărbatu-său singur în pădure. Aşa că îi momi cu bani pe slujitorii împăratului şi aceştia îi dezvăluiră taina palatului, precum şi a ghemului fără de care nu se putea ajunge acolo.

Aflând toate acestea, împărăteasa nu mai ştiu ce-i liniştea până nu află unde ţinea soţul ei ghemul şi între timp cusu nişte cămăşuţe din mătase albă pe care le descântă, căci vezi bine învăţase meşteşugul vrăjitoriei de la mamă-sa. Şi odată, când împăratul era plecat la vânătoare, luă cu ea cămăşuţele şi ghemul fermecat şi o porni spre palatul din pădure. Copiii, care prinseră de veste că cineva se apropia de palat, se gândiră că trebuie să fie mult îndrăgitul lor tată şi, voioşi nevoie mare, alergară în întâmpinarea lui. Dar de cum se apropiară de împărătească, aceasta aruncă peste fiecare din ei câte o cămăşuţă şi, pe dată ce ţesătura le atinse trupurile, copiii se prefăcură în lebede şi-şi luară zborul peste pădure.

Mulţumită peste măsură, zgripţuroaica de împărătească se întoarse acasă, încredinţată că scăpase de copiii vitregi, numai că fata nu-şi urmase fraţii când se duseseră să-şi întâmpine tatăl, iar maştera nu ştia că împăratul mai avea şi o fetiţă pe lângă cei şase feciori.

A doua zi, împăratul se duse să-şi vadă copiii, dar nu o găsi decât pe copilă.

— Unde-ţi sunt fraţii? o întrebă tată-său.

— Vai, dragă tată, suspină fata, au plecat cu toţii şi m-au lăsat singură aici!

Şi apoi îi povesti împăratului cum de la ferestruica odăii ei îşi zărise fraţii prefăcuţi în lebede zburând peste pădure şi îi arătă câteva pene pe care le adunase din curtea palatului, unde le lăsaseră fraţii ei să cadă.

Nespus de mare fu durerea împăratului, dar nu-i trecu nicio clipă prin gând că împărăteasa tăcuse această faptă mârşavă; şi cum se temea ca nu cumva şi fetiţa să-i fie răpită, vru să o ia acasă cu el. Dar copilei îi era tare frică de mama cea vitregă şi-şi înduplecă tatăl să o lase să mai stea măcar o noapte la palatul de taină din inima pădurii.

Tată-său se învoi, dar de cum plecă, copila îşi zise:

— De-acum înainte nu mai am ce căuta aici. M-oi duce în lume să-mi găsesc fraţii.

Şi când se făcu noapte, fugi de la palat şi se adânci în codrul cel mare. Şi merse astfel fără popas toată noaptea şi toată ziua următoare, până fu prea sfârşită să meargă mai departe. Şi din locul în care poposise, văzu o colibă micuţă şi când intră înăuntru, dădu într-o odaie cu şase pătuţuri, dar neîndrăznind să se întindă pe niciunul, se cuibări pe podea, sub un pătuţ, cu gândul să rămână acolo peste noapte.

Dar chiar înainte ca ultima rază de soare să apună, numai ce auzi un fâsâit de aripi şi văzu şase lebede intrând în zbor pe fereastră. Se strânseră toate laolaltă şi începură să sufle una peste alta şi, cum suflau, penele li se desprindeau una câte una şi în curând îşi lepădară înfăţişarea de lebădă întocmai ca pe o cămaşă. Atunci fata se uită la ei mai cu luare aminte şi recunoscându-şi fraţii nu mai putu de bucurie şi ieşi de sub pătuţ. Fraţii fură şi ei nespus de fericiţi când o văzură pe surioara lor, dar tare scurtă fu bucuria lor.

— Nu poţi să rămâi cu noi, îi spuseră băieţii, fiindcă asta e ascunzătoarea unor tâlhari şi or să-ţi facă de petrecanie dacă te găsesc aici când or veni acasă.

— Dar voi nu m-aţi putea apăra? îi întrebă fetiţa.

— Ne-ar fi cu neputinţă, îi răspunseră ei, fiindcă ne este dat doar un sfert de ceas în fiecare seară să ne lepădăm pielea de zburătoare şi să ne recăpătăm înfăţişarea de oameni, după care ne preschimbăm din nou în lebede.

Tare mai plânse surioara când auzi aceste cuvinte şi printre suspine îi întrebă:

— Dar nu s-ar putea destrăma vraja aceasta?

— Vai nouă, nu! îi spuseră fraţii. Căci tu, draga noastră surioară, eşti singura care ne-ai putea ajuta, numai că încercarea la care ai fi supusă e mult prea grea pentru tine. Fiindcă şase ani n-ar fi îngăduit nici să vorbeşti şi nici să râzi şi-n timpul acesta ar trebui să meşteşugeşti pentru

noi şase cămăşuţe din flori de ochiul boului. Şi chiar un singur cuvânt de-ai rosti în răstimp, toată munca ta istovitoare ar fi în zadar.

Şi nici nu terminară bine, că sfertul de oră se şi scursese şi flăcăii se prefăcură la loc în lebede şi-şi luară zborul pe fereastră.

Dar fata era atât de îndurerată de soarta vitregă a fraţilor ei, încât îşi puse în gând să nu se lase până nu i-o scăpa de puterea vrăjii. Aşa că plecă şi ea din colibă şi se duse în afundul pădurii, căutând un copac printre ramurile căruia să se adăpostească peste noapte.

Şi cum se sculă a doua zi de dimineaţă, şi începu să caute prin pădure flori de ochiul boului şi după ce culese destule, începu să ţească cămăşuţele. Singură în inima codrului, fata n-avea oricum cu cine să vorbească, iar de râs nu-i ardea defel, aşa că nu-şi luă ochii de la lucru.

Se scurse astfel multă vreme, dar odată se întâmplă ca împăratul care domnea peste acel ţinut să vâneze prin codrul acela şi se nimeri ca alaiul craiului să ajungă chiar la copacul în care sălăşluia tata.

— Cine eşti? o întrebară ei, dar nu primiră niciun răspuns.

— Dă-te jos din copac, că nu gândim să-ţi facem niciun rău, dar fata nu scoase nicio vorbă, ci doar dădu din cap. Şi cum nu o slăbeau deloc cu întrebările, copila le aruncă lănţişorul de aur de la gât, crezând că astfel o vor lăsa în pace. Dar curtenii împăratului tot no slăbiră cu întrebările, aşa că le aruncă cingătoarea, şi când văzu că nici aşa nu scapă de ei, le azvârli legătura de la ciorapi, şi apoi una câte una, toate lucruşoarele cu care era înveşmântată şi de care se putea lipsi, până ce rămase doar într-o cămăşuţă. Curtenii însă nu se dădură bătuţi şi, urcându-se după ea în copac, o luară şi o duseră înaintea împăratului.

— Cine eşti, o întrebă împăratul, şi ce faci acolo în copac?

Fata nu scoase o vorbă. Craiul îi puse iar şi iar aceeaşi întrebare în toate limbile care-i erau lui cunoscute,

dar copila rămase mută ca un peşte. Însă cum era neînchipuit de frumoasă şi cum priveliştea ei îl înduioşa nespus, împăratul se îndrăgosti nebuneşte de ea. Şi învelindo în hlamida lui crăiască, o sui pe cal alături de el şi o duse la palatul său. Puse apoi să fie înveşmântată în straie alese şi era aşa de frumoasă că la soare te puteai uita, dar la ea ba, numai că oricât se străduiră, nimeni nu putu s-o facă să vorbească. împăratului însă îi era atât de dragă, încât o pofti lângă el la masă, iar simplitatea şi purtarea ei cuviincioasă îi plăcură într-atât, încât le spuse curtenilor:

— Aceasta e aleasa mea şi ea şi numai ea îmi va fi soaţă. Şi nici că mai stătu mult pe gânduri şi peste câteva zile se şi cunună cu ea.

Dar vezi că împăratul acesta avea o mamă vitregă tare pizmaşă, căreia nu-i fu deloc pe plac căsătoria fiului ei şi o tot vorbea de rău pe tânăra împărătească.

— Cine ştie de pe unde se trage arătarea asta care nici vorbi nu ştie! Şi cum să fie vrednică de un împărat?

Iată însă că trecu un an şi soaţa îi născu împăratului un prunc. Numai că într-o zi, maştera, haină la suflet cum era, puse slujitorii să ia copilaşul şi să-l ascundă departe de palat, şi în timp ce tânăra împărătească dormea, o mânji la gură cu sânge, după care dădu fuga la fiu-său şi-i spuse că împărăteasa era o zgripţuroaică rea, care mânca copii. Craiul nu crezu în ruptul capului una ca asta şi nu lăsă pe nimeni să-i facă soaţei sale vreun rău, cu toate că femeia îşi petrecea tot timpul ţesând la cele şase cămăşuţe şi nu-i păsa de nimic altceva. Peste o vreme, împărăteasa rămase din nou grea şi aduse pe lume o mândreţe de băiat, iar soacră-sa se folosi de acelaşi şiretlic, dar împăratul tot nu se îndură să dea crezare învinuirilor ei făţarnice.

— E prea smerită şi bună ca să fie în stare de aşa ceva, îi zise el mamă-sii; şi dacă n-ar fi mută şi ar putea vorbi în apărarea ei, sunt sigur că şi-ar dovedi nevinovăţia.

Dar zgripţuroaică cea bătrână nu se dădu bătută; şi când împărăteasa născu încă un cocon, iar luă pe ascuns copilaşul şi pe mamă o mânji cu sânge la gură în timp ce

dormea, acuzând-o din nou că şi-a mâncat copilul; iar când soaţa sa nu scoase nici de data asta nicio vorbă ca să se apere, împăratul nu mai putu răbda şi o dădu pe mâna judecătorilor, care hotărâră că trebuie arsă pe rug.

Dar aşa fu scris că ziua în care trebuia să fie îndeplinită pedeapsa, fu şi ultima zi din cei şase ani în care femeii nu i se îngăduise să vorbească sau să râdă, ca să-şi poată scăpa fraţii de sub vraja care-i ţintuia în pielea de lebădă. Căci cămăşuţele erau de-acum gata cu toate, numai la ultima nu mai apucase să-i facă mâneca stângă.

Şi când veni vremea să fie dusă spre locul de osândă, puse cămăşuţele pe mână, iar când o urcară pe rug şi călăii erau cât pe ce să dea foc rugului, femeia îşi aruncă ochii de jur-împrejur şi iată că văzu şase lebede venind în zbor spre ea. Şi inima îi tresaltă de bucurie, căci ştia de-acum că şi izbăvirea ei de toate suferinţele îndurate era pe-aproape. Lebedele zburară spre rug şi când fură destul de aproape de ea, sora cea bună aruncă peste ele cămăşuţele ţesute cu mâinile ei; şi de cum îi atinseră cămăşile, flăcăilor le căzu pielea de lebădă şi se preschimbară la loc în oameni şi erau parcă şi mai frumoşi şi mai voinici decât îi ştia ea. Doar fratelui cel mic îi lipsea braţul stâng şi-n locul lui îi pornea din umăr o aripă de lebădă…

Şi, Doamne, ce se mai bucurară şi ce se mai îmbrăţişară cu toţii de fericire, când se văzură din nou împreună!

Iar împărăteasa nu mai pregetă şi se duse la împărat, care urmărise tare înduioşat revederea celor şapte fraţi, şi începând să vorbească îi grăi astfel:

— Prea îndrăgitul meu soţ, acum sunt dezlegată să vorbesc şi să-ţi spun că sunt nevinovată şi că am fost învinuită pe nedrept.

Şi-apoi se apucă şi-i povesti împăratului despre vicleşugul soacrei sale şi-i spuse cum îi luase copilaşii şi-i ascunsese departe de palat. Dar Domnul fu bun cu ei şi copiii scăpaseră teferi, iar când fură aduşi înaintea împăratului, acesta se bucură peste măsură să-i vadă în

viaţă şi sănătoşi. Şi atât de tare se mânie pe maştera cea vicleană, încât puse să fie pedepsită şi arsă pe rug până nu mai rămase din ea decât o mână de cenuşă. Iar împăratul şi împărăteasa, împreună cu feciorii lor şi cu fraţii împărătesei, trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţi.

FRUMOASA ADORMITĂ (frumoasa din pădurea adormită)

(*Briar rose*; *The Sleeping Beauty in the Woods*)

A fost odată, în vremurile de demult, a fost un împărat şi-o împărătească, şi cum nu se îndurase soarta să le hărăzească un urmaş, nu trecea zi în care să nu se tânguie amândoi: „Cât de goală ne e casa şi ce fericiţi am fi de-am avea şi noi un copil!” Dar coconul cel mult dorit se lăsa aşteptat de multă vreme…

Şi iată că-ntr-un sfârşit, pe când împărăteasa se scălda în apa unui râu, o broască sări din unde pe prundişul malului şi-i grăi astfel:

— Află, Măria ta, că-ţi va fi îndeplinită dorinţa; căci până a nu trece anul, vei aduce pe lume o fetiţă.

Şi se împlini întocmai ceea ce spusese broasca; împărăteasa născu o fetiţă, şi atâta era de frumoasă fetiţa, că împăratul nu-şi mai încăpea în piele de bucurie. Cum voia să se împărtăşească şi alţii din bucuria lui, Maria sa dădu o mare petrecere, la care pofti nu numai rudele, prietenii şi cunoscuţii, ci şi ursitoarele, ca să le câştige toată bunăvoinţa şi grija faţă de soarta copilei.

În toată ţara aceea erau treisprezece ursitoare, dar pentru că împăratul nu avea decât douăsprezece talere de aur în care să le servească bucatele, una din ele nu fu poftită la ospăţ. Petrecerea se prăznui cu mare strălucire şi, când fu să se încheie, ursitoarele înzestrară copila cu cele mai alese daruri: una îi hărăzi să se bucure de virtute, a doua, de frumuseţe, a treia, de bogăţie şi aşa, pe rând, ursitoarele îi dăruiră tot ce-şi poate dori omul pe lumea asta. În clipa când cea de-a unsprezecea ursitoare tocmai îşi sfârşea urarea, numai ce intră valvârtej cea de-a treisprezecea. Pasămite, venise să se răzbune pentru că nu fusese poftită şi ea la serbare. Şi, fără ca măcar să arunce cuiva vreo privire, rosti cu un glas tunător:

— Când va împlini fata cincisprezece ani, să se-nţepe c-un fus şi să moară!

Apoi nu mai spuse niciun cuvânt şi, întorcând spatele la cei de faţă, părăsi sala tronului. Toţi încremeniseră de spaimă, dar cea de-a douăsprezecea ursitoare, care nu-i rostise încă urarea, se apropie de leagăn şi, fiindcă nu-i sta în putinţă să ridice blestemul, ci doar să-l mai îndulcească, glăsui aşa:

— Dar să nu fie moartă, ci să cadă într-un somn adânc, care să ţină o sută de ani!

Împăratul, care dorea din tot sufletul s-o ferească pe iubita sa copilă de năpasta blestemului, dădu poruncă să se pună pe foc toate fusele din împărăţie.

În ăst timp, fetiţa creştea şi darurile cu care o înzestraseră ursitoarele îşi arătau roadele cu prisosinţă: era atât de frumoasă, de cuminte, de prietenoasă şi de înţeleaptă, că oricine o vedea o îndrăgea pe dată.

Se întâmplă însă ca tocmai în ziua în care domniţa împlinea cincisprezece ani împăratul şi împărăteasa să fie duşi de-acasă şi fata să rămână singură în palat. Ca să-i treacă de urât, luă la rând încăperile; zăbovi ea prin tot felul de săli şi odăi şi colindă aşa, după pofta inimii, ceasuri întregi, până ce ajunse şi la un turn vechi. Urcă scara îngustă şi întortocheată ce ducea sus şi se pomeni în dreptul unei uşi micuţe. În broască era vârâtă o cheie ruginită şi când o răsuci, uşa sări în lături şi fetei îi fu dat să vadă într-o cămăruţă o femeie bătrână, bătrână, care sta şi torcea cu sârguinţă un fuior de in

— Bună ziua, bătrânico, spuse domniţa, da’ ce faci aici?

— Iaca, torc şi eu! răspunse bătrâna, dând din cap.

— Da’ ce naiba-i aia de se răsuceşte aşa de repede? întrebă fata şi, luând fusul în mână, încercă şi ea să toarcă.

Dar de-abia-l atinse, că se şi împlini blestemul ursitoarei şi domniţa se înţepă la un deget.

În clipa în care simţi înţepătura, fata căzu pe patul care se afla acolo şi se cufundă într-un somn adânc. Şi somnul ăsta cuprinse întreg palatul: împăratul şi împărăteasa, care tocmai atunci se întorseseră acasă şi intraseră în sala tronului, adormiră pe loc şi odată cu ei adormi întreaga curte. Adormiră şi caii în grajd, şi câinii prin cotloanele curţii, şi hulubii pe acoperiş, şi muştele pe pereţi; ba chiar şi focul care ardea în vatră îşi potoli văpaia şi se stinse cu totul. Friptura încetă de-a mai sfârâi, iar bucătarul, care tocmai se pregătea să-şi apuce de chică ucenicul, fiindcă făcuse o boroboaţă, îi dădu drumul şi adormi şi el. Chiar şi vântul îşi opri suflarea şi nicio frunzuliţă nu se mai mişcă în copacii din preajma palatului.

Şi ce să vezi: de jur-împrejurul palatului începu să crească un tufiş de mărăcini, ca un gard viu! An de an, mărăcinişul se înălţa tot mai mult şi, în cele din urmă,

cuprinse toţi pereţii, până la căpriori, ba se mai întinse şi pe deasupra, de nu mai puteai vedea palatul defel, nici chiar steagul de pe acoperiş.

A mers vestea-n lume despre frumoasa adormită, căci aşa o numeau toţi pe tânăra domniţă; şi la câte-un răstimp se găsea câte-un fiu de crai care încerca să străbată prin tufişul de mărăcini şi să pătrundă până la palat.

Dar de răzbit n-a răzbit niciunul, din pricină că mărăcinii se prindeau laolaltă ca şi când ar fi avut nişte mâini ghimpoase şi nu-i lăsau să înainteze măcar un pas.

După amar de ani, prin acele meleaguri iată că mai veni un fecior de împărat. Şi întâlnindu-se el cu un bătrân, acesta-i povesti despre gardul de mărăcini care împrejmuia palatul de amar de ani… Şi-i mai zise că-n palat o fiică de crai, frumoasă cum nu se mai află alta pe lume, dormea somn adânc, de vreo sută de ani. Şi că tot de atunci dorm şi împăratul şi împărăteasa şi toţi curtenii… Şi mai ştia bătrânul, de la bunicu-său, că se perindaseră pe-acolo mulţi feciori de împărat care încercaseră să răzbească la palat prin tufărişul de mărăcini, dar că toţi s-au pierdut fără urmă, agăţaţi printre spini, murind de-o moarte cumplită.

Atunci tânărul îi vorbi cu semeţie:

— Mie nu mi-e teamă defel şi află c-am să mă duc s-o văd pe frumoasa adormită, chiar de-ar fi să-mi pierd viaţa!

Şi oricât încercă bătrânul cel omenos să-l abată pe flăcău de la acest gând, nu izbuti, căci acesta era neînduplecat în hotărârea lui.

Se nimeri însă că tocmai atunci se împlineau cei o sută de ani şi sosise ziua în care frumoasa adormită trebuia să se deştepte din somnul ei lung. Când feciorul de împărat se apropie de tufărişul de mărăcini, mai-mai nu-i veni să-şi creadă ochilor, căci mărăcinii se prefăcuseră pe dată în puzderie de flori mari şi frumoase, ce se dădeau la o parte din faţa lui, lăsându-l să treacă nevătămat. Şi după ce trecea el, cărarea se strângea din nou şi florile se preschimbau iarăşi într-un zid ghimpos, de nestrăbătut. În curtea palatului văzu o mulţime de cai şi nişte ogari care

dormeau pe lespezile de piatră. Pe acoperiş, hulubii dormeau cu căpşoarele vârâte sub aripi... De-ndată ce intră în palat, văzu acelaşi lucru: muştele dormeau pe pereţi, iar în bucătărie bucătarul ţinea mâna întinsă, ca şi cum ar fi vrut să apuce de chică pe ajutorul său, în timp ce o slujnică şedea pe-un scăunel, având în faţă o găină neagră, pe care abia apucase s-o jumulească de câteva pene, cu o sută de ani în urmă.

Şi feciorul de crai merse mai departe, până ce ajunse în sala tronului. Aici îi găsi pe toţi curtenii dormind un somn ca de plumb iar mai în fund, sus, pe tron, dormeau împăratul şi împărăteasa. Colindă el mereu alte şi alte încăperi, fără să se oprească măcar o clipă. Şi tot palatul era cufundat într-o tăcere aşa de adâncă, că-ţi puteai auzi răsuflarea. În cele din urmă, flăcăul ajunse în turn şi deschise uşa cămăruţei în care dormea tânăra domniţă. Şi era atât de frumoasă în somnul ei, că feciorul de împărat nu-şi mai putu lua ochii de la ea şi, aplecându-se, o sărută.

Dar de îndată ce-o atinse cu buzele, frumoasa adormită clipi din gene, deschise ochii şi-l privi cu drag. Coborâră apoi amândoi din turn şi, ca la un semn, împăratul şi împărăteasa se treziră şi ei şi tot atunci se treziră toţi curtenii. Se priveau unii pe alţii, miraţi, şi mai-mai că nu le venea să-şi creadă ochilor. Caii din curte se ridicară şi începură să-şi scuture coama; ogarii săriră sprinten în sus, dând vesel din coadă şi gudurându-se; hulubii de pe acoperiş scoaseră căpşoarele de sub aripi şi, rotindu-şi privirile în zare, îşi luară zborul spre câmpie; muştele începură să se mişte pe pereţi bâzâind întruna; focul din bucătărie se dezmorţi şi-şi înteţi vâlvătaia; mâncarea de pe plită porni să clocotească; friptura prinse iar să sfârâie; bucătarul trase o palmă zdravănă ucenicului său, care prinse să ţipe ca din gură de şarpe; iar slujnica se apucă de jumulit găina şi n-o mai lăsă din mână până nu-i smulse toate penele...

Apoi se prăznui cu mare strălucire şi alai nunta feciorului de împărat cu frumoasa adormită şi amândoi trăiră fericiţi până la sfârşitul zilelor.

PASĂREA GĂSITĂ (copil găsit)
(*Fundevogel*// *Foundling-Bird*)

A fost odată un pădurar şi pădurarul ăsta plecă o dată în pădure la vânătoare. Şi de cum ajunse el într-o poiană, numai ce auzi nişte ţipete ca de copil mic. O porni omul înspre partea de unde se auzeau ţipetele şi-n cele din urmă ajunse în dreptul unui copac înalt. Şi-n vârful copacului aceluia se afla o gâgâlice de copil, care chirăia de zor. Pesemne că mama copilului adormise sub copac şi că o pasăre de pradă, care-l văzuse cum dormea, la rându-i, în poala maică-sii, venise în zbor de-l luase în *clonţ* şi-l pusese în copacul cel înalt.

Pădurarul nu stătu pe gânduri nicio clipă şi suindu-se în copac, luă copilul de acolo. Şi gândi el în sine: „Bre omule, o să iei copilul la tine acasă şi o să crească împreună cu Lenchen a ta!…” Şi chiar aşa şi tăcu. Şi cei doi copii crescură împreună, de parcă ar fi fost fraţi buni. Iar celuia pe care-l aflase pădurarul în copac, şi care fusese luat de către pasărea de pradă din poalele maică-sii, îi dădură numele de „Pasărea găsită”.

Acu, se cade să vă spun că „Pasărea găsită” şi Lenchen se iubeau foarte mult. Atât de mult, că de se întâmpla vreodată să nu fie împreună, pe copii îi apuca întristarea şi dorul. Pădurarul n-avea nevastă şi grijile casei le ducea o femeie bătrână. Şi se întâmplă ca într-o seară să ia femeia două găleţi, ca să care apă de la fântână. Aduse ea apă o dată, aduse a doua oară, şi dacă văzu Lenchen că tot cară apă şi nu mai sfârşeşte, o

întrebă:

— Lan ascultă, mătuşă Sanne, da’ de ce matale cari atâta apă? La ce-ţi trebuie?

— Dacă n-o să sufli o vorbă nimănui, atunci o să-ţi spun. Lenchen o asigură c-o să-şi ferece gura, şi atunci bucătăreasa îi spuse:

— Mâine dimineaţă, când taică-tău o să fie în pădure, după vânat, o să pun toată apa asta la fiert în cazan şi, când o începe să dea în clocot, o să-l arunc pe „Pasăre găsită” înăuntru şi-o să fac din el o fiertură bună…

În dimineaţa următoare, pădurarul se sculă mai devreme de a răsări soarele şi-o porni la vânat. Şi cum era atât de devreme când plecă de acasă, copiii se mai aflau încă în aşternut, că abia făcuseră ochi. Şi numai ce-i suflă Lenchen la ureche lui „Pasăre găsită”:

— Dacă n-o să mă părăseşti, să ştii că nici eu n-o să te părăsesc! Şi se grăbi „Pasăre găsită” să-i răspundă:

— Nici prin gând nu-mi trece c-o să te pot părăsi vreodată! Dacă-i auzi spusele, Lenchen urmă:

— Atunci ascultă-mă: hoaşca asta bătrână a cărat aseară o mulţime de găleţi de apă şi când am întrebat-o de ce face asta, mi-a răspuns că-i gata să-mi zică, de-i făgăduiesc că n-o să suflu o vorbă nimănui. Şi când am asigurat-o c-o să-mi ţin gura, mi-a zis aşa: „În zorii zilei, când taică-tău o fi dus în pădure după vânat, o să pun la fiert cazanul cu apă şi-l voi arunca înăuntru pe „Pasăre găsită” ca să-l fac o fiertură pe cinste!” Da’ noi nu trebuie să mai stăm nicio clipă acasă. Hai să ne sculăm repede, să ne îmbrăcăm şi s-o tulim de aci, până ce nu află zgripţuroaica!…

Şi chiar aşa şi făcură: se sculară din pat, se îmbrăcară degrabă, şi p-aci ţi-e drumul…

Când apa începu să clocotească în cazan, bucătăreasa se duse în odaia unde dormeau copiii, cu gândul ca să-l ia pe „Pasăre găsită” din aşternut şi să-l arunce înăuntru. Dar de îndată ce păşi pragul şi se apropie de cele două pătuţuri, rămase înlemnită. Pasămite, copiii nu mai erau acolo!…

Atunci o cuprinse o teamă grozavă şi începu a se gândi în sinea ei: „Vai de zilele mele, da' ce-o să-i spun eu pădurarului, când o veni acasă şi-o vedea că amândoi copiii au plecat!... S-o pornim pe urmele lor şi să-i aducem îndărăt!"

Şi cum gândise, aşa şi făcu. Trimise trei argaţi ca să dea fuga după ei şi să-i ajungă. Copiii nu erau însă departe de casă. Tocmai se opriseră la marginea pădurii şi când îi văzură, încă de departe, pe cei trei argaţi cum veneau înspre ei, fugind, Lenchen îi şopti lui „Pasăre găsită":

— Dacă n-o să mă părăseşti, să ştii că nici eu n-o să te părăsesc! Şi se grăbi „Pasărea găsită" să-i răspundă:

— Nici prin gând nu-mi trece c-o să te pot părăsi vreodată! Atunci Lenchen îi spuse:

— Prefă-te într-o tufă de trandafiri, că eu m-oi face un trandafir!

Când ajunseră la marginea pădurii, cei trei argaţi nu văzură decât o tufă de trandafiri, c-un trandafir în vârf, cât despre copii, nici urmă de ei!... Şi atunci prinseră a spune:

— Ia hai să plecăm, că degeaba ne pierdem vremea pe-aci!

Şi se duseră acasă, de-i spuseră bucătăresei că n-au zărit în drumul lor nici picior de copil. Şi c-au dat doar de o tufă de trandafiri, c-un trandafir în vârf... Dacă auzi asta, baba începu să-i ia la rost şi să strige ca o apucată:

— Nerozilor, capete seci ce sunteţi, ar fi trebuit să despicaţi în două tufa, iar trandafirul să-l rupeţi şi să-l aduceţi acasă! Luaţi-o la picior şi faceţi întocmai cum v-am poruncit, că altfel e de rău!...

Plecară ei a doua oară şi începură să cerceteze prin tot locul cu de-amănuntul. Da' vezi că copiii îi zăriră de departe. Şi Lenchen prinse a-i spune:

— „Pasăre găsită", dacă n-o să mă părăseşti, să ştii că nici eu n-o să te părăsesc!

Şi se grăbi băiatul să-i răspundă:

— Nici prin gând nu-mi trece să te pot părăsi vreodată!... Atunci Lenchen îi spuse:

— Prefă-te într-o biserică şi eu oi fi cristelniţa de pe

altar!

Când ajunseră în locul acela, cei trei argaţi nu văzură nimic altceva decât o biserică, iar înăuntru, o cristelniţă, pe altar. Începură a vorbi ei între ei şi a se sfătui ce să facă şi cum să dreagă, şi până la urmă, spuseră-ntr-un glas:

— Ce rost are să mai stăm pe-aici şi să ne pierdem vremea degeaba… Haideţi să mergem acasă!…

Când ajunseră acasă, bucătăreasa îi întrebă dacă nu i-au aflat pe copii, şi ei răspunseră că-n drumul lor n-au văzut nimic altceva decât o biserică şi înăuntru, pe altar, o cristelniţă.

— Proştilor, nătângilor ce sunteţi – începu a-i ocări bucătăreasa – de ce n-aţi dărâmat biserica? Că aşa trebuia să faceţi! Iar cristelniţa s-o fi adus acasă!…

Dacă văzu că nu poate pune bază pe argaţi, o porni ea însăşi împreună cu ei. Şi-o luară cu toţii pe urmele copiilor. Şi se întâmplă ca şi de data asta Lenchen şi „Pasărea găsită” să-i zărească încă de departe pe cei trei argaţi şi pe bucătăreasă, care venea târâş-grăpiş în urma lor.

Atunci Lenchen spuse:

— „Pasăre găsită”, dacă n-o să mă părăseşti, să ştii că nici eu n-o să te părăsesc!

Şi „Pasărea găsită” se grăbi să-i răspundă:

— Nici prin gând nu-mi trece c-o să te pot părăsi vreodată!… Şi grăi Lenchen:

— Prefă-te-ntr-un iaz şi eu voi fi o raţă, înotând pe unde! Bucătăreasa se apropie de locul unde fuseseră copiii până atunci şi dacă văzu iazul, pe dată se aplecă şi vru să-l soarbă. Dar raţa înotă repede la mal şi, apucând-o cu ciocul de cap, o trase în apă…

Şi aşa îşi dădu duhul afurisita de vrăjitoare… Copiii însă s-au luat de mână şi s-au întors acasă veseli şi bucuroşi. Iar de n-or fi murit, de bună seamă că mai trăiesc şi astăzi.

ÎMPĂRATUL CIOC DE STURZ (regele cioc-de-sturz)
(*König Drosselbart*//*King Thrushbeard*)

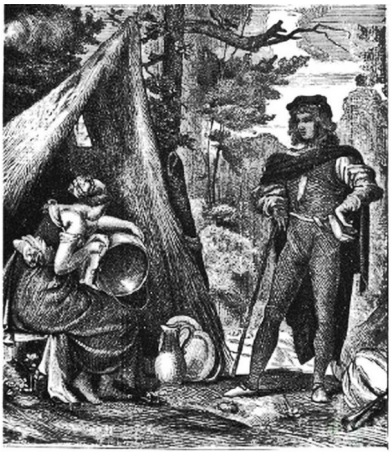

A fost odată ca niciodată un împărat care avea o fată nespus de frumoasă, dar atât de trufaşă, de nu putea să-i găsească niciun peţitor pe gustul ei.

Pe cei care veniseră-n peţit până atunci, fata reuşise să-i facă să-şi ia tălpăşiţa. Ba îi mai şi batjocorise pe deasupra!

Dar iată că într-o bună zi, împăratul dădu un bal mare, la care-i pofti pe toţi flăcăii dornici de însurătoare. Şi de cum se înfăţişară aceştia, veniţi din toate părţile lumii, împăratul îi şi orândui după rang şi stare: în frunte veneau împăraţii, apoi prinţii, conţii şi baronii, iar la urmă, nobilii de mâna a doua.

Când fata de împărat fii purtată prin faţa şirului de peţitori, de-ndată ce-i văzu, îi găsi fiecăruia câte-un cusur. Primul i se păru prea gras: „Parcă-i un butoi!”. Pe al doilea îl găsi prea înalt: „Ia te uite ce lungan! Nu-l ajung nici într-un an...”. Cel de-al treilea era prea scund: „Scurt, gros şi îndesat! N-arată a bărbat!”. De al patrulea zise că-i prea galben la faţă: „Parcă-i moartea!”. Al cincilea i se păru prea roşcovan: „Roş-creastă de cocoş!”. Iar al şaselea, prea adus de spate: „Ia te uită: brad verde, uscat după vatră!”

Şi uite aşa, nu se află unul să nu-i găsească prinţesa vreun cusur. Dar cel mai mult îşi râse de-un crai pe-a cărui faţă se vedea bunătatea şi voioşia. Acesta şedea în capul mesei şi avea bărbia niţeluş cam strâmbă.

— Ei, drăcie! strigă domniţa, stricându-se de atâta râs. Acesta are o bărbie ca un cioc de sturz!

Şi de-atunci îi rămase împăratului numele de „Cioc-de-Sturz”. Dacă văzu împăratul cel bătrân că fata lui nu face altceva decât să-şi bată joc de toată lumea şi să-şi alunge peţitorii, se mânie cumplit şi făcu jurământ s-o dea de soţie celui dintâi cerşetor care va bate la poarta castelului.

La numai câteva zile după ce trecuse balul acela de pomină, un biet cântăreţ trecu pe acolo şi se porni să cânte sub ferestrele palatului, cu gândul că s-or îndura de el şi l-or milui cu niscaiva mâncare.

De cum îi auzi cântecul, împăratul îi porunci unui slujitor:

— Aduceţi-mi-l de îndată încoace!

Cântăreţul cel zdrenţuros intră-n sala tronului şi începu să cânte în faţa împăratului şi a fiicei sale. Şi după ce sfârşi de cântat, se rugă de măria-sa să-l ajute cu ce l-o lăsa inima, împăratul îi zise:

— Atât de mult mi-a plăcut cântarea ta, că ţi-o dau pe fiica mea de soţie!

Pe domniţă o trecură fiori de groază la auzul acestor cuvinte, dar împăratul grăi răspicat:

— Am făcut jurământ să te dau după cel dintâi cerşetor care va trece pe aici, şi o să-mi ţin jurământul!

În zadar se rugă fata şi încercă să se împotrivească. împăratul trimise după popă şi trufaşa prinţesă fu nevoită să se cunune cu cântăreţul cel sărman.

După cununie, împăratul nu-i lăsă pic de răgaz şi-i zise:

— Crezi că se mai cuvine ca o nevastă de cerşetor să locuiască sub acoperişul meu? Ia-ţi bărbatul şi du-te de-aici!

Cerşetorul îşi lua tânăra soţie de mână şi-o porniră, bătând drumurile pe jos. Şi când ajunseră ei într-o pădure mare, femeia îşi întrebă bărbatul:

— *Pădurea asta mare*.

A cui să fie oare?

Iar bărbatul îi răspunse:

— A lui Cioc-de-Sturz crai!

Şi-ar fi fost şi-a ta.

De bărbat dacă-l luai.

— Din cauza trufiei, dădui de năpastă.

Ce trai aş fi dus de-i eram azi nevastă!

Merseră ei ce mai merseră până ajunseră într-o luncă. Şi femeia întrebă iarăşi:

— Da lunca asta verde.

A cui sa de oare?

— A lui Cioc-de-Sturz crai!

Şi-ar fi fost şi-a ta.

De bărbat dacă-l luai.

— Din cauza trufiei, dădui de năpastă.

Ce trai aş fi dus de-i eram azi nevastă!

Mai merseră ei o vreme şi numai ce dădură de-un oraş mare. Femeia îl întrebă din nou pe cerşetor:

— Oraşul ăsta mare

Al cui să fie oare?

— A lui Cioc-de-*Sturz crai*!

Şi-ar fi fost şi-al tău.

De bărbat dacă-l luai.

— Din cauza trufiei, dădui de năpastă.

Ce trai aş fi dus de-i eram azi nevastă!

— Nu-mi place defel, îi spuse mânios cântăreţul, să te tot aud tânguindu-te că n-ai pe altul de bărbat! Da’ ce, eu nu ţi-s potrivit, sunt de lepădat?!

În cele din urmă, poposiră la o colibă mititică, iar femeia întrebă:

— Vai, Doamne, cine-o locui în căscioara.

Că-i dărăpănată din cale-afară?!

Iar cântăreţul îi răspunse:

— Vrei să ştii cine? Până azi am stat eu singur în ea, dar de-acum încolo vom locui aici împreună.

Când dădură să intre, femeia fu nevoită să se aplece, atât era de scund bordeiul.

— Dar unde-mi sunt slugile? întrebă ea.

— Care slugi? o luă la rost cerşetorul. De-acum

înainte, tu singură va trebui să ai grijă de toate. Ia du-te imediat de aprinde focul şi pune apă la fiert, să-mi faci de mâncare. Nu mai pot de flămând şi ostenit ce sunt!

Dar fata de împărat nu se pricepea defel să aprindă focul şi nici să gătească, aşa că cerşetorul n-avu încotro şi fu nevoit să pună el mâna să facă toată treaba, ca să nu rămână flămând. Şi, mai brodând-o, mai poticnindu-se, nu se poate spune că n-a făcut o mâncare bunicică până la sfârşit…

După ce îmbucară ei puţinul pe care-l aveau, se culcară pe cuptor.

Dis-de-dimineaţă, cântăreţul îşi trezi nevasta cu noaptea-n cap şi-o îndemnă să se apuce imediat de treburile casei. De bine, de rău, o duseră şi aşa câteva zile, până ce dădură gata toate merindele. Atunci, bărbatul îi zise nevestei sale:

— La ascultă, măi femeie, aşa n-o mai scoatem noi la socoteală: să mâncăm numai şi de câştigat nici pomeneală! Să te apuci de împletit coşuri, auzi?

Apoi, bărbatul se duse să taie nişte crengi de răchită, le făcu nuiele şi le cără în casă. Femeia se strădui din toată inima să le împletească, dar nuielele erau tari şi-i vătămau mâinile cele gingaşe.

— Văd eu că la asta nu-ţi merge mâna! îi zise bărbatul. Apucă-te măcar de tors, că poate la asta ai să te pricepi mai bine.

Se apucă femeia de tors, dar firul aspru al lânii îi tăia atât de adânc pielea gingaşă a degetelor, de-i dădea mereu sângele.

— Of, că tare prost am mai nimerit-o cu tine, că nu eşti bună de nicio ispravă! se oţărî la ea bărbatul. Dar ca să nu zici că-ţi caut pricină degeaba, uite, o să încerc să fac negoţ cu oale şi străchini de lut. Iar tu o să le duci în piaţă şi o să le vinzi.

„Vai, gândi prinţesa, dacă s-or nimeri să vină tocmai atunci în piaţă oameni din împărăţia tatălui meu şi m-or vedea vânzând blide, ce-au să-şi mai râdă de mine!”

Dar cum n-avea încotro, fu nevoită să se supună,

dacă nu voia să moară de foame. Prima oară îi merse bine negustoria, căci, văzând-o cât era de frumoasă, oamenii îi cumpărau bucuroşi marfa şi-i plăteau cât cerea ea. Ba, s-au mai găsit unii care-i puneau banii-n mâna şi uitau să-şi mai ia oalele…

Şi aşa au trăit ei o bucată de vreme de pe urma câştigului, până ce-au cheltuit şi ultima lescaie. Când văzu bărbatul că n-au încotro, o trimise din nou la târg cu o grămadă de oale, căci fusese prevăzător şi le cumpărase mai înainte, din câştig.

De astă dată însă, domniţa se aşează încrezătoare cu ele la gura oborului şi-ncepu să îmbie oamenii să le cumpere. Dar, ca un făcut, deodată apăru un călăreţ care intră cu armăsarul în grămada ei de oale şi le făcu pe toate numai cioburi. Femeia începu să plângă şi, de frică, nu mai ştia ce să facă.

„Vai de mine şi de mine ce-o să mai plătesc pentru asta!” se tânguia ea întruna. „Cine ştie ce-o să spună acu bărbatul meu, când o afla ce mi s-a întâmplat!”

O porni spre casă tot într-o fugă şi-i povesti cu de-amănuntul ce pacoste dăduse peste dânsa.

— Cine a mai pomenit să te-aşezi cu oalele tocmai la gura oborului, în drumul călăreţilor! o certă bărbatul, cu asprime. Şi acum, ia nu te mai văicări atât, că şi-un nătâng ar înţelege că nu eşti bună de nicio treabă!

Uite, am fost la palatul împăratului şi-am cercetat de nu le trebuie vreo slujnică la bucătărie, şi mi-au făgăduit c-au să te primească, dar fără nicio simbrie, numai pe mâncare.

Şi uite aşa ajunse fata împăratului slujnică la bucătărie. Acolo trebuia să-i dea toate la îndemână bucătarului şi să săvârşească muncile cele mai grele şi mai umilitoare. Biata de ea îşi legase de amândouă buzunarele câte-o ulcică, şi-n ele aducea acasă resturile rămase de la masa împărătească. Şi cu bruma asta de mâncare îşi înşelau foamea.

Dar iată că într-o zi s-a întâmplat să se prăznuiască nunta feciorului celui mai mare al împăratului. Se duse şi

ea, săraca, să privească, pitindu-se după o uşă din sala tronului... Când se aprinseră luminile şi începură să vină oaspeţii, unul mai mândru decât altul şi domniţa văzu strălucirea aceea care-i lua ochii, se gândi, cu inima întristată, la soarta ei şi-şi blestemă trufia care o adusese în starea asta de sărăcie, făcând-o să îndure atâtea umilinţe.

Trecând pe lângă dânsa, slugile îi aruncau din când în când din bucatele pe care le duceau ori le luau de la masă. Fata de împărat se grăbea să le pună în oală, ca să plece acasă cu ele.

Deodată se ivi în sală fiul împăratului, îmbrăcat numai în catifea şi-n mătăsuri. Când o văzu pe femeia aceea frumoasă, cum stătea aşa, pironită-n uşă, o prinse de mână şi vru s-o tragă-n joc. Dar ea se înspăimântă grozav şi căută să-i scape din strânsoare, fiindcă-şi dăduse îndată seama că fiul de crai nu era altul decât împăratul Cioc-de-Sturz, care-o peţise pe vremuri şi pe care ea îl batjocorise.

Dar împotrivirea nu-i ajuta la nimic, căci craiul o apucă şi mai zdravăn şi o trase după el, în sala tronului. Atunci, deodată, se rupse cureaua de care-i stăteau prinse cele două ulcele şi ciorba se vărsă pe jos, împrăştiindu-se cât colo...

Când văzură oaspeţii una ca asta, începură sa râdă cu toţii până ce nu mai putură şi-i aruncară numai cuvinte de batjocură. De ruşine, biata fată de împărat ar fi vrut mai bine să intre-n pământ. Alergă spre uşă, ca să piară cât mai degrabă din ochii lor, dar pe scară o ajunse din urma cineva şi o aduse înapoi. îl privi şi-şi dădu seama că era tot împăratul Cioc-de-Sturz. Iar el îi grăi cu blândeţe:

— Nu te teme, că eu şi cântăreţul cu care ai stat în coliba aceea micuţă suntem unul şi acelaşi om! De dragul tău m-am prefăcut în cerşetor, iar călăreţul care ţi-a spart oalele tot eu am fost. Şi toate astea le-am făcut ca să-ţi înfrâng trufia şi să te pedepsesc pentru felul cum m-ai batjocorit.

Atunci ea începu să plângă amarnic şi-i zise:

— Cât de nedreaptă am fost! Nu mă simt vrednică să-

ţi fiu soaţă!

Dar el căută s-o abată de la gândurile ei negre şi-i zise:

— Lasă, nu te mai omorî atât cu firea! Mângâie-te cu gândul că zilele tale de suferinţă au trecut şi acum o să facem o nuntă să se ducă vestea!

Şi cât ai bate din palme, se iviră slujnicele de o gătiră cu cele mai minunate straie din câte s-au pomenit vreodată. Veni apoi şi tatăl fetei, împăratul cel bătrân, veniră şi curtenii şi-i urară cu toţii să aibă parte de noroc la nunta ei cu împăratul Cioc-de-Sturz. Şi de-abia acum pot să zic că se puseră pe chef… Rău îmi pare, zău, că n-am nimerit şi noi pe acolo, că trebuie să se fi petrecut la nunta asta de pomină, cum nu s-a mai petrecut nicăieri pe lume!

ALBĂ-CA-ZĂPADA ŞI CEI ŞAPTE PITICI

(*Schneewittchen*//*Snow White*)

Cică într-o iarnă, pe când zăpada cădea din înaltul nemărginit al cerului în fulgi mari şi pufoşi, o împărătească sta într-un jilţ şi cosea lângă o fereastră cu pervazul negru, de abanos.

Şi cum cosea ea aşa, aruncându-şi din când în când privirile la ninsoarea ce se cernea de sus, se întâmplă să se înţepe cu acul în deget şi trei picături de sânge căzură în zăpadă. Roşul sângelui arăta atât de frumos pe albul zăpezii, că împărăteasa rămase încântată şi gândi în sinea ei: „Ce n-aş da să am un copil alb ca zăpada, roşu ca sângele şi cu părul negru ca abanosul!”

Trecu timpul, dar nu prea multişor, şi împărăteasa născu o fetiţă albă ca zăpada, cu gura roşie ca sângele şi cu păr negru ca abanosul. Şi-i dădură numele de Albă-ca-

Zăpada… După ce o aduse însă pe lume, împărăteasa muri.

Cum trecu anul, împăratul îşi luă altă soţie. Femeia asta era cadră de frumoasă, dar nespus de trufaşă şi mândră şi n-ar fi îngăduit nici în ruptul capului s-o întreacă alta în frumuseţe. Avea o oglindă fermecată şi ori de câte ori se privea într-însa nu uita s-o întrebe:

— *Oglinjoară din perete, oglinjoară.*

Cine e cea mai frumoasă din (ară?

Şi oglinda-i răspundea:

— Măria ta eşti cea mai frumoasă din întreaga ţară!

Împărăteasa zâmbea fericită, fiindcă ştia că oglinda grăieşte numai adevărul.

Vezi, însă, că Albă-ca-Zăpada creştea şi se făcea pe zi ce trecea tot mai frumoasă; şi când împlini şapte ani, era o minunăţie de fată frumoasă ca lumina zilei. Şi frumuseţea împărătesei începu a păli înaintea ei.

Şi într-o bună zi, când împărăteasa întrebă oglinda:

— *Oglinjoară din perete, oglinjoara.*

Cine e cea mai frumoasă din (ară?

Oglinda-i răspunse:

— *Frumoasa eşti, crăiasă, ca ziua luminoasă.*

Dar Albă-ca-Zăpada e mult, mult mai frumoasă!

La auzul acestor vorbe, împărăteasa se înspăimântă grozav şi, de pizmă şi ciudă, o dată se îngălbeni şi se înverzi, de ziceai că-i moartea. Din clipa aceea, ori de câte ori o zărea pe Albă-ca-Zăpada simţea că-i plesneşte fierea de ciudă: şi azi aşa, mâine aşa, până ce începu s-o urască de moarte. Pizma şi ciuda creşteau în inima ei ca buruiana cea rea şi se cuibăriseră atât de adânc, că împărăteasa nu-şi mai găsea pace nici ziua, nici noaptea. În cele din urmă chemă un vânător şi-i porunci:

— La fata asta şi du-o în adâncul pădurii, că nu rabd s-o mai văd în faţa ochilor! Omoar-o şi drept mărturie că mi-ai îndeplinit porunca să-mi aduci plămânii şi ficatul netrebnicei!

Vânătorul nu ieşi din vorbele împărătesei şi se afundă cu Albă-ca-Zăpada în pădure; dar când scoase jungherul de la brâu şi se pregătea să-i străpungă inima nevinovată,

sărmana copilă începu să plângă în hohote şi să se roage:

— Vânătorule drag, cruţă-mi viaţa şi-ţi făgăduiesc c-o să-mi pierd urma în sălbăticia asta de codru şi n-o să mă mai întorc niciodată acasă!

Şi pentru că Albă-ca-Zăpada era atât de frumoasă, vânătorului i se făcu milă de ea şi-i spuse:

— Dacă-i aşa, fugi de te ascunde, fetiţă dragă, unde nu calcă picior de om! Iar în sinea lui gândea: „Biata de tine, până la urmă tot or să te sfâşie fiarele sălbatice!”

Totuşi, parcă i se luase o piatră de pe inimă că nu trebuie să-şi mânjească mâinile cu sânge nevinovat. Şi cum tocmai trecea pe acolo în fugă un pui de mistreţ, îl înjunghie şi, scoţându-i plămânii şi ficatul, le duse împărătesei drept mărturie că i-a împlinit în totul dorinţa.

Împărăteasa îi porunci bucătarului să le gătească de îndată, cu sare şi tot felul de mirodenii, şi atât de neagră era la suflet, că nu se dădu îndărăt să le mănânce, încredinţată fiind că mănâncă plămânii şi ficatul fetiţei.

Biata copilă rămăsese singură-singurică în pădurea cea nesfârşită şi era atât de înfricoşată, că privea la mulţimea frunzelor de pe copaci ca şi când de-acolo ar fi putut să se ivească vreo primejdie şi nu ştia în ce chip şi-ar putea găsi scăparea... într-un sfârşit începu să alerge şi gonea întruna peste bolovani colţuroşi şi printre mărăcini, iar fiarele sălbatice treceau în fugă pe dinaintea ei, dar nu-i făceau niciun rău. Alergă ea aşa, cât o mai ţinură picioarele, şi-n geana amurgului dădu cu ochii de o căsuţă şi intră înăuntru să se odihnească.

În căsuţă, toate lucrurile erau mititele dar atât de gingaşe şi sclipind de curăţenie, că ţi-era mai mare dragul să le priveşti. Pe o măsuţă acoperită cu o faţă de masă albă erau rânduite şapte talere mici şi lângă fiecare taler se afla câte o linguriţă, o furculiţă, un cuţitaş şi-o cupă cât un degetar. Iar de-a lungul unui perete se înşirau şapte *pătuceane*. aşternute cu cearşafuri albe ca neaua.

Cum era tare flămândă şi însetată, Albă-ca-Zăpada ciuguli câte un pic din fiecare taler, ciupi câte-o fărâmiţă de pâine şi sorbi din fiecare cupă câte-o înghiţitură de vin,

fiindcă nu voia să ia toată mâncarea numai de la unul singur. Şi fiindcă se simţea grozav de obosită, dădu să se culce într-un pătuţ, dar niciunul nu i se potrivea: unul era prea lung, altul prea scurt şi abia ultimul pătuţ se nimeri să fie pe măsura ei. Fata se culcă în el şi adormi.

Când se întunecă de-a binelea, sosiră şi stăpânii căsuţei. Erau cei şapte pitici, care sfredeleau munţii, scormonind în măruntaiele lor pentru a scoate la lumină tot soiul de metale. Ei aprinseră cele şapte lumânărele şi de îndată ce se făcu lumină în căsuţă îşi dădură seama că cineva străin cotrobăise peste tot, fiindcă lucrurile nu se mai aflau la locul lor, aşa cum le lăsaseră la plecare. Şi atunci primul pitic zise:

— Cine a stat pe scăunelul meu?

Al doilea urmă:

— Cine a mâncat din talerul meu?

Al treilea:

— Cine a muşcat din pâinişoara mea?

Al patrulea:

— Cine a luat din legumele mele?

Al cincilea: – Cine a umblat cu furculiţa mea?

Al şaselea:

— Cine a tăiat cu cuţitaşul meu?

Al şaptelea întrebă şi el:

— Cine a băut din cupa mea?

Primul pitic cătă înjur mai cu luare-aminte şi pe dată văzu o mică adâncitură în pătucul lui.

— Cine s-a culcat în pătuţul meu?! se minună el.

Ceilalţi alergară într-o goană la *pătuceanurile* lor şi începură să strige care mai de care: – Şi-n pătuţul meu a stat cineva!

Dar când cel de-al şaptelea se apropie de pătucul său, dete cu ochii de Albă-ca-Zăpada, care stătea în el adâncită în somn. Îi chemă pe ceilalţi şi cu toţii veniră în grabă, scoţând strigăte de uimire. Apoi îndreptară spre Albă-ca-Zăpada lumina celor şapte lumânărele şi rămaseră s-o privească.

— Doamne, Dumnezeule, apucară ei să strige, tare

frumoasă mai e copila asta!

Şi atât de bucuroşi erau, că nu se îndurară s-o trezească, ci o lăsară să doarmă mai departe în pătuţ. Iar cel de-al şaptelea pitic dormi câte un ceas în patul fiecăruia şi aşa trecu noaptea.

Când se lumină de zi, Albă-ca-Zăpada deschise încetinel ochii şi, văzându-i pe cei şapte pitici, se sperie rău. Dar ei se arătară prietenoşi şi începură s-o întrebe cu blândeţe:

— Cum te cheamă, fetiţo?

— Albă-ca-Zăpada! răspunse ea.

— Şi cum se face că ai ajuns în căsuţa noastră? o mai întrebară ei.

Atunci Albă-ca-Zăpada le povesti de-a fir a păr totul: cum maică-sa vitregă a pus s-o omoare, dar vânătorul se îndurase de ea şi-i lăsase viaţa şi cum gonise toată ziulica prin pădure, până ce dăduse peste căsuţa lor. După ce o ascultară fără să scape vreun cuvinţel din istorisirea ei, piticii îi ziseră:

— Dacă te învoieşti să vezi de gospodăria noastră, să găteşti, să faci paturile, să coşi, să speli, să împleteşti şi să ţii totul în bună rânduială şi curăţenie, apoi poţi rămâne la noi şi n-o să duci lipsă de nimic.

— Da, primesc cu dragă inimă! răspunse Albă-ca-Zăpada şi de atunci rămase la ei.

Ea îngrijea acum de toate treburile casei şi-n fiecare dimineaţă piticii plecau în munţi să scoată aur şi tot soiul de alte metale şi, când se întorceau seara acasă, găseau mâncarea gata, aburind pe cuptor. Peste zi, fata rămânea singură-singurică şi din această pricină piticii cei buni avuseseră mereu grijă s-o povăţuiască:

— Păzeşte-te de maşteră, că n-o să-i fie greu defel să afle că eşti la noi! Şi cine ştie ce pune iar la cale! Nu cumva să laşi pe cineva să intre în casă!

Iar împărăteasa, fiind încredinţată că mâncase plămânii şi ficatul fiicei ei vitrege, se credea iarăşi cea mai frumoasă femeie de pe lume. Şi într-o zi, apropiindu-se de oglindă, o întrebă:

Oglinjoară din perete, oglinjoară.
Cine e cea mai frumoasă din ţară?
Atunci oglinda îi răspunse:
Frumoasă eşti, crăiasă, ca ziua luminoasă.
Dar acolo, ascunsă-n munţi.
Stă Albă-ca-Zăpada, la cei pitici cărunţi.
Şi-i mult mai frumoasă!

Împărăteasa se sperie din cale-afară, fiindcă ştia prea bine că oglinda nu minte. Şi-şi dădu pe dată seama că vânătorul o înşelase şi că Albă-ca-Zăpada era încă în viaţă.

Începu ea atunci să se frământe şi să chibzuiască în ce chip ar putea s-o piardă din nou, căci atâta vreme cât nu era cea mai frumoasă din toată împărăţia pizma îi chinuia sufletul fără răgaz şi n-avea clipă de linişte. În cele din urmă născoci ceva: îşi vopsi faţa şi se îmbrăcă întocmai ca o bătrână neguţătorească, că nimeni n-ar mai fi putut s-o recunoască.

Schimbată astfel la înfăţişare, o porni peste cei şapte munţi şi într-un sfârşit se pomeni în faţa căscioarei celor şapte pitici. Bătu la uşă şi strigă din toată puterea:

— De vânzare marfă frumoasă, de vânzare!

Albă-ca-Zăpada îşi aruncă o privire pe geam şi întrebă:

— Bună ziua, tuşică dragă, da’ ce ai matale de vânzare?

— Marfa bună şi frumoasă! se grăbi să-i răspundă neguţătoreasa. Cingători de toate culorile.

Şi vicleana scoase una, împletită din mătase bălţată.

„Se vede cât de colo că-i o femeie de treabă, gândi fata, aşa că n-am de ce să n-o las înăuntru! Că doar n-o fi foc…”

Trase zăvorul, o pofti să intre şi-şi cumpără cingătoarea cea frumoasă.

— Vai ce pocit ţi-ai pus-o, fetiţo! Ia apropie-te, să te gătesc eu cu ea, aşa cum se cuvine! o îmbie cu blândeţe femeia.

Albă-ca-Zăpada n-avea de unde să bănuiască c-ar paşte-o vreo primejdie şi o lăsă să-i pună cingătoarea. Dar

băbuşca o încinse repede cu ea şi-o strânse atât de tare, că fetei i se tăie răsuflarea şi căzu jos ca moartă.

— Ei, de-acum n-o să mai fi tu cea mai frumoasă! hohoti împărăteasa şi o şterse repede pe uşă.

Nu mai trecu mult şi, spre seară, veniră acasă cei şapte pitici. Şi cum se mai speriată, bieţii de ei, când o găsiră pe iubita lor Albă-ca-Zăpada zăcând la pământ, fără simţire, de parcă-ar fi fost moartă! O ridicară de jos şi, văzând cât de strâns îi era mijlocul, tăiară în două cingătoarea. Fata prinse a răsufla iar şi încetul cu încetul îşi reveni în simţiri. Le povesti ea piticilor toate câte s-au întâmplat şi aceştia îi atraseră din nou luarea-aminte:

— Neguţătoreasa ceea nu era alta decât haina de împărătească. Fereşte-te, barem de-acu încolo, fată dragă, şi nu mai lăsa pe nimeni să intre când nu suntem noi acasă!

Şi tare multă dreptate aveau, că femeia cea neagră la inimă nici nu aşteptă să treacă bine pragul palatului şi se duse glonţ la oglindă şi-o întrebă:

Oglinjoară din perete, oglinjoară.
Cine e cea mai frumoasă din tară?
Iar oglinda pe dată îi răspunse:
— Frumoasă eşti, crăiasă, ca ziua luminoasă.
Dar acolo, ascunsă-n munţi.
Stă Albă-ca-Zăpada, la cei pitici cărunţi.
Şi-i mult mai frumoasă!

Împărăteasa rămase ca stana de piatră când auzi asta şi simţi că-i năvăleşte tot sângele-n cap, ca un vârtej, de câtă spaimă şi mânie clocotea în ea. Va să zică, tot nu scăpase de Albă-ca-Zăpada, tot vie era netrebnica asta! „Ei bine, de data asta m-oi strădui să născocesc ceva fără de greş, ca să-ţi viu de-a binelea de hac!” Şi cum la farmece şi vrăji n-o întrecea nimeni, haina de împărătească meşteri un pieptene otrăvit.

După aceea îşi schimbă hainele şi luă înfăţişarea unei băbuţe gârbovite de ani. Şi iarăşi o porni peste cei şapte munţi, la cei şapte pitici cărunţi. Ajungând ea la căsuţa lor, ciocăni în uşă şi strigă:

— Marfă bună de vânzare, marfă bună!

Albă-ca-Zăpada căută afară pe geam şi spuse:

— Vezi-ţi de drum, femeie, că n-am voie să las pe nimeni înăuntru!

— Da’ de privit cred că ai voie să priveşti, nu-i aşa?

Şi scoţând pieptenele cel otrăvit, îl tot plimbă pe sub ochii fetei. Atât de mult îi plăcuse pieptenul, că Albă-ca-Zăpada se lăsă amăgită şi deschise uşa. După ce se învoiră din preţ, bătrâna o momi cu cele mai dulci vorbe:

— Ia vino încoa la baba, să te pieptene, ca să fii şi tu o dată pieptănată ca lumea!

Biata Albă-ca-Zăpada nu se gândi la nimic rău şi se lăsă pieptănată. Dar de-abia îi trecu băbuşca pieptenele prin păr, că otrava şi începu să lucreze prin toate mădularele, arătându-şi puterea ucigătoare şi biata copilă căzu jos, fără viaţă.

— Acu s-a sfârşit cu tine, frumoasa frumoaselor! rânji la ea femeia cea haină şi-n timp ce se grăbea să se îndepărteze de acele locuri sufletul ei negru clocotea de-o bucurie drăcească.

Dar, spre norocul fetei, înserarea coborî curând şi cei şapte pitici sosiră acasă. De îndată ce-o văzură pe Albă-ca-Zăpada zăcând fără viaţă bănuiră că maştera trebuie să fi pus iar ceva la cale şi, cercetând copila cu grijă, dădură peste pieptenele cel otrăvit. Cum i-l smulseră din păr, Albă-ca-Zăpada îşi reveni în fire, ca şi când ar fi dormit numai niţeluş şi prinse a le povesti cele întâmplate. Dimineaţa piticii o sfătuiră din nou să fie cu ochii în patru şi să nu mai deschidă nimănui uşa, fie ce-o fi, şi apoi se duseră la treburile lor.

În ăst timp, împărăteasa ajunsese la palatul ei şi aşezându-se în faţa oglinzii se grăbi s-o întrebe:

Oglinjoară din perete, oglinjoară.

Cine e cea mai frumoasă din ţară?

Şi oglinda îi răspunse ea şi altă dată:

Frumoasă eşti, crăiasă, ca ziua luminoasă.

Dar acolo, ascunsă-n munţi.

Stă Albă-ca-Zăpada, la cei pitici cărunţi.

Şi-i mult mai frumoasă!

Auzindu-i spusele, împărăteasa începu să tremure toată şi să clocotească de mânie. „Netrebnica asta trebuie să moară, chiar de-ar fi să plătesc moartea ei cu preţul vieţii mele!” Se strecură apoi într-o odăiţă dosnică, în care nu călca picior de om, şi amestecă de ici, amestecă de colo, până ce plămădi un măr otrăvit. La înfăţişare mărul era nespus de frumos; alb ca spuma, pe-o parte, şi rumen pe alta, că oricine l-ar fi văzut i se trezea numaidecât pofta să-l mănânce. Dar cine ar fi apucat să muşte numai o dată din el zile multe nu mai avea şi cădea mort pe loc. După ce sfârşi de meşteşugit mărul, împărăteasa îşi boi faţa şi se îmbrăcă în straie de ţărancă. Şi schimbată astfel trecu peste cei şapte munţi, grăbindu-se să ajungă la căscioara celor şapte pitici.

Aci bătu la uşă, dar Albă-ca-Zăpada scoase capul pe fereastră şi spuse:

— Nu pot lăsa pe nimeni să intre, că nu-mi dau voie piticii!

— Altă pagubă să n-am! răspunse ţăranca. Slavă Domnului, găsesc eu muşterii pentru merele mele! Da’ până una alta, hai de ia şi tu unul, că nu-i pe bani!

— Nici nu mă gândesc să-l iau, răspunse Albă-ca-Zăpada, n-am voie să primesc nimic!

— Ce, te temi să nu mori cumva otrăvită? strecură ea cu viclenie întrebarea. Fii pe pace, copiliţo! Iaca, tai mărul în două: bucata asta rumenă mănânc-o tu, iar pe cealaltă oi mânca-o eu.

Dar vezi că mărul era cu meşteşug făcut, că numai partea cea rumenă era otrăvită.

Albă-ca-Zăpada râvnea de nu mai putea să guste o dată din măr şi când o văzu pe ţărancă muşcând din el nu mai putu răbda şi întinzând mâna pe fereastră luă jumătatea cea înveninată. Dar n-apucă să-nghită decât o îmbucătură că şi căzu jos, fără suflare, împărăteasa îi aruncă priviri ca de fiară şi, beată de bucurie, strigă printre hohote de râs:

— Albă-ca-Zăpada, roşie ca sângele şi neagră ca

abanosul, de-acu piticii n-or mai putea să te învie!

Plecă de acolo cât putu de repede şi când ajunse la palat întrebă iar oglinda:

Oglinjoară din perete, oglinjoară.

Cine e cea mai frumoasă din ţară?

Şi deodată auzi vorbele după care tânjise atât:

— Măria ta e cea mai frumoasă din întreaga ţară!

Abia acum îşi găsi liniştea inima ei cea pizmaşă, pe cât poate fi liniştită o inimă pizmaşă…

În faptul serii, când piticii se întoarseră acasă o găsiră pe Albă-ca-Zăpada zăcând pe jos fără pic de suflare. Era moartă ca toţi morţii. O ridicară, căutând să vadă dacă nu găsesc vreun lucru înveninat, îi desfăcură cingătoarea, o pieptănară, o spălară cu apă şi cu vin, dar totul fu zadarnic. Copila cea dragă era moartă ca toţi morţii şi moartă rămase! Atunci o aşezară pe o năsălie şi, strângându-se toţi şapte în jurul ei, plânseră amar şi-o jeliră trei zile încheiate. Vrură după aceea s-o îngroape, dar fata arăta atât de frumoasă de parcă s-ar fi aflat doar în somn şi-n obraji avea aceiaşi bujori roşii dintotdeauna, aşa că piticii nu se îndurară s-o coboare în pământ.

— Nu, în adâncul cel negru al pământului nu o putem coborî. Ar fi mare păcat! grăiră care mai de care şi, aşternându-se pe muncă, îi făcură un sicriu de cleştar, ca să poată fi văzută de oriunde te-ai uita la ea.

O culcară apoi înăuntru şi deasupra îi scriseră numele cu slove de aur, precum şi că a fost fiică de

împărat. Apoi urcară sicriul pe-un vârf de munte, de-l aşezară acolo, şi de fiecare dată rămânea câte unul de veghe. Vietăţile pădurii începură a veni şi ele s-o jelească; mai întâi se arătă o buhă, apoi un corb şi-n urma acestora o hulubiţă. Şi aşa rămase Albă-ca-Zăpada multă, multă vreme în sicriul ei de cleştar şi nimic nu-i ştirbea din negrăita-i frumuseţe. Părea că-i vie şi doarme, că era tot aşa de albă ca zăpada, de roşie ca sângele şi cu părul negru ca abanosul.

Şi s-a întâmplat ca un fecior de crai să se rătăcească în pădurea aceea şi, dând peste căsuţa piticilor, să le ceară găzduire peste noapte. A doua zi, când o porni la drum, văzu sicriul din creştetul muntelui şi pe frumoasa Albă-ca-Zăpada, şi citi cu nesaţ ce sta scris deasupra, cu slove de aur. Şi cum privea vrăjit şi nu se putea desprinde de locul acela, începu a-i ruga pe pitici:

— Daţi-mi mie sicriul şi-o să vă dau în schimb tot ce v-o pofti inima!

Dar piticii îi răspunseră:

— Nu ţi-l dăm nici pentru tot aurul din lume.

Dacă văzu aşa, feciorul de împărat îi rugă cu şi mai multă stăruinţă şi ardoare:

— Atunci îndurați-vă şi mi-l dăruiţi, că de când i-am zărit chipul nu mai pot trăi fără s-o văd pe Albă-ca-Zăpada. Şi v-asigur c-o voi cinsti mereu şi-o voi păzi ca pe făptura care mi-e cea mai scumpă pe lume!

Auzindu-l cu cât foc vorbea, inimoşii pitici se îndurară de el şi-i dăruiră sicriul. Feciorul de împărat îşi chemă slugile şi le porunci să ia coşciugul pe umeri şi să-l urmeze. Şi cum mergeau ei aşa, se întâmplă ca unul dintre slujitori să se poticnească de-o buturugă şi, din pricina zdruncinăturii, bucăţica de măr pe care o înghiţise Albă-ca-Zăpada îi sări afară din gâtlej. O clipită, doar atât să fi trecut, şi domniţa deschise ochii, ridică uşurel capacul sicriului şi se sculă în capul oaselor. Şi era din nou vie de parcă s-ar fi trezit tocmai atunci din somn.

— Vai, Doamne, unde mă aflu? strigă ea nedumerită.

Cu ochii râzând de bucurie, feciorul de împărat se

apropie de dânsa şi-i spuse:

— Cu mine eşti, cu mine!

Şi-i povesti toate câte s-au întâmplat. Iar la sfârşit adăugase:

— Îmi eşti mai dragă decât orice pe lumea asta şi de te-ai învoi să mă însoţeşti la curtea tatălui meu bine-ar fi, că ard de dorinţa să-mi fii soţie.

Albă-ca-Zăpada ce era să mai spună, că şi ei îi căzuse drag… Pomi împreună cu el şi făcură o nuntă de se duse vestea, cu mare alai şi voioşie. La nuntă o poftiră şi pe maştera cea haină, că de tot o socoteau un fel de rudă… După ce s-a gătit ea cu veşmintele cele mai de preţ, s-a apropiat de oglindă şi a întrebat-o:

Oglinjoara, oglinjoară.

Cine e cea mai frumoasă din fără?

Şi oglinda pe dată i-a răspuns:

— *Frumoasă eşti, crăiasă, ca ziua luminoasă.*

Dar tânăra domniţă e mult, mult mai frumoasă!

Atunci drăcoaica de femeie începu să blesteme de ciudă şi să urle ca scoasă din minţi şi deodată simţi că i se face frică, dar o frică atât de îngrozitoare, că nu ştia ce să mai facă şi-ncotro s-o mai apuce. La început se codi să meargă la nuntă, dar cum nu-şi găsea o clipă de linişte, gândi că trebuie neapărat s-o vadă pe tânăra împărăteasă.

Şi de cum păşi în sala tronului, dădu ochii cu Albă-ca-Zăpada şi, recunoscând-o, înlemni de spaimă şi rămase ţeapănă ca o momâie. Spaima pusese stăpânire pe toată făptura ei; din pricina asta, împărăteasa se urâţea văzând cu ochii. Şi atât de pocită se făcu că nici ea singură nu mai cuteza să se privească în oglindă.

Îşi luă lumea în cap şi o ţinu tot într-o goană, până se pierdu în adâncul pădurii sălbatice, ca să-şi ascundă acolo urâţenia. Şi de atunci, nici unui om nu-i mai fu dat s-o vadă şi nimeni nu mai ştiu ceva despre soarta ei. Iar Albă-ca-Zăpada trăi în bucurie şi fericire împreună cu tânărul împărat şi, dacă n-or fi murit, cu siguranţă că mai trăiesc şi-n zilele noastre…

RANIŢA, PĂLĂRIOARA ŞI CORNUL

(*Der Ranzen, das Hütlein und das Hömlein// The knapsack, the hat, and the horn*)

V

Erau odată trei fraţi cărora nu le mergea deloc bine, sărăceau de la o zi la alta, încât ajunseră că nu mai aveau nici după ce bea apă. Atunci şi-au spus:

— Aşa nu mai merge. Nu ne-a mai rămas decât să plecăm în lume şi să ne căutăm norocul.

Au plecat ei de acasă şi au mers multă vreme străbătând livezi şi păşuni, dar norocul nu le ieşea în cale. Într-o zi, au ajuns într-o pădure mare în mijlocul căreia era un munte şi, când s-au apropiat, au văzut că muntele era, cu totul şi cu totul din argint. Atunci fratele cel mare zise:

— Dragii mei, eu mi-am aflat norocul dorit, mai mult nu-mi trebuie. Şi luă din argint cât putu duce, apoi se

întoarse acasă.

Ceilalţi doi însă îşi ziseră: „Noi vrem mai mult de la noroc decât nişte argint!”, aşa că nu se atinseră de munte şi plecară mai departe. După ce au mai mers ei câteva zile, au ajuns în altă pădure unde era un munte cu totul şi cu totul din aur. Fratele cel mijlociu se opri şi se gândi, nu ştia ce să facă: „Să iau oare aur cât pot duce şi să plec înapoi acasă, că voi avea cu ce trai toată viaţa, sau să plec mai departe?” La urmă, se hotărî, îşi umplu buzunarele doldora, îşi luă rămas bun de la fratele mai mic şi se duse acasă.

Mezinul însă îşi zise: „Argint şi aur! Mă lasă rece. Nu vreau să-mi iau în uşor norocul, cine ştie ce-mi poate oferi!”. Şi merse mai departe. După trei zile ajunse într-o pădure mult mai mare decât celelalte, de părea fără margini. îi era foame şi sete, de aceea se urcă într-un copac să vadă unde se termina pădurea, dar nu zări decât vârfuri de copaci. Coborî din copac şi, chinuit de foame, îşi spuse: „Ce fericit aş fi să-mi satur şi eu trupul ăsta măcar o singură zi din viaţă!” Tocmai atunci, văzu cu uimire sub copac o masă bogată cu o mulţime de mâncăruri dintre cele mai gustoase şi care miroseau minunat. „De data asta, îşi zise el, dorinţa mi s-a împlinit la ţanc” şi, fără să se întrebe când şi de unde venise masa ori cine o adusese, se aşeză şi mâncă până-şi potoli foamea. După ce termină, se gândi: „Ar fi păcat totuşi să las faţa de masă să se strice în pădure!”, aşa că o luă, o scutură, o împături şi o puse în buzunar. Apoi merse mai departe şi seara, când începu din nou să-l roadă foamea, vru să pună la încercare faţa de masă, o întinse şi zise:

— Vreau să te acoperi iar cu mâncărurile cele bune!

Numai ce rosti acestea, că şi apărură o mulţime de castroane cu cele mai alese bucate şi erau aşa multe, încât abia încăpeau pe masă. Ja, acu văd eu în ce bucătărie sunt pregătite mâncărurile pentru mine. Tu eşti mai de preţ decât tot aurul şi argintul din lume”, zicea el privind cu plăcere la faţa de masă şi la bunătăţile de pe ea.

Dar, de la o vreme, faţa de masă nu-i mai era de ajuns

ca să fie fericit, de aceea vru să plece iar în lume să-şi caute norocul.

Într-o seară, întâlni în pădure un cărbunar* plin de praf negru, care cocea cartofii pe nişte cărbuni încinşi.

— Bună seara, Mierlă Neagră, îi zise tânărul, ei, cum te simţi în singurătăţile astea?

— Cum să mă simt, în fiecare zi la fel, răspunse cărbunarul, şi în fiecare seară mănânc cartofi; dacă-ţi plac, eşti invitatul meu.

— Mulţumesc frumos, îi răspunse călătorul nostru, dar nu vreau să iau din mâncarea ta, şi aşa pe sponci; dacă vrei să-mi faci o plăcere, consideră-te invitatul meu la masă.

— Dar cine-ţi va pregăti masa? zise cărbunarul, văd că n-ai nimic şi mei n-ai putea găsi ceva de mâncare pe o distanţă de câteva ore de mers.

— Şi totuşi, vei mânca nişte bunătăţi cum n-ai mâncat în viaţa ta!

Apoi luă faţa de masă din raniţă, o întinse pe pământ şi-i zise: „Umple-te” şi îndată sosiră fripturi calde, salate, prăjituri, toate proaspete de parcă ar fi fost atunci gătite. Cărbunarul căscă ochii mari, dar nu se lăsă de două ori invitat, se aşeză comod şi începu să înfulece cu lăcomie. După ce termină de mâncat, spuse zâmbind pe sub mustaţă:

— Ascultă, omule, ţâţa ta de masă merită toate laudele, aşa mâncăruri bune nu s-ar putea găti niciodată în pădure. Vreau să-ţi propun un schimb: uite colo o raniţă de soldat, care arată rău, că-i veche, dar are puteri miraculoase; eu nu mai am nevoie de ea, ţi-aş da-o ţie dacă-mi dai faţa de masă.

— Mai întâi aş vrea să ştiu ce fel de puteri miraculoase sunt în raniţă, răspunse tânărul.

— Am să-ţi spun îndată: de câte ori vei ciocăni în ea, vor apărea nişte soldaţi înarmaţi până în dinţi careţi vor îndeplini ordinele.

— Din partea mea, mă învoiesc la schimb! Şi îi dădu cărbunarului faţa de masă, îşi atârnă raniţa de un cârlig pe

spate şi plecă mai departe, după ce-şi luă rămas bun. La un timp, se gândi să probeze puterile miraculoase ale raniţei şi ciocăni în ea. Dintr-odată în faţa lui apărură şase soldaţi iar caporalul îi spuse:

— Ce porunceşte stăpânul şi conducătorul meu?

— Marş la cărbunar şi adu-mi înapoi faţa de masă! porunci călătorul. Soldaţii făcură stânga-mprejur şi, nu mult după aceea, se întoarseră cu faţa de masă luată de la cărbunar fără prea multă tocmeală. Apoi călătorul le porunci să intre în raniţă, o puse din nou pe spate şi plecă mai departe sperând că va întâlni iar norocul în drum. Către seară ajunse din nou la un alt cărbunar care-şi pregătea ceva de mâncare pe nişte cărbuni aprinşi.

— Dacă vrei să mănânci cu mine cartofi cu sare fără unt, zise amicul plin de funingine, atunci ia loc colea.

— Nu, răspunse călătorul, de data asta vei fi tu oaspetele meu. Apoi întinse faţa de masă care, la porunca lui, se acoperi cu bucate alese. Mâncară ei şi băură pe săturate simţindu-se foarte bine împreună. După masă, cărbunarul îi zise călătorului:

— Colo sus, pe grinda aceea, este o pălărioară veche şi ponosită care mie nu-mi mai foloseşte la nimic, dar să ştii că are nişte însuşiri deosebite: dacă cineva şi-o pune pe cap şi întoarce capul, apar douăsprezece tunuri unul lângă altul care trag aşa de puternic, încât culcă totul la pământ. Mic nu-mi ajută la nimic aici în pădure, ţi-o dau ţie în schimbul feţei de masă.

— Bine, a ta să fie, răspunse călătorul. îi dădu faţa de masa, lua apoi pălărioara, o puse în raniţa şi pleca mal departe. Dar abia făcu câţiva paşi, ca şi bătu în raniţă şi porunci soldaţilor

1 Om care lucra la exploatarea cărbunelui, un fel de miner (n.t.).

Ieşiţi din ea să-i aducă înapoi faţa de masă. „Îmi cade pleaşcă una după alta, am senzaţia că norocul îmi aţine mereu calea”, îşi zise în sinea lui şi plecă mai departe în pădure.

Şi presimţirile nu-l înşelară. După ce merse o zi

întreagă, ajunse la un al treilea cărbunar care, ca şi ceilalţi, îl invita la cina ou cartofi fără unt. Gălătarul întinse din nou faţa de masă, din nou apărură bucatele cele mai alese şi apoi cărbunarul îi propuse acelaşi târg: să-i dea lui faţa de masă în schimbul unui.com care avea aceleaşi caritătţi ca şi pălărioara: de îndată ce suflai în el. orice ziduri, cât de groase, se prăbuşeau, astfel că fortăreţe, castele, oraşe întregi puteau fi prefăcute în grămezi de moloz. Călătorul îi dădu faţa de masă cărbunarului, se depărta puţin, apoi trimise garda care i-o luă înapoi, aşa încât acum avea şi raniţa, şi pălărioara, şi cornul. „Om m-am făcut”, îşi zicea în sinea lui, „ar fi bine să mă întorc acasă ca să văd ce mai e cu fraţii mei”.

Când ajunse acasă văzu că fraţii lui ridicaseră cu argintul şi aurul adus o casă frumoasă, dar că o ţineau numai în chefuri şi desfrâu. Intră înăuntru, însă cum hainele îi erau numai zdrenţe, pălăria de pe cap veche şi ponosită, iar raniţa din spate jegoasă, fraţii nu-l recunoscură şi începură să-şi bată joc de el, zicând:

— Te dai drept fratele nostru care a lăsat argintul şi aurul şi a plecat în lume ca să-şi afle norocul, dar nu eşti tu acela. El va veni ca un rege, nu ca un cerşetor! Şi l-au alungat de la uşă.

Atunci mezinul s-a mâniat foarte tare, a ciocănit în raniţă de mai multe ori până când au apărut o sută cincizeci de soldaţi. Le-a poruncit să împresoare casă, iar doi dintre ei să ia o jordie şi să le tăbăcească frăţiorilor pielea până când îşi vor da seama cine-i el. S-a produs o larmă îngrozitoare, vecinii au sărit să-i apere pe cei doi fraţi mai mari, dar n-au putut ţine piept soldaţilor.

Între timp, întâmplarea ajunse la urechile regelui acelui ţinut; acesta trimise o armată să restabilească ordinea în sat şi să-l alunge pe necunoscutul care tulburase tihna unor oameni gospodari. Numai că mezinul, ciocănind în raniţă, scoase din ea o armată cu generali şi soldaţi care bătură măr armata regelui. Atunci regele spuse:

— Flăcăul ăsta, apărut aşa, deodată, ca să ne strice

liniştea, trebuie prins şi legat! Şi trimise a doua zi o altă armată mai mare, dar care avu şi mai puţin succes în faţa soldaţilor din raniţă, ba, mai mult, mezinul roti de câteva ori şi pălăria pe cap şi îi sosi şi artileria grea, aşa că oamenii regelui fură puşi repede pe fugă. „Acum n-am să închei pace – îşi zise mezinul în sinea lui – până când regele nu-mi va da de soţie chiar pe fiică-sa şi regatul pe deasupra”, îi înfăţişă regelui pretenţiile lui, iar acesta îi spuse fetei:

— Copila mea, ce să faci, e o treabă a naibii de grea, dar n-am încotro, am datoria să restabilesc liniştea în regat. Aşa că trebuie să te dau.

Nunta se făcu în grabă, dar fiica regelui era foarte necăjită că fusese silită să se mărite cu un oarecare, pe deasupra mirele ei purtând o pălărie şi o raniţă ponosite. „Nu cumva puterile lui miraculoase s-or fi ascunzând în raniţă?!” se gândi ea şi apoi începu să-i vorbească frumos, ca şi cum s-ar fi topit de dragoste pentru el.

— Iubitule, dacă ai lăsa jos raniţa asta mizerabilă, n-ai mai arăta aşa de caraghios, de mi-e ruşine cu tine.

— Iubita mea soţie, spuse tânărul, raniţa asta-i marea mea comoară, câtă vreme o am cu mine nu mi-e frică de nimic. Şi apoi îi destăinui puterile ei miraculoase. Nevasta îl cuprinse pe după gât cu o mână, ca şi cum ar fi vrut să-l sărute, iar cu cealaltă îi luă iute raniţa din spate şi fugi apoi cu ea. Rămasă singură, ciocăni în raniţă şi porunci armatei care ieşi de acolo să-l prindă pe fostul stăpân şi să-l scoată afară din palat. Soldaţii se supuseră, iar nevasta mincinoasă mai porunci să fie şi alungat din ţară. Bietul băiat ar fi fost pierdut dacă n-ar fi avut pălăria. O învârti de câteva ori pe cap şi apărură artileriştii care începură să tragă de-i puseră pe toţi infanteriştii din raniţă la pământ. Fiica regelui, luată ostatecă, trebui să vină să-şi ceară iertare şi-l rugă s-o lase liberă. Apoi începu să-l mângâie cu vorbe dulci şi, nu după mult timp, află de la el care sunt puterile pălăriei. Aşteptă până îi adormi bărbatul, îi luă pălărioara şi o aruncă în stradă. Dar ea nu ştia că soţului ei îi rămăsese cornul. Când se trezi, el sună furios în corn şi

dintr-odată începură să se prăbuşească fortăreţele oraşului, zidurile casei, palatul regal. Şi dacă nu s-ar fi oprit din suflat, totul s-ar fi prefăcut în ruină şi n-ar mai fi rămas din oraş nici piatră peste piatră.

Atunci nevasta îşi ceru iertare, nimeni nu mai avu nimic de zis, iar el deveni regele ţării aceleia.

RUMPELSTILTSKIN (spiriduşul Rumpelstilzehen; picior şchiop; fata morarului)

(*Rumpelstilzehen// Rumpelstiltskin*)

A fost odată ca niciodată un morar lăudăros din cale-afară. Le spunea tuturor ca moara lui era cea mai mare, locuinţa sa cea mai curată şi fainã, cea mai albă dintre toate! Lăudăroşeniile astea ajunseră şi la urechea regelui care, trecând într-una din zile prin apropiere, dori să-l întâlnească pe morar. Iar morarul i-o prezenta pe fiica sa, neputându-se stăpâni să nu se laude din nou:

— Priviţi la fata mea, Maiestate! Este cea mai frumoasă din întregul regat! Regele privi la faţă cam cu îndoiala şi cum nu spuse nimic, morarul continuă:

— Dar este şi foarte isteaţă şi pricepută la orice! Cum regele continua să tacă, iar morarul ţinea cu tot dinadinsul să-l impresioneze, adăugă:

— Şi unde mai pui că fiica mea poate toarce paie din care scoate aur!

Auzind şi asta, regele prinse glas:

— Perfect! O s-o punem de îndată la încercare! Dacă va reuşi să toarcă aur din paie va fi răsplătită pe măsură, dar dacă nu, va fi data morţii! Apoi, porunci străjerilor să o ducă pe faţă la castel, unde, după ce o închise pe fata într-o încăpere mare, plină cu paie, regele îi spuse: – Până mâine-dimineaţă să torci toate paiele astea în aur! Rămasă singură, fata izbucni în plâns, îngăimând printre lacrimi:

— În ce dandana m-a băgat tata! Dar dintr-odată, ca din senin, lângă ea apăru un pitic îmbrăcat în roşu, cu o barbă lungă, albă.

— Dacă te ajut să torci paiele astea în aur, ce îmi vei da în schimb? o întreba piticul.

Fata îşi scoase de la gât un frumos medalion în formă de inimioara şi i-l întinse.

— Ţi-l voi da ţie, e cel mai de preţ lucru pe care-l am. Piticul accepta şi, a doua zi dimineaţă, când se trezi din somn, fata văzu că piticul îşi ţinuse făgăduiala.

Pe de altă parte regele, care era sigur că fata nu va reuşi, intra în încăpere, hotărât să o pedepsească. Dar dând cu ochii de şase mosoare cu fir de aur, aliniate pe masă, în faţa lui, regele îşi schimba hotărârea, gândind să profite de aşa minune.

— Ai reuşit, ce-i drept, îi spuse el fetei, dar acum îţi voi trimite şi mai multe paie, să torci şi mai multe fire de aur! Fata nu putea să-i spună nimic despre pitic, aşa că fu cuprinsă de o disperare şi mai mare ca înainte. Însă odată cu căderea serii, piticul îşi făcu din nou apariţia.

— Ce-mi dai dacă te ajut şi de astă dată? o întreba el pe fată.

— Nu mi-a mai rămas decât inelul ăsta vechi. Primeşte-l, te rog, altfel, soarta mea e încheiatai şi lucrurile decurseră exact ca şi cu o noapte înainte. Iar a doua zi, regele nu mai putu de bucurie când văzu grămadă de mosoare cu fir de aur.

Dar chiar şi faţa i se păru şi mai frumoasă decât atunci când o văzuse prima oară. Privind-o cu nesaţ, îi veni o altă idee:

— Te voi mai pune încă o dată la încercare şi, dacă şi de data asta vei reuşi să torci aur din paie, te voi lua de soţie! Faţă însă nu-şi mai găsea liniştea.

Dacă, la noapte, apare din nou piticul, nu am ce să-i mai dau în schimbul ajutorului său, îşi spuse ea.

— Ce să mă fac? şi fata se puse pe plâns până când, odată cu lăsarea nopţii, apăru şi piticul:

— Iată-mă din nou gata să te ajut, dar ce-o să-mi dai acum?

— Din păcate, îi răspunse fata cu lacrimi în ochi, nu mi-a mai rămas nimic de dat!

— Am auzit că regele se va însura cu tine, îi spuse piticul, zâmbind. Dacă, atunci când vei fi regina, îmi vei da primul tău născut, te voi ajuta şi acum! Fără să stea prea mult pe gânduri, fata căzu de acord şi, până dimineaţă, paiele se transformară în aur!

Devenind foarte bogat, cu tot aurul obţinut din paie, regele îi oferi feţei un apartament într-o aripă a castelului şi începu pregătirile de nuntă. Fata îl făcu pe rege să-i promită că, o dată ajunsă regina, nu va mai fi nevoită să toarcă aur din paie. Ceea ce regele îi şi făgădui, iar nunta avu loc în scurt timp. Morarul era mai bucuros decât îşi poate cineva închipui. Regele şi regina duceau un trai fericit împreună, mai ales când li se născură şi primul băiat.

Regina uitase cu desăvârşire de promisiunea făcută, până într-o zi când piticul se înfăţişa din nou în faţa ei.

— Ţine-te de făgăduiala şi dă-mi-l pe fiul tău! spuse el.

— Nu, nu! îţi voi da toate giuvaiericalele mele! se jelui regina. Cere-mi tot ce vrei, dar nu-mi lua fiul! Piticul rămase însă neînduplecat, dar mişcat de lacrimile reginei, îi spuse:

— Bine, uite, îţi ofer o ultimă şansă. Dacă îmi vei ghici numele, îţi voi lăsa băiatul. Dar să ştii că nu ai la dispoziţie decât trei zile ca să-l ghiceşti, iar dacă nu, ştii prea bine ce vrăji pot face! Şi cu aceste cuvinte, piticul dispăru. Regina nu mai avea de ales, drept care dădu fliga

la rege şi-i spuse întreaga poveste. La curte fura apoi chemaţi toţi înţelepţii din regat, care căutară în cărţile lor după numele piticului. Dar, din nefericire, nu găsiră în nicio carte scris numele piticului cu barba lungă şi albă şi îmbrăcat în roşu. Trecuseră deja două zile, când în faţa regelui se înfăţişa un supus care povesti o întâmplare ciudată.

Pe când trecea prin pădure, văzuse un bătrânel îmbrăcat în roşu care ţopăia în jurul unui foc, cântând:

Mâine copilul va fi al meu, Căci nimeni nu va ghici că Rumpelstiltskin e numele meu. Şi într-a treia zi, apăru şi piticul pe care, văzându-l, regina îi striga deodată:

— Rumpe îşi iltskin! Fără veste, un fulger îl lovi pe pitic, iar acesta dispăru într-un nor de fum. Îmbrăţişându-şi odrasla, regina spuse:

— Am scăpat! Nimeni nu o să te ia de lângă mine vreodată!

MIREASA CEA CREDINCIOASĂ (Roland cel iubit)
(*Der Liebste Roland*// *Sweetheart Roland*)

A fost odată o femeie şi femeia asta era o vrăjitoare afurisită. Şi avea ea două fete: una urâtă şi rea, pe care o

iubea nespus, fiindcă era fiica ei adevărată, şi alta bună şi frumoasă, pe care n-o putea suferi, fiindcă era fată vitregă.

Acu se întâmplă ca fata cea vitregă să aibă un şorţ tare frumos şi ălei a urâte îi plăcu tare mult şorţul soră-sii. Şi cum era invidioasă, numai ce-i spuse într-o zi maică-sii că ţine morţiş să-l aibă.

— Fii liniştită, copila mea – o asigură cotoroanţa, o să fie al tău! în noaptea asta, în timp ce-o dormi, voi veni şi-i voi tăia capul! Ai grijă numai să dormi la perete şi vezi de împinge-o pe ea la margine.

Acu', biata fată ar fi fost pierdută de n-ar fi stat tupilată într-un ungher şi n-ar fi tras cu urechea la ce şopteau ele. Toată ziulica n-avu voie să iasă din casă, iar când veni timpul de culcare, fata cea urâtă se urcă ea prima în pat, ca să poată sta la perete. Vezi însă că soru-sa rămase trează şi când fata cea urâtă adormi, o împinse uşurel spre margine şi-i luă locul la perete.

În timpul nopţii, scorpia de femeie se apropie tiptil de patul unde dormeau cele două fete, ţinând în mâna dreaptă o toporişca ascuţită. Apoi începu să pipăie cu stânga, pentru a vedea dacă dormea cineva la margine. Şi când se încredinţa că dormea cineva, apucă toporul cu amândouă mâinile şi reteză dintr-o lovitură capul propriului ei copil. După ce femeia plecă, fata cea frumoasă se sculă din pat şi se duse la iubitul ei, pe care-l chema Roland. Şi bătându-i la uşă, îi spuse:

— Ascultă, dragă Roland, trebuie să plecăm cât mai degrabă de aici, că maştera a vrut să mă omoare, da' am făcut aşa de-a dat-o pieirii chiar pe fiică-sa. Când s-o lumina de ziuă şi-o vedea ce greşeală a făcut, suntem pierduţi!

— Ştii ce te-aş sfătui eu – spuse Roland – mai întâi şi întâi ia varga cu care face farmece, că altfel n-o să ne fie în putinţă să ne scăpăm vieţile, dacă se va lua după noi…

Fata plecă de aduse vărguţa fermecată şi luă capul moartei, şi lăsă să se scurgă trei picături de sânge pe jos: una în faţa patului, una în bucătărie şi una pe prima treaptă a scării. După asta fugi împreună cu iubitul ei.

Dimineaţa, când se trezi, vrăjitoarea o strigă pe fiică-sa ca să-i dea şorţul. Dar fata nu veni şi atunci cotoroanţa îi strigă şi mai puternic:

— Da’ unde eşti, de nu mai vii?

— Sunt aici, pe trepte, mătur! răspunse una din picăturile de sânge. Bătrâna ieşi afară şi, nevăzând pe nimeni pe trepte, strigă încă o dată:

— Hei, unde eşti?

— Aici, în bucătărie, mă încălzesc! strigă a doua picătură de sânge. Atunci maştera se duse în bucătărie, dar nu găsi pe nimeni. Se miră ea de asta şi mai strigă o dată:

— Hei, unde eşti?

— Aici sunt, în pat şi dorm} răspunse a treia picătură de sânge.

Se duse ea în odaie, se apropie de pat şi, ce să vezi acolo? Propriul ei copil, scăldat în sânge, omorât chiar de mâna ei!… Vrăjitoarea se învenina de necaz, şi, de mânioasă ce era, o dată sări pe fereastră. Şi cum avea darul să zărească până hăt departe, în lumea largă, numai ce-şi aţinti privirea în zare şi-o văzu pe fata ei vitregă cum fugea de nu mai putea împreună cu iubitul ei Roland.

— Asta n-o să vă ajute la nimic! le strigă ea. Oricât aţi fi de departe, tot pun eu mâna pe voi!…

Apoi îşi încălţă cizmele de şapte poşte – şi la fiecare pas făcea câte o oră de drum obişnuit şi după puţin îi şi ajunse. Când o văzu pe maică-sa că vine după ei, fata luă vărguţa fermecată şi-l prefăcu pe Roland într-un lac, iar pe ea într-o răţuşcă înotând vioaie în mijlocul undelor. Vrăjitoarea se aşeză pe mal şi aruncând Firimituri de pâine, îşi dădu toată osteneala s-o ademenească pe raţă, dar vezi că răţuşca nu se lăsă ademenită şi spre seară vrăjitoarea fu nevoită să se întoarcă acasă fără să fi făcut vreo ispravă. Dacă văzură că s-a îndepărtat primejdia, fata şi iubitul ei Roland îşi reluară înfăţişarea omenească şi merseră mai departe, toată noaptea, până la revărsatul zorilor. Atunci, fata se prefăcu într-o floare frumoasă care stătea în mijlocul unui tufiş de mărăcini, iar pe iubitul ei

Roland îl prefăcu într-un lăutar.

Nu trecu mult, că vrăjitoarea se şi văzu venind pe drum. Şi-i spuse ea omului ce-şi ţinea scripca sub braţ:

— Dragă lăutare, oare pot să rup floarea asta frumoasă?

— Da' cum să nu! răspunse el. Şi-n timpul ăsta eu o să-ţi zic un cântec!

Se vârî ea grăbită în tufişul de mărăcini, cu gândul să rupă floarea, dar cum ştia prea bine cine era, lăutarul prinse să cânte de mama focului şi zgripţuroaica, vrând-nevrând, trebui să joace, fiindcă era o melodie vrăjită. Şi cu cât cânta lăutarul mai repede, cu atât trebuia să sară şi ea mai dihai... Şi aşa se făcu că mărăcinii îi sfâşiară veşmintele de pe ea şi-o înţepară până la sânge. Şi cum lăutarul nu-şi încetă deloc cântecul, băbătia fu silită să joace până ce căzu jos, fără simţire. După ce scăpară, Roland îi spuse fetei:

— Acu, că nu ne mai paşte nicio primejdie, e timpul să mă duc la taică-meu, să pun la cale nunta.

— Du-te, şi-n timpul ăsta eu o să stau aici, şi-o să te aştept – spuse fata. Da' ca să nu mă recunoască nimeni şi să-mi căşuneze vreun rău, o să mă prefac într-o piatră de hotar roşcovană.

Roland plecă şi fata rămase pe câmp, în chip de piatră de hotar. Când se întoarse acasă, flăcăul căzu în mrejele unei alte fete, care-l făcu să-şi uite de făgăduiala ce şi-o dăduse. Biata fată aşteptă o bună bucată de vreme şi, văzând că nu se mai întoarce, se mâhni adânc şi se prefăcu într-o floare, gândind în sinea ei: „Poate c-o trece careva şi m-o strivi cu piciorul, că tot n-am la ce mai trăi! ..."

...Şi se întâmplă ca un cioban să treacă cu oile pe acolo. Văzând el minunăţia aceea de floare, o rupse şi-o luă cu el, cu gândul s-o pună acasă într-o lădiţă. Şi, ce să vezi, de atunci încolo în casa păstorului se petreceau lucruri tare ciudate. Când se trezea ciobanul, dimineaţa, toată treaba era de acum făcută: odaia măturată, mesele şi laviţele erau frecate, focul ardea vesel în vatră, şi apa era

adusă. Şi la fel se întâmpla când se întorcea la prânz: masa era pusă şi bucatele fierbeau pe foc. Ciobanul nu se dumerea defel cum de se întâmplă asta, şi lucrul era cu atât mai de mirare cu cât nu venea nimeni în căscioara lui… De altfel, chiar de-ar fi venit, casa era aşa de micuţă, că n-ar fi avut unde să se ascundă. Faptul că-i îngrijea cineva de gospodărie îi era omului pe plac, dar în cele din urmă tot îl cuprinse teama şi se duse la o bătrână înţeleaptă să-i ceară sfatul.

Bătrânica îl ascultă cu luare-aminte şi-i grăi astfel:

— Ei, flăcăule, aici se ascunde o vrăjitorie… într-o dis-de-dimineaţă, cată cu grijă la tot ce se petrece în casă şi dac-oi simţi ceva prin odaie, ori dac-oi vedea ceva, orice ar fi, azvârle repede pe deasupra o pânză albă şi vraja va înceta.

Ciobanul făcu întocmai cum îi spusese bătrâna cea înţeleaptă. În dimineaţa următoare, de cum se lumină de ziuă, văzu cum se deschide lădiţa şi iese afară floarea. Atunci sări repede şi aruncă pe deasupra o pânză albă. Imediat vraja se desfăcu şi-n faţa lui, stătea acum o preafrumoasă fată, care recunoscu că ea avusese grijă de gospodăria lui. Şi-i mai povesti cum se prefăcuse în floare, ca să se dea morţii, şi toată soarta ei amară. Cum fata îi căzuse cu tronc, ciobanul o întrebă de nu vrea să se mărite cu el, dar ea îi răspunse că-i rămâne credincioasă lui Roland, deşi acesta o părăsise. îi făgădui însă că n-o să plece şi c-o să aibă mai departe grijă de el.

...Ei, dragilor, şi se apropia timpul când Roland urma să-şi sărbătorească nunta. După un vechi obicei, se dădu sfară în ţară că toate fetele puteau să se înfăţişeze la curte să cânte în cinstea mirilor. Când auzi aceasta, fata cea credincioasă rămase aşa de mâhnită, încât crezu că i se sparge inima în piept şi, la început, nici nu se gândi să meargă. Vezi însă c-au venit codanele din satul acela şi-au luat-o cu ele, aşa că s-a dus şi ea.

De câte ori îi venea rândul să cânte şi ea, se dădea înapoi, dar în cele din urmă nu mai avu încotro şi trebui să se înfăţişeze mirilor. Dar cum începu să cânte şi melodia aceea tânguitoare ajunse la urechile lui Roland, acesta sări în sus şi strigă:

— Glasul ăsta mi-e cunoscut, asta-i mireasa cea adevărată şi alta nici nu-mi doresc!...

Toate simţămintele pe care le uitase şi i se şterseseră din suflet din pricina vrăjii, îi reveniră iarăşi, şi acu o iubea la fel de mult ca şi mai înainte.

...Şi făcură ei o nuntă de se duse pomina. Suferinţele fetei luară sfârşit şi începură zilele de bucurie. Şi dacă n-or fi murit, mai trăiesc şi azi...

PASĂREA DE AUR
(*Der goldene Vogel*// *The Golden Bird*)

Într-un ţinut îndepărtat al orientului trăia un rege care se făIea cu un arbore ce îi dădea mere de aur.

Era preferatul lui şi se bucura de el, ca şi grădinarul care avea grijă numai de acest arbore unic.

Într-o zi, grădinarul, foarte speriat se prezentă în faţa regelui şi spuse:

— Maiestate, azi-noapte a fost furat un măr din copac, dar am să-l pun pe fiul meu de gardă în seara asta să vadă dacă se repeta furtul.

Aşa şi făcu, dar iarăşi dispăru un măr de aur şi aşa se întâmpla în fiecare seară, fără ca fiul grădinarului sau altcineva să poată rezista somnului.

Şi în fiecare dimineaţă lipsea alt măr de aur din uimitorul arbore.

Puseră ca paznic pe fiul cel mai mic al grădinarului şi acesta văzu cum o pasăre de aur culegea unul dintre mere şi plecă.

Băiatul o ţinti bine cu arcul, dar pasării îi căzu doar o pană.

Acea până era din aur masiv şi regele îndreptându-se spre grădinar, îi spuse:

— Dacă vrei să-ţi iert neglijenta, trebuie să-mi aduci pasărea de aur.

Grădinarul îl trimise pe urmele pasării pe fiul sau mai mare.

Acesta întâlni un vulpoi, care, văzând ca tânărul ţintea spre el, spuse:

— Dacă nu tragi în mine, am să-ţi dau un sfat. Când vei ajunge în sat, vei vedea două hanuri. Unul, bun şi plăcut; celălalt, urât şi trist. Înnoptează la cel de-al doilea, chiar dacă nu îţi place; ştiu eu de ce îţi spun asta.

Tânărul nu îl luă în seamă şi trase în el, făcându-l să fugă în pădure.

Când ajunse în sat, înnopta la hanul cel bun, în ciuda sfaturilor vulpoiului şi găsind atâtea distracţii, uita scopul călătoriei sale şi nu îşi mai aminti de pasărea de aur pe care o caută.

Imediat pleca în căutarea pasării cel de al doilea fiu al grădinarului, dar i se întâmpla acelaşi lucru ca fratelui său şi înnopta şi el la hanul cel bun.

Cum niciunul dintre fraţii săi nu se mai întoarse, fiul cel mai mic pleca şi el în căutarea păsării de aur, dar când întâlni vulpoiul, nu trase în el şi acesta îi spuse:

— Urcă pe coada mea şi te voi duce în sat.

Vulpoiul părea că zboară şi îl lăsă pe tânăr la hanul urât, spunându-i:

— Mâine vei merge la castelul negru, unde vei vedea că toată servitorimea doarme. Pe o masă este pasărea de aur într-o colivie de lemn şi lângă ea este o alta colivie, de aur. Scoate-o, dar nu încerca să îi schimbi colivia, pentru că vei regreta.

Tânărul promise că va urma întocmai instrucţiunile, dar când văzu colivia de aur, nu putu rezista tentaţiei şi încerca să o înhaţe.

Atunci pasărea de aur începu să ţipe, până trezi toată servitorimea, care îl duse pe tânăr în faţa stăpânului castelului.

— Mâine vei fi spânzurat, dacă nu îmi aduci calul care aleargă ca vântul, spuse acesta.

Băiatul nu ştia încotro s-o apuce, când se întâlni cu vulpoiul care îi spuse:

— În palatul alb îi vei vedea pe toţi dormind şi calul va avea două şei, una nouă şi alta veche, dar tu alege-o pe cea veche şi vei vedea.

Totuşi, tânărul alese şaua nouă şi când o puse pe cal,

acesta începu să necheze, până se treziră toţi servitorii, care îl luară pe băiat şi îl duseră la stăpânul palatului.

— Îţi voi tăia capul, spuse acesta, dacă nu mi-o aduci pe fiica regelui.

Tânărul îl întâlni iarăşi pe vulpoi la ieşirea din palat şi acesta îi spuse:

— La miezul nopţii, prinţesa face baie. Sărută-i mana şi ea te va urma unde vei dori, dar nu o lasă să-şi ia rămas bun de la părinţi.

Băiatul urma întocmai instrucţiunile vulpoiului şi astfel putu să ia prinţesa.

Când îi văzu, vulpoiul spuse:

— Foarte bine; acum, dacă mă vei asculta, vei rămâne şi cu prinţesa şi cu calul şi cu pasărea. Cum? Când vei ajunge în faţa stăpânului palatului alb, îi vei cere calul în schimbul prinţesei şi când te vei urca pe cal, să ridici prinţesa pe şa şi să ieşi în fugă, fără să te poată prinde nimeni. Când vom ajunge la castelul negru, intri tu singur cu calul şi spui că vrei să examinezi pasărea, să te convingi că e cea adevărată. Când o vei avea în mâinile tale, să fugi mâncând pământul şi să ni te alături.

Totul se întâmpla aşa cum prevăzuse vulpoiul şi tânărul nostru erou se întoarse la palatul regelui, cum acesta nu avea fii urmaşi, rămase el la conducerea regatului.

CÂINELE ŞI VRABIA

(*Der Hund und der Sperling*// *The Dog and the Sparrow*)

Trăia odată un câine ciobănesc care avea un stăpân

rău la suflet, căci îl lăsă să flămânzească zile întregi.

Într-o zi, câinele nu a mai putut răbda şi a pornit singur şi trist prin lume.

S-a întâlnit cu o vrabie care l-a întrebat:

— De ce eşti aşa trist, fratele meu?

— Sunt trist pentru că sunt flămând şi nu am ce să mănânc.

— Hai cu mine la oraş şi îţi voi da să mănânci până te vei sătura, i-a spus aceasta.

Au plecat împreună spre oraş şi când au ajuns la o măcelărie, vrabia i-a spus câinelui:

— Stai aici şi îţi voi arunca o bucată de carne.

Vrabia s-a aşezat pe tejghea şi când nimeni nu vedea trăgea o bucată de carne, până a reuşit s-o dea jos.

Câinele a apucat-o şi s-a furişat într-un colţ să o mănânce.

— Acum, hai să mergem la alt magazin, să-ţi mai dau o bucată, să te saturi, i-a spus vrabia.

Câinele a mai mâncat o bucată şi vrabia l-a întrebat dacă s-a săturat.

— M-am săturat de came, dar nu mi-ai dat nicio bucată de pâine.

— Hai cu mine să-ţi dau, i-a răspuns aceasta.

Şi s-au dus la mai multe brutarii până când cei doi prieteni s-au săturat.

Şi cum era grozav de cald, câinele ostenit s-a lungit în drum ca să doarmă, iar vrabia s-a aşezat pe o crenguţă în apropiere.

Pe drum, venea un căruţaş cu o căruţă trasă de trei cai şi încărcată cu două butoaie de vin.

Şi când vrabia a văzut că omul nu voia să ocolească câinele, a strigăt din toţi rărunchii că acesta să ocolească acel loc.

Dar căruţaşul a trecut cu căruţa peste câine şi l-a omorât.

— L-ai omorât pe fratele meu, câinele! O să mi-o plăteşti! Cu caii şi cu căruţa ta, cu tot!

— Şi ce ai putea tu să-mi faci mie, a întrebat

căruţaşul, de parcă îi înţelegea cuvintele, după care a pornit-o în drumul lui…

Vrabia s-a băgat sub coviltirul căruţei şi s-a chinuit până a scos cepurile de la butoaie, iar vinul s-a scurs tot pe drum.

— Săracul de mine, s-a jeluit căruţaşul.

— Nu eşti destul de sărac, i-a strigat vrabia şi i-a zburat pe capul unui cal şi i-a ciocănit ochii.

Căruţaşul a scos barda şi vrând să lovească vrabia a nimerit calul în cap, doborându-l la pământ.

— Ah, săracul de mine, dar vrabia nu i-a răspuns.

S-a aşezat pe capul altui cal şi i-a scos şi acestuia ochii. Căruţaşul a sărit iute să o lovească cu barda, dar şi de data aceasta a zburat şi barda a izbit calul care a căzut mort la pământ.

Şi aşa s-a întâmplat şi cu cel de-al treilea cal.

— Ah, sărac de mine doamne, s-a jeluit el.

— Nu eşti încă destul de sărac. Plec acum să te sărăcesc şi acasă, a spus vrabia şi şi-a luat zborul.

Căruţaşul şi-a abandonat căruţa în drum şi a plecat mânios spre casă.

— Vai, nevasta, multe necazuri au dat pe capul meu! Vinul s-a scurs şi caii mi-au murit toţi, s-a văitat bărbatul.

— Ah, bărbate a venit o pasăre afurisită şi a adunat cu ea parcă toate păsările din lume şi toate au tăbărât în pod de ne-au mâncat tot grâul, s-a văitat şi femeia.

Când s-au urcat în pod, căruţaşul a văzut mii de păsărele care ciuguleau boabe, iar la mijloc printre ele stătea vrabia.

Omul a strigat:

— Săracul de mine, doamne!

— Nu eşti destul de sărac, o să-mi plăteşti cu viaţa ta, a ciripit vrăbiuţa şi a zburat afară.

Căruţaşul, cu averea pierdută toată, a intrat în casă şi s-a aşezat în spatele sobei nespus de amărât.

Vrabia a venit la fereastră şi i-a strigat:

— Mai, căruţaşule, mai! îţi voi lua viaţa!

Turbat de mânie, căruţaşul a început să dea cu barda

după pasăre încât a dărâmat soba, a spart toate lucrurile din casă, a dărâmat pereţii fără să nimerească pasărea.

Până la urmă a prins-o nevastă-sa.

— S-o omor? l-a întrebat ea.

— Nuu, prea uşoară i-ar fi pedeapsă! Vreau să moară de o moarte cumplită! O s-o înghit de vie!

Zis şi făcut! A înghiţit-o dintr-odată!

Vrabia a început să zboare prin pântecele căruţaşului şi a tot zburat până în gura acestuia unde şi-a scos capul afară şi a strigat:

— Mai căruţaş, măi, să ştii că îţi voi lua viaţa!

Căruţaşul atunci i-a întins nevesti-sii barda şi i-a spus:

— Nevastă, omoară vrabia din gură! Femeia a lovit dintr-o parte izbindu-l pe căruţaş drept în creştet şi omorându-l.

Iar vrabia şi-a văzut de ale ei, luându-şi zborul.

FREDI ŞI CATRINEL

(*Der Frieder und das Katherlieschen*// *Frederick and Catherine; Freddy and Katy Lizzy*)

Erau odată un om care se numea Frieder şi o femeie care se numea Katherlieschen. Tineri căsătoriţi, Fredi şi Catrinel (aşa le vom spune), se înţelegeau foarte bine. Într-o zi, Fredi îi zise lui Catrinel:

— Azi mă duc la câmp, Catrinel, şi când mă întorc acasă, deseară, vreau să am pe masă ceva fript, ca să-mi potolesc foamea, şi o băutură răcoritoare, ca să-mi potolesc setea.

— Mergi sănătos, Fredi, răspunse Catrinel, am să pregătesc totul după cum ţi-i voia.

Când se apropie ora mesei, ea luă un cârnat din aftimătoare, îl puse în tigaie, adăugă unt şi aşează tigaia la foc. După puţin timp, cârnatul începu a sfârâi. Catrinel ţinea tigaia de coadă şi se gândea că, până-i gata cârnatul, poate să dea o fugă în pivniţă să tragă nişte bere din butoi. Aşa că puse cât mai bine tigaia, luă o ulcică, se duse în pivniţă, deschise robinetul de la butoi şi lăsă să curgă berea în ulcică. Berea curgea încet şi Catrinel o privea. Deodată, îi veni un alt gând: „aoleu, câinele nu-i legat şi ar putea fura cârnatul din tigaie, bine că mi-am dat seama la timp”. Şi într-o clipă urcă treptele şi ieşi din pivniţă. Dar Şpiţ, câinele lor, luase deja cârnatul şi fugea cu el în bot cât putea de repede. Catrinel nu stătu nici ea cu mâinile în sân, fugi după el şi, urmărindu-l, ajunse în câmp; câinele nu lăsa însă cârnatul, ci fugea cu el în bot pe ogor.

— Vino aici! Vino aici! striga Catrinel, dar degeaba. Moartă de oboseală, se întoarse acasă şi merse să se răcorească; între timp, toată berea cursese din butoi şi umpluse pivniţa, căci femeia nu închisese robinetul. Catrinel văzu încă de pe trepte nenorocirea. „Drace, cum să fac să nu bage Fredi de seamă?” Se gândi ce se gândi, până îi veni o idee: de la ultimul hram al bisericii din sat îi mai rămăsese un sac cu făină albă, aşa că o luă şi o presură în beci peste berea vărsată. „Iaca, cine ştie şi strânge la timp, are la nevoie”, zise, privind de jur-împrejur şi gândindu-se, mulţumită: „Ce curat pare să fie peste tot!” Numai că, din nebăgare de seamă, spărsese şi ulcica lui Fredi, aşa că turnă şi peste cioburi faină, ca să nu se mai vadă pozna făcută.

Seara, Fredi veni acasă.

— Ei, nevastă, ce mi-ai pregătit de mâncare?

— Vai de mine, Fredi, am vrut să-ţi pregătesc un cârnat, dar, când să trag berea, câinele a luat cârnatul din tigaie şi, în timp ce alergam după câine, a curs berea şi când am vrut să usuc berea cu făină, am spart şi ulcica; acu’ fii bucuros că pivniţa-i uscată.

— Catrinel, Catrinel! N-ar fi trebuit să faci una ca asta! Să laşi să-ţi ia câinele cârnatul, berea să curgă şi faina s-o împrăştii peste tot!

— Da, Fredi, ai dreptate, dar eu de unde să ştiu, trebuia să-mi fi spus! Bărbatul se gândi: „Dacă aşa stau lucrurile cu nevasta, trebuie să fii mai prevăzător tu însuţi”.

Acu, s-a întâmplat că el avea strânsă o sumă frumuşică de bani pe care o schimbă în aur şi-i spuse lui Catrinel:

— Vezi tu, ăştia-s galbeni, cocoşei pe care am să-l pun într-o oală şi am să-l îngrop în staul, sub ieslea vacilor. Vai de tine dacă ai să te atingi de comoara asta.

— Nu, Fredişor, îţi promit să nu mă ating de cocoşei.

Într-o zi, când Fredi era plecat de-acasă, veniră în sat nişte negustori ambulanţi care vindeau ulcele şi străchini de lut. O întrebară şi pe tânăra nevastă dacă nu cumpără.

— Vai de mine, dragii mei, eu nu am bani ca să cumpăr oale, dar am cocoşei de aur şi pot să cumpăr cu ei ce-mi place.

— Cocoşei de aur? De ce nu? Hai să-i vedem şi noi.

— Mergeţi voi în staul şi săpaţi sub ieslea vacilor, că eu nu am voie să umblu acolo.

Şarlatanii s-au dus direct în staul, săpară şi găsiră monezile de aur curat. Le înşfăcară şi-i lăsară nevestei oalele şi ulcelele lor, apoi se grăbiră s-o şteargă cât mai repede din sat. Catrinel se gândi să folosească îndată noua veselă, dar, cum în bucătărie nu-i prea lipsea nimic, luă oalele, le trânti de podea şi le sparse fundul, apoi le băgă, de frumuseţe, în parii gardului din jurul casei. Când Fredi ajunse acasă şi văzu gardul împodobit, zise:

— Catrinel, ce-ai făcut?

— Am cumpărat oale, Fredişor, în schimbul cocoşeilor, dar eu n-am fost în iesle, vânzătorii de oale i-au scos singuri.

— Ce-ai făcut, femeie? Ăştia nu erau cocoşei, ci aur din cel mai pur şi asta era toată averea noastră. Cum ai putut face aşa o prostie?

— Dar, Fredişor, nu mi-ai spus că e aur din cel mai pur, că dacă-mi spuneai… Catrinel stătu puţin pe gânduri, apoi adăugă:

— Ascultă, Fredişor, trebuie să ne luăm aurul înapoi, hai repede după hoţi.

— Bine, să încercăm, răspunse fără curaj Fredi. Ia nişte pâine şi brânză la noi ca să avem ce mânca pe drum.

— Da, Fredişor, am să iau.

Plecară aşadar. Şi, cum Fredi mergea mai repede decât Catrinel, aceasta se ţinea după urmele lui şi-şi zicea în sinea ei: „Ăsta-i avantajul meu, la întoarcere am să am mai puţin de mers până acasă”.

Ajunseră ei la un munte unde, de o parte şi de alta a drumului, erau urme adânci de trăsură.

— Ia uite în ce hal a fost strivit bietul pământ, zise Catrinel plină de milă. N-are să se mai facă sănătos cât îi lumea. Şi luă untul pe care-l avea la ea şi unse urmele pe dreapta şi pe stânga. Însă când s-a aplecat să oblojească brazdele, o bucată de brânză i-a alunecat din traistă şi s-a rostogolit la vale. Catrinel îşi zise: „Drumul ăsta l-am urcat o dată, nici nu mă gândesc să-l cobor, n-are decât s-o facă altul”. Şi luă o altă bucată de brânză şi-i dădu drumul la vale ca s-o aducă pe cealaltă îndărăt. Dar cum brânza nu se mai întoarse, dădu drumul la a treia bucată. Şi nici aceasta nu se mai întoarse. „Nu ştiu ce să mai zic, să nu fi găsit cea de-a treia bucată drumul şi să se fi rătăcit? Nu-mi rămâne decât să trimit şi bucata a patra, să le aducă pe celelalte trei”. Dar nici a patra bucată de brânză nu se descurcă mai bine decât celelalte. Catrinel o aruncă pe a cincea şi pe a şasea, adică ultimele bucăţi.

Multă vreme stătu ea şi aşteptă sperând că bucăţile de brânză vor veni înapoi, dar în zadar. „Ah, sunteţi bune de trimis după moarte – îşi zise în sinea ei – aşa de mult întârziaţi. Credeţi că am să vă aştept o veşnicie? Am să-mi văd de drumul meu şi n-aveţi decât să veniţi după mine, că aveţi picioare mal tinere”.

Catrinel plecă mai departe şi-l ajunse din urmă pe Fredi care o aştepta de mult, căci i se făcuse foame şi voia

şi el să mănânce.

— Ia dă-mi şi mie ceva din ce-ai luat cu tine, că mor de foame!

Ea îi dădu doar pâine uscată.

— Dar unde-s untul şi brânza?

— Ah, Fredişor, zise Catrinel, cu untul am uns urmele de roţi lăsate de trăsură în pământ, iar brânza are să vină îndată; o bucată mi-a căzut din traistă, apoi le-am trimis pe celelalte după ea s-o aducă înapoi.

— Nu trebuia să faci una ca asta, zise Fredi, să ungi drumul cu unt şi să dai drumul la brânză să se rostogolească la vale.

— Dar, Fredişor, trebuia să-mi fi spus înainte. Apoi mâncară împreună pâinea uscată, Iar Fredi o întrebă:

— Catrinel, ai încuiat bine casa când ai plecat?

— Nu, dacă nu mi-ai spus!

— Atunci du-te înapoi şi încuie, apoi o să ne continuăm drumul. Adu şi ceva de mâncare, am să te aştept aici.

Catrinel se întoarse acasă, gândindu-se: „Fredişor al meu vrea să mănânce altceva, brânza şi untul nu-i prea plac, aşa că am să iau o bocceluţă cu fructe uscate şi un *cojael* cu oţet de băut”. Închise bine cu zăvorul partea de sus a uşii, *oberlichtul* adică, iar partea de jos, uşa principală, o luă în spate plecând cu ea. Pe drum, cărând-o din greu, îşi spunea: „De când tot aşteaptă, o fi neliniştit Fredi al meu”. Când ajunse la el, zise:

— Iată, Fredişor, ai uşa de la casă, aşa că poţi s-o păzeşti singur.

— Doamne fereşte, strigă el, deşteaptă nevastă mai am! Scoate uşa de jos, pe unde pot intra hoţii, şi o zăvorăşte pe cea de sus pe unde iese aerul! Acum e prea târziu să mai merg acasă, dacă ai adus uşa până aici, s-o duci de acum încolo în spate.

— Uşa am s-o duc, dar bocceluţa cu fructe uscate şi cofaelul cu oţet nu pot, am să le pun pe uşă, să le ducă ea.

Apoi intrară în pădure să-i caute pe şarlatani, însă nu-i găsiră nicăieri. Cum între timp se întunecase, cei doi

s-au urcat într-un copac ca să înnopteze acolo. Dar abia ajunseră sus că şi veniră nişte băieţi de treabă, din aceia care iau ce vor să ia şi găsesc lucruri ce nu au fost niciodată pierdute, înţelegeţi, adică nişte pungaşi. S-au aşezat chiar sub copacul în care stăteau Fredi şi Catrinel, au făcut un foc mare şi s-au apucat să împartă între ei ce furaseră în ziua aceea.

Fredi sări pe partea cealaltă a copacului, adună nişte pietre, urcă din nou în copac şi începu să arunce de sus cu pietre ca să-i omoare. Hoţii îşi dădură cu părerea:

— E aproape de ziuă, vântul mişcă brazii şi cad conurile.

Catrinel, care avea uşa pe umeri şi pe ea poamele, se gândi că poate ele sunt de vină că o apasă aşa de greu, aşa că-i spuse lui Fredi:

— Fredişor, trebuie să arunc poamele astea.

— Nu, nu acum, asta ar putea să ne dea de gol!

— Dar nu mai pot, mă apasă greu, trebuie să scap de ele.

— Bine, atunci dă-le drumul, să fie de sufletul dracului.

Poamele uscate începură să se rostogolească printre crengi, iar hoţii vorbeau între ei:

— Se găinăţează păsările.

Nu la mult timp după asta, cum uşa o apăsa tot mai greu, Catrinel spuse:

— Fredişor, trebuie să vărs şi oţetul.

— Nu, Catrinel, nu fă asta, că am putea să ne dăm de gol!

— Dar nu pot, mă apasă greu, trebuie să scap de el.

— Bine, varsă-l, să fie de sufletul dracului.

Atunci ea vărsă oţetul şi-i împroşcă pe hoţi. Aceştia vorbiră între ei:

— Deja cade rouă.

După puţin timp, Catrinel se gândi: „Ce bine ar fi să nu mai port uşa asta grea pe umeri”. Şi zise:

— Fredişor, trebuie să arunc uşa!

— Nu, Catrinel, vrei să ne dăm de gol?

— Da’ nu mai pot s-o ţin, Fredişor!

— Bine, las-o dracului să cadă.

Uşa căzu şi făcu mare zgomot, iar hoţii începură să strige:

— Dracul coboară din copac!

Şi se ridicară în grabă şi plecară lăsând totul baltă.

Dimineaţa, când coborâră, cei doi îşi găsiră cocoşeii, aurul lor. îl luară şi-l duseră acasă bucuroşi nevoie mare. În altă zi, Fredi îi zise lui Catrinel:

— Catrinel, de-acum trebuie să fii şi tu mai harnică şi să munceşti.

— Da, Fredişor, abia aştept să merg la câmp şi să secer grâul.

Când ajunse la câmp, Catrinel îşi spuse în sinea ei: „Să mănânc oare înainte de a secera sau să mă culc puţin? Ei, mai bine mănânc”. Şi mâncă bine, iar după masă i se făcu somn şi cum era pe jumătate adormită, începu să taie, în loc de paie, hainele ei: şorţul, fusta, bluza. Apoi adormi şi visă şi, când se trezi şi se văzu aproape goală, se gândi: „Oi fi eu, n-oi fi eu? Nu, nu sunt eu! Dar unde sunt eu?” între timp se înnoptase şi Catrinel se duse în sat, ajunse la casa ei, ciocăni la geam şi strigă:

— Fredişor!

— Ce-i?

— Aş vrea să ştiu dacă-i acasă Catrinel.

— Da, de mult, doarme!

„Asta înseamnă că eu sunt de mult acasă”, îşi zise Catrinel şi plecă mai departe. În drum, întâlni nişte tâlhari care mergeau la furat. Se duse la ei şi le zise:

— Vreau să vă ajut să furaţi.

Tâlharii se gândiră că ea cunoaşte bine locurile bune de prădat de prin părţile acelea şi o luară mulţumiţi cu ei.

Catrinel se duse pe la case şi începu să strige:

— Oameni buni, aveţi ceva? Vrem să văprădăm!

Tâlharii se gândiră: „Asta-i bună!”, dar o lăsară să întrebe mai departe. Apoi îi ziseră:

— Chiar la intrarea în sat preotul are un câmp de morcovi şi napi. Mergi de smulge de acolo morcovi şi napi.

Catrinel se duse, ajunse acolo şi începu treaba, însă, cum era leneşă, nu se mai ridica de jos. Tocmai trecea pe acolo un ţăran care o privi liniştit şi se gândi că cel care scormoneşte printre napi o fi dracul. Alergă în sat la preot şi-i strigă:

— Părinte, părinte, pe ogorul dumneavoastră cu napi scormoneşte dracul.

— Vai, Doamne, zise preotul, am un picior paralizat şi nu pot ieşi afară ca să-l alung.

Omul spuse:

— Vă duc eu în spate, părinte! Şi ieşi afară cu preotul în spinare. Dar, când ajunseră la ogor, Catrinel se ridică în picioare.

— Ptiu, dracul! zise ţăranul. Şi o luă la fugă, iar preotului, de frică, îi trecu paralizia la picior şi fugea şi el mai iute ca omul cu picioarele sănătoase.

CEI DOI FRAŢI

(*Die zwei Bruder*// *The Two Brothers*)

Au fost odată doi fraţi şi unul din fraţii ăştia era bogat şi trăia numai în huzur, iar celălalt abia putea să-şi ducă zilele, de sărac ce era. Cel bogat se îndeletnicea cu meşteşugul de a face giuvaiere şi era hain la suflet ca nimeni altul, iar cel sărac îşi câştiga bruma de hrană făcând mături, şi era bun la suflet ca pâinea caldă şi cinstit cum nu se mai află. Fratele cel sărac avea doi băieţi gemeni şi semănau copiii ăştia ca două picături de apă. Din

când în când, gemenii apucau să se ducă la unchiul lor cel bogat şi, uneori, când i se năzărea, omul cel hain le dădea copiilor să mănânce din ce mai rămânea de la masă…

Şi ce crezi că s-a întâmplat!… Odată, pe când fratele cel sărac era dus în pădure după vreascuri, numai ce zări el o pasăre cum nu mai văzuse încă: frumoasă, că-ţi părea ruptă din soare, şi toată numai şi numai de aur!… Ridică omul o piatră de jos şi, aruncând-o după pasăre, o nimeri. N-o vătămă el rău, aşa că pasărea putu să zboare mai departe, dar vezi că o pană tot îi pică din aripi… Omul ridică până şi-o duse fratelui său. Acesta cătă la ea de parc-ar fi fost fermecat şi într-un târziu zise:

— Până asta e de aur curat!

Şi i-o cumpără pe multe părăluţe.

A doua zi, omul nostru se duse din nou în pădure şi se urcă pe un mesteacăn, cu gândul să taie nişte crăci. Şi numai ce zări iarăşi pasărea luându-şi zborul din frunzişul mesteacănului. Cercetă el atunci pomul cu de-amănuntul, şi între nişte crengi dădu peste un cuib în care se afla un ou de aur. Luă oul de acolo binişor şi se duse cu el la fratele său, giuvaiergiul, care-i zise că şi în ajun:

— E de aur curat! Şi-i dădu pe ou câte parale preţuia. Da’ cum îi stătea gândul numai la aur, odată se pomeni că-i zice: Ştii ce, aş vrea să am şi pasărea!

Omul cel sărac se duse pentru a treia oară în pădure şi, m-oţi crede ori ba, se întâmplă de zări iarăşi pasărea de aur ţupăind pe crengile mesteacănului. Luă el o piatră şi, după ce ţinti, o zvârli în pasăre. De data asta, piatra o izbi rău şi biată pasăre căzu jos, fără suflare. O luă omul şi o duse la fratele său, iar acesta îi dădu pe dânsa o grămadă de bani.

„De acu o să-mi vină mai lesne să mă descurc!” gândi în sine omul nostru şi o porni vesel spre casă, de parcă toată lumea ar fi fost a lui.

Dar vezi că giuvaiergiul era deştept şi viclean şi ştia pe ce fel de pasăre a pus mâna… După ce pleacă frate-său, îşi cheamă nevasta şi zise:

— La de frige pasărea asta, dar bagă de seamă să nu

lipsească nicio bucăţică din ea, că am poftă s-o mănânc singur pe toată!

După cum vă mai zisei, pasărea asta nu era o pasăre obişnuită, ci una de un soi nemaivăzut, şi avea ea un dar minunat, că cine-i mânca inima şi ficatul, acela găsea în fiecare dimineaţă sub perină un ban de aur.

Femeia pregăti pasărea cu tot dichisul, o puse pe frigare şi o lăsă să se rumenească bine.

Dar cum mai avea şi alte treburi de făcut, plecă din bucătărie pentru o vreme; şi tocmai atunci se întâmplă de veniră cei doi băieţi ai omului care meşterea mături. Se aşezară ei în faţa frigării şi, fiindcă nu era nimeni în bucătărie, învârtiră pasărea de vreo câteva ori, ca să nu se ardă. Şi ce să vezi: din pasăre, odată se desprinseră două bucăţi de carne care nimeriră într-o tigaie ce se afla pe o lăvicioară! Unul din băieţi se uită ce se uită la ele şi, luându-şi inima în dinţi, grăi către celălalt:

— Bucăţile astea au picat tocmai la timp, că-mi ghiorăie maţele de foame, zău aşa-i… O să le mâncăm amândoi, şi gata! Că doar n-o să observe nimeni lipsa lor…

Luară ei cele două bucăţi de carne din tigaie şi le îmbucară cât ai zice peşte. Şi tocmai în clipa aceea se întâmplă că intră femeia în bucătărie. Văzându-i că mestecă ceva, pe loc îi întrebă:

— Da’ ce mâncaţi voi acolo, împieliţaţilor?

— Ia, mai nimic: nişte bucăţele care s-au desprins din pasăre – răspunseră cu sfială băieţii.

— Aoleu, ce mi-aţi făcut!… strigă speriată femeia. Bucăţile alea au fost inima şi ficatul păsării…

Şi ca hainul de bărbatu-său să nu observe lipsa lor şi să nu o certe, se duse repede de tăie un cocoş, îi scoase inima şi ficatul şi le puse în locul măruntaielor pe care le mâncaseră băieţii.

Când pasărea se rumeni de ajuns, femeia o duse giuvaiergiului şi acesta, aşezându-se la masă, o mâncă pe toată singur, de nu mai rămase din ea nici măcar un oscior.

A doua zi, nici nu se deşteptă bine din somn, că şi vârî mâna sub pernă, cu gândul c-o să scoată de acolo un

ban de aur. Ei, da' vezi că sub pernă nu găsi nimic!…

Dar parcă feciorii omului de făcea mături ştiau ce noroc dăduse peste dânşii?!

A doua zi, când se sculară din pat, numai ce auziră că pică ceva la pământ şi răsună. Ridicară ei de jos ceea ce căzuse şi odată făcură ochii mari! Şi nu-i de mirare, că doar avea fiecare în palmă câte un ban de aur! Tare se mai minună tatăl lor când feciorii îi aduseră galbenii şi nu se putu opri să nu zică:

— Ei drăcie cu pălărie, da' cum vine asta?!

Dar când băieţii găsiră galbeni şi a doua, şi a treia zi, şi tot aşa, timp de o săptămână, omul nu mai stătu pe gânduri şi se duse la frate-său de-i povesti toată tărăşenia, că nu era lucru curat la mijloc.

Giuvaiergiul îşi dădu imediat seama de unde veneau galbenii; afurisiţii de feciori ai lui frate-său apucaseră să mănânce inima şi ficatul păsării de aur, şi acu le era hărăzit lor ceea ce pregătise pentru sine… Şi pentru că era invidios şi hain la suflet, voi să se răzbune pe băieţi şi-i zise fratelui său:

— Să ştii că feciorii ăştia ai tăi au făcut legământ cu necuratul!… Nu cumva să iei aurul, căi spurcat. Şi caută de-i izgoneşte cât mai degrabă din casă, că Ucigă-l Toaca a pus stăpânire pe sufletele lor păcătoase şi te poate trage şi pe tine în nenorocire, odată cu ei.

Ştiuse el bine giuvaiergiul cum să lucreze!… Din pricină că se temea amarnic de necuratul, tatăl feciorilor se hotărî să asculte în totul de povaţa pe care i-o dăduse frate-său. Şi deşi-i venea tare greu să se despartă de copii, îi duse în pădure şi, cu inima sfâşiată de durere, îi lăsă în părăsire.

Dacă văzură băieţii că tatăl lor nu se mai întoarce să-i ia, începură să-şi caute singuri drumul spre casă, dar vezi că nu reuşiră să-l mai găsească. Şi cu cât alergau mai mult, cu atât se pierdeau mai în adâncul pădurii. După ce rătăciră ei aşa, îndelungă vreme, numai ce se pomeniră în cale cu un vânător, care-i întrebă:

— Ai cui sunteţi voi, copii?

— Suntem feciorii unui om sărman, ai măturarului, dacă ai auzit cumva de taica.

Şi se apucară să-i povestească pe îndelete cum că tatăl lor nu mai voia să-i ţină în casă din pricină că găseau în fiecare dimineaţă câte un ban de aur sub pernă.

— Ei, frate – zise vânătorul – da' ăsta nu-i un lucru tocmai Prost de rămâneţi cu cugetul curat şi nu vă puneţi pe lenevit!…

Vânătorului îi plăcură tare mult feciorii măturarului, că erau frumuşei şi dezgheţaţi, şi cum el n-avea copii, îi luă cu el acasă şi le zise:

— De acu înainte, eu o să vă fiu şi mamă, şi tată şi o să vă cresc până veţi ajunge mari şi veţi fi în stare să vă agonisiţi singuri pâinea.

De la tatăl lor adoptiv, băieţii începură a deprinde încetul cu încetul meşteşugul de vânător, iar banii de aur pe care-i găseau în fiecare dimineaţă omul avea grijă să-i pună la păstrare, ca să le fie de trebuinţă când s-o ivi vreo nevoie.

Într-o bună zi, vânătorul socoti că băieţii au trecut de vârsta copilăriei şi că au ajuns ditai flăcăii şi, luându-i cu el în pădure, le spuse:

— Astăzi trebuie să vă încercaţi îndemânarea, ca să vă sfârşiţi ucenicia şi să vă pot numi vânători cu adevărat.

S-au pus flăcăii la pândă, dar vezi că nu s-a ivit niciun vânat. Atunci, vânătorul ridică ochii spre cer şi numai ce zări un cârd de gâşte sălbatice, zburând în formă de triunghi, după cum le e obiceiul. Şi-i zise el celui mai mare dintre flăcăi:

— Vezi tu alea trei colţuri? Ia ocheşte şi doboară câte o gâscă din fiecare colţ!

Băiatul ochi şi numai ce doborî câte o gâscă din fiecare colţ. Şi reuşi astfel de minune încercarea la care-l supusese vânătorul.

Nu trecu mult şi pe cer apăru un alt cârd de gâşte sălbatice. Şi zburau gâştele astea în forma unui doi, că pesemne li se urâse să tot zboare în triunghi!…

Vânătorul îl îmbie şi pe celălalt flăcău să doboare

câte o gâscă din fiecare colţ, şi-i reuşi şi lui lovitura de încercare cum nu se poate mai bine. Tare se mai bucură atunci vânătorul de iscusinţa băieţilor şi le zise:

— De acu v-aţi încheiat ucenicia şi vă puteţi socoti vânători adevăraţi!

Dacă auziră asta, cei doi fraţi o luară rara prin pădure şi se preumblară ei cu inima voioasă cam până către amurg. Şi după ce se chibzuiră ce se chibzuiră într-altă, ajunseră la o anumită hotărâre. Iar seara, când se aşezară la cină, amândoi apucară să-i vorbească tatălui lor adoptiv, de păreau că-s un singur glas:

— Să ştii că nu ne vom atinge de mâncare şi nu vom lua nicio îmbucătură, de nu ne vei îndeplini o rugăminte!

Vânătorul se miră oarecum de vorbele lor şi-i întrebă:

— Da' care-i rugămintea voastră?

Iar ei răspunseră:

— Acu, când am învăţat meseria şi nu mai suntem neajutoraţi, se cuvine să ne încercăm şi noi norocul în viaţă. Deci îngăduie-ne s-o pornim în lumea largă.

Dacă-i auzi ce vor, vânătorul nu-şi mai încăpu în piele de bucurie şi le zise:

— Ştiam eu ce flăcăi cresc! Feţii mei, vorbiţi ca nişte adevăraţi vânători şi ceea ce-mi cereţi voi era şi în gândul meu cel mai tainic!… Puteţi porni în lume, că eu vă las cu dragă inimă şi sunt sigur că veţi răzbi pe oriunde aţi merge!…

Apoi mâncară şi băură împreună şi se veseliră până la cântatul cocoşilor.

În ziua despărţirii, vânătorul îi dărui fiecăruia câte o puşcă şi un câine de vânătoare, iar din banii de aur, îşi luară singuri cât le pofti inima, că doar ai lor erau. Tatăl adoptiv îşi mai însoţi feciorii o bucată de drum şi, într-un sfârşit, după ce-şi luă rămas bun de la ei, le mai dărui un jungher cu muchiile lucitoare şi le zise:

— Când veţi ajunge la o răscruce şi o fi să vă despărţiţi, nu uitaţi să înfigeţi jungherul ăsta într-un pom şi de se va reîntoarce mai repede unul din voi, îndată va vedea cum i-a mers celuilalt în lipsa lui. Că semnul e

limpede: dacă muchia jungherului din partea încotro a pornit o fi mâncată de rugină, înseamnă că nu e în viaţă, iar atâta timp cât trăieşte, muchia rămâne lucitoare.

Cei doi fraţi porniră la drum, şi-au mers ei ce-au mers cale lungă, până ce-au ajuns într-o pădure atât de mare, că nu-i puteai da de capăt într-o singură zi. Şi cum n-aveau ce altă face, au înnoptat în pădure şi s-au apucat să mănânce din merindele luate în desagă. Dar vezi că nici în ziua cealaltă nu putură să iasă din pădure, cu toate c-au mers fără să facă niciun popas. Cum li se sfârşiseră merindele, unul din ei zise:

— Bre, frate-meu, dacă nu vrem să flămânzim, atunci se cade să vânăm ceva! îşi încărcă apoi puşca şi roti o privire în jurul lui. Şi cum tocmai se întâmplă să treacă pe acolo un iepure bătrân, numai ce puse puşca la ochi şi vru să tragă. Dar iepurele odată strigă:

— Bunule, drag vânător.
Hai îndură-te şi-mi lasă
Viaţa asta păcătoasă.
Şi-o să-ţi dau doi puişori!

Apoi sări degrabă în tufiş şi aduse doi iepuraşi. Şi atât erau de drăguţi, şi atât de frumos se dădeau tumba, că vânătorii nu se îndurară să-i ucidă. îi luară cu ei şi iepurii le ţineau urma pas cu pas. Mult nu trecu şi numai ce se furişă o vulpe pe lângă drumeţii noştri. Dacă văzură asta, amândoi fraţii scoaseră puşca şi voiră să tragă. Dar vulpea odată strigă:

— Bunule, drag vânător.
Hai îndură-te şi-mi lasă
Viaţa asta păcătoasă.
Şi-o să-ţi dau doi puişori!

Aduse doi pui, dar vezi că nici pe aceştia vânătorii nu se îndurară să-i omoare. Puii de vulpe le ţineau acuma tovărăşie iepuraşilor şi tuspatru mergeau ţanţoşi în urma celor doi flăcăi.

După o bucată de timp, numai ce dădu buzna un lup dintr-un tufiş. Vânătorii doar atâta aşteptau şi-l ochiră. Dar lupul odată strigă:

— Bunule, drag vânător.
Hai îndură-te şi-mi lasă
Viaţa asta păcătoasă.
Şi-o să-ţi dau doi puişori!

Cei doi pui de lup se alăturară celorlalţi pui şi tusşase se ţineau acum pe urmele vânătorilor. Şi ce crezi, curând le ieşi în cale un urs! Nici ursului nu i se urâse încă cu viaţa, aşa că strigă şi el:

— Bunule, drag vânător.
Hai îndură-te şi-mi lasă
Viaţa asta păcătoasă.
Şi-o să-ţi dau doi puişori!

Să facem socoteala! Cu cei doi ursuleţi erau acum opt animale. Şi cine credeţi că le-a mai ieşit în cale vânătorilor? Un leu, care-şi scutura coama furios, de parcă acu acu avea să-i sfâşie. Dar vânătorii noştri nu se speriară de fel şi-l ochiră, gata să tragă. Dacă văzu leul că nu-i de glumă, se rugă şi el:

— Bunule, drag vânător.
Hai îndură-te şi-mi lasă
Viaţa asta păcătoasă.
Şi-o să-ţi dau doi puişorii

Aduse doi pui, şi vânătorii aveau acum doi lei, doi urşi, doi lupi, două vulpi şi doi iepuri, care-i urmau pas cu pas. Dar vezi că asta nu le astâmpăra câtuşi de puţin foamea!... Şi atunci ziseră către vulpi:

— Ian ascultaţi, viclenelor, faceţi-ne rost de ceva mâncare, că doar vă ştim cât sunteţi de îndemânatice la trebuşoara asta!

Vulpile răspunseră:

— Nu departe de aici e un sat şi din satul ăsta de multe ori am făcut rost de găini, că-s berechet, slavă domnului! Noi o s-o luăm înainte, să vă arătăm drumul, şi pe urmă vă descurcaţi singuri...

Au pornit cu toţii spre sat şi, când ajunseră acolo, cei doi vânători cumpărară de-ale mâncării să le mai şi prisosească. Dar nu se gândiră numai la ei, ci avură grijă să îndestuleze şi animalele. Şi după ce făcură un scurt

popas, îşi continuară drumul mai departe. Iar vulpile mergeau tot în frunte, arătându-le pe unde s-o ia. Şi nu era de loc de mirare, căci fiind mereu în goană după alte şi alte coteţe de găini, cunoşteau bine ţinutul.

Au umblat vânătorii ce au umblat, dar vezi că nu le-a fost chip să găsească nicăieri o slujbă amândoi, ca să rămână împreună. Şi într-un sfârşit grăi unul către celălalt:

— Trebuie să ne despărţim, că n-avem încotro!

Îşi împărţiră pe loc animalele, şi fiecare luă câte un leu, un urs, o vulpe şi un iepure. Apoi se îmbrăţişară, îşi jurară dragoste frăţească până la moarte şi, după cum îi povăţuise tatăl lor adoptiv, înfipseră jungherul într-un stejar bătrân. După aceea, unul o luă spre soare răsare, iar celălalt spre soare apune.

Se întâmplă că prâslea ajunse cu animalele într-o cetate îmbrăcată în întregime în zăbranic de doliu. Trase el la un han şi-l întrebă pe hangiu de nu s-ar putea să-i adăpostească şi animalele. Acesta îl primi cu multă bunăvoinţă şi-i arătă de îndată grajdul, pe care-l avea în ogradă. Flăcăul duse animalele înăuntru, dar ţi-ai găsit să vrea să rămână acolo, că erau lihnite de foame. Iepurele sări printr-o gaură în grădină, de-şi luă o varză, vulpea se strecură şi ea prin deschizătură şi-şi aduse din coteţ o găină, şi după ce-o mâncă, mai şterpeli şi un cocoş, ca să se sature pe deplin. Vezi însă că lupul, ursul şi leul erau prea matahale ca să poată trece prin deschizătura aceea, aşa că hangiul îi scoase din grajd şi-i duse într-o livadă unde păştea o vacă. Şi se poate spune că în scurt timp s-au îndestulat şi ei prea bine…

După ce se îngriji de animalele şi le văzu pe toate culcate în grajd, flăcăul îl întrebă pe hangiu de ce e întreaga cetate în doliu.

Hangiul odată se înnegura la chip şi-i răspunse:

— Pentru că mâine o să-şi dea sfârşitul unica fiică a împăratului nostru.

Auzindu-i spusele, vânătorul întrebă din nou;

— Oare-i bolnavă de moarte?

— Da’ de unde, e sănătoasă tun şi voinică cum nu-s

multe fecioare, şi totuşi mâine îi e dat să moară…

— Ei drăcie, cum vine asta?! se miră flăcăul.

— În faţa cetăţii se ridică un munte înalt şi într-o văgăună din munte îşi are sălaşul un balaur.

Şi balaurul ăsta a poruncit să i se aducă până mâine faţa împăratului că să-şi astâmpere foamea cu ea. Iar de nu i s-o împlini voia, a trimis vorbă că ne pustieşte toată ţara. Şi nu e chip să i te împotriveşti, că blestematul nu cunoaşte mila. Aşa că om trebui să-i dăm domniţa, iară zăbavă, că mâine se împlineşte sorocul.

— Da’ oare de ce nu-i vine nimeni de hac balaurului ăstuia? întrebă vânătorul.

— Ei – răspunse hangiul – da’ parcă n-au încercat destui cavaleri!… Vezi însă că toţi au plătit cu viaţa îndrăzneala. Voinicului care va ucide balaurul, împăratul s-a arătat gata să-i dea pe fiică-sa de soţie, ba a mai făgăduit că acela o să-i moştenească şi împărăţia, după moarte. Vorba e însă dacă s-o ivi un asemenea voinic!…

Flăcăul nu mai ceru şi alte desluşiri. Dar a doua zi îşi luă animalele şi se urcă cu ele pe muntele unde-şi avea balaurul sălaşul. Drept în creştetul muntelui se afla un paraclis şi înăuntru se găseau trei cupe pline. Dedesubtul lor stă scris: „Cine va bea din aceste cupe va deveni omul cel mai puternic din lume şi va putea mânui paloşul care-i îngropat sub pragul din faţa uşii!”

Vânătorul nu bău nicio picătură din cupele acelea, dar ieşi din lăcaş de căută paloşul. 11 găsi repede, dar cât se străduí el, nu fu chip să-l mişte din loc… Dacă văzu asta, intră iar în paraclis şi bău din cele trei cupe. Şi ce crezi: acu putu lesne să ridice paloşul şi să-l mânuiască, de parcă de când lumea era deprins cu el.

Şi iată că se apropie şi ceasul când domniţa trebuia să fie dusă balaurului drept peşcheş. Pe drumul cel greu şi fără întoarcere, o urmau în tăcere împăratul, mareşalul palatului şi ceilalţi curteni, în timp ce mergeau, fecioara îl zări încă de departe pe vânător, cum stă sus, în creştetul muntelui, şi crezând că-i balaurul, nu mai vru să urce. Dar îndată îşi aminti de urgia care s-ar abate asupra cetăţii, de

s-ar împotrivi cumva, şi-şi continuă drumul. Când ajunseră la hotarul de unde începeau pământurile balaurului, împăratul şi curtenii se opriră pe loc şi, cu inima îndurerată, se întumară spre casă. Numai mareşalul palatului mai rămase acolo, că-i dăduse poruncă măria să să-i aducă veste cât mai degrabă despre tot ce s-a mai întâmplat după ce au lăsat-o pe domniţă singură.

Urcă fecioara pe cărările muntelui şi, când ajunse în creştetul lui, nu-l întâlni pe balaur, după cum se aşteptase, ci drept în faţă îi stătea flăcăul nostru. De cum o văzu, el îi linişti temerile şi-i făgădui c-o să-i scape viaţa. Apoi o duse în paraclis şi o închise acolo. Mult nu trecu şi odată se stârni un vuiet mai puternic decât marea în furtună: era balaurul cu şapte capete, care urla de-ţi venea să crezi că e vremea de apoi. Când îl zări pe vânător, matahala se opri o clipă uimit, şi după aceea răcni la el:

— Ce cauţi aici pe munte, muritorule?

Dar vânătorul nu se înspăimântă de fel şi-i răspunse cu semeţie:

— Vreau să luptăm pe viaţă şi pe moarte!

— A, asta ţi-e voia! răspunse balaurul. Află că primesc. Şi mai află că mulţi cavaleri au fost la fel de nesăbuiţi ca şi tine, da’ le putrezesc oasele pe tăpşanul ăsta… şi la fel o să se sfârşească şi îndrăzneala ta!…

Nici nu-şi termină bine vorbele, că şi începu să scuipe foc prin cele şapte gâtlejuri. Că vezi, chitise bine dihania cum să-i vină de hac flăcăului. Vâlvătaia trebuia să cuprindă imediat iarba uscată şi să-l împresoare pe voinic în aburii cei înecăcioşi şi să-l înăbuşe Ei, da’ ce credeţi că flăcăul n-avea ajutoare! Numai ce veniră animalele cele credincioase şi, călcând în picioare, îl stinseră de parcă nici n-ar fi fost. Dacă văzu asta, balaurul se năpusti asupra vânătorului, cu gând să-l doboare, dar flăcăul odată învârti paloşul, spintecând văzduhul, şi-i reteză trei capete dintr-o singură lovitură. Balaurul nu luă seama însă la sângele care-i curgea în valuri, ci orbit de furie, se opinti în coadă şi, repezindu-se asupra flăcăului, îl acoperi pe de-a-ntregul în flăcări. Dar când vru să se năpustească asupră-i ca să-i

dea lovitura de moarte, voinicul numai ce-l fulgeră cu paloşul, retezându-i alte trei capete.

Dihania se prăbuşi la pământ, istovită, dar mai cercă o dată să se năpustească asupra flăcăului, cu coada. Zadarnică îi fu însă încercarea!... Adunându-şi ultimele puteri, voinicul nostru îi reteză coada, dar cum se simţea sleit de oboseală, nu mai putu să continue lupta şi-şi chemă animalele, care pe loc sfâşiară balaurul în bucăţi, de-şi dădu ultima suflare.

Cum se sfârşi lupta, flăcăul alergă la paraclis, s-o scoată de acolo pe domniţă, dar vezi că o găsi zăcând la pământ, fără suflare. Pasămite, în timpul cât durase încăierarea dintre flăcău şi balaur, de teamă şi spaimă, biata fată îşi pierduse cunoştinţa. Când îşi reveni şi deschise ochii, îşi dete imediat seama că nu se mai află în paraclis. Ca s-o liniştească, vânătorul îi arătă trupul ciopârţit al balaurului şi-i spuse că de acum înainte n-avea de ce să se mai teamă.

Tare se mai bucură domniţa de vestea asta şi, la rându-i îi zise:

— Dacă-i aşa, află atunci că în curând ai să fii soţul meu iubit, fiindcă taică-meu, împăratul, a făgăduit că mă va da de soţie aceluia care va ucide balaurul.

Apoi îşi desfăcu salba de mărgean de la gât şi o împărţi iepurelui, vulpii, lupului şi ursului, dând fiecăruia câte o parte, ca să le răsplătească vitejia şi credinţa. Încuietoarea de aur o dărui însă leului, căci dintre toate cele cinci animale, leul se arătase cel mai vrednic s-o primească, iar vânătorului îi oferi năframa, pe care era brodat numele ei.

Flăcăul tăie cele şapte limbi ale balaurului şi, după ce le înfăşură în năframă, puse legătura lângă el şi n-o scăpă nicio clipă din ochi.

Dar cum îl moleşise dogoarea focului şi se simţea tare obosit în urma luptei cu balaurul, flăcăul îi zise domniţei:

— Amândoi suntem sleiţi de oboseală şi cred că nu ne-ar prinde rău dacă ne-am hodini puţin.

Domniţa încuviinţă, că avea şi ea acelaşi gând, şi amândoi se culcară pe iarbă.

Mai înainte de a-l prinde somnul, vânătorul avu grijă să-i spună leului:

— Fii cu ochii în patru şi păzeşte-ne, ca să nu ne atace cumva în timpul somnului vreo slugă de-a balaurului sau cine ştie ce alt duşman.

Leul se aşează lângă ei, să le stea de strajă, dar pentru că lupta îl obosise şi pe el, chemă ursul şi-i zise:

— Ia ascultă, ursule, vreau să mă hodinesc oleacă! Aşază-te ici, lângă mine, şi dacă o fi să se întâmple ceva, trezeşte-mă imediat.

Ursul se aşează lângă leu, dar pentru că era şi el obosit, chemă lupul şi-i zise:

— La ascultă, lupule, vreau să mă hodinesc oleacă! Aşază-te ici, lângă mine, şi dacă o fi să se întâmple ceva, trezeşte-mă imediat!

Lupul se aşează lângă urs, dar fiind şi el obosit, chemă vulpea şi-i zise:

— Ia ascultă, cumătră, vreau să mă hodinesc oleacă! Aşază-te ici, lângă mine, şi dacă o fi să se întâmple ceva, trezeşte-mă imediat!

Vulpea se aşează lângă lup, dar pentru că şi pe ea o răzbise oboseala, chemă iepurele şi-i zise:

— Ia ascultă, iepurilă, vreau să mă hodinesc oleacă! Aşază-te ici, lângă mine, şi dacă o fi să se întâmple ceva, trezeşte-mă imediat.

Iepurele se aşează lângă vulpe, dar vezi că şi el era obosit. Atât de obosit era, că abia îşi ţinea ochii deschişi. Să cheme pe altul, ca să stea de strajă în locul lui, n-avea pe cine, aşa că moţăi el ce moţăi, până ce adormi de-a binelea. Dormeau acuma domniţa, vânătorul, leul, ursul, lupul, vulpea şi iepurele, dar ştii, dormeau, nu glumă, c-ai fi putut să tai lemne pe ei!…

În ăst timp, mareşalul palatului tot privea spre munte, aşteptând să-l zărească pe balaur cum se ridică în zbor cu domniţa, ca s-o ducă la văgăuna unde-şi avea sălaşul. Dacă văzu el că nu se arată balaurul şi că muntele

e învăluit în tăcere, îşi luă inima-n dinţi şi, haidahai, urcă povârnişul. Când ajunse în creştetul muntelui, numai ce văzu balaurul sfârtecat în bucăţi şi, alături de el, cufundaţi într-un somn adânc, domniţa, vânătorul şi cele cinci vietăţi ale pădurii.

Cum era un om hain la suflet, nu stătu pe gânduri nicio clipă şi, scoţând sabia, tăie capul vânătorului. Apoi o luă pe domniţă în braţe şi coborî cu ea muntele. Pe la jumătatea drumului, fata se trezi şi, văzându-se în braţele curteanului, se sperie grozav. Dar mareşalul curţii se răsti la ea:

— De acu eşti în puterea mea şi vei spune tuturor că eu am fost acela care am ucis balaurul!

— Da' bine – răspunse domniţa – cum crezi c-o să mi se ducă gura să spun aşa ceva, când, de drept, vânătorul şi animalele lui i-au venit de hac?!…

Auzind cât de îndrăzneţ îi vorbeşte, mareşalul odată se întunecă la chip şi, scoţând sabia, o ameninţă că o va ucide dacă nu-i va da ascultare. Şi prin tot soiul de vicleşuguri o sili să-i făgăduiască că i se va supune în orice împrejurare. Apoi se grăbi s-o aducă împăratului, care nu mai ştia ce să facă de bucurie, când îşi revăzu copila vie şi nevătămată, căci, pasămite, el o socotea sfâşiată de dihanie.

După ce mai trecu oleacă de vreme, mareşalul îi grăi împăratului:

— Eu i-am făcut de petrecanie balaurului şi prin fapta mea i-am scăpat astfel viaţa domniţei şi am scăpat de izbelişte întreaga împărăţie, aşa că îţi cer, măria ta, să mi-o dai pe domniţă de soţie, aşa cum ai făgăduit.

Auzindu-i vorbele, împăratul o întrebă pe domniţă:

— Dreptu-i ce spune, fata mea?

— Da – răspunse domniţa – trebuie că e adevărat, dar eu o rog pe măria voastră să facem nunta abia peste un an.

Şi în sinea ei, fata socotea că în timpul ăsta poate că i-o fi dat să afle ceva despre iubitul ei vânător.

Pe muntele care se aflase până nu de mult în stăpânirea balaurului, animalele mai dormeau încă lângă

stăpânul lor care zăcea scăldat în sânge. Şi numai ce sosi în zbor un bondar mare, care bâzâia de-ţi lua auzul şi, ca orice bondar urâcios şi neastâmpărat, se aşează pe nasul iepurelui. Dar iepurele îl izgoni cu laba şi-şi continuă somnul. Bondarul se mai aşează o dată pe nasul iepurelui. Dar fu din nou izgonit. Atunci bondarul se roti pentru a treia oară în jurul iepurelui şi-l înţepă drept pe nas. Dar atât de straşnic îl înţepă, că iepurele pe dată se trezi. După ce se frecă la ochi şi se deşteptă de-a binelea, iepurele o trezi pe vulpe, vulpea îl trezi pe lup, lupul îl trezi pe urs, iar ursul îl trezi pe leu.

Roti leul privirea împrejur şi când văzu că domniţa dispăruse şi că stăpânul lor zăcea scăldat în sânge, începu să urle înfiorător:

— Cine a făptuit nelegiuirea asta, ursule? întrebă după aceea leul. Şi de ce nu m-ai deşteptat la vreme?

La rândul lui, ursul îl întrebă pe lup:

— De ce nu m-ai deşteptat?

Dacă auzi asta lupul, o întrebă şi el pe vulpe:

— De ce nu m-ai deşteptat?

Vulpea tăcu mâlc şi se adresă iepurelui, cu aceeaşi întrebare.

Bietul iepure dădu din colţ în colţ şi nu ştiu ce să răspundă. Atunci animalele îl găsiră vinovat de tot ce se întâmplase şi voiră să tabere asupra lui, ca să-l înveţe minte pentru totdeauna. Dar iepurele se rugă de ele cu lacrimi fierbinţi şi le zise:

— Înduraţi-vă şi nu mă omorâţi, c-am să fac ce-oi face şi o să-i redau viaţa stăpânului nostru! Cunosc un munte vrăjit şi pe un plai al acestui munte creşte o rădăcină fermecată. Cine ia în gură rădăcina asta, aceluia îi e dat să se tămăduiască de toate bolile şi rănile. Da’ vezi că muntele cu pricina e la o depărtare de două sute de ceasuri de aici!…

Atunci leul se apropie de el şi, privindu-l ţintă, îi spuse:

— Du-te, şi în douăzeci şi patru de ceasuri să te întorci cu rădăcina, auzi tu?!…

Iepurele pomi ca fulgerul şi în douăzeci şi patru de ceasuri se întoarse cu rădăcina făcătoare de minuni. Leul aşează capul pe gâtul vânătorului, iar iepurele îi puse în gură rădăcina aceea fermecată. Şi ce crezi, încetul cu încetul, capul se lipi iar de corp, inima începu să bată din nou şi vânătorul îşi recăpătă viaţa…

Flăcăul se trezi de parcă atunci s-ar fi deşteptat dintr-un somn mai lung şi, nevăzând-o pe domniţă lângă el, se întristă.

„Să ştii c-a plecat în timp ce eu dormeam, ca să scape de mine!” îşi zise el.

Acu trebuie să vă mai spun că, de grăbit ce fusese, leul îi aşezase de-a-ndoaselea capul, dar vezi că vânătorul nu observase de fel lucrul ăsta, că era tare îndurerat la gândul că domniţa fugise. Abia către ora prânzului, când dădu să mănânce ceva, băgă el de seamă că are capul aşezat cu faţa spre spate. Şi cum nu se putea dumiri de loc, le rugă pe animale să-i spună toate câte se întâmplaseră în timpul cât dormise.

Atunci leul începu să-i povestească toată tărăşenia: cum că, fiind tare obosiţi, adormiseră cu toţii şi că-l găsiseră mort, cu capul tăiat, când se deşteptaseră… Şi-i mai zise că iepurele adusese rădăcina dătătoare de viaţă tocmai de la un munte vrăjit şi că, în grabă, el îi aşezase de-a-ndoaselea capul… Dar nu trebuia să se teamă, că îndată avea să-şi repare greşeala… Şi chiar aşa se întâmplă! Leul smulse capul vânătorului şi-l aşează cum trebuie pe gât, iar iepurele îl tămădui cu rădăcina fermecată, făcându-l să se prindă din nou, de parcă niciodată n-ar fi fost retezat de sabie.

Vezi însă că focul din inimă nimeni nu putu să i-l stingă, că se topea nu alta, după draga lui… Şi, îndurerat, o porni în lume împreună cu animalele sale credincioase. Şi-şi câştigă pâinea, punându-le să joace în faţa oamenilor pe la bâlciuri sau la câte o răscruce.

Se scurse aşa vremea, şi după un an, s-a întâmplat să nimerească în aceeaşi cetate unde-şi pusese viaţa în joc, ca s-o scape pe fata de împărat din gheară balaurului. De astă

dată însă, întreaga cetate râdea, împodobită numai în purpură. Se miră el de asta şi-l rugă pe hangiu să-l desluşească.

— Ia spune-mi, bre omule, ce s-a mai întâmplat pe aici? Că acu un an, toată cetatea era îmbrăcată în zăbranic, în timp ce azi e împodobită numai în purpură!…

Hangiul îi răspunse pe dată:

— Ei, acu un an domniţa trebuia să fie dată balaurului… Da' vezi că mareşalul palatului s-a luptat cu blestemata de dihanie şi atât de viteaz a fost, că i-a venit de hac. Iar mâine ne-om bucura cu toţii, de la mic la mare, că se va prăznui nunta domniţei cu voinicul ăsta fără seamăn. Acu un an ne erau tare îndurerate inimile, şi de aceea am purtat doliu, iar acu suntem bucuroşi şi ne veselim, şi de aceea am împodobit cetatea numai în purpură.

A doua zi, când trebuia să aibă loc nunta, vânătorul îl întrebă pe hangiu, cam pe la ora prânzului:

— Ia ascultă, domnule birtaş, îţi vine a crede că azi la prânz o să mănânc aici, la masa asta, pâine de la masa împăratului?

— Ce tot îndrugi la palavre!… răspunse hangiul. Pun rămăşag pe o sută de monezi de aur că aşa ceva n-o să se întâmple!

Vânătorul primi prinsoarea şi scoase o pungă cu o sută de monezi de aur. Apoi chemă iepurele şi-i zise:

— La ascultă-mă, Iute-de-Picior, du-te şi adu-mi o pâine, din acelea din care mănâncă şi împăratul!

Fiind el cel mai mic, iepurele n-avea cum să-i dea altuia dintre animale să îndeplinească porunca şi trebui s-o ia din loc cât mai degrabă, că avea de mers drum lung, nu glumă, până la castelul împărătesc. Dar mai înainte de a porni, tare se mai înspăimântă la gândul că, de va alerga singur pe uliţele cetăţii, câinii de la măcelării se vor lua după dânsul, cercând să-l prindă!…

Şi chiar aşa se întâmplă! Câinii se adunară în haită şi se luară după el, voind să-i scannene pielea. Dar nu degeaba îi spusese stăpânul său „Iute-de-Picior". Atât de

repede fugi, că reuşi să le scape de sub nas. Şi fără ca santinelă să observe ceva, reuşi să se ascundă în ghereta de la poarta palatului.

După câtăva vreme sosiră în goană şi câinii şi se năpustiră spre gheretă, voind să-l scoată pe iepure de acolo. Dar vezi că santinela nu ştia de glumă şi începu să mi ţi-i izbească cu patul puştii, că îndată o luară la goană, schelălăind şi urlând.

Când iepurele simţi că nu-l mai paşte nicio primejdie, se strecură în palat şi se duse de-a dreptul în camera unde se afla domniţa. Se piti sub scaunul pe care şedea dânsa şi o pişcă de picior. Crezând că e câinele ei, căruia îi arde dejoacă, domniţa se răsti, zicând:

— Pleacă de aici, n-auzi?!…

Iepurele o pişcă pentru a doua oară, dar domniţa nu-I luă în seamă nici de astă dată şi-i spuse răstit:

— Pleacă de aici, potaie!

Dar iepurele nu se lăsă, ci o pişcă pentru a treia oară. Dacă văzu domniţa că nu-i chip să scape de el, se uită sub scaun, cu gând să-l ocărască şi mai zdravăn, dar odată făcu ochii mari, căci în locul câinelui său privea la ea un iepure. Şi nu-i fu greu să-l recunoască, deoarece purta la gât mărgeanul pe care chiar ea i-l dăruise.

Ei, nici nu vă puteţi închipui dumneavoastră ce bucurie fu atunci pe dânsa! îl ridică în braţe şi se duse cu el în iatac, unde n-o putea auzi nimeni, şi-l întrebă:

— Dragul meu iepuraş, ce-i cu tine?

Iar iepurele îi răspunse:

— Stăpânul meu, vânătorul care a ucis balaurul e aici în cetate şi m-a trimis să-i aduc o pâine din acelea din care mănâncă şi împăratul.

Domniţa se bucură peste poate când află că alesul inimii ei e atât de aproape de dânsa şi, chemându-l pe brutar, îi porunci să-i aducă una din pâinile pregătite pentru masa împărătească.

Dar iepurele o mai rugă încă ceva:

— Mai porunceşte, domniţă, ca brutarul să meargă cu mine, că altfel câinii nu m-or lăsa în pace de fel şi m-or

fugări tot drumul!

Brutarul îl însoţi până la uşa hanului şi, de cum ajunse aici, iepurele se ridică pe picioarele dindărăt şi, cu labele din faţă, apucă pâinea şi i-o duse stăpânului.

Dacă-l văzu pe iepure venind, vânătorul spuse:

— Ei, domnule birtaş, nu-i aşa c-am câştigat cele o sută de monede?

Hangiul rămăsese cu gura căscată de mirare şi tăcu mâlc, că n-avea ce mai zice. Atunci vânătorul continuă cu şi mai multă voioşie:

— Pâine am eu acuma, nu mă pot plânge, da' vezi c-aş mai pofti la masă şi o friptură din acelea care mănâncă împăratul…

Auzindu-l ce vorbe îndrugă, hangiul îl luă în răspăr:

— Na-ţi-o bună! Aş vrea s-o văd şi pe asta!… dar nu mai îndrăzni să pună rămăşag.

Vânătorul chemă vulpea şi-i zise:

— Vulpeo, ia du-te şi adu-mi o friptură din acelea care mănâncă împăratul!

Vulpea, ca una ce e şireată din fire, se strecură pe uliţe mai dosnice şi ajunse la palat nesupărată de niciun câine. Se aşează sub scaunul domniţei şi o pişcă de picior, la fel cum făcuse şi iepurele. Domniţa îşi aplecă privirea şi o recunoscu pe dată după mărgeanul pe care i-l dăruise. După aceea o luă pe vulpe în iatacul ei şi o întrebă:

— Draga mea vulpiţă, ce-i cu tine?

Şi vulpea îi răspunse:

— Stăpânul meu, vânătorul care a ucis balaurul, e aici în cetate şi m-a trimis să-i aduc o friptură din care mănâncă împăratul.

Domniţa îl chemă la sine pe bucătar şi-i porunci să-i aducă una din fripturile pe care le pregătise pentru masa împărătească. Dar vezi că vulpea îi ceru domniţei s-o însoţească cineva. Merse ea alături de bucătarul care ducea friptura, şi când ajunseră în dreptul hanului, vulpea îi luă din mâini tava, goni cu coada muştele care începuseră să se adune în jurul fripturii şi o aduse stăpânului.

— Ei, vezi, domnule birtaş – spuse vânătorul – nu pot să mă plâng că am acu şi pâine şi friptură… Da’ aş mai pofti şi o garnitură de legume, că nu strică…

Chemă după aceea lupul şi-i porunci:

— Lupule, ia du-te şi adu-mi o garnitură de legume, din aceea care mănâncă şi împăratul!

Lupul nu se temu de nimeni şi, intrând de-a dreptul în palat, o trase pe domniţă de rochie, cu atâta putere, că trebui să-şi întoarcă privirea spre el. Şi îndată îl recunoscu după mărgeanul pe care i-l dăruise. îl duse şi pe lup în iatacul ei şi-l întrebă:

— Dragul meu lup, ce-i cu tine? Şi lupul îi răspunse:

— Stăpânul meu, vânătorul care a ucis balaurul, e aici în cetate şi m-a trimis să-i aduc o garnitură de legume din care mănâncă şi împăratul.

Domniţa chemă atunci bucătarul şi-i porunci să-i aducă o garnitură de legume din cele pregătite pentru masa împărătească. De parcă s-ar fi înţeles cu iepurele şi cu vulpea, lupul îi ceru domniţei să-l însoţească şi pe el cineva, şi bucătarul duse strachina cu legume până la uşa hanului. Aci, lupul îi luă strachina din mâini şi o duse stăpânului său.

— Ei, vezi, domnule birtaş – spuse vânătorul – nu mă pot plânge, acum am pâine, friptură şi legume, da’ aş mai pofti şi niscaiva prăjituri din acelea din care mănâncă împăratul…

Şi chemându-l pe urs, îi zise:

— Ursule, ia du-te şi adu-mi din prăjiturile care mănâncă împăratul, că doar te ştiu cât de mult îţi plac dulciurile şi ţi-or da şi ţie să guşti din ele!…

Ursul se îndreptă tropa-tropa spre palat, că răsună pământul sub el şi, de spaimă, toată lumea îi fugea din cale. Dar când ajunse la poarta palatului, străjerii îşi încrucişară puştile şi nu voiră să-l lase să intre. Te pui însă cu ursul!…

Dădu la o parte puştile din calea să şi se porni să pocnească cu laba în dreapta şi în stânga, de ziceai că-i o morişcă. Şi aşa-i tărbăci, că toţi oştenii din strajă zăceau la

pământ cu oasele rupte. Dacă văzu ursul că are drumul liber, se duse de-a dreptul la domniţă, se proţăpi în spatele ei şi începu să mormăie grozav. Domniţa se întoarse, îl recunoscu şi-l pofti în iatacul ei, unde-l întrebă:

— Dragul meu urs, ce-i cu tine?

Şi ursul îi răspunse:

— Stăpânul meu, vânătorul care a ucis balaurul, e aici în cetate şi m-a trimis să-i aduc din prăjiturile care mănâncă împăratul.

Domniţa îl chemă pe cofetar şi-i porunci să-i facă o tavă cu prăjituri, dar numai din acelea care obişnuieşte să mănânce împăratul, şi îi mai zise să le şi ducă până la uşa hanului.

Cum ajunseră acolo, ursul se apucă să lingă cofeturile de pe câteva şi apoi se ridică în două picioare şi-i duse stăpânului tablaua cu prăjituri.

— Ei, vezi, domnule birtaş – spuse vânătorul – nu mă pot plânge, acuma am pâine, friptură, legume şi prăjituri, da’ aş mai pofti să beau şi din vinul din care bea împăratul!

Îl chemă pe leu şi-i zise:

— Dragă leule, ştiu eu că-ţi cam place să te cherchelești; ia du-te şi adu-mi câteva sticle din vinul pe care-l bea împăratul!

Leul porni spre palat şi oamenii îi fugeau din cale de parcă ar fi văzut pe naiba. Când dădu să intre pe poarta palatului, straja încercă să-l oprească, dar te pui cu leul!… Răcni odată la ei, de-i băgă în sperieţi nu alta şi se risipiră cu toţii ca potârnichile…

Dacă văzu leul că nu-i mai stă nimeni în cale, se duse spre iatacul domniţei şi bătu cu coada în uşă. Domniţa deschise uşa şi când văzu că-i stă un leu înainte se sperie grozav. Dar îndată îl recunoscu după încheietoarea de aur a salbei, îl pofti înăuntru şi-l întrebă:

— Dragul meu leu, ce-i cu tine?

Şi leul îi răspunse:

— Stăpânul meu, vânătorul care a ucis balaurul, e aici, în cetate şi m-a trimis să-i aduc din vinul din care bea împăratul.

Domniţa îl chemă pe paharnic şi-i porunci să-i aducă din vinul din care bea împăratul. Dar leul îi zise:

— Lasă-mă să merg cu slujitorul împărătesc, ca să mă încredinţez cu ochii mei că-mi dă din vinul din care bea împăratul, şi nu din altul.

Coborî deci în pivniţă împreună cu paharnicul şi acesta voi să-i dea vin dintr-un butoi în care se păstra vinul pentru servitorii împăratului.

— Stai, bre omule, nu te grăbi aşa!… îi zise leul, că mai întâi vreau să-l gust.

Scoase el din butoi o jumătate de oca de vin şi o dădu pe gât dintr-o sorbitură.

— Asta-i poşircă, nu vin! spuse leul, nemulţumit. Nu, hotărât, ăsta nu-i vinul din care bea împăratul!

Paharnicul se uită la el, chiorâş, şi se îndreptă spre un alt butoi, unde era vinul pentru mareşalul palatului.

— Stai, bre omule – spuse din nou leul – că mai întâi vreau să-l încerc!

Scoase din butoi o jumătate de oca şi o dădu de duşcă.

— Hm, da, ăsta-i mai bunicel, dar tot nu-i vinul din care bea împăratul!…

Dacă-l auzi că spune asta, paharnicul se înfurie de-a binelea şi începu a-şi râde de el:

— Parcă un nătâng ca tine se pricepe la vin!

Leul nu aşteptă să-i mai zică şi altele şi odată îi cârpi o labă peste urechi, că paharnicul văzu stele verzi şi se prăbuşi cu zgomot la pământ. Când se sculă de jos, paharnicul nu mai îndrăzni să i se pună împotrivă şi-l duse pe leu într-o altă pivniţă, unde se aflau butoaiele cu vin din care bea numai împăratul.

Leul scoase dintr-un butoi o jumătate de oca, o gustă şi apoi plescăi din limbă mulţumit:

— Ăsta zic şi eu vin!… şi-i porunci paharnicului să-i umple şase sticle.

Urcară ei sus, dar leului i se cam împleticeau picioarele, că de atâta gustat se cam cherchelise. Şi din pricina asta, paharnicul trebui să ducă vinul până la uşa

hanului. Când fură să treacă pragul, leul îi luă coşul din mână şi, apucându-l cu gura, îl duse stăpânului său.

Văzându-l că vine, vânătorul se veseli pe dată şi zise:

— Ei vezi, domnule birtaş, nu mă pot plânge, că acuma am pâine, friptură, legume, prăjituri şi vin din care mănâncă şi bea însuşi împăratul! Şi o să mă aşez la masă împreună cu animalele mele şi o să ne ospătăm pe cinste!

Şi chiar aşa şi făcu. Se puse pe mâncat şi băut şi dădu şi iepurelui, vulpii, lupului, ursului şi leului să mănânce şi să bea până ce nu mai putură. Şi era voios şi bine dispus, căci îi spunea inima că domniţa încă-l mai iubeşte.

După ce sfârşi masa, vânătorul grăi iarăşi:

— Domnule birtaş, am mâncat şi am băut întocmai ca şi împăratul şi acu' o să mă duc la curte să mă însor cu domniţa!…

Dacă auzi una ca asta, hangiul sări ca fript:

— Poftim ce braşoave mai toarnă! Cum o să fie aşa ceva cu putinţă, doar domniţa are un mire şi azi o să se cunune cu dânsul?!…

Atunci vânătorul scoase din buzunar năframa pe care i-o dăruise domniţa pe munte şi în care se aflau învelite cele şapte limbi ale balaurului şi spuse:

— Vezi, ce ţin eu aici în mână o să mă ajute să mă însor cu domniţa!…

Hangiul se uită ce se uită la năframă şi apoi spuse:

— Orice aş fi în stare să cred, da' asta n-o mai cred nici în ruptul capului! Şi aşa sunt de sigur că nu greşesc, că pun rămăşag pe casa şi ograda mea!…

La rândul său, vânătorul scoase o pungă cu o mie de ducaţi şi, punând-o pe masă, zise:

— Iar eu mă prind pe pungă asta!

În ăst timp, împăratul şedea la masă cu domniţa. Şi cum mâncau ei, numai ce o întrebă împăratul:

— Da' ia spune-mi, ce-au vrut de la tine toate acele animale sălbatice care au venit şi au plecat din palatul meu?

Şi domniţa îi răspunse:

— Asta nu mi se cade să-ţi spun, dar n-ai face rău de l-ai chema pe stăpânul acelor animale!

Dacă auzi ce spune domniţa, împăratul nu mai stătu la gânduri şi mână un servitor la han, să-l poftească pe străin la curte. Şi ce crezi, slujitorul sosi tocmai în clipa când vânătorul şi birtaşul încheiau rămăşagul…

— Ei vezi, domnule birtaş – spuse vânătorul, cu voioşie – împăratul îşi trimite un servitor să mă poftească la dânsul, dar eu nu mă duc deocamdată!… Apoi se întoarse către servitorul împăratului şi-i grăi: Spune-i stăpânului tău că-l rog să-mi trimită straie împărăteşti, o caleaşcă cu şase căi şi servitori care să mă slujească.

Ascultă împăratul răspunsul vânătorului şi o întrebă pe domniţă:

— Ce să fac?

Şi domniţa îi zise:

— Bine-ai face, măria ta, de i-ai îndeplini dorinţa!

Atunci împăratul îi trimise straie împărăteşti, o caleaşcă cu şase căi şi servitori care să-l servească.

De îndată ce zări alaiul sosind, vânătorul îi spuse birtaşului:

— Ia priveşte, domnule birtaş, că-s toate aşa cum le-am dorit!…

Flăcăul îmbrăcă straiele împărăteşti, luă năframa cu limbile balaurului şi plecă spre palat.

Când împăratul îl zări sosind, o întrebă pe domniţă:

— Cum să-l primesc, fata mea?

Şi domniţa-i răspunse:

— Bine-ai face, măria ta, de i-ai ieşi în întâmpinare. împăratul se ţinu întocmai de vorbele domniţei. Ieşi în întâmpinarea vânătorului şi-l conduse sus, în sala tronului.

Şi în urma vânătorului păşeau cele cinci animale ale sale.

Împăratul îl pofti să ia loc la masă, lângă dânsul, iar alături de flăcău se afla domniţa, fiica craiului. Mareşalul stătea de partea cealaltă a mesei, după cum cerea datina mirilor, şi vezi că nu-l recunoscu pe vânător…

Tocmai în acea clipă se aduseră la masă cele şapte

capete ale balaurului, ca să le vadă comesenii cât erau de grozave.

Ar stând înspre ele, împăratul spuse:

— Capetele astea ale balaurului, mareşalul le-a retezat pe toate, şi drept răsplată pentru fapta lui vitejească i-o dau azi de nevastă pe fiica mea!

Atunci vânătorul se sculă de la masă şi, deschizând cele şapte guri, întrebă:

— Da' cele şapte limbi ale balaurului, unde sunt?

Mareşalul încremeni, se făcu alb ca varul şi nu ştiu ce să răspundă, în cele din urmă îşi învinse oarecum spaima şi abia bâigui:

— Balaurii n-au limbă…

Şi vânătorul răspunse:

— De drept, mincinoşii n-ar trebui să aibă limbă, iar cine are limbile balaurului acela cu adevărat a învins dihania!

Nu-şi termină bine vorbele, că şi scoase la iveală năframa, o desfăcu, vârî cele şapte limbi în fiecare gură a balaurului şi toate se potriviră, că doar de acolo erau… Apoi luă năframa pe care era brodat numele domniţei şi, arătându-i-o, o întrebă cui a dăruit-o.

Iar domniţa răspunse:

— Aceluia care l-a doborât pe balaur.

După aceea, vânătorul chemă pe rând animalele, le scoase de la gât bucăţile de mărgean, desprinse de pe gâtul leului încheietoarea de aur şi, arătându-le domniţei, o întrebă a cui e salba.

Şi domniţa răspunse:

— Salba şi încheietoarea îs ale mele, că le-am împărţit animalelor ăstora care l-au ajutat pe vânător să doboare balaurul.

Dacă o auzi vânătorul că dă totul în vileag, continuă să spună mai departe:

— Cum eram obosit de luptă cu balaurul, m-am trântit jos, să mă odihnesc, şi pe loc m-a furat somnul. A venit mareşalul, a văzut el cum stă treaba şi mi-a tăiat capul… A luat-o apoi pe domniţă cu de-a sila şi a început să

se grozăvească în dreapta şi în stânga că el a ucis balaurul. Şi iată că acum îi dovedesc minciuna cu limbile balaurului, cu năframa şi cu salba domniţei.

Apoi mai povesti cum l-au tămăduit animalele cu rădăcina făcătoare de minuni, cum a rătăcit un an întreg împreună cu ele, cum a sosit în oraş tocmai în preziua nunţii şi cum a aflat din gura birtaşului despre înşelăciunea mareşalului.

După ce ascultă toată tărăşenia, împăratul o întrebă pe domniţă:

— Dreptu-i că omul acesta l-a ucis pe balaur?

Şi domniţa răspunse:

— Da, e adevărat! Acuma pot mărturisi adevărul, căci mişelia mareşalului a ieşit la iveală fără s-o fi dat eu în vileag, că m-a silit în toată vremea asta să-mi ferec gura şi să tac! Şi asta-i cauza pentru care l-am rugat pe măria să împăratul că nunta să fie serbată abia peste un an.

Mareşalul fii zvârlit în închisoare, iar vânătorul se pregăti de nuntă cu domniţa. Şi cum flăcăul era destoinic, împăratul îl numi guvernator peste întreaga împărăţie. Şi se făcu o nuntă cu atâta alai şi strălucire, că se duse vestea despre ea peste nouă ţări şi nouă mări.

Flăcăul chemă la praznic pe taică-său şi pe părintele său adoptiv, vânătorul, şi când fură să plece acasă, îi încărcă de comori. Şi nici pe birtaş nu-l uită. Îl chemă la curte şi-i zise:

— Ei vezi, domnule birtaş, am luat-o pe domniţă de nevastă şi casă şi ograda dumitale sunt acuma ale mele!

Birtaşul rămase cu ochii în pământ şi într-un târziu spuse şi el cu obidă:

— Da, după lege sunt ale măriei voastre!

Dar craiul cel tânăr îi răspunse:

— Deşi am câştigat prinsoarea, vreau să mă arăt mărinimos faţă de tine, birtaşule, aşa că păstrează-ţi casa şi ograda şi mai primeşte din parte-mi şi cele o mie de piese de aur!

Împăratul cel tânăr şi împărăteasa cea tânără trăiau fericiţi şi erau mereu veseli, de parcă toată lumea ar fi fost

a lor. Craiul plecă adesea în pădure, să vâneze, căci vânătoarea îi bucură nespus de mult inima, şi animalele lui îl însoţeau întotdeauna.

Vezi însă că în apropiere de palatul împărătesc se întindea o pădure. Şi se spunea despre pădurea asta c-ar fi fermecată şi că cine pătrunde într-însa acela cu greu mai poate ieşi din ea.

Trecură luni şi poate chiar ani, şi de la o vreme, în inima tânărului împărat încolţi dorinţa de a vâna şi în această pădure, şi atât stărui pe lângă împăratul cel bătrân, că până la urmă acesta îi dădu învoirea.

Craiul porni spre pădure, însoţit de un mare alai de vânători, şi când ajunse în marginea ei, numai ce-i ieşi în cale o căprioară albă ca zăpada, care se pierdu în desimea brădetului. De îndată ce o zări, craiul le spuse însoţitorilor săi:

— Rămâneţi aici până ce mă întorc, că vreau să dobor singur mândreţea asta de vânat!

Şi o porni pe urmele căprioarei, însoţit numai de animalele sale.

Îl aşteptară vânătorii un ceas, îl aşteptară două, îl aşteptară până târziu, seara, dar tânărul crai nu s-a mai întors… Dacă văzură că aşa stă treaba, vânătorii se întoarseră spre casă cu inimile întristate şi, când ajunseră la curte, îi ziseră tinerei împărătesc:

— Craiul cel tânăr a pornit să urmărească o căprioară albă în pădurea fermecată şi nu s-a mai întors…

Tânăra împărătească se mâhni tare mult la auzul acestei veşti şi o adâncă îngrijorare i se cuibări în inimă pentru soarta soţului ei.

Acu să vedem ce i s-a mai întâmplat craiului… Urmări el căprioara, fără să încetinească câtuşi de puţin goană, dar cât o urmări el, nu-i fu chip s-o ajungă. Când socotea c-o are în bătaia puştii, odată se îndepărta sălbăticiunea şi, până-n cele din urmă, pieri ca mistuită de vânt.

Şi abia atunci îşi dădu seama că, tot gonind după căprioară, se afundase în adâncul codrului, îşi scoase

cornul de la cingătoare şi începu să sufle într-însul, dar oricât suflă el, nu primi niciun răspuns, căci oamenii lui nu-l puteau auzi. Întrucât se lăsase de-a binelea noaptea, socoti că n-o să se mai poată întoarce acasă pe întuneric şi descălecă. Aprinse un foc lângă un pom şi se pregăti să se culce.

Şi cum stătea el lângă focul aprins, în jurul căruia se aşezaseră şi animalele sale, i se păru că aude o voce omenească. Privi în jurul lui cu luare-aminte, dar nu zări nimic. Apoi auzi din nou un geamăt, care părea că vine din pom. Îşi înălţă privirea şi ce să vezi: în pom şedea zgribulită o femeie bătrână, care sufla în pumni şi se jelea:

— Văleu, măiculiţă mea, ce frig îmi e!…

— Dacă ţi-e frig, coboară şi încălzeşte-te la focul meu! o îmbie tânărul crai.

Dar femeia răspunse:

— Nu cobor, că mi-e frică să nu mă muşte animalele tale.

Dacă auzi asta, flăcăul o linişti:

— Hai, coboară, fără teamă, bătrânico, că animalele mele n-or să-ţi facă nimica!

Vezi însă că bătrâna era o vrăjitoare, şi ea spuse:

— Numai pe vorba ta nu mă pot bizui eu. Uite, îţi azvârl o nuia, şi de vrei cu adevărat să mă ajuţi, loveşte cu dânsa spatele animalelor. Atunci voi fi sigură că nu s-or atinge de mine.

Îi azvârli băbuşca nuiaua şi flăcăul atinse cu ea spatele animalelor. Şi ce crezi: pe dată se prefăcură în stane de piatră!…

Ei, acu vrăjitoarea nu mai avea frică de animale şi coborî din pom cât ai zice peşte… îl atinse cu nuiaua şi pe flăcău şi-l prefăcu într-o stană de piatră. Apoi izbucni într-un hohot de râs, că se înfiora pădurea. Şi nu ştiu de unde o fi avut atât de multă putere, că la repezeală cără toate stanele de piatră într-o văioagă unde se aflau o mulţime de pietroaie asemănătoare, de-ai fi zis că-s gemene cu astea…

Aşteptă împărăteasa o zi, aşteptă două şi, dacă văzu că nu i se mai întoarce soţiorul acasă, o adâncă teamă şi

îngrijorare i se cuibăriră în inimă. Şi s-a întâmplat că tocmai în vremea asta, celălalt frate, care la despărţire o luase spre soare răsare, să sosească prin părţile acelea. Ei, Doamne, mult a mai rătăcit el prin cele meleaguri străine, mult s-a mai zbătut, dar vezi că nu a fost chip să-şi găsească o slujbă şi-a trebuit să trăiască de pe urma animalelor, pe care le punea să joace prin târguri!…

Şi într-o bună zi, numai ce şi-a adus aminte de jungherul pe care-l împlântase într-un stejar, când a trebuit să se despartă, ca s-o apuce fiecare pe alt drum. Şi cum îl apucase dorul, se hotărî s-o pornească într-acolo, ca să afle cum îi mai merge lui frăţâne-său.

Merse el ce merse şi într-un scăpătat ajunse la stejarul acela. Şi ce să vezi, când scoase jungherul din scoarţa pomului, să-i vină rău, nu altceva, că muchia socotită să fie a lui frate-său era pe jumătate ruginită şi pe jumătate încă lucioasă!

Cu mare greutate îşi domoli spaima şi gândi în sinea sa: „Să ştii că lui frate-meu i s-a întâmplat o mare nenorocire, da’ poate că mai e timp să-l scap, că jumătate din muchia jungherului mai e încă lucioasă!”

Pomi cu animalele spre soare apune şi, când ajunse la poarta cetăţii, îl întâmpină straja şi-l întrebă de trebuie s-o anunţe de îndată pe împărătească că a sosit, fiindcă de câteva zile tânăra crăiasă era tare îngrijorată de soarta lui şi se temea să nu fi pierit în pădurea vrăjită.

Pasămite, straja socotea că e chiar craiul cel tânăr, şi nici nu-i de mirare. Că în afară de faptul că semăna aidoma cu craiul, flăcăul era însoţit de cele cinci vietăţi ale pădurii, întocmai ca măria sa.

Celui de al doilea vânător nu-i fu greu să-şi dea seama că straja îi vorbeşte despre fratele său şi gândi ca pentru sine:

„Las că e mai bine aşa! Să mă dau drept frate-meu şi poate că oi reuşi să-l scap mai uşor!”

Se lăsă deci condus de strajă la palat şi aici fu primit cu mare bucurie de către toţi poporenii. împărăteasa cea tânără îl luă şi dânsa drept soţul ei şi-l întrebă din ce

pricină şi-a întârziat atâta întoarcerea.

Şi flăcăul îi răspunse:

— M-am rătăcit în pădure şi n-am găsit mai degrabă drumul spre casă.

Petrecu el câteva zile la palat şi între timp află toată tărăşenia cu pădurea vrăjită. Şi într-una din zile spuse împăratului şi tinerei împărătesc:

— Am un dor în inimă şi dorul ăsta mă îndeamnă să mai vânez încă o dată în pădure.

Dacă-i auziră vorbele, împăratul şi tânăra crăiasă săriră ca ffipţi şi încercară să-i scoată din cap gândul ăsta, dar el, nu şi nu, stărui într-atât, că trebuiră să-l lase să plece.

Şi porni în pădure, însoţit de-o mulţime de vânători. Ei, da' ce credeţi: când ajunse la marginea pădurii, i se întâmplă şi lui întocmai ca şi lui frate-său. Zări căprioara albă şi pe dată le spuse slujitorilor:

— Aşteptaţi-mă aici până mă întorc, că vreau să vânez mândreţea asta de vânat! Şi intră în pădure, urmat de animalele sale.

Dar nu fu chip să ajungă căprioara, şi tot gonind după ea, se înfundă în pădure, unde trebui să înnopteze. Şi după ce aprinse un foc sub un pom, auzi un geamăt venind parcă de deasupra lui:

— Văleu, ce frig mi-e!…

Privi în sus şi numai ce văzu în pom o babă. Da' vezi că el nu ştia ce cotoroanţă afurisită e baba asta şi-i zise:

— Dacă ţi-e frig, vino jos, bătrânico, de te încălzeşte! Şi băbuşca-i răspunse:

— Ba nu mă cobor de fel, că mi-e teamă că m-or muşca animalele tale!

La rândul său flăcăul îi răspunse:

— N-ai de ce să te temi, că nu ţi-or face nimic!

Ei, da' vrăjitoarea ştia ea ce ştia şi-i zise cu miere-n glas:

— Uite, maică, vreau să-ţi dau nuiaua asta… Dacă o să loveşti animalele cu dânsa, atunci mă dau jos, că n-or putea să-mi mai facă nimic… Da', altfel ferit-a sfântul!…

Vezi însă că vânătorul nu căpătă încredere în vorbele cele mieroase şi-i zise:

— Niciodată nu mi-am lovit animalele şi nu le-oi lovi nici acu! Coboară, auzi! Ori de nu, te dau eu jos, acişica!…

Dacă văzu că nu-i de glumă, vrăjitoarea începu să ţipe:

— Ce vrei de la mine, bre omule? Ce vrei?… Lasă-mă în pace!

Dar vânătorul n-o slăbi de fel şi-o ameninţă:

— Dacă nu cobori pe loc, să ştii că trag în tine!

Vrăjitoarea nu se înspăimântă însă de fel şi-l luă în răspăr:

— N-ai decât să tragi cât oi pofti, că nu mă tem de gloanţele tale!

Vânătorul ochi cum numai el ştia şi trase. Dar, ca un făcut, gloanţele se risipiră-n vânt, fără a o putea vătăma.

Se înfiora vânătorul de râsul deşucheat al vrăjitoarei. Şi printre hohotele de râs, iazma spuse: – Gloanţele tale nu mă pot atinge! Nu mă pot atinge!…

De astă dată, vânătorul era lămurit ce trebuia să facă. Smulse pe loc trei nasturi de argint de la mundir şi încarcă cu ele puşca. Vezi că împotriva ăstor gloanţe, cotoroanţa de vrăjitoare nu putea să solomonească nimic. Vânătorul ochi cum numai el ştia, trase şi vrăjitoarea se prăbuşi la pământ, scoţând un ţipăt înspăimântător. Flăcăul îi puse piciorul în piept şi-i zise:

— Vrăjitoare afurisită, dacă nu spui îndată unde-i fratele meu, să ştii că te apuc cu amândouă mâinile şi te azvârl în foc!

De spaimă, vrăjitoarea se făcu albă ca varul şi începu să cerşească îndurare:

— Frate-tău zace colo-n şanţ, împietrit, împreună cu animalele lui, care-s tot stane de piatră, ca şi el.

Flăcăul o sili să meargă cu dânsul spre văioagă şi-o ameninţă:

— Dacă nu-l readuci la viaţă pe fratele meu şi de nu le redai suflarea ăstor fiinţe care zac aici, să ştii că s-a zis cu tine, te azvârl în foc!…

Vrăjitoarea luă o nuia şi atinse cu dânsa toate stanele de piatră care zăceau în văioagă. Şi ce crezi: într-o clipită, craiul cel tânăr şi animalele lui îşi recăpătară viaţa… Şi împreună cu ei se însufleţiră o mulţime de neguţători, meseriaşi şi păstori, care-i mulţumiră din suflet pentru că-i scăpase de sub vraja blestemului, şi se grăbiră să se întoarcă la casele lor.

Să vă mai spun ce bucurie a fost pe cei doi fraţi gemeni când s-au revăzut? Se îmbrăţişară ei cu atâta foc, că, de ciudă, vrăjitoarei îi pătrunse toată fierea la inimă şi plesni.

De îndată ce-şi dădu duhul, pădurea se smulse de sub vrajă şi se lumină. Şi până într-atât era de luminoasă, că se şi desluşiră-n zare turnurile înalte ale palatului împărătesc… Şi palatul nu era la o bătaie de puşcă de acolo, ci la câteva zeci de poşte depărtare…

Cei doi flăcăi porniră mână-n mână spre cetate, şi fratele cel mic zise:

— Îmi semeni aidoma, şi tu ca şi mine porţi straie împărăteşti. Iar animale, tot la fel ca şi mine ai! Cinci: un iepure, o vulpe, un lup, un urs şi un leu. Ştii ce, hai să intrăm în cetate prin două părţi osebite! Şi tot prin două părţi osebite vom ajunge atunci şi la palat.

Mai merseră ei ce mai merseră împreună, şi după aceea, fiecare se îndreptă către o altă poartă a cetăţii. Şi străjile de la ambele porţi sosiră în acelaşi timp la curte să-l anunţe pe împăratul cel bătrân că tânărul crai se întoarce de la vânătoare împreună cu animalele lui…

Ascultă împăratul spusele celor doi şi clătină din cap a neîncredere:

— Cum poate fi asta cu putinţă, bre oameni buni!… Că doar porţile îs departe una de altă cale de un ceas!…

Dar vezi că în clipa aceea intrară în curtea palatului cei doi fraţi, venind fiecare din altă parte, şi descălecară amândoi în acelaşi timp de parcă ar fi fost vorbiţi.

Împăratul nu ştiu ce să mai creadă şi zise către fiică-sa:

— Ia spune, fata mea, care din ei e soţul tău? Că atât

de mult se aseamănă unul cu altul, încât nu-mi e cu putinţă să-i pot deosebi.

Cătă împărăteasa la cei doi feciori, dar parcă ea se putea dumiri?!... Nici ea nu ştia care din ei i-o fi soţiorul. În cele din urmă îşi aminti de salba de mărgean, pe care o dăruise animalelor, şi-i veni inima la loc. Se uită cu luare-aminte la cei doi lei care-i stăteau în faţă, şi la gâtul unuia văzu încheietoarea de aur. Şi numai ce strigă, plină de voioşie:

— După cine merge leul ăsta, acela e soţul meu! Atunci, craiul cel tânăr se porni pe râs şi zise: – Da, chiar aşa-i, eu sunt soţul tău!

Apoi s-au aşezat cu toţii la masă şi-au mâncat şi s-au veselit.

MOJICUL

(*Das Biirle// The Little Peasant*)

Era odată un sat despre care toată lumea ştia că locuitorii lui sunt oameni foarte bogaţi. Un singur ţăran era sărac şi ceilalţi îi ziceau, dispreţuindu-l, „mojicul”. Omul acesta nu avea nici măcar o vacă. Tare ar fi vrut şi el şi nevasta lui să cumpere o vacă, dar nu aveau bani.

Într-o zi, el i-a spus nevesti-sii:

— Ascultă, femeie, mi-a venit în minte o idee grozavă; cumătrul nostru, tâmplarul, ar putea face din lemn o viţică, am vopsi-o în maro, ca să arate ca oricare altă viţică, iar cu timpul ar creşte şi ar deveni vacă.

Femeii îi plăcu aşa de mult ideea bărbatului, că se şi duse la cumătru şi-i spuse să-i facă o viţică din lemn, iar acesta începu să cioplească, să geluiască şi făcu o viţică, o vopsi în maro, ba, mai mult, îi făcu un cap care se mişca în sus şi în jos, ca şi cum dobitocul ar fi păscut.

A doua zi, când văcarul ducea vitele la păscut, mojicul îl strigă:

— Vezi colo, am şi eu o viţică, e încă mică şi n-o pot duce de sfoară, aşa că ia-o în braţe şi du-o să pască.

Văcarul se învoi, o luă în braţe şi o puse unde era iarba mai grasă. Pe când tot dădea din cap, în sus şi în jos, văcarul o privea şi se minuna: „Ia te uită la ea ce frumos paşte”!

Seara, când vru s-o ducă acasă, îi zise:

— Aşa cum poţi mânca singură toată ziua, ai putea să şi mergi, eu n-am chef să te car în braţe acasă.

Mojicul stătea şi aştepta în faţa uşii să-i vină viţică de la păscut. Când îl zări pe văcar, îl întrebă unde-i, iar acesta îi zise:

— A rămas la păşune să pască în continuare, n-a vrut să mă asculte şi să vină acasă.

— Ei, asta-i bună, zise înfuriat mojicul, îmi vreau dobitocul acasă.

Şi s-au întors amândoi la păşune, dar se vede că cineva furase viţică, fiindcă nu mai era acolo. Văcarul zise:

— Poate că o fi plecat spre casă.

— Cu mine nu-ţi merge aşa, cu una, cu două! strigă mojicul, îl duse pe văcar la primar, iar primarul îl găsi vinovat şi-l obligă să-i dea ţăranului o vacă în locul viţeluşei dispărute.

Acum ţăranul şi nevasta lui aveau mult dorita vacă. La început, s-au bucurat foarte tare, apoi însă şi-au dat seama că nu au cu ce s-o hrănească, aşa că au hotărât curând s-o taie. Au sărat carnea şi au pus-o la păstrare, iar pielea s-au gândit s-o vândă la oraş şi cu banii de pe ea să cumpere o viţică adevărată.

În drum spre oraş, mojicul ajunse la o moară şi acolo era un corb cu aripile frânte, ce tremura de frig. Ţăranului

i se făcu milă de pasărea suferindă, luă pielea vacii, îl înveli pe corb cu ea şi plecă mai departe. Dar vremea se stricase, bătea vânt şi ploua, aşa că se întoarse la moară şi ceru adăpost. Morăriţă, care era singură acasă, îi zise mojicului:

— Stai şi dumneata pe grămada aceea de paie!

Şi-i dădu să mănânce o bucată de pâine şi o bucăţică de brânză. Mojicul mânca, apoi puse pielea lângă el şi, cum era obosit, se culcă.

Între timp, la morăriţă veni preotul satului. Ea îl primi bucuroasă şi-i zise:

— Bărbatul meu e plecat, aşa că putem să ne cinstim şi noi un pic. Mojicul, care nu adormise încă, auzind căi vorba de ospăţ, se înciuda că lui morăriţă îi dăduse doar pâine şi brânza şi începu să se gândească la bucatele pe care femeia le punea pe masa: friptură, salată, plăcinte şi vin.

Dar nici nu se aşezară bine la masă morăriţă şi preotul, că se auziră bătăi în uşă, Femeia sari ca arsă şi strigă:

— Doamne fereşte, părinte, e bărbatul meu! Şi repede ascunse friptura în cuptor, sticla de vin sub pernă, salata pe pat, plăcintele sub pat, iar pe preot în dulapul din hol. Apoi deschise uşa bărbatului ei şi-i zise drăgăstoasă:

— Bine c-a dat Dumnezeu şi te-ai întors! Ce vreme, parcă ar fi sfârşitul lumii, nu alta!

Morarul îl zări pe ţăran pe grămada de paie şi întrebă:

— Cine-i flăcăul de colo?

— Ah, se grăbi să răspundă femeia, un biet sărac, a ajuns aici pe furtună şi ploaie şi a cerut adăpost. I-am dat şi nişte pâine şi brânză să mănânce şi l-am găzduit, deh, nu m-am îndurat să-l las pe aşa vreme fără adăpost.

Bărbatul îi zise:

— Foarte bine ai făcut, dar să ştii că şi mie mi-e foame, da-mi ceva să mănânc.

— N-am decât pâine şi brânză, răspunse femeia.

— Din partea mea, fie şi pâine cu brânză, mă

mulţumesc cu orice. Apoi se uită spre mojic şi-i strigă:

— Hai şi tu, măi omule, să mănânci cu mine!

Ţăranul nu se lăsă rugat de două ori, se sculă de pe grămada de paie şi începu să mănânce cu morarul. Acesta văzu pielea de vacă în care era ascuns corbul şi întrebă:

— Da' acolo, în pielea aceea, ce ai?

— Am un ghicitor!

— Un ghicitor? Ar putea să-mi ghicească şi mie?

— De ce nu? Dar să ştii, el spune numai patru lucruri, al cincilea îl păstrează pentru el.

— Pune-l să-mi ghicească şi mie, măcar o dată, se rugă morarul. Atunci ţăranul apăsă pe cap corbul şi se auzi un cârr! cârr!

— Ce-a zis? întrebă morarul.

— A zis că sub pernă ar fi ascunsă o sticlă cu vin.

— Mai departe, zise morarul.

— A mai spus că în cuptor ar fi friptură.

— Ei, nu-mi umbla mie cu astfel de *cucuri*, strigă neîncrezător morarul. Dar totuşi se duse spre sobă şi, în cuptor, găsi friptura.

Ţăranul îl mai apăsă o dată pe cap şi corbul iar croncăni: cârr! cârr!

— Al treilea lucru pe care îl zice este că pe pat ar fi nişte salată. Apoi apăsă din nou corbul pe cap şi acesta croncăni: cârr! cârr!

— Mai zice că sub pat ar fi şi nişte plăcinte.

— Pe naiba, *cucuri*, zise morarul. Dar se repezi la pat şi găsi salata şi plăcintele. Se aşezară la masă şi începură să mănânce şi să bea.

Morăriţă nu mai putea de frică, se gândea mereu la dulapul din hol. Aşa că luă cheile la ea şi se aşează în pat.

Morarul era foarte curios care-i al cincilea lucru, dar ţăranul îi zise;

— Hai să mâncăm în linişte, căci s-ar putea ca al cincilea lucru să fie ceva rău de tot.

După ce mâncară pe săturate, începură să se tocmească: cât ar da morarul ca să afle şi al cincilea lucru de la pielea vacii. Într-un târziu, se învoiră la trei sute de

taleri. Atunci ţăranul apăsă pe capul corbului, se auzi cârr, cârr şi morarul întrebă:

— Ce-a zis ghicitorul?

— A zis că în dulapul din hol s-ar afla diavolul! Morarul, speriat, alerga la nevastă şi-i ceru cheia, ea nu prea vru să i-o dea, dar nu avu încotro.

— Femeie, trebuie să scot diavolul din casa! striga morarul.

Deschise în grabă dulapul, dar preotul, care stătea chircit acolo, cum văzu uşa deschisă, o zbughi afară.

— L-am văzut pe Negrilă cel cu coada, striga morarul, l-am văzut cu ochii mei, el era! Mojicul murea de râs în sinea lui. Luă banii şi, dis-de-dimineaţă, plecă. Ajunse în satul lui şi cu banii de la morar îşi construi o casă foarte frumoasă. Sătenii ziceau:

— Mojicul ăsta al nostru a fost sigur undeva unde plouă cu taleri şi a cărat banii cu baniţa acasă.

Primarul îl chemă la el şi-l întrebă de unde-i venea bogăţia. Mojicul zise:

— Am vândut pielea viţeluşei mele în oraş, cu trei sute de taleri.

Când auziră una ca asta, sătenii se gândiră să profite şi ei de pe urma animalelor ce le aveau, îşi tăiară vacile, le jupuiră de piele şi merseră la oraş cu pieile să le vândă, sperând să ia chiar mai mult de trei sute de taleri pe o piele.

Primarul îşi zise: „Slujnica mea trebuie să ajungă în oraş cu pieile înaintea sătenilor”.

Când ea ajunse la un negustor şi-i arătă pieile, negustorul o întrebă mirat:

— Ce să fac eu cu atâtea piei? Una o cumpăr, îţi dau trei taleri pe ea, celelalte ia-le acasă!

Ţăranii, auzind ce s-a întâmplat cu pieile primarului şi văzând că ei nu pot să vândă nici măcar una, se înfuriată îngrozitor şi-l acuzară pe mojic, în faţa primarului, că i-a înşelat. Mojicul fu condamnat de toţi la moarte. Aduseră un butoi, îl găuriră, îl puseră pe ţăran în butoi şi se gândeau să-i dea dramul pe apă, să se rostogolească în

râu, dar mai înainte de aceasta, îl scoaseră afară pentru slujba de înmormântare. Sătenii plecară, şi când preotul se apropie de ţăran, acesta îl recunoscu pe Negrilă din casa morarului. Atunci îi zise:

— Eu v-am scăpat din dulap, părinte, acum scăpaţi-mă şi dumneavoastră de la moarte.

Tocmai atunci trecea pe lângă ei ciobanul cu turma de oi. Ţăranul îl cunoştea bine şi mai ştia că ciobanul voia de mult să fie primar în sat. Şi începu să strige cât îl ţinea gura:

— Nu, asta nu, nici în ruptul capului n-aş face asta! Ciobanul auzi, se apropie şi întrebă:

— Cei, omule, ce nu vrei nici în ruptul capului să faci?

— Vor să mă facă primar dacă mă bag în butoi, dar eu nu vreau. Ciobanul zise;

— Dacă asta-i calea cea mai bună să ajungi primar, mă bag eu în butoi. Mojicul îi strigă:

— Dacă te bagi în butoi, ai să ajungi sigur primar.

Ciobanul fu mulţumit, se băgă în butoi, mojicul bătu bine capacul la butoi şi-l lăsă acolo, iar el plecă cu turma. Preotul alergă în sat şi le spuse oamenilor că citise slujba de înmormântare. Sătenii veniră la butoi şi, când se opintiră să-l rostogolească în râu, au auzit strigând dinăuntru: „Vreau să fiu primar! Vreau să fiu primar!!”

Ţăranii răspunseră râzând:

— Asta vrem şi noi, dar mai întâi coboară mata oleacă în fundul râului şi apoi vom mai vedea cum stăm cu primăria.

Apoi plecară mulţumiţi că s-au răzbunat. Dar când să intre în sat, dădură de mojic:

— De unde vii, necioplitule, vil din apă?

— Da, din apă, le răspunse vesel mojicul, am fost până în adânc, am dat de fund. Am reuşit să ies din butoi, m-am târât pe acolo şi am găsit nişte păşuni pe care alergau oi şi mieluţe şi mi-am ales şi eu de-o turmă.

— Şi mai sunt? întrebară curioşi ţăranii.

— O, desigur, mult mai multe decât ar avea cineva

nevoie.

Atunci ţăranii s-au vorbit între ei şi au decis să meargă şi ei pe fundul râului să ia oi şi mieluţe, aşa, măcar cât o turmă bunicică. Primarul zise:

— Mai întâi se cuvine să mă duc eu.

Şi alergară cu toţii la apă. Norii albi care lunecau pe cerul albastru se oglindeau în apă şi sătenilor li se părea că văd oile din fiind.

— Uite oile, strigau ei, le vedem colea pe fundul apei. Primarul îi dădu la o parte şi zise:

— Eu vreau să mă duc primul ca să mă conving că-s oi!

Şi, huştiuluc! sări în apă. Ţăranilor li se părea că-i strigă, aşa că săriră şi ei în râu. Şi acolo îşi aflară sfârşitul.

Mojicul rămase singurul moştenitor al averilor ţăranilor din satul acela, devenind astfel un om foarte bogat.

REGINA ALBINELOR (crăiasa albinelor)

(*Die Bienenkönigin*// *The Queen Bee*)

Au fost odată doi feciori de împărat, care au pornit să-şi încerce norocul prin lume, şi feciorii ăştia au ajuns să ducă o viaţă atât de ticăloasă şi deşartă, că n-au mai avut îndrăzneala să calce pragul casei părinteşti.

Şi cum trecuse vreme, nu glumă, şi nu venise nicio veste de la ei, fratele lor mai mic, pe care-l porecliseră Prostilă, plecă în căutarea lor. Dar când dădu în sfârşit de fraţii săi, aceştia începură să-şi bată joc de dânsul:

— Auzi, prostănacul, să creadă c-o să poată răzbi prin lume, când noi, mai isteţi decât el, n-am prea făcut ispravă mare!

Totuşi porniră la drum câteşitrei şi, tot mergând ei aşa, iată că dădură peste un muşuroi de furnici. Cei doi

fraţi mai vârstnici voiră pe dată să-l surpe şi să-l răscolească, pentru a vedea cum micile făpturi o vor lua la goană înspăimântate de moarte. Dar Prostilă îi opri, strigându-le:

— Lăsaţi gângăniile în pace! N-o să îngădui să le tulburaţi liniştea!

Porniră ei mai departe şi, după un cot de deal, dădură peste un lac, pe luciul căruia înotau o mulţime de raţe. Cei doi fraţi mai mari se repeziră să prindă câteva, că tare ar fi avut poftă să le frigă. Dar Prostilă se împotrivi şi de data asta:

— Lăsaţi zburătoarele în pace! N-o să îngădui să le ucideţi!

Merseră ei mai departe şi, într-o bună zi, numai că nimeriră lângă un roi de albine, aflat într-o scorbură de copac. Şi avea roiul acesta atâta miere, că se prelingea pe trunchi, de-ai fi zis că este un izvoraş… Cei doi fraţi mai mari îşi puseră în gând să dea foc copacului şi să înăbuşe albinele, ca să poată lua mierea. Dar Prostilă se împotrivi cu şi mai multă tărie:

— Lăsaţi albinele în pace! N-o să îngădui să le daţi foc!

În cele din urmă, cei trei fraţi dădură peste un palat, şi avea palatul ăsta grajduri, câte n-ai fi găsit nici în zece palate împărăteşti. Şi-n ele se aflau o mulţime de cai, toţi de piatră. Cât despre oameni, nu se zărea unul pe nicăieri. Străbătură ei toate sălile palatului şi într-un sfârşit se pomeniră în dreptul unei uşi zăvorâte cu trei lacăte.

Şi avea uşa asta o ferestruică, tăiată taman la mijloc. Cei trei caţără prin ea şi ce crezi că le fu dat să vadă: în fundul unei camere se afla un moşneag care stătea aplecat deasupra unei mese! strigară la el o dată, strigară a doua oară, dar moşneagul nu-i auzi. Mai strigară a treia oară, şi abia atunci se trezi moşul, descuie lacătele şi se ivi în prag… Şi iară să spună o vorbă, îi pofti să se aşeze la masa încărcată cu fel şi fel de bunătăţi. După ce mâncară şi băură după pofta inimii, moşneagul îi duse în câte un iatac, ca să se odihnească.

A doua zi, bătrânul intră în odaia celui mai mare dintre fraţi şi, făcându-i semn să-l urmeze, îl duse până în dreptul unei mese de piatră. Pe masa asta se aflau scrise trei încercări care, de-ar fi fost dezlegate, ar fi avut darul să smulgă palatul de sub puterea blestemului.

Prima încercare glăsuia astfel: „Sub covorul de muşchi al pădurii stau ascunse cele o mie de boabe de mărgăritar ale fiicei împăratului, care toate trebuie găsite într-o singură zi. Dacă la asfinţitul soarelui va lipsi măcar una dintre ele, cal care s-a încumetat să le caute se va preface în stană de piatră!”

Cel mai mare dintre fraţi porni în pădure şi căută toată ziua, dar când fii să apună soarele, băgă de seamă că toată truda i-a fost în zadar şi că n-a putut să adune mai mult de o sută de boabe de mărgăritar.

Şi atunci se întâmplă aşa cum stă scris pe tăblia mesei: flăcăul se prefăcu în stană de piatră!

În ziua următoare îşi încercă norocul şi fratele cel mijlociu, dar nici lui nu-i merse mai bine… Şi oricât se strădui el, nu fu în stare să găsească mai mult ca două sute de boabe de mărgăritar. Şi se preface şi el în stană de piatră.

Iată că veni şi rândul lui Prostilă… se apucă el să caute în desimea covorului de muşchi, dar găsea cu atâta anevoie câte un bob de mărgăritar, totul mergea atât de încet, că-l cuprinse deznădejdea.

Şi cum nu ştia în ce chip s-o scoată la capăt, se aşeza pe o piatră şi începu să plângă. Şi cum plângea el aşa, numai ce i se înfăţişă crăiasa furnicilor, însoţită de cele cinci mii de slujitoare ale sale. Erau tocmai furnicile pe care flăcăul le scăpase de la pieire. Nu trecu mult şi micile gângănii izbutiră să adune toate cele o mie de boabe de mărgăritar şi făcură din ele o grămadă bunicică.

A doua încercare era mult mai grea: trebuia să fie scoasă din fundul lacului cheia de la iatacul domniţei.

De îndată ce Prostilă ajunse la marginea lacului, se ivi înotând un cârd de raţe. Erau tocmai raţele pe care el le scăpase de la pieire. Şi lăsându-se în adânc, ele îi aduseră

cheia care zăcea pe fundul mâlos al lacului.

Cea de a treia încercare era însă cea mai grea: dintre cele trei domniţe adormite, flăcăul trebuia să o recunoască pe cea mai tânără şi mai frumoasă. Ei, dar cum naiba s-o recunoască, când semănau câteşitrele ca picăturile de apă! Că doar numai un singur lucru le deosebea: mai înainte de a fi adormit, fiecare gustase ceva dulce – cea mai mare ronţăise o bucată de zahăr, cea mijlocie băuse o ceşcuţă cu sirop, iar cea mică luase o linguriţă de miere.

„Ei, acu să te vedem pe unde scoţi cămaşa!” se gândi Prostilă în sinea lui. Şi iată că veni în zbor o albină. Era chiar regina roiului pe care flăcăul o scăpase de la pieire. Se roti ea de câteva ori prin iatac, cercetă pe rând buzele celor trei domniţe adormite şi se aşeză în cele din urmă pe gura aceleia care gustase din miere. Şi astfel putu Prostilă să o recunoască dintr-odată pe cea mai tânără şi mai frumoasă dintre domniţe. Şi numaidecât se risipi vraja, de parcă nici n-ar fi fost. Castelul se smulse din somnul cel adânc şi toţi acei care fuseseră prefăcuţi în stane de piatră îşi recăpătară înfăţişarea omenească.

Prostilă o luă de nevastă pe cea mai tânără şi mai frumoasă dintre domniţe şi, după moartea craiului, urcă pe scaunul domnesc. Iar fraţii lui mai mari socotiră că nici celelalte domniţe nu erau chiar aşa de lepădat, şi trăiră cu toţii ani mulţi în belşug şi fericire.

CELE TREI PENE

(*Die drei Federn*// *The Three Feathers*)

Era odată un rege care avea trei fii, dintre care doi deştepţi foc şi pricepuţi la toate cele, al treilea, însă, nătâng de nici măcar nu vorbea ca lumea, aşa că-i ziceau

Cap-sec.

Când regele îmbătrâni şi puterile începură să-i scadă, se tot gândea la sfârşitu-i apropiat şi nu ştia căruia dintre fii să-i lase moştenire regatul. îi chemă la el şi le zise:

— Plecaţi în lume şi cel care-mi va aduce covorul cel mai frumos care există, acela va fi, după moartea mea, rege. Şi ca să nu se işte ceartă între ei, îi conduse până la poarta palatului, luă trei pene şi suflă asupra lor.

— Încotro zboară penele, într-acolo va trebui să plecaţi.

Una zbură la răsărit, alta la apus, a treia însă zbură puţin înainte, apoi căzu pe pământ. Atunci un fiu o luă la dreapta, altul la stânga şi mureau de râs în sinea lor când se gândeau la Cap-sec care trebuia să meargă doar puţin şi apoi să se oprească, aşa cum arătase pana.

Cap-sec se aşeză pe pământ foarte trist. Dar cum stătea el aşa şi privea în jos, văzu că lângă pană era o uşă care ducea undeva în adânc. O deschise, dădu de nişte trepte şi începu să coboare. Ajunse la o altă uşă, bătu şi auzi pe cineva înăuntru care-i spunea:

Fecioară verde şi mică.

Oscior uscat, piciorică.

Uscat încoace şi-ncolo.

Hai să vedem cine-i acolo.

Uşa se deschise şi Cap-sec văzu o broască râioasă mare, iar în jurul ei o mulţime de broscuţe râioase. Cea mare îl întrebă ce doreşte.

— Aş vrea cel mai frumos covor din lume. Broasca mare strigă o broască mică şi-i zise:

Fecioara verde şi mică.

Oscior uscat, piciorică.

Uscat încoace şi-ncolo.

Adu covorul de-acolo.

Broscuţa se duse la un sipet, îl aduse broaştei mari, aceasta îl deschise, scoase din el un covor frumos şi i-l dădu lui Cap-sec.

Fericit că avea un covor aşa de frumos cum nu s-ar fi putut ţese pe pământ. Cap-sec mulţumi broaştei, urcă din

nou treptele, deschise uşa, ieşi afară şi alergă la palat.

Fraţii lui erau siguri că prostul de Cap-Sec nu va aduce nimic. Şi, cum nu le ardea să se spetească muncind şi căutând, luaseră primele covoare găsite în cale şi le duseseră tatălui lor.

Când veni Cap-sec şi puseră alături de covorul lui minunat gioarsele lor, îşi dădură seama că au pierdut tronul. Aşa că începură să-l piseze la cap pe tatăl lor şi să-i zică: – Nu pod să-l laşi stăpân pe tot regatul pe un prost căruia îi lipseşte o doagă. Mai pune-ne o dată la încercare.

Regele acceptă şi zise:

— Regatul va fi moştenit de acela care mi va aduce meiul cel mai frumos din lume. îi conduse iar pe cei trei fii la ieşirea din palat, suflă în cele trei pene, ele zburară una spre apus, alta spre răsărit, iar cea de-a treia căzu din nou nu departe de poarta palatului. Fraţii mai mari plecară unul la dreapta, altul la stânga, Cap-sec găsi uşa, ciocăni, broasca cea mare îi deschise şi el îi spuse că are nevoie de cel mai frumos inel din lume. Ea porunci unei broscuţe să-i aducă sipetul, scoase de acolo un inel frumos cum nu se afla altul pe pământ, împodobit cu pietre preţioase, o minune nu alta, şi i-l dădu. Fraţii mai mari râseseră de Cap-sec ca şi data trecută. Şi, nevoind să-şi dea cât de cât silinţa, luară un inel de la roţile unei trăsuri vechi şi-l duseră regelui. Când Cap-sec arătă inelul lui făcut de cel mai bun meşter bijutier, regele hotărî din nou să-i lase moştenire tronul.

Dar fiii mai mari începură iar să-l sâcâie şi să-l roage să-i supună la o altă încercare.

Regele le porunci să-i aducă cea mai frumoasă fată din lume.

Din nou ieşiră la poarta palatului, regele suflă în cele trei pene, un frate o luă la dreapta, altul la stânga, Cap-sec se opri nu departe de palat, în dreptul uşii. Coborî treptele, ajunse la broscuţe şi-i spuse broaştei celei mari că vrea cea mai frumoasă tată din lume.

— Ei, zise broasca, cea mai frumoasă fată? Bine, o vei avea.

Şi-i dădu un morcov şi şase şoricei care îl trăgeau ca şi cum morcovul ar fi fost o trăsurică.

— Ce să fac cu astea? zise Cap-sec necăjit.

— La o broscuţă, pune-o în trăsurică şi vei vedea că are să fie cum vrei tu. Zis şi făcut: lua o broscuţa, o puse în morcovul-trăsurică şi, minune, morcovul se transforma într-o caretă luxoasă, şoriceii în şase telegari care parcă scoteau flăcări pe nări, iar broscuţa într-o fată de o frumuseţe nemaivăzută. Se urcă şi el lângă fată (căreia îi dădu şi o sărutare) şi plecă spre palat. Fraţii lui aduseseră două fete urate, primele pe care le întâlniseră pe drum.

Regele zise:

— După moartea mea, regatul va fi al lui Cap-sec.

— Nu putem lăsa ţara pe mâinile unul nătâng, protestară fraţii mai mari. Regatul să fie al aceluia a cărui fată va reuşi să treacă prin cercul atârnat în holul palatului.

Ei se gândeau că gingaşa domnişoară adusă de Cap-sec nu va fi în stare să treacă prin cerc, în schimb fetele lor, două ţărănci zdravene, vor izbuti. Regele se învoi.

Cele două fete se repeziră la cercul atârnat în hol, dar, când să treacă prin el, se împiedicară şi-şi frânseră picioarele.

Fată cea frumoasă adusă de Cap-sec trecu aşa graţioasă prin cerc, fără să-l atingă măcar, încât îi lăsă pe toţi cu gura căscată.

Nimeni nu mai avu ce să zică încât Cap-sec moşteni regatul. împreună cu frumoasa lui soţie domni mulţi ani, conducând ţara cu înţelepciune.

GÂSCĂ DE AUR

(*Die goldene Gans*// *The Golden Goose*)

A fost odată un om şi omul ăsta avea trei feciori. Pe cel mai mic dintre ei îl porecliseră Prostilă şi-l luau în râs şi-l umpleau de ocări ori de câte ori aveau prilejul. Într-o bună zi, cel mai mare dintre fraţi vru să se ducă în pădure să taie lemne şi, mai înainte de a pleca, maică-sa îi puse-n traistă un cozonac bine rumenit şi tare gustos şi-o sticlă cu vin, ca să aibă cu ce-şi potoli foamea şi setea. Şi de cum ajunse în pădure, flăcăul nostru se şi întâlni cu un omuleţ bătrân şi tare cărunt. După ce-i dădu bineţe, omuleţul prinse a se ruga de el:

— Măi, băiete, dă-mi şi mie o bucată din cozonacul tău şi lasă-mă să sorb o înghiţitură de vin, că nu mai pot de foame şi sete şi mă simt sleit!

Vezi însă că flăcăul se ţinea că-i deştept şi se răsti la omuleţ:

— Da’ ştii că n-ai pretenţii mari! Păi dacă ţi-oi da din cozonacul şi din vinul meu, mie ce-mi mai rămâne? Vezi-ţi de drum şi nu mai supăra oamenii cerşind!

Şi lăsându-l în plata Domnului pe omuleţ, îşi văzu de drum mai departe. Ajunse la locul cu pricina şi se apucă imediat de lucru. Dar în timp ce se căznea să doboare un copac, loviturile cădeau anapoda; şi, ca un făcut, îi scăpă securea din mână şi nimeri cu tăişul în braţ, de trebui s-o pornească din nou spre casă să-şi lege rana. Vezi că

pătărania asta i se trăsese de la omuleţul cel cărunt.

Când fu să plece în pădure cel de-al doilea fecior, maică-sa îi puse-n traistă, ca şi celuilalt, un cozonac gustos şi-o sticlă cu vin. Omuleţul cel bătrân şi cărunt îndată îi ieşi în cale şi-i ceru şi lui o bucată de cozonac şi o înghiţitură de vin. Dar mijlociul se răsti la el, ca şi fratele său mai mare:

— Ei, asta-i bună! Păi dacă ţi-oi da şi ţie, n-o să-mi mai rămână nici pe-o măsea, aşa că vezi-ţi de drum şi nu mai supăra degeaba oamenii!

Şi lăsându-l în plata Domnului pe omuleţ, nici că se mai sinchisi de el şi-şi văzu de drum mai departe.

Dar pedeapsa nu întârzie să vină: după ce izbi de câteva ori cu securea în trunchiul unui copac, se vătămă aşa de rău la un picior, că trebui să fie dus acasă. Văzând ce se întâmplase cu fraţii săi, Prostilă îşi pusese în gând să încerce şi el. Şi începu a se ruga de taică-său:

— Taică, lasă-mă şi pe mine o dată să mă duc în pădure la tăiat lemne!

Şi taică-său îi răspunse: – N-ai văzut cât au pătimit fraţii tăi de pe urma asta? Lasă-te păgubaş, băiete, că n-ai tu cap pentru astfel de treburi!

Dar Prostilă nu şi nu, că el vrea să se ducă. Stărui atâta, că până la urmă taică-su trebui să încuviinţeze:

— Ei, atunci du-te! Că de câte-i pătimi, poate c-o să-ţi vină şi ţie mintea la cap!

Maică-sa îi dădu şi lui un cozonac, dar vezi că fusese plămădit numai cu apă şi copt în spuză! Şi-i mai puse-n traistă şi-o sticlă cu bere înăcrită… Când ajunse prâslea în pădure, se întâlni şi el cu omuleţul cel bătrân şi cărunt. După ce-i dădu bineţe, moşneagul prinse a se ruga de el:

— Măi, flăcăiaş, măi, dă-mi şi mie o bucată din cozonacul tău şi lasă-mă să sorb o înghiţitură de vin din sticla ta, că nu mai pot de foame şi de sete!

Prostilă luă aminte la vorbele omuleţului şi-i răspunse cu blândeţe:

— Moşnegelule dragă, n-am în traistă decât un cozonac copt în spuză şi-o sticlă cu bere acră, da’ dacă-ţi

sunt pe plac bucatele astea, n-ai decât să te-aşezi colea, lângă mine, să ne ospătăm împreună. Se aşezară ei pe iarbă şi când scoase Prostilă merindele din traistă, o dată-mi făcu nişte ochi… şi cum să nu facă dacă văzu dinainte-i un cozonac galben galben, de parcă ar fi fost plămădit numai cu ouă, şi dacă băgă de seamă că berea se preschimbase în vinul cel mai de soi! Mâncară ei şi băură până ce se săturară şi la sfârşit omuleţul zise:

— Fiindcă mi-ai dovedit că ai inimă bună şi din puţinul tău eşti gata să împarţi bucuros cu alţii, să ştii c-am să te fac fericit! Uite, vezi copacul cel bătrân de colo? Apucă-te de doboară-l şi vei găsi ceva la rădăcina lui.

Acestea zicând, omuleţul îşi luă rămas bun şi-şi văzu de drum. Prostilă doborî copacul şi găsi la rădăcina lui o gâscă cu penele numai şi numai de aur. O luă sub braţ şi se îndreptă spre hanul unde gândea să rămâie peste noapte. Hangiul avea trei fete, care, de îndată ce văzură gâscă, nu-şi mai aflară locul de curioase ce erau. Ardeau de nerăbdare voind să afle cât mai degrabă ce şart are pasărea asta minunată şi de ce soi o fi. Şi ar fi dat tustrele orice numai să se aleagă fiecare cu câte-o pană de aur!

Fata cea mare privea la gâscă cu jind şi-şi zicea în sinea ei:

„Las că găsesc eu un prilej să pot smulge o pană!” Şi când Prostilă ieşi afară pentru o clipă, fata îşi luă inima-n dinţi şi apucă gâscă de-o aripă. Dar vezi, drăcie: degetele îi rămaseră prinse de pene!

Puţin după aceea veni şi cea mijlocie, cu gândul să smulgă şi ea o pană de aur. Dar abia se atinse de soru-sa, că şi rămase agăţată de ea.

Când o văzură venind şi pe cea de-a treia, care nutrea şi ea acelaşi gând, cele două surori mai mari strigară la ea:

— Nu te apropia, pentru numele Domnului, nu te apropia!

Dar fata nu pricepu defel de ce-i tot strigau surorile ei să nu se apropie de gâscă şi gândea în sinea ei: „Dacă ele sau putut duce, de ce nu m-aş duce şi eu?” şi se repezi

spre gâscă.

Dar abia o atinse pe una din surorile ei, că şi rămase agăţată de ea. Astfel, câteşitrele trebuiră să-şi petreacă noaptea alături de zburătoarea cu pene de aur.

A doua zi, Prostilă îşi luă gâscă la subsuoară şi-o porni întins la drum, fără să se sinchisească de cele trei fete care erau agăţate de ea. Şi bietele fiice ale hangiului trebuia s-o ţină tot într-o fugă după Prostilă, fie c-o lua la dreapta, fie c-o lua la stânga, oriîncotro îl duceau picioarele… Când ajunseră în mijlocul unei câmpii, numai ce se întâlniră c-un popă care tocmai trecea şi el pe acolo. Zărind popa o asemenea blestemăţie, începu să strige ca din gură de şarpe:

— Necuviincioaselor, nu vă e ruşine să vă ţineţi scai după un flăcău? Oare se cuvine să faceţi una ca asta?!

Şi după ce le muştrului în lege, o apucă pe cea mai mică de mână, cu gândul s-o oprească. Dar de îndată ce-o atinse, rămase şi el agăţat şi, de voie, de nevoie, trebui să alerge şi el în rând cu câteşitrele. Merseră ei ce merseră, dar nu prea mult, şi iată că-n calea lor se ivi dascălul, care se minună grozav când îl văzu pe popă alergând cât îl ţineau picioarele în urma a trei fete…

— Ei, părinte, da’ încotro grăbeşti aşa tare?! îi strigă el. Nu cumva să te iei cu altele şi să uiţi că mai avem azi un botez!

Acestea zicând, se repezi la popă şi dădu să-l tragă de mânecă, dar rămase şi el agăţat…

Cum alergau ei aşa toţi cinci, agăţaţi unul de altul de parcă ar fi fost înşiraţi pe-o sfoară, numai ce le trecură pe dinainte doi ţărani, care veneau de pe câmp, cu sapele pe umeri. Popa îi strigă încă de departe, rugându-i să-i scape pe el şi pe dascăl de pacostea asta. Dar de-ndată ce-l atinseră ţăranii pe dascăl, rămaseră şi ei agăţaţi. Ei, comedie mare; şapte inşi se înşirau acum după Prostilă, care zorea cu gâscă la subsuoară! Merseră ei ce mai merseră şi-ntr-un sfârşit ajunseră într-o cetate mare, unde domnea un împărat care avea o fiică, numai bună de măritat. Şi era fiica împăratului atât de sanchie şi de

ursuză din fire, că nimeni până atunci n-o putuse face să râdă. Din această pricină, împăratul dăduse o pravilă în care sta scris că acela care o va face pe domniţă să râdă o va lua de nevastă.

Auzind acestea, Prostilă se înfăţişă înaintea fetei, cu gâscă la subsuoară şi cu tot alaiul cel năstruşnic după el. Şi când îi văzu domniţa pe toţi şapte alergând în urma lui Prostilă, de parcă ar fi fost înşiraţi pe-o sfoară, o dată izbucni într-un hohot de râs şi cu atâta poftă râse, că nu-i mai fu chip să se oprească. Şi dacă văzu Prostilă că împlinise porunca împăratului, cuteză să-i ceară fata de nevastă, precum sta scris în pravilă. Numai că împăratului nu prea îi era pe plac ginerele şi născocea fel şi fel de chichiţe ca să scape de el. Până la urmă îi zise că i-o va da de nevastă pe fie-sa numai atunci când i-o aduce pe cineva care să fie în stare să bea tot vinul care ar încăpea într-o pivniţă.

Prostilă se gândi că numai omuleţul cel cărunt din pădure i-ar putea veni în ajutor cu-n sfat de folos. Porni deci într-acolo şi când ajunse zări un om care şedea jos, taman pe locul unde doborâse copacul, şi părea să fie tare amărât. Prostilă îl întrebă ce tot are pe inimă de stă cătrănit şi omul răspunse:

— Cum aş putea să fiu altfel dacă mă chinuieşte o amarnică de sete şi n-am cu ce-o stinge?! Iar de apă, cât o fi ea de rece, nu mă pot atinge, că nu-mi prieşte defel! E drept ca adineauri am golit un butoi cu vin, dar ce înseamnă o picătură la setea care mă frige pe mine? E taman cât o picătură de apă pe o piatră înfierbântată, zău aşa!

— Păi dacă-i numai asta, atunci află că mi-e în putinţă să-ţi astâmpăr setea, îi zise Prostilă. Hai, frăţioare, cu mine şi o să bei până n-o să mai poţi!

Îl duse apoi în pivniţa împăratului şi omul nostru se înfipse lângă butoaiele cele mari şi, luându-le la rând, bău de stinse, până ce începură a-l durea şalele, nu alta… Nici nu trecuse bine ziua şi secase vinul din toate butoaiele.

Prostilă se duse la curte şi-i ceru din nou împăratului

să-i dea fata de nevastă. Dar ţi-ai găsit să i-o dea! Şedea cătrănit toată vremea şi nu se putea hotărî în ruptul capului să-şi mărite odrasla după un neisprăvit ca ăsta, căruia toată lumea îi zicea Prostilă. Şi ca să scape de el, îl mai puse la o încercare. Cică trebuia să găsească un om care să fie-n stare să mănânce un munte de pâine… Prostilă nu stătu multă vreme pe gânduri, ci pomi imediat la drum. Când ajunse în pădure, în acelaşi loc unde doborâse copacul, zări un om cu o mutră tare necăjită, care-şi tot strângea cureaua peste burtă, văicărindu-se întruna:

— Vai de măiculiţa mea, am înfulecat un cuptor întreg de pâine, da' ce-mi poate ajunge doar un cuptoraş când sunt lihnit de foame?! Prin burtă-mi fluieră vântul şi trebuie să-mi strâng tot mereu cureaua ca să nu cad de-a-n picioarelea!

Auzind acestea, Prostilă se bucură tare mult şi-i zise:

— Mă, frate-miu, hai de te scoală şi vino cu mine, c-o să-ţi dau să mănânci până te-i ghiftui!

Ajunseră ei în cetatea împărătească şi ce să vezi acolo: din faina care fusese strânsă în întreaga împărăţie, împăratul dăduse poruncă să se facă un munte uriaş de pâine.

Pădureţul cel hămesit de foame se aşeză la poalele muntelui de pâine şi începu să înfulece din el, de parcă se băteau turcii la gura lui. Într-o singură zi n-avu ce alege din muntele de pâine; şi când se lăsă seara, nu mai rămăsese din el nici măcar o fărâmiţă…

Dacă văzu asta Prostilă, îi ceru pentru a treia oară împăratului să-i dea fata de nevastă, dar acesta căută şi de astă dată să umble cu fofârlica, doar – doar o scăpa de el.

Şi, în cuvinte mieroase, îl îndemnă să-i aducă la curte o corabie care să fie aşa de năzdrăvană, încât să plutească şi pe apă, şi pe uscat.

— Când te-oi vedea venind cu corabia la curtea palatului, îi mai zise el, voind să dea vorbelor un anume înţeles, să ştii că nu voi mai avea nicio pricină de împotrivire şi ţi-oi da fata de nevastă, pe loc.

Prostilă pomi iar în pădure spre locul cu pricina şi aici îl găsi pe omuleţul cel bătrân şi cărunt pe care-l ospătase din puţinele lui bucate. Şi bătrânul, ascultându-i păsul, îi grăi astfel:

— Am mâncat şi am băut şi acu o să-ţi dau şi corabia! Acestea toate ţi s-au cuvenit pe drept, fiindcă n-am putut să-ţi uit bunătatea şi mila pe care mi-ai arătat-o la nevoie.

Şi omuleţul cel bătrân şi cărunt îi dărui corabia năzdrăvană, care, pasămite, plutea şi pe apă, şi pe uscat. În clipa când Prostilă i-o aduse peşcheş împăratului, acesta nu mai avu ce să zică, vezi bine că i se duseseră pe apa sâmbetei toate şiretlicurile… şi-i dădu fata de nevastă.

Şi se făcu o nuntă ca-n poveşti; iar după moartea împăratului, Prostilă urcă în scaunul domnesc şi trăi în fericire, până la adânci bătrâneţi, alături de nevasta lui.

BLANĂ-PESTR lţă (Blana de pisică; piele de măgar; mantia)

(*Allerleirauh*// *Thousandfurs*, *AII-Kinds-of-Fur*)

A fost odată ca niciodată, a fost un împărat care avea o nevastă cu părul cu totul şi cu totul de aur, şi atât de frumoasă, că nu-şi avea seamăn pe lume. Se întâmplă însă că împărăteasa se îmbolnăvi greu. Şi după ce zăcu amar de ani, simţind ea că i se apropie sfârşitul, îl chemă pe împărat lângă patul de suferinţă şi-i zise:

— Măria ta, făgăduieşte-mi că dacă oi voi vreodată să te-nsori după moartea mea, n-o să-ţi iei de nevastă decât o femeie tot atât de frumoasă ca şi mine, şi cu părul de aur la fel cum e al meu!…

Împăratul îi făgădui să respecte întocmai ceea ce-i ceruse ea, cu limbă de moarte, şi împărăteasa îşi dădu sfârşitul, cu sufletul împăcat.

Multă vreme, împăratul nu-şi mai găsi linişte şi rămase nemângâiat, căci pierduse tot ce avea mai scump în lumea asta, şi nici nu-i trecea prin minte măcar că şi-ar mai putea lua altă nevastă. Dar sfetnicii lui chitiră de la un timp c-ar trebui să-l smulgă din ghearele întristării, şi de aceea îndrăzniră într-o zi a-i spune:

— Aşa nu mai merge, prea cinstite stăpâne, se cuvine ca măria ta să te gândeşti la însurătoare, ca să avem şi noi o împărătească, precum cere datina!

Împăratul socoti că sfetnicii săi aveau dreptate şi dădu poruncă să se trimită de îndată ştafete în toate colţurile lumii, ca să se afle mireasă care să semene aidoma la frumuseţe cu răposata împărătească. Dar o astfel de mândră nu fu chip să se găsească nicăieri; şi chiar de s-ar fi găsit una să-i semene la păr, vorba e că tot n-ar fi putut să aibă părul cu totul şi cu totul de aur, ca al împărătesei. Aşa că trimişii se întoarseră la fel cum au plecat, fără să fi adus vreo veste îmbucurătoare.

Dar vezi că împăratul nu era singur-singurel pe lumea asta şi avea şi-o fată. Şi fata asta era tot atât de frumoasă, precum fusese şi maică-sa, şi avea părul cu totul şi cu totul de aur.

Timpul se scurgea şi domniţa crescu mărişoară, ca un boboc – ce tocmai dă să înflorească. Şi într-o zi, privind-o mai cu luare-aminte, împăratul băgă de seamă că

semăna leit cu maică-sa. Din acel ceas nu mai avu o clipă de linişte şi, ca să-şi descarce sufletul, le împărtăşi sfetnicilor săi ceea ce hotărâse în sinea sa:

— Să afle prea cinstitele feţe ale domniilor voastre că mi-am pus în gând s-o iau pe fiemea de nevastă, fiindcă seamănă aidoma cu răposata împărătească, şi alta care să-i semene, văz că nu e chip de găsit!

Sfetnicii ce să-i mai zică, că doar nu erau să se pună împotriva împăratului! Dar fata se înspăimântă rău de tot când auzi ce planuri urzeşte taică-său. Vezi însă că încrederea nu-i pieri câtuşi de puţin din suflet şi tot trăgea nădejdea că poate-l va face pe împărat să-şi schimbe hotărârea. De aceea i se şi înfăţişă şi-i zise:

— Înălţate împărate, îţi voi împlini întocmai dorinţa, dar mai întâi se cuvine ca şi măria ta să mi-o împlineşti pe a mea. Rogu-te deci să-mi faci trei rochii: una, să fie aurie ca soarele, alta, argintie, cum e pulberea lunii, şi cea de-a treia să scânteieze ca stelele cele strălucitoare. Şi, pe deasupra, să-mi mai faci şi-o mantie din mii şi mii de feluri de blănuri. Da' vezi ca mantia să aibă câte o bucăţică din blană fiecărei jivine ce hălăduieşte în cuprinsul împărăţiei tale!…

Iar în sinea ei, fata îşi zicea: „De bună seamă că n-o să-i fie-n putinţă să-mi facă toate astea, şi poate c-o să-i treacă pofta de însurătoare!”…

Dar împăratul nici gând n-avea de aşa ceva şi trimise slujitori să adune degrabă fetele cele mai dibace din împărăţia lui şi le puse să ţească cele trei rochii: una, din fire de aur ca soarele, alta, din fire de argint ca pulberea lunii, iar a treia, din fire de aur şi de argint şi să scânteieze ca stelele cele strălucitoare… în acelaşi timp, vânătorii fură trimişi să prindă toate dobitoacele aflate în cuprinsul împărăţiei, ca să le ia câte-o bucăţică din blană, şi din toate laolaltă, meşterii iscusiţi făcură mantia din mii şi mii de felurite blănuri…

După ce toate fură gata, împăratul porunci să fie duse în iatacul fetei. După aceea veni şi el acolo şi, întinzându-i mantia, ca fata să se încredinţeze că era

întocmai cum o dorise ea, grăi cu hotărâre:

— Mâine facem nunta!

Biata copilă, dacă văzu că nu mai poate nădăjdui nimic, dacă-şi dete seama că nu-i stă în putinţă să moaie inima împăratului pentru a-l face să-şi schimbe vrerea, se hotărî să-şi ia lumea-n cap şi să părăsească lăcaşul împărătesc.

Peste noapte, în timp ce toţi ai casei dormeau, se sculă binişor, şi din toate lucrurile ei de preţ, din toate nestematele şi giuvaierurile pe care le avea nu luă cu sine decât trei lucruri: un inel de aur, o roată de tors, tot de aur, şi o vârtelniţă, toată de aur. Rochiile ca soarele, luna şi stelele le vârî într-o coajă de nucă şi, după ce-şi aruncă pe umeri mantia din blănurile tuturor dobitoacelor, apucă de se mânji pe obraz şi pe mâini cu funingine, apoi, pâş, pâş, se strecură ca pisica din palat şi-o porni la drum. Merse ea toată noaptea, până ce ajunse într-o pădure mare şi întunecoasă. Cum se simţea tare ostenită, îşi căută culcuş în scorbura unui copac şi, ghemuindu-se din pricină că locul era strâmt, adormi pe dată.

Soarele se ridicase de-o suliţă pe cer şi ea tot dormea, şi dormi până-n nămiaza mare. Şi se întâmplă ca împăratul care stăpânea pe acele meleaguri să pornească în aceeaşi zi la vânătoare, însoţit de un mare număr de dregători, de hăitaşi şi de copoi. În clipa când copoii nimeriră la copacul unde dormea fata, rămaseră pe loc să adulmece şi, dând târcoale în jurul scorburii, începură să latre fără astâmpăr. Atunci împăratul porunci vânătorilor:

— Ia vedeţi ce sălbăticiune o fi ascunsă în scorbură!? Vânătorii împresurară copacul, cătară cu luare-aminte şi, când se înapoiară, îi ziseră:

— Măria ta, în scorbură e o lighioană ciudată, cum n-am mai văzut de când suntem! Şi are o blană împestriţată dintr-o mie de blăni şi culori… Doarme vârâtă acolo, şi trebuie că e-n somn adânc de n-a auzit nici câinii.

Împăratul ascultă cu mirare la cele ce-i spuneau vânătorii şi dădu altă poruncă:

— Păi atunci vedeţi de n-o puteţi prinde vie. Şi de

puneţi mâna pe ea, legaţi-o de căruţă şi aduceţi-o la palat!

Vânătorii alergară degrabă să împlinească porunca împăratului, şi când tocmai se pregăteau să pună mâna pe ea, fata se trezi înspăimântată şi le strigă printre lacrimi:

— Sunt o biată copilă părăsită de părinţi! Fie-vă milă de mine, vânătorilor, şi luaţi-mă cu voi!

Şi atunci unul dintre ei îi răspunse:

— Blană-Pestriţă, n-ai decât să vii cu noi, de ţi-e voia. O să te băgăm la bucătăria împărătească şi slujba ta va fi să scoţi cenuşa din vatră şi s-o cari afară, că la asta cred că te vei pricepe…

O suiră în căruţă şi o duseră la curtea împărătească. îi arătară un locşor sub o scară a grajdului, unde nu pătrundea de fel lumina, şi-i ziseră:

— Aici îţi va fi culcuşul de aci înainte, Blană-Pestriţă.

O trimiseră apoi la bucătărie şi fata trebui să care lemne şi apă, să dreagă focul, să jumulească păsările, să cureţe zarzavatul, să scoată cenuşa din vatră – într-un cuvânt, era pusă să îndeplinească muncile cele mai grele.

Vremea trecea şi biata copilă trăia ca vai de ea, îndurând o viaţă de chinuri şi amărăciuni. Ah, frumoasă fată de împărat, ce s-o mai alege de tine de-aci înainte că până acu, tareţia fost vitregă soarta!…

Se întâmplă însă ca la palat să se dea o mare petrecere, şi fata îşi luă inima-n dinţi şi îndrăzni a-i zice bucătarului:

— Lasă-mă, rogu-te, să mă duc şi eu la petrecere, să mă uit niţeluş! O să mă pitesc după uşă şi-o să arunc din când în când câte-o privire înăuntru.

— Bine, du-te – încuviinţă bucătarul – dar după o jumătate de ceas, cată să fii înapoi ca să scoţi cenuşa din vatră!

Fata îşi luă opaiţul, se duse în cămăruţa de sub scara grajdului, lepădă blana de pe ea, se spălă bine pe faţă şi pe mâini de funingine, şi toată neasemuita ei frumuseţe ieşi la iveală, aşa cum iese lumina soarelui din pâcla norilor. Desfăcu apoi nuca şi scoase de-acolo rochia aurie care strălucea ca soarele. După ce se îmbrăcă, se duse în sala

tronului, unde avea loc petrecerea, şi de cum o vedea cineva, îndată se dădea cu sfiiciune la o parte să-i facă loc, căci credeau cu toţii că-i vreo fată de împărat, într-atât era de mândră la înfăţişare. Şi însuşi împăratul îi ieşi în întâmpinare şi o luă de mână, ca şi când ar fi cunoscut-o de când lumea. Juca cu ea, de-ai fi zis că zboară amândoi; şi-n timpul ăsta, se tot minuna în sinea lui: „O asemenea frumuseţe nu mi-au mai văzut ochii de când sunt!”…

Când se sfârşi jocul, împăratul tăcu o plecăciune adâncă în faţa ei, dar când dădu să ridice ochii şi s-o privească mai mult, fata pierise… Şi cât îi cercetă el pe toţi oaspeţii, de la nimeni nu putu să afle pe unde o luase, de se făcuse nevăzută. Chemă la sine până şi străjile de la intrările palatului, dar degeaba-i luă la întrebări şi-şi pierdu vremea, că nu putu să capete nicio desluşire de la dânşii.

În ăst timp, fata alergă la grajd, se dezbrăcă în pripă de straiele cele frumoase şi, după ce se mânji din nou cu funingine pe mâini şi pe faţă şi-şi puse blana pe ea, se făcu iar Blană-Pestriţă. Când se duse în bucătărie şi dădu să strângă cenuşa, bucătarul o opri şi-i zise:

— Lasă treaba asta pentru mâine, că nu e zor de ea, iar acu, vezi mai bine de pregăteşte cu tot dichisul ciorba pentru măria să împăratul, că vreau să mă duc şi eu să privesc niţeluş la serbare. Dar fii cu ochii-n patru, să nu-ţi pice cumva în ciorbă vreun fir de păr, că altminteri n-o să-ţi mai dau nicio fărâmă de mâncare!

Bucătarul plecă şi Blană-Pestriţă puse ciorba pe foc. O drese cu ou şi cu mirodenii, cum se pricepu şi ea mai bine, şi când fu gata, alergă de aduse inelul ei de aur din cămăruţa de sub scara grajdului şi-l aruncă în castronul cu fiertură.

După ce se sfârşi jocul, împăratul porunci să i se aducă ciorba şi atât de mult îi plăcu, c-o lăudă în gura mare, spunând că nu i-a fost dat niciodată să mănânce o ciorbă mai straşnică. Dar când ajunse la ultima sorbitură, ce-i văzură ochii? Pe fundul talerului strălucea un inel de aur de toată frumuseţea! Şi se minună mult împăratul, de

unde până unde nimerise inelul acolo.

Trimise să-i fie adus înainte-i bucătarul şi acesta se sperie grozav când auzi porunca împăratului şi începu s-o dojenească pe fată:

— Te pomeneşti c-ai lăsat să-ţi scape un fir de păr în ciorbă! De-o fi aşa, apoi să ştii c-ai văzut pe naiba şi nu te scapă nimeni de bătaia ce-o meriţi!…

Când veni bucătarul în faţa împăratului, acesta îl întrebă cine a pregătit ciorba.

— Eu am făcut-o, înălţate împărate!… răspunse cu teamă bucătarul.

Dar împăratul nu se lăsă amăgit şi-i zise: – Nu e adevărat: ciorba pe care am mâncat-o era mai gustoasă şi mai bine făcută ca până acum, aşa că n-aş crede c-a ieşit din mâinile tale!

Văzând că n-are încotro, bucătarul trebui să mărturisească adevărul.

— Măria ta – zise el cu umilinţă – adevărul adevărat e acela pe care-l bănuieşte Înălţimea Voastră! Ciorba n-am făcut-o eu, ci Blană-Pestriţă…

— Dacă-i aşa, du-te de mi-o trimite încoace, numaidecât! porunci împăratul.

Când veni fata, împăratul o întrebă cu blândeţe:

— Cine eşti tu?

— Măria ta – răspunse fata – sunt un biet copil fără de părinţi şi n-am pe nimeni pe lume!

— Şi ce faci tu aici, în palatul meu? o mai cercetă împăratul.

— Nu sunt bună decât să primesc ocări de la toată lumea şi duc o viaţă amară, slujind la bucătărie.

— Dar inelul pe care l-ai pus în ciorbă de unde-l ai?

Fata făcu ochii mari, ca şi când atunci ar fi aflat de inel, şi răspunse:

— N-am habar de niciun inel, măria ta!

Văzând că nu poate să scoată nimic de la ea, împăratul o trimise înapoi la bucătărie.

Mai trecu ce mai trecu şi la curtea împărătească se dădu din nou o petrecere. Şi fata se rugă iar de bucătar s-o

lase şi pe ea să privească la serbare.

— Bine, du-te – o învoi el – dar peste o jumătate de ceas cată să fii înapoi, că trebuie să-i pregăteşti măriei sale ciorba care-i place atât de mult.

Fata alergă la culcuşul de sub scara grajdului, se spălă repede pe mâini şi pe faţă, scoase din nucă rochia argintie ca pulberea lunii şi se îmbrăcă cu ea. Apoi se duse la serbare, gătită şi frumoasă ca o adevărată odraslă împărătească.

Împăratul îi ieşi în întâmpinare, bucurându-se în sinea lui că-i fusese dat s-o mai vadă iar. Şi-o pofti numaidecât la joc. Dar cum se sfârşi jocul, fata pieri din nou ca prin farmec, şi nici împăratul şi nici vreun alt oaspete nu putură să bage de seamă pe unde a luat-o de s-a făcut nevăzută.

Dar ea fugi în cotlonul de sub scara grajdului şi se făcu iar Blană-Pestriţă, după care alergă la bucătărie, ca să pregătească ciorba.

Bucătarul se duse să privească şi el la serbare, iar faţa, nemaiavând pe nimeni pe lângă ea, luă rotiţa de aur şi o puse în castronul cu ciorbă.

Când serbarea fu aproape de sfârşit, slujitorii îi aduseră împăratului ciorba, şi atât de mult îi plăcu, că-l chemă iar pe bucătar şi-l întrebă cine o pregătise. Şi acesta fu nevoit să mărturisească în cele din urmă că o făcuse Blană-Pestriţă. Fata trebui să se înfăţişeze din nou înaintea împăratului, dar ea o făcu tot timpul pe niznaiul şi-o ţinu morţiş că nu-i bună decât să primească ocări de la toată lumea şi că nu ştie nimic de rotiţa de aur.

Împăratul mai dădu o dată un praznic şi lucrurile se petrecură ca şi în celelalte dăţi. Fata îi ceru din nou voie bucătarului să se ducă la petrecere, dar acesta, cum începuse s-o cam pizmuiască fiindcă era atât de îndemânatică, o întrebă:

— Blană-Pestriţă, au nu cumva eşti vreo vrăjitoare şi pui ceva în ciorbă aia a ta, de e aşa de straşnică şi-i place împăratului mai mult decât ciorba făcută de mine?

Totuşi, fiindcă fata se rugă de el, cu lacrimi fierbinţi,

bucătarului i se muie inima şi o lăsă să se ducă şi acum.

De astă dată, ea se îmbrăcă cu rochia ce scânteia ca stelele cele strălucitoare şi se duse la petrecere. De cum o văzu, împăratul o pofti la joc şi i se păru că e mai frumoasă ca oricând. Dar în timp ce jucau, împăratul îi puse pe nesimţite un inel în deget.

Împăratul jucă cu ea de mai multe ori şi, cum nu putea să se mai despartă de dânsa, porunci să ţină jocul mai mult decât de obicei. Când încetă muzica, craiul o prinse de mână şi vru să n-o mai lase, dar ea se smuci şi, scăpându-i din strânsoare, se furişă printre oaspeţi aşa de repede, că el o pierdu din ochi şi nici nu putu să-şi dea seama când pierise.

Fata fugi cât o ţineau picioarele la cotlonul de sub scara grajdului şi, din pricină că zăbovise prea mult la joc, nu mai avu timp să se dezbrace şi-şi aruncă la repezeală blana peste rochie. De zorită ce era, nu apucă să se mânjească bine cu funingine, astfel că un deget îi rămase alb, cum e pieliţa crinului. Alergă apoi la bucătărie, pregăti ciorba împăratului şi o drese cum numai ea ştia, şi după ce plecă bucătarul să privească şi el la petrecere, puse vârtelniţa de aur în castronul din care avea să mănânce măria sa.

Când împăratul dădu cu ochii de vârtelniţă, porunci pe loc s-o cheme pe Blană-Pestriţă, şi când fata se înfăţişă înaintea lui, ce-i văzură ochii? în degetul ei, pe care n-avusese timp să-l mânjească cu funingine şi care era alb ca petală de crin, sclipea inelul pe care el însuşi i-l pusese, fără ca fata să bage de seamă. împăratul nu-şi mai încăpu în piele de bucurie şi, prinzând-o de mână, o ţinu strâns, ca să nu-i mai scape. Şi când fata vru să-şi tragă mâna dintr-a lui şi s-o ia la fugă, i se desfăcu puţin blana şi se văzu rochia scânteind ca stelele cele strălucitoare.

Fără să mai piardă măcar o clipă, împăratul apucă blana şi o trase jos de pe ea. Părul de aur, pe care domniţa şi-l ţinuse ascuns până atunci, i se revărsă pe umeri, şi fata se înfăţişă în toată strălucirea şi neasemuita ei frumuseţe, că nu mai avea cum să se mai ascundă de privirile

oamenilor. Şi odată cu împăratul, oaspeţii rămaseră înmărmuriţi de mirare.

După ce se spălă pe faţă şi pe mâini de funingine şi cenuşă, fata se făcu şi mai frumoasă, atât de frumoasă, cum nu se mai văzuse alta pe lume.

Iar împăratul, robit de dragostea pe care i-o purta, grăi către dânsa:

— Tu eşti mireasă mea dragă şi de-acu înainte nimeni şi nimic n-o să ne mai despartă vreodată!

...Şi făcură apoi o nuntă, de se duse vestea peste nouă ţări şi nouă mări, şi trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţi.

MIREASA IEPURAŞULUI

(*Häsichenbraut// The rabbit's bride*)

Trăiau odată o mamă şi fiica ei. Singura lor avere era o grădină în care cultivau varză pentru iarnă. S-a întâmplat că un iepuraş a început să dea iama prin varză. Într-o zi, mama îi spuse fiicei:

— Du-te în grădină şi alungă iepuraşul, că ne mănâncă toată varza. Fata se duse şi începu să strige:

— Şuu, şuu, hei, iepuraşule, nu ne mânca toată varza! Iepuraşul o îndemnă:

— Vino încoace, fetiţo, aşază-te pe codiţa mea şi hai la mine în vizuină. Fata însă nu se învoi.

A doua zi, veni din nou Iepuraşul şi începu să mănânce varză. Atunci femeia îi spuse iar fiicei ei:

— Du-te în grădină şi alungă iepuraşul, că ne

mănâncă toată varza. Fata se duse şi începu să strige:

— Şuu, şuu, hei, iepuraşule, nu ne mânca toată varza! Iepuraşul zise:

— Vino încoace, fetiţo, aşază-te pe codiţa mea şi hai la mine în vizuină. Fata însă nu se învoi.

A treia zi, veni din nou iepuraşul şi începu să mănânce varză. Atunci femeia îi spuse iar fiicei ei:

— Du-te în grădină şi alungă iepuraşul, că ne mănâncă toată varza. Fata se duse şi începu să strige:

— Şuu, şuu, hei, iepuraşule, nu ne mânea toată varza! Iepuraşul spuse;

— Vino încoace, fetiţo, aşază-te pe codiţa mea şi hai la mine în vizuină. De data asta, fata se învoi, se sui pe codiţa iepuraşului, iar iepuraşul o duse, departe, în vizuina lui, poftind-o: – Acum la o mâncare din varză ou mei! Eu mă duc să adun oaspeţii pentru nunta noastră.

După un timp, începură să vină nuntaşii. Şi cine erau nuntaşii? vă spun ei eu ce mi-au spus alţii: toţi erau iepuri, preotul care-i cununa era un corb, iar vulpea, paraclisier. Şi deasupra altarului apăru un curcubeu.

Fata era foarte tristă. Stătea încuiata în vizuina iepuraşului şi oftă. Iepuraşul veni la uşă şi strigă:

— Deschide, deschide, au venit nuntaşii, toţi sunt veseli şi dornici să petreacă. Mireasa nu spunea nimic. Plângea.

Iepuraşul plecă, apoi se întoarse din nou şi-i zise:

— Deschide, deschide, nuntaşii au venit, sunt flămânzi şi vor să mănânce. Fata nu spunea nimic. Plângea.

Iepuraşul plecă. Fata făcu o păpuşă din paie, o îmbrăcă în hainele ei. îi puse o lingură în mână, o aşeză lângă castronul cu varză şi mei, iar ea fugi acasă.

Iepuraşul veni din nou şi zise:

— Deschide, deschide! Dar nimeni nu-i deschise, aşa că intră în vizuină şi aruncă în păpuşă cu ceva că-i zbură boneta de pe cap. Atunci văzu iepuraşul ca cea de lângă castron nu era mireasa lui. Mâhnit, plecă de acolo şi nu se mai întoarse niciodată în vizuina lui.

CEI DOISPREZECE VÂNĂTORI
(*Die zwölf Jäger*// *The Twelve Huntsmen*)

A fost odată un fecior de împărat şi-şi găsise feciorul ăsta o mireasă în altă împărăţie. Şi prinsese drag de ea şi-o iubea mai mult decât orice pe lume. Şi într-una din zile, pe când se afla tocmai la draga lui şi-şi simţea inima plină de încântare şi voioşie, iată că sosi vestea că taică-său zace bolnav de moarte şi că doreşte să-i mai vadă o dată faţa, înainte de a-şi da sfârşitul.

Cu greu se rupse feciorul de împărat de lângă iubita lui, dar, până la urmă, n-avu încotro şi-i zise:

— Numai nenorocirea care m-a lovit mă îndeamnă a pleca atât de degrabă de lângă tine, şi acu, iacă, a venit timpul şi trebuie să ne despărţim! Da' eu cred că n-o fi pentru multă vreme... Şi drept amintire de la mine, primeşte inelul acesta. Iar când oi fi împărat, să ştii că de îndată vin să te iau şi-o să te aduc la mine acasă, să-mi fii iar saţiul şi bucuria zilelor.

Şi încălecându-şi fugarul, goni ca vântul către castelul împărătesc. Iar de-ar fi zăbovit cumva pe drum, rău ar fi fost, că-l găsi pe taică-său gata să-şi dea suflarea. Şi-n ultimele clipe pe care le mai avea de trăit, împăratul cel bătrân îi grăi fiului său:

— Dragu* tatii, însetat am fost în sufletul meu să te

mai pot cuprinde încă o dată în luminile ochilor, înainte de a-mi da duhul, făgăduieşte-mi rogu-te, că n-o să ieşi c-o iotă din cuvintele mele şi c-o să-ţi iei soţie după a mea voinţă!

Abia îngăimând, de slăbit ce era, împăratul numi o fiică de crai, pe care fecioru-său trebuia s-o ia de nevastă.

În durerea lui, flăcăul nu mai stătu să chibzuiască pe îndelete la ce-i ceruse taică-său şi răspunse:

— Prea bine, tăicuţă, nu duce matale grijă, c-o să-ţi îndeplinesc în totul dorinţa!

Şi parcă luându-şi o piatră de pe inimă, împăratul închise ochii şi-şi dădu sufletul.

După ce se urcă pe tronul împărătesc şi se scurseră şi zilele de adâncă jelire şi doliu mare, noul împărat se gândi că nu mai încape timp de zăbavă şi că trebuie să-şi îndeplinească făgăduiala dată tatălui său.

Drept aceea, trimise un alai de peţitori la curtea acelei domniţe despre care-i vorbise taică-său, şi aceasta se arătă gata să-l urmeze şi să-i fi soţie.

Când află prima lui mireasă de nunta ce avea să se pornească în curând, atâta se mâhni în cugetul ei, gândind cu amărăciune la necredinţa ce i-o arătase feciorul de împărat, că fu cât pe-aci să se prăpădească, nu alta. Atunci taică-său căută să afle care-i pricina durerii cei mistuia sufletul şi-ntr-o bună zi îi zise:

— Dragul meu copil, de ce ţi-e mereu feţişoara atât de mâhnită? De ce verşi lacrimi de jale? Spune-mi ce-ţi doreşte inima şi-o să-ţi îndeplinesc de îndată, tot ce-i pofti.

— Dragă tată, de-i vorba să-mi îndeplineşti o dorinţă, apoi să ştii că doresc să-mi aduci unsprezece fete, şi toate să-mi semene leit şi la înfăţişare şi la trup, şi să fie deopotrivă de înalte ca şi mine.

Împăratul luă seama la vorbele fetei şi-i răspunse:

— De mi-o sta în putinţă, m-oi face luntre şi punte să-ţi îndeplinesc voia.

Şi de îndată ce sfârşi de zis vorbele astea, dădu poruncă să se afle în toată împărăţia unsprezece fete care să semene leit cu domniţa. Trimişii împăratului împânziră

degrabă ţara, şi nu rămase petic de pământ necertat. Da' vezi că nu răscoliră ei degeaba împărăţia, şi-n scurtă vreme se găsiră unsprezece fete, care erau leite-poleite cu domniţa, la înfăţişare, la trup şi la stat.

După ce fetele fură aduse la curte, domniţa porunci să se coasă douăsprezece uniforme de vânători împărăteşti şi să fie toate la fel până şi la cuta cea mai măruntă. Şi când toată îmbrăcămintea asta fu gata, cele unsprezece fete îşi puseră uniforma de vânător împărătesc, iar domniţa se grăbi şi ea să se îmbrace cu cea de-a douăsprezecea uniformă. Apoi îşi luă rămas-bun de la taică-său, şi, însoţită de cele unsprezece fete, o porni la drum către curtea fostului ei logodnic, mistuită de dor şi iubindu-l parcă şi mai mult. De cum ajunse la curte, se înfăţişă la divanul împărătesc, împreună cu celelalte unsprezece fete, şi cuteză să-l întrebe pe însuşi împăratul de n-are trebuinţă de niscaiva vânători şi de n-ar pofti să-i primească printre slujitorii săi.

Împăratul cătă la vânătorul cel îndrăzneţ, dar n-o recunoscu pe fosta lui mireasă. Şi cum flăcăii erau frumoşi, nevoie mare, împăratul îi primi cu dragă inimă în slujba lui, astfel că toţi doisprezece deveniră vânători împărăteşti.

Vezi însă că împăratul avea pe lângă sine un leu, şi sălbăticiunea asta nu era ca orice sălbăticiune, ci era înzestrată cu harul de-a cunoaşte toate lucrurile ascunse, oricât de tăinuite ar fi fost ele. Şi s-a întâmplat ca într-o seară, leul să se apropie de urechea regelui şi să-i şoptească:

— Mărite împărate, gândeşti că ai în slujba ta doisprezece vânători, nu-i aşa?

— Păi cum ar putea fi altfel, dacă sunt chiar doisprezece vânători?!…

Dar leul grăi mai departe:

— Rău te mai înşeli, împărate, că nu sunt vânători, ci fete! împăratul cătă la leu, de parc-ar fi vorbit în bobote, şi se grăbi să-i răspundă:

— Ei, aş!… Asta nu poate fi adevărat, nici în ruptul

capului! Cu ce te prinzi să-mi dovedeşti că n-ai vorbit palavre?

— Nu mi-o fi greu deloc, de-o da măria-ta poruncă să se aştearnă boabe de mazăre dinaintea iatacului împărătesc – zise leul, liniştit. Şi gândesc că te vei convinge îndată c-am grăit drept! Partea bărbătească, de trebuie să păşească pe nişte boabe de mazăre, calcă zdravăn şi apucă sub călcătură toate boabele, că nu se clinteşte niciuna, dar vezi că fetele au mersul uşor şi săltăreţ şi se împiedică şi de-un firicel, dacă e în calea lor. Aşa că o să le lunece toate boabele de sub talpă…

Măi să fie, da' ştii că nu-i rău deloc planul leului!" îşi zise în sinea lui împăratul şi porunci să se aştearnă în faţa iatacului său un ciur întreg cu boabe de mazăre.

Dar un slujitor împărătesc, care prinsese drag de cei doisprezece fecioraşi şi căuta totdeauna să le stea într-ajutor, se întâmplă de auzi ce vorbise leul cu împăratul şi alergă într-un suflet să-i vestească:

— Feţii mei, leul cearcă să-i facă dovadă împăratului c-aţi fi fete. Treaba asta nu-i de glumă, şi mâine o să vi se presare în cale nişte boabe de mazăre, ca să se vadă de ştiţi ori ba să călcaţi zdravăn, ca bărbaţii.

Fata de împărat nu mai ştiu cum să-i mulţumească şi, după ce slujitorul domnesc plecă, grăi cu hotărâre către fete:

— Auzitu-m-aţi, de-o fi să vă răsară în cale boabe de mazăre, să vă siliţi a călca zdravăn, ca bărbaţii, peste ele!

A doua zi, împăratul trimise să-i cheme la sine pe cei doisprezece vânători. Şi de cum intrară în cerdacul din faţa iatacului împărătesc şi dădură cu ochii de boabele de mazăre aşternute pe jos, începură a călca atât de zdravăn şi cu atâta siguranţă, că niciun bob n-a mai apucat să lunece de sub tălpi şi nici nu s-a clintit măcar.

După ce vânătorii plecară, împăratul îl luă pe leu în răspăr:

— Aşadar, m-ai minţit!… că doară am văzut cu ochii mei: călcau zdravăn întocmai că bărbaţii.

Dar leul îi dădu numaidecât răspunsul:

— Da’ de unde, măria ta! Nu ştiu cum s-a făcut, dar au aflat din vreme că vor fi puse la încercare şi atunci s-au silit să calce ca bărbaţii… Şi decât să mă iei pe mine la trei păzeşte, mai bine ai da poruncă să se pună în faţa iatacului împărătesc douăsprezece roţi de tors. Că de cum Le-or zări, vor da buzna la ele şi s-or îmbujora de bucurie, ceea ce nu prea cred c-ar face un bărbat!

„Măi să fie, da’ ştii că nu-i rău deloc planul leului?!” îşi zise în sinea lui împăratul şi dădu poruncă să se aşeze în cerdacul din faţa iatacului său douăsprezece roţi de tors.

Pasămite, slujitorul împărătesc, care le voia numai binele, auzi şi de asta ce se pusese la cale şi alergă degrabă să-i vestească pe vânători.

Când rămaseră singure, domniţa le vorbi fetelor cu şi mai multă hotărâre:

— Căutaţi de vă stăpâniţi bucuria, auzitu-m-aţi? Şi nici măcar o privire să nu aruncaţi la roţile de tors!

A doua zi, când împăratul trimise un crainic să cheme vânătorii la sine, aceştia trecură prin cerdac, fără să arunce măcar o privire la roţile de tors.

Văzând aceasta, împăratul se mânie de-a binelea şi-l luă la rost pe leu, cerându-i socoteală:

— M-ai minţit, auzi, m-ai minţit!… Sunt bărbaţi, şi nu mai căuta să mă prosteşti… N-au aruncat nici măcar o căutătură spre roţile de tors!

Leul abia că îngăimă, cercând să se dezvinovăţească:

— Măria ta, aibi îndurare!… Au aflat din vreme că vor fi puse la încercare şi de-aia s-au stăpânit…

Dar împăratul îşi luă inima de la el şi nu-i mai dădu deloc crezare. Şi de-aici încolo, cei doisprezece vânători îl însoţeau totdeauna la vânătoare, şi parcă-i îndrăgea din ce în ce mai mult. Dar iată că într-o zi, pe când călăreau prin hăţişuri după vânat, un crainic aduse vestea că împărăteasa se pornise spre alaiul împărătesc şi că urma să sosească peste puţin. Vestea avu darul s-o îndurereze într-atâta pe mireasa dintâi a împăratului, că-i sfâşie inima şi, rostogolindu-se de pe cal, ea căzu la pământ, fără

simţire.

Văzând că i s-a întâmplat ceva vânătorului pe care-l îndrăgea cel mai mult împăratul alergă cât putu în ajutorul lui şi, descălecând, se aplecă de-i scoase mănuşa. Şi pe dată zări strălucindu-i în deget inelul pe care i-l dăruise primei sale mirese. Şi cătând la ea cu luare-aminte, o recunoscu.

Toată simţirea i se strânse în ochii care priveau la ea, şi-un val de duioşie îi năpădi sufletul. Şi se pomeni c-o sărută ca-n zilele lor cele bune, de odinioară. Iar când fata deschise ochii, împăratul îi zise:

— Tu eşti a mea şi eu sunt al tău şi nimic pe lumea asta n-o să mai poată să ne despartă! împărătesei îi trimise o carte, printr-o ştafetă, să se întoarcă acasă, la părinţii ei, că de-acum el şi-a aflat nevastă. Şi bine zice vorba din bătrâni că: „cine-şi află cheia pe care-a pierdut-o, acela nu mai duce lipsă de una nouă!…”

După aceea, întinseră praznic mare de nuntă, iar leul, care grăise numai adevărul-adevărat, găsi aceeaşi dragoste din trecut în inima împăratului şi-şi reluă locul de cinste şi încredere, fiindu-i şi mai departe stăpânului său acelaşi bun şi credincios sfetnic.

PUNGAŞUL ŞI MAESTRUL LUI

(*De Gaudeif un sien Meester// The Thief and His Master*)

Ian voi ca fiul lui să meargă şi să înveţe o meserie, aşa că se duse la biserică şi se ruga Bunului Dumnezeu să-i arate ce-ar fi mai nimerit pentru el. În soarele altarului era paraclisierul, care-i zise;

— Pungăşia, omule, pungăşia e cea mai bună meserie.

Ian se duse la fiul lui şi-i spuse că trebuie să înveţe meseria de pungaş, că aşa l-a sfătuit chiar Bunul Dumnezeu.

Îşi luă fiul şi plecară împreună să caute pe cineva care cunoştea bine meseria asta. Merseră ei cât merseră, până ce ajunseră într-o pădure şi deteră de o căsuţă în care locuia o femeie bătrână. Ian îi spuse:

— Nu cunoaşteţi un om care ştie bine meseria de pungaş?

— Asta puteţi s-o învăţaţi foarte bine aici, zise bătrâna, fiul meu este meşter în ale tâlhăriei şi vrăjitoriei.

Ian se sfătui cu fiul bătrânei dacă fiu-su ar putea fi un bun tâlhar. Meşterul îi spuse:

— Vreau să-l învăţ meserie bună pe fiul dumneavoastră. Veniţi peste un an şi, dacă-l veţi mai recunoaşte, nu voi pretinde mei un ban, iar dacă nu-l veţi recunoaşte, atunci trebuie să-mi plătiţi două sute de taleri.

Tatăl se duse înapoi acasă, iar fiul rămase ca să înveţe şarlatania. După ce se împlini anul, tatăl veni în pădure, gândindu-se ce va face dacă nu-şi va recunoaşte fiul.

Cum mergea el aşa şi privea înainte, îi ieşi în cale un pitic care-l întrebă:

— Omule, ce ţi s-a întâmplat, de ce eşti aşa trist?

— Eh, zise Ian, mi-am dat fiul să înveţe meseria de şarlatan la un meşter în ale tâlhăriei, care mi-a spus să revin după un an şi, dacă nu-mi recunosc fiul, să-i dau două sute de taleri. De aceea sunt cam speriat, că dacă n-am să-l recunosc, va trebui să dau banii şi nu ştiu de unde să-i iau.

Atunci piticul îl sfătui să ia cu el nişte coajă de pâine uscată şi s-o pună pe cuptor.

— Acolo, pe o grindă, mai zise el, stă un coşuleţ din care priveşte o păsărică şi ăsta-i fiul dumneavoastră.

Ian se duse şi aruncă în faţa coşului o bucăţică de pâine uscată, păsărică privi spre el şi vru să ia pâinea.

— Aoleu, fiul meu, tu eşti! zise tatăl bucuros.

— Aici şi-a băgat dracul coada. Cum ai putut să-ţi recunoşti fiul? spuse mânios meşterul tâlhar.

Dar fiul zise:

— Tată, hai să mergem!

Şi plecară. În drum spre casă, trecu pe lângă ei o trăsură. Atunci fiul îi spuse tatălui: – Vreau să mă prefac într-un ogar, aşa ai putea să câştigi mulţi bani cu mine.

Cel din trăsură strigă către ci:

— Hei, omule, al tău e ogarul acela?

— Da, răspunse tatăl.

— Şi cât ceri pe el?

— Treizeci de taleri.

— Măi, omule, e cam mult, dar îmi place copoiul dota puternic şi-l vreau neapărat, îl luă în trăsură, însă nu merseră mult şi câinele sari prin fereastra trăsurii şi se făcu nevăzut, căci îndată se prefăcu iar în om şi se alătură tatălui său.

Şi au plecat împreună acasă.

A doua zi era iarmaroc în satul vecin. Tânărul îi spuse tatălui!

— Acum vreau să mă transform într-un cal frumos, iar tu să mă vinzi; dar ai grijă, când mă vinzi să iei frâul de pe mine, altfel nu mă mai pot preface din nou în om.

Aşa că tatăl se duse cu calul la târg. Acolo veni chiar meşterul pungaş care vru să cumpere calul pentru o sută de taleri. Tatăl însă uită să-i ia frâul. Şarlatanul cumpără calul, îl duse acasă şi-l puse în grajd. Când apăru o slujnică, calul îi strigă:

— Ia frâul de pe mine, ia frâul de pe mine! Slujnica rămase încremenită şi se minună:

— Cum aşa, calule, tu poţi vorbi? şi-i luă frâul.

Atunci calul se prefăcu în vrabie şi ţâşni pe uşă afară din grajd. Meşterul pungaş se prefăcu şi el în vrabie şi porni în urma lui. Se încăierară în văzduh şi începură să se ciupească unul pe altul. Bătrânul pungaş se cufundă în apă şi se prefăcu în peşte. Tânărul se prefăcu şi el în peşte şi iar începură să se atace unul pe celălalt. Bătrânul se

prefăcu atunci în găină, tânărul într-o vulpe şi-i mâncă meşterului capul.

Şi aşa muri maestrul şarlatanilor, şi mort a rămas până în ziua de azi.

JORINDE ŞI JORINGEL

(*Jorinde und Joringel*// *Jorinde and Joringel*)

Aţi auzit de Castelul Blestemat?

Demult, tare demult trăia în acel castel o vrăjitoare tare rea şi puternică, în timpul zilei, se prefăcea în bufnita sau pisica şi ademenea păsările şi animalele pe care le tăia şi le mânca coapte.

Cât despre oameni…

Pe bărbaţi îi transforma în statui de piatră, iar feţele erau prefăcute în păsări şi închise în colivii, într-o cameră ascunsă din castel.

Vrăjitoarea a prins de-a lungul timpului multe fete…

Se spune că erau şapte mii, toate transformate în păsări minunate!

Tot pe atunci trăiau eroii povestit noastre, doi tineri frumoşi, care se iubeau foarte mult.

Pe el îl chema Joringel şi pe fata Jorinde, iar fata era de o frumuseţe rară.

Cei doi se potriveau unul cu celălalt şi voiau să se logodească.

Într-o seară, cei doi au ieşit să se plimbe în tihnă, prin pădure, cum fac îndrăgostiţii.

Soarele apunea şi o porumbiţă cânta cu jale pe ramura unui copac.

S-au aşezat lângă acel copac, în bătaia razelor obosite ale soarelui şi inimile au început să le bată cu putere, de parcă ar fi fost în pericol de moarte.

Ajunseseră prea aproape de castel…!

— Bu, nu nu, a strigat o bufniţă cu ochii ca jăraticul şi a zburat de câteva ori deasupra lor.

Puţin mai târziu, Joringel şi-a văzut iubita transformându-se într-o privighetoare ce cânta înfiorător de frumos.

Tânărul prefăcut în statuie nu putea să se lupte ca să-şi apere iubita şi viaţa! Nici măcar să plângă de jale şi de dorul ei.

Şi cum luna îşi făcuse apariţia pe cer, din tufişul în care era ascunsă bufniţa, a ieşit un baboi cu ochii roşii şi nasul coroiat, lung până la bărbie.

Mormăind o incantaţie a prins privighetoarea, şi-a întors faţa către luna şi i-a spus Îngerului Zachiel:

— Să-l dezlegi de vrajă, atunci când luna va fi în mijlocul cerului!

După ce şi-a revenit, tânărul s-a rugat disperat de vrăjitoare, dar în zadar.

— N-o vei mai vedea niciodată, i-a spus ea cu vocea ei piţigăiată.

A plecat tânărul cu inima frântă de durere şi s-a făcut cioban.

De multe ori, venea înapoi, spre castelul blestemat, dar îi era teamă să nu-şi piardă viaţa, într-o noapte binecuvântată, a visat cum găsise o floare roşie ca sângele curat, în mijlocul căreia se afla o nestemată mare şi frumoasă.

A rupt floarea şi a fugit cu ea la castel.

Cum atingea ceva cu floarea pierea orice vrajă. A visat-o şi pe Jorinde…

Dimineaţa, cu bucurie şi speranţa, a pornit să caute pe dealuri, pe câmpii, floarea miraculoasă şi nepreţuită.

Mult i-a trebuit, dar nu s-a lăsat!

După vreo zece zile de căutare, a găsit floarea cea roşie. În mijlocul ei era o boabă de rouă, mare cât

nestemata din vis.

A luat floarea, a mers fără oprire şi a ajuns la castel. S-a apropiat cu teama, dar a văzut că nu mai împietreşte.

Poarta castelului s-a deschis la atingerea florii.

A ascultat cu atenţie zgomotele din jurul lui şi în cele din urmă a găsit camera uriaşă unde erau păsările.

Vrăjitoarea tocmai le hrănea.

Simţind prezenţa lui Joringel, baba a luat colivia în care se găsea iubita lui vrăjită şi a încercat să dispară pe furiş.

Dar puterea dragostei şi a florii roşii au fost mai puternice.

Într-o clipită, tânărul a fost lângă ea, a atins colivia cu floarea şi apoi a atins-o şi pe baba. Jorinde şi-a reluat înfăţişarea de fata frumoasă, aşa cum era, iar baba şi-a pierdut puterile malefice.

Tinerii le-au ajutat şi pe celelalte fete vrăjite să-şi recapete înfăţişarea şi libertatea, apoi s-au întors acasă la ei şi au trăit o viaţă frumoasă şi fericită.

CEI TREI COPII NOROCOŞI

(*Die drei Glückskinder*// *The three children of fortune*)

Odată, un tată îşi chemă la sine pe cei trei fii şi le făcu daruri: primului fiu îl dărui un cocoş, cerul de al doilea o coasă şi celui de al treilea o pisică.

— Eu sunt deja bătrân, zise el, şi sfârşitul îmi este aproape, de aceea m-am gândit la voi înainte de a închide ochii pentru totdeauna. Bani nu am şi ceea ce pot să vă dau eu acum pare lipsit de valoare, dar nu va trece multă vreme până când totul se va schimba; căutaţi numai o ţară unde asemenea lucruri sunt necunoscute şi veţi fi nişte oameni norocoşi.

După ce bătrânul îşi dădu obştescul sfârşit, cel mai mare dintre fii îşi luă cocoşul şi plecă. În oraşe văzu el mulţi cocoşi pe turlele bisericilor, rotindu-se după cum bătea vântul; în sate se auzea de peste tot cucurigu-gagu, aşa că nimeni nu se interesa de cocoşul lui. La o vreme, nimeri pe o insulă unde oamenii nu mai văzuseră cocoşi şi,

mal mult, nu aveau cu ce să măsoare timpul. Vedeau ei bine când e dimineaţă şi când e seară, dar noaptea, când nu puteau dormi, nu ştiau cam ce oră să fie.

— Ia priviţi, zise tânărul, o mândreţe de pasăre! Are o creastă roşie ca rubinul în vârful capului, şi ce pinteni! Ca de călăreţ. Ea cântă noaptea de trei ori şi când cântă a treia oară se crapă de ziuă. Iar de cântă în plină zi, atunci vă anunţă vreme schimbătoare.

Oamenilor de pe insulă le plăcu mult cele auzite, căci nu dormeau toată noaptea şi tare s-ar fi bucurat să ştie când este ora două, patra, şase, când se crapă de ziuă. îl întrebară pe tânăr dacă pasărea nu-i de vânzare şi cât cere pe ea:

— Atât cât poate duce un măgar, zise tânărul.

— Un preţ de nimic pentru aşa marfa, strigară în cor insularii şi-i dădură cât ceruse.

Când ajunse acasă cu atâta bogăţie, fraţii lui se minunară foarte şi cel de al doilea spuse:

— Vreau şi eu să plec la drum, cine ştie, poate trag lozul cel mare cu coasa mea. Drept este că nu prea era nimic de văzut la darul său, mai ales că peste tot erau ţărani cu coasa pe spinare şi uneori cu câte una mult mai bună ca a sa.

Totuşi, până la urmă îi surâse şi lui norocul, căci ajunse într-o insulă unde oamenii nu mai văzuseră o coasă. Când se cocea grâul acolo, ei aduceau tunurile pe câmp şi culcau grâul la pământ. Metoda asta nu era prea bună, uneori nu nimereau paiele, ci spicele, şi boabele se scuturau pe pământ.

Tânărul le făcu o demonstraţie localnicilor cu coasa lui; începu să culce la pământ spicele, încât toţi amuţiră când văzură minunea. Atunci se învoiră să-i dea pe coasă cât cere şi el primi un cal pe care fură încărcaţi saci cu bani, cât putea dobitocul duce.

Când se întoarse acasă cu atâta bănet, vru şi fratele mai mic să şi valorifice darul primit de la tatăl său.

Îşi luă pisica, merse dintr-o aşezare în alta, dar nimeni nu era interesat de ea, toţi aveau pisici de nu ştiau

cum să se mai descotorosească de ele. Când se năşteau puii, îi înecau.

După o vreme, poposi şi el pe o insulă şi aici îi surâse şi lui norocul, întrucât nimeni nu văzuse vreo pisică, iar şoarecii se înmulţiseră aşa de mult, că dansau pe mesele şi pe paturile localnicilor cu ei de faţă. Nici regele nu ştia ce să mai facă şi cum să mai lupte împotriva lor, chiţcăiau zi şi noapte prin toate ungherele palatului, ba mai mult, rodeau tot ce apucau cu dinţii lor ascuţiţi ca nişte mici fierăstraie.

Pisica tânărului se puse pe treabă, îşi începu vânătoarea de şoareci şi până seara dădu gata şoricimea din câteva săli ale palatului. Supuşii îl rugară, pe rege să cumpere minunata lighioană chiar de-o fi să-l coste tot regatul.

Regele îi dădu stăpânului pisicii aur cât putea duce un catâr şi tânărul plecă acasă cu bogăţiile lui. Pisica, rămasă la palat, se apucă de curăţenie şi făcu atâtea victime printre şoareci, că era cu neputinţă să le numeri. Într-un târziu, încălzită de prea multă treabă, i se făcu sete: atunci stătu pe loc, ridica în sus capul şi mieună: mi-au, mi-au! Regele îşi adună oamenii căci cu toţii auziseră miorlăitul acela ciudat şi toţi fugeau speriaţi care încotro. În sala de consiliu a palatului, sfetnicii adunaţi începură să discute ce era de făcut. În cele din urmă, hotărâră să fie trimis un sol la pisică şi să-l poruncească să părăsească palatul cât mai repede cu putinţă, pentru că, zicea Sfatul înţelepţilor: „Mai degrabă rămânem cu şoarecii, decât să devenim victimele unul asemenea monstru”.

Aleseră un fiu de nobil ca să se ducă la pisică şi să o roage să părăsească de bunăvoie palatul. Dar pisica, fiindu-i tot mai sete, făcea doar: „mi-au, mi-au”.

Tânărului nobil i se păru că spune: „afară, niciodată” şi merse la Sfatul înţelepţilor să le dea răspunsul.

— Atunci, ziseră înţelepţii, trebuie să scăpăm cu forţa de ea.

Fură aduse tunurile şi se porni o bubuială şi un foc asupra palatului ca în vreme de război, încăperea unde era

pisica luă foc şi, bucuroasă, ea sări pe fereastră. Dar ostaşii nu văzură nimic şi continuară să tragă în palat până ce îl transformară în ruine.

ŞASE VOINICI DUC TOATE LA BUN SFÂRŞIT (cei şase care înfruntă lumea)

(*Sechse kommen durch die ganze Welt*// *How Six Made Their Way in the World*; *Six Go through the Whole World*)

A fost odată un om şi omul ăsta era atât de îndemânatic, că se pricepea la tot felul de meşteşuguri. A luptat el şi cu duşmanii şi s-a purtat ca un viteaz pe câmpurile de bătaie. Dar de îndată ce s-a sfârşit războiul, nu l-au mai ţinut în oaste şi drept răsplată pentru cât slujise până atunci i-au dat doar trei pitaci, să aibă şi el de cheltuială pentru drum…

„Bătaia asta de joc n-am să le-o iert, să n-aibă nicio grijă! îşi zise el. Să-mi găsesc eu numai nişte oameni potriviţi, că-l fac eu pe împărat să-mi dea tot aurul ţării!…”

Cu sufletul încărcat de mânie, omul se îndreptă spre o pădure şi numai ce dădu acolo peste un voinic, care tocmai smulsese din rădăcină şase copaci, de parcă ar fi smuls nişte spice de grâu.

Şi cum i se păru numai bun pentru ce avea el nevoie, ostaşul găsi de cuviinţă să-l întrebe: – Măi frate-miu, n-ai vrea tu să mă întovărăşeşti pe cele drumuri şi s-o pornim amândoi în lume?

— Mai încape vorbă că vreau? răspunse cu voioşie voinicul. Da’ mai întâi îngăduie-mi să duc maică-mii

legătura asta de lemne.

Şi luând un ditamai copacul, îl înfăşură ca pe-o funie în jurul celorlalţi! cinci, aburca legătura în spinare şi pomi repejor spre casă. Trecu ce trecu, dar nu prea mult, şi iacătă că se şi-ntoarse. Şi mai înainte de a păşi amândoi la drum, ostaşul îi zise:

— Măi frăţioare, după câte văd şi după cât îmi dau eu cu presupusul, noi doi laolaltă am fi în stare să ducem orice lucru la bun sfârşit!

Merseră ei ce merseră o bucată bună de drum, şi numai ce dădură peste un vânător, care stătea în genunchi, cu puşca la ochi, gata să tragă. Ostaşul căta la el, şi cum nu zărea niciun vânat prin apropiere, îl întrebă:

— Ce vrei să împuşti, vânătorule? Iar acesta-i răspunse:

— La două poşte de aici văzui o muscă nesuferită, care tot bâzâie pe-o creangă de stejar, şi vreau s-o ţintesc drept în ochiul stâng.

— …A, asta e! se minună ostaşul. Păi atunci hai de vino cu noi, frăţioare – îl îmbie el. Că după câte văd şi după cât îmi dau eu cu presupusul, tustrei laolaltă am fi în stare să ducem orice lucru la bun sfârşit!

Vânătorul se arătă bucuros să-i însoţească şi pomi laolaltă cu ei. Merseră ei o zi, merseră două, până ce ajunseră într-un loc unde se aflau şapte mori, ale căror aripi se învârteau cu mare iuţeală, deşi nu venea de nicăieri nicio suflare de vânt, nici măcar atâta cât să fi clătinat o singură frunzuliţă.

„Ei, drăcie – se miră omul nostru – cum se face că aripile morilor se învârtesc singure, când nu adie nici urmă de vântuleţ?!”

Nu se opri însă defel, ci îşi urmă calea, în tovărăşia celorlalţi. Deodată, la vreo două-poşte depărtare de locul acela, dădură peste un voinic căţărat într-un copac, care îşi ţinea astupată o nară şi sufla pe cealaltă.

— Bre omule, ce faci tu acolo sus? îl întrebă ostaşul, nemaiputând răbda de curiozitate.

— Ia mai nimic!… La două poşte de aici sunt şapte

mori de vânt şi, după cum vezi, suflu şi eu oleacă, să le fac să umble… – răspunse voinicul.

— Aha, asta ţi-e meseria! zise atunci ostaşul. Păi n-ai vrea, măi vericule, să te-nsoţeşti cu noi?… Că după câte văd şi după cât îmi dau eu cu presupusul, tuspatru laolaltă am fi în stare să ducem orice lucru la bun sfârşit.

Cel ce sufla pe o nară ascultă vorbele oşteanului şi, fiindu-i pe voie propunerea, coborî din copac şi-i însoţi bucuros. Mai merseră ei aşa, şi după câtva timp iată că se întâlniră cu unul care sta toată vremea numai într-un picior. Pe celălalt, pasămite, şi-l desprinsese din încheieturi şi-l aşezase alături de el…

Când văzu oşteanul drăcovenia asta, găsi cu cale să-l ia în zeflemea pe cel care şedea rezemat pe-un singur picior.

— Da’ plăcută odihnă ţi-ai mai găsit, nenişorule, n-am ce zice! Te pomeneşti că-ţi prieşte al naibii!…

— Sunt gonaci de meserie – răspunse omul, nesinchisindu-se parcă de vorbele oşteanului – şi d-aia mi-am desprins un picior, să-mi domolesc goana; că dacă o iau la ftigă cu amândouă, întrec şi pasărea din zbor, înţelegi?…

— Măi, măi, cum să nu înţeleg… – făcu oşteanul. Da’ ce zici, nu te-ai învoi să te-nsoţeşti cu noi? îl îndemnă omul nostru. Că după câte văd şi după câte îmi dau eu cu presupusul, tuscinci laolaltă am fi în stare să ducem orice lucru la bun sfârşit.

Gonaciul se învoi şi intră în ceata lor. Au mers ei ce-au mers, dar nu prea mult, şi numai ce se pomeniră faţă-n faţă c-un soi de om, care purta o pălărioară pusă poznaş pe-o ureche, de-ai fi zis c-o ţine aşa, în bătaie de joc. Când îl văzu, omul nostru se apucă să-l ia la rost, da’ ştii, bine de tot:

— Măi şolticule, măi, unde-ai învăţat aşa ceva!… De ce nu porţi pălăria cumsecade, ca oamenii?! Cum o ţii tu pe-o ureche, parc-ai fi Păcală!…

— Nu pot altfel – răspunse celălalt. Dacă aş face cum mă povăţuieşti, s-ar abate peste lume un ger atât de năprasnic, că ar îngheţa păsările în văzduh şi-ar cădea

moarte la pământ.

— Păi dacă-i aşa, vino cu noi, frate-miu – îl pofti omul nostru. Că după câte văd şi după cât îmi dau eu cu presupusul, tusşase laolaltă am fi în stare să ducem orice lucru la bun sfârşit.

Şi au ajuns cei şase voinici în cetatea de scaun, tocmai în ziua când împăratul dăduse de veste că oricărui om, fie că-i de neam ori nu, îi e îngăduit să se ia la întrecere în fugă cu fata lui, şi că acela o va lua de nevastă care va ieşi învingător din această încercare, iar de va pierde cumva, va plăti cu capul semeţia lui. Omul nostru se înfăţişă dinaintea regelui şi-i zise:

— Măria ta, de e îngăduit, mi-aş pune un slujitor să alerge în locul meu.

— Fie! încuviinţă împăratul. Şi asta, ca să nu zici că-ţi pun beţe-n roate!… Da' atunci, pe lângă viaţa ta, trebuie s-o pui chezăşie şi pe a lui. Capetele amândurora vor sta zălog până om afla de partea cui e izbânda.

După ce căzură astfel la învoială şi întocmiră legământul, omul nostru puse să-l cheme degrabă pe gonaci; îi prinse la loc piciorul şi-i zise:

— Ei, acu, arată ce eşti în stare, măi Picioare-Repezi! … zboară ca vântul, ca s-o întrecem pe domniţă şi s-o facem de ocară!…

Rămăsese hotărât ca să fie socotit învingător acela care va aduce cel dintâi apă de la un izvor ce se afla tare departe de palatul împărătesc. Gonaciul şi domniţa primiră fiecare câte un urcior, şi, la un semn, o luară la fugă amândoi o dată.

Să tot fi trecut o clipă, şi-n timp ce domniţa abia dacă făcuse o palmă de drum, pe gonaci nu-i mai văzu nimeni dintre oamenii care priveau la întrecere, de parcă ar fi trecut un vifor pe lângă ei… Cât ai bate din palme, voinicul ajunse la izvor, îşi umplu urciorul cu apă şi-o porni înapoi. Dar vezi că pe la mijlocul drumului îl apucă o pârdalnică de oboseală şi, aşezând jos urciorul, se culcă şi adormi. Noroc că avusese grijă să-şi pună sub cap o ţeastă de cal ca să doarmă pe ceva tare şi să nu-l fure cumva somnul

mai mult decât chitea el să doarmă.

Într-acest timp, fata de împărat, care alerga iute, nu-i vorbă, dar, de pe măsura unui om obişnuit şi nu a unui gonaci de meserie, ajunse şi ea la izvor şi, după ce umplu urciorul cu apă, se grăbi să se întoarcă. Alergă ea ce alergă, şi, când îl văzu pe gonaci întins în mijlocul drumului şi dormind buştean, se bucură zicându-şi „Bine că mi-a picat vrăjmaşul în mână! Acu nu-mi mai scapă el! …” Şi golindu-i urciorul, goni mai departe, cu puteri sporite. Rău ar mai fi păţit-o gonaciul nostru, de nu s-ar fi întâmplat ca vânătorul, cu vederea lui ageră, să fi urmărit de pe acoperişul palatului toată întâmplarea cu pricina!…

„Doar n-o s-o las pe fiica împăratului să izbândească!” îşi zise el, în sine, înciudat… Şi, fără să mai stea o clipă la îndoială, îşi încarcă puşca, ochi şi trase cu atâta îndemânare, încât ţeasta de cal zbură de sub capul alergătorului, fără să-l vatăme câtuşi de puţin. Gonaciul se trezi numaidecât, sări în sus ca ars şi băgă de seamă că urciorul era gol şi că fiica împăratului i-o luase cu mult înainte. Dar nu-şi pierdu defel cumpătul: o luă la goană spre izvor, îşi umplu din nou urciorul cu apă şi trase o fugă, că ajunse la ţintă cu zece minute înaintea domniţei.

— Vedeţi, oameni buni – şugui el – abia acu pot să zic şi eu că mi-am pus picioarele lancercare şi mi le-am dezmorţit niţeluş; că înainte numai fugă nu se poate numi c-a fost!…

Împăratul era tare cătrănit că se sfârşise aşa de prost întrecerea, iar fiică-sa numai că nu plângea la gândul că un soldăţoi prost, lăsat la vatră, reuşise isprava asta. Şi la sfat tainic, amândoi chibzuită îndelung în ce chip ar putea să se descotorosească de peţitorul cel nedorit şi de tovarăşii săi. La un moment dat, împăratul se lumină la faţă şi zise:

— Slavă Domnului! Nu-ţi mai face griji degeaba, fata mea, c-am găsit eu un mijloc să scăpăm de el.

Apoi îi chemă la sine pe cei şase voinici şi le zise:

— Ei, acu a venit timpul să vă veseliţi împreună şi să mâncaţi şi să beţi în lege, ca nişte oaspeţi de seamă ce-mi sunteţi.

Îi pofti apoi într-o odaie cu podeaua de fier, cu uşile aşijderea din fier şi cu ferestrele având zăbrele tot din fier. În mijlocul acestei încăperi se afla o masă încărcată cu toate bunătăţile. împăratul îi îmbie cu o voce mieroasă:

— Ei, voinicilor, intraţi şi vă ospătaţi după pofta inimii!

De îndată ce trecură pragul, împăratul porunci să se închidă şi să se zăvorască pe dinafară toate uşile. Apoi, chemându-l pe bucătar, îi dădu ordin să încingă un foc straşnic dedesubtul odăii, până ce s-o înroşi tot fierul pardoselii. Bucătarul împlini porunca întocmai, şi cum în încăpere începuse să se facă din ce în ce mai cald, cei şase meseni crezură la început că se înfierbântaseră din pricina prea multelor pahare pe care le dăduseră pe gât...

Dar băgând de seamă că dogoarea creştea din ce în ce, hotărâră să părăsească încăperea. Şi ce crezi, de-abia atunci îşi dădură seama că uşile şi ferestrele erau zăvorâte şi că tot răul le venea numai din partea împăratului, care voia să-i dea pierzării.

— Da' ce crede el, că ne-a prins în laţ? Cu noi n-o să-i meargă cu una cu două! strigă voinicul cu pălărioara pe-o ureche. O să dau drumul unui geruleţ, că afurisitul ăsta de foc n-o să mai ştie pe unde să se ascundă!...

Îşi puse pălărioara ca lumea şi, cât ai zice peşte, se lăsă un ger atât de straşnic, că nu se mai simţi în odaie nici pic de căldură, iar bucatele de pe masă îngheţară în bliduri.

După vreo câteva ceasuri, împăratul îşi dădu cu ideea că oaspeţii săi s-au făcut scrum din pricina dogoarei şi porunci să se deschidă uşile ca să poată vedea cu ochii lui cum pieriseră.

Dar când pătrunse în odaie, să-i vie rău, nu altceva; cei şase voinici tăifăsuiau la masă, teferi şi plini de voioşie, de parcă n-ar fi trecut prin niciun neajuns. Ei îşi dezvăluiră dorinţa de a ieşi afară, să se mai încălzească, fiindcă în odaie era un ger straşnic, care îngheţase până şi bucatele de pe masă. Cu sufletul clocotind de mânie, împăratul alergă val-vârtej la bucătar şi-l umplu de ocări, întrebându-

l de ce nu-i îndeplinise întocmai porunca. Dar bucătarul îi răspunse:

— Să se ducă măria voastră şi să se încredinţeze singur câtă jărăgaiu mai e şi-acum, iar dacă nu e cum zic, facă-mi orice!

Împăratul văzu cu ochii lui că sub odaia de fier ardea şi acum cogeamite focul şi înţelese că pe calea aceasta n-avea cum să le vină de hac celor şase voinici.

Şi se puse să chibzuiască din nou în ce chip s-ar putea descotorosi de oaspeţii nepoftiţi. Porunci apoi să-i fie adus ostaşul şi-i vorbi de părea că are numai miere în glas:

— Dacă te lipseşti de mâna fiicei mele, o să te încarc cu atâta aur, cât nici n-ai să poţi duce!

— La asta mă învoiesc bucuros, măria ta – răspunse ostaşul. Şi dacă-i vorba de dat, păi atunci să-mi dai atâta aur cât să poată duce-n spate unul din slujitorii mei! Iar de te învoieşti, să ştii că niciodată n-o să mai cer mâna domniţei!

Împăratul rămase mulţumit de răspunsul ostaşului şi acesta la rându-i se grăbi să-i zică: – Află atunci, măria ta, că de azi în patrusprezece zile mă înfăţişez să-mi iau aurul!

Trimise apoi după toţi croitorii din ţară şi le porunci ca până în patrusprezece zile să-i coasă un ditamai sacul, cum nu se mai văzuse până atunci. Şi după ce sacul fu gata, voinicul care smulgea copacii din rădăcină îl aruncă-n spinare şi se înfăţişă regelui.

Văzându-l încă de departe, împăratul gândi în sinea lui: „Aoleu, da’ zdravăn voinic trebuie să mai fie şi flăcăul ăsta, de e în stare să ducă pe umăr un sac mai mare decât o casă!”. Şi deodată îl apucă groaza: „Să ştii că-mi sleieşte de aur vistieria şi mă lasă sărac lipit!…”

Apoi porunci să se aducă o mie de ocale de aur – şi şaisprezece dintre cei mai zdraveni slujitori ai săi abia îl putură căra în spinare. Dar voinicul nostru apucă aurul cu o singură mână şi, după ce-l zvârli în sac, grăi:

— Măi oameni buni, de ce n-aţi adus mai multe grămezi deodată, nu vedeţi că nici fundul sacului nu s-a acoperit cumsecade?

Împăratul porunci să i se facă pe voie şi slujitorii tot aduseră la aur, până ce se slei vistieria. Zvârli voinicul aurul în sac, dar nu ajunse să-l umple nici pe jumătate.

— De ce nu aduceţi mai din gros? îi luă el la rost. Cu firimiturile astea n-o să umplu eu sacul!

Aduseră încă şapte mii de căruţe încărcate cu aur strâns de prin toate colţurile ţării, şi voinicul le aruncă în sac împreună cu boii înhămaţi la jug.

— Acu nu mai am răgaz s-aleg – zise el; tot ce-mi cade-n mână pun în sac, doar – doar de l-oi umple odată!…

A vârât el în sac tot aurul, dar cum sacul mai avea mult până să se umple, voinicul grăi:

— Gata! A venit timpul să-i punem capăt! Ce să-i faci, uneori te mulţumeşti să legi sacul, chiar dacă nu-i plin până la gură!…

Apoi şi-l săltă în spate şi-o porni la drum, însoţit de tovarăşii săi.

Când se dezmetici împăratul şi băgă de seamă că un singur om îi căra toată avuţia ţării, se mânie foc şi porunci călărimii să pornească în goana mare pe urmele celor şase hoinari şi să le ia aurul înapoi. Două regimente de călăreţi îi ajunseră numaidecât din urmă şi le strigară:

— N-auziţi, mă, staţi pe loc, că sunteţi în puterea noastră! Daţi-ne sacul de aur, că de nu, praf şi pulbere s-alege din voi!

— Ce tot îndrugaţi voi acolo? îi înfruntă voinicul care sufla pe-o singură nară. Ori nu vă e bine?!… Ei, o să văd eu acuşi cum ştiţi să zburaţi prin văzduh!

Acestea zicând, îşi astupă o nară, iar cu cealaltă începu să sufle asupra călăreţilor, care se risipiră în cele patru vânturi…

Aşa păţesc toţi aceia care sar să-l apere pe un nemernic de împărat! Iar cei şase voinici şi-au urmat calea mai departe şi au trăit fericiţi împreună până în ceasul din urmă al vieţii lor.

Vreţi să vă mai spun ce s-a întâmplat cu împăratul? Lucrul ăsta nu-l ştiu prea bine. Dar ceea ce ştiu e că n-a mai slobozit niciun ostaş din armată dându-i doar trei

pitaci de cheltuială, şi asta, dacă s-o mai fi găsit vreun neghiob de ostaş care să plece la război pentru el!

CUM A LUAT CUNOŞTINŢĂ LUPUL DE VOINICIA OMULU – lţlupul şi omul)

(*Der Wolf und der Mensch*// *The wolf and the man*)

S-a întâmplat ca-ntr-o zi să se întâlnească o vulpe c-un lup şi să stea ei la taifas. Şi, vorbind de una, de alta, vulpea aduse vorba despre voinicia omului care era atât de grozavă, că nicio jivină nu i se putea împotrivi, şi doar prin vicleşug mai era în stare să se poată feri de el.

Dacă auzi asta, lupul începu să se grozăvească:

— Ştii ce, de-aş vedea un om o singură dată, tot m-aş repezi cu colţii la el!

— La asta aş putea să te ajut cu dragă inimă, de-o crezi în serios – spuse vulpea. Mâine în zori, vino la mine şi-o să-ţi arăt un om, aşa cum pofteşti.

Cu mult înainte de-a răsări soarele, lupul se şi înfiinţa la vizuina vulpii şi aceasta ieşi cu el din pădure şi-l duse pe dramul pe care trecea în fiecare zi vânătorul.

Şi cum stăteau ei aşa şi aşteptau, numai ce se ivi pe acolo un soldat bătrân, scos la pensie de cine ştie când.

— Ăsta nu-i un om? întrebă lupul.

— Nu – răspunse vulpea. A fost odată un om, da' acu! … Apoi trecu, alergând, un băieţel care se ducea la şcoală.

— Da' ăsta? Nici el nu e om?!…

— Nici el nu e! Da' curând o să ajungă!…

Şi într-un sfârşit se ivi şi vânătorul, cu puşca cu două ţevi în spinare şi cu cuţitul la brâu. Şi-i spuse vulpea lupului:

— Vezi, dinspre tufanul ăla vine un om! La ăsta trebuie să te repezi… Dar eu nu mai stau, îmi iau tălpăşiţa spre vizuina mea. Lupul nu stătu pe gânduri nicio clipă şi se repezi asupra omului. Şi când îl văzu vânătorul cum se repede aşa orbeşte asupra lui, îşi spuse: „Păcat că n-am un glonte pe ţeava, să-l achit pe loc!" Şi punând puşca la ochi, îi trimise lupului în faţă toată încărcătura de alice. Lupul se schimonosi de durere, dar nu se lăsă înfricoşat, şi dădu să se mai repeadă o dată. Dacă văzu cât e de înverşunat, vânătorul îi trimise a doua încărcătură. Dar lupul îşi înfrânse durerea şi se aruncă asupra omului, gata să-l înşface. Văzându-l cât e de turbat, omul scoase cuţitul de vânătoare şi-i dădu câteva lovituri şi-n faţă şi-n spate, că bietul lup începu să sângere tot şi alergă, urlând, spre vizuina vulpii.

— Ei, frate lupule – prinse a-l întreba vulpea – ia spune-mi cum ai scos-o la capăt cu omul?

— Of, of, vai de pielea mea ce-am păţit!… abia putu să îngâne lupul. Nu mi-am închipuit că omul ar putea să aibă o asemenea putere!… Mai întâi a scos de pe umăr un băţ şi-a suflat în el de mi-a zburat ceva în faţă, care m-a pişcat grozav şi-apoi a mai suflat o dată în băţ, şi mi-a zburat ceva pe la nas, de parcă tuna şi fulgera… Şi când îmi spuneam c-o să-i vin de hac şi-o să-l apuc în colţi, o dată şi-a scos, afurisitul, o coastă din trup şi dând năvală asupra mea, a început a mă izbi cu ea de eram cât pe-aci să rămân mort pe loc.

— Vezi – spuse vulpea – cât de lăudăros ai fost?!… Bine zice vorba din bătrâni: ai aruncat atât de departe toporul că acu, oricât ai încerca, nu-l mai poţi lua înapoi!…

LUPUL ŞI VULPEA

(*Der Wolf und der Fuchs// The wolf and the fox*)

Lupul se întovărăşise cu vulpea, dar prietenia asta nu prea îi convenea cumetrei roşcovane, căci lupul, fiind mai puternic, îi poruncea vulpii să facă orice îi trecea prin minte, iar ea trebuia să se supună. Vulpea îşi dorea din tot sufletul să scape de stăpânul ei, lupul, dar nu ştia cum să facă asta.

Într-o zi, pe când mergeau prin pădure, lupul a spus:

„Hei, vulpe roşcată, du-te îndată să îmi aduci ceva de mâncare, ca de nu, te voi mânca pe tine”.

La aceasta, vulpea i-a răspuns:

„Ştiu prin apropiere o gospodărie în care sunt doi miei; dacă binevoieşti, putem merge într-acolo să furăm unul din ei”. Vorbele acestea l-au uns la suflet pe lup, aşa că au pornit către gospodărie şi, odată ajunşi acolo, vulpea a înşfăcat un miel micuţ, l-a adus lupului şi, apoi, s-a dus în pădure, lăsându-şi tovarăşul să se ospăteze.

Bietul mieluşel striga, însă, înecat de hohote de plâns, iar mama lui l-a auzit şi a început şi ea să urle din toate puterile. Hărmălaia era atât de mare încât taranul, care stăpânea peste gospodărie, a ieşit în ftigă din casa pentru a vedea ce se întâmpla. El a dat peste lup şi l-a bătut cu atâta încrâncenare, încât acesta abia a reuşit să scape cu fuga. Şchiopătând şi urlând de durere, lupul a ajuns-o din urmă pe vulpe.

„M-ai sfătuit cum nu se poate mai prost”, a spus el;

„Voiam să pun labă şi peste celălalt miel, dar ţăranul m-a văzut şi mi-a tras o bătaie soră cu moartea”.

Vulpea i-a răspuns.

„Ce să-ţi fac dacă eşti aşa de lacom? Un singur miel nu îţi era de ajuns?”

A doua zi, în timp ce mergeau prin pădure, lupul cel

hulpav a spus din nou, „Hei, vulpe roşcovană, adu-mi repede ceva de îmbucat ca de nu, am să te înghit pe tine”. Vulpea i-a zis îndată: „Ştiu o gospodărie în care nevasta unui taran va coace diseară nişte turte; putem să mergem într-acolo şi să ne înfruptăm cu câteva din ele”. Zis şi făcut. Cei doi s-au îndreptat către casa gospodinei, vulpea s-a furişat primprejur şi a început să tragă cu ochiul şi să adulmece până când a descoperit locul unde era aşezată farfuria cu turte. S-a repezit la ea şi a înşfăcat şase turte pe care le-a adus lupului. „Iată, ţi-am adus ceva să mănânci i-a zis ea lupului, şi apoi şi-a văzut de drum către codru. Lupul a mâncat dintr-o înghiţitură toate turtele şi şi-a spus în sinea lui: „Hm, aş mai îmbuca un rând din bunătăţile astea”, aşa că s-a dus către casă şi a apucat în colţi toată farfuria cu turte. Farfuria a căzut însă pe podea şi s-a făcut ţăndări. Lucru asta a făcut un zgomot aşa de mare încât gospodina a venit în fugă şi, când l-a văzut pe lup, a început să strige după ajutor. Pe dată s-au ivit şi alţi oameni, care l-au bătut cu ciomegele atât de rău, ca lupul abia a reuşit să scape, alergând în două picioare. Urlând cu jale şi tremurând de durere, lupul a întâlnit-o pe vulpe în pădure. „Un plan mai prost că stă nici că se putea să ai, „a strigat el, furios, „Ţăranii au pus mâna pe mine şi mi-au tăbăcit toată blana”. Vulpea, însă, i-a răspuns: „Ce să-ţi fac dacă eşti aşa de lacom? Nu puteai să te mulţumeşti cu cele şase turte?”

În cea de-a treia zi, lupul, abia mai putând să păşească de atâta durere, a spus din nou

Hei, vulpe roşcovană, dacă nu îmi aduci ceva de îmbucat, am să te mănânc cu tot cu coada”. Vulpea i-a zis: „Ştiu un om care tocmai a tăiat nişte vite, iar carnea sărată a pus-o într-un butoi din pivniţa lui. Putem să mergem şi să i-o furăm”. Lupul, mulţumit, i-a spus: „Bine, voi merge cu tine, dar va trebui să mă ajuţi dacă nu reuşesc să scap de unul singur”. „Aşa voi face”, a spus vulpea şi a pornit înainte, arătându-i lupului cărările şi cotloanele prin care se ajungea la pivniţa. Odată ajunşi acolo, au găsit butoiul plin de came gustoasă, iar lupul s-a repezit de îndată să

înfulece, gândindu-se: „*Micim*, am o mulţime de timp ca să-mi potolesc foamea înainte de a pleca de aici”. Vulpea gusta şi ea cu plăcere din came, dar, în acelaşi timp, îşi lăsă ochii să iscodească în toate părţile, să vadă dacă nu venea cineva şi, din când în când, alerga către gaură prin care intraseră în pivniţa, ca să vadă dacă nu cumva trupul i se umflase de prea multă mâncare şi mai putea ieşi din plin gaura aceea strâmtă.

La un moment dat, lupul a zis: „Spune-mi şi mie, draga vulpiţa, de ce tot alergi de colo – colo şi nu ai deloc astâmpăr?”

Vicleana vulpe i-a răspuns: „Trebuie să văd dacă nu apare vreun om încoace”. Ai grijă şi nu te îndopa prea tare!” Lupul, însă, i-a răspuns: „Nu voi pleca de aici până nu golesc de came tot butoiul”. În timpul acesta, ţăranul care stăpânea peste casa a auzit zgomotul făcut de sărituriile vulpii şi a intrat în pivniţă. Atunci când l-a văzut, vulpea a zbughit-o prin gaura într-o clipită. Lupul a vrut şi el să o ia la fugă după vulpe, dar burta i se umflase aşa de mult de la mâncare încât nu mai încăpea prin gaură. S-a chinuit cât s-a chinuit lupul să scape, dar nu a făcut altceva decât să rămână înţepenit în gaură prin care îşi caută scăparea. Ţăranul atâta aştepta! I-a tras o bătaie cu ghioaga lacomului lup până când acesta şi-a dat zilele, iar vulpea a alergat voioasa în pădure, mulţumită că a scăpat de stăpânul ei cel hulpav.

VULPEA ŞI CUMĂTRĂ

(*Der Fuchs und die Frau Gevatterin*// *Gossip wolf and the fox; The fox and his cousin*)

O lupoaică născu un puişor şi rugă o vulpe să i-l boteze. „E doar rudă cu noi, un animal foarte viclean şi inteligent, aşa că ar putea să-l înveţe şi pe fiul meu lucruri

folositoare în viaţă”. Vulpea fu foarte măgulită şi zise:

— Preaiubită cumătră, vă mulţumesc pentru cinstea pe care mi-aţi acordat-o şi, la rândul meu, ţin ca aceasta să fie spre fericirea voastră.

La cumătrie se înfruptă din toate bucatele şi se veseli, apoi spuse:

— Dragă cumătră, este de datoria noastră să ne îngrijim de acum încolo de puişor. Trebuie să aibă mereu mâncare bună ca să ajungă un lup puternic. Ştiu eu un staul cu oi de unde am putea lua ceva bun de mâncare.

Lupoaicei-mame îi plăcură spusele cumetrei şi merse cu ea la curtea ţăranului cu oi. Vulpea îi arătă curtea de departe şi-i zise:

— Acolo va trebui să vă strecuraţi nevăzută, între timp eu voi cerceta pe partea cealaltă, poate prind o găină.

Vulpea însă nu intră şi ea în curte, ci fugi în pădure şi se aşează să se odihnească.

Lupoaica ac strecura în staul, dar acolo era un câine care începu să latre aşa de tare, încât ţăranul o auzi şi veni în grabă, o prinse pe lupoaică şi-i turnă pe blană o căldare de leşie. Cu greu reuşi hoaţa să scape din curtea ţăranului. Nu departe dădu peste vulpe care o făcea pe nenorocita.

— Vai de mine, cumătră. Începu ea să se jeluiască, ce-am păţit! M-a prins ţăranul, mi-a zdrobit oasele în bătaie şi mi-a opărit blana. Dacă nu vrei să rămân şi să mor aici, ajuta mă, te rog.

Lupoaica abia putea merge, dar sări să-şi ajute cumătră, care era sănătoasă tun, şi o cără în spinare acasă.

— Rămâi sănătoasă, cumătră, şi să-ţi fie de bine friptura, îi strigă vulpea râzând batjocoritor, apoi, dintr-o săritură, dispăru în pădure.

VULPEA ŞI PISICA – fvulpoiul şi pisica)

(Der Fuchs und die Katze)

Într-o bună zi, într-o oarecare pădure, pisica a întâlnit-o pe cumătră vulpe. La vederea ei, pisica şi-a spus în sinea eivai, vulpea este atât de isteaţă şi plină de experienţa, şi atât de respectată de lumea bună”. Apoi, i s-a adresat pe un ton prietenos Bună ziua, dragă doamnă vulpe! Ce mai faci? Cum te mai simţi? Cum te descurci pe timpul ăsta frumos *T* Vulpea, mândra din cale afară, a măsurat-o pe pisica din cap până în picioare, şi, câtăva vreme, nu s-a hotărât dacă să-i facă onoarea de a-i răspunde sau nu. În cele din urmă, ea a zis Of, tu, nepotolita curăţitoare de mustăţi, prostănaca gudurătoare, înfometata vânătorească de şoricei, cum de îndrăzneşti să îmi vorbeşti? Cum de ai curajul să mă întrebi ce mai fac? Cât de învăţata eşti tu? Câte meşteşuguri stăpâneşti? „Păi, eu... nu ştiu decât un meşteşug”, i-a răspuns pisica. „Mda? Şi care ar fi acesta?” a întrebat-o vulpea”. Atunci când câinii aleargă după mine, sar degrabă într-un copac şi îmi salvez viaţa”. „Numai atâta ştii?” i-a zis vulpea. „Eu sunt maestra peste 100 de meşteşuguri şi am un sac plin de şiretlicuri. Îmi pare rău pentru tine. Vino cu mine şi am să te învăţ cum se face ca să scapi de câini”.

Chiar atunci, s-a ivit printre copaci un vânător, însoţit de patru câini. Pisica a sărit sprintena într-un copac şi s-a urcat cu iuţeală în vârful lui, acolo unde crengile şi copacii o făceau nevăzută”. Deschide-ţi sacul, doamna vulpe! Deschide-ţi sacul cu şiretlicuri!”, a strigat pisica, însă vulpea fusese deja încolţită de către câini, care nu îi lăsau nicio cale de scăpare. „Vai, doamna vulpe”, a zis pisica, „tu, cu toate cele 100 de meşteşuguri ale tale, ai ajuns la

pierzanie! Dacă ai fi putut să te urci cu mine în copac, viaţa ta ar fi fost salvată”.

GAROAFA

(*Die Nelke// The Pink*)

Era odată o regină pe care Dumnezeu o pedepsise să nu aibă copii. În fiecare zi mergea în grădina palatului şi se ruga lui Dumnezeu să-i dea şi el un băieţel. Într-o zi, veni la ea un înger din cer şi-i spuse:

— Bucură-te că vei avea un fiu căruia i se va împlini orice dorinţă. Regina îi povesti regelui despre buna-vestire şi, când se împlini timpul, născu un băieţel, iar regele se bucura foarte mult.

În fiecare zi mergeau, ea şi copilul, în parcul eu animale de lângă palat, şi acolo se spălau într-o fântâniţa cu apa limpede precum cristalul. S-a întâmplat însă că, odată, ea adormi cu copilul în poală. Atunci sosi bucătarul palatului, care ştia că micul prinţ avea darul de a împlini orice dorinţă, îl luai apoi taie un cocoş şi cu sângele lui unse hăinuţele şi pelincile copilului. Pe băieţel îl duse undeva, departe, şi-l dădu unei doici să-l alăpteze, iar el alergă la rege şi-i spuse că regina, adormind, a lăsat copilul pradă fiarelor sălbatice, care l-au mâncat. Văzând sângele de pe hăinuţele copilului, regele crezu ce-i spuse bucătarul şi se mânie aşa de tare pe soţia lui, încât dădu porunca sa se clădească un turn înalt, fără ferestre şi fără scara, de unde nici soarele şi luna nu puteau fi văzute, şi o închise acolo.

În turnul acesta trebuia să stea ea şapte ani fără mâncare şi apă. Dar Dumnezeu îi trimise doi îngeri din cer sub formă de porumbei şi aceştia zburau de două ori pe zi la ea şi-i aduceau mâncare şi apă, astfel că cei şapte ani trecură cu bine.

Bucătarul se gândea fericit: „dacă acestui copil i se împlinesc toate dorinţele, s-ar putea să-mi surâdă şi mie norocul”. Aşa că plecă de la palat, se duse la băiat, care între timp crescuse mare şi putea vorbi, şi-i zise:

— Ce-ar fi să-ţi doreşti un palat frumos cu parcuri, grajduri cu cai şi toate celelalte acareturi?

Abia rosti copilul cuvintele prin care cerea palatul, că dorinţa i se şi împlini.

După o vreme, bucătarul îi zise iar:

— Nu-i bine că eşti aşa singur, doreşte-ţi şi tu o tovarăşă de joacă. Numai cât prinţul îşi rosti dorinţa şi apăru o fetiţă aşa de frumoasă, că niciun pictor n-ar fi putut să-i zugrăvească chipul. Cei doi copii se jucau împreună şi se iubeau din tot sufletul, iar fostul bucătar trăia ca un mare nobil, vânând toată ziulica sau dând petreceri la palat. Însă mereu se gândea că într-o zi s-ar putea întâmpla ca fiul regelui să dorească să meargă la tatăl lui şi astfel el ar fi dat de belea. Aşa că se duse în palat, şi-i zise fetei:

— În noaptea asta, când băiatul va dormi, să mergi în camera lui şi să-i bagi un cuţit în inimă, iar mie să-mi aduci limba şi inima lui; dacă n-ai să faci cum îţi spun, să ştii că te omor.

Şi plecă la vânătoare.

A doua zi, când se întoarse la palat, află că fata nu făcuse nimic din ceea ce-i poruncise. Ea îi zise:

— Cum să vărs cu sângele cuiva care n-a supărat pe nimeni? Bucătarul se răsti la ea:

— Dacă nu faci cum îţi spun, vei plăti cu propria-ţi viaţă, şi plecă iar la vânătoare.

Fata lua o veveriţa care tocmai sarea pe acolo, o tăie, îi scoase inima şi limba, le puse pe o farfurie şi când îl zări venind pe bucătar, îi spuse băiatului:

— Aşază-te în pat şi acoperă-te bine cu plapuma.

Bucătarul intră şi începu să strige – Unde-i inima şi limba?

Fata îi arată farfuria. Băiatul aruncă plapuma de pe el şi zise:

— Om ticălos ce eşti, de ce ai vrut să mă ucizi? Acum am să-ţi viu de hac: te vei preface într-un căţel negru, vei purta zgardă la gât şi vei mânca jar aprins ca să-ţi iasă flăcări pe nas.

Şi, cum termină de rostit vorbele acestea, bucătarul se prefăcu într-un pudel ou o zgardă de aur la gât, iar bucătarii ceilalţi îi aduseră cărbuni aprinşi ca să-i iasă flăcări pe gât şi pe nas.

Apoi prinţul mai rămase o vreme acolo, dar se gândea mereu la mama lui, dacă o mai fi sau nu în viaţă. În cele din urmă, îi zise fetei:

— Vreau să mă duc acasă, în ţara mea. Dacă vii cu mine, voi avea grijă de tine.

— Ah, zise ea, drumul e lung şi ce să fac eu într-o ţară străină unde nu cunosc pe nimeni?

Prinţului nu-i căzură prea bine cuvintele ei, dar, pe de altă parte, ar fi vrut s-o aibă cu el, aşa că o prefăcu într-o garoafă frumoasă, o puse printre lucrurile lui şi plecă spre ţara natală. Pudelul venea în urma lui.

Când ajunse în regatul tatălui său, mai întâi se duse la turnul unde era închisa mama lui şi, cum turnul era foarte înalt, comandă o scară ca să poată urca sus. Ajuns în vârful turnului, privi înăuntru şi zise:

— Măria Ta, mai eşti în viaţă sau te-ai prăpădit de mult? Ea răspunse:

— Tocmai am mâncat şi sunt sătula, căci ea credea că cel care-i vorbea era îngerul care-i aducea hrană.

Fiul îi vorbi din nou:

— Mamă scumpă, eu sunt, fiul tău, cel despre care s-a spus că l-au sfâşiat fiarele sălbatice. Dar sunt în viaţă şi am venit să te salvez din închisoarea ta.

Coborî apoi de pe scară şi merse la rege, tatăl său. Se anunţă ca un simplu vânător care ar vrea să-l slujească. Regele spuse:

— De ce nu, dacă-i priceput, ar putea aduce mult vânat. Să fie angajat.

Dar nici în toată ţara lui şi nici în împrejurimi nu era nimic de vânat. Noul angajat promise însă că va face rost

de atâta vânat cât era nevoie pentru masa regală. Adună pe toţi vânătorii curţii şi-i luă cu el la vânătoare. Când ajunseră în pădure, le porunci să facă un cerc mare în jurul lui şi el se aşeză în mijloc. Apoi începu, în sinea lui, să-şi dorească vânat. Îndată apărură peste două sute de animale iar vânătorii, cum stăteau în cerc, le-au împuşcat. Şaizeci de care fură încărcate cu vânat şi duse la rege, astfel că, mulţi ani, pe masă avea să fie din belşug came de la animalele cele mai bune de mâncat.

Regele se bucura foarte mult şi porunci a doua zi o petrecere mare la care să fie invitaţi toţi curtenii. Când erau cu toţii adunaţi, el îi spuse vânătorului:

— Fiindcă eşti aşa priceput în meseria ta, vreau să rămâi la curte.

— Măria Ta, răspunse vânătorul, nu sunt un vânător aşa bun pe cât crezi. Dar regele fu neclintit în hotărârea lui:

— Ba vei rămâne aici!

Vânătorul nu avu încotro şi acceptă să rămână pe lângă rege. Cum stătea el în palat, se gândea la iubita lui mamă dorind să ştie ce face ea în tumul în care fusese închisă. Abia se gândi, că şi veni majordomul palatului care-i spuse regelui:

— Măria Ta, noi ne bucuram şi ne veselim aici la palat, dar oare regina ce mai face?

Regele răspunse:

— L-a lăsat pe copilul nostru să-l sfâşie fiarele, de aceea nici nu vreau să aud de ea.

Atunci vânătorul luă cuvântul şi zise:

— Măria Ta şi tată al meu, regina trăieşte, iar eu sunt fiul tău; nu m-au sfâşiat fiarele sălbatice, bucătarul cel ticălos m-a furat şi mi-a murdărit hainele cu sângele unui cocoş.

Apoi luă pudelul de zgardă şi i-l arătă regelui:

— Ăsta, care suflă flăcări pe gât şi pe nări, e ticălosul.

Regele îl întrebă dacă l-ar putea transforma din nou în bucătar, tânărul îşi puse dorinţa şi în faţa lor reapăru ticălosul cu şorţul dinainte şi cuţitul în mână. Când îl văzu,

regele sări în sus de mânie şi porunci să fie aruncat în carcera cea mai adâncă. Apoi vânătorul îi spuse regelui:

— Tată, vrei să vezi şi fata cu care m-am jucat în copilărie şi care trebuia să mă ucidă din ordinul bucătarului, dar a refuzat?

— Da, cu mare plăcere, spuse regele.

— Am să ţi-o arăt sub formă de floare.

Şi băgă mâna în buzunar, scoase garoafa, o puse pe masă şi regele fu uimit de aşa o frumuseţe cum nu mai văzuse în viaţa lui.

— Şi acum vreau s-o vezi de-adevăratelea la faţă.

Şi-şi dori ca floarea să redevină fecioara care fusese. Ea îşi recapătă chipul minunat pe care mei un pictor nu l-ar fi putut zugrăvi.

Regele trimise în grabă două cameriste şi doi slujitori la turn ca s-o ia pe regină şi s-o aducă la masă. Ajunsă în sala palatului, regina nu mâncă nimic, ci doar spuse:

— Dumnezeu cel bun care m-a ajutat să supravieţuiesc mă cheamă la el. A mai trăit trei zile, apoi s-a stins din viaţă cu zâmbetul pe buze. Şi când fu înmormântată, doi porumbei albi o urmară spre locul de veci: erau cei care-i aduseseră mâncare în turn. Iar un înger din cer s-a aşezat pe mormântul ei.

Bătrânul rege a poruncit ca bucătarul să fie sfâşiat în patru bucăţi. Dar mâhnirea îl rodea în adâncul mimii şi muri şi el curând.

Prinţul se căsători cu iubita lui pe care o purtase în chip de garoafa în buzunar. Iar dacă nor fi murit între timp, mai trăiesc şi azi fericiţi.

GRETEL CEA ISTEAŢA

(*Die kluge Gretel// Clever Grethel*)

Era odată o bucătăreasă care purta pantofi cu tocuri roşii şi, când ieşea încălţată cu ei, se învârtea încolo şi încoace foarte bucuroasă, minunându-se: „Tu, Gretel, ce slujnică frumoasă eşti!”. Iar când sosea acasă, trăgea un gât de vin de bucurie şi, cum vinul îi deschidea pofta de mâncare, mânca tot ce era mai bun din cele ce gătea, până se sătură, şi-şi zicea în sinea ei: „O bucătăreasă bună trebuie să guste din mâncarea pe care o face”.

S-a întâmplat odată ca stăpânul ei să-i poruncească:

— Gretel dragă, în scara asta avem un oaspete, pregăteşte cum ştii tu mai bine două găini.

— Treaba-i ca şi făcută, domnul meu! răspunse Gretel.

Apoi tăie găinile, le opări, le jumuli, le înfipse în două ţepuşe, iar către seară le puse la foc ca să le frigă. Găinile începuseră deja să se rumenească, dar oaspetele nu mai venea. Atunci Gretel îi striga stăpânului:

— Dacă nu vine oaspetele, trebuie să iau de pe foc găinile! Ce păcat să nu fie mâncate imediat când încă sunt cu zeama în ele! Acum ar fi numai bune!

Stăpânul îi spuse:

— Am să mă duc eu însumi să-laduc pe invitatul nostru.

Nici nu plecă bine stăpânul, că Gretel luă cele două ţepuşe cu găinile înfipte în ele şi le puse deoparte, gândindu-se în sinea ei: „Dacă stau mult pe foc, găinile se ard! Cine ştie când vine oaspetele! între timp, ia să dau o iugă în beci să trag un gât de vin”. Luă un urcior, aduse

vin, trase o gură bună şi îşi zise: „Dumnezeu să te binecuvânteze, Gretel!” Iar apoi adăugă: „Vinul băut nu trebuie despărţit de cel rămas în urcior”. Şi bău şi vinul rămas în urcior. Apoi puse din nou găinile deasupra focului, după ce mai întâi le unse din nou cu unt, şi începu să le întoarcă pe o parte şi pe alta ca să se rumenească. Friptura începu să miroase foarte bine, iar Gretel se gândea: „Ar trebui să le încerc, să văd dacă nu lipseşte ceva”. Luă o bucăţică din una dintre ele, îşi linse degetele şi zise: „Vai ce bune-s! E un adevărat păcat şi o mare ruşine să nu fie mâncate acum!” Se uită pe fereastră să vadă dacă nu cumva vine stăpânul împreună cu oaspetele anunţat şi, cum nu zări pe nimeni, se aşeză din nou lângă cele două găini fripte şi-şi zise: „Iaca, uneia i s-a ars deja o aripă, ar fi bine s-o iau ca să n-o vadă stăpânul”. Aşa că tăie aripa, o mâncă şi tare-i mai plăcu. Când termină de mâncat, se gândi: „Trebuie s-o iau şi pe cealaltă, altfel va observa stăpânul că lipseşte ceva”.

După ce înghiţi cele două aripi de la o găină, se duse iar la fereastră şi se uită să vadă dacă nu cumva vine stăpânul cu oaspetele lui. Dar nu văzu pe rumeni. „Cine ştie, s-o fi răzgândit oaspetele şi nu mai vine deloc. Sau poate au tras amândoi la un han?! Hai, Gretel, bucură-te din plin de viaţă. Ai început o găină, dă-o gata, că altfel n-o să ai linişte. De ce să refuzi tu darurile cereşti?” Aşa că alergă iar în beci, mai trase o duşcă de vin, apoi, bucuroasă nevoie mare, mâncă toată găina. Dar stăpânul tot nu venea. Gretel se uita iar pe fereastră, apoi spre cealaltă găină şi-şi zise: „Una fără cealaltă nu merge, unde-i una trebuie să fie şi perechea ei, găinile nu pot sta decât împreună, pentru unii mumă, pentru alţii ciumă, nu se poate. Cred că dacă mai trag încă un gât de vin, n-o să mi se aplece”. Aşa că se duse în beci, bău iar un gât bun de vin şi-i făcu loc şi celei de a doua găini lângă surata ei.

Tocmai atunci, îl auzi pe stăpânul ei strigând:

— Grăbeşte-te, Gretel, iată oaspetele nostru vine îndată!

— Da, domnule, eu tocmai aranjam masa.

Stăpânul intră în sufragerie să vadă cum este pusă masa, între timp, oaspetele ciocăni la uşă. Stăpânul avea în mâna cuţitele ca şi cum ar fi vrut să taie din găinile fripte. Gretel se repezi la uşă, puse degetul la buze ci zise:

— Ssst, ia-o din loc cât mai ai vreme, nu cumva să te prindă stăpânul meu. că va fi vai şi amar de tine. Te-a invitat la cină cu gând să-ţi taie urechile, la asculta cum ascute cuţitele!

Oaspetele ascultă şi într-adevăr auzi zgomot de cuţite, aşa că sări câte două trepte şi fugi cât putu de repede; Gretel nu se lăsă nici ea mai prejos şi alergă la stăpân, ţipând cât o ţinea gura:

— Ăsta-i oaspetele simpatic pe care lăţi invitat?

— De ce, Gretel, ce ai cu el?

— Iaca, zise ea, mi-a luat găinile pe care le pusesem pe farfurie când tocmai voiam să le aduc la masă şi a fugit cu ele.

— Frumoasă treabă! zise stăpânul cu multă părere de rău, gândindu-se la cele două găini fripte care se tăcuseră nevăzute. Dacă mi-ar fi lăsat măcar una să am şi eu ce mânca! Şi-i veni în minte să strige după oaspete, dar acesta fugea de-i scăpărau călcâiele, mai ales că stăpânul era cu cuţitele în mână.

— Numai una, numai una! striga el, cu gând că oaspetele îi va lăsa şi lui o găină. Dar acesta înţelegea cu totul altceva, şi anume că gazda voia să-l tale o singură ureche. Şi fugea, şi fugea, ca şi cum ar fi fost foc pe urmele lui, până ajunse acasă, bucuros că are urechile la locul lor.

BUNICUL ŞI NEPOTUL

(*Der alte Großvater und der Enkel*// *The old man and his grandson*)

A fost odată un bătrân împovărat de ani. Şi de bătrân ce era, privirea i se tulburase, auzul îi slăbise şi-i tremurau genunchii la orice mişcare. Când şedea la masă să mănânce, abia mai putea să ţină lingura în mână: vărsa ciorba pe masă, iar uneori îi scăpau chiar bucăturile din gură.

Şi văzând până unde ajunsese bătrânul cu nevolnicia, fiul şi noră-sa se umplură de scârbă. Nu-i mai aşezară să mănânce cu ei la masă, ci-l puseră într-un colţ, lângă vatră.

Şi din ziua aceea îi dădeau mâncarea într-o strachină de lut, şi nici măcar atât cât să se sature. Bătrânul căta cu jind la masa încărcată cu bucate, şi ochii lui lăcrimau de amărăciune.

Într-o zi, strachina de lut îi scăpă din mâinile cuprinse de tremur; căzu pe jos şi se făcu cioburi. Când văzu asta, nora apucă să-l certe de zor, dar bătrânul se închisese în amărăciunea lui şi nu scotea o vorbă. Din când în când, numai, scăpa câte-un oftat adânc.

„Asta e prea de tot!” îşi spuseră în sinea lor bărbatul şi nevasta. Şi-i cumpărată din târg o strachină de lemn, pe câteva părăluţe. Bietul bătrân trebui să mănânce de aici înainte doar din strachina de lemn.

Şi iată că odată, înspre seară, cum şedeau cu toţii în odaie, nepoţelul, să tot fi avut gâgâlicea de copil vreo patru anişori, începu a-şi face dejoacă cu nişte scândurele.

— Ce faci tu acolo? îl întrebă taică-său.

— Fac şi eu o covăţică, îi răspunse copilaşul, din care să mănânce tata şi mama, când n-or mai fi în putere, ca

bunicul!

Amândoi cătară mult timp unul la altul şi de amar şi de ruşine îi podidi plânsul. îl poftiră de îndată pe bătrân să se aşeze la masa lor şi, din ziua aceea, mâncară iarăşi cu toţii împreună. Şi din când în când se mai întâmpla ca bătrânul să verse din mâncare, acum însă nu-l mai lua nimeni la rost…

ŞTIMA APEI

(*Die Wassernixe*// *The Water Nixie*; *The Water-Nix*)

Un frăţior şi surioara lui se jucau lângă o fântână şi, cum se jucau ei aşa, au căzut amândoi înăuntru. Acolo era Ştima apei care le spuse:

— Acum vă am la mână, aşa că fiţi cuminţi şi treceţi la treabă!

Şi-i duse cu ea undeva în adânc. Fetei îi dădu o grămadă de cânepă murdară şi încâlcită s-o toarcă şi să care apă într-un butoi scobit, iar băiatul trebuia să taie un copac mare cu un topor tocit. De mâncare nu primeau altceva decât nişte găluştele tari ca piatra. Până la urmă, copiii nu mai putură să îndure, aşa că aşteptară şi, într-o duminică, când Ştima apei se duse la biserică, fugiră. Când veni de la biserică, Ştima îşi dădu seama că „păsărelele” au zburat şi se luă în mare graba după cei doi copii.

Copiii o zăriră de departe. Fata aruncă o perie în spatele ei şi apăru un munte de perii cu ace pe care Ştima se caţără cu greu, dar până la urmă reuşi să treacă dincolo

de el. Când au văzut copiii asta, băiatul aruncă un pieptene în urma lui şi apăru un munte cu mii de dinţi, dar Ştima apei se descurcă şi de data asta şi trecu muntele. Atunci fata aruncă o oglindă în spate şi se făcu un munte de oglindă aşa lunecos, încât era cu neputinţă de trecut dincolo de el. Atunci Ştima apei se gândi: „Mă duc acasă, iau toporul şi voi zdrobi cu el muntele de oglindă”. Dar până să se întoarcă să doboare muntele de oglindă, copiii erau deja departe, iar Ştima apei trebui să se cărăbănească înapoi în fântâna ei.

MOARTEA GĂINUŞEI

(*Von dem Tode des Hühnchens*// *The Death of the Hen*)

Odată, un cocoşel şi o găinuşă s-au dus împreună pe un deal unde creşteau nuci şi s-au înţeles că dacă vor găsi nuci le vor împărţi între ei frăţeşte.

Acu, găina găsi o nucă foarte mare, dar nu spuse nimic, căci voia să-i mănânce ea singură miezul. Numai că, miezul fiind cam mare, i se opri în gât. Şi, cum îi era frică să nu se înece, îl strigă pe cocoşel:

— Cocoşelule, te rog, du-te cât poţi de repede şi adu-mi nişte apă, altfel mă înec.

Cocoşelul alergă cât putu el de repede la un izvor şi-i zise:

— Izvoraşule, trebuie să-mi dai nişte apă; găinuşa este pe dealul cu nuci, a înghiţit un miez prea mare care nu vrea să alunece pe gâtlej şi ea se îneacă.

Izvoraşul răspunse:

— Mergi întâi la o mireasă şi spune-i să-ţi dea nişte mătase roşie. Cocoşelul alergă după o mireasă şi-i zise:

— Mireaso, trebuie să-mi dai mătase roşie, ca să i-o

dau izvorului să-mi dea apă, apa se duc găinuşei care stă pe dealul cu nuci căci ea a înghiţit un miez prea mare, iar acum se îneacă.

Mireasa răspunse:

— Du-te mai întâi şi adu-mi coroniţa care a rămas atârnată într-o poieniţă. Cocoşelul a alergat în poieniţă, a luat coroniţa de pe creanga unui copac şi a dus-o miresei, mireasa i-a dat mătasea roşie şi a dus-o izvorului, izvorul i-a dat apă şi i-a dus-o găinuşei, dar... găinuşa se înecase de mult şi zăcea moartă. Cocoşelul se întrista foarte tare şi începu să plângă aşa de amarnic, încât toate animalele veniră şi începură s-o bocească pe găinuşa moartă. Iar şase şoricei construiră o trăsurică, puseră găinuşa în ea, se înhămară la trăsurică şi plecară spre groapă. În drum, le apăru vulpea:

— Da' unde mergi, cocoşelule?

— Mă duc să-mi îngrop găinuşa.

— Pot să merg şi eu cu tine?

— Da, dar aşază-te în spate, dragă, Şoriceii din faţă n-ar putea să te tragă!

Vulpea se aşeză la spate, apoi veniră lupul, ursul, cerbul, leul şi alte animale care însoţiră trăsurică până când au ajuns la pârâu:

— Cum trecem apa? zise cocoşelul.

Acolo era şi un pai care le spuse că o să se aşeze el de-a curmezişul apei ca o punte, ca să poată trece alaiul. Când cei şase şoricei voiră să treacă pe pai, acesta căzu în apă, iar şoriceii căzură şi ei şi se înecară. Atunci le sări în ajutor un cărbune care era pe aproape şi le zise:

— Eu sunt destul de mare, mă voi aşeza deasupra apei şi veţi trece peste mine.

Cărbunele se aşeză pe apă, fâsâi, se stinse şi se prăpădi şi el.

Când văzu nenorocirea, o piatră miloasă îi sări cocoşelului în ajutor şi se aşeză de-a curmezişul apei. Cocoşelul trăgea acum singur trăsura. Abia puse însă piciorul de partea cealaltă a pârâului, că din cauza greutăţii, trăsura se răsturnă şi toate celelalte animale

căzură în apă şi se înecară.

Cocoşelul se trezi iar singur cu găinuşa moartă; săpă o groapă şi o puse în ea, adună pământul, făcu deasupra o moviliţă, se aşeză pe movilită şi muri de supărare.

Şi uite-aşa, până la urmă, şoriceii, lupul, vulpea, ursul, cerbul, leul şi, în sfârşit, cocoşelul au murit cu toţii şi au dispărut ca şi cum n-ar fi fost pe pământ, din cauza lăcomiei găinuşei care voise să mănânce singură miezul de nucă.

FLUIERĂ-VÂNT

(*Bruder Lustig// Brother Lustig*)

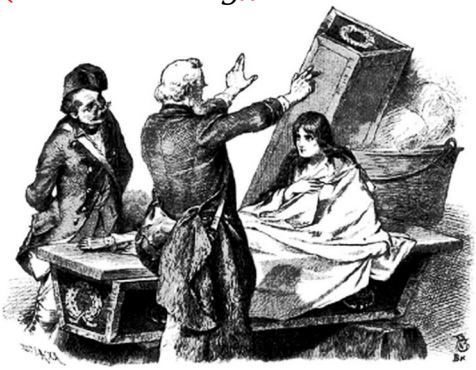

Odinioară, după un război mare, soldaţii au fost lăsaţi la vatră. Fluieră-vânt a fost şi el eliberat din serviciul militar şi a primit ca plată, nici mai mult nici mai puţin, decât o bucată de pâine cazonă şi patru creiţari. Cu pâinea şi creiţarii în buzunar, el a plecat la drum. Sfântul Petru se aşezase însă în drum ca cerşetor şi, când a venit Fluieră-vânt, i-a cerut de pomană. Omul îi zise:

— Dragă cerşetoriile, ce să-ţi dau? Am fost soldat, am fost lăsat la vatră şi drept plată am primit doar o bucată de pâine cazonă şi patra gologani, aşa că, asta fiind toată averea mea, aş putea cerşi ca şi tine. Totuşi, am să-ţi dau şi ţie ceva.

Apoi tăie pâinea în patru şi-i dădu Sfântului Petru o bucată şi un creiţar pe deasupra. Sfântul Petru îi mulţumi, plecă mai departe şi se aşeză să cerşească în alt loc, tot în calea soldaţilor, şi când aceştia ajungeau în dreptul lui, le cerea de pomană ca şi data trecută.

Fluieră-vânt îi vorbi şi a doua oară ca la început şi-i dădu din nou o bucată de pâine şi un ban. Sfântul Petru mulţumi, plecă mai departe, se aşeză pentru a treia oară în alt loc ca cerşetor şi-i vorbi la fel lui Fluieră-vânt. Acesta-i dădu a treia bucată de pâine şi al treilea ban. Sfântul Petru mulţumi din nou şi Fluieră-vânt plecă mai departe cu ultimul sfert de pâine şi ultimul ban la el. Ajunse la un birt, intră înăuntru, îşi mâncă pâinea şi ceru pentru banul care-l mai avea o bere. După ce termină de băut şi de mâncat, plecă mai departe şi din nou i-a apărut Sfântul Petru în chip de soldat lăsat la vatră şi-i vorbi astfel:

— Bună ziua, camarade, n-ai putea să-mi dai o bucată de pâine şi un creiţar să beau o bere?

— De unde să le iau? răspunse Fluieră-vânt, am fost lăsat la vatră şi am primit drept plată doar o bucată de pâine cazonă şi patru creiţari ca bani gheaţă. În drum mi-au ieşit în cale trei cerşetori, le-am dat din ce aveam la fiecare câte un sfert din pâine şi un creiţar. Ultimul sfert l-am mâncat eu într-un birt, iar din ultimul ban am băut o bere. Acum nu mai am nimic şi dacă nici tu nu ai mai mult, putem cerşi împreună.

— Nu, răspunse Sfântul Petru, nu-i nevoie. Eu mă pricep un pic la vindecarea bolilor şi din aceasta pot să câştig cât am nevoie ca să pot trăi.

— Eu nu mă pricep la nimic, zise Fluieră-vânt, aşa că trebuie să mă apuc de cerşit singur.

— Ba nu, vino cu mine, spuse Sfântul Petru, că, dacă eu voi câştiga ceva, voi împărţi cu tine, juma-juma.

— Asta-mi convine de minune, zise Fluieră-vânt. Aşa că plecară mai departe împreună.

Ajunseră la casa unui ţăran şi auziră gemete şi strigăte; intrând înăuntru, văzură un om bolnav care trăgea să moară, în timp ce femeia lui plângea în hohote.

— Lasă bocetele, femeie, îi zise Sfântul Petru, am să-ţi fac bărbatul din nou sănătos; şi luă din traista lui o alifie cu care-l vindecă pe bolnav într-o clipă, aşa că el putu să se ridice din pat, deplin sănătos. Bucuroşi nevoie mare, femeia şi bărbatul îi ziseră: – Cum vă putem răsplăti? Ce v-

am putea da?

Sfanţul Petru însă nu vru să ia nimic şi, cu cât îl rugau mai mult cei doi ţărani, cu atât îi refuza mai tare. Fluieră-vânt însă îi dădu un ghiont Sfântului Petru şi-i şopti:

— Totuşi ia ceva, trebuie şi noi să trăim.

În cele din urmă, ţăranca aduse un miel şi-i spuse Sfântului Petru să-l ia neapărat, dar Sfântul Petru refuză din nou. Fluieră-vânt îl luă deoparte şi-i zise:

— Ia-l, prostu' dracului, avem nevoie de el. Sfântul Petru îi spuse:

— Bine, am să iau mielul, dar nu-I duc eu. Dacă-l vrei, cară-l tu.

— Nu-i nicio nenorocire, zise Fluieră-vânt, chiar îmi face plăcere să-l car! şi-l luă pe umeri.

Apoi plecară şi ajunseră într-o pădure; mielul începuse să-i pară cam greu lui Fluierăvânt, care era şi flămând, aşa că-i zise Sfântului:

— Ia priveşte, colo este un loc frumos, am putea fierbe mielul să-l mâncăm.

— N-ar fi rău, zise Sfântul Petru, dar habar n-am să gătesc. Dacă vrei s-o faci tu, ai colea o oală; eu am să mă plimb puţin până termini să prepari mielul. Dar nu cumva să începi a mânca înainte să mă întorc, voi fi la timp înapoi.

— Lasă, du-te fără grijă, zise Fluieră-vânt, mă pricep la bucătării, aşa că am să pregătesc eu mielul.

Atunci Sfântul Petru plecă, iar Fluieră-vânt tăie mielul, făcu un foc bun şi-l puse la fiert în oală. Mâncarea fu gata curând, dar Sfântul nu mai venea. Fluieră-vânt luă mielul din oală, îl tăie şi-i scoase inima., Asta-i cea mai bună bucăţică", îşi zise el, o încercă, apoi o mâncă în întregime. În sfârşit, Sfântul Petru se întoarse şi-i zise:

— Poţi să mănânci singur tot mielul, eu aş vrea numai inima din el, pe asta să mi-o dai.

Fluieră-vânt luă cuţitul şi furculiţa şi începu să caute cu mare zel în miel, dar nu putu să găsească inima; după un timp, zise scurt:

— Nu-i nicio inimă înăuntru.

— Cum aşa? se miră Sfântul.

— Nu ştiu nici eu, răspunse Fluieră-vânt. Da' proşti mai suntem amândoi, căutăm inima mielului şi nici unuia nu-i dă prin cap că mielul nu are inimă!

— Ei, asta nu se poate, orice animal are mimă, de ce adică să nu aibă şi mielul?

— Nu, cu siguranţă, frate, mielul nu are inimă, mai gândeşte-te şi ai să vezi, serios, n-are inimă.

— Bine, aşa o fi cum spui tu, zise Sfântul Petru, dacă nu are inimă, eu nu vreau să mănânc nimic altceva, aşa că-l poţi mânca singur.

— Şi ceea ce nu pot mânca, iau în raniţă, zise Fluieră-vânt. Mâncă apoi jumătate din miel, iar ce rămase băgă în raniţă.

După asta, plecară mai departe şi Sfântul Petru făcu aşa fel ca drumul să fie traversat de-o apă mare pe care trebuiau s-o treacă. Sfântul zise:

— Mergi tu în faţă.

— Ba nu, zise Fluieră-vânt, mergi tu în faţă, şi se gândi în sinea lui: „dacă apa-i prea adâncă, eu rămân pe mal".

Atunci Sfântul Petru intră în apă şi aceasta-i ajungea doar până la genunchi. Vru şi Fluieră-vânt să intre, dar apa crescu şi-i ajunse până la gât. Fluieră-vânt strigă:

— Frate, ajută-mă! Sfântul îi răspunse:

— Recunoşti că ai mâncat inima mielului?

— Nu, răspunse Fluieră-vânt, n-am mâncat-o eu.

Atunci apa crescu şi mai sus şi-i ajunse până în dreptul gurii.

— Ajută-mă, frate! strigă soldatul. Sfântul Petru îi zise din nou:

— Recunoşti că ai mâncat inima mielului?

— Nu, răspunse el, n-am mâncat-o eu.

Totuşi Sfântul Petru nu voia să-l lase ca să se înece, aşa că făcu să scadă apa din nou şi-l ajută să treacă pe malul celălalt.

Plecară mai departe şi ajunseră într-o ţară unde

auziră că fiica regelui era bolnavă de moarte.

— Aoleu, frate, acum trebuie să dăm lovitura cea mare, zise Fluieră-vânt Sfântului Petru; dacă o lecuim, am scăpat pentru totdeauna de sărăcie.

Şi i se păru că Sfântul nu merge destul de repede, aşa că-i strigă:

— Ia-ţi picioarele la spinare, frăţioare, ca să ajungem la timp!

Dar Sfântul Petru mergea tot mai încet, cu toate îndemnurile lui Fluieră-vânt. Aşa că le ajunse vestea că prinţesa murise.

— Aşa ne trebuie, spuse Fluieră-vânt, dacă mergi dormind.

— Stai liniştit, răspunse Sfântul Petru, eu pot mai mult decât să vindec bolile, pot să-i învii pe morţi.

— Păi spune aşa, zise Fluieră-vânt, asta-mi place! Pentru aşa treabă, ţi se cuvine cel puţin jumătate din regat.

Şi s-au dus la palatul regelui, unde era mare doliu. Sfântul Petru însă îi spuse regelui că el are puterea să-i învie fiica. Atunci fu condus la patul fetei, iar Sfântul zise:

— Aduceţi-mi un cazan cu apă!

Şi, când cazanul fu adus, îi scoase pe toţi cei de faţă afară şi doar Fluieră-vânt avu voie să rămână. Atunci, tăie corpul fetei în bucăţi, aruncă bucăţile în apă, făcu foc sub cazan şi le lăsă să fiarbă. Şi când fierseră până ce carnea se desprindea de pe oase, luă oasele, le puse pe masă şi le aranja în ordine. Când termină, se aşeză în faţa lor şi spuse de trei ori:

— În numele Sfintei Treimi, trezeşte-te!

La a treia strigare, fata se ridică vie, sănătoasă şi frumoasă. Regele se bucură foarte tare şi-i spuse Sfântului Petru:

— Te rog să-ţi iei răsplata, iar dacă-mi ceri jumătate din regat, ţi-o voi da. Sfântul Petru însă răspunse:

— Nu vreau nicio răsplată.

„O, Hans cel prost”, gândi Fluieră-vânt, şi-i dădu un ghiont, şoptindu-i: „Nu fi prost, dacă tu nu vrei nimic, eu

vreau”.

Dar Sfântul Petru nu voia să primească nimic. Cum regele văzu că celălalt ar vrea ceva, îl trimise la vistiernic care-i umplu raniţa cu aur. Apoi cei doi plecară mai departe şi, când ajunseră într-o pădure, Sfântul Petru îi zise lui Fluieră-vânt:

— Acum hai să împărţim aurul.

— Da, hai să-l împărţim.

Atunci Sfântul Petru împărţi banii, dar îi împărţi în trei grămezi. Fluieră-vânt se gândi în sinea lui: „Oare ce ţăcăneală are iar în cap de face trei grămezi deşi noi suntem numai doi?”

Sfântul Petru îi zise:

— Acum, că am împărţit banii în trei părţi egale, uite cum facem: o parte să fie pentru mine, una pentru tine şi una pentru cel care a mâncat inima mielului.

— Oh, da, eu, eu am mâncat-o! strigă bucuros Fluieră-vânt şi se repezi asupra grămezii de aur – te rog să mă crezi!

— Cum aşa, zise Sfântul Petru, doar mielul nu are inimă?!

— Ei, frate, ce părere ai, mielul are inimă ca toate animalele, adică de ce n-ar avea şi el una?

— Bine, zise Sfântul Petru, păstrează banii, dar eu nu vreau să mai merg cu tine şi am să-mi văd de drumul meu.

— Cum vrei, frăţioare – zise Fluieră-vânt – cu bine, aşadar!

Sfântul Petru plecă pe alt drum, iar Fluieră-vânt se gândi: „Mai bine că a luat-o în altă parte, o fi el sfânt care face minuni, are bani destui la el, numai că nu ştie ce să facă cu ei, îi risipeşte, îi dă în dreapta şi în stânga, şi după o vreme nu mai are nicio leţcaie”.

Apoi ajunse într-o altă ţară unde iar auzi că tocmai murise fiica regelui. „Hait!”, gândi el, „a dat norocul peste mine, o voi învia şi mi se va plăti, că aşa-i obiceiul”. Se duse la rege şi-i propuse să-i învie fiica. Regele auzise că un soldat lăsat la vatră este prin împrejurimi şi învie morţii şi s-a gândit că Fluieră-vânt o fi acela, totuşi, cum nu avea

încredere în el, se sfătui cu sfetnicii săi, iar aceştia îi spuseră să-l lase să încerce, că doar fiica lui şi aşa era moartă. Fluieră-vânt ceru să i se aducă un cazan cu apă, porunci tuturor celor de faţă să iasă din camera fetei, tăie trupul în bucăţi, le aruncă în apă, făcu focul şi le lăsă să fiarbă exact aşa cum văzuse la Sfântul Petru. Apa începu să fiarbă şi carnea se desprinse de pe oase; el scoase oasele afară şi le puse pe o masă, numai că nu ştia în ce ordine să le aranjeze şi le puse toate invers, răvăşite care încotro. Apoi se aşeză în faţa lor şi zise:

— În numele Sfintei Treimi, tu, cea moartă, revino la viaţă! Şi spuse de trei ori aşa, dar oasele nici gând să se mişte din loc. Mai spuse încă o dată de trei ori, dar degeaba.

— Ei, drac împieliţat de fată ce eşti, ridică-te când îţi spun, strigă el, altfel va fi vai şi amar de tine!

Cum zise aceasta, apăru deodată Sfântul Petru cu înfăţişarea lui de odinioară de cerşetor, pătrunse prin fereastră înăuntru şi zise:

— Om fără frica lui Dumnezeu, ce faci aici, cum vrei să se ridice moarta când tu i-ai aruncat la întâmplare oasele?

— Frăţioare, am făcut şi eu cum m-am priceput, răspunse Fluieră-vânt.

— De data asta am să te ajut să ieşi din belea, dar fii atent, dacă mai încerci o dată, vei avea ghinion. Acum nu ai voie să ceri de la rege nici cea mai mică răsplată.

Apoi Sfântul puse oasele în ordinea cuvenită şi spuse de trei ori: „În numele Sfintei Treimi, scoală-te din morţi” şi prinţesa învie; era frumoasă şi sănătoasă ca înainte de a a murit. După aceea Sfântul Petru dispăru prin fereastră.

Fluieră-vânt era fericit că treaba îi mersese aşa de bine, dar se înfuria la gândul că nu trebuia să ceară nimic drept răsplată. „Tare aş vrea să ştiu ce gărgăuni are el în cap, de-ţi dă cu o mână şi-ţi ia cu cealaltă, şi ce sens au toate astea?”

Regele îl chemă pe Fluieră-vânt şi-l rugă să-i spună ce vrea ca răsplată. El însă nu avea voie să ceară nimic,

dar, prin diverse tertipuri şi vicleşuguri, îl făcu pe rege să-i umple raniţa cu aur şi după aceea plecă. Când să iasă din palat, la poartă stătea Sfântul Petru care-i zise:

— Uite ce fel de om eşti! Nu ţi-am spus să nu iei nimic? Iar tu ai raniţa plină cu aur.

— Da' ce vină am eu, răspunse Fluieră-vânt, dacă regele mi-a băgat aurul acolo?

— Îţi spun încă o dată, nu cumva să încerci să mai faci ce ai făcut, că va fi vai şi amar de tine.

— Ei, frate, nu-ţi face griji, acum am destul aur, de ce m-aş mai apuca să spăl oase?

— Da, într-adevăr, aurul îţi ajunge pentru multă vreme. Dar, ca să nu te mai apuci să faci ceea ce n-ai voie, îi voi da raniţei tale puterea ca tot ceea ce ţi-ai dori să fie în ea. Cu bine, n-ai să mă mai vezi de acum niciodată!

— Doamne ajută! zise Fluieră-vânt şi se gândi în sinea lui: „Bine că ai plecat, cucuvea vrăjită, bine că am scăpat de tine". Dar la puterea miraculoasă a raniţei lui nu se mai gândi, aproape că uită de ea.

Şi plecă Fluieră-vânt cu banii în raniţă, dar, ca şi înainte, dădu în dreapta şi în stânga, cheltui fără măsură şi rămase doar cu patru creiţari, nici mai mult, nici mai puţin. Ajunse la un han şi se gândi: „Trebuie să scap de banii ăştia". Şi comandă de trei creiţari vin, iar de unul pâine. Cum stătea el aşa şi bea, îi veni pe la nas un miros de gâscă friptă. Fluieră-vânt se uită, cercetă peste tot şi văzu că hangiul avea în rolă două gâşte puse la rumenit. Atunci îşi aduse aminte ce-i spusese tovarăşul lui de drum că tot ce vrea se află în raniţă. Aşa că ieşi afară în faţa uşii şi zise:

— Vreau cele două gâşte rumenite în raniţa mea!

Nici nu termină bine de zis, că deschise raniţa şi văzu gâştele înăuntru. „Ah, minunat, îşi spuse el, sunt un om făcut".

Se duse într-o poiană şi scoase gâştele. Cum stătea el şi mânca, trecură pe acolo doi muncitori şi, văzând gâscă rămasă, începură să se uite la ea cu jind. Fluieră-vânt se gândi: „Una îţi ajunge" şi îi strigă pe cei doi tineri şi le

zise:

— Luaţi gâscă şi vă ospătaţi în cinstea mea.

Ei mulţumiră, merseră cu ea la han, cerură vin şi pâine şi scoaseră gâscă vrând s-o mănânce. Hangiţa îi văzu şi-i spuse bărbatului ei:

— Cei de colo mănâncă o gâscă, ia vezi dacă nu-i din cuptorul nostru. Hangiul alergă spre cuptor, dar cuptorul era gol.

— Aşa, pui de hoţi, vă place gâscă, nu? Plătiţi de îndată sau vă spăl cu zeamă de măturoi verde de alun.

Cei doi spuseră:

— Noi nu suntem hoţi, un soldat mărinimos ne-a dat gâscă afară, în poiană.

— Nu mă duceţi voi de nas, soldatul a fost aici, dar a plecat pe uşă ca un om cinstit, am fost atent la asta. Voi sunteţi hoţii şi trebuie să plătiţi.

Cum nu aveau cu ce să plătească, hangiul luă un ciomag şi-i snopi în bătaie, scoţându-i pe uşă afară.

Cât despre Fluieră-vânt, el şi-a urmat drumul ajungând într-un oraş unde era un palat măreţ şi nu departe de el un han ca vai de lume. Intră în han şi rugă să fie lăsat să înnopteze acolo, dar hangiul îl alungă:

— Nu mai avem locuri, casa-i înţesată de oameni nobili, nu de-alde tine.

— Mă mir, zise Fluieră-vânt, oamenii nobili vin la tine şi nu se duc la palat?

— De, aşa ar fi normal, zise hangiul, numai că acolo se petrece ceva necurat, niciunul dintre cei care a înnoptat la palat nu a mai ieşit viu de acolo.

— Dacă au încercat alţii, aş încerca şi eu, spuse Fluieră-vânt.

— Uite ce, hai s-o lăsăm baltă, ai chef de vorbă!

— Nu-i vorba de asta, zise Fluieră-vânt, dă-mi numai cheile, de mâncare şi de băut şi plec.

Atunci hangiul îi dădu cheile, mâncare şi băutură şi cu ele Fluieră vânt se duse la palat, se ospăta în voie şi, când i se făcu somn, se întinse pe podea, căci nu era niciun pat acolo. Curând adormi. În toiul nopţii fu însă trezit de o

larmă îngrozitoare şi văzu nouă draci care făcuseră un cerc în jurul lui şi dansau. Fluieră-vânt le zise:

— Dansaţi până nu mai puteţi, dar să nu vă apropiaţi prea tare de mine! Dracii însă, dimpotrivă, se împingeau tot mai mult spre el şi-i atingeau cu copitele lor mizerabile faţa.

— Liniştiţi-vă, stafii îndrăcite! le strigă el, dar ei îl enervau din ce în ce mai tare.

Atunci Fluieră-vânt se supără foarte tare şi strigă:

— Aoleu, am eu ac de cojoc pentru voi! Luă un picior de la scaun şi începu să dea cu el în dreapta şi în stânga în grămada dracilor.

Dar nouă draci contra unui soldat erau prea mult, şi când îi lovea pe cei din faţă, din spate alţii îl apucau de păr şi-l trăgeau nemilos.

— Lua-v-ar dracu', las că vă arăt eu vouă, aşteptaţi numai oleacă! Toţi nouă în raniţa mea, marş!

Şi toţi intrară înăuntru, iar el închise cataramele raniţei şi-o aruncă într-un colţ. În cameră se făcu linişte şi Fluieră-vânt se întinse din nou şi dormi până dimineaţă. Atunci sosiră hangiul şi stăpânul palatului să vadă ce se petrecuse acolo. Se mirară foarte, văzându-l sănătos şi plin de curaj, şi-l întrebară curioşi:

— Dracii ţi-au dat pace?

— Cum să-mi dea pace? răspunse Fluieră-vânt. Dar i-am băgat pe toţi nouă în raniţa mea. Puteţi de acum să staţi liniştiţi în palat, că nu mai e nici picior de drac prin el.

Atunci nobilul îi mulţumi, îl răsplăti generos şi-l rugă să intre în slujba lui ca să-şi câştige pâinea zilnică.

— Nu, răspunse Fluieră-vânt, eu sunt obişnuit să cutreier lumea, aşa că voi pleca mai departe.

Şi plecă Fluieră-vânt mai departe, intră într-o fierărie, puse raniţa în care se aflau cei nouă draci pe o nicovală şi-l rugă pe fierar şi pe ucenicii lui să bată cu ciocanele în ea. Ei începură să bată cu nişte ciocane mari cu atâta putere, încât dracii urlau ca din gură de şarpe. Când desfăcu raniţa, opt erau morţi, unul însă, care se

ascunsese într-o cută a raniţei, mai era în viaţă, şi sări afară fugind din nou în iad.

Apoi Fluieră-vânt plecă mai departe prin lume şi cine ştie câte s-ar mai putea povesti despre el, dacă într-un târziu n-ar fi îmbătrânit şi n-ar fi trebuit să se gândească la propriul sfârşit. Aşa că se duse la un pustnic recunoscut pentru credinţa lui şi-i spuse:

— Sunt un călător obosit care ar vrea să ajungă în lumea de dincolo. Pustnicul îi răspunse:

— Există două căi, una este largă şi plăcută şi duce la Iad, iar cealaltă este strâmtă şi aspră şi duce spre Rai.

„Ar trebui să fiu nebun, îşi zise Fluieră-vânt, să aleg drumul cel strâmt şi aspru”, aşa că o luă la sănătoasa şi plecă pe drumul larg şi plăcut până ajunse la o poartă mare, neagră care nu era altceva decât poarta Iadului. Fluieră-vânt bătu în poartă, iar străjerul o întredeschise ca să vadă cine bate. Când îl văzu însă pe Fluieră-vânt, se sperie, căci era tocmai cel de al nouălea drac, cel scăpat din raniţă, şi încă mai avea la ochi o vânătaie de pe când fusese bătut de fierar. Aşa că puse repede la loc zăvorul pe poartă, alergă la Tartor şi-i spuse:

— Afară aşteaptă un ins cu o raniţă şi vrea să intre, dar să nu-l lăsaţi înăuntru, că vrea să bage tot Iadul în raniţă. Este cel care m-a bătut crunt când eram ascuns în raniţă.

Aşa că Fluieră-vânt fu dat afară. „Dacă ei nu mă vor”, îşi zise în sinea lui, „să văd, poate în Rai voi fi mai bine primit, trebuie să fie şi pentru mine un loc pe undeva”. Întoarse spatele Iadului şi plecă mai departe, până ajunse la poarta Raiului şi bătu ea. Sfântul Petru stătea de strajă la poartă. Fluieră-vânt îl recunoscu îndată şi se gândi: „Aici ţi-ai găsit un prieten, aşa că-ţi va merge mai bine”. Dar Sfântul Petru îi zise:

— Mi se pare că vrei să vii în cer, nu-i aşa?

— Lasă-mă să intru, frate, trebuie să mă retrag undeva şi eu; dacă cei din Iad m-ar fi primit, n-aş fi venit să te deranjez.

— Nu, spuse Sfântul Petru, n-o să intri în Rai!

— Dacă nu vrei să mă laşi înăuntru, ia-ţi raniţa înapoi; nu vreau să mai am de-a face cu ea! zise Fluieră-vânt.

— Dă-o încoace, zise Sfântul Petru.

Atunci îi dădu raniţa printre gratiile porţii Raiului şi Sfântul Petru o luă şi o atârnă lângă scaunul lui. Fluieră-vânt îi zise:

— Acum aş vrea să intru şi eu în raniţă.

Şi ţuşti, îndată fu înăuntru şi astfel intră în Rai, iar Sfântul Petru nu avu ce face şi trebui să-l lase. Şi Fluieră-vânt stă şi în ziua de azi în Rai.

HÄNSELJUCĂTORUL

(*De Spielhanst// Gambling Hansel*)

Odată, un om ajunsese în aşa hal, încât nu făcea altceva decât să joace cărţi; de aceea i se zicea Hănsel jucătorul sau Numai-jocu-i-de-el; şi cum nu mai contenea să joace, şi-a pierdut casa şi tot avutul la joc. Acu, chiar în ziua în care trebuia să-şi părăsească el casă, veniră Dumnezeu şi Sfântul Petru şi-l rugară să-i lase să înnopteze. Numai-jocu-ide-el le-a spus:

— Din partea mea, cu plăcere, puteţi înnopta aici, numai că nu vă pot oferi nici pat de dormit şi nici mâncare.

Atunci Dumnezeu îl risc ca el trebuie doar să-i primească, de mâncare se îngrijesc ei, Asta-i plăcu mult lui Hănsel jucătorul. Dumnezeu îi dădu câţiva bani să se ducă la brutărie şi să cumpere pâine. Numai-jocu-i-de-el plecă în grabă, Dar cum ajunse în dreptul casei unde erau adunaţi ceilalţi nenorociţi de jucători care-i luaseră totul la joc,

aceştia l-au strigat:

— Hei, Hănsel, vino încoa!

— Da. zise el, acu vreţi să mi luaţi şi cei trei *groşeni* pe care-i am la mine? Dar ei nu se lăsară cu una cu două, aşa că intră înăuntru şi jucă şi cei trei *groşeni*. Sfântul Petru şi Dumnezeu au tot aşteptat şi, cum omul nu mai venea, s-au dus să-l caute. Hănsel jucătorul însă, cum l-a văzut venind, s-a prefăcut că a scăpat cei trei *groşeni* într-o băltoacă şi căuta cu zel în ea; dar Sfântul Petru ştia bine ce făcuse el cu banii şi-i mai dădu trei *groşeni*. Hănsel nu s-a mai lăsat înşelat şi a adus pâinea. Atunci Dumnezeu l-a întrebat dacă nu are puţin vin. Hănsel zise:

— O, doamne, butoaiele mele sunt de mult toate goale.

Dar Domnul i-a spus să coboare în pivniţă căci va afla acolo cel mai bun vin. Multă vreme n-a vrut Manşei să creadă, în cele din urmă a zis:

— Bine, mă duc în beci, dar ştiu sigur că nu este picătura de vin acolo.

Cum a dat cep la butoi, a început să curgă din el un vin dintre cele mai bune. Aduse el vinul şi cei doi rămaseră peste noapte în casa lui. A doua zi, dis-de-dimineaţă. Dumnezeu i-a spus lui Hănsel jucătorul că ar putea să-i împlinească trei dorinţe. El credea că-l va ruga să-i ofere un loc în Rai, dar Hănsel îl rugă să-i dea nişte cărţi mereu, câştigătoare, un zar, cu care totul se câştigă, şi un copac cu tot felul de fructe; cel care s-ar urca în copac, să nu mai poată coborî fără voia lui Hănsel. Dumnezeu l-a dat tot ce-i ceruse şi plecă mai departe împreună cu Sfântul Petru.

Hănsel jucătorul a început să joace aşa de bine cu zarul, că în curând a câştigat jumătate din lume. Atunci Sfântul Petru i-a spus lui Dumnezeu:

— Doamne, treaba asta nu-mi place, are toate şansele să câştige întreaga lume; trebuie să trimitem Moartea la el.

Şi i-au trimis Moartea. Când Moartea l-a găsit, jucătorul nostru era. fireşte, la masa de joc; atunci Moartea l-a zis:

— Hansel, vino te rog puţin afară. Hansel jucătorul însă i-a răspuns;

— Aşteaptă numai până ce termin jocul şi, între timp, urcă în copacul de afară şi culege câteva fructe ca să avem ce mânca pe drum.

Moartea s-a urcat în copac, iar Hansel a mirat în casă, s-a aşezat la joc şi a tot jucat tară să-şi dea seama că au trecut şapte ani, timp în rare n-a mai murit nimeni pentru că Moartea stătea sus, în copac.

Atunci Sfântul Petru i-a spus lui Dumnezeu!

— Doamne, treaba nu i bună deloc; nu mai moare niciun om; trebuie să facem neapărat ceva.

Aşa că veniră ei înşişi la Hănsel şi Dumnezeu îl porunci să dea Moartea jos din copac. Ea s-a înfăţişat înaintea lui Dumnezeu, care i-a spus:

— Du-te şi ia-l pe Hansel! Iar ea l-a sugrumat numaidecât.

Şi au plecat toţi trei pe lumea cealaltă. Hansel jucătorul a ajuns şi el la poarta Raiului şi a bătut.

— Cine-i acolo?

— Hănsel jucătorul.

— Ah, n-avem nevoie de tine, pleacă de-aici!

Hănsel se duse la Purgatoriu şi bătu în poartă:

— Cine-i acolo?

— Hănsel jucătorul.

— Ah, la noi e nenorocire şi necaz, nu avem chef să jucăm. Pleacă de-aici!

Hănsel a mai mers ce-a mers şi a ajuns la Iad şi acolo l-au lăsat să intre; dar nu erau decât Lucifer şi câţiva draci cocoşaţi care tocmai îşi făcuseră de lucru printre pământeni. Hănsel se aşezat şi a început să joace cu ei. Lucifer nu avea alta avere decât un drac ghebos. Şi pe acesta l-a câştigat Hănsel, căci, cu cărţile lui, câştiga întotdeauna.

Apoi, cu diavolul ghebos după el, a plecat şi, cu nişte ciomege, a început să lovească cerul de era mai, mai să-l crape.

Atunci Sfântul Petru i-a spus iar lui Dumnezeu:

— Doamne, treaba nu-i a buna deloc, trebuie să-l lăsăm să intre, altfel ne dărâma cerul.

Şi I-au lăsat să intre.

Dar Hănsel a început să joace cărţi din nou şi s-a făcut aşa o gălăgie şi o hărmălaie, ca cei de acolo nu-şi mai puteau auzi mei propriile cuvinte. Atunci Sfântul Petru a zis iarăşi:

— Doamne, treaba nu-i buna deloc, trebuie sal aruncăm cât mai repede de aici. altfel ne ridica tot cerul în cap.

Dumnezeu s-a învoit, l-au aruncat afară din Rai şi apoi iau împărţit sufletul şi, până azi, în fiecare jucător, se află o părticică din sufletul lui Hănsel jucătorul.

HANS CEL NOROCOS

(*Hans im Glück// Hans în Luck*)

A fost odată un fecior pe numele lui Hans şi după ce sluji feciorul acesta la un stăpân şapte ani, într-o zi îi zise:

— Stăpâne, ţi-am slujit şapte ani după cum ne-am înţeles şi-acu s-a împlinit sorocul să-mi dai leafa ce mi se cuvine şi să-mi văd şi eu de drum, că abia aştept s-ajung acasă la maică-mea…

Şi cum stăpânu-său nu avu nimic împotrivă, îi zise lui Hans:

— Ştiu că m-ai slujit cinstit şi cu credinţă, aşa că, după cum ţi-ai făcut datoria, îţi va fi şi răsplata!

Şi zicând astfel, îi dădu lui Hans un bulgăre gogonat de aur, mare cât capul flăcăului.

Hans luă o năframă, înveli bulgărele de aur în ea, îl puse pe umăr şi o porni binişor spre casă.

Şi cum mergea el aşa mers întins, se întâmplă că

trecu pe lângă el la trap un călăreţ pe un bidiviu iute. Lui Hans îi plăcu atât de tare această privelişte, încât se puse pe vorbit cu glas tare:

— Măi, să fie, ce bine e să călăreşti! N-ai alta de făcut decât să stai în şa şi nu-ţi juleşti picioarele prin pietroaie, nici nu-ţi strici încălţările, şi pe deasupra nici nu ştii când ai şi ajuns unde ţi-e voia.

Atunci, călăreţul care desluşise ce zisese Hans, opri calul şi-i strigă flăcăului:

— L-auzi, flăcăule, păi dacă zici că-i aşa de ce mergi pe jos?

— N-am încotro, îi răspunse feciorul, că am de cărat povara asta acasă. E drept că e un bulgăre de aur, da' nici capul nu mi-l pot ţine drept de atâta greutate şi de umăr ce să mai zic, că nu-l mai simt de durere.

— Uite ce zic eu, îi spuse călăreţul, hai să facem schimb: eu îţi dau calul şi tu îmi dai bulgărele tău de aur.

— Nici nu şui ce bucurie-mi faci! îi răspunse Hans, fericit să scape de povară. Da' bagă de seamă, că abia o să-ţi târăşti picioarele cu greutatea asta după tine.

Călăreţul nu mai stătu pe gânduri; se dădu jos de pe cal, luă gogoloiul de aur şi-l ajută pe Hans să urce în şa; iar după aceea îi puse hăţul ca lumea în mână şi-i zise:

— Dacă vrei să gonească mai tare, n-ai decât să pleoscăi din limbă şi să-i strigi: „Diii, diii!"

Hans fu bucuros nevoie mare când se văzu călare, că se gândea el că acum poate merge nestingherit şi cât de repede îi era voia. Şi după o vreme îi veni cheful să meargă mai repede şi numai ce începu să pleoscăie din limbă şi să îndemne bidiviul zicându-i: „Diii! diii!". Dar atât îi trebui calului, că începu s-o ia de-a dreptul la goană şi până să-şi dea seama Hans ce se întâmplase, se şi trezi aruncat din şa drept într-un şanţ care despărţea drumul de câmpul cu holde. Şi ar fi rămas flăcăul şi fără bidiviu, căci gonea ca vântul, dacă nu ar fi apucat să-l ţină în loc un ţăran care trecea pe drum mânându-şi vaca.

Hans se trudi să-şi îndrepte oasele şi se ridică anevoie din şanţ, dar cum era tare oţărât din cauza

căzăturii, îi zise ţăranului:

— Nu-i a glumă călăritul ăsta, mai ales când ai de-a face cu o iapă nărăvaşă ca asta, care dă din picioare şi te zvârle cât colo de poţi să-ţi frângi gâtul, nu alta! Alta e să ai o vacă, cum ai matale. N-ai nicio treabă cu ea, stai în spatele ei şi-o mână liniştit şi unde mai pui că ai parte de lapte, unt şi brânză în fiecare ziulică. E, ce bine-ar fi fost să fi avut şi eu o vacă!

— Păi dacă zici că ţi-ar fi aşa tare pe plac, îi răspunse ţăranul care nu ştia cum să scape de pacostea de vacă, ia, nu m-aş da în lături să facem schimb, eu să iau calul şi tu vaca!

Hans nu mai putu de bucurie când auzi şi nici nu mai avu vreme să mai zică ceva, că ţăranul, care abia aşteptase să-i pice aşa o pleaşcă, sărise deja în şa şi-o luase la sănătoasa. Flăcăul porni iar la drum, mânându-şi liniştit vaca şi minunându-se de norocul care dăduse peste el. Şi-n timp ce mergea el aşa agale, îşi zicea în sinea lui: „Când oi avea un codru de pâine, că de asta sunt sigur că n-o să duc lipsă, n-o să mai am nicio grijă cu de-ale gurii, că o să pot să mă ospătez cu unt şi brânză de câte ori o să-mi poftească inima şi când mi-o fi sete, n-o să am alta de făcut decât să mulg vaca şi să beau lapte. Maică măiculiţă, ce aş putea cere mai mult de atât?!”

Merse Hans aşa ce mai merse şi după o bucată de drum se opri la un han şi atât de mulţumit era de sine şi de schimbul pe care-l făcuse, că nu mai ţinu cont de nimic şi înfulecă tot ce-şi luase la el ca să-i ţină de foame la prânz şi seara. Iar cu ultimii bănuţi se cinsti şi cu o jumătate de halbă de bere. Şi când termină, o porni din nou spre satul unde trăia maică-sa, mânându-şi liniştit vaca.

Dar cum se apropia amiaza, se lăsase deja un zăduf înăbuşitor şi tocmai pe la timpul acela flăcăul avea de trecut o câmpie întinsă, cale de vreun ceas de mers; şi îi era aşa de cald şi de sete, că i se lipise limba de cerul gurii. „E, da’ stai că am eu leac pentru setea mea; că doar pot să mulg vaca chiar acu şi să beau nişte lapte”.

Şi fără să mai stea pe gânduri, legă vaca de o

buturugă uscată şi cum nu avea vadră pentru lapte, îşi luă şapca de piele de pe cap şi-o puse sub ugerul vacii; dar în zadar se chinui Hans, că nu reuşi să stoarcă niciun stropşor de lapte. Şi cum era şi neîndemânatic tare şi pasămite o cam vătămase, vaca nu-l mai suferi şi atât de tare îl împunse cu piciorul din spate încât îl doborî pe flăcău din picioare şi multă vreme zăcu la pământ văzând numai stele verzi în faţa ochilor.

Norocul lui că tocmai atunci se întâmplă să treacă pe acolo un măcelar care căra un porc într-o tărăboanţă.

— Da' cine te-a cotonogit aşa, măi fecioraş? se minună omul, ajutându-l să se ridice în picioare.

Şi cătrănit cum era, Hans se apucă şi-i povesti de-a fir a păr ce i se întâmplase.

Măcelarul, ascultându-fâşi făcu el o socoteală şi, după ce Hans isprăvi, îi dădu flăcăului o ploscă cu rachiu şi-i zise:

— Ia şi trage o duşcă de-aici, să te-ntremezi. Şi nu mai trage nădejde de lapte de la vaca asta, că e bătrână tare; cel mult dac-o fi bună de pus la jug sau de tăiat.

— Măi să fie! zise Hans trecându-şi nedumerit mâna prin păr. Cine s-ar fi gândit la una ca asta? Acu' drept e că e bine când ai în bătătură o vacă, ia gândeşte-te cu câtă carne tealegi dacă o tai! Numai că vaca nu prea e pe gustul meu, că-i cam aţoasă. Mai bine mi-ar plăcea un purcel de lapte, că e mai gustos; şi unde mai pui că poţi să faci şi cârnaţi din el!

— Ia ascultă, bre Hans, îi zise atunci măcelarul, care se şi gândea la chilipirul cu care-o să se aleagă, uite, îţi dau eu porcul meu pe vaca ta, da' să ştii că fac asta doar aşa, fiindcă îmi place de tine, că altfel pentru mine nu-i nicio scofală.

— Dumnezeu să te răsplătească pentru bunătatea ta! zise Hans, bucuros să scape de vacă.

Măcelarul dezlegă purceluşul din roabă şi-i trecu sfoara, cu care era legat, lui Hans, iar flăcăul porni mai departe spre casă, minunându-se în gândul lui că toate-i ieşeau taman precum îi era voia şi că de câte ori dădea

peste el vreun necaz, îndată se găsea cineva să-l ajute să scape de năpastă.

Şi merse Hans ce merse şi după o bucată de drum i se alătură un băietan care ducea la subsuoară o mândreţe de gâscă. Îşi dădură bineţe şi, din vorbă în vorbă, Hans se apucă să-i povestească tovarăşului său cât de norocos era el şi cum din toate târgurile pe care le făcuse nu ieşise niciodată în pagubă. Iar băietanul, la rândul lui, îi dezvălui că ducea gâscă la nişte gospodari, s-o gătească pentru un ospăţ de botez.

— Ia numai vezi ce mai gâscă grasă, îi zise el lui Hans, ţinând zburătoarea de aripi. Da' nu-i de mirare că e aşa de grea, că doar opt săptămâni am îndopat-o. Mare noroc pe ăl de-o mânca din gâscă asta, că o să iasă o friptură din ea de să te lingi pe bot!

— Nu-i vorbă, e o gâscă pe cinste, îi răspunse Hans cântărind pasărea în mână, da' nici porcuşorul meu nu-i de lepădat.

Dar băietanul, care se prinsese că Hans era uşor de tras pe sfoară, începu a se preface că se uită cu băgare de seamă în jur, atent ca nu cumva să prindă cineva de veste de vorbele lui şi dând mereu din cap în semn că nu prea-i a bună. Şi-i zise lui Hans:

— Ascultă la mine, e ceva necurat la mijloc cu porcul ăsta al tău. Că în satul din care vin eu tocmai am auzit că i-au furat primarului un porc din cocină. Şi tare mi-e teamă că porcul matale e chiar grăsunul care-i lipseşte primarului. Acu' să ştii că au trimis potera să-l prindă pe fur şi nu te văd prea bine de te-or prinde cu grăsunul; ba, ca să ţi-o spun pe-a dreaptă, mi-e c-or să te zvârle în temniţă pentru aşa treabă urâtă.

Hans se îngrozi când auzi ce necaz cumplit îl paşte şi fără să mai stea pe gânduri se rugă de băietan:

— Ferească-mă Dumnezeu! N-ai vrea, rogu-te, să mă ajuţi să scap din încurcătura asta, că tu oricum eşti de prin partea locului şi ai şti mai bine cum să ieşi din necazul ăsta. N-ai vrea să facem schimb, să-ţi dau eu porcul şi tu să-mi dai gâscă?

Numai că şmecherul de băietan atât aştepta:

— De, acu' ce să zic, gâscă asta nu-i de colea… Da' fie, mă-nvoiesc, că nu mă lasă inima să nu fac atâta lucru pentru tine ca să te scap de temniţă.

Şi iară să mai lungească vorba, apucă sfoara cu care era legat porcuşorul şi o întinse ca nu cumva flăcăul să se răzgândească.

Dar lui Hans nici că-i trecea prin minte că fusese înşelat şi păgubit şi, bucuros în gândul lui că scăpase de-o belea, ţinu în continuare drumul spre casă cu gâscă la subsuoară. Şi mergând el aşa, îşi tot făcea socoteala cât de câştigat ieşise şi de astă dată: „Dacă mă gândesc bine, chiar am făcut un târg bun, îşi zicea el; mai întâi că o să iasă o friptură pe cinste din gâscă asta şi pe urmă e aşa de grasă, că o să iasă o mulţime de untură din ea; ba dacă socotesc mai bine, cred că vreun sfert de an o să avem untură să ne ungem pâinea cu ea; şi unde mai pui că m-am ales şi cu puful ăsta fain, aşa că de-acu înainte o să-mi hodinesc şi eu capul pe o perină fără gloduri. Cred că mare bucurie am să-i fac maică-mii când m-o vedea cu gâscă!"

Şi tot frământând în minte gândurile astea, ajunse şi în satul vecin cu al lui şi pe drum dădu peste un tocilar. Şi-n timp ce tocila se tot învârtea huruind, omul cânta vesel nevoie mare:

„Fo*arfeci şi cuţite le ascut pe data*
Cine nu mă crede, să vină să vadă!"

Hans rămase locului şi se uită îndelung la tocilar; şi după o vreme îi zise:

— Trebuie că-ţi merge bine treaba, că văd că tare mai eşti vesel.

— Păi să ştii că aşa e, îi răspunse tocilarul. Asta-i o meserie cu care n-ajungi să mori de foame. Da' unde ai cumpărat gâscă aia aşa de faină?

— Păi n-am cumpărat-o, am luat-o la schimb pe porcul meu.

— Şi porcul?

— Păi porcul l-am luat la schimb pe o vacă.

— Şi vaca?

— Vaca am luat-o la schimb pe un cal.

— Şi calul?

— Ei, pe cal am dat în schimb un bulgăre de aur mare cât capul meu.

— Iar aurul de unde l-ai avut?

— De la stăpânu-meu, că l-am slujit şapte ani.

Dându-şi seama cu cine are a face, tocilarul începu să-l îmbrobodească pe Hans şi luându-l pe departe, ca să nu se prindă unde bate, îi grăi astfel:

— Eşti priceput, n-am ce zice, că până acuma văd că ai făcut numai târguri bune. Acu nu mai trebuie decât să faci ceva ca să-ţi umpli buzunarele cu gologani zornăitori. Şi dacă ai reuşi şi asta, atunci ştiu că într-adevăr ai fi un om făcut pe toată viaţa.

— Da' ce-aş putea să fac ca să mă căpătuiesc? îl întrebă Hans.

— Nu mare lucru, trebuie doar să te apuci de tocilărie; şi nu-ţi trebuie mare lucru pentru asta, numai o piatră de ascuţit, că restul se învaţă de la sine. Norocul tău e că am eu una pe-aici, e drept că e cam tocită, da' nici nu-ţi cer mare lucru pe ea, doar gâscă. Ei, ce zici, te învoieşti?

— Mai întrebi?! îi răspunse Hans fără să stea pe gânduri. Aş fi cel mai norocos om de pe pământ să dau de bănuţi de câte ori bag mâna în buzunar, aşa că de ce mi-aş mai face griji de-acum încolo?

Şi zicând astfel, îi dădu gâscă şi primi în schimb piatra de ascuţit.

— Şi uite, zise tocilarul luând de pe jos un pietroi cât toate zilele, ca să nu zici cumva că ai ieşit în pagubă, mai ia şi piatra asta care ne e tare de folos în meseria noastră, că-i tare bună să îndrepţi cuiele pe ea. Aşa că ia-o şi vezi să n-o rătăceşti pe drum.

Hans se împovăra cu pietroaiele şi pomi mai departe la drum, cu ochii jucându-i de bucurie că iar dăduse norocul peste el. „Pesemne m-am născut cu căiţă pe cap, de sunt aşa norocos! se gândea el. Că toate îmi ies aşa de bine, de parcă m-ar fi născut mama în zi de sărbătoare!”

Dar cum bătuse drumurile din zori de zi, îl ajunse

oboseala şi pe deasupra îl mai chinuia şi o foame năprasnică, fiindcă în bucuria lui că schimbase calul pe vacă, îşi înfulecase toate merindele pe care le luase cu el să-i ţină de foame până acasă.

Şi de la un timp, cum abia se mai putea ţine pe picioare, se oprea să-şi tragă răsuflarea la fiecare pas; şi unde mai pui că trebuia să se lupte şi cu pietroaiele cele grele, care-l oboseau şi mai tare. Şi cum era din cale afară de ostenit, începu să se gândească ce bine ar fi fost dacă n-ar fi trebuit să mai care bolovanii ceia.

Abia târându-se ca melcul, ajunse la un puţ şi se gândi să stea olecuţă lângă fântână să-şi tragă sufletul şi să-şi mai vină în fire cu nişte apă proaspătă şi rece. Dar grijuliu ca nu cumva să vatăme pietroaiele dacă le-o lăsa jos, le aburca pe marginea pulului şi-apoi se sprijini de puţ şi se aplecă să ia o gură de apă. Numai că din nebăgare de seamă alunecă şi fără să vrea căzu peste pietroaie care se prăvăliră bâldâbâc în fântână. Când le văzu ducându-se la fundul puţului, Hans sări în sus de bucurie şi apoi îngenunche şi cu lacrimi în ochi îi mulţumi lui Dumnezeu pentru că-şi arătase din nou mărinimia faţă de el şi-l scăpase de povara aceea, fără să fie nevoit să-şi facă lui vreo vină că n-a avut grijă cum se cade de pietroaie.

— Nu cred să fie om mai norocos decât mine pe lumea asta! strigă el, plin de mulţumire.

Şi cu inima uşoară şi fără a fi nevoit să mai poarte greutatea atâtor poveri care-l istoviseră de tot, nu alta, o porni sprinten spre casă, abia aşteptând să-i dea de veste şi maică-sii ce flăcău norocos avea.

HANS SE ÎNSOARĂ

(*Hans heiratet// Hans Married*)

Trăia odată un ţăran tânăr pe nume Hans, al cărui tată ar fi vrut tare mult să-i peţească o fată bogată. Aşa că-l puse pe Hans după sobă ca să se încălzească bine. Apoi luă o oală cu lapte şi o pâine albă, îi dădu şi un ban nou-nouţ şi-i zise:

— Hans, banul ţine-l bine, iar pâinea albă pune o bucăţele în lapte şi stai acolo, nu cumva să te mişti din locul tău, până nu mă întorc.

— Da, tată, zise Hans, voi face precum ţi-i voia.

Tatăl îmbrăcă o pereche de pantaloni vechi, peticiţi, şi merse în peţit într-un sat vecin la un ţăran bogat şi cu o fată de măritat, pe care o întrebă:

— Nu vreţi, domnişoară, să vă căsătoriţi cu verişorul meu, Hans? Veţi avea un bărbat curajos şi priceput care sigur are se va placă.

Tatăl ei, zgârcit, întrebă repede:

— Dar cu averea cum stă, are măcar ce mânca?

— Prietene, răspunse peţitorul, varul meu sta la cald, are un ban în mână şi ce dumica în castron. El nu-i unul ca mine care să şi numere peticele în pantaloni (şi-şi arata pantalonii plini de petice). Dacă vreţi să vă osteniţi să veniţi cu mine, vă pot dovedi pe loc că tot ce spun e adevărat.

Zgârcitul nu voia să piardă aşa ocazie şi zise:

— Păi, dacă aşa stau lucrurile, n-am nimic împotriva căsătoriei.

Când veni ziua nunţii iar tânăra soţie ceru să meargă la câmp să vadă averea soţului, Hans se dezbracă de hainele de duminică şi îşi îmbrăcă halatul de lucru plin de petice, zicând:

— Nu vreau să-mi pângăresc hainele de sărbătoare.

Apoi merseră împreună la câmp şi, când dădeau de dealuri cu petice de pământ cultivate, de ogoare sau *fânaţuri*, el îşi punea mâna pe câte un petic de pe halat şi zicea:

— Şi peticul acela-i al meu, comoara mea, priveşte numai! voind ca tânăra soţie să se uite la peticul de pe halat, nu la ogor.

— Ai fost şi tu la nunta, povestitoareo?

— Da, bineînţeles că am fost acolo, şi încă în straie de sărbătoare. Găteala mea a fost zăpada, dar a venit soarele şi mi-a topit-o; rochia mea era din pânză de păianjen, dar am intrat cu ea în mărăcini şi mi-am sfâşiat-o; pantofii mei au fost de sticlă, dar am nimerit într-o piatră, s-a auzit doar cling! şi s-au spart în două.

CEI DOI FEŢI-LOGOFEŢI CU TOTUL ŞI CU TOTUL DE AUR (copiii de aur)

(*Die Goldkinder*// *The Gold-Children*)

A fost odată ca niciodată un bărbat şi-o nevastă şi-ăştia doi oameni sărmani nu aveau altă avere decât o căscioară din bârne. Şi-şi duceau ei viaţa cu peştii pe care-i prindeau, dar atât de puţin peşte cădea în plasă, că abia ajungea ca să le astâmpere foamea. Şi se-ntâmplă cantr-o zi omul să arunce plasa, ca de obicei, dar când fii s-o scoată, numai ce văzu că se zbate-n ea un peşte cu totul de aur. În timp ce omul nu se mai sătura privindu-l, peştele începu să-i vorbească cu glas omenesc:

— Ia ascultă aici, pescarule, de mă zvârli din nou în apă, să ştii că-mi stă în putere să-ţi prefac căscioara din bârne într-un palat cum nu s-a mai văzut pe lumea asta.

Da’ vezi că omul nu rămase prea încântat de vorbele peştişorului:

— La ce mi-ar folosi un palat, când n-am de nici unele şi mă culc şi mă scol flămând? rosti el cu amărăciune-n glas.

Dar peştişorul cel auriu găsi destule cuvinte să-i

liniştească temerile:

— Las' c-o să am eu grijă şi de asta – îl asigură el. Într-o încăpere a palatului o să dai peste un scrin şi de câte ori l-oi deschide, o să găseşti înăuntru fel de fel de talere eu cele mai gustoase şi mai alese bucate. Şi atâtea talere pline o să găseşti orişicând, c-o să-ţi împlineşti saţiul şi încă or să mai rămână.

— Dacă aşa stau lucrurile – o schimbă omul nostru – atunci să ştii c-o să-ţi fac pe voie.

— Prea bine – se grăbi să răspundă peştişorul – da' vezi că trebuie să te legi că nu vei dezvălui nici unui om de pe lumea asta, oricare o fi el, de unde îţi vine norocul. Iar de te pune naiba şi rosteşti doar o singură vorbuliţă, totul e pierdut pentru tine, se spulberă de parcă nici n-ar fi fost.

Omul nu mai stătu deloc pe gânduri şi azvârli în apă minunăţia aceea de peştişor. Apoi puse plasa pe umăr şi-o porni spre casă. Şi nici nu-i veni să-şi creadă ochilor de ce-i fu dat să vadă. În locul căscioarei din bârne se înălţa acum un palat măreţ, cum au numai feţele împărăteşti. Căscă el ochii mari de mirare, şi aproape că nici nu îndrăzni să intre înăuntru. Da' până la urmă îşi înfrâna sfiala şi păşi pragul. Şi numai ce-o văzu pe nevastă-sa şezând într-o încăpere poleită numai în aur. Şi era gătită în nişte veşminte bogate, ca domniţele şi doamnele de la curte. Femeia îl întâmpină cu voioşie, c-avea şi de ce, şi se porni să-l ia la întrebări:

— Cum de s-au întâmplat toate astea, bărbate? Să ştii că-mi place, zău aşa, cum s-au întors lucrurile!

— De – făcu omul – parcă mie nu-mi place!? Da' acu vreau să îmbuc ceva, că mi-e o foame de nu mai pot. Ia dă-mi niscaiva mâncare!

— Ce să-ţi dau? făcu femeia. Că n-avem nici măcar o cojiţă de pâine uscată, şi-n casa asta nouă încă nu mă pricep pe unde s-or găsi bucatele.

— De asta să nu duci grijă – o linişti omul. Nu vezi colea în colţ scrinul ăsta mare? Ia du-te de-l deschide!

Şi când deschise femeia dulapul, numai ce văzu că-i ticsit cu tot soiul de prăjituri, cu fripturi care abureau, cu fructe dintre cele mai alese şi cu carafe pântecoase de vin.

Şi fiecare fel parcă râdea la tine, îmbiindu-te să te ospătezi.

— Ce mai doreşti, sufleţelule? făcu ea, bucuroasă.

Şi se aşezară ei la masă, şi mâncară şi băură împreună până ce se ghiftuiră. După asta, pe femeie începu s-o roadă iar curiozitatea, şi prinse a întreba:

— Da' bine, mă bărbate, de unde ne-a picat o asemenea bogăţie?

— Valeu! mult mai bine ai face de nu m-ai întreba, că nu mi-e îngăduit să-ţi răspund. Că de ţi-aş sufla măcar un cuvânt, s-ar duce pe gârlă toată bogăţia noastră şi n-am mai fi fericiţi.

— Biine! făcu femeia, cu parapon. Dacă n-am voie să ştiu, atunci nici nu doresc să aflu!…

Da' vezi că-n cugetul ei nu mai avea linişte nici ziua, nici noaptea, şi atâta îl chinui cu întrebările pe bietul om că, până la urmă, cuprins de dorinţa de a scăpa de sâcâielile femeii, îi destăinui că totul se datora unui peşte de aur fără seamăn, pe care-l prinsese în năvod şi căruia îi dăduse iarăşi drumul în apă, în schimbul ăstor bogăţii.

Nici nu termină bine vorbele bărbatul, că se şi împlini ceea ce spusese peştele de aur. Mândreţea de palat şi scrinul în care puteai găsi oricând de mâncare pieriră, de parcă nici n-ar fi fost. Şi bieţii oameni se pomeniră din nou în vechea lor colibă de pescari. Omul trebui s-o ia iar de la început, şi să-şi agonisească pâinea prinzând peşte din zori până-n seară. Da' vezi că nu era o meserie cu spor… Norocul nu-l părăsi, însă, şi-i aduse iarăşi peştele cel de aur.

— Ian ascultă – îi grăi peştele – dacă mă zvârli din nou în apă, să ştii c-o să-ţi dăruiesc iarăşi palatul şi scrinul de-i totdeauna plin cu fripturi şi ciorbe… Dar ţine-te tare, omule, şi nu te trăda nici în ruptul capului de la cine le ai, fiindcă, altfel, totul ar fi din nou pierdut.

— O să am grijă, şi-o să mă feresc ca de foc! îl încredinţa pescarul şi aruncă peştele în apă.

Şi acasă, omul găsi iarăşi totul ca mai înainte, iar femeia îl întâmpină, plină de bucurie că li se-ntorsese din

nou norocul. Da’ vezi că pârdalnica de curiozitate nu-i dădu pace nici de astă dată. După câteva zile, femeia începu iarăşi să-şi piseze bărbatul cu tot soiul de întrebări: că ce s-a întâmplat şi ce a făcut de sunt iarăşi oameni cu stare? Un timp, pescarul se luptă cu sine însuşi şi-şi ţinu gura pecetluită, dă-n cele din urmă bodogănelile femeii îl mâniară atât de grozav, că nu mai putu să se stăpânească şi dădu pe faţă totul. Şi chiar în aceeaşi clipă palatul pieri ca prin farmec şi se pomeniră din nou în vechea lor căscioară.

— Aşa-ţi trebuie – strigă omul cu nădufasta-i plata pentru toată vremea cât m-ai bătut la cap! Ei, îţi place? Acu o să tragem iarăşi mâţa de coadă!…

— Da’ mie nu-mi, trebuie bogăţie şi nici desfătare, dacă nu ştiu de unde-mi vine norocul ăsta… Că mi-e dat să n-am pace şi linişte până nu aflu.

Omul plecă din nou la pescuit şi după un timp, nu ştiu cum se face, că-ntr-o după-amiază scoase pentru a treia oară din apă peştele cel de aur.

— Ian ascultă – grăi peştele – văd că mi-e dat să cad mereu în mâinile tale; ia-mă cu tine şi, de cum oi ajunge acasă, taie-mă în şase bucăţi! Două dă-le nevesti-tii să le mănânce, două dă-le calului tău şi două pune-le în pământ. Şi-o să vezi că-n scurt timp o să fii răsplătit…

Omul luă peştele acasă şi făcu întocmai cum îi grăise el. Şi ce crezi din cele două bucăţi pe care le pusese-n pământ, răsărită într-o dimineaţă doi crini de aur! Iar calul căpătă doi mânji de aur, în timp ce nevasta pescarului aduse pe lume doi feţi-logofeţi cu totul şi cu totul de aur!… Trecu ce trecu vremea şi copiii crescură mari şi frumoşi, că la soare te puteai uita, da’ la ei ba… Şi cu ei o dată se înfiripară şi crinii şi se împliniră şi caii, de ajunseră nişte fugari straşnici.

Şi-ntr-o bună zi, băieţandrii numai ce grăiră către părintele lor:

— Taică dragă, acu, că ne simţim în putere, lasă-ne s-o pornim în lume pe caii de aur, că asta ni-e dorinţa de-o groază de vreme.

Şi le răspunse pescarul, cu amărăciune-n glas:

— Cum o să rabd, feţii mei, să vă ştiu plecaţi pe cele meleaguri străine şi să nu ştiu cum o duceţi?!…

Dacă-i auziră spusele, cei doi feţi-logofeţi îi răspunseră într-un glas:

— Dinspre partea asta să nu te îngrijeşti că, uite, cei doi crini de aur rămân aici, şi după cum or arăta ei, o să ştii totdeauna cum ne merge nouă. De-or fi proaspeţi, înseamnă că suntem sănătoşi, de-or fi veştezi, înseamnă că suntem bolnavi, iar de s-or pleca şi s-or frânge, să ştii că ni s-a curmat viaţa.

Apoi se aburcară pe cai şi-o porniră în lume. Merseră ei ce merseră, dar nu prea mult, şi într-un fapt de seară se pomeniră la un han unde mişunau tot soiul de oameni. Şi când îi zăriră pe cei doi feţi logofeţi, oamenii aceia începură a râde şi a-şi bate joc de ei, de parcă le-ar fi stat în faţă cine ştie ce comedie. Vezi însă că unul dintre băieţandri nu putu să îndure batjocura la care fuseseră supuşi şi se ruşina foarte. Şi pe loc se scârbi şi nu-i mai arse defel să plece în lume. Şi-n zorii dimineţii se-ntumă acasă. Celălalt nu se sinchisi câtuşi de puţin, şi plecă mai departe. Merse el cale lungă să-i ajungă şi numai ce se pomeni pe la asfinţit într-o pădure mare. Când tocmai se pregătea să treacă prin ea călare, îi ieşiră în cale nişte drumeţi care-i spuseră:

— Măi flăcăiandrule, rău cumva să te-ncumeţi să treci prin pădure călare, că e înţesată de tâlhari şi v-aţi primejdui viaţa atât tu, cât şi fugarul tău. Că de v-ar vedea că sunteţi cu totul şi cu totul de aur, nicio clipă n-ar pregeta să vă omoare pe loc.

Da’ vezi că băieţandrul avea o inimă viteză şi nu se înspăimântă câtuşi de puţin. Şi grăi el către acei vrednici oameni, care-i voiseră numai binele:

— Trebuie să ajung dincolo de pădurea asta, şi-oi străbate-o chiar de-ar fi să trec prin cele mai mari primejdii!…

Apoi adună mai multe piei de urs şi se încotoşmănă în ele, de nu se mai văzu că-i de aur. Şi acelaşi lucru îl făcu

şi calului. Şi cum nu mai ducea nicio grijă din partea asta, flăcăul o porni la drum, şi călări liniştit prin pădure. Merse el ce merse o bună bucată de vreme şi numai ce auzi foşnind ceva prin tufişuri. Şi trăgând cu urechea într-acolo, desluşi nişte oameni care vorbeau între ei. Dintr-o parte a drumului îl auzi pe unul strigând: Ja uite-l!” Şi din partea cealaltă, pe altul: „Lasă-l în pace şi nu-ţi mai pierde vremea de pomană! Nu vezi că-i unul de jupoaie pe urşi de blană?... Dacă a ajuns să facă asta, înseamnă că-i sărac şi goluţ ca un şoarece de biserică! Cu ce-o să ne alegem de pe urma lui?!...”

Şi aşa se făcu de nu întâmpină băieţandrul nicio primejdie şi străbătu cu bine pădurea, fără să păţească nimic.

Se întâmplă ca-ntr-o zi flăcăul să ajungă într-un sat şi acolo văzu o fată aşa de frumoasă, că pe loc îi căzu dragă şi-n cugetul lui rămase cu încredinţarea că n-ar mai putea să fie pe lume vreo făptură care s-o întreacă în gingăşie şi în frumuseţe. Şi cum ardea de dorinţa dea o avea veşnic lângă sine, se duse la ea şi-i spuse:

— M-ai robit din prima clipă când te-am văzut şi-mi eşti mai dragă decât sufletul! Oare ai vrea să-mi fii soţioară?

Dar vezi că şi fetei îi căzuse cu tronc flăcăul, şi încă atât de mult, că se învoi bucuroasă, zicându-i:

— Şi mie mi-e drag să-ţi fiu nevastă şi-o să-ţi rămân credincioasă cât oi trăi!...

Apoi începură praznicul de nuntă şi tocmai când era petrecerea mai în toi se întâmplă să pice şi tatăl miresei şi văzând el toată această veselie, se miră şi spuse:

— Da’ cum s-a putut întâmpla să se facă nunta fără mine? Unde e mirele?

Mireasa îl duse de-i arătă soţiorul, da’ vezi că flăcăiandrul era încotoşmănat tot în pieile de urs, că nu voise să se dea încă în vileag faţă de fată. Şi dacă luă seama omul la el, pe dată îl cuprinse mânia şi începu a răcni:

— N-o să-mi dau niciodată fata după unul care se

îndeletniceşte să jupoaie urşii! Odată cu capul!…

Şi aşa era de pornit împotriva mirelui, că era gata să-l răpună. Dacă văzu fata că taică-său e atât de înverşunat în mânia lui, îl rugă cu lacrimi fierbinţi:

— Nu uita, taică, că de-acu îi bărbatul meu legiuit, şi mai află că-l iubesc din tot sufletul.

Şi atât de mult se rugă fata, că în cele din urmă îl domoli. Da' vezi că în cugetul lui tot nu rămăsese pe deplin împăcat şi mereu îl munceau gândurile. Şi de cum se făcu dimineaţa, până a nu răsări soarele, se sculă din aşternut şi vru să-l mai vadă încă o dată pe acela de era bărbatul fiicei lui, că nu-l răbda inima să-l ştie cerşetor.

Intră el în odaie, binişor, ca să nu ia seama însurăţeii, şi numai ce văzu în pat o minunăţie de flăcău cu totul şi cu totul de aur. Iar pieile de urs stăteau aruncate pe jos. Şi tot pe nesimţite, după cum venise, plecă din odaie, bucuros cum nu se mai poate. Şi se mustră singur: „Ce bine a fost că mi-am stăpânit mânia!… Că de-l omoram, aş fi făcut o mare fărădelege!…"

Flăcăul avu un vis tare ciudat, şi-n vis se făcea că plecase la vânătoare după un cerb fără seamăn de frumos. Şi atât de puternic îl înrâuri visul ăsta, că dimineaţa, când se trezi, îi spuse miresei lui:

— Să ştii că m-a apucat un dor să merg la vânătoare! Dar ea se temu foarte tare şi se rugă să nu plece:

— Stai acasă, bărbate, că mă tem să nu ţi se întâmple ceva rău. Că uşor se poate abate năpasta asupra unuia ca tine!…

Flăcăul era însă nestrămutat în hotărârea lui şi-i spuse:

— N-am cum să te ascult, că o pornire lăuntrică mă îndeamnă să plec. Şi trebuie să mă supun ei!

Şi cum zise, aşa şi făcu. Îşi luă rămas bun de la mireasă şi o porni către pădure. Pasămite, mult nu trecu, şi-n faţa lui se opri o mândreţe de cerb, aidoma celui din vis. Cum îl văzu, flăcăul puse puşca la ochi şi se pregăti să tragă, dar dintr-o săritură cerbul fu departe… Flăcăul o luă la goană pe urmele cerbului, şi nu conteni ziua-ntreagă să

sară peste şanţuri şi să treacă prin tufişuri, dar toată alergătura lui fu zadarnică. De îndată ce pogorî seara, cerbul pieri din faţa ochilor lui. Şi când privi în juru-i văzu că se află în dreptul unei colibe în care locuia o vrăjitoare. Bătu el în uşă şi numai ce ieşi în prag o bătrână, care-l luă la întrebări:

— Ce cauţi la un ceas atât de târziu în afundul ăstui codru nesfârşit?

— Ce caut eu e un cerb – spuse flăcăul. Oare nu l-ai văzut, cumva?

— Ba l-am văzut! răspunse bătrâna. Pe cerbul ăsta îl cunosc foarte bine. În ăst timp, un căţel care venise împreună cu baba se apropie de flăcău şi începu să-l latre furios.

— Ia taci, dihanie afurisită – se răsti la el flăcăul – că de nu te împuşc pe loc!

Dacă auzi asta, vrăjitoarea o dată se făcu foc şi pară şi începu a striga:

— Ce-ai spus?... Vrei să-mi omori căţelul?... Şi cât ai clipi, îl prefăcu în stană de piatră.

În ăst timp, nevastă-sa îl tot aştepta cu inima îndoită. Şi îl aşteptă ea o zi, îl aşteptă două, îl aşteptă nouă, dar flăcăul tot nu se arătă. Şi prinse a se gândi femeia în sinea ei: „De ce mi-a fost teamă atât de tare nu mi-a fost dat să scap şi ceea ce-mi apăsa atât de tare inima s-a întâmplat! ...”

Şi-ntr-o bună zi, fratele celălalt, de plecase acasă, văzu că unul dintre crinii de aur se apleacă şi cade.

— Vai, Doamne – începu el să se văicărească – pesemne că lui frate-meu i s-a întâmplat o mare nenorocire şi că se află la grea cumpănă! Trebuie să plec cât mai degrabă să-l izbăvesc.

Dar taică-său se împotrivi:

— Rămâi acasă, băiete, că s-ar putea să te pierd şi pe tine. Şi atunci ce m-aş face?

Dar flăcăul nici nu vru să audă:

— Trebuie să plec, tătucă, auzitu-m-ai! Trebuie să plec negreşit! apoi încalecă pe calul lui de aur şi-o porni la

drum. Şi-n scurtă vreme ajunse în codrul cel nesfârşit în care zăcea frate-său, prefăcut în stană de piatră. De îndată ce-l văzu, vrăjitoarea ieşi din colibă şi se apucă să-l strige, că se grăbea să-l farmece şi pe el şi să-l prefacă în stană de piatră. Da' flăcăul nici nu se gândi să se apropie, şi începu să se răstească la ea:

— Dacă nu-l readuci la viaţă pe frate-meu, să ştii că te-împuşc! Şi-n silă, că n-avea ce alta face, scorpia de babă atinse c-un deget stana de piatră, şi pe dată se însufleţi şi-şi recapătă înfăţişarea omenească. Dacă se văzură iarăşi împreună, cei doi feţi-logofeţi se îmbrăţişară şi se sărutară şi celui care fusese la un pas de moarte nici nu-i veni a crede e scăpase de năpastă. Apoi încălecară amândoi şi ieşiră din pădure. Şi unul se îndreptă cât mai degrabă către mireasa lui, iar celălalt acasă, să-i duc vestea cea bună lui taică-său. Şi dendată ce flăcăul păşi pragul casei părinteşti, tatăl copiilor îi ieşi în întâmpinare, zicându-i:

— Fătul meu, vestea pe care vrei să mi-o aduci eu am aflat-o mai de mult. Şi am aflat-o de la crinul cel de aur, care o dată şi-a ridicat tulpina şi a început să dea flori.

Şi trăiră fericiţi şi nicio năpastă nu se mai abătu asupra lor până ce li se încheie sorocul zilelor.

VULPEA ŞI GÂŞTELE

(*Der Fuchs und die Gänse*// *The Fox and the Geese*)

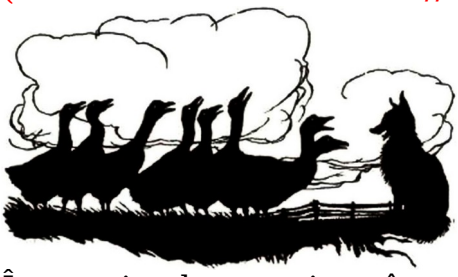

Într-o zi vulpea a ajuns în mijlocul unei pajişti pe care se afla un card de gâşte grase şi frumoase. Atunci când a fost îndeajuns de aproape de ele, cumătră vulpe a zâmbit mieros şi a spus Hei, am picat la ţanc! îmi place să vă văd adunate toate grămada, astfel încât să vă pot mânca în tihnă una după cealaltă". Cuprinse de spaimă, gâştele au început să gagaiască cu patima, văitându-se şi rugându-se

să le fie cruţată viaţa. Vulpea nu s-a lăsat înduplecată de vaietele lor şi le-a zis cu glas răspicat: „Nu am nicio milă faţă de voi! Va trebui să muriţi pentru a-mi umple stomacul”.

În cele din urmă, una din gâşte şi-a luat inima în dinţi şi a spus: „Dacă noi, sărmanele gâşte, trebuie să ne jertfim vieţile noastre tinere şi nu avem nicio scăpare, fă-ne o ultimă favoare şi lasă-ne să ne rugăm, astfel încât să nu murim încărcate de păcate. După aceasta, ne vom aşeza singure într-un şir, ca să poţi să le alegi de la început pe cele mai grase dintre noi”. „Mda”, a răspuns vulpea, „rugămintea voastră mi se pare a fi îndreptăţită şi pioasă. Rugaţi-vă pentru iertarea păcatelor voastre, iar eu am să aştept până când terminaţi”.

Nici nu şi-a sfârşit vulpea bine cuvintele, ca cea dintâi gâscă a pornit să rostească o lungă rugăciune, spunând la nesfârşit „Ga, ga, ga, ga...” Pentru ca aceasta rugă zgomotoasa nu părea să se mai sfârşească vreodată, cea de-a doua rată a început şi ea să-şi mărturisească păcatele: „Ga, ga, ga, ga...” Au urmat-o o a treia şi o a patra, până când întreg cârdul de rate şi-a unit glasurile, rostind în cor, într-o hărmălaie ameţitoare: „Ga, ga, ga, ga…”

Atunci când gâştele îşi vor sfârşi rugăciunea solemnă, voi putea să vă spun povestea mai departe. Deocamdată, ele continua să se roage, fără nicio întrerupere, în limba lor neînţeleasa: „Ga, ga, ga, ga…”

*